PL
248
F35M8

Fatima 'Aliye
Muhazarat

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

1241

18/220

Fatima ʿAlīye

محاضرات

محرره‌سی

فاطمه علیه

صاحب وناشری

Muḥāżarāt

٣٦,٣٨

درسعادت

قصبار مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده نومرو ٣٨

١٣٢٦

LIBRARY
JAN 1971
UNIVERSITY OF TORONTO

PL
248
F35M8

قارئین کرامه

ژورژ اونه‌نك « وولونته » نام رومانی « مرام » سرنامه‌سیله
کچن سنه بر قادینك عثمانلیجه‌یه ترجمه ایتمه‌كه باشلامسی تألیف و ترجمه
عالمنده بر وقعهٔ مستقله ومهمه صورتنی آلمش ایدی . اکثریا امید
وانتظارمزك فوقنده برشی کورنجه اول باول برحس استبعاد کارانه‌یه
قاپیله‌رق حقی تسلیمه یناشامامق استعدادینی کوستریرز . هله شو
استعداد جمله‌دن زیاده وولونته‌نك بر قادین طرفندن ترجمه ایدلمش
اولمسی جهتنده کندیسنی میدانه قویمش ایدی ، بعضلرمز :

— جانم بزده فرانسزجه‌یی بوقدرا کلایه‌بیله‌جك قادین وارمیدر؟

دیه بوجهتدن بر وقوفسزلغك سوقنه مغلوب اولیویرمش ایدی .
تخطر ایده‌مامش ایدی که نسوان عثمانیه‌مز میاننده فرانسزجه‌یی یالکز
بر رومان ترجمه ایده‌بیله‌جك قدر اکلایان دکل ، بر فرانسز قدر
بیلن قادینلر بیله نوادردن دکلدر ، بعضلرمز ایسه :

— جانم بو شیوهٔ افاده هیچ ده قادین افاده‌سنه بڭزه‌میور ، پك مردانه‌در !

دیه بو جهتدن اووقوفسزلق سوقنه مغلوب اولیویرمش ایدی . کذلك بونلر دخی تخطر ایده‌مامش ایدیلر که معارف عثمانیه‌مزك سایهٔ ترقیسنده بزده دخی ارککلر قدر فقط هایدی بر آز کبر مردانه‌مزی قیره‌لم‌ده دها طوغریسنی سویلیه‌لم : ارککلردن بیله ایی یازه بیله‌جك قادینلر هیچ نوادردن دکلدر .

انسانی بر چوق مسائلده درلو درلو خطالره دوچار ایدن شی هپ اووقوفسزلق بلیه‌سی اولدیغندن ووقوفسزلقك استعداد سائقه‌سی ایسه ماوقع علیهی اولان شیلرك اهمیتی درجه‌سنده بر بیومك طبیعی اولوب بر قادینك فرانسزجه رومانلری اڭلایه بیله‌جك قدر لسان آشنا وبویله پك درست یازه‌جق درجه‌لرده کندی لسان عثمانیسنه واقف اوله‌بیلمسی وباخصوص رومانلر ! هانیا متفکر کچینن بیك عقلانك دوچار طعن وتشنیعی اولان رومانلرایله اشتغال ایلمسی ایسه بتون نادیده وناشنیده برشی‌اولمق‌اوزره تلقی ایدلدیکندن محافل مؤلفین ومحررینده شومرام رومانی وانك مترجمه‌سی السنه وافکاری اشغال‌واتعابه باشلامش‌ایدی . اوقدر ملاحظه‌لر درمیان‌اولنمش‌ایدی‌که قادینلرك رومان کبی بر چوق یرلرده محجوبیت نسوانیه ایله توفیق قبول ایده‌میان شیلرله اشتغالنه عادت عثمانیه‌مزك اصلا مساعده‌سی اوله‌میه‌جغندن ژورژ اونه‌نك وولونته‌سنی ترجمه ایدن ذاتك بر قادین اولمیوب مطلقا برارکك اولدیغی حالده مجرد خلقك فکر تجسسنی ایقاظ ایچون بر قادین امضاسنی وضع ایلمش اولدیغنه قدرده حکملر ویرلمش ایدی .

بعضلری ، بعضلرینی ناقض اولان بونجه ملاحظه‌لر ، حکملر میاننده بزم عاجزانه کشفمزك بزی آلداتمامش اولدیغنی درمیان ایدر ایسه‌ك لایخطیلك درجه‌سنده بر دعوایه قیامله اتهام اولنمزمیا ؟ برربع عصرلق صنعتمز بزم ایچون اشرف موفقیاتدن اولمق اوزره بعض مخدرات عثمانیه‌نك طبقات معارف شنادن هانکی مراتبه قدر وارمش اولدقلرینی بزه کشف ایتدیرمش بولندیغندن وولوئته ترجمه‌سنك دها ایلك جزؤلرینی کوردیکمز زمان بوقدرتك بر عثمانلی خانمی ایچون اینانیله‌میه‌جق درجه‌لرده فوق‌العاده بر قدرت اولمدیغی ایلك مشاهده‌لرمز صره‌سنه کچمش ایدی . نفسمزه درجهٔ اعتمادمز تعییب بیورلمیه‌جق قدر مروتلی اولان قارئلرمزه شونی‌ده سویلیه بیلورزکه مخدرات عثمانیه میاننده شو ترجمه‌نك دها زیاده‌سنه مقتدر اولانلری‌ده بولندیغی کبی حتی مترجمهٔ مرامك کندیسی‌ده شو اثرمترجمدن دهابیوك آثاری ترجمه‌یه‌ده تألیفه‌ده مقتدر اولدیغنی و بوترجمه کندینده‌کی قدرتله متناسب بیله بولنمدیغنی کسدیرمش ایدك. بوکشفمزی کرامت درجه‌سنده برقدرت خارق‌العاده‌یه حمل ایتمیکز . مترجم رومانلرمز پك چوقدر ، وقوف واقتدار صاحبی اولان بر آدم بونلری اوقور واصللریله مقایسه ایدرایسه مترجمك درجهٔ وقوف واقتدارینی‌ده پك قولای اکلار . زیرا رومان ترجمه ایده‌بیلمك ایچون یالکز لسان بیلمك کافی دکلدر . هله بیلدیکی لسانی کلماتك یوزده اوتوز قدرینی لغت کتابلرندن آره‌مغه محتاج اوله‌جق درجه‌لرده بیلمك هیچ کافی دکلدریا؟ فقط لسانی کرکی کبی بیلسه دخی اوقودیغی رومانك هانکی عالملرده کذار ایلدیکنی واوعالملرك اوروپاجه‌سیله بزجه‌سی آره‌سنده نه‌فرق

بولندیغنی تقدیر ایده‌بیله‌جك قدر ارباب وقوف ودانشدن‌ده اولمدیغی صورتده ترجمه ایلدیکی رومان لذتله دکل، نفرتله بیله اوقونمغه لایق کوریله‌مز. ایمدی ژورژ اونه‌نك اثرینی لسان عثمانی‌یه بحق نقل ایدن برذاتی کورنجه آنی قاموسلر یاردیمیله رومان ترجمه ایدن عجزه‌یه قیاس ایدوب اونقطه‌ده قالمق یکرمی بش ییللق بر رومانجی ایچون قابل اولورمی؟

نظر مطالعه‌مزدن کچن ایلك جزؤلرك بزی ایقاظ و تنبیهی اوزرینه ترجمهٔ مرام حقنده ترجمان حقیقتمزه یازدیغمز فقره‌لرده حقیقت مطالعه‌مزی طوس طوغریجه ترجمه وتحریر ایتمش ایدك. ایی اولسون کوتو اولسون آثار قلمیه همتکارانی ایچون موافق تشویقاتده بولنمق وته‌دنبری هیچ آیرلمامش اولدیغمز مسلك اقتضاسندن بولندیغی حالده ترجمهٔ مرام خصوصنده برده صاحبهٔ همتك استحقاقی بزی دها محق ودقتلی طورانمغه مجبور ایلمش ایدی. رفقامزدن بعضلری بومسئله‌یی بشقه برنقطهٔ نظردن تلقی ایدرك تعریض کونه ملاحظاتده بولندقلری حالده بزم آنلرله اتحاد ایده‌مامکلمکز جانلرینی صیقمش ایدیسه‌ده بزینه کندی مختاریتمزی محافظه‌ده ثبات کوسترمش وحتی عثمانلیلغمز شانجه بزه بویله بر مترجمه‌یی‌ده چوق کورمك ایستیانلره بردرجه‌یه قدر کوجنمش ایدك بیله!

برده بوصره‌ده «مترجمهٔ مرام» امضاسیله برتذکرهٔ خصوصیه آلمیه‌لمی؟ کو یاترجمان حقیقت مرام حقنده حمایتکارانه برخدمتده بولنمش ایمش کبی غایت نازکانه تشکراتله مملو! «حمایه» می؟ خیر افندم خیر! تواضعك بودرجه‌سنه محل یوق، بزوظیفه‌مزی ایفادن، حق

سويلمكدن بشقه برشى ياپمدق . مترجمهٔ مرام مجردتزاكت كوسترمك ايچون بويله ياپمش . حالا كنديسنك كيم اولديغنى طانيمديغمز، بيلمديكمز حالده ينه مترجمهٔ مرام نام مجهولنه اوله‌رق يازديغمز جوابده بورالرينى عرض وافهام ايلدكدن ماعدا شو ايلك غيرتندن استدلالمزه كوره كنديسندن دها بيوك موفقيتلره بيله انتظارمزى دخى بيان ايلدك . نهايت ينه كندى لطف وعنايتلريله اكلادق وهركس دخى اكلادى كه بومترجمهٔ محجوبه فضل وعرفانى شهرتكير جهان و بحق استاد عثمانيان اولان دولتلو جودت پاشا حضرتلرينك كريمهٔ فاضله‌لرى عفتلو فاطمه عليه خانم افندى حضرتلرى ايمشلر .

يكديكرينى ناقض اولان بونجه ملاحظه‌لر ، حكملر ميانده كشف عاجزانه مزك بزى آلداتمامش اولديغنى بيان ايلمدكمى ؟ غريبدركه مترجمهٔ مرامك هويتى تحقق ايلدكدن صكره دخى محافل مترجمين ومؤلفينده برچوق ملاحظه‌لر ، حكملر يكديكرينى نقض ايده‌كيتمشلر وينه بزم كشفيات عاجزانه مز بزى ارشادده دوام ايده كيتمشدر . زيرا مترجمه‌نك هويتى تحقق ايلدكدن صكره دخى برطاقملرى :

— ها ! شمدى اكلاشلدى . بوقدرت برخانم افنديده بولنه بيلورمى ؟ ايشك ايچنده سداد بك افندى بولنمينجه وولونته ترجمه اولنه بيلورمى ؟

ديمشلر وبرطاقمى ايسه جودت پاشا حضرتلرينك فرزند معارفمندلرى سعادتلو على سدادبك افندى حضرتلرينى دخى بوايش ايچون كافى عدايده ميه‌رك :

— يوق آجانم يوق ! بو ترجمه‌ده اثر خامهٔ احمد جودت بيله‌ميسك كبي رائحه پاش لطافت اوليور!

طرزنده ظرافتفروشلقلرده بولنمشلردر . ارباب دقت اصحاب آثارك كافه‌سنى سنجيدهٔ ميزانه تقدير ايلمشلردر. جودت‌برينه‌سدادى قويمق وياخود فاطمه عليه‌يى بونلره قاتمق برچوق جواهر معرفتى مزج ايله ميدانه برخليطه چيقارمق ديمك اولوركه اوخليطه دخى هيچ برشيئه بكزه‌مز. بوكان معرفتك معدنجيلرى ميانده‌خيلى قازمه كورك صاللامش اولمق حسبيله آرتق عملهٔ امكدارانى عدادينه كيرمش اولديغمزدن بزذهنمزى بوخطادن دخى وقايه‌يه موفق اوله‌بيلدك برچوق تذاكر خصوصيه ايله فاطمهٔ فاضله‌يى جسارتلنديرمكه غيرت ايلدك كه اوغيرتك محصوللرى دخى تربيهٔ اطفاله واملامباحثنه وسائره‌يه دائر يازديغى وترجمان حقيقتمزه درج ايتديرديكى مكتوبلر صورتنده اقتطاف اولنديغى مثللو هله « نسوان اسلام » ثمرهٔ جليله‌سى باغ معارف عثمانيه‌نك ياروا‌غيارە آغزلرينك صوينى آقيتديره‌جق برشهد فائق حكمنى آلمشدر .

بوزمانه قدرده ديكر جهتدن دها برچوق حقايق ميدانه چيقمشدر . صحايف مطبوعاته كيرن سوزلردن ماعدا محاورات ومحاضرات يوللو ايديلن اعترافلردنده ميدانه چيقمش و آرتق جمله‌يى اقناع و تطمين ايلمشدركه جودت پاشاحضرتلرى كريمهٔ محترمه‌لرينه بويولده‌كى آثار قلميه‌ايله اشتغال رخصتنى ويرمكله برابر كنديلرى طبقات معارفك دها عاليلرنده مشاهدات وتتبعاتله اشتغال ايدرك اوروپا مدنيت ومعارفيله عثمانلى مدنيت ومعارفى كبى ايكى اوقيانوس

غیر متناهینك مجمعی حكمنده اولان بو طرز ادبیات نظر رغبتلرندن بعیددر. سداد بك افندی حضرتلری ایسه علوم ثابته وجدیده‌یه حصر اشتغال بیورەرق همشیرهٔ فاضله‌لرینی ده او جدیاتله مشتغل كورمكی یالكز ادبیاتله حكمیاتله مشتغل كورمكه ترجیح بیورمقده‌درلر. بناءً علیه فاطمه علیه خانم افندی حضرتلری كندی آثار قلمیه‌لرنده هیچ بر طرفك معاونت وارشادینه محتاج اولمیه‌بیله‌جك بر استاد زاده استاد اولمق اوزره یاراتلمشلردر.

بو قناعت همان هر كسه وهله هر كسدن زیاده بو عبد عاجزه كلمش اولدیغی حالده خانم مشار الیها حضرتلرینك كندیلری حالا هضم نفسده ثبات ایدرك صوك محصول عرفانلری اولان اشبو «محاضرات» نام رومانی كویا زیاده ونقصان كبی شوائبی وارایسه تمییز ایدلمك اوزره بو عبد عاجزه كوندرمشلر ایدی. اثری باشدن باشه هم ده ایكی دفعه اوقودق. هیچ بر یرنده قصورینی بوله‌مدق دیرایسه‌ك كیم اینانور؟ بشقه‌لرندن قطع نظر كندیلری بیله اینانمز. بنابرین قصور بولمق صورتیله دكل، قصوری آره‌مش اولدیغمز حالده «شونلردن بشقه‌سنی كوره‌مدم» دیمك ایچون برقاچ یرینه كویا علاوهٔ فكر ایتمك كستاخلغنه جسارت ایلدك ایسه ده كندیلری دخی كورمشلر وبزده اعترافیله افتخار ایدرز كه او برایكی اوچ علاوه‌مز اولمسه ایدی بیله «محاضرات» رومانی كمل آثاردن انافس حكایاتدن اولمق اهمیت مخصوصه‌سنی ینه مكملاً محافظه ایده‌بیلور ایدی. بو كستاخلغمزی شوراجقده اخطارمز ایسه هیچ بر كلمه‌سی عین واقعه‌دن وطبق احتساساتمزدن ذره قدر بعید اولمیان بو سوزلرمز میاننده شوقدرجق بر نقصانك ده بولنمامسی غیرت حمیتپرستیسندن ایلرو كلمشدر.

كچن سنه بر ترجمه‌یی كنديلرينه چوق كورن قارئين عثمانيه‌مز بوسنه « نسوان اسلام » كبی حكمی و « محاضرات » كبی ادبی ايكی اثرك اوست اوسته ميدانه چيقديغنی كورنجه بونی بر بختيارلق ، عظيم بر سعادت عد ايده‌جكلرينه شبهه اولنورمی ؟ حلقمز طوغری اولمق شرطيله هيچ بر كمسه‌دن مروتلرينی دريغ ايتميان قدرشناسانندر . هله بورومانی اوقودقلری زمان آنی حكايات مترجمه‌يه قياس ايده‌بيلمك شويله طورسون ار ككلر قلمندن چيقمش اولان سائر ملی حكايه‌لره دخی قياس ايده‌ميه‌جكلرينی شمديدن حكم ايده‌بيلورز . عثمانلغك مسلمانلغك عالم مخدراتی بز عثمانلی ومسلمان ار ككلر ايچون بيله عادتا مجهولات صرفه‌دن اولوب بوعالمك اوقدر لطيف وشاعرانه وحكيمانه اولان هر كوشه وبوجاغنده اجالهٔ افكار ايله تصوير وتجسيم اقتداری اولسه اولسه ينه برقادينده بولنه‌بيلور . هم اويله علی العاده برقادينده دكل ! بوكا مخصوص اولان وجانب واهب مطلقدن ميليونده بركمسه‌يه عنايت واحسان بيوريلان اقتداره مالك بر قادينده كه ايشته فاطمه عليه خانم افندی حضرتلرينك نسوان عثمانيان ميانده عادتا ايلك دفعه اوله‌رق شوصفت ممتازه ايله اعلان اتصاف ايلمش اولدقلرينك حجتی دخی بواثرلريدر .

مولی كنديلرينی اطول عمر ايله معمر وعلم وعرفانلرينی روز ايليه‌رك‌دها بويله نيجه آثار نفيسه ايله الی ماشاءالله تعالی قارئين عثمانيه واسلاميه‌يی خدمت نافعه‌لرينه منتدار ايلسون آمين !

احمد مدحت

محضرات

حکایه‌مزی بر دوکون اویندن باشلایه‌جغز . دوکون اولرینك حالی معلومیا . یوق یك‌ده هرکس ایچون معلوم دکل . قارئه‌لرمز ایچون معلوم ایسه‌ده قارئینمز ایچون دکلدر . چونکه بعضیلری بو عالمك ایچندن یالکز برکره کچه بیلمش و بعضیلری‌ده اورادن کچه‌جکی ساعتی دکل ، انجق بر ایکی دقیقه امتداد ایده‌بیلن آن و زمانی تصورله لذتیاب اولمقده بولنمشدر .

خوش قارئه‌لر یمزده بر دوکون اوینك تعریفنی دکلـه مکدن صیقلمزلر و هر زمان کوردیکمز احوالی نیچون دکله‌یه‌لم دیمزلر ظن ایدرم . زیرا کمال حیرت و لذتله اوقودیغمز رومانلر هرکون کوزمزك اوکنده جریان ایدن احوالدن بشقه برشیمیدر ؟ حالبوکه حقیقت حالده اوقدر وقوعات غریبه‌یه تصادف اولنور که بونلری بر رومانده کورسه‌ك رومانجینك مبالغه‌سنه حمل ایدرز . یوزلرجه لیرالر ویریلوب النان مرسم تابلولر دائم کوردیکمز طبیعتك تقلیدندن بشقه برشیمیدر که حیران اوله‌رق تماشالرینه طویه‌میز . شو حالده سنه‌ده برقاچ دفعه کوردیکمز دوکون اوینك تعریف و توصیفی‌ده انسانی صیقمز دیمکده حقم واردر . دوکون اوی اویله بر عالمدر که بلا استثنا هرکس او جمعیتدن استفاده ایدر .

احباب ویابانجی زنکین ویاخود فقیر هپسی ایچون خانه‌نك یالکز خانه‌نك دکل، هر اوطه‌نك قاپوسی آچیقدر. کلینك هپ اشیاسی بونلرك انظارینه معروضدر. مدعوین الك آغر البسه‌لرینی کیمش مجوهرلرینی طاقنمش. چیکنه‌نن اتکلر وبیرنیلان تولر دانتللر، ایچون کیمسه‌دن شکوا ایدلمز. دوکون اویدر بو! اما البسه اللی آلتمش لیرالق ایمش! کیمك نه وظیفه‌سی؟ البسه سنی صاقنمق ایستین برطرفه چکیلوب اوتورسون. اهل مراق اولوبده هرطرفه کرینجه اویله شیلر اولور. دوکون اوی نه‌قدر بیوك اولورسه اولسون دوکونك شهرتی ده فامیلیانك بیوکلکی نسبتنده اوله‌جغندن هرحالده غلبه‌لق ده خانه‌نك بیوکلکی نسبتنده اولور اوغلبه‌لقده طاتلی تبسیمی ایله تهوع تبسیمی طاشیانلره نه‌دیملی! الله امداد ایلسون. اوکون کلین ایله کوکی‌یه ویریلن شرف پك بیوکدر. اوقدر بیوکدرکه کوکی محرم اتخاذ اولنه‌رق برر کوچیجك منديل باشلره اورتلمك قدر برتستر‌له ایچرویه قبول اولنور. واقعا شرعاً تستر یالکز صاچلرك اورتلمسی ایسه‌ده اوظریف ومینی مینی منديللر صاچلری ده تماميله ستر ایده‌مزلر. بعض قادينلر، کوکینك «قولتیغنده کلین وارکن بزه‌می باقه‌جق» دیملرینه موافق اوله‌رق کوزینی یردن وقولنده کندن آییره میوب کچر ایسه‌ده بعضیسی ده «بلکه قولتیغمده کنی هرزمان کورورم عمرمده بردفعه ایچروسندن کچمك نصیب اولان بوعالمه برکوز کزدیره‌یم» دیه اولملی که هرطرفی سوزه‌رك صانکه کلینی یورمامق ایچون آغر آغر کیدر.

کلین‌ده یرندن قالقوب دیکر محله کیده‌جك اولدقده قولتیغه کیریلوب کوتوریلور. بك طاریره صیغمیان اتکنه بر آچیلور. الك کوزل برموقعه اوتوردیلور. واقعا اولجه کلین قولتیغنده کی آدملرك بك

لزومسزلغنی کورورسه‌ده آقشامه طوغری البسه سنده‌کی برچوق صیرمه‌نك وباشنده‌کی مجوهراتك آغرلغندن عادتا بوکا احتیاج حس ایدر.

دوکون اونی بر آز تعریف ایتدك یا . شمدی فکر وخیاللرمزی بویله بر دوکون اوینك ایچروسنه سوق ایده‌لم:

واسع بر صفه‌نك کوشه‌سنده پروانه ایله بولنمش بر محلده بر طاقم سازترنم ایلمکده ایدی . زواللی سازنده وخواننده‌لرك او کونکی چالوب چاغردقلری نه‌قدر بیهوده‌در . برچوق دکله‌یانلر بولنورسه‌ده برشی اکلایه‌بیلنی وارمیدر بیلمم. اوقدر صاغلام قفاوارسه‌طوغریسی عشق اولسون. بوصفه‌نك چالغی‌یه اك اوزاق اولان محلنده یعنی صفه‌نك دیکر جهتنده کنجلردن برجمعیت تشکل ایتمش ایدی . بوجمعیت اشخاصنك البسه ومجوهراتندن کبارطاقمندن اولدقلری اکلاشیلیور ایدی. کیمیسی آغرقوماشدن اولان البسه سنك تره‌نی یانته طوغری سروب طائوسه مثال اولیور، کیمیسی تره‌نته یربوله‌مدیغی ایچون آنی اوکنه‌ییغوب قوماشك تموجیله اوزرنده‌کی ایشلنمش چیچك داللرینك خوش برصورتله طوریشندن اوکنه برسپت چیچك بوشادوب سیرینه باقیور ظن اولنیور. کیمی‌ده یرایله‌برابر اولان روبه‌لریله بوی کوسترن فدانلره‌بکزه‌یورلردی.

بونلرك ایچنده کوزلده واردی چرکینده . امان چرکینلری براقه‌لم کوزللردن بحث ایده لمی دبه‌جکز ! دیمیه‌لم . اول چرکینلری ده صنع باری‌یه برر مودل اولمق اوزره نظر تدقیقدن کچیره لم . آنلردن باشمزی چویرمیه‌لم ! هانکی هیکلتراش شومودللرك قوپیه‌سندن بشقه خیالندن برچرکین ترسیم ایتمك ایستدیکی وقت آکا قفاسندن بیوك

بربرون آنی ایلری چکمش برچکه خانه‌لرندن فیرلایه‌جق قدر چشملر یاپمقسزین برچرکین رسم ایده بیلور؟ چرکین کوسترمك ایچون پك ضعیف یاپه‌جقمش ! یانه قدر کوزل اولان ضعیفلر وارکه سمیزلره دکیشلمز! امایك شیشمان یاپه‌جقمش! نه‌چوق شیشمانلر وارکه انلرك یاننده ضعیفلره باقیلمز. حتی کندیلرینه شیشمان لقبی ویرلمك لایق بیله کوریله میوب طومبول دیه‌رك آلقشلانورلر . دیمك که کوزللك وچرکینلك سمیزلك ویاخود ضعیفلك، اسمرلك ویاصاریشنلق ایله‌اوله‌میور. رسام خیالندن برکوزل رسم ایده‌بیلور. فقط براعضاسنی حال طبیعیسندن بشقـه برصورتده یاپمـدیغی ویاخود اکا برچارپوق چورپوقلق علاوه ایتمدیکی حالده چرکین ترسیمنه مقتدر اوله‌میورده موجودی قوپیه‌یه مجبور اولیور. یاشمدی بزبوچرکینلره ده حیران اولمیه‌لمی ؟ « امایاپدك ای محرره ؛ شمدی بزی‌ده چرکینلره حیران اولمغه‌می دعوت ایلیورسین » دیه جکسکز . هر اعضاسی کوزللر کبی اولوبده ینه‌چرکین اولنلرده‌کی اوچرکینلك‌ده کمال حیرتله تماشا ایدیله‌جك حکمتلردن دکلمیدر؟ اول چرکینلر ایچنده دخی اوقدر حسن اخلاق صاحبلری وفادار وصادق احباب بولنور که کوزللرك کوزلر یمزی متلذذ ایلدکاری قدر انلرده قلبلریمزی لذتیاب ایلرلر . کوزللك یالکز برشیده آرانمق لازمدرکه اولزومك ده درجهٔ تأثیری اك زیاده ایشته دوکون اولرنده کوریلور . اکر بوخصوصده یاکلان کوکی طرفی ایسه «وا یازیق ! آناسی اوله‌جق بدلانك عقلی نره‌ده ایمش. زواللی چوجغی یاقدیلر . کوزلری کورمیدی . اوغلانه غرضلری می واردی. بونصل صوی صوب » دنیلدیکی کبی اکربدبختلق قیزك طرفنـده ایسه عموم

طرفندن ینه بودرلو طعن وتشنیعدن بشقه قیزك بالجمله اقرانـك چهره‌لری کینـدکلری پارلاق ورنکلی البسه‌لر وطاقندقلری مجوهراتله نسبت قبول ایتمیه‌جك برصورتده طونوق ومأیوس اولوب صانکه کلینك کدرینه مشـارکتله آنی زواللی قیزجغزك اوزرندن بر آز تخفیف ایلمك ایستیورلر کبی مغمومانه نظرلرینی کلینه دیکوب « اوقدر کدر ایتمه . سنك ماتمکی بزده برابر طوتیورز » دیمك ایسترلر . فقط بودوکونده کلین کوزل اولدیغی کبی قولتق رسمی صـاومش اولدیغندن کوکی‌ده کلینه لایق ومناسب کورلدیکی جهتله هرکسك یوزی کولمکده ایدی . لکن هرکس دیمك ایچون یالکز مبحوث عنهمز اولان شو کنجلر جمعیتندن هیچ یوزی کولومسه‌مین بر کنج قیزی استثنا ایتمك لازم کلیور. بوقیز بیاض بونجق ویلانجی اینجیلو خرجلر ایله نظاملانمش ، قیرمزی رنکی اطلسدن یر ایله برابر روبه کینمش غایت کمراه واوزون اولان آچیق لیسقه صاچلری برتك اورکی اوله‌رق روبه‌سنك انکلرینه طوغری اینمش مجوهر اوله‌رق برصره پرلانته طاشدن عبارت اولان بیله‌زکی وبرچفت تك طاشلردن کوپه‌سی ایله باشنك آرقه‌سنه طاقمش اولدیغی الماسلی قیصه طراغی وبوینده بر آلتون قوردون ایله معلق سیاه مینه اوزرینه آیریجه پرلانته ایله « B » حرفی یازلمش مدالیونی تزییناتی اکمال ایلیور ایدی . اوتورمش اولدیغی حالده دخی بوینك اوزون دیمك مبالغه واورته دیمك‌ده نقصان اوله‌جق برصورتده ایکیسی ارەسی اولدیغی اکلاشیلیور اوموزلرینك یاپیسی کنیشجه واکانسبت بلی غایت اینجه اولوب اندامنك کوزللکی البسه‌یی بیچن ترزی‌یه شـان وشهرت ویرمکده ایدی . صاچلرینك لیسقه اولدیغنی سویلدیکم ایچون صـاریشین اولدیغی ذهنلره یرلشه‌جکی طبیعی ایسه‌ده عجله ایدلمسه‌ده

قویومائی ایله یشیل آره‌سی بر رنکده اولان تحریرلی و کوزل طاتلی باقشلی کوزلرینك اوزرنده کی نه‌پك چوق ونه آز اورته بر صورتده غایت کوزل بیچملی قاشـلریله آشـاغی‌یه طوغری اوزانوب کیتدکدن صکره بوتنزل کبرینه طوقونمشجه‌سنه اوجلری ینه‌یوقاری‌یه طوغری دونمش کیرپکلرینك سیاه اولدیغنی تعریف ایلدکدن صکره بوکا حکم ویرلسه دها ایی اولور صانیرم. رنکینك بیـاضلنی قیرمزوبه‌سنك ایچنده دها زیاده کوزه چارپیور دوداقلرینك قیرمزیلنی کچوك آغزینه برقات دها کوزللك ویرییوردی. حلاوت وملاحت کوزل یوزنده لمعـان ایتمکده وکوزل آلنی قوهٔ عقل وذکاسنی کوسترمکده ایدی. بوقیزك یاننده آچیق کستانه رنکی صاچلی، الا کوزلی کوزل بر قیز اوتورییور ایدی. وبربرلریله تکلیفسزجه قونوشمه‌لرندن دوکون احبابی اولمیوب بیلرنده اولدنبرو معارفه اولدیغی اکلاشلمقده ایدی. بوقیزکده مجوهرات وملبوساتی صاحب ثروت بر فامیلیادن بولندیغنی کوسترییوردی. کولریوزلی‌شن‌سوزلی اولوب نه‌بیوك ونه کچوك اورته آغزینك بر آز قالینجه دوداقلرنده تبسم اکسلك اولمیور ومعصومانه نظرلی کوزلری‌ده قلبنك صـافیتنی اظهـار ایلیوردی. قپانق وبر آز دارجه اولان آلنی پك‌زیاده تفکره وسعتی اولمدیغنه‌دلالت ایدییوردی. ایشته بوقیز رفیقه‌سنك مغمومانه طوریله پك‌ضد برحالده بولنیوردی. وبونك شیرینلکی رفیقه‌سنك حلاوتی آلتنده ازیلیوردی. پارلاق کوزلرنده کی نظرینك حصوله کتیردیکی محظوظیت انساندن پك‌چابوق زائل اولیوردی. صاری‌صاچلی کوزلك مخمورانه‌نظری‌ایسه تاجانکاهه کچیوردی. صاری‌صاچلی قیز کولریوزلی رفیقه‌سنك خوش‌سوزلرندن بعضاً تبسم ایلدیکنده تبسملك کندیسنه پك یاقشـدیغنی کورلدیکندن

اومغمومیت طور ذاتیسی اولمیوب اضطراب درونندن برعارضه اولدیغی اکلاشلمقده ایدی . فقط بوتبسملر لایق اولدیغی کوزل دوداقلردن شمشك کبی سریع برصورتده چکمکده اولوب همان ینه اثرحزن وغم رونما اولمقده ایدی .

بوکوشه‌ده‌کی جمعیتده بولنان دیکر درت کشی‌ده آغزدن آغزه قولاقدن قولاغه سوز سویلشوب کولیورلردی . بکنه مدیکزمی ؟ اوت . واقعا بکنیله‌جك شی دکلدر . هم ده بزم‌جدی طورلی وخلاوتلی قیزه باقیشوب سویله شیورلردی .

هرکس دوکونده یالکزکلینی کورمك دوکون سیرایتمك ایله اشتغال ایتمز . دیکرلرینك قصورینی کورمکه وکندیلرندن اوستون اولان حسن جماللری چکه میوب قصور بولمغه چالیشانلرده نه‌قدر چوقدر ! حتی بونلر حسننه بولدقلری قصوری کیمسه‌یه قبول ایتدیره میه‌حکلری صورتده کوزل اولنلرك جماللرینه تعرضدن وازکچوب قصوری کنبوب قوشانمه‌نده آرارلر .

بونلرده اولجه‌ده تعریف ایلدیکمز قیزك النده‌کی مندیلده بولنان « F » حرفنك مدالیونده‌کی « B » حرفیله بر اولمدیغندن بومباینته کولیشیولر ایدی .

اولاایچلرندن بری بوشفره‌لردن بری کندی اسمنك ودیکر یده بلکه زوجنك اولمق احتمالی بولندیغنی سویلمش ایسه‌ده اکر اویله ایسه صاچلرینك کلین اولمه‌مش قیزلرکبی ساده برصورتده آشاغی‌یه‌طوغری براورکو اوله‌رق براقلمسی اولکیدن دها زیاده عفو اولنمز برقصور اولدیغنی رفیقه‌لری طرفندن سویلنتجه اوده‌بوکاحق ویرمشدر . بونلردن

بری اعتراض ایلدکاری قیزه باقه‌رق ایکنجی تعریف ایلدیکمز الآ کوزلی قیزایله معارفه‌سی اولدیغی جهتله خطاب ایدرك دیدی که :

— خانم افندیله احباب اولمليسكز؟

قیز — همشیره کبی یز.

— بن کندیلرینی طانیمدیغم حالده اسملرینك ایلك حرفنك «ب» اولدیغنی اکلایورم.

— نه‌دن ؟

— مدالیونلرنده‌کی شفره‌دن .

— اووالده‌سنك اسمیدر. کندی اسمی « فاضله » خانمدر .

— اولی میدر؟

— خیر .

— الله والده‌سنه باغشلسون ! کوزل چوجق .

خانمك بوسوزی اوزرینه کولر یوزلی قیزك‌ده یوزینه برطونقلق کلدی . فاضله خانم ایسه درین بر کوکس کچیردی وکوزلری یاش ایله طولدی .

معترضه — انفعالکزی موجب اوله‌جق بر خطاده‌می بولندم ؟ دیمسیله فاضله کندیسیله اولجه ایدیلان استهزالردن هیچ متأثر اولمامش کبی محزونانه برطور ایله معترض خانمه خطاباً:

— اوکسوزم افندیم .

دیدی وبونی متعاقب کوزلرندن ایتن ایکی اینجو دانه‌سی کبی یاشلر پنبه یناقلری اوزرندن کچرایکن یك آشکار اولدیسه‌ده صکره آشاغی‌یه اینجه البسه‌سنده‌کی اینجولرك آره‌سنه قاریشوب نهان اولدیلر.

اکلنجه‌سنی بویولده آرایان خانم‌ده کندیسنی قارشولیان شوخزن وکدردن مکدر اولدی. غیری آرادقلرینی اوراده بوله‌مدقلری ایچون خانملرك دردی ده بشقه طرفه صاوشدیلر . ایکی رفیقه لرده راحتجه قونوشمق ایچون تنهاجه بولنان براوطه‌یه کیدوب اوتوردیلر.

رفیقه‌سی فاضله‌یه دیدی‌که :

— همشیره بوکون مغمومیتك زیاده ! نه‌وار؟

— شفیق بوکیجه‌یی براز راحتسز کچیردی . کیفسز براقوب کلدیکم ایچون ذهنم اوده قالدی. کلمسه‌م اولمز، شمدی کیتدیکمده نصل بوله‌جغم دیه دوشنیورم .

— امان اللهه امانت برشی یوقدر کچر انشاالله .

— انشاالله .

— سن آنی اوقومق ایچون پك صیقیوسین غالبا ؟

— خیر ! آندن دکل ، دون بن برمسافرك یانـنده ایکن پدرم چوجقلری سوقاغه کوتورمش . کیدرکن « پالتوسنی کیدیر یاخود بکا خبرویر » دیه‌رفتاره تنبیه‌ایتدم. نه‌خبرویردی نه‌ده‌پالتوسنی کیدیرمش. چوجق اوشومش .

— قوزوم بورفتارك اداسنی نه‌چکیورسین ؟ انسانك قیزقرنداشی اولسه‌بوقدر طورچکلمز. برامکی یوق‌یا ! صاتوبده‌باشکدن دفع‌ایتسه‌ك‌آ سنك جاریه‌ك دکلمی؟

— فوقیه جکم بیلمز کبی سویلیورسین . بنم نیه حکمم کچدیکی وارکه جاریه‌مه کچسون. یالکز شفیق ایچون کیمسه‌یی دکله‌دیکم یوق. اوته‌کیلر ایله برابر اوینـاتوبده تربیه‌سنی اخلاقنی بوزمق ایستمدیکم

ایچون یاتمدن آییرمیورم. رفتار ایچون نه لازم که کندیمی بوره یم. شوقدر وارکه شری ، ضرری باری اولمسه . والده جکم حیاتده ایکن بکا دبن شوقیزك خائن باقشنی بکنمیورم صانه لم . قیزم بن سکا باشقه سنی آلورم، دیدی. چوجقلق ظاهر ! ممکن دکل راضی اولمدم. برابراویناد یغم ایچون قیه مدم . کندم ایچون دشمن بسله مشم . اولی صاتمامق ایچون حکمم کچدی. فقط شمدی صاتمق ایچون کچمیور.

— صحیح ماشاالله شفیق بکك حسن اخلاق و تربیه سنی هرکس سویلیور . طوغریسی اوته کی شماریق وحایلاز چوجقلرك یاننده انك بوصورتله تربیه وتحصیلی حقیقةً شایان تقدیر واستحساندر .

— هرشیئه سکوت ایدییورم . هر امره اطاعت ایدییورم. هپ حقارته بویون اکیورم . فقط ایش اوچوجغه کلنجه قهرمان کسیلیورم. آنك تربیه سنی اخلال ایده جك مداخلاتله کوله شیورم.

فوقیه — سن اکا هیچ برسرت سوز بیله سویلمزسین . دائم طاتلیلقله معامله ایدرسین. لکن سکا نه قدر اطاعت ایدییور .

فاضله — ذاتاً حسن اخلاق اصحابی طاتلیلق مطیع و بد معامله عاصی ایدر. تهدید ایله تربیه، اخلاقی بوزوق اولنلره کوره در.

— سن ده اخلاق ممدوحه وفضیلت علویه نك مجسمی سین فاضله جغم . سنی بوقدر بدمعامله لر نیچون عاصی ایتمیور؟

— بن کندیمی اداره ایده بیله جك برسنده یم. چوجقلر اویله دکل.

— زواللی همشیره جکم ! نه قدر بیوك سنك وار ! دها اون یدی یاشنده سین .

— اون بش یاشندن صکره چوجقلق کچر. مزاجی چوجق اولنلر

ایسه قرق بش یاشنه کلسه‌لر ینه چوجقدرلر .

— بوطاش بکامی ؟

— استغفرالله ! هم کندیکی بنمله قیاس ایتمه. الله‌سنی بنم کبی ایتمسون همشیره‌م . فلاکت انسانی پشیرر. محنت وقتندن اول قوجه‌در. بنم کبی محنت زده‌لرك معناً اوتوز یاشنده‌کی انسانلردن فرقی قالمز .

— اوت بو یاشده چوحق والده‌لکی ایدییورسین ! یالکز والده‌لکمی یا . پدرلك وظیفه‌سنی ده سن ایفا ایلیورسین دیمکدر. زیرا تحصیلنك مکمل اولمسی ایچون سن غیرت ایدییورسین.

— پدرمه قباحت بوله‌مم . قادین بزی هر کون ذم ایدرك ودرلو افترالر ایله اتهام ایلیه‌رك پدرمزك کوزندن دوشورمك ایچون چالیشیور. اوقدر مذموم اولادلری پدرك کوزی کوررمی ؟ هر کون بزدن شکایت. بزم ایچون ویرلدی. تحمل اولنور اذیتمیدر ؟ کندیمزدن زیاده پدریمه آجیورم.

— نیچون ایناتیور ؟ تحقیق ایتسون .

— کیمدن؟ انسانك حرمندن یقینی اولورمی که آندن بشقه برندن تحقیقه لزوم کورسون وهله اوقدر کوزل بر قادینده چرکین اخلاق مأمول ایدیلورمی که مفتریدر دینه قائل اولسون؟

— کلین اولوب چقسه‌ك بوراحتسزلقدن قورتیلوردك .

— بنده بوطالع وار کن کیتدیکم یرده‌دخی راحت بوله‌جغمی امید ایتمیورم .

— آ نه ایچون ؟ سنك کبی کوزل بر قیزی آلان آدم البته قیمتنی بیلور .

— کوزلك طالعه حکم ایده مز . اویله اولسه بیله بنم ایچون پدرمك یاننده دائما اخلاقسز و درسز بر اولاد اوله رق طانیمقلغم کبی براضطراب وجدانی بی زوج اوله جق آدمك تلطیفات وتقدیراتی تخفیف ایده مز.

— آقوزم سن ده هر یوکی اوزرینه آلوب سکوت ایتمه. تبرئهٔ ذمته چالیش .

— نصل اوله بیلور؟

— حقسزیره افترا ایدلدیکنی وایشك اویله اولمدیغنی پدریکه اکلات.

— برزوجه بی زوجنه ذم ایتمك قدرشناعت ودنائت اوله مز.

— ایشته سن ده بویله چکرسین .

— نه یاپایم قدرم ایمش .

— صحیح سنکلین اولنجه شفیق بك نه یپار . بر بریکزه پك مبتلاسکز .

— نه کبی نه یپار .

— طبیعی براقوب کیده جك دکلیسین؟

— الله اسیرکسون. بنی برادرمله قبول ایتمین آدمك بکا هیچ لزومی یوق! قرق ییل قیز اوتوررم.

بو اثناده قرق قرق بش یاشلرنده غایت کبارانه وسننه موافق برصورتده کینمش برخانم بزم کنجلرك یاننه کله رك الیله فاضله نك صاچلرینی اوخشایوب :

— بنم کوزل قیزم! نه یاپیورسین بقایم ؟

دیدی . فاضله احترامله آیاغه قالقوب:

تشکر ایدرم افندم.

دیدی . کلن خانم فوقیه‌یه خطاباً .

— سز نصلسکز قیزم؟ ایسکز انشاالله.

فوقیه — الحمدلله افندیم .

کلن خانم اوطه‌دن چیقدی.

فوقیه — سزك قومشوخانم افندینك سکاالتفاتی پك زیاده .

فاضله — البت بونجه سنه‌لك قومشومز. والده‌م ایله‌ده پك عزیز دوست ایدیلر .

— ظن ایدرم اوکی والده‌کزدن اوقدر خوشلانمیور.

— بیلمم ! فقط بکا التفاتی پك زیاده‌در. « قیزم بن بواوه سنك ایچون کلیورم. سن بکا والده‌کك قیمتلی یادکاریسین » دیر . قلبی کوزل برخانمدر. نی محظوظ ایلرچونکه والده‌مدن صکره محروم اولدیغم صافیانه ومحبانه نوازشلری، آنجق کندیسندن کوریورم.

— امان فاضله خانم صانکه نی برشی بیلمیورمش کبی سوزلر سویلیورسین. البت کلینی اوله‌جقسین سومزمی ؟ عالمك بیلدیکی، سویلدیکی شیئی بیلمه‌مزلکه کلیورسین. آرتق بن اوآغزلره کلورمیم. برسنه‌صکره دوکونمز وارقوزم دوکونمز . فاضله‌جغم بن سنك دوکونکده بویله مسافر کبی اوتورمم . خدمت ایده‌جکم.

فاضله قپ قرمزی اولوب سسنی چیقارمدی.

فوقیه — امان سنك بواوتانمه کندنده اوصاندم . آقرداش بویله بر لاقردی کلدیمی ستاتوکسیلورسین .

— جانم نه‌سویلیه‌یم ؟

— گچنلرده والدهم « مقدم بکله فاضله خانم کوچکدنبرو نامزددرلر »
دیبودی بوقدر زمان کوریشیورزده بکا هیچ سویله مدك .

— بویله شیئی بن سویلیه بیلورمیم؟
— ای‌سن بوندن ممنونمیسین یا ؟
— منور خانم افندی بنی ده شفیقی ده چوق سور . بوکونه قدر بزه والده‌لك وحامیلك ایتدی . بنمله برابر شفیقی ده قبول ایده جکمش . البت ممنون اولورم .

فوقیه — آرتق بر آز طیشاروچیقوب ده کزینه‌لم .

ایکی رفیقه صفـه‌یه چیقدیلر . ازدحام دها زیاده باصمش و آیاقده بولنان خانملرك البسه‌لرینك ترنلری اوزرینه آتلمش ایدی . چونکه کندیلری کزینمکه کوچجه یربولوب اتکلری ایچـون بر آرامقدن وازکچمشلر ایدی . بوغلبه‌لق ایچنده آچیق بنبه آغر البسه تلبس ایلمش یکرمی یدی یکرمی سکز یاشلرنده کوزل برخانم فاضله‌یه خطاباً :

— فاضله باشکده برطویلو ایکنه وارمی ؟

دیدی . فاضله خانم قورساژینك اتکنك اوجنی بر آز طیشار وطوغری چویروب برایکنه چیقاردی . اوکی والده‌سی اولان خانمه تقدیم ایلدی . بوخانمك اسمی « جالبه » اولدیغی ایچون بزده اویله دیه جکز .

جالبه — او . . . دها قاچ دانه‌وار . اوقدر ایکنه‌یی نه یپاجقسین؟

فاضله — پك چوق دکل . بش دانه‌ایدی . یاشمق ایکنه‌لرم کیدرکن آرامیه‌یم دیه بورایه ایلشدیردم .

جالبه فوقیه‌یه خطاباً — سزفاضله ایله بریره کلدیکزمی آیرلمزسکز . هرکس بوراده کولوب اکلنیور . سزده میدانلرده کورنمیورسکز . آچوجقلر

تنهالره چكيله جك اولنجه دوكونه نيه كلديكز ؟

فوقيه — بزدميندنبرى بوراده ايدك ايچرو كيده لى چوق اولمدى.

جالبه — فاضله منديلمى دوشوردم . چانطه ده بشقه منديل وار، آله جغم امارفتار نره ده عجبا؟

فاضله — كورمدم. كيدوب آرايه يم.

جالبه — يوق يوق سكا اذيت اولور . يك غلبه لق ! البت كلور كورينور. فاضله برشى سويله ميوب آرامغه كيدركن. فوقيه ده:

برابر كيده لم ديوب برلكده كيديورلردى. آشاغى يه اينوب جاريه يى آرامغه شتاب ايلديلر. فوقيه فاضله نك قولاغنه:

— ياهو سنك اوكى والده ك نه چوق بيلمش شى . هر كسك ياننده سنى زحمته صوقمغه قيه ميو . كبى سوزلر سويليور.

فاضله — البت اويله اوله جق كه آنتريقه لرنى چويره جك .

ايكى رفيقه غلبه لق ايچنده قولنه ظريف برچانطه طاقمش بر كنج قيزه سسلنديلر . قيز برطاقم يابمه ادالر ايله قيريشه رق كلدى . صكره اوچى بردن بوقارويه چيقديلر .

فاضله ، اوكى والده سنك كوزللكنى وصف ايلديكنده مبالغه ايله مه مش ايدى . حسن و آنى وروش وخرامى حقيقة مدح وستايشه شايان برصورتده اولوب باليق اتندن برآزسميزلكه آشمش فقط بوحال كنديسنه يك براشمش ايدى . قاشلر وكوزلر، قاره قاشلك وقاره كوزك غايت كوزلى ايدى. اكثرى قويوكستانه رنكنده اولان كوزلره ده قاره ديورلر . امابونك كوزلرى تام قاره ايدى . صاچلرى سياه فقط لاجورده بقار صغوق سياه صاچلردن دكل. لطيف رنكده واينجه تللى اولوب غايت

سیرك برصورتده قیویرچیقلق وارایدی‌كه بوكا قیویرجق دیمكدن ایسه دالغه‌لی دیمك دها مناسب اولور. قاره‌قاشلی وقاره كوزلیلرده اندر بولنان بیاض رنكی حسننك لطافتنی تزیید ایلیوردی. كوزل كوزلری پك پارلاق ونظری پك كسكین ایدی. اولی قادینلره مخصوص اولان بیچمده البسه‌سی آچیق پنبه اوزرینه بیاض داللی قماشدن ایدی. طوغری طوپلانوب صارلمش اولان صاچلرینك آراسنه ایری پرلانته طاشلرایله معمول ظریف یرلشدیرلمش واوكنده‌كی تولدن آشاغی‌یه‌قدر قوردلا دوكومنك اورته‌سندن پرلانته‌لی برطوقه ایله‌طوتدیرلمش ایدی. بوینندن كوكسنه‌قدر اینن كردانلق جالب نظر برصورتده‌اولوب كوبه، یوزوك، بیله‌زیك كبی سائرتزییناتده هپ بر برینه اویغون برصورتده بولنیوردی. شیوه‌واداسی طبیعی اولدیغندن بونی‌یاپمه یاپانلر كبی استهزایه اوغرامیور ایدی.

فوقیه ایله فاضله كلوب جالبه‌نك قارشوسنده‌كی صندالیه‌لره اوطوردیلر. رفتار، خانمنك یاننه تقوبله نه‌ایستدیكنی استفهام طرزنده یوزینه باقمقله‌جالبه «منديل» دیدكده‌چانطه‌دن‌منديلی چیقاروب‌ویردی.

فوقیه — والده‌م نره‌ده؟ كوردیكزمی؟

جالبه — ایچرووده برابر ایدك. بن‌شمدی چیقدم. اوده‌سزی مراق ایدییور ایدی. طیشاروی‌نی پك غلبه‌لق عجبا بزم قیز نره‌لرده دیبوردی. ها... ایشته كلیور. مطلق سزی آرامق ایچوندر.

فوقیه‌نك والده‌سیده بونلره ملاقی اولدی، اورته‌ده‌كی غلبه‌لق آراسنده سیرجیلردن شوایكی كنجلره باقوبده سویلشنلر اولیوردی. فقط بونلرك باقیشوب سویلشمه‌لری اولكی خانملركی كبی مستهزیانه دكل مدققانه ایدی.

اوغل اولندیرمك ایستینلر برچوق قیزلری بردن کوروب ایچندن ایستدیکنی بکنمك ایچون دوکونه کلورلر. سچوب سچوبده ایستدیکنی بکنورلر. بکنورلر امابقالم بکندیکنی ده اکاویررلرمی؟ اصل مسئله اونده شوقدر وارکه اکثریسی ده حالنه شاننه مناسب اولان قیزلردن بکنورده « شوخانم عجباقیزمی » دیه سؤال ایلدیکی آدمدن « اوسکا کوره دکل » کبی برجواب تحقیر آلمق سیئه سنه اوغرامزلر . مودایه موافق کیینن فامیلیالردن برمتأهل قادین ایله برقیزالبسه لرندن وصاچلرینك نظامندن آکلاشیلور. فقط ترك خانملرینك تلبس خصوصنده کی سربستیلری ده ایشته ینه دوکون اویندن اکلاشیلور.

بوراده اویله بالولرده اولدیغی کبی صوك مودایه موافق اولمق اوزره هپ براورنك دیمك اولان قیافتلر کورلمز . دوکون اوی عجـایب برعالمدر ! اوراده قماش ویاخود آغانی عنتاری واوزرندن دیکشلی خرقه ایله کیئمش خانم ننه لردن طوتده آغر قماشلردن معمول بلدن آلتون ومجوهرلی کمرلرایله صیقلمش آلاتورقه عنتاری والافرانقه طرانمش صاچلرك اوزرینه وضع اولنمش ایری اویالی حوطوزلر اللرینه الدیوانلر کیمش بولنان کنجلر وصوك مودایه تمامیله موافق کیدنلر ایله فیکورنده بکندیکی رسمـك التنده کی ایضـاحاته باقیوب برمادموازله مخصوص روبه دیکدیرن متأهل خانملر وبرمادامك البسه سنی اولی اولمیان قیزینه کیدیرنلر دخی بولنورکه بونده قباحت کندیلرندن زیاده بو یاکلشلغه سبب اولان فرانسزجه بیلمین ترزیلرینکدر . فقط بوکا قباحت دیه بیله جکمیز؟ یوق ! نصل اوله بیلورکه بونده سربستیمزی سویله مش ایدك هرکس کوکلنك ایستدیکی وبکندیکی قیافتی کیئمکده حر ومختاردر.

بونلرك استهزایه اوغراملرندن زیاده آنلری تعییبه قالقشانلر «ذوقجی»لك نام مذمومنی قزانمش اولورلر. دكل اویله ترزیسنه دوشمینلر ودقتسزلك ایدنلر حتی كندیمزی كوزل ایده‌لم دیه غودی‌بد ایدن كیمسه‌لرك بیله قیافتلری دوكونك سربستلكی سایه‌سنده اوكون معفودر. زیرا اویله بر جمعیتده آنلر ایله استهزایه قالقیشانلرك عمومدن كوردكلری صغوق نظرلر جمعیتك قاعده‌سنه ونظامك خارجنه چیقدقلرینی كندیلرینه پك كوزل بر صورتده آكلادركه ایشته اصل ارباب ادبك تعییبنه كندیلری اوغرامش اولورلر. شوقدر واركه هركس كندیسیله هم‌فكر وقیافت اولانلر ایله برابر بولنه‌جغندن ایشته بونك ایچون دوكون اولرنده آیرو آیرو برچوق جمعیتلر تشكل ایدر. قیزآرامغه كلنلرده كندینه موافق اولان جمعیتلردن قیز باقار. بونك ایچون یالكز « شو خانم كیمك قزی ونرده اقامت ایدرلر » كبی براستیضاح آنلره كافیدر.

بزم فاضله وفوقیه باقیشانلرده كندیلری كبی كبارانه برصورتده كینمش خانملر ایدی. برچوق تدقیق وتفتیشدن صكره كیملرك قیزلری اولدقلرینی آكلامق ایچون دوكونده بر بیلدك آرامغه شتاب ایلدیلر.

فوقیه فاضله‌یه — نم جانم صیقیلدی هایدی برطولاشه‌لم.

فاضله — پك ازدحام دكلمی؟

فوقیه — نه‌ضرر وار؟ قوللریمزك اوزرینه یوكلده‌جك ترنلرمز یوقكه كندیمزدن بشقه برده آنی دوشونه‌لم. اولسه اولسه عنتاریمزك تولری. بونجقلری ییرتیلور دوشر. اسكیمه‌دن موداسی كچه جكنه وارسون اسكیسون. هایدی قالق.

ایكیسی برابر كزینورلر ایكن كلین اوطه‌سنه‌ده كیره‌لك استدیلر. لكن

قاپواوكی اوقدر غلبه‌لق ايدی كه فوقيه اوقارغشه‌لق آراسنده سيرجيلرك برندن اوموزينه برقاقه یمكله .

— وای ! ايدی .

فاضله — راحت يريمزده اوتورركن سن بونی ايستدك .

فوقيه — نه‌يپايم دايه‌م ، داديم بك ايی قادينلر ايدی . هيچ شمار ، يومرطوق يمه‌مش ايدم . ضرری يوق آنكده طادينی اوكرندم . لكن ايی برشی دكل ايمش . هايدی كيرو دونه‌لم .

فاضله — يولی ياريله‌دق . كيرو دونسه‌كده ينه مشكلات اوقدر . بوندن صكره ايسه كيرو كيتمك ايلرو كيتمكدن دها كوج ايدی . كنديلرينی آقندی‌يه براقوركبی براقديلر . غلبه‌لق ايله برابر اوطه‌يه كيرمش بولنديلر . اوطه‌نك ايچروسنی بولنجه كلينك‌يانی كنديلری ايچون برملجأ ايدی . كلين كنديسنه مخصوص اولان قناپه‌سنده اتكنك استيعاب ايلديكی محلی كولر يوزله استقبال ايلديكی فاضله وفوقيه‌يه عرض ايلدی . بونلر اتكنك آرقه‌سنه اوتوروب ينه آنی آياقلری حذاسنده اولديغی كبی سربلی براقديلر .

فوقيه يواش سسله كلينه — فداكارلغمزی دوشون . سنی بردها كوره‌لم ديه‌باق نه‌قدر زحمتله بورايه كيردك .

كلين ده يواش سسله — تشكرايدرم . چكديككز زحمت البسه‌كزك تولندن اكلاشيليور .

فوقيه پاره‌لنمش اولان توالتنه باقه‌رق — يوق او برشی دكل سن بكا اوموزمدن حوادث صور اوموزمدن .

كلين — نه اولدی ؟

فوقيه — برديرسك يه‌دم كه حالا اوموزم صيزلايور .

کلین ــ واه همشیره‌جکم . (فاضله‌یه خطاباً) سزده بویله بر شیئه اوغرادیکزمی ؟

فاضله ــ خیر همشیره‌جکم بکا تصادف ایتمدی .

بزم ایکی رفیقه‌لر برمدتده بوراده اوتوردقدن صکره اوطه‌نك بر آرالق براز تنهالاشمسندن استفاده ایله طیشارو چیقمق ایچون قالقدیلر .

فوقیه (کلینه): آرتق همشیره‌م وداع ایده‌لم زیرا کیدرکن تکرار کیره بیلمك ایچون جسارتم یوق .

دیدکدن صکره ایکی رفیقه‌ده کلین خانمه لازم کلان تبریکات وداعیه خیریه‌یی ادا ایله قول قوله ویروب چیقدیلر .

دعوتلیلرك طاغلمق وقتی اولان اون اون بچق راده‌لرنده اپیسی کیتمش وبرچوغی‌ده کیتمکده ایدیلر که بز بونلری ودوکون اوینی حاللرینه براقوب جالبه خانمله فاضله خانمی تعقیب ایلیه‌جکز .

٢

جالبه‌خانمك زوجی وفاضله خانمك پدری اولان ساعی افندی اصحاب ثروت وعقاردن وارباب قدر وحیثیتدن ایدی . اولدقجه معلوماتلی وهرفنه آشنا دکرلی برذات اولدیغی کبی صفوت قلبی وپك زیاده حسن اخلاقی هرکس حقنده‌ده حسن ظننی ایجاب ایلدیکندن هرکسی کندیسی کبی ظن ایدوب علو اخلاق وصدق مروت محلی اولمق لازم کلدیکی اعتقادنده بولندیغی قلبلرك بعضیلری‌ده اهانت ومفسدت ایله مملو اوله‌بیله‌جکنی خاطرینه بیله کتیرمز ایدی . دیلك وظیفه‌سی حقیقت سویله‌مکدن عبارتمش ظنیله بوندن نه‌قدر یالانلر

صادر اوله‌جغنه شبهه بیله ایتمیوب یالان سویله‌مکه مجبوریت حس ایتمین بو آدم بشقه‌لرینك بلالزوم بوکا مجبور اولملرینه احتمال ویره‌مز ایدی. بویله بر آدمك ارباب‌فسق وفجوره نه‌قولای قاپیلی ویره‌جکی ایضاحدن مستغنیدر.

واقعا برنجی تأهلنده کندیسی کبی‌ملك خصلت برزوجه‌یه مالك اولمسی‌ده کندیسنك بویولده‌کی اعتقاداتنه قوت ویرمشدر. ایشته‌فاضله ایله شفیقده بوزوج ایله‌زوجه‌نك محصوللریدر.

تأهللرینك برنجی سنه‌سی فاضله ، ویدی سنه صکره ایسه شفیق دنیایه کلوب آندن برسنه صکره چوجق هنوز ایلك آدیملرینی آتوب سودننه‌سنك قوجاغندن آغوش مادره جان آتارکن پنجهٔ اجل اول جوانی بیچاره معصومك قارشوسندن چکوب عالم ابدی‌یه کوتورمشدر.

ساعی افندی بری سکز ودیکری بر یاشنده ایکی چوجقله قالنجه اوزمان آدیجغزنه‌یاپاجغنی شاشیرمش ایدی. «بودادی‌بقامیور» دیر بردها آلور خدمتچی طوتار ،غوورنانت طوتار، بردرلو اولادلرینی‌سفالتدن قورتاره‌مز. اوك ایچنده کیمسه‌کیمسه‌یی بیلمز. هر کس کندی‌هواسنه تابع. «بیك‌ایشچی برباشجی» دیرلر. ساعی‌افندی « فاضله برکره بیوسه اوك اداره‌سنی النه آلور » دیوردی. اماصکره بوکا نه‌قدر چوق زمان لازم اولدیغنی دوشنیوردی. زیرا چوجق هنوز سکز یاشنده! افندی اوزمان والده‌سنك برحیات بولنمدیغنه پك عظیم تأسف ایتدی. اوت اوصاغ اوله ایدی اوغلیله برابر حفیدلرینه‌ده آغوشنی آچاردی ده ساعی افندی ده اولیلك راحتنی غائب ایتمیوب کوزلجه باقیلور ایدی. لکن زواللی آدمك کیمسه‌سی یوق. ذاتاً اوکسز اوله‌رق آلدیغی زوجه‌سنك‌ده یقین براقرباسی یوق. نه مشکل‌حال!

اوزمانه قدر چوجقلرینه نصل باقلدیغنی دوشونمك دكل ، قادین ومدیره اولان زوجه‌سی كندیسنی‌ده چوجق كبی آلشدرمش. ادمجغز برپالطوسنی بیله كیمه‌مش ، یمه‌سی ایچمه‌سی ، كینمه‌سی بر ساعت ماكنه‌سی قدر منتظم كیتمش. ییقانمش طرانمش كینمش چوجقلرینك اوخشایوب اوپمكدن بشقه ایشلرینی دوشونمكه محتاج اولماز .

بوصورتده آلیشان برآدمه صكره‌كی حال نه‌قدر كوچ كلور . فاضله بیوینجه‌یه‌قدر دكل ، آدمجغز برسنه‌یی كوچ حال ایله كچیردی.

فاضله‌ده كورینان عقل وذكا حقیقةً سنیله متناسب اولمیه‌جق برصورت فوق‌العاده ده ایدی . كوچیجك یاوروجق پدرینك ترلكلرینی چویرمك، مندیلنی ویرمك كبی خدمتلری كیمسه‌سویله‌مدیكی حالده ایفایه‌چالیشور. حتی بویی‌ایرشمدیكی حالده چاكتنی طوتمغه قدر قالقیشور ایدی . هله مینی مینی برادرینه اولان رحم وشفقتی وحمایه ومحبتی عقللره حیرت ویره‌جك بردرجه‌ده اولوب شفیق آغلایه‌جق اولسه سینه‌سنه باصوب برابر آغلادیغنی كورنلر شوایكی اوكسوزك كوز یاشلرینی بربرینه قارشدرمق كبی برارتباط وانجذابنه آغلامامق ممكن اوله‌مزدی . شفیقك ایلك تلفظ ایلدیكی كلمه «آنه» یرینه «آبلا» اولدی .

ایشته شوحالده مرور ایدن برسنه‌نك نهایتنده شفیق‌ده ایكی یاشنی اتمام ایلمش ایدی. ساعی‌افندی خانه‌اداره‌سی وچوجقلره نظارت كبی امور مشكله‌یه تحمل ایده‌میوردی. ایشه برچاره‌بولمق جهتنی‌دوشونمكه‌باشلایوب كندیسنی بوقدر راحتسزلكه اوغراتان بركیمسه‌نك غیبوبتی ایدی . آنك یرینه برینی قومق احتیاجنی خاطرلدی. یعنی چوجقلرینه والده‌،

خانه‌سنه مدیر و کندیسنه زوجه لزومنی کوردی. زواللی پدر! هرقادینك کندیسنه زوجه اوله‌بیله‌جکنی ایی بیلدی. اما چوجقلرینه والده اولوب اوله‌میه‌جغنی دوشونه‌مدی. باخصوص هر قادینك زوجنه کمال صداقتله خانه‌سنی حسن اداره ایده‌جکی‌ده اولدن بك معلوم اوله‌جق بر کیفیت دکل ایسه‌ده بیچاره آدم هرقادینی ایلك زوجه‌سی کبی ظن ایدییوردی.

ساعی افندی زوجه تحریسنه باشلادی. اوت زوجه یا! واقعا ایش دوشونمك درجه‌سنده ایکن اك اول چوجقلرینه والده، خانه‌سنه مدیره لازم ایدی. اما مسئله فعلیاته کلنجه جان هر شیدن عزیزدر دیرلر. آدجغز جانی ایچون زوجه آرایوردی اما بویله دیمیوردی. ارزوسنه قوت ویرمك اوزره وفات ایدن زوجه‌سنك‌ده بك کنج اولوب اونی نه‌کوزل اداره ایلدیکنی و اون آلتی یاشنده والده اولدیغی حالده فاضله‌یه نه‌کوزل باقدیغنی، حتی کیجه‌لری چوجغك آغلادیغنی اویقوسی آره‌سنده طویوب یتاغندن فرلامغله سود ننه‌نك اوطه‌سنه کیدوب چوجغك آغلامسی بلاسبب اولوب اولمدیغنی معاینه‌دن صکره عودت ایلدیکنی، بو بابده دلائل قویه‌دن بولیوردی. کندیسی اوتوز بش اوتوز آلتی یاشنده اولدیغی حالده غیری هم سنی برقادینله تزوج ایتمکی‌ده کندیسنه روا کورمیوردی. واقعا بوخصوصده ساعی‌افندی تعییبه شایان کورلمز. زیرا کله‌جك قادینك بر آز مسنجه اولمسی‌ده بد آخلاق اوله‌مسنی ایجاب ایتمز. افندینك خاطرینه کتیره‌مدیکی برشی وارسه اوده کله‌جك قادینك بد آخلاق اوله‌بیلمسی ایدی.

بویله دوزنلی منتظم برقوناغه خانم اولمق ایچون کیم قیزینی ویرمز. ساعی‌افندینك بو تشبثی اوزرینه همان برچوق طرفدن قزلر توصیه‌اولندی. بونلر میاننده الویه متصرفلقلرنده تزمکده اولوب آلتی آیدنبرو معزولاً

استانبولده مأموریت بکله‌مکده اولان احیا افندینك بك حسنا اولان کریمه‌سی جالبه خانم ایچون مسئله قرار کیر اولدی. زیرا قیزك حمار تلغی، ذکاوتی وحسن وجمالی حقنده‌کی مدح وثنالر ساعی افندینك آرزوسنه موافق کلمش ایدی.

جالبه خانمك پدری معزول بولندیغی زمان مأموریت آلمق ایچون پك چوق کره‌لر استانبوله کلور و اپجه مدتده قالدیغی اولوردی. بر زماندنبرو اوغلنی مکتبه ویردیکندن بوکره احیا افندی قاملیاسنی استانبولده براقوب محل مأموریتنه یالکز کیتمکه مجبور اولمش ایدی. بو قاملیاسی ایچنده برده وفات ایدن برادرینك مخدومی وار ایدی‌که پك کوچك ایکن یتیم قالمش، والده‌سی ایسه چوجغی عموجه‌سنه براقوب تکرار تزوج ایلمش اولدیغندن بوده بو قاملیانك اصل اولادی کبی بیودلمش. تحصیلی ایچون دخی مکتب طبیه‌یه دوام ایتدیرلمکده بولنمش ایدی. جالبه خانم اون طقوز یاشنده ایکن کندیسندن اوچ یاش کوچك اولان برادری نابی بك اون آلتی وعمی زاده‌سی سخا بك یکرمی ایکی یاشنده ایدی.

احیا افندی بو دفعه استانبوله قاملیاسی نزدینه کلدیکنده کریمه‌نك کلین اولمق زمانی کچمکسزین برداماد انتخابی لازم کلدیکنی کورمش. بونك ایچون خاطرینه سخا کلمش ایدی. چوجقلر قرنداش کبی برآره‌ده بیومشلر ایسه‌ده بلکه ایکیسی‌ده کوزل اولان شوکنجلرك حقیقی قرنداش اولمدقلرینی اکلادقلری برسنده آره‌لرنده‌کی محبت واخوت بشقه درلو بر محبته مبدل اولمشدر قیاسیله هرایکیسنه‌ده بویله بر تکلیف ایله‌مکی وظیفه‌دن بیله‌رك والده‌سی جالبه‌دن وکندی آغزیله سخادن استیضاح کیفیت ایلدی.

جالبه شمدی‌یه قدر بونی خاطرینه کتیرمدیکندن بختله بر آز دوشونمك ایچون والده‌سندن ایرتسی کونه قدر مساعده ایستدی. جالبه والده‌سنه پك بیوك یالان سویلمش ایدی. زیرا اوزمانه قدر بومسئله‌یی

خاطرینه کتیرمه‌مك دكل ، بلكه خاطرندن چیقاردیغی پك آز ایدی . ایستیه‌جك اولور ایســه پدری سخایه ویره‌جكنی پك ای بیلدیكی جهتله شمدی‌یه قدر ذهننی مشغول ایدن مسئله سخایه ویروب ویرمیه‌جكلری اولمیوب بلكه كندیسنك واروب وارمه‌مسی ایدی . بوترددینه سبب‌ده سخایه محبتی اولمدیغندن دكل ، بلكه سخایه اولان هوسیله ثروت وسامانه اولان هوسنك قلبنده‌كی مجادله ومبارزه‌لری ایدی . پدر ووالده‌سنك تكلیفی اوزرینه شو مجادله‌یه برنهایت وایكیدن برینه قرار ویرمك لازم كلدیكنی كورمش ایدی .

جالبه‌ده كوچك سننده هر كوردیكنی ایستیه‌رك والده‌سنی ازعاج ایتمكه باشلایان طبع حریصانه‌سیله برابر بیویه‌رك اولدرجه‌یی بولمش‌كه دبدبه ودارات خیالی سودیكی دلیقانلینك خیالندن‌زیاده كندیسنی مشغول ومتلذذ ایلیوردی .

سخانك چالیشقانلغنی وحسن حالنی كورمك‌ده اولان عموجه‌سی كر- یمه‌سیله ازدواجنی آرزو ایلدیكی جهتله چوجقلرك بربرلرینه كورنمه‌لرنده برباس كورمه‌مش ایدی . بربرلرینه ویریله‌جك اولدقدن صكره جالبه‌یی سخایه كوسترمه‌مكه نه مانع وار ؟ یوق كندیلری ایستمیه‌جك اولورسه بربرلرنده كوزلری اولمدیغی حالده بوكا نه احتیاج وار دییوردی . احیا افندی چوجقلرك بربرلرینی ایسته‌میوب بشقه‌سنی ایستیه بیلمك احتمالنی‌ده خاطرینــه كتیردیكی ایچون قلبنده‌كی زوجه‌سندن بشقه‌سنه اچمامش واكاده شو آرزوسنه چوجقلر بیویوبده كندیلری رضا ویرملری لازم كلدیكی جهتله وقتندن اول كیمسه‌یه بو خصوصه دائر برشی سویله‌مسنی تنبیه ایلمش ایدی .

جالبه دلیقانلینك كرك حسننی ، كرك حال وطورینی زیاده بكندیكی

وحتى پك زياده سودیکی جهتله يانننده بولنديغی بعض وقتلر حقنده‌كی محبتنك ايجابی كندی‌سيله تزوجه قرار ويرمكی قورارسه‌ده اوطه‌سنه كيدوب ده صندالیه‌سنه ياصلانوب خياله دالديغی زمانلر اينی بشقه‌لاشورايدی.

خيال، نه قدر مروتسكار ونه قدر جومرددر!.. بر آنده انسانی نیجه مراتبه واردیرر. نه قدر فقيرلری بر لحظه‌ده زنكين ايدر. بر طوپلو ايكنه‌يه مالك اوله‌میانلره نه قدر بروشلر كردانلقلر وسائره‌لر طاقديرر. آرقه‌سنده كوملكی بولنمیانلره نه كوزل جانفسلر اطلسلر قطيفه‌لر كيديرر!...

جالبه خيالنده مجوهرلر ومكمل عربه‌لر ايچنده ايكن سخا خاطرينه كليور ايدی. خير؛ خير! كليوردی. اما جالبه آنك خيالنی قوغيوردی. او دبدبه ايچنده، او تكبر حالنده سخايه تنزل ايده‌ميور. عادتا آنك حضورندن صيقيليور. بيچاره‌يی دفع ايدييوردی. زيرا بو ثروت وسامانی كنديسنه تقديم ايده‌جك اولان آدم سخا اوله‌میه‌جغی معلوم ايدی.

كاشكی او اوده آيينه بولنمسه‌ده جالبه بو خولياسنه صحت حكمنی ويرمك ايچون كوكسنده‌كی سرمايه‌سنی كورمسه. بلكه او فكرينه او قدر قوت ويرمزدی‌ده كنديسنی عشقله سون دليقانلی‌يی كنديسی‌ده سوديكی حالده محضا ثروت وسامانه اولان حرصی وحسننه اولان غروری سيئه‌سيله زواللينك يوزينه قارشو:

— سخا، بن بر زنكين آدمه وارەجغم. باق سكا نقدر ايولكلر ايدرم ديمك كبی قاتی سوزلرده بولنماز ايدی.

سخا بو سوزلره قارشو بر كون:

— جالبه خانم، سن كنديكك زنكين اوله‌جغكدن بحث ايدييورسين. نه بيلورسين بلكه بن چاليشور آدم اولور زنكين اولورم.

ديمش ايدی. جالبه‌ده:

— سن ده !... اوت سن ده اوله بیلورسین فقط چوق زمان لازم!.. بن ایسه بر زنکین ایله تزوج ایلدیکم حالده بر کونده بردنبره زنکین اولورم. سن چالیشه جقسین. چباليه جقسین. وجود تلف ایده جکسین. عمر صرف ایده جکسین ده اویله!.. بلکه ده صاحب ثروت اولنجه یه قدر احتیارلایه جقسین! اوف ... اختیارلقده ثروتی نه یاپمالی سخا !... هله قادینلر ایچون!... کنجلکده طاقوب طاقشدیرمدقدن صکره، تازه لکده کینوب قوشانمدقدن صکره ثروتك نه لزومی وار! اختیارلق زماننده کینوب طاقنمغه قالقیشلسه یاقشمدقدن بشقه عالم مسخره ایدر اکلنور!...

دیدکده سخا درین بر کوکس کچیروب اوکنه باقمش. وجالبه ده ینه دیمش ایدی که:

— تزوج ایده جك قادینك سن زنکین اولنجیه قدر واصل اوله جغی بر سنده آلاجغك مجوهرات وملبوسات ذیقیمتی کینه میه جکنی دوشنوبده اوقدر مأیوس اولمه! کینوب طاقنه جق اولدیغی حالده کسب ایده جکی حال وطوری تصور ایدوبده یوزینی اکشیتمه!... سنك ایچون آنكده چاره سی وار! صاحب ثروت اولدقدن صکره کیم قوشام یاقیشه بیله جك برده تازه سنی آلورسین.

— بو او زمانه قدر بنم فقر وضرورتمی چکوب قناعت ایتمش اوله جق اولان ایلك زوجه یه مکافاتمی؟...

— آدم سنده شو دوشوندیکنه باق.

— یوق! جالبه یوق! اکر اولنه جك اوله ایدم!... بنی فقر حالمده قبول ایدن بر زوجه صکره ده سوسنز بنم مقبولم اولور ایدی.

— سن اولنمیه جکمیسین؟

سخا محزون بر طور ایله — آلاجقلری قیزلری بد بخت ایده‌جك اولان بزم کبی آدملر اولنوبده نه اوله‌جق .

— نه کبی ؟

— اویله یا آله‌جغم قیزی بر زنکین آلمق احتمالی وار ایکن بن آلورسه‌م آنی آغر مجوهرلردن ، روبه‌لردن والحاصل ثروت وسامانك بوکا مماثل دبدبه وداراتندن محروم ایتمش اولمیه‌جقمی‌یم ؟

— هر قیز ایچون‌ده اویله بر ازدواج مأمول می‌یا ؟ ... بویله‌سی یك کوزل اولانلره کوره . سن‌ده اوقدر کوزلنی آره‌مه .

— کوزل قیزلره نصلکه ظلم ایتمك ایستمیورسه‌م کوزل اولمیانی آلمغله کوکلمه ظلم ایتمك‌ده ایسته‌مم .

بو مثللو محاوره‌لر آره‌صره تکرر ایتمکده ایدی .

سخانك جالبه‌دن کوردیکی معامله‌ٔ محقرانه وایشتدیکی آجی آجی سوزلر یورکنی یاقیور ایدی اما عشق ومحبتنه خلل کتیرمیوردی. بیچاره دلیقانلی بر کون اولوبده او لطیف صدایی استماعدن محروم اوله‌جغنی دوشوندکجه او آجی سوزلرله اولسون آنی ایشتمکی بر نعمت بیلیور ایدی.

جالبه سخایی سودیکی حالده‌ده کبر وعظمتی وپك زیاده کندینی بکنوب طول امله انهماکی جهتیله دلیقانلی‌یی پك حقیر وفقیر کوردیکندن آکا میلی بر تنزل عد ایتمکله بو بابده کندی کوکلنی بیله تکذیب ایدر وکوکلنك بو خصوصده‌کی عناد واصرارینه حدتله آکا رغماً سخایه بد معامله ایلر وکندیسنك فقرینی وعادتا خانه‌لرنده صیغینتی اولدیغنی یوزینه قارشو سویلر ایدی .

بیچاره سخا پك صحیح بولدیغی بواحواله قارشو بویون بوکوب کوکس کچیرمکدن بشقه برشی بوله‌میوب سکوت ایلر ایدی. بوجهتله عموجه‌سنك

کنديسنه واقع اولان سؤالنه جواب ويرمك ايچون جالبه کبی مدت طلب ايله‌ميوب اکر جالبه خانم کنديسنی قبول ايدر ايسه کنديسی‌ده مع الممنونيه بو ازدواجه موافقت ايليه‌جکنی فقط کوچکلکندنبرو کورديکی معامله‌يه نظراً جالبه خانمك کنديسنی قبول ايده‌جکنی مأمول ايتمديکنی وجالبه‌دن الك اوفق تکدير اولمق اوزره ايشـتديکی صيغنتی وزوکورد کبی سوزلر زوجی اولديغی زمان کنديسنه آغر کله‌جکی جهتله کندی زوکوردلکنی بيله‌رك‌شمدی‌يه‌قدر بويله حدندن بيوك خليا‌ده بولنمديغنی وينه‌عموجه‌سنك هرامرينه اطاعته حاضر اولديغنی بيلديرمش ايدی .

جالبه والده‌سندن ايرتسی کونه قدر مسـاعده آلمش اولديغندن اوکون واو کيجه‌يی قلبنده‌کی ايکی هوسی محاکمه ايله کچيردی .

جالبه‌دن برېشقه‌سی ايچون سوديکنك محبتی ، حرصی ثروته غالب کله‌بيلور ايدی . لکن هر شی آدمنه کوره ديرلر . جالبه‌ده ثروت وسامان هوسی غالب کلمش ايدی .

طاقيله‌جق الماس کوبه‌لرك سوينجی وتخيلی ايله قولاقلرينی ايکنه ايله دلديروب وجانلرينی ياقوبده او هوسله « هيچ آجيمدی » ديه مسلرينی‌چيقارميان‌جوجقلر کبی جالبه‌ده سخايه اولان محبتنی زنکينلکه اولان محبتله ازوب کوکليتك بر کوشه‌سـنه‌ده باصدرمش ايدی که بو تضييقدن کوکلی آجيديغی حالده کندی‌کنديسنه‌ده بونی انکار ايدييور ايدی .

جالبه صباحه قارشو طاله‌بيلمش اولديغی اويقودن اويانديغی وقت اوطه‌سنك ايچنده‌کی اشـيا هر زمانکيدن زياده کنديـنـه بياغی وعادی کورينيور وتوالتنی اجرا ايچون الينه هرنه آلسه بکنه‌ميوب يره چارپيور

ایدی. زیرا آرتق بر زنگینک زوج ایله تزوج ایدرك زنگینك اولمغه قرار ویرمش ایدی.

والده سنك اوطه سنه گیدرکن صفه ده گزینمکده اولان سخایه تصادف ایلدی. دلیقانلی جالبه یه اویله بر صورتده باقیوردی که بونده «بن سنك شمدی یه قدر ایتدیکك حقارتلریکی اونودیرم. بوندن صکره سی ایچون مرحمت ایت! بختیارلغم یاخود بدبختلغم شمدی سنك الکده» دیمك ایستدیکی پك آشکار اکلاشیلیوردی. سخا او گون جالبه یه گورینوب کندیسنی خاطرندن چیقارتمامق وجسارتنی آله بیلورسه ایلك وصوك دفعه اولمق اوزره عشقنی عرض ایلمك ایستدیکندن مکتبه گیده جکی ساعتده براز گچیرمش ایدی. بیچاره چوجغك جالبه یه اولان استرحامکارانه نظری حقیقةً اولقدر معنیدار ایدی که رقت قلبه مالك اولان برکیمسه ایچون سودیکی آدمك شو حالنه ترحم ایتمه مك ممکن اوله مز ایدیسه ده جالبه سخایی سودیکی حالده پك ده طاش یورکلی ایدی. سخانك او حالنه قارشو جالبه قاشلرینی چاتوب والده سنك اوطه سنه گیردیکندن زواللی دلیقانلی بتون بتون نومید اوله رق ایشنه گیتمش ایدی.

جالبه جواب اوله رق والده سنه سخا گبی بر چبلاغه وارمغی هیچ بر وقتده خاطرندن گچیرمه مش اولدیغنی و ــه پدری یدیروب گیدیره جك اولنجه قیز قالمق کندیسنجه دها اعلا اوله جغنی و کندی حسن وجماله ایستدیکی گبی بر راغب چیقه جغندن امیدوار بولندیغنی بیلدیرمش ایدی.

احیا افندی بو حالی چوجقلرك قرنداش محبتنه خلل گتیرمدکلرینه ویروب بونلرك قاری قوجه اوله بیلمك احتمالنی گورممدی. جالبه نك جوابی سخا طونجه ذاتاً مأمولی اولان برشیئی ایشتمش اولدیغندن تعجب ایتمدی. آندن صکره دلیقانلی ممکن اولدیغی قدر جالبه دن اوزاق بولنمغه

چالیشیور ایدی. احیا افندی ایسه چوجقلرك محبت اخوتكارانه‌سندن بك زیاده امین اولدیغی جهتله آندن صکره‌ده بربرلرینه کورنمه‌ملری ایچون آرتق هیچ احتیاج کورمدیکی کبی صوران اولورسه آره‌لرنده سود وار دیمکده بر بأس کورمز ایدی. آلتی آی صکره ساعی افندی ایستدیکی کبی صاحب ثروت و سامان بر ذات اولدیغندن جالبه خانمك حسن رضاسیله عقده قرار ویرلدی. ساعی افندی عقددن اول جالبه خانمك اولادلرینه والده‌لك وظیفه‌سنی اجرا ایتمسی وهیچ‌خیر باله‌مه‌مسی ایچون اوونه‌یه برشرط قودی. شومقاوله‌کرك جالبه، کرك پدر ووالده طرفندن قبول ایدلمکله ساعی افندی‌ده وظیفه‌سنی اجرا ایلدیکندن طولایی مسروراً کوکی کیردی.

اوزمان ساعی‌افندی اوتوزبش اوتوز آلتی، جالبه‌خانم‌ده اون‌طقوز یاشنده ایدیلر. جمعیت اولدیسه‌ده ساعی افندی کلین طرفنه واقع اولان رجاسی اوززینه کندیسنی قولتق رسمندن عفو ایتدیردی. زیرا بونك ایکنجی دفعه‌سی کندیسنه چرکین کله‌جکی کبی اولاد صاحبی‌اولدیغندن هیچده یاقیشه‌میه‌جغنی مقام اعتذارده بیان ایلمش ایدی. کوریلیور یا ادبجغز دها اولادلرینی‌ده دوشنیور. فقط طقوزسنه‌اول بنه اواوطه‌ده بنه او کوشه‌ده بنه‌تللی‌پوللی اولان برکلینی دوشنوب‌دوشنمدیکنی بیله‌میز. اوت اوطه بنه اواوطه، ایچنده‌کی کلین قارشوسنده کوکی بنه کندیسی شوقدر وارکه اوکلینك یاننده‌کی تللر ایله اوزونلقده رقابت ایلین‌صرمه کبی لیپسقه صاچلرك یرینه سیاه صاچلر، اون بش یاشنده بر نونهالك معصومانه وصافیانه نظری یرینه اون طقوز یاشنده‌کی بر دل‌فکارك کسکین وسرت‌نظری. اوت کوکی بنه اوکوکی فقط یکرمی آلتی یاشنده کلینك پارلدیسنه حیران اولمش، صباحدنبرو ایلك دفعه باشنه کلن برچوق

رسومك محجوبيتی هنوز اوزرندن کیتمه‌مش اولدیغی حالده کلینی سویلتمك ایچون لاقردی بولمغه چالیشه‌رق تازه بیقلرینی بوکمکده اولان دلیقانلی ساعینك یینه آریق صاچلرینك آره‌لرنده قیرلر بلورمش و کوزلرینك یاننده اوفاق چیزکیلر پیدا اولمش وصقالی چکه‌یی آشمش ساعی افندی.

امان یاربی انسانلره کندیلرینك یاپدقلری بنالر قدر عمر ویرمه‌مشسین! اوت ایشته بوصورتله‌ده ینه عجزیمزی یوزیمزه اورمشسین. اوخانه نیجه ساعیلر کچیره‌جك، او کوشه نه قدر کلینلره مکان اوله‌جق‌ده صکره‌ده کندی خراب وتراب اوله‌جق.

او کیجه کلین خانمك راحتسز اولمه‌مسی ایچون چوجقلر کلین اوطه‌سنه قونلمدی. شفیق برشیدن اکلامیورسه‌ده طقوزیاشنده‌کی فاصله‌نك برسنه اول والده‌سندن آیرلدیغی کبی آرتق او کیجه‌دن اعتباراً پدرندن دخی جدا ایتدیرلدیکنی کوروب آکلامسی اوزرینه بتون بتون بوینی بوکلمش وکندیسنه طوغری قوشوب کلن شفیق‌ده آبلاسنه معتادی اولان تبسملرینی کوستره‌جك یرده آنك بوحالندن دوداقلرینی بوکوب آغلمغه باشلامش ایدی. والده‌لرینك حیاتنده بك عزیز احبابندن اولان قومشو منور خانم افندی که وفات ایدن زوجندن طول قالوب تکرار تزوج ایله‌میه‌رك بر دانه‌جك اوغلی مقدم بك ایله یشامقده بولنمش ایدی. او کون او کیجه چوجقلره باقمق ایچون ساعی افندینك خانه‌سنده بولنیور ایدی. چوجقلرك بوحالی کندیسنه بك تأثیر ایتمکله او کیجه یاتمق اوزره بك یقین اولان خانه‌سنه کوتوردی. اندن کلدیکی قدر یاوروجقلری مشغول ایتمك ایچون اوغراشدی. اوزمان اون درت یاشنده‌کی مقدم بك‌ده نه‌قدر تحف و ظریف اشیاسی وارایسه اوکلرینه دوکوب برلکده اوینایوب چوجقلری اکلندرمکله اشتغال ایلمکده ایدی. کوزل قلبلی

چوجق ارقداشلرینك براز یوزی كولسی ایچون نه قدر اویونجاغی اشیاسی وار ایسه هپسنك قیرلمسنه راضی ایدی. حتی بر قاچ رسملی كتابلرینی شفیقه پارەلتدی. فاضلەیە مصاللر سویلدی.

ایرتسی كونیدە منور خانم چوجقلری الیقومق ایچون ساعی افندیدن مساعده آلدی. او كیجەیی دەاورادەكچیریلر دها ایرتسی كونی ساعی افندی بالذات كیدوب خانمە ایفای تشكرله چوجقلری الدی خانەسنه كتوردی.

ساعی افندی خانەسنه كلدیكنده چوجقلرینك اللرندن طوتوب زوجەسنه « خانم برسنەدر بن بونلر ایله اوغراشدم ارتق والدەلرینه تسلیم ایدییورم بر دوشنەجكم قالمدی» دیوب فاضلەیە:

ـ والدەنك الني اوپ. دیدی.

فاضله اوكی والدەسنك النی اوپدی. جالبەدە انك یوزینی اوپدكدن اوكسز قیزجغز بوبوسەدن بك محظوظ اولمغله باشنی قالدیروب كندینه والده اولەجق قادینك یوزینه باقدقده كندیسنه طوغری باقمقده اولان كوزلر انسان الدائمق ایچون نەقدر ایشلر كورمكده اولان دوداقلرك دمین آلتنه قوندیغندن كندیسنه ابراز ایلدیكی محبت وشفقت ایچون بك الدانمش اولدیغنی قیزجغزه افهام ایلدی.

ارتق قیزجغز والدەسنه اولدیغی كبی اوكوزلرك ایچنه باقەرق سوز سویلیەمیەجكنی درك ایله جالبەنك سویلدیكی سوزلره یره باقەرق جواب ویرییوردی.

ساعی افندی شفیقه:

ـ هایدی انەنك قوجاغنه قوش.

دیدی. چوجق بك كوزل یوزلی ویكی كلین اولمق مناسبتیلەبك‌دە سوسلی اولان جالبەیەطوغری همان سكرتدی. اوكی والدەدە قوللرینی آچدی.

دقت ایتدیککز وارمیدرکه . چوجقلر قوجاغنه کیده‌جکی آدمك
اولا کوزلرینه باقارلرده اویله کیدرلر. کندیلرینه ایی بر حس حصوله
کتیره‌ه‌ینلره کیتمزلر . شفیق ده بر یاندن حیزلی آدیملر ایله کندیسنه
آچلمش اولان قوللرك آره‌سنه طوغری قوشمقده ایکن بر یاندن‌ده
کوزلرینی او قوللر صاحبنك کوزلرینه دیکمش معاینه ایدیوردی.
آدیملرینی آغرلاشدیردی . بردنبره طوردی . باشنی آرقه‌یه چویروب
آبلاسنك کوزلرینك ایچنه باقدی . تکرار جالبه‌نك کوزلرینه باقدی.
بر شیدن اورکمش کبی همان کیرو قاچوب فاضله‌یه صارلدی . یوزینی
همشیره‌سنك کوکسنه قپایوب کندیسنه ملجأ آرایوردی.

ساعی افندی زوجه‌سنك چوجقلره کوستردیکی التفاته نه قدر
ممنون اولدیسه شفیقك توحشنه او قدر جانی صیقلدی. حتی چوجغك
کوچکلکنی معذرت اولمق اوزره عرض ایله شو مناسبتسز معامله‌سی
ایچون مسامحه ایدلمسنی رجا ایلدی . جالبه ذاتاً بك دلباز اولوب ایکی
اوچ کوندنبرو ساعی افندی‌یی کوزلکندن زیاده لسانته مفتون ایله‌مش
اولدیغی کبی ینه بر چوق دیللر دوکه‌رك افندینك جانتك صیقندیسنی
ازاله ایلدی .

آه او آغز ! او آغز ! نیجه رستم زاللری زبون، نیجه حمزه‌لری
مفتون ، نیجه عاقللری مجنون ایتمك هپ آنك ایشی دکلمی ؟ زلف یاره
قالسه قوجه عاشقلری باغلایوب اسیر ایده‌بیلورمی؟ آنلری غنچهٔ دهان
آنك ضبط ایده‌بیله‌جکی قدر نرم ومنقاد ایدرده اویله تسلیم ایدر.

جالبه‌نك ده شکر خنده‌لری مبذول اولوب تبسمی اکسك اولمیان
آغزینك محصوللری ساعی افندینك ذهنندن وفات ایدن زوجه‌سنك
صافی ولطیف نظرینك خاطره‌سنی دها شمدیدن سیلمش ایدی.

خانه‌سنه مدیره وچوجقلرینه والده کتیرمش اولان ساعی افندی کندیسنه خوش بر کیف ویرن جالبه‌نك صحبت و شیوه‌لی سوزلرینك سرخوشلغنه مبتلا اولوب صکره‌لری بو ابتلاسی عادتا بکریلکه چیقمقله حرمنی قارشوسندن آیرمق ایستمدیکندن قوناغك اداره‌سی ایچون بر کتخدا قادین وچوجقلره نظارت ایچونده بر انستوتریس کتوردی. آرتق جالبه‌یه خانه امورنده خدامنه امر ایلمکدن وچوجقلره پدرلرینك یاننده بك کولر یوز کوستردیکی حالده بداخلاقی ایجابنجه تنهاده آنلری ویرلایوب تحقیر ایتمکدن بشقه ایش قالمدی. زواللی چوجقلر بر ازیکجه باصه‌جق اولسه‌لر جالبه خانم افندینك یورکی اوینار حیزلیجه سویلنسه‌لر باشی طوتار کولسه‌لر سکیرلرینه طوقنور آغلاسه‌لر مراقی قالقار ایدی. الندن کلسه قادین چوجقلره راحت صولوق آلدیرمیه‌جق. اولجه کتیرمش اولان انستوتریس مرحمتلی برقادین اولمغله چوجقلری بردرجه‌یه‌قدر حمایه‌یه چالیشدیغی ایچون ساعی افندی‌یه چوجقلره ای بقامیور دینله‌رك صاولدی. خانم افندینك کیفنه اویانی بولنمجه‌یه‌قدر بونك کبی برقاچی کلدی کیتدی. یارانمه‌نك یولنی بیلن بریسی یرلشدی. تربیه بهانه‌سیله اوده اوکی والده‌نك ایتدیکی اذیتلره یاردم ایدرك چوجقلره نظارت ایدیور ایدی. فاضله ترکجه‌یی پك کوزل یازوب اوقومغه باشلادیغی کبی فرانسزجه‌یی‌ده بریاندن ایلرولتمکده پیانو رسم درسلرنده دخی ظالم انستوتریسنه بکندیره‌جك درجه‌ده چالشمقده‌ایدی. چوجقلرك جانلری بزیمش ویاخود براویونجاق ایسته‌سه‌ده سویله‌سه‌لر کندیلرینه ایستدکلری شیئك یرینه او تربیه‌سزلکلرینه مجازات اولمق اوزره یا طوقات و یاخود اك خفیف جزا اولمق اوزره بیوکه یارم ساعت کوچکه برچیرك یوزی دیوارده اولدیغی حالده ایاقده طورمق اوزره جزا ویریلیور ایدی.

جالبه خانمك برادری وعمزاده‌سی آره صره کندیسنی کورمکه کلورلردی . عمزاده‌سیله برابر بیودکلری ایچون جالبه قیز ایکن آندن قاچمدیغی کبی صکره‌ده بربرلرنده کوزلری اولمدیغی پدر و والده‌سنجه مثبت اولنجه قاچمسنه لزوم کورمه‌دکلری معلوممزدر . صورانلره سویلدکلری کبی ساعی افندی دامادلری اولدیغی زمان آکاده آره‌لرنده سود وار دیمشلر ایدی.

جالبه خانم تزوجنك ایلك سنه‌سی برارکك وایکنجی سنه‌سی برقیز چوجق دنیایه کتیرمش ایدی . چوجقلر برآز بیوینجه فاضله‌نك دها والده‌سی حیاتده ایکن برلکده اویناسون دیه آلدیغی کوچك جاریه جالبه خانمك چوجقلرینه اکلنجه اولمق اوزره اوطرفه کچیرلدی. واقعا جاریه پك آخلاقسز بر قیز اولوب ذاتاً چوجقلری اوزمکدن، نسبت ویرمکدن بشقه برایشه یرامز ایدیسه‌ده بو معامله‌لره اوته طرفدن یوز بولدیغی جهتله جسارت ایلدیکندن فاضله ایله شفیقك پك کوجلرینه کلدی. جالبه ساعی افندی‌یه «اوته‌کی چوجقلرایله رفتار هیچ کچینه‌میور. بتون کون بربرلرینی ییورلر دیرلتیدن اوصاندم . کوچکلری کوزل اکلندیرییور» دیدیکنده ساعی‌افندی «نه‌بأس وار بونلر ایله اویناسون هپ قرنداش دکللرمی؟» دیمش ایدی. فقات جالبه! آدمجغزی ایستدیکی طرفه چویرییوردی . فاضله « رفتار بنم خلایغم بن ویرمم » دیمکه قدر جسارت ایلمش ایسه‌ده جالبه « باق آخلاقسزه دها شمدیدن ایری غیری بیلیور » دیه‌رك لاقردی‌یی چوجغك آغزینه طیقامش ایدی.

جالبه‌نك چوجقلری بیودکجه اوته‌کی چوجقلره اولان اذیت‌ده بیویور ایدی. ساعی افندی چوجقلرایچون مصارف پاره‌سنی جالبه‌خانمه تسلیم‌ایلیورایدی. جالبه‌نك چوجقلرینه اونو وبریکیلره برر اویونجاق

آلندیغی حالده والده‌لری کبی بد آخلاق اولان چوجقلر آنلره‌ده کوزقیروب اله کچورمك ایچون اولانجه پایغاره‌لرینی باصنجه همان آنلرك صوصدیرلمسی ایچون جالبه خانم اوکسزلرك اللرنده کیلریده آلوب بویونلرینی بوکمك قدر ظلمنی ایلرولتمکده و آنلرك سسسز سسسز آغلایوب اینجی کبی یاشلرك یناقلرندن آشاغی یوارلاندیغنی سیرایله متلذذ اولمقده ایدی. بو قدر ظلمدن صکره ینه ساعی افندی‌یه فاضله ایله شفیقك سوء اخلاقندن، تربیه‌سزلکندن بحث ایلمکه جسارت ایلیورایدی. آدمجغزده «والده‌لری دکلیسین تربیه ایت» دیه کندینی دیرلتیدن قورتارمغه چالیشیور ایدی.

مقدم بکك والده‌سی اولان قومشو منور خانم افندی صیق صیق کلوب فاضله ایله شفیقی یوقلار و خاطرلرینی آلور ایدی. جالبه اوکی چوجقلرینه اولان بدمعامله‌سنی مسافرلره کوسترمك ایسته‌مزسه‌ده قومشو خانم افندی صیق کلدیکندن احوالك بر چوغی کندیسندن مکتوم اوله‌ماز ایدی. حتی جالبه خانمه بویولده بعض نصیحتلر ایلدیکی ایچون قومشو خانمك کلدیکنی جالبه ایستمدیکندن بارد معامله‌لرده بولنمق درجه‌سنده تربیه‌سزلکلره‌ده چیقشدیسه‌ده مقدم بکك والده‌سی وفات ایدن قومشوسنه پك صادق بر دوست اولدیغندن بونلره آلدیرمیوب:

— بن یورایه آنجق شو چوجقلرك خاطری ایچون کلیورم.

دیه جالبه خانمی طانیمدیغنی صورت نازکانه‌ده افهام ایلمش اولدیغندن جالبه بتون بتون قومشو خانم افندی‌یه حدت ایلمش ایدی. فقط منور خانمك وفات ایدن زوجی ساعی افندینك سوکیلی قومشوسی و صادق دوستی اولدیغی کبی فاضله ایله شفیقك والده‌لرینك وفاتندن صکره منور خانمك ساعی افندینك کرك خانه‌سی، کرك چوجقلری ایچون پك چوق خدمتلری سبقت ایله‌مشدی. بوجهتله افندینك قومشو خانم

افندی‌یه بك بیوك حرمت مخصوصه‌سی اولدیغندن جالبه بوكا قارشو زیاده چیقشمغه جسارت ایده‌میوردی . منور خانم افندی بر قاچ كونده بر چوجقلری قوناغنه آلدیروب آقشامه قدر آلیقور و بر چوق نوازش ایله بیچاره چوجقلرك كوكللرینی خوش ایدر و مقدم بكك لاله‌سنی بك اوغلنه كوندوب بر چوق اویونجاقلر كتیردیر هدیه ایدردی . مقدم بك‌ده آیروجه پاسته و شكرلمه كتیردوت مسافرلرینه اكرام ایدر اوكسزلرك محزون یوزلرینی كولدرمك ایچون الندن كلدیكی مرتبه چالیشور ایدی. بو حال اوزره فاصله اون ایكی ، شفیق‌ده بش باشلرینه كلمشلر ایدی.

او زمان جالبه‌نك پدری احیا افندی یقین بر محله تعیین اولنمغله آرتق حرمنی‌ده یاننه چاغیرتمش ایدی. مخدومی نابی ایله برادر زاده‌سی سخا ایچون بر كوچك خانه طوتیلوب برده اوشاق ایله استانبولده براقلملرینی‌ده اشعار ایلمش ایدی. زیرا نابی تحصیل ایچون مكتبده اولوب سخاده طبیه‌دن بر سنه صكره شهادتنامه‌سنی اخذ ایلیه‌جك ایدی . غیری جالبه‌نك والده‌سنده‌كی كدر پك زیاده ایدی . آقشام اوزری درتلشمك ایچون قیزینه كلدی « اولادیمی بر اوشاق الینه براقوبده نصل كیده‌جكم» دیه آغلیور ایدی. «كیتمز ایسه‌م اولمز. بابالك مطلق كل دییور. اوده اوراده نه‌قدر زماندر سفیل اولدی. حق‌وار فقط كیدنجه نابی ایچون كوزم آرقه‌ده قاله‌جق»دییور ایدی. جالبه باباسنك اوغلنه‌ده وفاسی اولمیه‌جق درجه مرحمتسز اولدیغندن والده‌سنك بو سوزلرینی لزومسز بوله‌رق عادتا صیقیلیور ایدی. بو اثناده قوناغك حولیسنه كیرن عربه‌نك صداسی ساعی افندینك ورودینی خبر ویرنجه جالبه كندوسنی رقتلی كوسترمك ایچون كوزلری یاشلی بولنمسنی ایستدی. جالبه ایستدیكی وقت آغلامق و ایستدیكی وقت كولمك ایچون پك ماهر ایدی . آقتریس

اولسه بونك ایچون پك شهرتشعار اولور ایدی. ساعی افندی اوطه‌یه کیردیکنده حرمنی کوزلری یاشارمش بولدی .

ساعی افندی جالبه‌یه ــ نه او ؟ نه آغلادك ؟

جالبه ــ هیچ ! والده‌م مراقلندردی‌ده !

ساعی قائم والده‌سنه ــ والده‌لر اولادلرینی کولدیررلر خانم ! آغلاتمزلر ! بن اغلاتسه‌م سن شکایت ایتملیسین .

قائم والده ــ کندیسنه کوره بر شی سویله‌مدم افندم بنم حالمدن متأثر اولدی . دیوب مسئله‌یی داماد افندی‌یه‌ده نقل ایتدی .

ساعی ــ عجایب! ایشی بورالره دوشوره‌مکزه تأسف ایدرم. چوق شکر قوجه قوناغمز وار. همشیره‌لرینك اوی طوررکن بشقه‌یر آرامکز نه‌قدر عبثدر! جالبه سن برادرلریکه بوراده برز اوطه بوله‌میورمیسین

جالبه ــ نصل اولور افندم ؟

ساعی ــ نه دیمك نصل اولور : بزم کنیش قوناغمز طوررکن برادرلرك کیرا اولرنده اوشاق اللرنده بولنورسه عالمدن اوتانمزمیسین؟ آنلر یبانجی‌می؟ بری برادرك بری عمزاده‌ك وسود برادرك. حرممك برادرلری اولادلریمك طایيلری بنم باشمله برابردر .

زواللی ساعی افندی. حرمنك برادرلری‌ینه حرمنك چوجقلرینك طایيلری اوله‌جغنی ایو بیلدی اما دیکر ایکی اولادینه یبانجیدن بشقه برشی اوله‌میه‌جغنی دوشونه‌مدی. کندیسنك زوجه‌سی اولان قادینك‌ده اولادلرینه والده اوله‌میه‌جغنی خاطرندن بیله کچیرمدی .

جالبه‌نك والده‌سی دامادینه برچوق دعالر، ثنالر ایله کیتدی کیفیتی مخدومی ایله سخایه بیلدیردکده نابی مع‌الممنونیه رضا کوستردی. فقط

سخا بر مدت مبهوت قالەرق جواب ویرمدی . صکره بوکا موافقت ایده‌میه‌جکنی بیلدیرنجه ینکه‌سی دیدی‌که :

ـ نه ایچون کیتمزسین ؟ سبب نه ؟

ـ کیمسه‌یه صیقندی ویرمك ایسته‌مم .

ـ نیه صیقندی ویره‌جکسین؟ سزك ایچون پیشه‌جك قوتاریله‌جق دکل یا. ذاتاً دائره مکمل . هم بز مراجعت ایتمدك . ساعی افندی کندی ایستیور. شمدی بویله عالیجنابانه‌بر دعوت رد ایدیلورمی؟نابی کیدنجه شمدی سنك ایچون ایریجه او طوتوب مصرفمی ایده‌لم؟

ـ سزبنی دوشونمیکز نابی‌بك کیتسون. بن‌ده باشمك چاره‌سنه بقارم.

ـ نه ایله بقارسین ؟

ـ نه‌ایله ظاهر !...پاره یوق پول یوق. عموجه‌سی شمدی سخا بکك کیفنه خدمت ایتمك ایچون بیهوده یره فضله پاره‌می ویره‌جك؟ شو مناسبتسز عنادکده اصراریکی کوررسه جیب خرجلغکی‌بیله کسمك محتمل.

ینکه خانم بوجهتلری رموز ایله طوقوندردقدن صکره دیدی‌که:

ـ چماشیرك ییقانمق ایستر. اثوا بك دیکلمك ایستر . بونلری کیم یاپه‌جق اوغلم ؟

کیم یاپه‌جق؟ یا !.. پاره اولسه یاپه‌جق چوق. چماشوری چماشورجی ییقار . دیکیشی خدمتجی ویاخود ترزی دیکر ، فقط شمدی بونلرك بادهوادن چارهٔ تسویه‌سی بولنمش ایکن پاره ویرمکی ینکه خانم مناسب کوررمی‌که احیا افندی ویرسون ؟

سخا ـ شونده برسنه‌م قالدی. او وقته قدر نصل اولسه اولورم. احباب اوینه کیدرم . ایشمی کندم کوریرم .

ـ بوقدر زحمته مجبوریت نه‌دن؟ احباب اوینه بر کون کیدرسین

ایکی کون کیدرسین، صکره عالم آدمه نه‌دیر؟ همشیره‌کك اوی طوررکن اوته‌ده بروده سوروتمه‌ده معنانه. هیچ بن سنك بویله مناسبتسزلککی کورمه‌مش ایدم . بو دلیلکه سبب نه‌در ؟

سخا سببنی نصل سویلسون!..«جالبه‌نك یاننده بولنمقدن قورقیورم» دیه بیلورمی؟ سخا ایچندن «لکن ینکه‌نك‌ده حقی وار عالم بوکا نه معنا ویرر. ویره بیله‌جکلری معنالرك هیچ بری ایی برشی اوله‌ماز» دییوردی. نم اوقدر سفالته قاتلانه‌رق اوته‌ده بریده سوروتمکه تحمل ایدوب انشته‌مك خانه‌سنه کیتمه‌مکلکم جالب نظردقت اولدیغی کبی ساعی افندینك بنی خانه‌سنه قبول ایتمه‌مسی، یاخود عموجه‌مك مساعده ایتمه‌مش اولمسی ظن وذهابی‌ده قدر وحیثیتمه دوقونور. بنی عالمه امنیت ایدیله‌میه‌جك بر اخلاقسز بیلدرمش اولوردیه تفکر ایدییور ایدی. سخا وقوعنی منع ایتمك ایچون چالیشدیغی شیئك شیوعنه باعث اوله‌جغنی خاطرلادی-سخاده اوزمان فقر حالندن عجزندن کندی کندیسنه شکایت ایتمکه باشلادی‌اکر اقتداری اولسه محضا کندی باشنه یشامق آرزوسنده بولندیغندن بحثله‌بر خانه‌ویاخوداوتلده‌براوطه استیجارایله‌اوتوردیغی‌حالده ینیسه‌نك‌بردیه‌جکی اولماز ایدی. سخا آرتق استقامتندن بشقه استنادکاه بوله‌میوب آکا اعتماداً جالبه‌نك خانه‌سنه کیتمکه قائل اولدی. حال مردی‌یه یاقیشان شی عشق نامنده‌کی قهرمانه قارشو اظهار عجز اولمیوب مدافعه ومقاومت اولدیغنی دوشوندی . کندینی عفت واستقامتنه کوکنه‌میه‌جك بر ادم اوله‌رق کورمکه تنزل ایتمدیکندن کیتمکه قرار ویردی. ینکه‌سنه دیدی‌که :

ــ آه بن ... صیغندی اولمقدن قورتیله‌میه‌جقمی یم ؟

ــ نه‌دن صیغندی اوله‌جقمشین آ اوغلم بوراسی عموجه‌كك اوی اورابی‌ده همشیره‌كك .

— جالبه خانم بکا سویلر ایدی‌یا « بن زنکین اوله‌مده سکا فائده‌م طوقنور» دیر ایدی. ایشته شمدی خانه‌سنه صیغندی اولمغه دعوت ایدییور.

— ها! کیتمك ایستمدیکك آنك ایچونمش. آآوغلم اویله چوجقلق جاهللك زماننده سویلنان سوزلره کیمن باغلانورمی؟ اویله مناسبتسزلك سکا عیبدر.

اون بش کون صکره نابی ایله سخا ساعی افندینك خانه‌سنه یرلشدیلر.

قومشو منور خانم افندی برکره آرتق طیانه‌میوب چوجقلره اولان حقارتی ساعی افندی‌یه آچمغی نیت ایلدی. ساعی افندی مقدم بکی کورمك ایچون قوناغه کلدیکنده خانم ساعی افندی‌یی مابین قپوسنه چاغیردی. منور خانم سوزینی بیلور مدبر برخانم اولدیغندن بویله برشیئ یولیله آکلاتمق لازم کلدیکنی بیلدیکی ایچون لاقردی‌یی اولا وفات ایدن زوجه‌سیله اولان حقوقلرندن و همشیره‌لك درجه‌سنه واران احبابلقلرندن باشلادی. بعده فاضله ایله شفیق کندیسنه سوکیلی همشیره‌سنك یادکارلری اولدیغنی، حسن اخلاقجه‌ده والده‌لرینك تمامیله وارثی بولنمه‌لری حقلرنده‌کی محبتنی تزیید ایلدیکنی بر لسان مناسب ایله سویلیور ایدی.

آی! ساعی افندینك بو سوزلردن بش سنه‌در ذهنندن سیلنمش اولان ایلك زوجه‌سی خاطرینه کلدی. خیالی‌ده کوزلرینك اوکنده تجسم ایتدی. آدجغزك کوزلری صولانیور خیر! خیر! عادتا آغلیور ایدی. منور خانم سوزینه دواملە دییور ایدی که :

— ایشه افندی حضرتلری سزه اویله‌ملك کبی برزوجه و چوجقلره‌ده والده غائب ایتمك نصل بیوك بدبختلق ایسه بکاده اویله برقومشو، اویله بردوست، آنك کبی بر همشیره غائب ایتمك آز بدبختلق دکلدر.

ساعی ــ آه!. نه یپالم افندم قدر بویله ایمش . سز بیلمز دکلسکزکه کندیسنك خسته‌لغنده عافیت بولمسی ایچون المدن کلنی یاپدم. اکر چاره‌سی اولسه او اوغورده تکمیل مالملکمی فدایه حاضر ایدم. حتی وفات ایتدیکی آنده کوزم جهانی کورمیوب آرقه‌سندن کیتمك ایچون دیوارده آصیلی اولان طبانجه‌یه صارلدم. کندیمی اوزمق اوزره ایکن «افندی نه‌یاپیورسین؟ بونلری اونوتمه» دیه کلان برسس طرفنه‌باقدیغمده قارشومده باشکزده اورتی اولدیغی حالده سزی کوردم‌که بکا اللرندن طوتمش اولدیغکز فاضله ایله شفیقی کوستریپوردیکز . آه خانم افندی بونلری اونوتدیکزمی ؟

منور ــ خیر اونوتمدم ! ینه او سویلدیکم سوزلری تکرار ایتمك ایستیورم .

ساعی افندی بونك اوزرینه برمدت تفکره طالوب بعده دیدی‌که :

ــ یولسز بر شی یاپدیغمی هیچ بیلمیورم . اولادلرمده بتون کون کوزیمك اوکنده . نصل اونودیرم ؟

منور ــ ساعی افندی! حقوقمز پك اسکیدر. زوجم ایله سز برادر کبی، حرمکز ایله‌ده بن همشیره کبی ایدك. بیلورسکزکه مقدم‌یتیم قالدقدن صکره بعضاً کندم‌کوره‌میه‌جکم و خدمتکارك، کتخدانك بجره‌میه‌جکی کبی خصوصاتده سزه مراجعت ایلدیکم ده اولدی . او جهتدن کوردیکم لطفکزه‌ده منتدارم . شمدی بنم سزه بو یولده سوزلر سویله‌مه حقوقکزه تعرض معناسی ویرمیورسکز یا ؟

ــ نه‌دیمك افندم ! اکر بن بیلمیه‌رك یولسز برحرکتده بولنیور ایسه‌م بکا آنی ایضاح ایلمه‌کز عین مروتدر . سز بندن دها مدبر دها فعال بر ذات اولدیغکزی زوجکزك وفاتنده کوستردیکز . اوغلکزی

بدرلی اولاد کبی تربیه ایلدیکز ، تحصیل ایتدیردیکز . سز قهرمان بر قادینسکز! عمریکزی اولادیکزه حصر ایتدیکز. ایرادینی پاره‌سنی محافظه بلکه‌ده تزیید ایلدیکز .سز شایان حرمت بر خانم‌سکز ! شایان افتخار براولاد یتشدیردیکز. اولادکزه هم پدر هم والده! دائره‌کزه هم‌ارکك هم قادین! امورکزه هم صاحب هم ناظر اولدیکز. بن آه ! بن ایسه بوحاله بر سنه‌دن زیاده تحمل ایده‌مدم . بن سزدن عاجزم افندیم نصیحتکزدن استفاده ایده‌بیلورم .

ـ مقدراته‌قارشوکلینز افندی. سزده ایستمزایدیکزکه زوجه‌کزوفات ایدوبده ایکنجی دفعه تأهل ایده‌سکز . بن ایستمز ایدم‌که زوجم وفات ایدوبده بوقدر ایشی بن‌یوکلنه‌یم. سزك‌زوجه‌کز وفات‌ایتمش. بردیکرینی آلمش‌سکز. بن‌اولادیمه‌عمریمی‌حصر ایتمشم. هیچ بریمزده شرعك، قانونك خارجنده برحرکتده بولنمش اولمدق، اولانه چاره یوق. بوندن صکره اوله‌جغنه بقالم. واقعا قدره اعتبارمز واردر. ایش ینه اوله‌جغنه وارر. فقط بزالدن کادیکی قدر چالیشملیز « تدبیرده قصور ایدوبده تقدیرده بهتان ایتمه» دیرلر . باق شمدی سز زوجه‌کزك خسته‌لغنده « هر درلو فداکارلقده بولنـدم المـدن کلنی دریغ ایتمـدم ، فقط قدر ایمش » دیبورسکز. بك‌طوغریدر. فقط شمدی فاضله ایله شفیق زور ایله‌ورم ایدرسه‌کز او وقت نه دیه‌جکسکز ؟

ساعی افندی شاشقین شاشقین دیکله‌یوردی. منور خانم‌ده سوزینه دوام ایلیوردی :

ـ کیدن کیتمش فقط شمدی بزم وظیفه‌مز آندن قالان‌یادکارلرك قدرینی بیلمکدر .

ـ خانم افندی! بن‌هیچ بروظیفه‌مده تکاسل ایتدیکمی بیلمیورم.

تحصیللرینه المدن کلی دریغ ایتمدم. بونك اثباتی‌ده میدانده . فاضله‌نك پیانوسی سنه‌کوره اولمدیغنی عالم تصدیق ایدیور. رسمده دخی‌اومرتبه ترقی ایلدی. فرانسزجه مکمل تکلمندن بشقه یك‌ده کوزل یازییور. ترکجه‌یی بونلردن اول ایلرولتدی. حالاده دوام ایدیور. کلین اولنجیه قدرده دوام ایتدیره‌جکم. شفیق یدی یاشنده اولدیغی حالده ایجه‌ترکجه یازیور. فرانسزجه تکلم ایدیور. تلبسلری ایچون جالبه هرنه‌لازم‌دیرسه همان پاره‌سنی ویریورم. تمیز کزدکلرینی‌ده کوریورم. برسوقاغه کیتسه‌لر کمسه‌دن اوتانمیه‌جق درجه کوزل‌روبه‌لر کیینورلر. آنلردن بشقه‌چوجقلره ایی باقسون دیه انستوتریسه‌ده برچوق البسه‌لر هدیه آلیورز. سفره‌ده هپ برابر یمك ییورز. دها نه یپایم ؟

ـ سزه پاره صرف ایتمیورسکز دیمیورم «چوجقلر خیرپالانیور» دیبورم. برآز نظر تدقیقکزی اوزرلرینه عطف بیورسه‌کز ایو اولور.

ـ او قادینلرك وظیفه‌سی دکلیدر ؟ جالبه نظارت ایدیور. یوق اکر آندن کیزلی انستوتریس چوجقلری خورلایورایسه یارندن تیزی یوق صاوار بشقه‌سنی کتیریرم .

منورخانم تربیه‌لی برخانم اولدیغندن طوغریدن طوغری‌یه‌جالبه‌یی زوجنه ذم‌ایتمکی ایستمدیکی ایچون قبالیدن بوقدر سوزله اکتفاایدوب دیدی که :

ـ هر حالده سزده کوروب کوزه‌دیویریکز . بونك ایچون ده چوق زمان بورلمزسکز. آرتق فاضله اون‌درت یاشنه کلدی. برآز دها صکره مقدمه‌ده تحصیلنی بیتیرر. اوزمان اووظیفه‌لری بن یوکلنیرم. زیرا فاضله ایله برابر شفیقی‌ده بورایه کتیرمك ایسترم . نصل ساعی افندی بوفکرم سزك طرفکزدن‌ده تنسیب بیوریلورمی ؟

ـ مقدم بك كبى بردامادە نائل اولمق بنم ايچون بيوك بختياالقدر. افندم سز ايسه شمديدن اولادلرمك والده‌سى‌سكز . فقط لاقردى مابينمزده قالسونده چوجقلرك قولاغنه كيتمه‌سون . زيرا معلوميا اوزوتى اولور .

ـ شبهه‌يوق افنديم. باخصوص ايكيسنك‌ده سنى كوچك. دها چوق بكليه‌جك وقتلر وار. فاصله‌يى اون سكز ياشندن اول كلين ايتمك نيتنده دكلم. مقدم بك‌ده اوزمان يكرمى درت ياشنه كله‌جك كه‌ايكيسنك‌ده تام ايى وقتلرى .

ـ بك طوغرى . مقدم تحصيلنى بتيرمك ايچون اوقدر وقته محتاجدر. تحصيلنى اتمام ايتمه‌دن اوغل اولنديرمك هيچ ايى دكلدر .

ـ نصل افنديم مقدم بك ايچون انكليز معلمى بولنديمى ؟

ـ اولكى كون فرانسزجه معلمى بريسنى بولدم ايكى‌اوچ كونه قدر كله‌جك ديوردى . بن‌ده كلديكى زمان ساعى افندى حضرتلرينه‌ده كوتوركزده برده كنديلرى كورسونلر ديدم .

ـ باش اوستنه افنديم. نه‌وقت خبركوندررلر ايسه بن كندم بورايه كلور كوريرم.

ـ كامل بر آدم اولوب اولمديغنى تدقيق بيورك !

ـ بشقه برامركز وارمى افنديم ؟

ـ خير بشقه بر رجام يوق. اولورسه مراجعت ايدرم .

ساعى افندى « اللهه اصمارلادق » ديوب كيتدى .

منور خانم حقيقةً ساعى افنديك ديديكى كبى مرد وغيور برقادين اولوب مخدومى مقدم بكك تحصيل وتربيه‌سنه بر صورت فوق‌العاده‌ده چاليشيوردى. متعدد معلملر تعيين ايلمش وتكلمه سهولت اولمق ايچون

برفرانسزجه معلمی هرکون دوام ایتدرمکده بولنمش ایدی. مقدم بکك پدرندن قالان کلیتلی ایراد وعقارندن یالکز معلملرك معاشی ومصارفات خصوصیه‌سنی چیقاروب اوست طرفنی بریکدیرمکده‌وقوناغك‌اداره‌سنی کندینك طولغونجه کیسه‌سندن صرف ایلمکده اولوب مقدم بکك اون پاره‌سنی ایچنه قاتماز ایدی. منور خانم والده‌سندن کلیتلیجه میراث یمش اولدیغندن ثروت خصوصیه‌سی وار ایدی. اوغلنه تربیه خواجه‌لکنی کندیسی‌ایدیور ایدی. اوغلیله مصاحبتی‌اثناده هپ برچوق‌ایی‌انسانلرك مدح وثناسنی ایدرك ایولك وانسانیتی پك کوزل ذهننه یرلشدردیکی کبی ینه برچوق انسانلری ذم ایدرك فنالقدن نفرت ایتدیرر ایدی. مقدم بك‌ده بویله بروالده‌یه لازم‌کلن رعایت واطاعتده هیچ بروجهله قصور ایتمز ایدی. منور خانم فاضله‌نك قاچمق وقتی کلدیکی ایچون برسنه‌دنبرو مقدمك یانه‌چیقارمیور ایدی. ساعی افندیله ویردکلری‌قرار چوجقلره نامزدلکلرینی طویورمامق اولدیغی‌حالده اکثری‌بویله شیلر نقدر کیزلنسه ینه چوجقلرك قولاغنه‌کیتمه‌سی منع اولنه‌میان احوالدن بولندیغی‌ایچون کرك مقدم کرك فاضله بونی ایشتمشلر ایدی. زیرا ساعی افندینك مسئله‌یی حرمنه آچمسی طبیعی اولدیغی کبی منور خانم افندی‌ده بعضاً:

— امان مقدم طویمسون.

دیه‌رك خانه‌سنده‌کی آدملریله برقاچ سنه‌صکره کورمسنه حسرت‌کش اولدیغی بردانه‌جك اولادینك مروتنی وکلینی اوله‌جق فاضله‌نك حسن حال واخلاقنی سویلشمکله تلذذ ایلدیکندن کیزلی قالمامسی‌قرارکیر اولان نامزدلك مسئله‌سی‌ده یالکز فاملیا خلقیله‌پك‌عزیز احباب اره‌سنده قالمق درجه‌سنده‌مکتوم قاله‌بیلدی. فقط کتم ایله‌مکدن اصل مقصدچوجقلرك ایشتمه‌مسی اولدیغی‌حالده بلکه اك‌چابوق خبرآنلرك‌قولاغنه‌واصل‌اولدی.

ساعی افندی منور خانمله قونوشـدقدن صکره خانه‌سنه کلدیکنده حالی بر آز تغیر ایتمش ایدی. اوکون سفره‌یه اوتوردقلری زمان:

— فاضله قیزم! سن برشی یمیورسین. اوغلم شفیق! سن آتی قوپاره‌میورسین. اوزات طباغکی‌ده بن کسه‌یم.

کبی اوکسزلره حزین برسسله تلطیفاتده بولندی. جالبه بویله بردنبره وقوع بولان تبدل احواله اولجه شاشه‌لدی ایسه‌ده چوق بیلمش قادین بر آز تأملدن صکره اوصباح افندینک مقدم بکی کورمکه کیتدیکنی دوشوندیجه ایشك نره‌دن کلدیکنی سزدی. فاضله ایله شفیق یمکدن صکره معتادلری وجهله انستوتریسلریله اوطه‌لرینه چکیله‌جکلری زمان ساعی افندی:

— چوجقلر ایچری کلسه‌کز آ هپ برابر اوتوره‌لم.

دیدی. فاضله‌یه بر آز پیانو چالدردی. مهارتنی تقدیراً التفات ایتدی. شفیقك صاچلرینی اوقشادی، جالبه‌نك‌ده ایچنك یاغی اریدی. ساعی افندی قیزینه خطاباً:

— فاضله! هوا بو کون پك کوزل قیزم عربه‌یی حاضرلاسونلرده شفیق ایله براز کزمکه چیق.

دیدیجه بو سوز اوزرینه جالبه‌ده شاشـه‌لدی فاضله‌ده. اوکونه قدر اودن برینك سوقاغه چیقمسی باخصوص ساعی افندیدن بشقه‌سی ایچون عربه‌نك حاضرلانمسی یالکز جالبه‌نك امرینه وابسته اولوب افندی بویله شیلره قاریشمز ایدی. جالبه بونك ایچون شاشه‌لدیغی کبی فاضله‌ده پدری طرفندن ایلك دفعه‌اوله‌رق بودرجه التفاته نائل اولدیغی ایچون شاشه‌لدی. بونك ایچون برجواب دخی ویره‌مدی. ساعی افندی انستوتریسك قیزی حقنده‌کی معامله‌سنی ینه قیزینك خشنودیتندن آکلامق ایچون دیدی‌که:

— ایسترسه‌ك مادموازلی برلکده آل ایسترسه‌ك دادیلر کدن برینی آل . ای نره‌یه گیده‌جکسین بقایم ؟

فاضله — سز بیلورسکز افندیم . سز نره‌یه امر ایدرسه‌کز .

ساعی — بن سنك ایستدیککه براقیورم قیزم .

فاضله‌نك پنبه یناقلری قیب قیرمزی اولدی . بوقیرمزیلق بتون یوزینی قاپلادی . بر آز یوتقوندی، موتقوندی . الحاصل سویله‌مك ایستدیکی شیئی سویله‌مکه جسارت آله‌رق دیدی‌که :

— مادامکه افندیم بنم ایستکمه براقیورسکز . . .

ساعی — اویله یا ! قیزم ، نره‌سنی ایسترسه‌ك سویله کوندره‌یم .

فاضله — بزی والده‌مزك مزارینه کوندرکز زیارت ایده‌لم افندیم .

شیمدی‌ده ساعی افندی شاشه‌لدی . والده‌لریمی ؟ والده‌لری قارشو- لرنده‌کی جالبه دکلی یا ؟ ساعی افندی غائب اولان والده‌لرینك یرینه آنلره والده کتیرمدیمی ؟ فاضله مزاردن بحث ایدیور . مزاردن ! ساعی افندی زوجه‌سنز بولندیغی برسنه مدتده اکثری کیدوبده حسبحال ایلدیکی ویرینه زوجه کتیردکدن صکره بردها کیتمك عقلنه کلمدیکی مزاردن . فقط بو ، اودن درت یاشنده‌کی برچوجغك عقلنه کلش وکندیسنه ایلك دفعه نره‌یه کیتمك ایستدیکی صورلدیغی زمان اوراسنی سویلیور . ساعی افندی برعفلت اویقوسندن اویانیر کبی برحال ایله اوزمانه قدر اولان وفاسزلغنه وبونی بر چوجغك کندیسنك خاطرینه کتیردیکنه محجوب اولیوردی . آه ! عجبا بونجه‌سنه‌لردر آرایوب صوران اولمیان اومزار کیم بیلور نصل خراب اولمش نه حال کلش اچنده‌کنی تخطر ایتدیره‌جك نشانه‌لرده‌محوه‌می یوز طوتمش ؟ اوف ! بونه‌دهشتلی حال ! دیه‌ساعی دوشنیور ومضطرب اولیوردی . برمدت تفکردن صکره فاضله‌یه دیدی‌که :

— سنك اوراده نه ایشك وار قیزم ؟ مراقلانورسین. هم نره‌دن خاطریکه کلدی ؟

— خاطرمدن چیقدیغی وارمیدر افندیم ؟ بزم خدمتجی قیمت آره‌ده کیدوب والده‌سنك قبرینی زیارت ایدیور. بنم‌ده اوقدر حمیتم یوقمیدر ؟ فقط اوسربستدر. بن ایسه کندیلکمدن بر یره کیتمکه قالقیشه‌میورم. مادامکه سز بویله بر مساعده‌ده بولندیکز بنم‌ده اك اول کیتمك ایستیه‌جکم یر اوراسیدر.

ساعی دها زیاده مضطرب اولدی. حاضر بولنان زوجه‌نك یاننده فنا بولمشنك لاقردیسنی ایتمه‌مك تدبیرینی‌ده دوشونه‌میوب دیدی‌که:

— پکی قیزم اویله ایسه برابر کیده‌لم. سز عربه‌یه بینکز. بن‌ده بر کرا عربه‌سی کتیردیرم.

فاضله — بزی بو دفعه‌لق یالکز کوندرسه‌کز دها ایو اولور ظن ایدرم. بلکه راحتسز اولورسکز.

ساعی — نیچون ؟

فاضله — بلکه اوراده بن چوق آغلارم.

ساعی — بن‌ده برابر آغلارم.

فاضله — سزك آغلادیغکزی کورمك ایسته‌مدیکم کبی بکام ایله‌ده سزی راحتسز ایتمك ایسته‌مم.

ساعی — پکی اویله ایسه بن بشقه کون کیدرم. سن مهوشی آلده کیت.

مهوش ساعی افندینك ایلك حرمنك زماننده‌کی جاریه‌لردن قالمه برجاریه ایدی. اسکیلکی وکاملکی حسبیله فاضله ایله برابر کوندریله‌بیلور ایدی. فاضله ممنوناً ومسروراً حاضرلانمق ایچون چیقدی. جالبه‌نك

بو حاللره جانی صیقلدیغندن اوطه‌دن طیشاری چیقوب کندیسنی بش دقیقه کوره‌مسه همان چاغران افندینك چاغرمسنی بکلمك اوزره آشاغی‌یه ایندی .

فقط ساعی پك متفکر ایدی . جالبه‌نك کیتدیکندن بیله خبری یوقدی‌که چاغرمق عقلنه کلسون. عقلنه کلن بشقه برشی اولملی‌که آیاغه قالقوب کتبخانه‌لری وکندینه مخصوص اشیالری بولنان اوطه‌یه کیتدی. صندقلری ، بوروارى وکتبخانه‌لری برچوق قاریشدردقدن صکره کاغده صاریلی برشی النه آلدی. کاغدی اچدی. چارچیوه‌لنمش بررسم چیقدی . بر صندالیه اوزرینه اوتوروب رسمه باقیوردی . برمدت حیران حیران باقدی . صکره :

ــ آه فوزیه ! شفیق طبقی سکا بکزه‌مش . آه بن نه وفاسز آدم ایمشم‌که سنك تمثالك بتون کون کوزیمك اوکنده اولدیغی حالده ینه سنی اونوتمشم ، خاطرلایه‌مه‌مشم .

دییوردی. وکوزلرندن ایری ایری کوز یاشلری بر برینی تعقیباً دوکیلیوردی . بو یاشلر صکره برر ایرماجق حالنی کسب ایتدی . ساعی رسمی تماشا ایچون بر دوزی‌یه مندیلی ایله آنك مجرالرینی سیلمکه مجبور اولیوردی. برمدت بوحال اوزره دوام ایتدکدن صکره ساعی، رسمی اوکنده‌کی ماصه‌نك اوزرینه قویمش قارشوسنده طالغین طالغین باقیوردی. کوز یاشلری‌ده کسیلمش ایدی. زیرا آرتق اغلایه‌جق کبی برحال مغمومیتده بولنمیور ایدی. ساعی خولیایه طالمش وبر زمان اوکنده‌کی رسمك تمثالی اولانك خیالی کوزلرینك اوکنده تجسم ایتمش ایدی. ساعی برچوق سنه اوللرینه عودت ایلمش ایلك زوجه‌سیله قارشو قارشویه بولنیورم دیه تخیل ایدیورایدی. قارشوسنده تجسم ایدن

خيالك سمائی كوزینك محمورانه نظری وصیرمه‌كی، صاچلرینك پارلتیسی كندیسنی مست ایتمش، دمین آغلایان كوزلری حیران حیران باقیورو یوزی كولیوردی. كندیسنی ده اوزمانكی كنجلك اوانده ظن ایدیوردی. تخیل ایدیوردی‌كه قارشوسنده تجسم ایدن خیال موهوم كندیسنه سوزده سویلیور «بكم بیقلرك بویوبورده نه‌قدر سیما كه یاقیشیور. شمدی تام اركك طوری آلدك! ساعی‌جكم نه‌قدر كوزل‌سین » دییور . بر مدت صكره اوخیالك انكنه طوتمش برقیز چوجق ودها صكره‌ده قوجاغنده براوغلان چوجق خیالی پیدا اولدی. خیال كندیسنه «بكم‌باق! فاضله قاره‌قاشلرینی قاره كیرپیكلرینی سندن آلمش صاری صاچیله مائی كوزلرینی‌ده بندن» شفیق ایسه تمامیله بكا بكزییور. آه نه اولور آنك بعض یری سكا بكزه‌یه ایدی» دییور ایدی. ساعی بو خیالك تماشاسنه وشیرین سوزلرینه طویه‌ماز ایكن بوخیال ایله كندی آره‌سنه سیاه‌صاچلی سیاه كوزلی برقادین كیرمك ایستیوردی. ساعی‌افندی «حرمم وچوجقلرمله بولنیورم بو آره‌یه كیرن یبانجی كیم؟ بو نه ایستیور؟ زوجه‌م وچوجقلرم ایله بنم آره‌مه كیم كیرمك ایستیور؟ نیچون بنی چولغم چوجغم ایله صحت وبزم الفتدن آیرمق ایستیور» دیه‌دوشنیوردی. جانی صیقلدی. حدت ایتدی. خیر! خیر قابل دكل، بوكلان بتون بتون آره‌یه كیرمك وطاتلی خیالنه حائل اولمق ایستیور ساعی « سن كیمسین ؟ نه ایستیورسین ؟» دیدی. سیاه صاچلی قادین:

— بنم ! افندیم قورقدیكزمی ؟ بن ایسه بلا حركت اوتورمكزدن اویویورسكز ظن ایتدم ده سسسزجه یوریدم . فقط یقینه كلدیكمده كوزلركزك آچیق اولدیغنی كوردم .

صانكه بوسوزلر ساعینك قارشوسنده‌كی خیالك كیتمسی ایچون براقسون ایمش كبی خیال همان غائب اولدی وساعینك قارشوسنده یالكز چارچیوه‌لی

رسم ایله جالبه قالدی . آرتق دمنکی خیال کیتمش ، بتمش . او زمان کچمش. شعاع شمسه مشابه صاری صاچلی سمانك براق رنکنه بکزه ین مائی کوزلی خیالك یرینه سیاه صاچلری ظلمت لیله مثال اولان قرانلق ایچنده پارلیان غیوم زاهره کبی پارلاق قاره کوزلی جالبه حاضر بولنیور ایدی . صانکه کوندوزی تعقیباً کیجه کلش . فوزیه نك زمانی آرتق کچمش ، ایش جالبه یه قالمش ایدی .

جالبه رسمه باقوب دیدی که :

ــ کیمك رسمی اولدیغنی صورمغه حاجت یوق . طبقی شفیق. ساعی ــ فاضله یه ویرمك ایچون چیقاردم .

جالبه غایت چوق بیلمش برقاری ایدی. حدت وشدتله افکارینی میدانه قویمقدن دائما اجتناب ایله حیله وخدعه سنی یولیله چویرمك وطورینی، چهره سنی ایستدیکی صورتله استعمال ایتمك ایچون پك زیاده مهارتی وار ایدی. ایچندن قان کیتدیکی پك کدرلی زمانلرنده بیله کندینی غایت بشوش واك حدتلی آنلرنده دخی چوق حلیم کوستره بیلور ایدی. ترویج امالی حدت وشدتنه فدا ایتمز ایدی. ساعی افندی یه هیچ اکشی یوز کوسترمدی . دیدی که :

ــ بن شمدی یه قدر بورسمی کورمدم . نره ده ایدی ؟

ــ قونصولك برنده .

ــ هیچ ده سویله مدیکز ! البت سزك انسانیتکز تربیه کز اقتضاسیدر. سزی نه قدر سودیکمی بیلدیککز ایچون برزمانده بندن بشقه برقادینك سزه مالك اولدیغنی دوشونمك بنم ایچون نه بیوك اضطراب اوله جغنی ده بیلورسکز .

ــ نه ! بنی بو رسمدنمی قصقانه جقسین؟

— آه افندیم محبتك شدتی، قصقانجلغنده شدتنی آرتیرر. حال حاضرده سزی کوزمدن بیله قصقاندیغم کبی بنم ساعیم بندن اول بر بشقه‌سنك‌ده ساعیسی اولدیغنی دوشونمك ایستمم. دها سنی‌ده سویلیه‌یمی؟ سنی استقبال ایچونده قصقانیرم. بو کون بنی سون ساعی یارین او ر کون بر دیکرینی سومیه‌جکنی نه‌دن بیله‌یم؟ بکا بونی کیم تأمین ایده‌بیلور؟

— بن!

— سنمی؟ آه! ایشته ینه قصقانجلق باش کوستردی. یا بو تأميناتی سنك بندن اول بشقه‌سنه‌ده ویرمدیککی بیلورمیم؟ حالبوکه صکره بنی سودك.

— بن وفاسز بر آدم دکلم جالبه! بن آکاده اهانت ایتمدم!

— آنی‌ده اوقدر چوق سویبوردك دیمك؟

— خانم بن سکا شمدی‌یه قدر آندن بحث ایتدیکم وارمیدی؟ سن کندك آچدك ینه کندك اوزادیورسین. بشقه لاقردی یوقمی؟

— فقط سنك قیزك بحث ایدیور خائن قیز! بنم کندیسنه ویردیکم اوقدر امکلر مکر هپ بیهوده ایمش. باق هیچ بیلورمی؟ والده دیه بکا صاریله‌جغنه مزاردن بحث ایدیور. بن آنك ایچون بر مزاردن‌ده صغوقمیم؟ خیرسز چوجق بیلمیورکه آنك بر سوزی بو آنه‌قدر کندیسنه امك صرف ایدن زواللی قادینك قلبنه سملی بر اوق اولیور. او بدبخت قادینك شمدیکی قصقانجلغنه برده ماضی و استقبال ایچون قصقانجلق کتیریور. آرقه‌ده بر مزار اوکده بر مزار کوستریبور.

— او نه دیمك؟

— اویله یا! سن کندی طرفندن بندن کچمیه‌جککه تأمینات ویریبورسین. اما اولجه ینه بویله‌جه تأمین ایلدیکك فوزیه‌یی سندن

آییروب کوتورن اجله قارشو قویامازسین. بن ده اوله جك اولورسه‌م بشقه برقادین سنك قاریك اوله جق. سن آنك ساعیسی اوله جقسین ها !

جالبه بویله دیه‌رك هونكور هونكور آغلامغه و کوزلرندن ایری یاشلر یوارلامغه باشلادی .

ــ جالبه نه اولیورسین ؟ چیلدردكمی .

ــ چیلدرمدم اما بونلری دوشوندکجه چیلدیره‌جغم .

ــ سن نیه اوله‌جكسین ؟ جانم بوندن صکره‌کی یول بزم .

ــ ظالم! سویلدیکك سوزه باق. سنسز یشایه‌جغمه بر کون اول اوله‌یم. وای! وای! هم سن اول کیدوبده فوزیه‌یه‌می قاووشه‌جقسین؟ بنی بوراده ترك ایده‌جكسین اویله‌می؟ خیر! سنی نه کچمشه ویره‌بیلورم نه کله‌جکه.

ــ هایدی قالق بورادن چیقالم .

ساعی بویله دیوب آیاغه قالقدی. جالبه‌نك اللندن طوتوب طیشارویه چیقاردی .

برایکی ساعت صکره فاضله ایله شفیق کیتدکلری یردن عوت ایلدیلر. ساعی افندی جالبه‌نك مراقی تازه‌لنمسون دیه چوجقلره نه یاپدقلرینی ده صورمدی. فاضله‌یی طیشاری چاغروب والده‌سنك رسمنی ویردی. فاضله بش سنه‌دنبرو کورمدیکنی پك طانیدی. همان صاریلوب اوطه‌سنه کوتوردی. کوزل برمحله تعلیق ایتدی.

برپاشنده ایکن والده‌سنی غائب ایدن شفیق، هیچ والده‌سنی تخطر ایده‌میوردی همشیره‌سی رسمی دیواره تعلیق ایتدکده :

ــ آ بو کوزل رسم کیمکدر ؟

فاضله ــ بکنمدکمی ؟

– آ! چوق كوزل! نه قدرده طاتلی باقیشی وار! آه كشكه والده‌مزك باقیشی اوله ایدی. كنديسندن او قدر قورقماز ایدك. یاخودكه بزم بویله بر والده‌مز اوله ایدی.

– زواللی چوجق اوسنك والده‌ك.

– والده‌ممی؟ آ! هانیا سن هرزمان بكا شكل وسیماسنی تعریف ایدردك. طبقی سكا بكزردی دیر ایدك. آبلا بن بوقدر كوزلمیم.

– قرنداشجغم آینه‌یه باق سكا یلانمی سویله‌مشم.

– آه بن نه ایچون آنی خاطرلامیورم؟

– سن هنوز بریاشنده ایدك.

– اوف...

– شفیق! شمدی اسكیسی قدر بدبخت اولمیه‌جغز. سن سنی دنیایه كتیرن والده‌كك شكل وسیماسنی اوكرندك. بن ده آرتق حسب‌حال ایده‌جك بر كولكه بولدم.

آندن صكره چوجقلرك درسدن تعطیل زمانلری والده‌لرینك رسمنی تماشه ایله كچر اولدی.

انستوتریس كویا چوجقلر مراقلانیوردیه رسمی قالدیروب صاقلامق ایستدی. فاضله طوقونمه‌مسی ایچون رجا ایتدی. ظالم قادین انصاف ایتمیوب اصرار ایتدی. فقط دها رسمه الینی اوزاتمقسزین رسم ایله كندی آره‌سنده جیلان كبی اندامیله دیكلمش، كوكسنی كرمش، باشنی یوقارویه قالدرمش فاضله‌یی بولدی. فاضله وقورانه بر سسله:

– عفو ایدرسكز! مادموازل سز اورسمی قالدیره‌میه‌جقسكز.

دیدی. انستوتریس شاكردندن شمدی‌یه قدر هیچ كورمدیكی ممانعت اوزرینه حدتله دیدی كه:

ـ نه؟ بکا اطاعتسزلکمی؟

ـ خیر! او سوزیکزی‌ده قبول ایتمم. سزه قارشو وظیفه‌م اولان خصوصاتده اطاعتسزلك ایتمم. فقط سزك‌ده بنم حقوقمه تعرضه حقکز یوقدر.

ـ ویردیکم امکلره مکافات اوله‌رقمی بکا قارشولق ویریورسکز؟

ـ خیر مادموازل مراق ایتمیکز. سزدن کوردکلریمك مقابلنی سزه ویرمیه‌جکم.

ـ بونی کندیك اقرار ایدیور-ین‌ها! تأسف ایدرم.

ـ تأسف دکل، تشکر ایتملیسکز. زیرا سزه مقابلنی ادا ایده‌جك اولسه‌م نه قدر سله، یومروق، موشطه تراکم ایتمشدرکه بونلر مقسطاً ویرلسه کوچ، بردن تأدیه ایدلسه مشکل.

انستوتریس بردنبره ویره‌جك جواب بوله‌مدیغی ایچون سویلنه‌رك اوطه‌دن چیقدی.

فاضله آرتق چوجقلقدن چیقیوردی. سنی اون درت ایدی. کوردیکی ظلمك سببنی آراشدرمغه و بوقدر ازایه دوچار ایدلملری ایچون قباحتلری بولنمدیغنی آکلامغه باشلادی. باخصوص بلا قباحت شفیقه طیاق یدرمه‌مك و تکدیر ایشیتدیرمه‌مك ایچون کندنده برحق حمایت بولیوردی. آرتق اوکی والده‌سنك بوش یره کندیسنه اولان قهر و تکدیرینه قارشو اولکی کبی باشنی آشاغی‌یه اکوب بوینی بوکمیوردی. بالعکس کندیسی اوتکدیره مستحق اوله‌جق قباحتی ایشله‌مدیکی جهتله قبول ایتمدیکنی ایما ایدر برطرزده باشی یوقاری‌یه قالقوب کوزل قاشلری خفیفجه برصورتده چاتیلیوردی. شفیقك اوحقسز تکدیرلره اوغرادیغی

زمان ایسه اولکی کبی کوزلری یاش ایله طولیور . اوزون کیرپیکلریله اوکی والده‌سنه طوغری پیکان ستملر انداخت ایلیوردی .

انستوتریس اوفکه آلمق ایچون برکون بربهانه ایله اولجه اولدیغی کبی اورمق اوزره الینی قالدردی . فاضله کندینی مدافعه ایچون کیرو چکیلوب :

ــ مادموازل! الیکزی آشاغی‌یه ایندریکز. اولجه سببنی سویلیکز . مستحق اولدیغمی اثبات ایتدکدن صکره اومعامله‌یه قالقیشکز .

دیمش ایدی. وبردفعه‌ده شفیقی دوکمکه طورانجه فاضله کندیسنی سپر ایدوب دیدی که :

ــ نه حقله اورمق ایستیورسکز ؟

ــ سکا ایضاحات ویرمکه مجبور دکلم . اونم بیله‌جکم شی .

ــ بك یاکلیورسین . چونکه بوندن صکره بن او چوجغی سکا دوکدیرمیه‌جکم . سنك وظیفه‌ك بزه طیاق آتمق دکل، تربیه‌مزه باقمق ودرس ویرمکدر. بزآنده قصور ایتمزایسه‌ك تکدیره‌بیله حقك یوقدر.

وای انستوتریسده‌کی حدت ! .

ــ غیری سن بك آزیتدك . تربیه‌کی ویردیریم .

دیه صولوغی جالبه‌نك یاننـده آلدی. فقط ائی بر زمان انتخـاب ایده‌مه‌مش که جالبه، قومشـو منور خانم افندیله برلکده بولنیوردی. انستوتریس اوحدتله فاضله‌دن برانتقام آلمق اوزره قائم والده‌سی اولمق مصمم اولان خانمك یاننده عرض شکایت ایلدی . جالبه‌ده منور خانم کلیننی اخلاقسز طانیه‌جق دیه ممنون اولدیسه‌ده منور خانم اوراره‌کلور خانم دکلدی . سببنی صوردی . قادین ایستدیکی کبی آکلاتدی . فقط منور خانم افندی حکم ایتمك ایچون طرفینك استماعی لازم اولدیغنی

بالبيان فاضله‌یی جلب ایتدیردی . احوالی آندن‌ده صوردی . فاضـله حقسزیرده طیاق‌یمك ایستمه‌دكلرینی سویلدی. قومشو خانم‌وظیفه‌حکم، جالبه خانمك اولدیغی ایچون اولا سـكوت ایتـدی . فقط جالبه‌نك انستوتریسه یوز ویره‌جك صورتده مماشاتده بولندیغنی کورنجه حمیتی غلبه ایدوب دیدی‌که :

ــ مادموازل! چوق انستوتریسلر کوریورز. اما سنك کبی طیاقلیسنی دها کورمدك .

ــ بن تربیه‌لری ایچون یاپیورم .

ــ فقط اولا بونی دوشونملیسین‌که حقسز یره آدم دوکمك تربیه‌یه کلیاً منافیدر. باخصوص طیاقله چوجق تربیه ایدلمز .

دیدی .

ایرتسی کون منور خانم ساعی افندی‌یی چاغیروب مادموازلك چوجقلر حقنده مظالمنی آکلاتدی. افندی اوافکارایله‌خانه‌سنه‌کلدیکنده طوغریجه انستوتریسی چاغیروب چوجقلرینـه بر فسکه دخی اورمسی ممنوع ایدوکنی ویاپامیه‌جغی صورتده کیده‌بیله‌جکنی آکلاتدی . قادین یلکنلری صویه ایندیردی. فاضله‌یه نه‌ایچون کندیسنی پدرینه شکایت ایلدیکنی سرزنش صورتنده سویلدی .

فاضله ایشك نره‌دن کلدیکنی آکلایوب سکوت ایتدی. مادموازل ایسه هر آی پشین پشین آلدیغی اون دانه صاری آلتونلری غائب ایتمك قورقیسیله فاضله‌نك‌ده کوکلنی آلمغه چالیشیوردی .

انستوتریس ــ بن سزی بوقدر اوقوتدم، تحصیل ایتدیردم ، هر بر امورکزه نظارت ایتدم .

ــ تدریس ایتمك وظیفه‌کزدر. بزده چالیشمقده قصورایتمدك. بونکله

برابر بن بنه او خصوصده نانکورلك ایتمم. فقط باقمق جهتنه کلنـجه آندن بکا بك اوکونمیکز.

ــ نه ایچون؟ بر انستوتریسك وظیفه‌سی اولمدیغی حالده بن سزك صاچلرکزی طرادم. البسه‌کزی کیدیردم.

ــ بورایه کلدیککزده سکز لیرا معاش ایستدیکز. او وظائفی‌ده بوکلنمه‌کز شرط قونیله‌رق ایکی لیرا فضله ویردیلر. سزده مع‌الممنونیه قبول ایتدیکز.

ــ اویله‌ده اولسه امك ویردم یا!

ــ اوت! بزی‌بك‌اوغلی ببکلری کبی کیدیردیکز. سوسله‌دیکز؛ فقط ایچمزه کیه‌جکمز کوملکك بری‌بیقانوب قوریمینجه‌دیکری‌بولنمیور. آرتق بیرایان یرلری دیکش طوتمازاولمش. انصافلرینه آنی‌ده‌جاریه‌لرکوچلکله دیکیورلرده برقاچ دیکش‌قسمری بریره کلدیکی‌ایچون وجودمزه باتیور. یکی بوتینلر ایچنده‌کی چورابلرمز طبانلری یوق کبی آچیلمش. سز یالکز عالمك کوره‌جکی برصورتده بزی سوسلیورسکز.

ــ نه یپایم؟ والده‌کزه قاچ کره سویلدم «امان ایچلرنده‌کینی کیم کوره‌جك» دیدی.

ــ صاچلرمزی طرایورم دیه طراقلامغه و باشکزی قیملداتدیکز دیه موشطه‌لامغه یاخود شفیق اوبرچوجقلردن کوردیکی براویونجاغك اورنکنی بن‌ده ایسترم‌دیه سکا رجا ایتدیکی وقت آنی کوزل برمعامله‌ایله اقناع ایده‌جککه قیاسی‌یه دوکمکه‌ده برحقك وارمیدی؟ باق مادموازل بن سکا غدر ایتمکی‌ده ایسته‌مم. سن‌بزی‌اوقوت. تربیه‌مزه‌تربیه‌داخلنده نظارت ایت. یعنی‌یالکز انستوتریسلك وظیفه‌سنی ایفا ایت. فضله‌اولان معاشی‌ده آل. فقط بزه ظلم ایتمه. بزسنك خیرکدن کچدك‌شریکی‌ایسته‌میز.

بن آرتق كنديمه‌ده باقه‌بيلورم شفيقه‌ده . بن كندى صاچمى طرايه‌جق بر ياشده‌يم . صاچمى طراركن موشطه‌لاديغك و صاچمى چكديكك وقت بلكه شمدى اولكى كبى باشمى اوكه اكم‌ده او آجى ايله بردنبره يوقارويه قالديره‌جق اولورسه‌م سزك چكه‌كره چارپارده آجيدر .

انستوتريس هم جالبه‌يه برانمغى هم‌ده ممكن اوله‌بيلديكى قدر فاضله ايله خوش كچنمكى تصميم ايلمش ايدى. بوصورتله برسنه كچدى. فاضله اون بش، شفيق سكز ياشنى بولديلر. مقدم بك ايله فاضله خانمك نامزدلكلرى و اوچ سنه صكره تزوجلرى مصمم اولديغى آرتق خفى طوتلمغه حاجت كورلميوب ايكى قوناق خلقى بيننده سربست قونيشلور اولدى .

ساعى افندى مقدم بكه مفتخرانه دامادم ومنور خانم فاضله‌يه كلينم ديه خطاب ايتمكده برباس كورميورلر ايدى. جالبه بوايشى هيچ آرزو ايتميور ايسه‌ده ذاتاً اولمش بتمش شايع اولمش بركيفيت اولديغندن سسنى چيقارميوردى. جالبه‌نك آرزوسى فاضله‌يى اودن بتون بتون دفع ايتمك ايدى. حالبوكه مقدم بك ايله ازدواج ايلديكى تقديرده بك‌يقين قومشو اولديغندن دائما اوده كبى بولنه‌جغى جهتله منور خانمك ساعى افندى اوزرنده‌كى حقوق ونفوذينى كنديسنك انتريقه‌لرينه برحائل ديه تصور ايديوردى .

اوت جالبه‌نك هركسدن چكنه‌جكى وصاقنه‌جغى اسرارى ده‌وار ايدى. بونلره اوك ايچنده برينك واقف اولمسى كنديسنك محوينه سبب اوله‌بيله‌جكنى بيليوردى. بونك ايچون فاضله‌ايله شفيقك برآن اول قوناقدن چيقاريلوب اوزاق برمحله كوندرلملرى لازم اولديغنى تفكر ايليوردى . النذن كلسه همان شمدى فاضله‌يى خانه‌سى اوزاق برمحلده بولنان برآدمه ويرمك‌وبو

صورتله هم چوجقلردن هم ده منور خانمدن قورتلق ایستردی. لکن بونك ممکن اولمدیغنی کوریوردی. زیرا مسئله قوی بر صورتده ساعی افندی ایله منور خانم آره‌سنده قرارگیر اولمش وهرکسه شایع ایدلمش ایدی. فتان قادین نومیدده اولمیوب اوکنده بولنان اوچ سنه مدت ایچه بر مدت اولدیغی ایچون دها بو خصوصده نیجه حیله ودسیسه‌لرك ترتیبنه وانتریقه چویرمسنه وقتی اولدیغنی دوشونه‌رك متسلی اولیوردی. جالبه‌نك صاقلایه‌جق کیزلیه‌جك احوالنك نه اولدیغنی قارئینمز البت مراق ایدرلر. دکلمی؟ اوت شوندن بحث ایتمکی هیچ کوکلمز ایسته‌میور ایسه‌ده بحث ایتمه‌کده یارم اوله‌جق، بر شی آکلاشیله‌میه‌جق. بو درلو وقوعاتی یازمق اوقومق ایله منع ایتمك قابل اولسه اصلا آندن بحث ایتمز ایدك. فقط هیهات! بونلرك منعی ایچون یازیلان نیجه کتابلر ویریلان نصیحتلر، حتی طوتیلان دینلر بیله بو سیئاتی تمامیله رفع وازاله ایده‌مدیکی ایچون دنیاده اویله وقوعات اکسیك اولمیور. حتی بو درلو افعال مکروهه‌نك فاعللرندن برچوغنك صوننده دوچار اولدقلری سفالت، رذالت وبعضاً دخی ندامت بیله صکره کیلره درس عبرت اولمق لازم ایکن حالا او یولده انسانلر بولندیغندن بشقه بر یاندن دخی یتیشیور. بونلرك اوکی کسیلمیور، آردی آلنمیور، فقط هیچ بری احوال مذمومه‌لرندن بحث اولندیغی وقت آنکله افتخار ایده‌میور. حقلرنده استعمال اولنان الفاظ غلیظه‌یی رده قالقیشه‌میور و آنك آلتنده‌ازیلمکدن کندینی قورتاره‌میور. واقعا بو یولده ندامت قطعیه ایچون توبه واستغفار قبولری دائما اچیقدر. فقط احوال مکروهه فاعللری ندامتلرندن صکره جمله یاننده حتی کندی محکمهٔ وجدانیه‌لرنده محکوم ومطعون اولورلر. ماضیلرینه براقدیغی قاره بر ایز هیچ بر وجهله سیلنمز. دامن عصمت بر کره یره تیلمیه کورسون

نه‌قدر تعمیر اولنسه‌یامه‌لی البسه‌یه بکزر. شو نقیصه قباحتلری اولمیان اولاد واحفادینه موروث اولور. عفت دنیالان مرغ پاکی قفس وجودده ایکن محافظه‌ایتملی. بر کره اوچورلدیمی؟ بردها اله کچمز. آنی غائب ایدنلره‌ده، بر سوزلری برر حکمت محض اولان بزم قوجه قاریلرمزك دیدیکی کبی «الحمدلله آلنم آچیق یوزم پاك» سوزینی کمال تفاخرله سویله‌مك نصیب اوله‌مز. آلنلری دائما قپالو، یوزلری هر زمان قاره اولور.

جالبه‌دن بحث ایدیور ایدك دکلمی؟ ایشته جالبه‌ده سویله‌دیکمز فعل کریهی ارتکاب ایلدیکی حالده ناموسسزلغك بر آل کوملك اولوب البته بر کون یقاسندن، یکندن اوج کوستره‌جکنی خاطرینه کتیرمیوب عقلنجه کویا بونی جمله‌دن مکتوم طوته‌بیله‌جك ظننده بولنیور ایدی.

جالبه‌نك شریك جنایتی ودها طوغریسی برباد وتلویث ایلدیکی مظلومی کیم؟ سخایی بیلورسکز یا! هانیا پدری زوج اولمق اوزره جالبه‌یه تکلیف ایدوبده آنك رد وتحقیر ایتدیکی سخایی؟ ایشته او بدبخت دلیقانلی ایدی.

سخا قوناغه کله‌لیدنبرو کندیسندن بحث ایتمه‌یشمز اوجهتدن جریان ایدن وقوعاتی قاله آلمق استمدیکمز ایچون ایدی. فقط شمدی رومانك بوراسنه کلدیکمزده حکایه‌مزی تام نقل ایتمك ایچون او وقوعاتی یازمغه مجبوریت مؤلمه کوریيورز.

سخانك ساعی افندی خانه‌سنه نصل بر حسن نیت ایله کلدیکنی یوقارولرده نقل ایتمش ایدك.

جالبه کبی بر ابلیس اطرافنی آله‌مش اوله ایدی بر درلو احوال کریهه دلیقانلینك هیچ نیتنده یوق ایدی. ساعی افندینك خانه‌سنه کلدیکی زمان ساعی‌یه حقیقی بر انشته وجالبه‌یه‌ده عین همشیره کبی بر نظر حرمتله باقیور ایدی.

جالبه ایله سخا بر برلرینی سودکاری حالده سخانك زوکوردلکی ایچون جالبه نك آکا تنزل ایده میوب زنکین بر زوج ایله تزوجه اولان هوسی، سخانك ده جالبه نك ده ایشتدیکی سوزلر اوزرینه جسارت آله مامسی وقیزك او هوسنه مانع اولمق ایچون کندنده هیچ برحق وصلاحیت بوله مامسی سببیله یکدیکرینه عشقلرینی اعلان ایله مامش اولدقلری معلوممزدر . حتی جالبه بو عشقنی کندی کندیسنه ده اعتراف ایتمه مك ایچون عناد ایلمش ایدی. جالبه کلین اولدقدن صکره ده صورت معامله اولدنبرو اولدیغی اوزره برادرایله همشیره معامله سی کبی ایدی. شوقدر وارکه نابی صیق صیق همشیره سنی کورمکه کیتدیکی حالده سخا یالکز ایام مشهوره ده آکا رفاقت ایلر ایدی. سخا جالبه دن هیچ بر امیدی قالمدیغنی کوردیکی جهتله بوقادینه اولان عشقنی آنك طائفهٔ نسادن وکندیسنك ده ذکوردن اولدیغنی اونوته رق تقدیسی صورتنه قویمش ایدی. سخا ساعی افندینك قوناغنه یرلشدیکی زمان جالبه دن اسکیدن اولدیغی کبی معاملهٔ تحقیریه کورمیوب پك زیاده رعایت کوردی. جالبه نك بد معامله لرندن صغویه مامش اولان سخا التفاتلرندن کندوسنه اولان نظر تقدیسنی تزیید ایلدی.

سخا ساعی یه بر رقیب نظریله باقمیور وآنی قصقانمیوردی. بلکه آنی کندیسنك پرستش ایلدیکی جالبه یی خوش طوتان وهر ایستدیکنی یاپمغله آرزو ایلمش اولدیغی ثروت وسامانی آکا تقدیم ایله بکام ایلین بر مروتکار وکندیسنه خانه سنی آچمغه سماحت وعلوجنابنی آشکار ایدن بر کرمکار کوروب حرمت ایدییور ایدی. سخا کندیسی ایچون غایت قیمتدار اولان جالبه نك قدرینی بیلدیکی ایچون ساعی یی قیمتدار بولیور ایدی.

سخا ساعی افندینك قوناغنه ایلك کلدیکی زمانلر اورایه کلمك ایچون خوف ایتمش اولمسنی بیهوده بوله رق شو حالندن ممنون اولیور ایدی.

فقط بو ممنونیتی چوق دوام ایتمدی. زیرا ایستدیکی کبی ثروت وسامانه نائل اولمغله پرلانته ومجوهرلر وآغر روبه‌لر ایچنده بولنان امرینه الك مکمل عربه وجاریه‌لر منتظر اولان جالبه بتون کون ایچ صیقندیسندن بحث ایدییور ایدی.

ساعی افندی یاننده بولندیغی زمانلر جالبه بو جان صیقندیسندن هیچ بحث ایتمیوب پك‌ده شن وشاطر بر حالده بولندیغندن اولجه‌سخابونی جالبه‌نك ساعی افندی‌یه چوق محبتی اولدیغی ایچون آنك یاننده بولنمه‌مسندن ایلرو کلیور ظن ایلمش ایدی.

جالبه اوینادیغی روللری پك کوزل اوینامقده اولدیغی ایچون ساعی افندی‌یی هیچ سومدیکی حالده مجرد ثروتی ایچون آدجغزك اوقدریوزینه کولر وآنی اودرجه محبتنه ایناندیرر ایدی‌که افندینك برآز کیفسزلکی اولسه جالبه‌یی دوچار اضطراب ایتمه‌مك ایچون کیزلمکه وآکلایه‌جق اولدقده اظهار ایتمکده اولدیغی اندیشه وتلاشی تسکین ایچون ساعی افندی هیچ بر راحتسزلغی اولمدیغنی تأمین ایله سوکیلی زوجه‌سنی تسلیت مشغولیتیله کیفسزلکنی اونودور ایدی. جالبه زوجنی کندیسنه بند ایچون اوقدر ماهرانه حرکت ایدردی‌که ساعی افندینك هوانك صیجاقلغنه وصغوقلغه کوره تلبسنه وبونك کبی سائر هر بر خصوصاته کوسترمکده اولدیغی اطوار تقیدکارانه زواللی آدجغزی زوجه‌سنك محبتیله مفتخر بر حالده بولندیریور ایدی.

هر بر آقتریسك مهارتی بو یولده اولوب کیمسی تراژیق، کیمسی قومیق اولور. جالبه هر ایکی یولده برنجیلردن عده شایان ایدی. ایستدیکی وقت کندیسنی غایت شن، یاخود پك مغموم کوستره‌بیلور

ایدی.. آن واحده‌ده طور وحالنی بر صورتدن دیکره تحویل ایلر ایدی.

جالبه ساعی افندی اولمدیغی حالده سخا ایله بولندیغی زمانلر کوستر-دیکی طور غموم ایله سخایه برشی آکلاده‌میه‌جغنی، حتی دلیقانلی اوایچ صیقندیسنه سبب بلکه کندیسی اولمق احتمالیله جالبه‌نك یانندن قاچمقده اولدیغنی کورنجه سخایه دها آچیقدن اوله‌رق میلنی کوسترمکه چالشد-یسه‌ده دلیقانلی‌یه بورموز ایله‌ده برشی آکلاده‌مدیغنی کوریبور ایدی.

سوء اخلاق اصحابی برفنالق ایله اشتغال ایده‌مکسزین طوره‌مه قلری کبی جالبه‌نك‌ده تلذذی اویولده اولدیغندن وسخایه اولان میلی‌ده بوکا قوت ویردیکندن آرزو ایلدیکی ثروت وسامانه نائلیتدن صکره آرتق کوزی سخاده قالمش ایدی. معلومدرکه فنا اخلاقلی آدملر مجوهره عرق ایدلسه کندیلرینه قناعت کلمز وحاللرنده تشکی ایده‌جك برشی بوله‌مقسزین ایده‌مزلر. ارباب فضیلتك هیچ برمدار تشکی کوره‌میه‌جکلری شیلری کندی عندلرنده بیودوب بونکله عزملرینه قوت ویررلر. البته اوغرا-شه‌جق برشی بولورلر، راحت واستراحت سکون وسکوت بوصنف انسانلرك راحتسزلغیدر. والحاصل جالبه‌ده فنا اخلاقلی برانسان ایدی دیمکله ماهیتنی اکلاتمش اولورز.

اوزمانده آرتق افکارینی سخایه صارمقله زواللی‌یی باشدن چیقامق ایچون اولانجه مهارتیله خیلی وقت اوغراشدی. جالبه‌نك سود برادری دیو طانتان سخا ایله یالکز بولنمسی کیمسه‌نك معده‌سنی بولاندرمز ایدی. نهایت رموز ایله سخایه سوز آکلاده‌میه‌جغنی جالبه کورمکله مسئله‌یی آچیغه اوردقده سخا کندیسنی همشیره بیله‌رك خانه‌سنه کلدیکنی سویلینجه جالبه «اکر همشیره‌سی اولسه اولجه پدری کندیسنه ویرمکه

قالقیشورمیدی. » جوابنی ویردی . سخا اولجه عقلی نره‌ده اولدیغنی صورنجه جالبه عقلی اول زنکینلکده، شمدی ایسه آکا نائل اولدیغی ایچون کندیسنده بولندیغنی بیلدیره‌رك کچمشلری بریانه براقوب ذوقلرینه باقمنی تکلیفه قالقشجه سخا حدتندن موس مور کسیلوب جالبه‌نك یوزینه :

ــ آلچاق قادین !

دیمکله جالبه منتظر اولمدیغی بوحاله پك زیاده حدتلنه‌رك تهدیدکارانه بر صورتده آیاغه قالقدی . حدتدن کوزلری حال طبیعیسندن دها زیاده آچیق بولنوب برونتك قنادلری قالقوب اینمکده ودوداقلری دتره‌مکده ایدی. اوحالده جالبه‌ده پك دهشتلی بر کوزللك وار ایدی . اوقدر دهشتلی ایدیکه سخاده آندن اورکدی . شکلی کوزل توکاری پارلاق برجنوار کوریبور صاندی. کمال خوف ایله قاپودن طیشاری فیرلادی . او کون سوقاغه چیقوب کیجه یمکدن صکره عودت ایلدی . ویازولری بولندیغنی بهانه ایده‌رك ایرکندن اوطه‌سنه چکلدی . کیجه هرکس یاتدقدن صکره جالبه سخانك اوطه قپوسنده‌کی آنختار دلیکندن کوزتله‌دی . سخانك اوطه ایچنده‌کی اشیاسی هپ طوپلانمش ایدی . دلیقانلی بونلری یرلشدیرمش اولدیغی کوچك صندیغنك قارشوسنه کچمش اوتوریبوردی. یوزنده‌کی شان ورونق قلبنده‌کی تفخرینی آشکار ایلیوردی. جالبه‌نك یورکی چارپمغه باشلادی. سخانك همان اوصباح قوناقدن چیقمغه حاضرلاندیغنی کوریلیوردی . جالبه اوطه‌سنه عودتله یتاغنه کیردیکنده کوزلری قپالو اولدیغی حالده هیچ اویقویه طالمقسزین صباحی ایتدی. صباحلین معتادندن اول قالقوب سخا کیتمکسزین کورمك ایستیور ایدی. صباح اولوب هرکس قالقدقده جالبه سخانك اوطه‌سنه طوغریلوب الیله قپونك طوقماغنی

چویردی ایسه‌ده قپو آچیلمدی . اوساعت سخانك قالقه‌جنی وقت اولمغله کیمسه‌نك کیرمه‌مسی ایچون قپویی سورمش اولدیغنی آکلادی. کیرمکه مساعده طلبی مقامنده قپویی پارمقلریله اورمقله سخا قاپویی آچدی . تام کیتمك اوزره حاضرلانمش قیافتله بولنیور ایدی . سخا جالبه‌نك یوزینه باقیوب :

ـ خانه‌ده سزك، اوطه‌ده . بن شو صندیغمی شورادن آله‌یمده سز بیورکز خانم .

دیه‌رك صندیغك قولبلرندن طوتوب قالدیرمق اوزره ایکن جالبه منع ایله قاشوسنه کچوب :

ـ سخا! نی محو ایدییوسین! یاپدیغکی دوشونمیه‌رك یاپیورسین . سنك بورادن بردنبره چیقوب کیتمکلکك نه معنا ویررلر ؟ معنا دکل عادتا نه حکم ویررلر ؟

جالبه اوکون دونکی حالنده دکل ایدی. حلیم، حزین برصورتده اولوب رجا ایدییوردی . اولکی افکارینك نصل فنا برحال اوله‌جغنی کندیسنه بیلدیرمکله عقلنی باشنه کتیروب او ورطه‌دن قورتاردیغندن طولایی سخایه تشکر ایدییور ایدی . کندیسنی اوحاله تشویق ایدن عشقنی مدار معذرت ایلیه‌رك عفوینی وبوندن صکره‌ده حیثیتنك وقایه‌سنی رجا ایلیوردی. جالبه‌نك او آنده ایستدیکی اضاعهٔ ناموس دکل، وقایهٔ ناموس ایدی. سخا بونی ردایتمك ایچون کندنده چوق قاتی بر قلب آرادی . معاینه‌سنده بك موفق اوله‌مدیغی الندن مشـین صندیغك قولبلرینی براقمسیله آکلاشیلدی. چونکه قارشوسنده‌کی جالبه سخانك کیتمسی تأثرندن آقمقده اولان کوز یاشلرینی اثر ندامت صورتنده کوسترمکه موفق اولیوردی . سخا مخالفت مقامنده باشنی صاللایوب :

— خير ! خير ! كيده‌جكم .

ديدی . جالبه كمال استرحام ايله :

— سخا بر بهانه ايله كيت! بر سبب بول بنی محو ايتمه ! ناموسمی سن محافظه ايلدك. شمدی برباد ايتمه! مكتبدن چيقمه‌كه ايكی آی قالدی يالكز ايكی آی ! اوزمان او بهانه ايله كيدرسين. شمدی هيچ مناسبت آلمز. ايكی آی ظرفنده بنم كبی عاجز بر قادين سكا نه يا په‌بيلوركه قور- قه‌جقسين. ايشته تجربه‌سی‌ده ميدانده. بن ديوانه‌لكده بولنتجه بنی رد وتحقير ايتمك هر زمان سنك الكده ... دوشون كه سنك عمزاده‌كم . بنم ناموسمی وقايه ايتمك سنك‌ده بورجكدر .

بو سوزلرك اوزرينه سخا ايكی آی صكره ديپلومه‌سنی آلديغنده كنديني لچنديره‌بيله‌جكی ايچون آيری يشامق آرزوسنده بولنديغنی بهانه ايديله‌رك قوناقدن چيقمسی قراريله مسئله فصل اولندی .

آندن صكره جالبه سخايه عقلنی باشنه آلوب اسكی فكرندن كمال ندامتله كلياً كچمش بولنديغنی ارائه واثبات ايده‌جك كبی بر حالده كوروندی. اك كامل بر قادين طوری طاقندی .

بر بچق آی صكره بر كيجه ساعی ينه برمسامره‌يه كيتمش وجالبه‌ده مسافرلر ايله آشاغيده اوتوربيور ايدی . جالبه تلاش وكولريوز ايله الندہ بر كتاب اولديغی حالده سخانك اوطه‌سنه كيروب ديدی‌كه :

— سكا زحمت اما سخا بك ! مسافر خانم ايله بحثه طوتشدق . بقالم هانكيمز قازانه‌جق !... بو رومانك بر يرنده مطبعه خطاسی اولملی بر چوق ياكلشلر وار !... بن بونلرك املاسی بويله اولميه‌جق ديدم . مسافر خانم خير اويله‌در ديبور .

— ويركرده بقايم .

– يوق ! خانم پك چوق تنبيه ايتدى . « برادرك دكلى البت سكا صحابت ايدر كتابى كوسترمكسزين او يرينى سن سويله . اوبيلديكى كبى يازسونده صكره برابر تطبيق ايدرز » ديدى .

– پكى سويليكز .

جالبه الندەكى كتابە بقارق شويلەجه سويلمكه، سخاده يازمغه باشلادى: «پارەلرى سزه تسليم ايتدكدن صكره برجوابكزى آلەمدم. بنم تنبيهم وجهله بيك ليرايى سكزه تقسيم ايله آيرو آيرو بانقەلره تسليم ايتديكزمى؟ تنبيهمى اونودوبده صاقين هپسنى بردن بر محله ويرميەسكز. سريعاً جوابنه منتظرم»

سخا يازوب بتردكده جالبه همان آلوب سريعاً كيتدى .

از برمدت صكره سخا ديپلومەسنى آلدى . همان آنك ايرتسى كونى جالبەيه ديدىكه :

– بن طشره مأموريتنى استدعا ايلدم . موفق اوله ايدم قوناقدن چيقمق ايچون افنديدن مساعده طلب ايتمكه حاجت قالمەيەجق ايدىكه پك اعلا اولورايدى. فقط بنى معلملكله آليقويمق ايچون اصرارايدييورلر. بودفعەده چاليشقانلغمزك ضررينه اوغرادق ديمكدر. هر نه ايسه شمدى قوناقدن چيقمق ايچون ساعى افنديدن برلسان مناسبله مساعده طلبنى يپابيلورميسين ؟ يوقسه بنمى سويليەيم ؟

– نه عجلەك وار ؟ طور بقالم هله برلشده ! . . .

– بن سكا ديپلومەمى آلنجەيه قدر سوز ويردم. دون ديپلومەمى آلدم بوكون فضله بيله اوطوردم .

– نره‌ده ياتوب قالقەجقسين ؟

– بن يريمى حاضرلادم بيله ! آرتق آچ قالمم .

جالبه بو سوز اوزرینه اوفه‌جق تبسمدن باشلایارق کولمسنی قهقهه درجه‌لرینه قدر کتورمکله سخا شاشقین شاشقین باقمغه باشلامش ایدی.

— مسخره‌لغه آله‌جق بونده بر شی یوق. سن سویلرمیسین بن سویله‌یه‌یمی دییورم.

— بن اولا سکا بر مصال سویله‌یه‌یمده سوزیکه صکره جواب ویریرم.

— بکا مصالك لزومی یوق.

— بونك لزومی واردر. چونکه سکا عائد!

— بنم مصال اوله‌جق هیچ بر حالم یوق.

— بوده بوندن صکره اوله‌جق مصال. دکله‌ده باق! سخا! افندینك شمدی چکمجه‌ده بیك بشیوز لیرالق بانقنوطی وار.

— اوله‌بیلور یا بنم نمه لازم؟

— دکله! بن آنك بیك لیرالغنی اورادن آله‌جغم. بر بر الچکزم ایله انلری یاقه‌جغم. تمام محو اولنجه‌یه قدر سیرینه باقه‌جغم. آرتق آنك کولنی محو ایتمکدن قولای نه وار! صکره افندی چکمجه‌سنی آچوب ایشی آکلاینجه وسنك شویلکلك چیچکلی دوکمه‌لرینك بردانه‌سنی ده چکمجه‌نك ایچنه دوشمش بولنجه البته اوطه‌کی تحری ایله‌یه‌جکدرکه اواثناده سنك خط دستك ایله بیك لیرایی یرلشدیرملك اوزره بر دوستکه یازوب آنك‌ده ذیل علاوه‌سیله وهر ایکیکزك‌ده احتیاطه دقتکزدن امضالرکزی قویمه‌مش اولدیغکز حالده هرشیئی بیلدیرن برمکتوبی اوطه‌نك بر کوشه‌سنه بوجاغنه آتمق بنم ایچون ایشدنمی صاییلور؟

— صاچمه‌لیورمیسین؟

— یوق صاچمه‌لمیورم. هانی سنك یلکلك بردوکمه‌سی؟

سخا کوکسنه طوغری باقوب:

ــ دوشمش اوللی .

ــ ویاخود البسه‌لرك شوراده طورر ایکن سن اوطه‌ده بولنمدیغك بر زمانده بن قوپارمشم. یالکز کون املا ایچون بحث ایتدك دیه سنی اغفال ایدوب‌ده یازدردیغم کاغدی اونودیورمیسین ؟

ــ سن رومانك ایچنده بر مکتوب دیدك .

ــ بدلا ! رومانك هانکی رومان اولدیغنی بیله صورمدك .

ــ بن رومان اوقودیغم یوق‌که صورسه‌م‌ده نه آکلایه‌جغم . فقط شقا یك چرکین شقا . جالبه اویله مناسبتسز سوزلری براق .

ــ شقاسی مقاسی یوق! سن بورادن کیتمك ایچون پرانغه‌دن بشقه یر بوله‌مازسین. ایشته بوراسی ایله اوراسنی انتخاب سنك الکده‌در.

جالبه بوسوزلری سویله‌دکدن صکره ایشته شقا صیغمیه‌جغنی اشراب صورتنده برچهره ایله سخایه باقدی . زواللی آدم نه‌یه اوغرادیغنی بیلمدیکی بر طوزاغه طوتلدیغنی آکلادی . جالبه مغرورانه :

ــ بکا آلچاق دییان آدمه بن‌ده هر کس طرفندن آلچاق دیدیر- تملی‌یم ویاخود کندیمه بند ومطیع ایتمکله ترضیه ویردیرمش اوللی‌یم .

بدبخت سخا اوکیجه اوطه‌سنده باشنی ایکی اللری ایچنه آلوب کوزلرندن سیل کبی یاشلر آقمقده اولدیغی حالده کیجه‌یی مندرك قیسنده کچیردی.

بر قاچ کون صکره جالبه ایله سخا آره‌سنده شویله بر محاوره جریان ایلمش ایدی .

ــ آه کاشکی بن بو خانه‌یه هیچ کلمه‌مش اوله‌ایدم . جالبه سن بنی محو ایتدك .

ــ نانکور ! سکا اولان عشقمه بویله‌می تشکر ایدیورسین ؟

ــ بنی اصل سن نانکور ایتدك. خانه‌سنه صیغندیغم، اکمکنی یدیکم

بر ذات عالیقدره قارشو کفران نعمت وخیانت ایتدیردك . شمدی‌یه قدر راحت یدیکم اکمك او آدمك سفره‌سنده وقارشوسنده بولندیغم حالده آرتق بوغازمدن کوچلکله کچیور. یوزینه باقمغه اوتانیورم بتون کون کندی آلچاقلغمی دوشونه‌رك مضطرب اولیورم .

جالبه ــ آلیشورسین .

دیدی. سخا قپ قرمزی اوله‌رق باشنی اوکنه اکدی. سخا آرتق جالبه‌دن پك زیاده نفرت ایلیوردی. نفرت ایلدیکی حالده یقاسنی الندن صیره‌میه‌جق بر صورتده طوتلمش اولدیغنه کدر ایدییوردی. کندیسنی بو حاله کتیرن خائن قادیندن انتقام آلمغی و آنك کندیسنه یاپدیغی کبی اوده آکا بر اویون ایتمکی فکرینه یرلشدیرمش ایدی . ایلك ایشی جالبه‌نك یوزینه کوله‌رك او مکتوبی الندن آلمغله کندینی آنك پنچهٔ اسارتندن قورتارمق اولوب بونك ایچونده پك زیاده امنیتنی قزانمق لازم ایدی. معهود مکتوبی بر کره اله کچیروب محو ایتدکدن صکره جالبه‌دن بر قورقوسی قالمیه‌جغی جهتله آنی یوزینه قارشو استدیکی کبی تحقیر ایله ترك ایتمك و آرقه‌سندن باقه براقمق فکر انتقامی هوسیله سخا جبر نفس ایده‌رك جالبه‌یه اولان نفرتنی ستر ایله یوزینه کولمکه حتی نفرتنی‌ده محبت صورتنده کوسترمکه باشلادی .

ایکی جانباز بر ایپده اوینامغه باشلادیلر ! ...

سخا درسعادته یرلشدیرلدی. وخانه‌نك طبیبلك خدمتنی‌ده ایفا ایلدیکی حالده اوراده اوتورمسنی برمعاونت عدایله ساعی افندیدن بشقه براجرت قبول ایتمه‌مك ایچون اصرار ایتمش ایدی. ساعی افندی‌ده او اجرت کندیسنه حرمت ورعایتنی تزیید ایتمش ایدی. سخانك حذاقتی قوناقدن بشقه پك چوق طرفلردن‌ده تجربه ایدلدیکندن شهرتنی موجب اولمقده ایدی.

جالبه‌نك برادری نانی کوزللکجه وبد خویلقجه تام همشیره‌سنك برادری‌ایسه‌ده قورنازلقده آکا بکزه‌میوب برآز فرفره ایدی. مکتبدن چیقمش واقلامدن برینه یرلشدیرلمش، پدرینك ویریکی معاش وانشته‌سنك آره‌ده احسان ایلدیکی عطیه ایله قدرتی یتدیکی مرتبه سفاهت عاللرنده طولاشیورایدی. هله عشرته انهماکندن طولایی همشیره‌سندن پك چوق تکدیر ایشیدیر وانشته‌سنه سزدیرمه‌مسی ایچون قطعی تنبیهلر آلور ایدی. فطرتی اقتضاسنجه لسانه رکاکت وحالنه پك تغیر کلمدیکی جهتله همشیره‌سنك امرلرینه امتثال ایده‌بیلور ایدی. والده‌سی پك چوق یوز ویرمش اولدیغندن بداخلاقنه علاوه اولان عارسزلغی همشیره‌سی کبی فتان اولمدیغندن اورته‌میور ایدی.

بو منوال اوزره‌ده ایکی سنه مرور ایلمش ایدی. فاضله خانم اون یدی یاشنه کلدیکندن باقیجی‌یه احتیاجی اولمدیغی کبی شفیقه‌ده کندیسی باقیور ایدی. آرتق ظالم انستوتریسه پك لزوم کورلمدیکی جهتله منور خانمك اخطاری‌ایله ساعی افندی طرفندن اذن‌ویرلدی. جالبه بوکا پك حدتلندی ایسه‌ده بللی ایتمدی.

ایشته حکایه‌مزی باشنده نقل‌ایلدیکمز دوکونده بوزمانده ایدی. شمدی حکایه‌مزی جالبه ایله فاضله‌نك دوکوندن خانه‌لرینه عودتلرندن بدأ ایله نقل ایده‌جکز.

— ٣ —

جالبه ایله فاضله‌نك دوکوندن خانه‌لرینه عودتلرنده جالبه فراجه ویاشمغنی چیقارمقده ایکن فاننه‌ده یوقارویه طوغری سکرتدی. او آنده

نردباندن آشاغی یه اون یاشنده صاری صاچلی، ماٰئی کوزلی، قومرال قاشلی ، پنبه بیاض بر ارکك جوجق ایندی‌که بونك برادری شفیق اولدیغنی سویلمکه حاجت یوقدر ظن ایدرم . اولجه جالبه‌نك اللرینی اوپدی . صکره فاضله‌یه کلوب صارلدی . فاضله تلاشله :

ــ نصل اولدك شفیق ؟ شمدی نصلسین ؟

ــ بر شیئم یوق .

ــ بقایم آلننده حرارت وارمی؛ ویر اللریکی آوجلریکه‌ده بقایم.

ــ ایو اولدم جانم !

ــ اوح ! اللهه‌شکر .

ایکی قرنداش اوطه‌لرینه کیتدیلر . فاضله صوینیدی . کونده‌لك روبه‌لرینی کیینیور هم‌ده برادریله قونوشیور ایدی .

فاضله ــ بو کون سنی یالکز براقدیلرمی ؟

ــ خیر آبلا ! مهوش دادیم هیچ براقدی .

ــ آفرین مهوش !

ــ بو کون بر مادموازل کلدی . آمان آبلا ! کورسه‌ك نه‌قدر سویملی . نه‌قدر نازك . یارین ینه کله‌جکمش .

مهوش اوطه‌یه کیروب :

ــ خانمجغم ؛ انختارلریکی ویرده البسه‌لریکی قالدیره‌یم .

ــ تشکرایدرم دادیجغم. بو کون شفیقی یالکز براقدیغك برمروتدر دها زیاده‌سنه واروبده‌تکدیر ایشتدیککی ایسته‌مم. بن شمدی طوپلارم کچن کونکی تکدیرلردن دها اوصلانمدکمی ؟

مهوش ــ آدم سنــده بکانه بیاجق ؟ بز سزه کیدن مادموازلك

خاطری ایچونمی باقیور ایدك. آنك کونده آکا بیله خدمت ایدییور ایدك. شمدی سزك ایشکزده بولندیغمز وقت مخصوص چاغروبده بشقه ایش بیوریور. مادموازلك کیتدیکنك آجیسنی سزدن چیقارمق ایستیور. کویا بزی چالشدیران مادموازل ایمش. خانم افندینك قرنداشنك، سود قرنداشنك خدمتلرینی کورەلمدە افندیمزك اولادلری اوطەلرینی، اثوابلرینی کندیلری طوپلاسین اویلەمی؟ بن اویله شی یاپەمم. اولسه اولسه بنیده اوتەکی قپو یولداشلرم کبی قوغار. وارسون قوغسون!

ــ رفتارەباق نصل یرانیور. دادیجغم اوندن اورنك آلمایورمیسین؟ بزه بر برداق صو بیله ویرمیور.

ــ ها! رفتار دیدکده عقلمه کلدی. بنم سزه سویلیەجکم وار اما یالکز ایکیمز آرەسنده.

ــ یکی اما بنمده سکا بر رجام وار. بزم ایچون لاقردی ایشتمه جماشورمن ییقانوب اوتیلنوب کلیور. آنلری بن یرلشدیرەبیلورم. کوریوسینکه مادموازل کیدەلی بزه کیمسەنك خدمت ایتدیکنی ایستمیور. مقصد سزی و بزی مادموازل اداره ایدییوردی دیه بر کوسترشدر. خلایقلرك هپسی قورقدیلر. چکلدیلر. سن عناد ایدوبده کندیکه غرض ایتدرمه.

ــ ذاتاً غرض دکلمی؟ بن قارشولق ویرمدە آنك ایچون بو زمانه قدر اوتورەبیلدم. شونده صبر ایدەجکم دها برسنه. سز چیقدقدن صکره بنده بوراده اوتورەجق دکلم یا! سنك دوکونکدن صکره آرتق بنمده چیراقلق وقتم دها کلمیەجك دکل یا؟

ــ ایشته بنمده دیدیکم کندیکه بتون غرض ایتدرمەدە ایچه جهازلاسونلر.

ــ دون منور خانم افندينك قوناغنه كچدم. قالفه‌لر سويليورلردی نشان ايچون ياپيلان كردانلق بيتمش. ايكی كونه قدر فاضله خانمه طاقيله‌جق ديديلر.

ــ امان سنده دادی !

شفيق ــ كردانلق‌می طاقه‌جقلرمش مهوش دادی .

مهوش ــ اوت بكم .

شفيق ــ قوزم آبلا طاقه‌جقلری وقت بنی‌ده چاغر .

فاضله تبسمله سكوت ايتدی .

مهوش ــ بن سكا خبر ويريرم بكم .

ديدی . بو اثناده جالبه كلوب حدتله :

ــ نره‌ده‌سين مهوش ! كل اثوابلرمی طوپله .

ــ بن يانكزده قيزلر وار ايدی صانيوردم افنديم .

ــ اولسون اولمسون اوسنك وظيفه‌ك دكل . كل سن طوپله .

جالبه بويله‌ديوب چيقدی. انستوتريسك اذاوجقالرينك يرينی بوش براقامق ايچون چوجقلری بويوزدن‌ده معذب ايديور. آنلرك خدمتنده بولنانلری همان چاغيروب ديكر ايش بيوريور ايدی. فاضله عاقل وذكی اولديغی قدرده مدبر وحمارات اولديغندن فتور ايتميوب كندی خدمتلرينی يك كوزل كوريور ايدی. يمك پيشورمك وجامه‌شور ييقامق كبی خدمتلره مجبور اولان انسانلرك يانندهٔ كنديسنی بختيار بوليور ايدی. برسنه صكره منور خانم كبی برقانم والده‌نك ومقدم بك كبی برزوجك يانندهٔ ايده‌جكی راحتی تفكر ايله آز برزمان ايچون صبر ايتمكی كوج برشی بولمايور ايدی. فاضله اولجه مجوهرلرينی محافظه‌لرينه قويوب چكمجه‌سنه كليدلدی. آندن صكره روبه‌لرينی قالدردی . دوكون يورغونلغندن دكلنمك ايچون

اوطوردی. ماصه‌نك اوزرنده‌كی شفیقك باشلامش اولدیغی رسم كاغدینی معاینه ایدیوردی .

فاضله ـ كوزل برشی اولیور. شفیق بن بوكا هیچ ال سورمیه‌جكم. یالكز سنك ایشك اولسون ایكی كون دها چالیشور ایسه‌ك بیته‌جك .

ـ دوندنبری منع ایتدك یاپه‌مدم .

ـ یا سن كیفسز ایدك قرنداشم عجله‌سی یوق .

بو اثناده جالبه‌نك قیزی « مفخرت » ایچرو كیردی . فاضله ایله شفیقك یوزلری ماصه‌یه و آرقه‌لری قپو طرفنه اولدیغندن كیردیكنی كورمدیلر. یواشجه كلوب فاضله‌نك صاچنه آصیلنجه فاضله دخی جاننك آجیسیله « آی» دیه برسس چیقاردی. صكره نه اولدیغنی كوروب دیدی‌كه:

ـ چوجق نه یاپیورسین ؟

مفخرت ـ یا نیچون سنك صاچك او قدر اوزون . بنمكی اویله دكل . یا كس یا بن ده بویله چكرم .

ـ براق صاچمی هایدی چكیل .

فاضله صاچنی قورتارمق ایله اوغراشیر ایكن مفخرت آنی براقوب ماصه‌نك اوزرینه صالدردی . اوراده‌كی مور مركبی شفیقك یاپدیغی رسمك اوزرینه همان دوكوب قاچدی .

فاضله‌نك جان آجیسندن شفیقك كوكل آجیسندن كوزلرندن یاش كلدی .

شفیق آه آبلا بوكا بن بوقدر امك ویره‌یمده جزئی ایشی قالمش ایكن بو حاله كلسون یازیق دكلمی؟ بنم امكلرمدن بر اثر بیله قالمدی هرطرفی بویاندی .

شفیق كاغده باقدقجه مراقی قالقوب آغلیور ایدی .

فاضله ــ نه البسه‌لرمز قالدی ، نه‌ده کچه . قالق سنی صویه‌یمده بورالرینی تمیزله‌یم ..

شفیق ــ اما بوده چکیلیرمی یا !

ــ قالق قرنداشم قالق . لاقردی ایله وقت کچیرمیه‌لم . اللرمزده بویانمسون .

فاضله شفیقی صویغق اوزره ایکن بر حشمله جالبه کلدی :

مفخرتی نیه اوطه‌دن قوغدیکز . قیز آغلایه آغلایه کلدی . دیدی

فاضله ــ بنم صاچمه صارلدی . شفیقك رسمنه مرکب دوکدی . باقسه‌کز آ اوستمز برباد .

جالبه ــ قیامت قوپمدی‌یا ! چوجغی تکدیر ایده‌جك نه وار .

فاضله ــ والده بز سزه شکوا ایتمکی دوشنور ایکن سز بزی تکدیر ایدییورسکز .

جالبه ــ یا اوتانمه‌دن برده کوچك چوجق ایله اوغراشه‌جقسکز اویله‌می؟ عقلکی باشنه طوپلا . بن چوجقلریمه سوز سویلتمم . هم‌ده آنی اوطه‌دن قوغمغه هیچ حقك یوقدر .

فاضله ــ آنی قوغان اولمدی . کندی یاپدیغی شیلردن اوتانوب قاچدی .

فاضله‌دوکون یورغونلغندن دکلنمك ایستر ایکن اوستلرینی دکشدیردی . اورته‌لغی تمیزلدی . و آرتق هیچ ایشه یرار بریری قالمیان رسمی‌ده آتدی . یرینه اوطوروب مهوشك رفتاره ایچون سویلیه‌جکی کیزلی سوزك نه‌اوله بیله‌جکنی دوشنیور ایدی . رفتار بر چوق یالانلر دولانلر ایله خانه خلقنی دائما راحتسز ایتمکده وجالبه‌ده آنی کندیسنه بر آلت اوله‌رق

استعمال ایله‌مکده بولنمسندن بودفعه‌ده کندیسی حقنده بردیدی قودی واقع اولمسون دییه قورقیور ایدی.

سخا بك ایله نابی بکلك جامه‌شور واوتولری اورته خدمتلری میاننده یاپیلورسه‌ده اوطه‌لرینه و البسه‌لرینه باقق کبی خدمتلری مهوشه احاله اولنمش ایدی . فقط بر قاچ کوندنبرو جالبه مهوشه « سنك اوزرکده خدمت چوق. نابی‌یه رفتار باقسون » دیه امر ویرمش ایدی. مهوش کبی یاشلیجه وکامل برجاریه طورر ایکن رفتارك نابینك خدمتنه تعیین اولنمسنه ایشك کیدشنه واقف اولمدقلری ایچون کرك جاریه‌لر وکرك فاضله بر معنا ویره‌مدیلر ایسه‌ده بونك اصلی جالبه‌نك رفتارك کیفنه خدمت ایتمسیدر . رفتار جالبه‌یه هرکس طرفندن لاقردی طاشیمق وقاپولری دکلیوب حوادث کتورمك کبی بك‌چوق خدمتلرده بولندیغی کبی خانمك تصنیعاتنی تصدیق ایتمك ایله‌ده بك چوق کوزینه کیرمش جالبه بویله بر معاونه دائما احتیاجی اولدیغنی کورمش ایدی . بو خدمتلرینه بدل رفتارك برادری نابی‌یه اولان میلنه مانع اولمدقدن بشقه تمامیله کندینه جلب و بند ایچون بر آزده سهولت کوسترمك ایستمش ایدی. نابی کندینی اوك افندیسی مقابلنده طوتوب جاریه‌لره هر برخدمتنی کوردیرر وهمشیره‌سنی‌ده پاره ایچون ایچه راحتسز ایدر ایدی. بونك بو حاللرینه باخصوص مبتلای عشرت اولمسنه جالبه فنا حالده حدتلنور و خانه‌سندن طرد ایتمك ایستر ایسه‌ده نابی کیدنجه سخانك‌ده کیتمسی لازم کلدیکنی کورورکه بوده ایشنه کلمز ایدی. بونك ایچون نابی‌نك حاللرینه ایلدیکی تحمل‌ده نابینك یوز بولمسنه باعث اولوردی . عارسز دلیقانلی بونی کندیسنك بر اهمیتندن وهمشیره‌سنك محبتندن ظن ایدر ایدی.

دوکوندن عودت ذاتاً آقشـام اوزری اولدیغندن کیجه اولمش وجاریه‌نك بری خانملرك وبکلرك اوطه‌لرینه کیدوب:

ــ یمکه بیورکز افندیم.

دیه‌رك سفره‌یه دعوت ایتمش ایدی.

سفره‌ده ساعی افندینك صاغ طرفنده جالبه صول طرفنده فاضله و صکره شفیق آنك یاننده کیدن انستوتریسدن قالان و کله‌جکه مهیا بولنان بربوش صندالیه آندن صکره‌ده سخا بك و آنك یاننده نابی بك وجالبه‌نك چوجقلری که بوصورتله بردورایله جالبه‌نك صندالیه‌سنه متصل اولورلر ایدی . ساعی افندی او زمان قرق اوچ قرق درت یاشـنده بولنیورسه‌ده زماننده بك کوزل و یاقیشقلی اولدیغی کبی حالاده سنی اوتوز سکز اوتوز طقوزدن زیاده کورنمیور ایدی. بویلی بوصلی کوزل انداملی حلاوتلی سیاه صاچلی قاره قاشلی وقاره کوزلی ایدی.

نابی چوق کوزل و یاقیشقلی بر دلیقانلی و سخاده بك جاذبه‌لی شیرین بر کنج ایدی.

جالبه دوکوندن بحث ایده‌رك کلین اوطه‌سنك مفروشاتنی وجهازی آکلادیور ایدی. صکره‌ده خانملرك توالتلرینه نقل کلام ایتدی.

ساعی دیدی‌که:

بزم، قیز ویرمك ایچون شمدیلك داماد آره‌مق تاسه‌مز یوق. زیرا مفخرته وقت چوق . فقط یتشمش ایکی ارککمز وارکه آنلری دوشونملی. آرتق بو بکلر اولنمك ایستمیورلرمی جالبه؟

نابی ــ اومروت همشیره‌یه قالورایسه‌وای حالمزه. وظیفه‌سی بیله‌دکل.

جالبه ــ وظیفه‌م اولور ایسه نه‌یاپملی؟ سنك کبی زوکورده قیز بولمق

قولایمی؟ دها برپاره معاشك یوق. پدریكك ویردیكی اون لیرا ایله قاری اداره ایده بیله جكمیسین ؟

نابی ــ بن ده اداره ایده جك قاری ایستمیورم. بنی بسلیه جك اولانی ایستیورم . نه قدر چبلاقلر ایچ كوكه یسی اوله رق اولنیورلر . البسه لرینی قائم پدرلر یاپوب خرجلقلری بیله جیبلرینه قونیلان نه قدر دامادلر ایستیورسین سكا كوستره یم .

جالبه ــ بن اویله قیز آره مغه اوتانورم . سن بولده آله لم .

نابی سخایه خطاباً ــ ای سن نه یه سود دوكمش كدی كبی طوریبورسین؟ ایكیمزده لاف صوردیلر بن فكریمی سویلدم. سن صاغرمیسین؟

سخا قیپ قرمزی اولوب سویلیه جك سوز بوله مدیسه ده جالبه همان اوكنی آلوب اكنی بللی ایتمیه رك :

ــ یا هر كس سنك كبی یوزسزمی؟ سنده اوتانمه یوق كه .

ــ جانم بونده اوتانه جق نه وار؟ بز صوردق چوجق سویلدی. ای سخابك ! صحیح سن برشی سویلمدك .

اووقته قدر سخاده كندینی طوپلامش اولدیغندن دیدی كه :

ــ افندیم هر كسده برفكر وار ! فكر عاجزانه مجه ده بر اركك اوینی وزوجه سنی اداره ایده جك بر اقتدار كسب ایتدكدن صكره تأهل ایتملیدر .

ساعی ــ سز خانه كزی وزوجه كزی اداره ایده بیلورسكز .

سخا ــ اوت افندیم فقط قناعت اوزره بر خانه یی وقناعتكار بر زوجه یی .

ساعی ــ نه ایچون جانم ! سزك ویزیته لردن بشقه مأموریتكزدن ومعلملكلردن آلدیغكز معاش نه قدره بالغ اولیور ؟

ـ اوچ بيك .

ـ ايى يا .

ـ فقط افنديم بنم كوكلم كبارده. كبارانه تربيه وتحصيل كورمش معلوماتلى برقيز ايسترسه نه يابه يم ؟ اويله برصورتده بيودلمش قيزك اداره سى ده آكا كوره اولور . زيرا آنجق بيوك فامليالر قيزلرينى اويله تربيه ايده بيلور . ايشته بويله برقيز آلمق ايچون آكا كوره خانه و اداره حاضرلامه لى . بونك ايچون اووقته قدر صبر لازم كليور .

نابى ـ وياخود اويله بر بيوك يره بنم كبى ايچ كوكه يسى كيرملى دكلمى؟ احتياجلرى اولميان پاره‌پول نيه آراسون. معلومات واخلاق آرار.

سخا ـ ايچ كوكه يسى ده اولسه كنديسنى محجوب ايتمك ومنت آلتنده براقمق ايستميان برآدمه كوره صرفيات ينه اونسبتده‌در. زوجه‌كه يابه‌جغك برالبسه‌نك قاچ ليرايه چيقديغنى همشيره‌كك كينديكى البسه‌لردن تخمين ايده بيلورسين ! هربر شى آكا كوره .

ساعى ـ ديمك سزك فكريكز بركبار قيزى آلمق وآنى اداره ايده‌جك قدر اقتداركز اولدقدن صكره اولنمك ؟

سخا ـ اوت افنديم . انسان برفقير قيزى آلوب آنى زنكينجه اداره ايتمكله افتخار ايدر، فقط بركبار قيزى آلوبده آنى فقيرجه كچيندرمكله محظوظ اوله‌ماز .

سخانك بوسوزلرى ، آغر مجوهراتى، مكمل عربه‌يى ، قيمتلى البسه‌يى، والحاصل كبارانه معيشتى ساعينك خانه‌سنده كورمش اولان جالبه‌يه طوقوندى ايسه‌ده سخا كنديسنى تأهلدن قورتارمق ايچون نه سويلرسه جالبه عندنده معفو ايدى .

ساعى ـ سكا دوشه‌جك قيزك بختيار اوله‌جغى آكلاشيليور سخابك.

سخا ــ التفاتكزه تشكر ايدرم افندیم.

بوندن صکره سفره‌ده لاقردی، یمکدن نه قدر صکره صو ایچمك و حرکت ایدوب ایتمه‌مك کبی طبجه سوزلر ایله کچشدیرلدی . یمك‌ده نهایته ایردیکندن سفره‌دن قالقلدی. جمعیت هپ برلکده صالونه کیتدی. قهوه‌لر کلدی.

ساعی افندینك کوزل موسقی‌یه مراقی وار ایدی . فاضله‌نك اون سنه‌دنبرو تدرس ایلدیکی پیانو، کال‌لذتله دیکلنه‌جك بر درجه‌ده اولدیغندن آره‌صره کریمه‌سنه پیانو چالدیرر ایدی. او آقشام‌ده اویله بر آرزوده بولنمغله فاضله پیانونك اوکنه اوتوروب بر قاچ هوا چالدی . ساعی افندی افتخارله دیکلدی. نابی ایله سخاده متأثر اولدیلر ایسه‌ده نابینك تأثری انشته‌سندن اوتانمسه یرندن فیرلایوب ظیب ظیب صچرامق هوسیله سخانك تأثری‌ده اوراده کیلردن چکنمه‌سه اوتوردیغی قولتغه اوزانورجه‌سنه یاصلانه‌جق درجه‌ده مست‌وغشی اولمق صورتیله ایدی. فاضله بر آره‌لق شفیقی صول طرفه کچیروب قاترمن چالارق مینی مینی شاکردك‌ده مهارتنی کوستردی.

سخا ــ لکن افندیم اون سنه ظرفنده فاضله خانم قدر پیانوده کسب مهارت هرکسه نصیب اولماز.

ساعی ــ ایشته بر سنه دها تعلیم ایده‌بیله‌جك. آندنصکره‌سی غیری مقدم بکله کندی کیفنه .

سخا ــ آندن زیاده‌سیده کندیلری ایچون فضله‌در ظن ایدرم.

نابی انشته‌سندن ماعدا خانه ایچنده کیلرله هپ لاابالی بولنور ایدی. سخا ایسه پك رسمی کورینوب فاضله‌یه‌ده چوجقلغنده پك نوازشکارانه و بیودکدن صکره‌ده غایت احترامکارانه معامله‌ده بولنور ایدی . فاضله

نابی ایله یالکز سفره‌ده و پدریله هپ برلکده اوتوردقلری وقت برابر بولنوب دیکر اوقاتده کوریشوب قونشمازلر ایدی. سخانك طبیبلك مناسبتی ایسه اکثری اختلاطلرینه بروسیله ایدی. بعض وقتلر سخا شفیقه و فاضله‌یه اوللری اویونجاق و صکره‌لری قلم و نوطه کبی هدیه‌لر تقدیم ایدردی. صکره جالبه سخانك آکا قارشو اولان کوزل معامله‌سنی چکه‌میوب سرزنشده بولندی. فقط سخا کندیسنی خانه خلقنه خوش کوسترمك و سودیرمك الك زیاده لازم اولان تدبیرلردن اولدیغنی آکلادنجه حق ویردی.

او آقشام کوزل بر وقت کچیرلدکدن صکره هرکس اوطه‌لرینه چکلدی. فاضله شفیق ایله اوطه‌سنه کلدکدن بر آز صکره مهوش کلدی. فاضله شفیقی صویوب یاتیردی. کندیسی‌ده بر آز سکوت اوزره اوتوروب شفیقك اویومسنه منتظر اولدی. شفیق اویودقدن صکره:

ای بقالم مهوش یالکز اوله‌رق سویلیه‌جکك نه ایدی؟

ـ بونك بویله اوله‌جغی بللی ایدی‌یا! رفتار آشفته‌سی اولا افندی ایچون خانم‌افندی‌یه صوقولدی، یاراندی. افندیدن امیدینی کسنجه صکره نابی بکدن امیدلنمکه باشلادی. نه‌زماندر افکاری اکا صاردی. چوجق برصو ایستسه بریمزه میدان ویرمه‌دن کندیسی قوشار. بومعلوم ایکن شمدی آنك خدمتنه قویدیلر. بن سخا بکه باقدیغم ایچون ایکیسنك‌ده اوطه‌لری برصفه‌ده اولدیغی مناسبتله بعض شیلر سزییورم. سخا بکك یتاغنی البسه‌لرینی حاضرایدنجه بشقه خدمت‌ایستمز. اوکندی‌صوینوب کینور. فقط اوبرینی والده‌سی کبار اصولنده آلشدرمش «عنتاریمی ویر. قوشاغمی‌ویر. ترلکلرمی چویر» دیر ساده امرایدر. اوك اوغلی‌اولسه آنجق بوقدر اوله‌بیلور. بوسببدن آنك خدمتندن چیقارلدیغمه ممنون

اولدم. فقط اکر رفتار ینه سنك خلایغك ایسه بنم آکلادیغمه وکوردیکمه کوره ایش فنایه وارەجق بر چارەسنه باق.

تحفسین مهوش! بن نه یپا بیلورم؟ المدن نه کلور؟ خلایق صانکه بنم ! فقط شو اولەبیلورکه بن آنی ترك ایتدیکمی و خانم افندی‌یه باغشلادیغمی سویلیوبده بتون صبرلملی‌یم.

ــ نه ایسه بن‌بیلدیکمی سویلیه‌یمده سن‌نه یپار ایسه‌ك یارب. ذاتاً کندیسی‌ده « بن کچوك خانمله کیتمم خانم افندیدن آیرلمم » دییورمش.

ــ کیتسەده بن ایستەمم.

ــ فقط خانمجغم صاقین اولوبده بو نابی بکله اولان شیئی آغزکدن قاچیرمه . بن سندن بشقه کیمسەیه سویلیەجکم.

ــ بن دلیمیم؟ مهوش!

مهوش فاضله‌نك یانندن چیقوب سخا بکك اوطەسنه کیردی. معتادی وجهله ایرتسی کونی بك قالقمەدن اول اثوابلرینی سپوروب حاضر ایتمك طیشاری چیقارمق اوزره طوپلادی . لامبەسنی آلدی. کیجه قندیلنی یاقدی. بك یاتجیه قدر آیدینلق اولمق ویاتیر ایکن کندی سوندرمك معتاد اولان مومی یاقدی. کیتمك اوزره ایکن:

ــ برشی ایسترمیسکز افندیم؟

دیدی. سخا کیجەلك عنتاری و اوزرنده روب دوشامبری ایله اياقده طوریوردی.

ــ تشکر ایدرم. قالفه بشقه بر ایستدیکم یوق.

دیه جواب ویردی. مهوش کیتدی. سخا برقاچ کیجەلردر معتادی وجهله کتاب اوقومق ویازی یازمق ایله اشتغالی یرینه ماصەنك اوکنه اوتوروب دیرسکلرینی ماصەیه طیار وقفاسنی‌ایکی آوجلری آرەسنه آلوب

اوكنده آچمش اولدیغی كتابی كویا اوقور. فقط اوقودیغنی تكرار تكرار می اوقور نه‌یپار والحاصل كتابك یاپراقلری هیچ چویرلمز. یالكز سخانك كوزلری اورایه دیكلمش بولنور. صانكه او صحیفه‌لر رمالك سرپمش اولدیغی نقطه وچیزكیلر ایمش‌ده سخا اوراده برچوق شیلر كوریبورمش كبی حیران قالور. بر آره‌لق كندیسنی برقوهٔ مجبره تحریك ایدییورمش كبی صارصیلور یرندن فیرلار. كزینمكه باشلار ایدی.

بو كیجه ایسه هیچ اویومدی. ماصه‌ده‌كی كتابه‌ده روی التفات كوسترمدی. متصل آشاغی، یوقارو حیزلی حیزلی كزینیور واوطه‌نك حدودینه واصل اولدیغندن خبری اولمیوب بعض دفعه‌ده قفاسنی دیواره چارپیوردی. بر زماندنبرو سینه سینه یاغمغه باشلایان درونده‌كی نار آرتق علو آلمش بیچاره كنجك ایچروسنی صارمش ایدی.

سخا بوخانه‌یه یوزی‌كوزی قپالو اوله‌رق كلمش وجالبه آنك یوزینی وكوزلرینی آچمش ایدی. فقط شمدی جالبه‌نك آچمش اولدیغی كوز، كندیسنی كورمیور بشقه‌-نی كوریور. حتی قارشوسنده اولمدیغی اوبشقه زمانلرده آنك خیالیله مشغول اولیوردی. سخانك شو برینه‌یه كلنجیه قدر هیچ بر فنا آرزونك تاثیراتیله اورمامش اولان یوره‌كی جالبه‌نك اجباریله ارتكاب ایلدیكی دنائت و جنایتك تأثیر ضرباتنه آلشمش اولدیغندن شمدی‌ده نابجا بر هوسك تأثیریله چارپمقده ایدی. اوت! غیرك زوجه‌سنه تعرض ایله‌مش اوله ایدی شمدی‌ده بر بشقه‌سنك نشانلوسنه كوز قویماز ایدی. ارتكاب جنایتدن اول شویله برشی آدمجغزك عقلنه كلدیكی كبی كلمش اولسه ایدی‌ده بویله بر خاطره‌نك دهشتندن توكاری اورپروب همان ناموسنك سارقی عد ایلدیكی اوخاطره‌یه قارشواولانجه قوتیله سلاحلانوب آنی دفع یامحو ایدردی. فقط هیهات!

غیری سخا اولکی کبی استقامت وعفتیله افتخار ایده‌بیله‌جك برحالده دکل ایدی. صاقنمق ایستیه‌جکی خزینه چوقدن سرقت اولنمش کیتمش ایدی. سخانك شمدیکی ایشی صنعتنده مهارت کسب ایلمك ایدی. کندیسی چیقارلمش، مغلوب ایدلمش اوده شمدی بر بشقه‌سنی باشدن چیقامق مغلوب ایتمك استیوردی. اما آنك نشانلوسی زنکین ایمش سخادن کنج ایمش. دهاایی یا! کندوسندن اوستون اولانه ایدیلن غلبه ایله دهازیاده تفخر اولنمازمی؟ دییوردی. جالبه قدر کوزل برقادینك کندیسنه اولان میل ومحبتی کندیسنده جالب دل اوله‌جق حالاتك موجودینی حقنده برهان بولیوردی. برآره‌لق کندینی سودیکی قیز کبی پاك وعفت مجسمه اولان برملکه لایق اولمیه‌جق درجه ملوث ودنی دخی بولیوردی. فقط بوصورتله کندیسنی اودرکه‌یه ایندیرن، اوحاله قویان جالبه‌دن انتقام آلمق فکریله غیرتلنوب عزمنه قوت ویرییور ایدی. جالبه ابلیسنك ظلمتیله قرارمش اولان قلبنی فاضله کبی ملکك نورانیتیله آیدینلاتمق ایستیوردی. جالبه‌یه هیچ بر سررشته ویرمیوب خفیاً تشبث ایلیه‌جکی مسئله‌نك فاضله ایله برعقده نتیجه ویرمسنی جالبه‌یه تبشیر ایله اخذ ثاره موفق اولمغه قرار ویرمش ایدی. مسئله شمدی کندینی فاضله‌یه سودیرمك ایدی‌که سخاده بوکا قطعیاً قرار ویردی.

ایرتسی کونی فاضله‌ایله شفیق ایچون کتیریله‌جك مادموازل کلدی یرلشدی. یکرمی اوچ یکرمی درت یاشنده قدر شیرین بر قیز اولوب پارسده‌کی مکمل بر مکتبك شهادتنامه‌سی یدنده بولنیودی. فاضله بر آرقداش بولمش ایدی.

دها ایرتسی کون ساعی افندی دخی اولجه معلوماتی اولدیغی جهتله قوناقده بولندیغی حالده منور خانم افندی کلوب یدییوز لیرایه یاپدرمش

اولدیغی کردانلغی فاضله‌نك بوینده طاقدی. منور خانم یکی کلن مادموازلی بکندی. شفیق ایچون کندی خانه‌لرنده‌دخی آلیقویه‌جغنی ساعی افندی‌یه سویلدی. وکندیسی والده‌لك وظیفه‌سنی ایفا ایلیه‌جکندن انستوتریسك کنج اولمسنده بر بأس اولمدیغنی آکلاتدی. ساعی افندی لازم کلان تشکراتی ایفا ایلدی. آقشام اولدقده منور خانم کیتدی. فاضله‌ده کردانلغی بوینندن چیقاروب محفظه‌سنه قویدقدن صکره پدرینه کوتوردی.

ــ صاقلایکز افندیم.

دیدی. ساعی افندی‌ده:

ــ قیزم! سن ذاتاً بزجه قاچ سنه‌دنبری نشانلیسین. فقط شمدی‌یه قدر الماس حفظ ایده‌جك برسنده اولمدیغك ایچون نشانی‌سکا تسلیم ایتمه‌مش ایدك. شمدی‌ایسه اویله برسنه کلدیکك ایچون ویرییورز. سن کندیك صاقله قیزم.

دیدی. فاضله محفظه‌یی آلوب چکمجه‌سنه کلیدلدی.

— ٤ —

ساعی افندینك قوناغنده یوقارو قاتده جالبه خانمك اوتورمسنه مخصوص اولان اوطه‌که صاری داماسه ایله دوشنمش وینه او اورنك پرده‌لره ایچرویه منتشر اولان ضیای شمس لطیف بر صورتده عکس ایلمش ایدی. دوشمه‌لرهپ قنابه قولتوق اولدیغی حالده یالکز برطرفده ینه آنلرك قماشندن قنابه‌نك یوکسکلکنده برمندر وبو مندرك اوزرنده هند کتانی اوزرینه ایشلنمش قولتق یاصدقلری یرلشدیرلمش ایدی‌که جالبه خانم‌ده بویاصدقلر آره‌سنه یرلشمش بولنیور ایدی. بیاض سوراخدن

برعنتاری، هوائی مائی قوردله ایله بلندن صیقلمش طالغه‌لی سیاه صاچلرك کسیك اولان آلت جهتی بوقله‌لر تشکیل ایدوب آلتنه دوکلش و بونلرك آره‌سندن رنکجه هلال قمرك تام عکسی وشکلجه تاکندیسی اولان قاره قاشلر بلوطلو آره‌سندن کورینن اوچ کونلك قمر کبی نمایان اولمقده وا‌ئسه جهتده‌کی صاچلر ایسه آلتنده‌کی بی حروسربست براقیلمیوب درت دانه باشلری پرلانته‌لی فرکته ایله مربوط بولنمقده ایدی .

عنتارینك دیرسکلره یقین برصورتده قیصه‌قوللری و آچیق یقه‌سنك میدانده براقدیغی پنبه ایله ممزوج بیاض تن قماشـك بیاض رنکندن دها لطیف اولدیغی کبی بوینده‌کی ایکی صره ایری اینجونك صارمتراق بیاض رنکی‌ده آلتنده بولنان پنبه بیاض‌تنك قیمتنی تقدیر ایتدیریور ایدی. آیاغنك بری اطلاص ترلك ایچنده بولندیغی حالده دیکرینك ترلکی یره‌طوروب مائی ایپك چوراب ایچنده اولان آیاق، اوراده‌دیز چوکوب اوتوران رفتارك دیزلری اوزرنده بولنیور ایدی‌که رفتار ایکی اللریله او آیاغی خفیفجه بر صورتده اوغمقده ایدی .

رفتاریکرمی یکرمی‌بر یاشنده قدر کوزلجه برجاریه ایدی. دائم‌ده سوسلی بولندیغندن برقاتدها کوزل کورینور ایدی . فقط مائیسندن آقی‌چوق، کوزلرنده کیرپیك پك از بولنمسی‌ودوداقلرك پك اینجه‌لکی وچکه‌سنك سیوریلکی کندیسنده شیرینلکدن اثر کوسترمز ایدی . اوزاقدن بر آز پارلاجق کورندیکی حالده یاقلاشدقجه ودقت اولندقجه کوزدن دوشردی .

جالبه — بو اولدی رفتار اوته‌کنی .

دیوب آیاغنك برینی چکوب دیکرینی ویردی . رفتار ترلکی

او آیاقدن چیقاروب دیکرینه کیدیردکدن صکره دیکرینی اوغمغه باشلادی .

جالبه ـ آفرین سکا ! چوق راحت ایتدم. نه‌قدر آغریبیوردی.

ـ افندیجکم بوقدر کنجلکده آیاق دیز آغریسی نصل اوله‌بیلیور ؟

ـ سکیردن .

ـ علاج‌ده آلمیورسکز .

ـ سخا بك سویلیور یا ! آنك علاجی یوریمك ایمش . بیان سوقاغه چیقملی. اوده‌خدمت کوروب کزیملی دییور. بزده‌آنی یپامیورز.

ـ سکیر خسته‌لغنك اکثری کبارلره عارض‌اولمسی بونك ایچونمش دیمك افندم .

ـ زوزك !

بر آز صکره جالبه :

ـ ارتق یتشیور رفتار ترلکمی ویر .

دیدی . رفتار اوخدمتی‌ده کوردکدن صکره یکی کلن مادموازلك فاضله خانمه پك صادق اولوب کندیلری طرفنه جلب ایدلمسی احتمالی بولنمدیغندن و دها سائر بر چوق فتنه‌لکلردن بحث ایتدی . صکره طیشاری چیقمغله جالبه یالکز قالدی .

جالبه دیرسکنی یاصدیغه باشنی الینه طیایوب دوشنیوردی . کوزلرندن آتشلی نظرلر صاچمسی ودوداقلرندن چرکین چرکین تبسملر کچمسی، دوشوندیکی شیلرك خیره دائر اولمدیغنه اماره ایدی . بر مدت بو صورتله کچدکدن صکره بر عربه سسی ایشتمسیله باش اوجنه چینغراق دوکمه‌سنه باصوب جاریه‌یی چاغردی . جاریه قپودن ایچری کیرنجه .

ـ کیم کلدی ؟ مسافرمی ؟
ـ خیر افندیم مسافر کلسه البت خبر ویرمك ایچون کلورز افندیم.
ـ باق او کرن .
براز صکره جاریه تکرار کلوب :
ـ بیوك برادر ایمش افندیم .
ـ سویله‌ده بورایه کلسون.

جاریه تکرار چیقدی. بش دقیقه قدر بر مدت صکره سخا کلدی. جالبه او قدر طالغین بر صورتده تفکره دالمش ایدی‌که سخانك اوطه‌یه ورودینی بیله طویمدی. سخا آیاق اوزری براز طوردقدن صکره :

ـ بو نه قدر عظمت جانم ! انسانی هم چاغیررلرده هم‌ده بویله آیاقده طوردیروب اوتور بیله دیمزلرمی ؟

دیمسی اوزرینه جالبه طالغینلغندن چیقوب :

ـ ها ! کلدکمی ؟ اویله بر اکرامه حاجت وارمی ؟
ـ لطیفه ایدییورم . فقط نه اویله طالغین دوشنیورسین ؟
ـ مهم ! شویله اوتورده قونوشه‌لم .

سخا جالبه‌نك اوتوردیغی مندره متصل اولان قولتغه اوتوردی .

جالبه ـ ینه سن بو کون ایرکن کلدك .

ـ بازار دکلمی یا ! یالکز ویزیته‌لریمه کیتدم خسته‌لریمی یوقله‌دم .
ـ شمدی دیکله بنی ! فاضله‌یه نشان‌ده طاقلدی . مسئله دها مهم بر صورت کسب ایتدی. بو قیز بوراده بولندقجه ذاتاً بز دائما تقید وتدبیر اوزره بولنمق مجبوریتنده‌یز. فقط شمدیدن صکره ایش دها بشقه‌لشه‌جق. او منور خانم اوله‌جق مزور ! هرشیدن معنا چیقاران چوق بیلمش بر قادیندر. بوندن صکره آنك بر آیاغی بوراده دیمکدر. فاضله ایله

شفیقی دفع ایتمك لازم ایکن شمدی ایچمزه برده منور خانم کیرییور. بوبشقه دونوشورلر کبی دکل. افندیله قونوشیور وافندینك ده آکا پك چوق اعتماد وحرمتی وار. بو قادین چوق متعصب وغایت چوق بیلمشدر. بو قادین بر کون بزی رذیل ، بدنام ، محو وپریشان ایده بیلور .

ــ احتیاط وتقید اوزره بولنورز.

ــ آکا قارشو اوله جق احتیاط فاضله ایله شفیقه اولانه بکزه من او قادین چوق جن فکرلیدر . خصوصیله بنی ده هیچ سومز .

ــ بکی نه یاپه لم ؟

ــ نه یاپوپ یاپملی بو ازدواجه مانع اولملییز ! فاضله بشقه بر یره کلین کیتملی . بویله قومشو اوله ملی! بشقه قائم والده لر بشقه زوجلر بزه منور خانم ومقدم بك کبی اولمازلر . آنلر یبانجی کبی اولور ؟ پك سیرك اوله رق بورایه کلسه لرده بزه ضررلری طوقونه ماز .

سخانك کوزلری پارلادی. یوزی کولدی. کندی کورمك ایستدیکی ایشه جالبه یی معاون بولمش ایدی . اما مقصدلر آیرو ایمش . نه سنه لازم ؟ مسئله فاضله نی مقدم بکدن قورتارمق دکلمی ؟ جالبه ده بونك ایچون چالیشه جق دکلمی ؟ او ایش کورلدکدن صکره فاضله یه انتخاب اولنه جق صکره کی زوجك کندی اوله بیلمسی کوچ برشی دکل! اوزمان کندی بشقه بر مقصد اوزرینه چالشدیغندن جالبه نك خبردار اولمسنده نه بأس وار ؟ مسئله موفقیتده !

سخانك فکرندن بونلر کچدکدن صکره جالبه یی دها زیاده کندینه جلب ایتمك وحقنده تمامیله امنیت کسب ایتدرمك فکرینه قوت ویرمك ایچون دیدی که:

ــ آه جالبه! کوزللکك کبی عقلك، فراستك ده انسانی حیران

ایده‌جك بر درجه‌ده . مادامکه بکا میلك وار ایمش آه نه اولوردی پدرك سنی بکا ویرمك ایستدیکی زمان قبول ایده‌ایدکده بنی بتون بتون بختیار ایده‌ایدك.

ـ سخا ! او زمان ثروت وسامانه اولان میلم سکا اولاندن دها قوتلی ایمش که غلبه ایتمش عادتا اورتمش حس ایتـدرمه‌مش . آکا نائل اولدقدن صکره ایسه قلبمده سنك محبتکی باصدیران یوك قالقدیغی جهتله مسئله‌یی آکلادم . فنامی اولدی ؟ ایکیسنه‌ده نائل اولدم . کندیمله برابر سنی‌ده ثروت جهتندن براز اولسون مستفید ایتمش اولدم. خرج ایتمکه مجبور اولمدیغك ایچون قزاندیغك پاره‌لر یانکه قالیور.

ـ ظالم ! پاره بکا سندن قیمتلیمیدر ؟

ـ بن‌ده سنکم ! ودائما سـنك اولمق ایچون چالیشه‌لم دییورم .

ـ اوت حقك وار ! بو ازدواجی منع ایتمك ایچون چالیشه‌جغز.

سخا بو سوزی او قدر جان وکوکلدن سویلدی‌که جالبه بونی کندیسنه اولان محبتندن ظن ایله ممنون اولدی .

سخا ـ غایت مدبر طورانملییز . براز اکنی بللی ایده‌جك اولورسه‌ق قباق بزم باشمزه پاطلار.

ـ یواش یواش مقدم بك حقنده ترتیب ایلیه‌جکمز افترالری افندینك قولاغنه قویمغه باشلاملی . فقط بونلری اوسته‌لقلی تصنیع ایتملی ها !

ـ شبهه‌سز .

ـ دها ایسی افندیدن اول نابینك قولاغنه قویملی . دلی اوغلان بوش بوغازدر آنلری لاف دیه افندی‌یه سویلر.

ـ صکره‌ده بکا صورارسه کمال تأسفله ایستمیه‌رك تصدیق دکلمی ؟

ـ اوت .

ـ آندن بشقه دوشونه‌جك شی‌ده وار. مقدم بکی ایستدیکمز قدر افندینك کوزندن دوشوره‌لم . « نشانلوسی سورده نه اولوسه اولسون بنم متبولم » دیرسه باباسی آکا نه دیه‌بیلور ؟

ـ ابی دوشوندك .

ـ بونك ایچون بر یاندن‌ده فاضله‌یی مقدم بکدن صغوتمغه چالشملی .

ـ فاضله‌نك بکا اعتمادی یوقدر سوزیمه اینانمز که .

ـ بودسیسه نه‌سنك کوره‌جكك ایش نه‌ده نابینك . چونکه هر ایکیکزك سوزی‌ده فاضله‌یه تأثیر ایتمز . سن شمدی‌یه قدر بد معامله‌ك ایله کندی دشمنلکنی آکلاتدك . نابی‌ده رعایتسزلکی ایله کندینی اهمیتدن دوشوردی . بنم بو آنه قدر حسن معامله‌مه اعتراض ایدیوردك . بشقه معنالر ویرمکه قصقانمغه قالقشدك . شمدی کوردکمی‌که بن هر شیئك صوکنی دوشوندیکم ایچون اویله حرکت ایتمشم .

ـ حقك وار ایمش ! بو ایشی آنجق سن کوره‌بیلورسین .

ـ فقط صکر دیرلتی ویرلتی ایسته‌مم . بن شمدیکندن دها زیاده فاضله ایله کوریشورم . یالکز قونوشورم . سن یانمزده اولدیغك زمان فرانسزجه سویلشورم . بونلره تحمل ایتملی . دامدن دوشر کبی بردنبره لاف سویلنمز . دوشونکه کندی منفعتمز ایچون چالیشه‌جغز . اوکزده قوص قوجمان بر سنه وار . بلکه موفق اولورز . راضیمیسین ؟

ـ جان و کوکلدن !

جالبه بو سوزیله کندی علیهنده بر مقاوله‌نامه امضالامش اولدیغندن خبردار دکل ایدی . ایشته بو صورتله ایکی مفسد اتفاق ایتدیلر . بر مسئله اوزرینه چالشه‌جق اولدقلری حالده هدف مقصدلری بر برلرینه

مخالف ایدی . فقط جالبه بوندن عاقل ایدی . یتشدردیکی شاکرد کندندن ماهر چیقمش ، کندیسنه اویون ایتمش ایدی .

سخا اویولده‌کی مهارتی سایه‌سنده جالبه‌نك تماميله امنيتنی قزانه‌رق حيله‌ايله كنديسنه يازيلان بركاغدی برلطيفه‌ايله الندن آلوب امحايه‌موفق اولمش ایدی. آرتق سربست اولمغله قوناقدن چیقه بیلور ایدی. فقط شمدیده کندیسنی اوراده فاضله‌یه اولان عشقی طوتیور ایدی. اوت ! شمدی جالبه قوغسه سخا کیتمك ایستمز ایدی .

آندن صكره سخا فاضله‌نك كويا صحتنده كورديكی فنالق اوزرينه صيق صيق معاينه وتداوی بهانه‌سيله اكثری اوطه‌سنه كيدر وحتی‌يك مراق ايتديكی جهتله ويرديكی علاجی آلوب آلمديغنی معاينه ايله بعض دفعه‌ده اليله ويرر ايدی . فاضله كنديسنه اولان بو درجه اهتمامدن خوف ايله كيفسزلكنك نه‌اولديغنی سويلسی‌ايچون سخايه رجا ايتدی. سخا برضعفيتدن‌عبارت ايسه‌ده بونك برخسته‌لق‌توليدندن قورقديغنی سويلدی . اكر سخا ديكر دوقتورلر كبی رچته ويرسه ايدی فاضله رچته‌ده‌كی ادويه‌نك برازقوت ويره‌جك ومعده يايه‌جق‌اهميتسزشيلردن عبارت اولديغنی آكلار ايدی . فقط سخا علاجی‌ده كندی اليله ياپديروب كتيرمك درجه‌سنده اهتمام كوستريیوردی .

بو مناسبتله صيق صيق واقع اولان اختلاط وملاقاتلرده سخا جالبه ايله مقاوله‌سی كبی مقدم بكی ذم ايتميوردی . بالعكس آندن هيچ بحث ايتميور ايدی. طبدن، حكمتدن، ادبياتدن بحث‌ايله مسئله‌ئی‌عشقك تفصيل وتفسيری‌جهتنه كتيرمكله تاريخلرده‌كی بوكاعائد وقوعاتی نقل ويا. زيلان رومانلری اخطار ايليه‌رك عشقه دوچار اولان انسانلرك نه‌قدر مرحمته شايان اولدقلرينی آكلاتمق ايستيوردی .

فاضله کوچك یاشندنبرو حرمت ورعایت کوردیکی وهیچ برفنا نظرینه تصادف ایله‌مدیکی سخانك بوسوزلرینی فنا طرفه چکمیوب صاف دلانه بر محبت والفت ظن ایلیوردی . سخاده ایشـه بردنبره باشـلامیوب فکرینی تدریج ایله یوروتمکده ایدی. شوقدر وارکه فاضله‌ایله قونشدقجه بوقیزك علو اخلاق وعقل ودرایتی کندیسنی دها زیاده مفتون ایلمکده اولمسیله قلبنده‌کی آتش عشقی‌ده دها زیاده علولنمش اولدیغندن سخا بونی درونده حفظ ایتمکه موفق‌اوله‌میوبده‌وقتسز‌اوله‌رق علوینك آغزندن ظهور ایتمسندن قورقیور و الندن کلدیکی قدر احتیاطه کوچ حال ایله رعایت ایلیوردی. شوقدر وارکه فاضله سخانك هیچ برسوزندن شبهه‌لنمدیکی حالده باقیشندن صیقلیوردی. عاشقانه نظرینی سخا تبدیله لزوم کورمیوب بلکه آنی بر مقدمهٔ عرض حال اتخاذ ایلیور ایدی . ایشته یالکز بو سـببدن طولایی فاضله اسکیسی کبی سخانك یاننده تکلیف وتکلفسز یعنی حقیقی بردایی ایله یکن کبی برحالده بولنه‌میوب رسمی صورتده بولنمغله بر مجبوریت طبیعیه حس ایدییوردی .

جالبه‌ده فاضله‌یه خوش برصورتله معامله ایدراولدی. فاضله بونی‌ده کندیسنك خانه‌دن کیتمسی یاقلاشدیغی ایچون یاپیور ظن‌ایلیور ایدی. جالبه‌نك فکری ایسه فاضله‌یی کندولریله اختلاط ایتمك اوزره‌اوطه‌سنه قپاتمقدن منع ایله اورته‌ده تزینـه‌رك مقدم بك حقنده سـویلنه‌جك ذملری ایشیده بیلمسی، کرك نابینك، کرك سخانك بونلردن بحث‌ایتمك ایچون کندیسیله کورشمکه میدان بوللری ایدی. برچوق کره کاوب برلکده اوتورمسی ایچون فاضله‌یی دعوت ایلدی . فاضـله‌ده تربیه اقتضاسنجه بودعوته اجابت ایلیوردی . بومناسبتله فاضله اکثری اوکی والده‌سنك یاننده نابی‌ایله‌ده کورشمکه مجبوراولیوردی‌که‌خوارده‌اوغلانك

انشته‌سی حاضر اولدیغی وقت کوچلکله طاقندیغی مدبرلکله انشته‌سی بولنمدیغی زمان لزوم کورمه‌مسی جهتله عارسزجه‌سنه یوزسزجه‌سنه طاتسز معاملات ومصاحباتی فاضله‌نك جانی صیقمقده ایدی.

نابی تأهل ایچون آرادیغی تونس کدیکی اولمق اوزره فاضله‌نك عزیز احباسندن فوقیه خانمی موافق کوردیکندن بو خصوصده فاضله‌دن معاونت طلبنه قدر جسارت ایلدی. فاضله بوایش آنجق همشیره‌سنك ایشی اولدیغنی کندیسی کبی خانم قیزلرك اویله تأهل فلان ایشلرینه قارشمق حیثیت مخصوصه‌لرینه یاقشمیه‌جغنی سویلینجه نابی فوقیه خانم کبی هم کوزل، هم زنکین برقزی یالکز جالبه‌نك طلبیله کندیسی کبی برزوکورده ویرمیه‌جکلری بدیهی اولدیغنی وبونك ایچون لازم اولان شی آنجق فوقیه خانمه عاشق اولدیغنی آکلادوب اقناع ایلمکدن یعنی کندیسنی‌ده آکا بکندیروب سودیره‌بیلمکدن عبارت اوله‌بیله‌جکنی وهر حالده فاضله‌نك معاونتنه محتاج اولدیغنی افاده ایلدی. حتی کندیسنك ذکاوتندن معلوماتندن بحث ایله فوقیه‌یه بکندرمسنی وکندیسنی برقاچ دفعه سوقاقده، عربه ایچنده و برکره‌ده هر نصلسه کندی خانلرینه کلدیکی زمان اورتوسز اوله‌رق کوردیکی جهتله علاقه ایلدیکنی بیلدیره‌رك مرحمتنی جلب ایلمسنی فاضله‌دن رجا ایلدی.

فاضله، نابینك مطلوباتنه جواب موافق ویرمك شویله طورسون بالعکس حدتله:

— وای! سن بنم مسافرلرمی کوزتله‌مکه جسارت ایتدکمی؟

دیه صورنجه نابی:

— خیر آ جانم! فوقیه خانمی عشقمه تماملیه اینـاندرمق ایچون اویله دیمك لازم. یوقسه ایشك طوغریسی بن آنی بوراده اورتوسز اوله‌رق

کورمدیکمدن بشقه سوقاقده اورتولی اولدیغنی حالده بیله کورمدم. کورمه‌دن علاقه ایتدم دیسهم ایناتورمی ؟

— بوایشی بکا کوردرمکی تصور ایتمشسین اویله‌می ؟ یا کلمشسین نابی بك اهلنی بوله‌مامشسین.

— ایسته‌مش اولسه‌ك بك اعلایا یه‌بیلورسین. سن فوقیه خانمك بك تکلیفسز اقرانی ومحببسین. اکر آبلام آنك اقرانی اوله ایدی بنی‌سکا محتاج ایتمز ایدی.

— اوت! طوغری سویلیورسین. او بیار ایدی. فقط بن بیامم.

فاضله بوجواب قطعیسی ایله نابینك الندن یقانی صیيرمق ممکن اوله‌مدی. صیویشیق اوغلانك «نه‌دن بیامزمیشین ؟ نه ایچون ؟ بنم ایولکمی ایسته‌میورسین دیمك» کبی ازعاجلربنك ارقه‌سنی آله‌مدی. سکوتله مقابله‌ده بولنه‌رق باشندن دفع ایتمك ایسته‌دی. فقط نابی اویله قولای دفع اولنور بلالردن دکل ایدی. فاضله نهایت:

— بنم ایشم دکل ؟ والسلام!

— نه ایچون دکل آنی سویله.

دیه اصرار ایدنجه فاضله دیدی که:

— سویلیه‌جکم سوزلر سنك حقکده ایی دکلده انك ایچون سویله‌مك ایسته‌میورم.

— نه اولورسه اولسون سویله!

— ولوکه بن بوایشك اهلی اوله‌بیله‌یم، فقط بکا تکلیف ایتدیککز ایشك نه اولدیغنی بیله‌رکمی سویلیورسکز ؟

— شبهه یوق بنم ایچون معاونت.

— بشقه‌لری ایچونده خیانت!

ــ نه‌دن؟

ــ اویله یا ! عالمك اولادینی باشدن چیقارمق خیانت و دنائتدن بشقه نه‌در ؟ بوكا موفقیت ایچون اجرا ایدیله‌جك اسباب‌ده یلانجیلق. دوزنجیلك .

ــ صایقلیورمیسین به ؟

ــ بن صایقله‌میورم . فقط سن یاپدیغكی بیلمیورسین . بنی سویلتمه‌مك دها ایی ایدی . فقط مجبور ایتدك شمدی دیكله ! سنك ایستدیككك شیئك نه بیوك فنالق اولدیغنی بیلمیورسه‌ك سكا آكلاده‌یم. سن‌ده اعتراف ایدیورسین‌كه فوقیه خانمه فامیلیاسنك انتخاب ایده‌جكی زوج سن اوله‌مزسین . بونك ایچون‌كه قیزی سودا مودا شارلتانلقلریله الداتوب باشدن چیقاروب قاندرمق ایستیورسین . شوحالده قیزجغزی پدر و والده‌سنك رأی و آرزوسنه مخالف حركتده بولندرمش واحتمال‌كه قارشو قویدرمش اولمیه‌جقمیسین؟

ــ اورالره ندن مجبوریت كورلسون ؟ بر دانه‌جك اولادلری! كیمی ایسترسه آكا ویررلر .

ــ یا سندن ایوسنه ویره‌جكلر ایسه قسمتنه مانع اولمیه‌جقمیسین ؟

ــ بنم زوكورتلكدن بشقه نه فنالغم وار؟ آنلرده‌ده پاره چوق .

ــ نه فنالغك اولدیغنی بیلمم . فقط هرحالده قیزلرینه قوجه اولمق اوزره كندیلكلرندن سنی انتخـاب ایتمیه‌جكلرینی سن‌ده بیلورسك، بن‌ده بیلورم، عالم‌ده بیلور .

ــ جانم نه‌دن ؟

ــ شوندن‌كه فوقیه‌خانم ناموسلی برفامیلیادندر. كوزلدر. معلوماتلیدر. زنكیندر. آناسنك باباسنك بر دانه‌جك اولادیدر. بویله بر قیزه هركس

طلبكاردر . فاملياسی آنلردن سجرسجرده بكنديكنه قيزينی ويرر. شمدی سن فوقيه خانمی كورمه‌دن سومه‌دن يالكز فاملياسنك ثروتنه طمعاً شويله بر اقبالنه سد اولمق ايستيورسين.

ــ فاملياسی بكنديكنه ويررده اوبكنديكنك ابی چيقاجغنی نه‌دن بيلور؟ كيمسه‌نك ايچ يوزی معلوم اولماز. بويله شيلر طالعه باغلی!

ــ اوت اويله‌در. فقط فاملياسی تماميله آرايوب صوردينی بر آدمه ايودر ديه ويررده فنا چيقنجه طالعدن اولديغنی تسليم ايله متسلی اولور. قيزجغز ايسه فاملياسنك انتخاب ايلديكی زوجی فنا چيقدينی حالده آنی فاملياسنه شكايت ايلمكه و او خصوصده آنلردن امداد و معاونت طلب ايتمكه حقی اولور . پدر و والده‌سنه قارشو عصيان ايدرك كتورديكی زوجدن ايسه هرنه چكرسه تحمل ايتمكه محكوم اولور . او جفايی پدر ووالده‌سی اكا روا كورمسه بيله انلره برسوز سويله‌مكه يوزی اولمديغنه كنديسنك محكمهٔ وجدانيه‌سنده محكوم اولور. فوقيه‌يی بو حاله كتيرمك ايچون قيزجغز سكا نه فنالق ايتدی؟

ــ كوررسين‌كه بن آنی بختيار ايدرم‌ده هيچ بومشكلاته تصادف ايتمز.

ــ بن‌ده بويله شيده تجربه‌يه كيرشمك ايستمديكمدن سكا هيچ بر معاونتده بولنه‌مم .

ــ بونده تجربه وارمی يا ؟ بن سكا فوقيه خانمی آله‌جغم بختيار ايده‌جكم ديورم .

ــ اويله ياپمق ايسته‌سه‌كده سن شمديدن بونی قطعياً بيله‌مزسين. يا سن فوقيه خانمی سوميه‌جك اولورسه‌ك انی بختيار ايتمك سنك ايچون قابلمی؟ چونكه «هيچ كورمدم» ديورسين .

ــ كوزل ديورسكز يا .

— آ! بن كوزل ديرم‌ده اوله‌بيلوركه -ن هيچ سومزسين. نه‌قدر كوزللر واركه چركينلره فدا اولنيورلر.

— آدم هيچ اوقدر زنكين قارى سويلزمى؟

— واه يازيق! آرتق سنكله سوزم يوق.

— آدم سن‌ده! سز بربريكزى كورمشسكزطانيمشسكزده صانكه نه اولمش؟ دها شمديدن... هايدى آغزيمى آچدرمه.

— ايسترسه‌ك آچ. شمديدن صكره سوزك بنجه مسموع دكل‌كه.

فاضله بويله ديبوب آياغه قالقدى. سرعتله قاپودن طيشارى‌چيقوب اوطه‌سنه كيتدى.

نابى مقدم بك حقنده سخادن ايشتديكى عزوياتى ساعى افندى‌يه آره‌صره طوقونديره‌رق آكلاتمغه باشلامش ايدى. شمدى‌ده حدتله فاضله‌يه آندن بحث ايتمك ايستدى. فقط دكلتديره‌مدى. ساعى افندى‌ده مبالغه‌يه حمل‌ايله بونلره قولاق‌ويرمه‌مش ايدى. فقط‌سوزينه اعتماد تامى اولديغى‌سخانك بونلرى‌تصديق واو ونلرده مقدمه بك‌اوغلنده‌كوندوز بك سرخوش بر حالده تصادف ايلديكنى كمال تأسفله علاوه ايتمسى آدبجغزه درد درون اولدى. مقدم بكى‌ده اولادى كبى سوديكندن هم فاضله، هم‌مقدم ايچون كدر ايديبوردى. شوقدر واركه مقدمك مطيع برچوجق اولديغنى بيلديكى ايچون كرك كنديسنك، كرك منور خانمك نصايحنه قارشو قويميه‌جغنى اميد ايليور . فاضله ايله تزوجلرندن صكره بلكه بو نصايحه‌ده محتاج اولمماز تسليسى و شمديدن يوز كوز اولمامق مطالعه‌سى ايله او وقته قدر صبر ايله‌مكى تنسيب ايديبوردى.

زواللى فاضله ! كندى عليهنده ترتيب اولنان آنتريقه‌لردن خبرى اولمايوب فوقيه‌يى دوشه‌جكى ورطه‌دن خلاص ايله‌مكى دوشنيوردى.

نابینك مشئوم كوزللكی بك صافدل وضعیف الافكار اولان فوقیه‌یه برمصیبت اولور دیه قورقیوردی. زیرا نابینك بهمه‌حال مرامنی ترویج اوغرنده چالیشه‌جغی كندیسنجه معلوم ایدی . فوقیه‌نك‌ده ، كرك كندیسنه اولان پك زیاده محبت واعتمادی، كرك صافدللكی سببیله هیچ بر حالی كندیسندن صاقلامیه‌جغنی بیلدیكی جهتله الندن كلدیكی قدر نصیحت ویرمكه حاضرلانیوردی.

بو صورتله ایكی اوچ آی مروروندن صكره بر كون فوقیه خانم فاضله خانمه كلمش ایدی. فاضله شن، شاطر آرقداشنی پك متفكر كورنجه مسئله‌نك اوج كوستردیكنی آكلادی. فقط فوقیه‌نك كندیسنه آچمسنی بكلیوردی. فاضله دیدی‌كه :

ــ ای بقالم همشیره‌جكم بر آی اولیوركه بر بیمزی كورمدك. بوقدر زمانده نه ایله مشغول اولدك.

ــ هیچ ! یالكز بعضاً رومان اوقودم.

ــ هانكی رومانلری اوقودك؟

ــ شمدی اوژن سونك «له‌ست پشه قاپیتو» ـنی اوقویوردم.

ــ ها ! چوق كوزلدر . هله لورغویل قسمنده‌كی ارنستینك والده‌سنه خطاباً یازدیغی ژورناللری مكمل بر درسدر . او كنج قیزك میلیونلرجه ثروته نظر بی قیدیله باقوب « بوقدر پاره بكا نه‌دن كلدی؟ او ! پدرم والدهم الك زیاده سودكلرم سزك غیبوبتكز ایله دكلمی؟ اوف! بن بو پاره‌دن نفرت ایدرم » دیمسی انسانی نه‌قدر آغلادر! هله عاقله قیزك طلبكارلردن ایلدیكی شبهه اوزرینه حسبحال اولمق اوزره ینه ژورنالنده « ترزی بنم اندامدن كوزل اندام بولنمدیغنی ، قواف آیاغمدن دها بیچملیسنی كورمدیكنی مودیستره‌ده باشمك پك زیاده كوزللكنی

سویله‌یور . عجبا حقیقةً بن بو قدر کوزلمی‌یم ؟ بونی اکلایه‌جغم »
دیوبده ایشجی قیزی صفتیله کندینی تقدیم ایتـدیردیکی جمعیتده هر
زمانکی کبی تکمیل دلیقانلیلر اطرافنی صارمیوب یالکز عالی جناب
(اولوبیه) نك کندیسنه التفات ایلدیکنی کورمکله حقیقتی آکلامسی
قدر بر درس عبرت اولورمی ؟.

ــ صحیح اوقدر بالولر ، اوقدر حاضرلقلر هپ ارنیستنك میلیونلری
ایچون‌مش. نه اعلا ایتمش کندیسنی پاره‌سی ایچون استیانلره وارمامش‌ده
اصل ذاتنه محبت ایدن (اولوبیه)یه وارمش. بن‌ده اولسه‌م اویله یپاردم.

فاضله‌نك آرقداشنه رومانك او پارچه‌لرندن بحث ایتمسی انسانی
پاره‌سی ایچون ایستیانلر چوق اولدیغنی افهام ایتمك ایچون ایدی. فقط
فوقیه‌نك آندن بشقه معنالر استخراج ایله کندینی سوه‌نه وارمق فکرنده
بولنمسنی بکنه‌مدیکی ایچون مسئله‌یی تفصیل وتفسیر جهتنه کیدرك دیدی‌که:

ــ اصل مشکل اولان مسئله‌ده اصل ذاتنـه محبت ایدنی طانیمق
بولمقدر .

ــ ایشته ارنستین کبی تجربه ایله آکلاملی.

ــ یکی اما بزده ارنستین کبی فقرا بالوسنه تبدیل نام وعنوان ایله
کیدوبده ذاتنه محبت ورغبت ایدنی بوله‌بیلمك قابلمی ؟

ــ بشقه صورتی قابل یا ! مثلا سوقاقده کیم اولدیغنی بیلمدیکی
حالده کوردیکی بر قیزه تعشق ایدن ارککك آنك ذاتنه حسننه عاشق
اولدیغی معلوم اولمازمی ؟

ایواه ! ایش آکلاشیلیور ! بیچاره فوقیه طوزاغه طوتلمش‌هم‌ده
کوزلری باغلی اولدیغی حالده ! عجبه فاضله بونك کوزلرینی آچه‌بیله‌جکمی؟

يوقسه او طوزاقدن چیقمسی ایچون اوزاتدیغی الی فوقیه ردمی ایده‌جك ؟ ایشته بوراسی ایلروده كوریله‌جك !

فاضله بو سوزلر اوزرینه كوزل قاشلرینی بر آز چاتوب دیدی‌كه:

ــ همشیره‌م او آدم سوقاقده كوردیكی قیزك كیم اولدیغنی بیلمیورمی؟ یوقسه بیلمه‌مزلكدنمی كلیور؟ ایشته اصل معلوم اولماسی مطلوب اولان شی بودر . یوقسه هر راست كلدیكنی (اولوییه) قهرمانی كبی ظن ایدر ایسه‌ك نه قدر آلدانورز بیلیورمیسین؟ باخصوص (ارنستین) ك ایشك او درجه‌لرده تحقیقنه كیریشمسی‌ده ماركی كبی بر مرشدك سایه‌سنده واقع اولمشدر. یوقسه اطرافنی آلان بر چوق انتریقه‌لردن، قیزك یقاینی قورتارمسی آنا دوستی اولان ماركیسز قابلمی ایدی؟ رومانده كوروب بكندیكمز عالیجناب (اولوییه) یی حقیقتده آرارکن ایقاظ ایده‌جك ماركی كبی برمرشد كامل بولنمایوبده اولوییه كبی آدمك یرینه بر ساخته‌كاره قاپیلمق‌ده محتملدر .

ــ آدم سنده! هر شیدن معنا چیقارر-ین. عاشقلر حقنده بر آز مرحمتلی بولنملیدر. بو قدر رومانلر اوقویور-ین او بیچاره‌لرك نه قدر شایان مرحمت اولدقلرینی كوروب آكلامیورمیسین؟ نه قدر اضطراب چكیورلر . بن بر رومانی اوقور ایكن عاشقنه جفا ایدن معشوقه‌لره نه قدر حدتلنورم . عادتا الیمه كچسه‌لر بوغازلرینی صیقه‌جغم كلور ، یا بربرینی سون ایكی عاشقك آره‌سنه كیروب مانع اولمق ایستینلری آغمك آلتنه آلوبده نه قدر تپه‌لسه‌م ، ازسه‌م ینه طویه‌میه‌جغم صانورم.

فوقیه بو سوزلری سویلركن یومروغنی صیقمش آیاغنی‌ده یره اورمش ایدی. فاضله آرقداشنك شو دهشتلی حالندن اوركدی . سكوتله مأیوسانه دوشونمكه واردی. بر مدت صكره فوقیه دیدی‌كه :

— ها؛ صحیح همشیره «له ست پشه قایتو»نك لا لوكسور قسمنده‌كی ماده‌لینك شكل وسیماسنی بن طبقی سكا بكزتدم . سن آنی اوقودكمی؟

فاضله طالغین بر صورتده :

— اوقودم .

— ای نه دوشنیورسین ؟

— سنك هر كسی «اولوییه» یه بكزتدیكك كبی بن‌ده كندیمی «ماده‌لین» ه بكزه‌دوب آنك خاصه‌لرینی كندمده موجود ظن ایلیه‌جك اولسه‌م حالم نه اولور دیه دوشنیورم . مثلا ماده‌لینك دها مكتبده ایكن مكتب معلمه‌سنه بیله سوزینی كچیرمك درجه‌سنده‌كی تأثیر نفوذینی كندیمده ظن ایله بزم اوكی والده‌یه امر ایتمكه قالقشمقلغم لازم كلور . نصل ! مناسبت آلورمی؟

— آدم سنده بو قادین بو قدر خشینمی ؟

— وای شمدی خوشكزه‌می كیدییور ؟

— نمه لازم ؟ بكا بر شی یاپمدی كه .

— حقك وار !

فاضله بویله دیوب تبسم ایتدی .

شو قیزلرك هر ایكیسی‌ده او رومانلری اوقودقلری حالدی هر بری آنلره آیری آیری معنالر ویرمشلر . بشقه بشقه حكملر چیقارمشلر ایدی. رومانلر برینی ایقاظ ودیكرینی اغفال ایلمش ایدی . رومانلر هپ بر ایدی. فقط اوقویان قفالر بشقه ایدی .

رومان حقنده شمدی‌یه قدر پك چوق سوزلر سویلنمش وحالاده سویلنمكده‌در. بر قسمی «رومان اخلاق درسیدر. تهذیب اخلاق ایدر. انسانی متنبه ایلر» دیرلركه بز بونلره اوت پك طوغریدر دیه‌جكز .

بر طاقمی‌ده «رومان انسانی اغفال ایدر. بیهوده شیلره اقناع ایدر» دیرلرکه بن بونلره‌ده اوت! دیه‌جکم!

اوت! رومان بر اخلاق درسیدر. هم‌ده نصل درس؟ مطالعه‌نك سوء سوء، اکلنه اکلنه تدرس ایلیه‌جکی بر درس. هانکی درس واردرکه چوجقلره طوقات، تکدیر وحتی بیوجکلرده‌ده معلمدن وآرقداشلردن محجوبیت قورقوسیله تعلم اولنمسون. کندی هوسیله چالیشان طلبه یوزده بر نسبتنده‌در. فقط رومانی چوجقلرك اوقومامسی ایچون طوقات آتلسه بیله منع ایدیله‌مز. ینه اوقورلر. بولور بولشدیررلر اوقورلر. تکدیر وتعذیر بونی منع ایده‌میور. الك چوق صاتیلان کتاب رومانلر اولیور. کنجلرك فنی وحکمی یازیلانلرندن اوکرندکلری معلومات اوقدر کوزل ذهنلرنده قالیورکه خواجه‌لری بونلری کندی اصوللرنده بیکلرجه کره ازبرلتسه‌لر بوقدر ذهنلرینه صوقه‌میورلر. یکی، الیمزده بویله کوزل بر اصول تدریس وار ایکن بعض متعصبلرك کیفنه اویمق ایچون بونی ترکمی ایده‌لم؟

اوت! رومان بر طاقم زواللی کنجلری اغفال واعما ایدیور. خیالاته دوشیریور. بونی نصل انکار ایده‌بیلورم‌که رومان قربانلرینك برقاچنی کوزمله کوردم (ده‌قارت) رومان بر زهردر. فقط اویله بر زهردرکه بعض زهرك پانزهری اولدیغی حالده رومان ایله زهرلننلره پانزهر اولماز» دیمش اولسه‌ده رومان مسموملری‌انی ارامزلر. تاصوکنه قدر اوسم ایله تلذیذ دماغ ایتمك ایسته‌یوب اندن کچه‌مزلر. افعال وحرکاتنی رومانلرده‌کی خیالاته اویدرمق ایسترلر. اونلر کندیلرینی اوراده‌کی قهرمانلره بکزه‌ده‌رك یوکسله یوکسله اوقدر یوکسکلره چیقارلرکه کندیلرینی اورادن اشاغی‌یه براقدقلری وقت اوقهرمانلرك دوشدکلری یاموق شلته‌لره قوش‌توکی دوشکلره تصادف ایتمیوبده باشلری طاشه چارپدیغی وقت ایشی اکلارلر.

کیمی خیالاتدن چیقوب عقلنی باشنەدە دوشیرر سەدە ایش ایشدن کچمش بولنور . کیمیسی ایسە الی آخرە اوخولیا ایلە کیدر .

بوکبی حاللر، رومانلری اکلنجە اولەرق اولادلرینک اللرینە ویردکلرندن اولور . اکر رومانە اوقدر اهمیتسز باقلمیوبدە بر درس اولمق اوزرە تدریس ایدیلورسە تهذیب اخلاقە خدمت ایدر . الك بیوك امتحانیدە رومان درسندە ایتملیدر. رومانی اوقویان نورسیدکانە بتورد کدنصکرە آنك حقندەکی فکرینی، مطالعاتنی، حکمنی صورملی امتحان ایتملی.موفق ایسە استحسان دکلسە تصحیح ایتملی. آندەکی ایولکلری ذهننە یرلشدرملی فنالقلردن تنفیر ایتملی. اولادینك عقلنە، ذکاوتنە،کاملکنە اعتمادی اولنلر اولادلرینك فنا یازلمش رومانلری اوقوملرندن بیلە خوف ایتمەملی ، چونکە اوفنالقلری کاغد اوزرندە کورملری دها ایی‌در. اولادم فنالق نەاولدیغنی بیلمسون»دیمەملی«فنالغك فنالق اولدیغنی اوکرنسون» دیملی. اوکرنملی کە آندن توقی وتنفر ایتسون. یيلانك نە اولدیغنی بیلمین وانسانی صوقوب تسمیم ایلدیکنی اوکرنمین برچوجق آنی کوردیکندە نقشلی بو یالی بر قرباج ظنیلە الینە آلوب آنکلە اوینامق ایستیەبیلور .

خلاصە رومانلرك مادامکە لهندە بولنانلردە واردر، علیهندەبولنانلردە اوحالدە بونلرك نفع وزیانی سعدینك یغمور تشبیهنە قیاس اولنملی«باران کە درلطافت طبعش خلاف نیست. درباغ لالەرویدو درشورە بوم وخس» دیمش . اکر برباغبان اوزمین شورەیی تربیهٔ تراب اصولنجە اصلاح ایدر ایسە اوراسی‌دە برباغ اولور. هیچ بررومان ایلکی فنالق وفنالغی ایلك صورتندە کوسترمز. یالکز قصور آنی تلقیدەدر. برمرشدکامل بر باغبان ماهر وظیفەسنی در عهدە ایدر ایسە باران هر شیئی احیا ایلدیکی کبی رومان دخی هر کسی احیا ایدر .

ایشته فاضله‌نك قوتلی و کسکین اولان عقل وذکاسی رومان درسنده کندیسنه معلملك وپدرلك وظیفه‌لرینی ایفا ایتمش. فوقیه ایسه اوزمانه‌قدر هرایستدیکی اولمش ودیلدیکی اوکنه کتیرلمش هیچ بر آرزوسنك اوله‌میه‌جغنی اوکرنمه‌مش معاملهٔ ردیه کورمه‌مش برشماریق قیز اولدیغندن رومانی‌ده کندی کیفنه او یدرمش ایدی. فاضله‌نك کندی کیفنه معارض اولان رومان حقنده‌کی مطالعاتی‌ده آنك جانی صیقمش اولدیغندن ، بحثی بشقه طرفه چویرمك ایچون روبه‌یه وتواله وسائر اشیایه دائر سوز سویله‌مکه باشلادی. فقط سویلر ایکن فکرینك سویلدکلری شیلردن بشقه شیلرله مشغول اولدیغی آکلاشیلیور ایدی .

برایکی کون صکره بر آقشام نابی یمکدن صکره ایچه کیف برحالده کلدی‌که او آقشام ساعی افندی‌ده احبابندن برینه مصاحبته کیتمش اولدیغندن صالونده جالبه سخا وفاضله ایله شفیق ومادموازللری بولنیورلر ایدی . نابی طیشارودن افندینك بولنمدیغنی آکلانجه صالونه کلدی . کندیسی کیف اولدیغی زمان افندی بولنسه ایدی کیرمز ایدی . بر چوق لطائفدن بحث ایدرك اوراده بولنانلری کولدردی بر آره‌لق فاضله اوطه‌سندن لازم اولان بر شیئی آلوب ینه عودت ایلمك اوزره طیشاری چیقدیغنده نابی کندیسنی تعقیب ایله صفه‌ده بکلیوب تکرار صالونه کیرمزدن اول فاضله‌یه دیدی‌که :

ـ ای فاضله خانم ! سنك بکا یاردم ایتمك ایستمدیککك ایشی بن کندی کندیمه کوره بیلدم ایسه نه دیرسین !

ـ نه دیه‌یم ؟ تأسف ایدرم .

ـ حسد ایدیورم دیه‌میورمیسین !

ـ عجایب! بن ارکك دکلم که فوفیه خانمی بن آله‌میه‌جغم دیه حسد ایده‌یم .

ـ اویله دکل! آنك عکسی صورتنه حسد ایده‌بیلورسین یا ؟

نابی او آقشام فوقیه خانم طرفندن آله بیلدیکی موافق جواب اوزرینه سوینج دلیسی اولدیغی کبی سرخوش‌ده بولندیغندن فاضله‌یه اولان کین وغضبنك بو صورتله انتقامنی آلمق ایچون بویله سویلمش ایدی . فاضله حدتندن قیب قرمزی کسیلوب دیدی‌که :

ـ باقسه‌که دایی بك ! بن سوزلری سرخوشلیغکدن سویلیورسین اما بك آزیدان سرخوشلرك‌ده حدی بیلدیررلر .

ـ نه یپابیلیرسین ؟

ـ بر دها تجربه سنه چیقسه . حیثیتمی مدافعه ایچون نه یپابیلورسه‌م اونی یپارم .

ـ آدم سنده ! بن بکنیله‌جك آدم ایمشم . سنك بکنه‌مدیککده شمدی‌یه قدر سکا التفات ایتمدیکم ایچون ایمش . یوقسه بز صیسقه مقدمه‌می بکزرم ؟

آرتق فاضله‌نك حدتی صوك درجه‌یه کلمکله همان آیاغنده‌کی اسقارپینی چیقاروب اوکجه‌سنی نابینك آلننه یرلشدردی بر « پان » در ایشیدلدی .

اوله‌جغه باقکزکه هانیا اوزمانکی اسقارپینلرك اکثریسی موده‌سی ایجابنجه اوکجه‌سنك آلتی صاری تیمورلی ایدی . داغلانمش کبی نابینك آلننه اوکجه‌نك شکلی رسم اولندی . برکت‌ویرسون‌که سرخوش حریف ادبسزلکی برقادینه ال قالدیرمق درجه‌سنه قدر واردیرمدی . آلنندن قان آقمغه باشلادیغی حالده هیچ سسنی چیقارمقسزین موصلغه قوشدی . قانی دیندیروبده اوطه‌ده آینه‌یه باقدیغنده اوکجه‌نك رسمنی کورمسیله

كدرندن آغلایه‌جق كبی بر حاله كلدی . صكره فسنی قاشـلرینك اوستنه باصدرمغله بونی اورته‌بیلدیكنی كوروب متسلی اولدی .

فاضله صالونه كیردیكنده خلجاندن كوكسی قالقوب اینمكده ویوزی قیب قیرمزی بولنمقده ایدی. سخا بك برراحتسزلغی اولوب اولمدیغنی صوردی. فاضله هیچ بر سیئی اولمدیغنی جواباً بیلدیردی. بش اون دقیقه قدر اوتوردقدن صكره اوطه‌سـنه چكیلمك اوزره مسـاعده ایستیه‌رك شفیق ایله برابر قالقدی . جالبه دیدی‌كه :

ــ سن‌ده بوزغنلق ایدیورسین . كوزل وقت كچیریور ایدك. دها بك اركن . شوكیفلی دلی قانلی ایله بر از دها اكلنملی ایدك .

ــ عفو ایدیكز افندیم بر آز راحتسزلغم وار .

سخا ــ اوت یوزكدن حالكدن بللی. دمین صوردم برشیئم یوق دیدك . حالبوكه بویله شیلر دوقتورلردن مكتوم اوله‌ماز .

سخا بویله دیوب آیاغه قالقه‌رق فاضله‌نك نبضنی آلدی . نبضلر حال طبیعیسندن زیاده برسرعتله اورمقده ایدی. باشنی كوكسنه قویوب دكلدیكنده یوركنك‌ده چارپمه‌سندن قورقدی . جلبه‌یه خطاباً :

ــ همشیره بر آز قولونیا كتیركز .

دیدی . فاضله‌یه‌ده :

ــ بر آز اوتورك راحت ایدكده موقت بر خلجان ایسه كچر . دكل ایسه مداواته قالقشملی‌یم .

دیه‌رك فاضله‌یی قولتغك اوزرینه اوتورتدی . فاضله هر نه قدر اهمیت ویره‌جك برشی اولمدیغندن اوطه‌سنه چكلمك ایچون مساعده ایستدیسه‌ده سخا بر آز اوراده بولنماسی ایچون اجبار ایلدی .

جالبه قولونیایی كتیرمكله سخانك ترتیبی اوزره فاضله باشنه اكسه‌سنه

قولونیایی بولجه سوردی. سخا بر آزده چیچك صویی ویردی. بر آز مدت صکره فاضله‌نك خلجانی تسکین اولمغله سخا شفیقه :

ــ هایدی بکم سویله همشیره‌کك یتاغنی والبسه‌لرینی حاضر ایتسونلر . کندیسی یورولمقسزین یتاغنه کیرسون .

دیدی . مادموازل‌ده شفیقه رفاقتله چیقدی .

جالبه خانم اودوقولون شیشه‌سنی یرینه کوتورمك اوزره کیتدیکنده عودتی ایجه اوزامغله سخا ایله فاضله یالکز بولنیورلردی. سخا بر مدت فاضله‌یی صیقمقده اولان نظریله باقدقدن صکره سوزه کیریشوب فاضله حقنده‌کی تقدیرات وتحسیناتی آکلاده‌رق برچوق عرض احترام ایلدی. اوقدر معنالی سوزلر سویلدی‌که قلبنده اولان سودایه دائر طوغریدن طوغری‌یه هیچ برشی اعتراف ایتمدیکی حالده طولاییسندن پك چوق شیلر آکلادییوردی .

سخا، مقدم بکی دفع ایتدردکدن صکره چوق وقتدنبرو عشقیله سوزان اولدیغی حالده محضا نشانلو بولندیغی ایچون حالنی کتم ایلین برعاشق دیرین اولمق اوزره کندیسنی فاضله‌یه تقدیمه حاضرلییوردی .

او کیجه فاضله سخانك بو حالندن‌ده پك صیقلدی. سخا، برشی اعتراف ایتمیورکه جواب رد ایله تحقیر ایتسون. نابی‌کبی ادبسزلکده بولنمایورکه تربیه‌سنی ویرسون. یتاغی حاضر اولدیغی جوابنی شفیق کتیرنجه فاضله همان قالقوب اوطه‌سنه کیتدی. یارم ساعت صکره فاضله‌نك قاریوله‌سنك قارشوسنده بولنان قاریوله‌سنده شفیق اویومقده، فاضله‌ده یتاغنده اویانق بولنمقده ایدی . کنج قیز، برادرینك تمامیله اویقویه دالدیغنی کورنجه یتاغندن قالقدی. کندی اوطه‌لرینه متصل اولوب آره‌لرنده قاپو بولنان مادموازلك اوطه‌سنك قاپوسنی یواشجه آچدی. آنك‌ده درین اویقویه

طالدیغنی اکلانجه آرتق کوزینه اویقو کیرمدی او آنده اوطه‌سنک ایچنده کزنمکه باشلادی. قندیلك یانده سوندرلمش اولان شمعدانی‌ده یاقدی. شفیق ایله مادموازل اویانق بولنسه‌لر راحتسزلکی نه‌اولدیغندن و نه ایچون اویویه‌مدیغندن طولایی کندیسنی استنطاق ایده‌جکلرینی بیلوردی. حالندن کیمسه‌یه معلومات ویرمیه‌جکی ایچون خلجاننی تسکین ایتمك وکندی کندینه دوشونمك اوزره تهالك آرزو ایدییوردی.

امان! اوحالده فاضله‌یی بر رسام یاخود برشاعر کورملیدی‌ده رسم و تصویر ایتملیدی.

اوزری کندی النك امکی‌اوله‌رق ایشلنمش پنبه اطلاس ترلکلری آیاغنه طاقمش کیجه‌لك بیاض انتاریسی ایله بولنیوردی. هوا سرینجه ایسه‌ده قیزجغزك هیچ اوشومدیکی، یناقلرینك دائمی اولان پنبه‌لکی حرارتدن قرمزیلق درجه‌سنه کلمش اولدیغندن اکلاشیلیور. اوزون وکمراه صاچنك اورکوسی کوشه‌مش، یاری چوزلمش برحالده آلتونله یالدیزلنمش کبی پارلایوردی. آلننده‌کی کسیك صاچلرینی کویا آلننده‌کی تفکراتك آغرلغی اوزرینه فضله یوك اولیورمش کبی الیله باشنه دیکرصاچلرینك اوزرینه طوغری صیغامش و او آلننده نمایان اولان بر نور ملاحت آشکار اوله‌رق لمعان ایتمکده بولنمش ایدی. انتاریسنك بلندن صیقمش اولدیغی پنبه قوردله قوشاقدن بشقه اوزرنده تزیینات بولنمایوردی.

بویله برکوزل اندام رسم وتشکیل ایتمك قورسه‌نك حدینه‌می دوشمش! اویله لطیف، پارلاق، پنبه وبیاض برتن کوسترمك چهره‌یه صوغوقلق وطونقلق ویرمه‌دن بشقه برایشه یرامیان عانکی دوزکونك هانکی قیره‌مك هانکی پودره‌نك ایشی؟ صاچلره آنك کبی طاتلی لطیف برصاری رنك ویرمك سیاه صاچلری ترنجی کستانه رنکلیسنی‌ده مصر

قوجانی کبی صغوق وطبیعتك ضدی اولان شیلر یاپمقدن بشقه ایش کورەمین هانکی صاچ بویاسنك کاری ؟

دمین کنج قیزك شوحالنی تصویر ایچون بررسام ویاخودبرشاعر اولمالیدی دیمش ایدم . خطا ایتمشم ! هرایکیسی بردن لازم. چونکه رسام قیزك طبیعی اولان کوزللکنی، شکلنی، قیافتنی رسم ایدەجك؛ فقط ذهنندن کچن نیجه افکار صافیانه و پاك دلانەنك متصل بربرندن غیری اولەرق ابرازایتمکدەاولدیغی اطوار جهان پسندانه وصور عالیجنابانەسنی واکدار وغمومك آن بآن برصورتدن دیکر صورته منقلب اولان نیجه آثار مغمومانه ومحزونانەسی وکوزل اندامنك کزینوب حرکت ایتدکجه واقع اولان روش ، خرام ، حلاوت ولطافتنی نصل برصورت ایچنده رسم ایدەبیلەجك! هله اوکنسز قیزجغزك آغلامغه آلیشق اولدیغندمی؟ یوقسه آغلامسی کوزل اولدیغندمی؟ ندن؟ هیچ یوزینی اکشتمکسزین، بورشدرمقسزین کوزل کوزل بر صورتده آغلامسنی نصل کوسترەبیلەجك ؟ بونلره برده شاعر لازم .

لکن شاعر بوحاللری تصویر ایدەجك، تزیین ایدەجك وشعرینی ایشیدنلری حیران ایدەجكدە لسانك طارلغی جهتیله بو احوالك، اطوارك، یأسك وبکانك سببی نه اولدیغنی مفصلاً آکلادەمیەجغی ایچون قارئین وسامعینی مراقده براقەجق . شمدی بونلر ایچون برده فیلسوف لازم دکلی ؟

اوت! فاضلەنك اوکیجه حالنی تمامیله ترسیم، تصویر ، توصیف وتفصیل ایتمك ایچون اوچیدە لازم .

کنج قیز سویلنمکده باشلادی . دییوردیکه :

آلچقلر! حامیسز برقیزك حیثیتیله، وقاریله، شان وشرف نسوانیسیله

استهزایه جسارت ایدییورلر ها! بری جزاسنی کوردی. دیکری ده حیله ودسیسه ایله حرکت ایدییور... برزواللی‌یی اغفال ایدوبده مهارتیله تفخر ایده‌جك اویله‌می؟... بو! بدلانابی کبی ایشه عجمیلکده باشلامق ایستمیور. آولامق ایستدیکی شکارلر ایچون کسب مهارت خصوصنده تجربه ایچون بی مودل اتخاذ ایتمکدن چکنمیور... یوقسه بندن نه‌امیدی اوله‌بیلور؟ بن نشانلو برقیزم!... بونلر بابامك قائنلری. اوکی والده‌مك برادرلری، قرداشلریمك دایيلری؛ فقط شفیق ایله بنم نه‌مز اولیورلر؟...هیچ!... هیچ برشیئمز دکل! اوف ... بن‌یبانجی ارککلر ایچنده بولنیورمشم! بن‌بتون کون محرم اولمیان آدملره کورینیورمشم! نه‌دهشتلی حال؟!...

فاضله سوزینی بورایه قدر کتودکده کندیسنده بر فنالق حس ایتدی. دیزلری‌ دترەمکه‌باشلادیغندن یتاغك کنارنده اوتوردی. کوزلری یتاغنك قارشوسنده اولان والده‌سنك رسمنه تصادف ایلمکله دیدی‌که :

«آه... ننه‌جکم! ننه‌جکم! بنی بویله یبانجیلر ایچنده بولندیران «دایيلرك!» دیدکلری حریفلردن بویله‌سوزلر ایشتدیرن بونلره براوکسوزك برحامیسزك شانیله استهزایه جسارت ویرن شی هپ سنك غیبوبتکدر. پدریمك نه‌قباحتی وار؟ بو آدملر آنك ایچون یبانجی دکلدر. یبانجیلری خانه‌سنه آلمش اولمابور. کندی قائنلری،زوجه‌سنك برادرلری،اولادلرینك دایيلری. بوراده یبانجی اولان بزیز! بز! شفیق ایله بن بو فامیلیانك یبانجیسی، بوخانه‌نك فضله‌سی‌یز! بزم بوراده‌نه‌ایشمز وار؟ نه‌طوریيورز؟ نه‌بکلیورز؟ مقدم بو سنه نهایتنده تحصیلنی تمام ایده‌جك، دیپلوماسنی آلاجقمش!... بن‌ده اون سکز یاشمی تمام ایده‌جك ایمشم! زواللی باباجغم نه قدر بنی دوشنیورمش!... فقط بنی هیچ بر شیئم اولمیان قائنلرینك قارشوسنده کزدیردیکی زمان آنلرك بنم هیچ برشیئم اوله‌میه‌جغنی

وبکا نه کوز ایله بقابیله‌جکلرینی دوشونمه‌مش. اوت! بو شمدی‌یه قدر بنم‌ده خاطریمه کلمه‌مش ایدی ... آه ننه‌جکم! باق سنك غیبوبتك نه‌لر یاپمش! نه‌لر! »

کنج قیز بونلری سویلرکن حینچقریغه واران بکاسنی شفیقه ایشتدرمه‌مك ایچون یاصدیغنه قپاندی.

— ٥ —

بر آی مدت صکره بر کون فاضله خانم یاننده مهوش اولدیغی حالده فوقیه خانمك خانه‌سنه کیتمش ایدی. قاپودن کیردیکنده جاریه‌لرك هپسنی بر مغمومیتده و آغلامدن کوزلری قزارمش اولدیغی حالده کورنجه فاضله شاشه‌لدی. هانیا! فاضله‌نك ورودی کندیسنه عجله خبر ویرلمکله نردباندن قوشه‌رق اینمسی معتاد اولان فوقیه‌یه خبر ویرمك ایچون قوشان‌ده یوق! نردباندن اینن‌ده یوق! امان یاربی! بو نه حال؟ کیمسه‌ده سس صدا یوق!

فاضله‌نك یاشمغنی، فراجه‌سنی آلدیلر. جاریه‌نك بری اوکنه دوشوب فوقیه‌نك والده‌سنك دائم اوتوردیغی اوطه‌نك پرده‌سنی آچدی. فاضله ایچرو کیرمدن اول جاریه‌یه:

— فوقیه خانم نره‌ده؟

دیه صوردی. جاریه.

— یوقاروده اوطه‌سنده افندم.

دینجه تعجب ایتدی. زیرا فاضله ایله فوقیه پك ایی احباب اولدقلرندن کندی اوطه‌لرنده اوتوررلر، قونوشورلر ایدی. شمدی

كندينى اورايه كوتورمه‌مكدن مقصد نه؟ فوقيه‌كيفسز اولسه‌ده فاضله‌يى يوقارى الملرى لازم كلور!

فاضله ايچرويه كيرديكنده كورديكى منظره كنديسنى دها زياده مراق و انديشه‌يه دوشوردى. فوقيه‌نك والده‌سى اغلامقدن كوزلرى شيشمش، باشـنه بر تولبنددن چاتنى چاتمش، جاريه‌نك برى ارقه‌سنه كچمش اوموزلرينى اوغمقده، ديكرينك النده‌ده بر برداق صو ايله برشيشه اودى‌قولون بولنمقده ايدى. خانم فاضله‌نك كيرديكنى كورنجه:

ــ كل اولادم! كل! كل فاضله‌جغم! بزم حاليمزى كور!

ديه‌رك اغلامغه باشلادى.

فاضله ــ امان افندم. نه اولدى!

خانم ــ اه فوقيه‌نك ايتدكلرينى بيلسه‌ك سـنك بوندن معلوماتك اولمالى! اوسندن بر شيئى صاقلامز. كل قيزم شويله اوتورده دردلشه‌لم.

فاضله ــ رجا ايدرم افنديم اولا مسـئله‌يى سويليكز. زيرا پك مراق ايديورم.

ــ آه قيزم! شمدى‌يه قدر معلوم آ! فوقيه‌يى يك چوق استيانلر وار ايدى. برموافقنى كوره‌مديكمز ايچون ويرمدك. دها ياشى باشى‌ده نه؟ هنوز اون آلتى ياشـنده. نجنده طلبكارك برينى مناسب كوردك. صوردق آراشديردق هركس ثنا ايديور. معلوماتلى‌ده بر چوجق، «فاملياسى بركره كلسونده فوقيه‌يى كورسون» ديدم. خاتونلر دون كلمشلر، تربيه‌لى و تام بزه مناسب انسانلر. فوقيه «بن قادينلرك يانه چيقمم» ديه قالقمسونمى؟ «سبب نه‌در؟» ديه صوردق آه كشكه صورميه ايدكده او ويرديكى جوابى ايشتميه ايدك! بردانه‌جك اولادمزى اويله سفيل وچاپقين ايچونمى بوقدر زحمتلر، امكلرايله بيوتدك؟ آه برديديكنى

کیرو براقدق . کشکه باشـنه یومروق اوده‌رق بیوته ایدك بلکه بزه بوایشلری ایتمز، بوجوابلری ویرمز ایدی.

فاضله ــ لکن بن ایشی بیلمدیکم ایچون برشی اکلامیورم افندیم.

ــ قیزم. فوقیه سکا سویلمش اولملیدر.

ــ بن‌ده نصل اولوب‌ده سویلدی دیه تعجب ایدییورم افندیم.

ــ اوت! بو ایش ایچون کندیسنه بشقه ارقداشلر بولمش. « محله قیزلریله اولادلرینی کورشدرمه‌ملی» دیرلر. نه قدر معقول سوز ایمش! برزماندنبرو شوراده‌کی اوطه‌جینك قیزی نطفت فوقیه‌نك پك قیمتلیسی اولدی. بن‌ده اکلنیورلر دیه سس چیقارمدم. کچنلرده جانم صیقلدی‌ده «آفوقیه بو محله قیزلرینك تا یوقارولرده نه ایشی وار ؟ کوریشه‌جك ایسه‌ك اشاغیده اوطه‌می یوق ؟ » دیه‌جك اولدم « محله قیزی اللهك قولی دکلمی» دیه لاقیردی‌یی اغزیمه طیقدی. البسه‌لر، فراجه‌لر ویروب قیزی دوناتدی . بن‌ده فقرادر دیه ممنون اولدم . مکر ایشـك ایچنده بشقه شی وار ایمش! دادیسی اوله‌جق حیوان قاری! سزمش‌ده بندن قورقوب سویله‌مش. شمدی دهامی ایی اولدی؟

فاضله فوقیه‌نك والده‌سنك غلیان افکاردن بر درلو ایشی تفصیل ایده‌میه‌جکنی کوروب یانده بولنان کتخدا قادینه :

ــ مسئله‌یی اکلات فنا مراق ایدیورم .

دیدکده قادین یواش سسله:

ــ فوقیه خانم سزك نابی بکی سوییورمش!

دیدی . فاضله ایشی ذاتاً اکلامش ایسه‌ده برده کندی اغزلرندن ایشتمك ایسته‌مش ایدی . فوقیه‌نك والده‌سی براز سکوتدن صکره :

ــ سزك نابی بکی‌سوییورمش قیزم! قصوریمه باقمه‌قیزم! لاقردی‌یی

نره‌دن باشلادیغنی‌ده پك ایی بیلمیورم. چونکه دها شمدی بیوك کورلتیدن چیقدق. فوقیه ایله غوغا ایتدك. بن اشاغی‌یه ایندم. سن کلدك قیزم یبانجی اولسه بواوطه‌یه الماز‌لردی. سنك کلدیککی ایشیدنجه انك‌ده بوکا دائر معلوماتی اولملی بورایه آلیکز قونوشالم دیدم. آه فاضله‌جغم فوقیه‌نك بکا ویردیکی جوابلری ایشیده‌ایدك بورکمه اینوب‌ده اولمدیکمه تعجب ایدر ایدك «جاریه‌یه» امان قیزم براز صو:

جاریه النده‌کی بارداغی اوزاتدی. خانم بر ایکی یودم ایچدکدن صکره سوزینه دوامله:

— نه دیرسین آ قیزم نطفت نه قدر مکتوبلر کتیرمش رسملر کتیرمش‌ده بزم‌خبرمز اولمامش. دونکی مسئله‌دن صکره دادیسی‌اوله‌جق ابدال «خانمجغم نه وار.ه بو دولابده اولملی! کیجه‌لری قالقوب دولابی آچیور. برطاقم کاغدلر چیقاروب اوقیور. ینه یرینه‌قویور» دیدی. بن‌ده کندیسی‌اوطه‌ده یوق‌ایکن دولابك کلیدینی قیردیروب اچدم. مکتوبلرك هپسنی اوقودم. نه‌لر یازمش. چاپقین نه‌لر! مکتوبك برنده کویا کیم اولدیغنی بیلمدیکی حالده کوروب عاشق اولمش. صکره کیم اولدیغنی اوکرننجه کندیسنه ویرمیه‌جکلرینی بیلدیکی ایچون کندینی اولدرمکه قرار ویرمش‌ده اولمه‌دن اول سودیکنه برالوداع دیمك ایچون اومکتوبی یازمش. صکره بر مکتوبده فوقیه «کندینی اولدرمه» دیه خبر کوندردیکی ایچون امید ایله یشایه‌جغنی و امیدینی کسدیکنده ینه کندیسنی تلف ایده‌جکنی یازیور. اوته‌کی مکتوبلرده هپ بویله درلودرلو یالانلر ایله طولو. رسملری‌ده کوردم! بعضیسی باشی آچیق! آلافرانقه بعضیسی فسلی. هله برینده کوکسی باغری پریشان. آکلایورسك یا؟ عاشقانه! هپسنی یاقدم. هم‌ده کندی کوزینك اوکنده! قیز بایلسونمی. عقلمز باشمزدن کیتدی.

کوچ حال ایله آیلده بیلدك ... آه بردامله کوز یاشی دوکه‌مسی ایچون بو آنه قدر هربر ایستدیکنی یابدیغمز فوقیه اوچاپقین ایچون آغلامقدن یومروق کبی کوزلری شیشمش .

کتخدا قادین ــ آافندم چوجقلق بو ! آغلر ، صزلر کچر. ینه هیچ اوسزك رأیکزدن خارج ایش کورمك ایسترمی ؟

خانم ــ دمین سویلدیکی سوزلری ایشتمدکمی ؟ « نابی بك بنی سوییورمش آله‌مزسه کندیسنی اولدره‌جك ایمش . بن‌ده البت آنی سورم. آندن بشقه‌سنه وارمم » دیمه‌دیمی؟ دها باباسی ایشك بودرجه‌سنی بیلمیور. آکا برآزینی آکلاتدم ! اویله ایکن کدرندن موس مور کسیلدی. «بویله شیلر قیزلرك قاریشه‌جغی ایش‌دکل. بنم بیله‌جکم ایش» دیدی . « فاضله‌یه » صاقین اولادم بو حاللرمزدن اوکی والده‌که برشی آچمه . سنك آندن جانکك یانغین اولدیغنی بیلورم‌ده آنك ایچون سندن صاقلامیورم. باخصوص فوقیه‌یه نصحت‌ویرمك ومرام آکلاتمق ایچون ایشی سکا آچمقلغم لازمدر. اوسنی چوق‌سور. اکثری‌سوزیکی‌ده دکلر... هایدی اولادم هایدی قالق یانه‌ کیت‌ده شوکا سوز آکلات. نصیحت ایت . باباسی ایشی طویارسه دها فنا اولور . بورالرینی تفصیل ایت .

فاضله فوقیه‌نك اوطه‌سنه چیقدی. فوقیه‌نك اغلامقدن کوزلرندن بشقه یوزی‌ده‌شیشمش، صاچلری‌طرانمه‌مش پریشان! فاضله آرقداشنك سرینی کندیسندن صاقلادیغندن طولایی قیزغین‌بولندیغی جهتله کندیسی آچیوب اولا سکوت ایتمکی، وشاید ینه سویلمیه‌جك اولورسه او وقت ستمله برابر ایشی آچمغی تصمیم ایلمش ایدی . فقط فوقیه کندیسنی کورنجه همان بوینته صاریلوب :

ـ همشیره‌جکم بنی عفو ایت! حالمی سندن صاقلامش ایدم. لکن ایشته شمدی کوریبورسین.

دینجه فاضله دخی بالطبع مرحمته کلدی. دیدی‌که:

ـ زواللی قرداشم بو حال نه‌در؟

ـ البته اشاغیده او کرنمیشکدر.

ـ اوت سویلدیلر.

ـ بن سکا سویلمکه جسارت ایده‌مه‌مش ایدم قرداشم.

ـ فقط والده‌کك قارشوسنده سویلمکه جسارت ایتدك. دکلمی؟

ـ بنی مجبور ایتدیلر. «کوریجی چیقمم» دیدم اجبار ایتدیلر. اوزریمه وارمه‌یکز دیدم. دکله‌مدیلر «مرامك نه‌در مطلقا سویلیه‌جکسین» دیدیلر. بن ده سویلدم. بنی قوجه‌یه ویره‌جکلر ایسه نیچون بنم ایستدیکم آدمه ویرمیه‌جکلر ایمش؟ پاره پوله احتیاجلریمی وار.

ـ آنلرده پاره پول آرامیورلر. هم پدریکك والده‌کك سندن پاره پول صاقنمیه‌جقلرینی بیلمیورمیسین؟

ـ بن‌ده اکا شاشیورم‌یا! نابی بکك بشقه نه قصوری وار؟ بکا اندن کوزلنیمی بوله‌جقلر؟

ـ اوت حقك وار چوق کوزلدر. فقط ازدواج خصوصنده کوزللك ایکنجی، اوچنجی درجه‌ده ارانیله‌جق شیدر.

ـ اولا نه ارایه‌جقلرمش؟

ـ او بزم بیله‌جکمز وقاریشه‌جغمز شی دکل همشیره‌م. پدرلرك اکلایه‌جغی، بیله‌جکی شیدر.

ـ فاضله اوقدر سرت بولنمه! بکا مرحمت ایت! چونکه سویورم.

ـ پدریکك، والده‌کك‌ده سنی نه قدر سوریکنی دوشون قرداشم.

سن‌ده آنلره مرحمت ایت! انلرده سنی سویورلر. هم نابی ایله اولان محبتکز کبی درت کوکلك دکل. سنی بو بویه کتوردکاری سنه‌لر ظرفنده هپ سومشلردر. نابی بك سکا مناسب برزوج اولسه آنلر سنی مکدر ایتمك ایسترلرمی؟ سن آنلرك بردانه‌جك اولادی یکانه مدار سرور وافتخارسین!

— بنی سوسه‌لر بویله یاپمازلر. بن کندیلرینك یکانه سرور وافتخاری اولسه‌م تفخر ومباهات ایچون زنکین ورتبه‌لی داماد آرامزلر!... آه فاضله‌جغم بتن مکتوبلرینی یاقدیلر. رسملرینی‌ده کوزیمك اوکنده یاقدیلر. آنلر ایتدکلریله‌قالسونلر ذهنمده‌کی، خیالمده‌کی رسمنی، خیالنی چاله‌مزلریا! یاقه‌مزلریا!

بواثناده فوقیه‌نك والده‌سی ایچرویه کیردی. قیزینی ینه آغلامقده کورنجه دیدی که:

— اولادم قیزم بزه آجیمیورمیسین؟ سن بویله آغلادقجه، کندیکی اوزدکجه بز نه اولورز؟

فوقیه — بنم آغلامامق، اوزلمامك کندی المده دکل. فقط بنی آغلاتمق سزك الیکزده.

فاضله فوقیه‌یه سوزکار ایتمیه‌جکنی کوروب کیتمك اوزره قالقدی. هنوز خفیفجه پارلایان بر آتش اوفلمکله سونر اما علولندکدن صکره اوفلدکجه پارلار. شمدی فوقیه‌یه نصیحت بونك کبی ایدی.

فاضله عودت ایتمك اوزره فوقیه‌نك پدرینك قوناغندن عربه‌یه بندیکنده عربه‌نك پنجره‌سندن مکمل و کوزل قوناغه باقوب کندی کندینه دیدی که:

ـ عجایب فامليا ! همشيره‌سى بزم اويمزى آلت اوست ايتدى .
برادرى‌ده بو شن وحرم سعادتخانه‌يى نه حاله قومش ! . . .
بيچاره قيزجغز دها اوله‌جقلردن بى خبر ايدى ! . . .

— ٦ —

بهار موسمى حلول ايتمش. مقدم بك ايله فاضله‌نك وليمه جمعيتلرى مقرر اولان زمان ايچون ايكى آى قالمش ايدى. ساعى افندى فاملياسى بوياز دوكون مناسبتيله برصيفيه‌يه چيقه‌ميه‌جغندن دوكوندن اول‌عودت ايتمك اوزره يالكز بر آى ايچون بيوك آطه‌ده دوشه‌لى برخانه‌استيجار ايله يالكز برقاچ قات البسه آله‌رق كيتديلر .

فاضله‌نك جهازى هپ آلنمش، حاضرلانمش ايدى. بونلرى مقدم بكك خانه‌سنه نقل ايتمك ايچون كنديلرينه بر آى مدت كافى ايدى . منور خانم افندى‌ده كلين اوطه‌سنى وسائر شيلرى حاضرلامغله مشغول ايدى . شفيقه درس آلمق ومعلملرله اوطورمق ايچون آيروجه سلاملقده دخى بر اوطه دوشه‌مش ايدى‌كه بونك كتبخانه ويازيخانه كبى لوازمنى مقدم بك كندى اليله آلوب يرلشدرمش ايدى .

ساعى افندى فامليا‌سنك نقل ايلديكى خانه آطه‌نك بيوجك ومنتظم خانه‌لرندن‌ايسه‌ده كندى قوناقلرى كبى وسعتلى اولمادقدن بشقه‌خرستيانلر طرفندن انشا ايتديرلمش اولديغى جهتله حرملى وسلاملقلى‌ده‌اولمديغندن هپ آطه‌ده اوتوران اسلام فامليالرينك ياپدقلرى كبى آلت‌قاتك‌برطرفى سلاملق اولمق اوزره قوللانيلور ايدى .

بركون اركك‌لر استانبوله‌ايشلرينه ايتمش‌وفاضله‌ايله‌شفيق وجالبه‌نك

چوجقلری چاملغه کزینمکه چیقمش اولدقلری برزمانده جالبه‌نك يتاق اوطه‌سنده رفتار جالبه‌نك بر آیاغنی براقوب دیکرینی اوپه‌رك عفو ومرحمت دیلیور ایدی . جالبه‌ده :

ــ بو نه بیوك جرأت ! سن باشکدن قوقمدکمی ؟ بن افندی‌یه نه جواب ویره‌جکم ؟

دیبوردی . رفتارده :

ــ قباحت یالکز بنم دکل افندم! برادرکز بنی اغفال‌ایتدی. «سنی خانم ایدرم نصل اولسه بن اوله‌جك دکلیم ؟ بن ایستدکدن صکره همشیره‌م سنی بندن دریغ ایتمز » دیدی بن‌ده سزك بنی سودیککز وصداقتمه مکافاتدن چکنمیه‌جککزی بیلدیکم ایچون ایناندم .

ــ بنم جاریه‌م دکلسین که .

ــ سزك الیکزده‌در افندم . هم بن سزه خدمت ایتدم سزدن افندیلك بکلرم .

ــ بنم چوق اوغراشمقلغم لازم .

ــ امان افندم .

ــ بر شرطه‌که سن‌ده بنم دیدیکمی یاپملیسین . بنجه برشی یوق . کندی منفعتك ایچون .

ــ شمدی‌یه قدر هانکی امریکزی ایفا ایتمدم ؟

ــ فقط بیلیورمیسین‌که بنم سنك‌ایچون ایده‌جکم غیرت، چکه‌جکم زحمت نه قدر بیوکسه سنك یپاجغك ایش اونسبتله بیوك .

ــ زحمتسز بر شی قازانیلماز افندم .

ــ بنجه برشی یوق سنك ایچون سویلیورم. شوقدر وارکه بن‌سنی برادرم ایچون ایستیه‌م. زیرا افندی قیزیمك جاریه‌سنه کوز قویدی‌دیر.

مسئله‌یی طویسه سنی نابی‌یه هیچ ویرمز . یا صاتار یا قوغار . بجنده فاضله‌نك بكا «رفتار سزك خدمتكزه آلشدی . آنی سزه باغشلادم بن كوتورمیه‌جكم» دیدیكنی افندی‌یه سویلدیكمده «خیر اولمازاو كوچكدنبرو آنك خلایغی‌در . برابر كیتملی» دیدی . بن ده فاضله‌یه «آقیزم اگر ایستمزسه‌ك دوكوندن صكره آزاد ایت . چراغ چیقاردیدم» اوده اویله قرار ویردی . صكره قویه‌لر میدانه اوره‌جق . شمدی بونك ایچون یالكز بر چاره واركه اوده تهمتی بردیكرینك اوزرینه آتمقله هم سنی فاضله‌خانمله كیتمكدن قورتارمق وهم‌ده نابی‌یه المق ممكن اوله‌بیلور . فقط بونك ایچون بنَ نه دیرسه‌م اجرا ایتملی .

— امر ایدیكز افندم .

— یوق شمدی دكل صره‌سی كلنجه بن سویلرم .

جالبه اكدیكی تخمك یشللنمسنی ذاتاً بكلیوردی . نابی كبی برچاپقینك خدمتنه رفتار كبی بر آشفته‌یی قویمسی البته ایشك بو صورته منقلب اولمسنی ایجاب ایلیه‌جكی كندیسنجه معلوم ایدی . كندینه لازم اولان ده بو ایدی . زیرا بو مسئله‌یی انتریقه‌سنی چویرمك ایچون بر آلت اولمق اوزره حاضرلامش ایدی . شمدی ایش بیتمش دمیر طاونده دوكلمش آلت حصوله كلمش . یالكز آنی استعمال ایتمك قالمش ایدی .

جالبه خصملرینك جانلرینی یاقمق ایستدیكی آلتی شریك جنایتی اولان سخایه ابراز ایتدی . سخا بوموفقیتندن طولایی جالبه‌یی تبریك ایلدی .

یازیق‌كه مقدم بك بوندن بی‌خبر اولدیغندن قائم بدریله كورشمك اوزره آطه‌یه كلوب كندی آیاغیله طوزاغه كیرمش اولدی . جالبه‌نك فكری وترتیبی آطه‌دن قوناغه كیتدكلرنده همان فاضله‌نك رفتار ایله‌دیكر

جاریه‌سنی وقتیله کیتسونلرده او قوناغك ترتیبنه آلشسونلر صکره فا-
ضله راحت ایدر دیه‌رك دوکوندن بر آی اول کوندرمك ایدی‌که‌او وقت
ظرفنده رفتار مقدم بکه افترا آنه‌رق ساعی افندینك قوناغنه عودت
ایلیه‌جك و بو صورت ذاتاً مقدم حقنده سویلنان فنا سوزلره ضم او-
لنه‌رق نهایت شو ازدواجی بوزه‌جق ایدی. فقط ینه دائم فرصت
کوزتمکده‌اولدیغندن مقدمك کندیلرینه مسافر کلسندن دخی استفاده‌یه
چالشدی. مقدم بکك کلدیکی خبر ویرلمکله ساعی افندی طیشاری‌یه
چیقدی و یاریم ساعت صکره ایچرویه کلوب جالبه‌یه دیدی‌که :

ـ خانم چابوق طیشاری‌یه یمك حاضر ایتسونلر. مقدم بك سکز
بچق واپوریله عودت ایده‌جك. یمکدن صکره بر آز کزدیرمکه وقت بوله‌لم.

ـ آ افندی؟ چوجق بوقدر یره کلمش آنی کیجه آلیقومامق عیبدر.

ـ قالمغه کلمه‌مش .

ـ سز اجبار ایدك الیقویلك .

ـ یریمز مساعد دکل . راحتسز اولمسون ؟

ـ جانم او بزم یبانجیمزمی ؟ نره‌ده اولسه یتار . قوجه اوه
صیغدیره‌میورمیز ؟

ساعی افندی طیشاری چیقوب مقدم بکه قالمسنی تکلیف
ایتدیکنده چوجق والده‌سنه عودت ایده‌جکی ایچون سوز ویردیکندن
قاله‌میه‌جغنی سویلدی .

ساعی ـ خانم بر تلغراف چکورز .

مقدم ـ بلکه تلغراف بنم کیده‌جکم وقتدن کچ واررسه مراق
ایدر افندم .

ـ بکی سنك کیده‌جکك واپورله اوشـاق کوندره‌لم . بر پوصله یازده ویر .

غیری بر دیه‌جك اولمدیغندن مقدم موافقت کوستردی .

آمان ! آرتق جالبه‌ده داماد بکه اکرامی کورملی ! اوست قاتده اك سپر بر اوطه‌ده مکمل یتاق کیجه‌لك هپسنی خانم افندی الیله حاضرلایور. ساعی‌ده زوجه‌سنك انسانیتیله افتخار ایدوب طوریپور .

کیجه اولدقده جالبه ساعی افندی‌یه :

بزم داماد بك دادیلر ایله آلشمش‌در . قیزلردن بری کیرسون خدمت ایتسون . صکره والده‌سی اوغلمه باقه‌مدیلر دیمسون .

ـ پکی .

کندیلرینك جاریه‌لرندن بری کیرسون دکلمی ؟ رفتارك انی ایشه یاقیشور اوته‌کی اوقدر بجریکلی دکلدر .

ـ سن بیلورسین !

کیجه ساعت درده قدر ساعی افندیله برابر مقدم بك سخا ونابی هپ برلکده کزدکدن صکره خانه‌لرینه عودت ایله اوطه‌لرینه چکلدیلر . ساعی افندی مقدم بکی کندی الیله اوطه‌سنه قدر کوتوروب براقدی:

ـ کیجه‌کز خیر اولسون اوغلم ! بوراسی کندی اوك . راحتسز اولمه . نه ایستر ایسه‌ك جاریه‌یه امر ایت !

دیوب کیتدی . او کیجه فاضله یوقارده یاتمیوب اورته قاته اینمش ایدی . شفیق کلوب آبلاسنه دیدی‌که :

ـ آبلا ! بو کون مقدم بك بکا « بکم کل‌ده اوطه‌کی کور. بر اکسیکی وارسه امر ایت » دیدی . بنی نه زمان کوندررسین ؟

ـ هایدی کل یات ! آرتق اویویه‌لم .

شفيق سؤالنه جواب ويرمديكنی كوروب يوزينی اكشيده‌رك يتاغنه كيردی .

ايرتسی كونی جالبه باشنی برمنديل ايله صيقمش پريشانی برحالده بولنيوردی. افندی نه اولديغنی صورديغنده «باشم آغيريبور» ديدی . سكز بچق واپوريله مقدم عودت ايلدی . جالبه سكيرلرنده قنالق اولديغندن بحثله پك پريشان بر حالده بولنيور وكنديني پك مغمور كوستريبوردی. ساعی افندی بالقونده جالبه ايله اوتورركن سخا جالبه ايله اولان ترتيبلری اوزره ساعی افنديتك يانته كلوب ديديكه :

ــ عفو ايدرسكز افندم ! ايشلديكم بر بيوك قباحتی اعترافه وعفوكزی استرحامه كلدم .

ــ خير اوله نه‌كبی ؟

ــ سزدن خبرسز طيشاروكی اوطه‌كزه كيتدم. طولابكزی آچدم وايچندن بر شيشه قونياق آلدم .

ــ ذاتاً اوده اورايه لزومی‌اولنجه قوللانمق ايچون قونلمش. آلمق ايچون مأذونيتك واردی . عذر ديله‌مكه نه حاجت !

ــ افندم مأذونيت اوراده بولنان اعلا قونياقدن علاج ايچون لازم اولورسه برر قدح آلمق ايدی بن بر شيشه آلدم !

ــ بر شيشه قونياغی نه ياپدك ؟

ــ بونی صوره‌جغكزی بيلديكم ايچون اولا بن خبر ويبورم . كيدن قونياغه سزده بنده‌كزده آجيه‌جق دكلز . مقدم بكه آجيملی‌يز. فقط افنديم بو چوجغك حالی بويله نه اوله‌جق ؟ بو وجود تحميل ايده‌جك درجه‌ده عشرت دكل .

ــ مقدم‌می ايچدی ؟

— اوت افندیم ! همده بر قطره بر اقمقسزین ؟...بونی سویلمدن مقصدم بویله دوام ایدرسه کندینی بتیرر . اوت ! طبعاً بتیرر .

— جانم آقشامه قدر برلکده ایدك ، صکره بن آنی یتاق اوطه‌سنه قدر کوتوردم یتاجق ایدی .

— بن‌ده یاتمق اوزره ایکن رفتار کلدی . مقدم بکك اویقوسی یوقمش «اکرسزده‌ها اوتوره‌جق ایسه‌کز برلکده اوتوره‌لم دیور»دیدی. بن‌ده «باش اوستنه اکر استرسه بورایه بیورسون» دیدم مقدم بکی‌رفتار کتیردی . بك کلنجه «برادر بن‌آقشاملری بر آز شی ایچرم بو آقشام افندیله برلکده بولندیغمز ایچون ایچه‌مدم براز قونیاق وارمی» دیدی. «طیشارودن استیه‌لم دیدم » «اما رجا ایدرم کیمسه طویمسون سزده وارسه ویریکز » دیمسیله « بیده یوق اما کیمسه کورمه‌دن کتیریرم » دیوب سزك‌طولابدن کتیردم نیتم ایچه‌جکی‌قدر ایچدکدنصکره شیشه‌یی یرینه براقمق ایدی . او یواش یواش هپسنی سوموردی . بك‌ده یواش یواش دکل ، ایکی ساعتده بتیردی . ساعت درتده کلوب آلتیده اوطه‌سنه کیدرکن بر بری اوزرینه ایچدیکندن سنده‌لیوردی . تأسف اولنه‌جق حال !...

— فقط بو زیاده ! بر آقشام ایچمینجه طوره‌میه‌جق قدر ابتلا فنا شی . جانم بو اوغلان بویله دکلدی صکره‌دن نه اولدی ؟

— صکره‌سی وارمی‌یا! افندیم شمدی‌یه قدر چوجق ایدی. شمدی حتی اصل دها شمدنصکره یپاجق وقتی .

— بن آنك والده‌سیله کوریشه‌یم‌ده بو حاللرك اوکنی آلمغه بقالم . ایش سکوت وصبر درجه‌سنی کچمش . بن ایسه شو دونون اولنجیه قدر صبر ایده‌یم دیوردم .

جالبه توکلی دکل ! . . . سرخوش ایمش ! بن ایسه بونی یاپیق ایچون انسان یادلی ویاسرخوش اوللی دیوردم . عقلی باشنده اولانك ایشی دکل . دردیمی کیمسه‌یه سویلیه‌میورم . اینانیله‌جق شی دکل‌که سویلیه‌یم . بن کندی کوردیکمی بیله حالا رؤیا صانیورم .

ساعی ـ سکاده نه اولدی ؟

جالبه ـ صباحدنبرو حالمی کورمیورمیسکز ؟ عقلم باشمده دکل ! سویلسه‌م بردرلو سویله‌مه‌م بردرلو. بن‌ده شاشیردم ! . . .

ساعی ـ جانم نه‌طوریورسین سویلسه‌ك آ! ذاتاً جانم صیقلدی‌برده سن صیقمه !

ـ اکر کیزله‌مش اوله‌م افندم رفتار فاضله ایله کیده‌جك. نصل اولسه ایش میدانه چیقه‌جق. صکره سزده بونی بندن نیه صاقلادیکز دیه طاریله‌جقسکز. کیجه صوینده‌قدن صکره بن بر آز طیشاروطولاشمغه چیقدم باقدم سخا بکك اوطه‌سنده قونوشمه سسی وار. رفتار صفه‌ده ایدی . صوردم. « مقدم بك ایله اوطوریورلر » دیدی . بن‌ده بلکه برشی لازم اولور دیه مسافر یاتنجیه قدر یاتمیه‌یم دیه آشاغی ایندم . بر آز کتاب اوقودم. ساعت بش اولدی. دها اوطوریورلر . اوطه‌یه کلوب یاتدم . بر آز صکره اویاندیغمده بزم پنجره‌دن مقدم بکك اوطه‌سنده لامبه ضیاسی بولندیغنی کوردم . ساعته باقدم سکز . رفتار قندیل قویمغی اونوتمش اوللی دیه طیشاری چیقدم . رفتاری آرادم یتاغنده یوق! «نره‌ده دیدم» قیزلر « آشاغی‌یه ایندی» دیه‌جواب‌ویردیلر. خلایق بر یرده اویویوب قالدیمی دیه دوشندم. آرادم بر یرده یوق ! مراقدن مقدم بکك یاتدیغی اوطه‌نك قاپو آرالغندن باقدم . رفتار اوراده ! رفتارك ایشی انکار ایده‌میه‌جکی بر آنده کندیسنی کورمش

اولدیغمی کوسترمك ویقالەمق ایچون اورادە بکلەدم . بك ایی ایتمشم، چونکه انکارە مجالی قالمدی. اوطەدن چیقنجە بنی کوروب ششالەدی.

ساعی ـ سز بو کیجه رؤیامی کوردیکز؟ یوقسه بنمی شمدی رؤیا کوربیور ؟

جالبه ـ رفتار انکار ایدەمیور . اعتراف ایدیبور . ایسترسەکز چاغیر ؛ کندیسنه صورك ! یوك بنم اوستمدن قالقسون. منور خانمك قوناغنه کیتدیکی زمان بکا نیه بویله جاریه کوندردیلر دیمسون .

ساعی ـ اوت کندی آغزندن ایشتملی یم‌که رؤیا کورمدیکمه امین اولەیم .

جالبه رفتاری چاغیرمغله رفتار کلدی و بر آزاوتانورقورقارکبی اولدی ایسەدە نهایت آغلایه ماغلایه اسناداتی تمامیله اقرار ایتدی .

ساعی ـ او سرخوش ایمش : یا سن نه ایدك .

رفتار ـ بن‌دە شاشرمش ایدم ! . . .

ساعی ـ دفع ایدك شونی قارشومدن کوزم کورمسون . شمدی اودن چیقارك !

جالبه ـ اویله اما افندیم بو بزم ایچون برسنددر. منور خانم ویا مقدم بك بوبزە افترادر دیرلرسه بزنەایله اثبات ایدریز (رفتارە)قیزسن بونی مقدم بکك، منور خانمك قارشوسندە اقرار ایدرمیسك؟

ـ بکا اولەجق فلاکت اولدی . ایشی ولی نعمتم افندمه اقرار ایلدکدن صکرە آرتق ندن چکینه بیلومکه انکار ایدەیم .

ساعی ـ بنم کوزیمه کوزکمەسون . دعوی بتدکدن صکرەدە بو- زادن دفع اولسون .

ساعی افندی اوکون اوکیجه‌یی بك فنا بر کدر ایله کچیردی . شن آدمجغزك چکه‌لرینی بچاق اچمیوردی. ایرتسی کونی فاضله‌یی چاغیروب:

— گردانلغی ویر قیزم ! او اوغورسز گردانلغی ویر .

دینجه فاضله تعجب ایلدیسه‌ده برشی صورمقسزین گردانلغی کتیروب پدرینه تسلیم ایتدی. ساعی افندی قولتوغنه آلمغله واپوره یتشمك اوزره همان سوقاغه چیقدی . آرتق خانه ایچنده فاضله خانمك مقدم بك ایله مقرر اولان ازدواجلرندن فراغت و نشانك کیرویه اعاده ایدلدیکی حوادثی نشر اولمغله فاضله صورامدیغی حالك نه اولدیغنی آکلادیسه‌ده بر شی دیمیوب سکوت ایله دکله‌یور ایدی . ایرتسی صباح پنجره‌نك اوکنده اوتورمش استانبول طرفنه طوغری طالغین طالغین باقمقده ایدی . فاضله‌نك دوندنبرو برطامله کوز یاشنی کیمسه کورمه‌مش‌سه‌ده بوصباح کوزلرینك ایچنك قب قرمزی قپاقلرینك شیش بولنمه‌سی کیمسه‌نك کورمدیکی برزمانده پك چوق یاشلر دوکمش اولدیغنی بیلدیریوردی. سوقاق قاپوسی چینغراغنك چالنمه‌سی سبیله فاضله قاپو اوکنه باقدقده منور خانم افندینك پر تلاش بر حالده قاپونك چینغراغنی چکمکده اولدیغنی کوردی . منور خانم افندینك کله‌جکی ذاتاً ساعی افندی وجالبه خانم طرفندن تخمین اولندیغی جهتله تدبیرلرینی‌ده آکا کوره اویدرمش اولدقلرندن جالبه‌چیقوب منور خانمك ساعی افندی‌یی کورمك ایستدیکنده اوده بولنمدیغنی سویلدی حالبوکه ساعی یوقاروده براوطه‌یه کیزلنمش ایدی . منور خانم جالبه‌یه نشانك کیرو کوندرلمسی نه‌سببه مبنی اولدیغنی صوردیغنده جالبه نیجه زماندنبرو کندوسنه اولان کین وعداوتندن طولایی شومظفریتیله تفخر ایدرك بوصورتله اخذثار ایتمك اوزره سرت‌سرت معامله ایله قادینه آنی کندی مخدومندن صورمسنی

سویلدی. منور خانم مخدومنك‌ده کندیسی کبی برشیدن خبری اولمد.
یغنی بیان ایدنجه جالبه :

ــ اویله ایسه بوراده‌کی رفتاردن صوره بیلورسکز .

دینجه منور خانم.

ــ عجایب ! بزم بیله‌مدیکمزی ، سزك سویلیه‌مدیککزی برخلا.
یق‌می بیلوب سویلیه‌جك .

دیدی. جالبه رفتاری چاغیروب وقوع حالی اقرار ایتمسنی تکلیف ایتدکده رفتار بلا فتور عزوباتی نقل‌ایتدی. برده «بنی‌ده افندیلرمدن ایتدی » سرزنشده بولندی .

منور خانم ــ بودیدیککز شیلر آنجق برمجنونك ایشی ! حالبوکه مقدم بکك تجنن ایتمدیکی عالمجه ثابت !

جالبه مستهزیانه ــ مجنون دکل اما سرخوش ایمش !

منور خانم ــ سرخوش‌می؟ مقدم‌می‌سرخوش؟ بنم‌اوغلم‌شمدی‌یه قدر آغزینه‌عشرته‌دائر برشی‌قویمه‌مش‌در. خانم‌یوقسه‌سزمی‌چلدیردیکز؟

جالبه ــ والدەلر دائم اولادلرینك قصورلرینی اورترلر . یاخود هیچ کورمزلر .

منور ــ خانم بوعالمك بیلدیکی‌شی! همده اویمده سزك رفتاریکزك اللرینه صو دوکه‌میه‌جکی درجه‌ده کوزل تصویر کبی جاریه‌لرم‌وار. مقدم انلردن برینك یوزینه بیله باقمدیغی حالده بر کیجه مسافرلکده شو مایمونه‌می تنزل ایده‌جك ؟ بو رزالت !

جالبه ــ بیهوده لقردیلرك نه لزومی وار خانم ! قیزیمزك سزك اوغلیکزه قسمت دکلمش !

منور ــ بن ساعی افندی‌یی کورملی‌یم .

جالبه ـ كوروبده نه يپاجقسكز ؟ ايش ايشدن كچدى .
منور خانم (خيزلى سسله) ـ يا فاضله نره‌ده ؟
ديمسيله يانى باشنده‌كى اوطه‌ده بولنان فاضله كلوب منور خانمك النى اوپدى .
منور (فاضله‌يه) ـ سن بو ايشه نه ديرسين قيزم بونه حال ؟
ديدى . فاضله باشنى اوكنه اكمش هيچ سس چيقارميوردى .
جالبه ـ بو دفعه‌لق برشى دكل . فقط غبرى بوندن صكره ايكى فامليا آره‌سنده‌كى مناسبت منقطع اولديغى ايچون سزكله كوريشه‌ميه‌جكمز جهتله سزك ده فاضله ايله شمديدن صكره كورشمه‌كز مناسبت آلماز .
منور ـ جالبه خانم بونلر هپ سنك تكمه‌ك! فقط سنك ده يانكه قالماز . هم بن قولاى قورقيديلور قادينلردن دكلم . ايشى ميدانه چيقارمق ايچون اوغراشه‌جغم .
جالبه ـ هيچ طورمه !
منور خانم آياغه قالقوب .
ـ اللهه اصمارلادق فاضله‌جغم . كل قيزم سنى اوپه‌يمده اويله كيده‌يم .
فاضله كلوب آلنى منور خانمه تقديم ايتدى . منور خانم اوپدى . فاضله‌ده آنك اللرينى كوز ياشلريله ييقادى ودترك برسسله :
ـ ننه‌جكم ! شمدى‌يه قدر بنم حاميم ومشفقم اولان ننه‌جكم . فاضله شمدى ايكنجى دفعه اوكسز اوليور . يالكز فاضله دكل شفيق‌ده! دينجه منور خانمك كوزلرندن ياشلر بوشانوب :
ـ ها صحيح بن تلاش ايله شفيقى اونوتدم . چاغير قيزم آنى‌ده بر اوپه‌يم .
ديدكده فاضله شفيقى كتيردى . منور خانم قوللرينى آچوب ايكى

اوكسزلری بردن قوجاقلادی . اوچ كشینك كوز یاشلری بر برینه قارشدی. بومنظرهٔ جكرسوزی قارشودن سیرایدن جانبه‌نك كوزندن بر طامله بیله یاش كلمدی .

اوكوندن صكره منور خانم ساعی افندی‌یی كورمك ایچون نه‌قدر چالشدیسه موفق اوله‌مدی. یازدیغی كاغدلر هپ جوابسز قالدی. محل مأموریتنه كوندردیكی آدملر افندینك، غیری بو ایشك تعمیری قابل اولمدیغنی وبوكادائر هیچ برسوزدكلمك ایستمدیكنی سویلمش اولدیغی خبرینی كتیردیلر.

مقدم بك نه اویقو اویور نه یمك یر كدرندن كندینی خراب ایدییور ایدی. منور خانم « بردانه‌جك اولادم الدن كیده‌جك » دیه نه‌یپاجغنی شاشرمش ایدی. اوغلنه كندیسی كیدوب محل مأموریتنده ساعی افندی‌یی كورمسنی اصرار ایتدی. محجوب مقدم بركاده راضی اولوب كیتدی. ساعی افندینك یاننه واروب كندیسنك افترایه اوغرادیغنی وبو شیئك اصلی اولمدیغنی آكلاده‌جق اولدقده ساعی افندی آغلامغه باشلادی :

— بكا بوندن بحث ایتمه اوغلم . بن ده سنی اولادم كبی سورم . بن ده سنی غایب ایلدیكمدن طولانی سندن زیاده مكدرم . فقط اولان اولدی بشقه درلوده اوله‌مز ایدی . سنی كورنجه مراقلاندم طیانه‌میه‌جغم . دیه اولدیغی یردن قالقوب فرار ایتدی .

منور خانم بو طرفدن بویله نومید اولنجه فاضله ایله معاملاته كیرشمك اوزره ساعی افندی‌فاملیاسنك استانبوله‌نقل ایتمسنی‌بكلیوردی او وقتده كلدی .

منور خانم فوقیه خانمك والده‌سنه مراجعتله فوقیه خانمك بركون

١٠

فاضله خانمی دعوت ایتمسنی وکندیسنه کیزلوجه خبر ویرلمسنی رجا ایلینجه رجاسی اسعاف اولندی .

فاضله اوکون ینه مهوش ایله کلمش ایدی. منور خانمك ده مهوشه اعتمادی وار ایدی. فاضله اوراده منور خانمی کورنجه پك زیاده سویندی. همان اللرینه صاریلوب اوپدی. سویلیه جکی سوزلرخفی اولدیغی مناسبتله منور خانم فاضله یی کیمسه بولنمیان براوطه یه کوتوردیکندن ایکیسی یالکز بولنیورلر ایدی.

منور خانم هر نه قدر چالشدیلرسه ده ساعی افندی یی جالبه ایی قاندرمش اولدیغندن اقناع ایدلمسی ممکن اوله مدیغی جهتله مسئله یی بشقه صورتده حاصل ایتمك لازم کلدیکنی وبو صورتده فاضله نك بر کون شفیق ایله برابر خفیاً منور خانمك قوناغنه کلملری واوراده همان حاضر ایدیله جك اولان امام وشهود طرفندن نکاحلری قیلمه سندن عبارت ایدوکنی فاضله یه آکلاتدی .

فاضله کوزل باشنی صاللایوب دیدی که :

ــ بن بونی یاپام نه جکم .

ــ بشقه چاره یوق اولادم یاپملی .

ــ ممکن دکل !

ــ نه ایچون؟ یوقسه سن ده مقدم حقنده ترتیب ایتدکلری افترالره ایناندکمی ؟ مقدم ده بونی چوق مراق ایدیور « آه عجبا فاضله خانم ده بوکا ایناندیمی ؟ » دیه بتون کون کدر ایدییور .

ــ آندن بانه امین اولسون که اینانمدم .

ــ اویله ایسه نه تردد ایدییورسین !

ــ مقدم بکه وارمق ایچون تردد ایتمیورم . آنك بو دیدیککزدن بشقه چاره ی بولکز. بن ممنونم. فقط بو تکلیفلری قبول ایتمه مکده

معذورم. سزك هر برامریکز باشم اوزرینه. لکن بن فرار ایده‌مم. بن پدریمه بنی فلانجه آدمه ویریکز دیه‌مم. اوپدریمك حقیدر. بن کیمسه‌نك حقنی غصبه قالقیشه‌مم! اوت‌ننه‌جکم سزدن محروميتم بکابك بیوك كدردر. بو كدردن اولمكه راضی اولورم. فقط پدریمه عصیان ایده‌مم.

ــ باباك عقلنی باشندن کیدرمشلر. آنی اغفال ایتمشلر. آدمجغز مرام آکلایه‌جق بر حالده دکل. آنی نصل راضی ایده‌لم آقیزم؟

ــ راضی اولنجه‌یه قدر بکلرز.

ــ فقط قیزیم او وقته قدر مقدم اوزونتیدن بیته‌جك. چوجق کیجه صباحلره قدر آغلایور. اویومیور. خلایقلر صباحلری بنی چاغروب کوز یاشلرندن صیر صیقلام اولان یاصدقلرینی کوستریورلر. بونی کورن والده‌نك حالنی تصور ایت. باق! سن‌ده نه حاله کلمشسین. سکوت ایدییورسین، صبر ایدییورسین. اما اریدك، اسکی فاضله‌نك یاریسی قالدك کندیکه آجیمیور ه‌ك مقدمه آجی! آکاده آجیمیورسه‌ك بتون سروری اندن عبارت اولان والده‌سنه آجی! بکا آجی قیزم!

ــ والده‌جکم! دنیاده اك زیاده سودیکم وحرمت ایلدیکم کیمسه سن اولدیغنی سن‌ده بیلورسین. سنك نوازشكدن ویوزینی کورمکدن دور اولمغله نه حاله کلدیکمی سن‌ده سویلیورسین. اوت سنك ایچون جانمی فدا ایدرم. فقط وظیفه‌می برشیئه فدا ایده‌میورم صانكه بن‌مكدر دكلی‌یم؟ صانكه بنم یورکم یانمیورمی؟ سنك حمایه‌ك بنم ایچون قوی بر متانت وهر محنته قارشـو موجب غیرت وخانه‌ك ملجأ ایدی. بزده شمدی بك آجینه‌جق بر حالده‌یم. مقدم بکی تسلی ایده‌جك سزك کبی بر والده‌سی وار بنی ایسه آندن‌ده آییردیلر.

منور خانم ــ والده‌كك سكاده هرزمان قوللری آچیقدر اولادم.

دیەرك فاضلەیە قوللرینی آچدی .

فاضله او قوللرك آرەسنه جان آتدی دیدیکه :

ـ پدریمی راضی ایتمك ایچون چالیشکز . البت بر کون ایشی آکلار راضی اولور .

منور خانم ـ بنم ترتیبمی قطعیاً ردمی ایدییورسین ؟

ـ والدەجکم ! بن بویله بر فکرده بولنسەم سن بکا نصیحت ایتملیسین ؛ بنی منع ایتملیسین .

ـ هله کندی حقکدەکی افترایه ایناندیغکی کندی آغزکله سویلەیکی اولسون مقدمه خبر کوتورەیمده بر آز اویاندن متسلی اولسون.

ـ اوت ! آندن یانه امین اولسون .

فاضـله حقیقةً پك ضعیفلامش ایدی . منور خانمی کورمەسی وخانەسنه کیدەمەسی کندیسنه پك کوچ کلیوردی . شمدی‌یه قدر دردینی ، کدرینی منور خانم آلور ایدی وچکدیکی جفالره برکون آنك خانەسنده ایدەجکی راحت امیدیله تحمل ایدر ایدی . غیری شمدی بو امیدی محو ایدلمش ایدی. فاضلەنك یورکی مقدم بکدن زیاده منور خانمه یانییوردی. والدەسنك نوازشنه طویەمەمش اولان اوکسز صغیر سنندنبرو والده حسرتکشی اولدیغندن محبت ومروت کوردیکی منور خانمی والده یرینه قومـش ایدی . مقدم بکی بکنیوردی . هرحالنی تقدیر ایدییوردی . سوییوردیده ! فقط ذکی قیز چیلدیرەسیه محبتی، فکروخیالنی دائم آنکله مشغول ایتمکی تزوجندن صکرەیەصاقلییوردی. عشق دینیلن قهرمان، شو کنج قیزی تمامیله مغلوب ایدوبده ایستدیکی کبی قوللانەمیوردی .

فوقیه خانمەکلنجه: چوجقلغندنبرو آلشمش اولدیغی سوزی سویلیوردی.

شمدی یه‌قدر هر آرزوسنك حاصل اولمسی ایچون آنی «ایسترم» دیمسی کافی ایدی. بر آز بهالیجه ومشکلجه اولان شیلر ایسه او «ایسترم» سوزینه بر ایکی طامله کوزیاشی علاوه ایتمسیله اوکنه کتیریلیور ایدی. قیزجغز شمدی ینه اویله یاپیوردی. فقط بر «ایسترم» یرینه بیکلرجه «ایسترم» وبرایکی طامله کوز یاشی یرینه سیل کبی کوز یاشلری صرف ایدییوردی. او صرفیاته آجیدیغی وارمی یا «نابی بکی ایسترم» دیورده بشقه لاف آکلامیور!

اولادلرینك اوله‌میه‌جق بر آرزولری اولدیغنی‌ده آکلاتمامق درجه‌سنده هرایستدکارینی یاپمق وبیاچقلری شیئی آغلاتدقدن صکره یاپمق نه‌قدر فنادر! اوفنالغك بیوکنی ایشته بویله اولادلری بیودکدن صکره کوررلر.

فوقیه‌نك پدر ووالده‌سی‌ده ینه قیزلرینك ایستدیکنی یاپمقدن بشقه چاره بوله‌مدیلر. دوکونه قرار ویرلدی. عقد اجرا ایدلدی. فوقیه‌نك‌ده آغلامسی کسدیرلدی. فوقیه کندیسی ایچون دوزیلن جهازه اهمیت ویردیکی و-س چیقادیغی یوق. فقط نابی ایچون نه آلنور ایسه آز کورییور، بکنه‌میور. دها ایسنی «ایستیور».

رفتار نابینك فوقیه ایله عقدینه قرار ویرلدکدن صکره خشمله جالبه‌نك یانه کیدوب حقنی دعوی ایتدی. جالبه‌ده کندیسی الندن کلدیکی مرتبه چالشدیغنی فقط نابی ایستمدیکی وقبول ایتمدیکی جهتله کندیسنك بونده بیاجغی برایش قالمدیغنی جواباً بیلدیروب نابی‌یی رفتار راضی ایلدیکی حالده ایشك بشقه صورتلرینی تعهد ایلدیکنی سویلدی. نابی کبی بر چاپقین ایچون رفتاره جواب ویرمك مشکل بر ایشمی؟

منور خانم ینه ساعی افندی‌یی اقناع ایچون الندن کلدیکی مرتبه چالشمقده دوام ایدییورسه‌ده هیچ برامید ویره‌جك جواب آله‌میوردی.

— ۷ —

ساعی افندی قیزیمی وقتیله قورتاروب زیان ایتمدم دیه ممنون ایدی. ندامت کتیرمك ایچون قیزی طرفندن بر شکایت بر سرزنش کورمیوردی. فاضله بك ضعیفلەمش اولدیغی حالده ساعی افندی بونك فرقنه وارمیوردی. زیرا کوزلری خانەسی ایچنده جالبەدن بشقەسنی کورمیوردی.

فاضله آرتق کندی اوطەلرندن طیشارو آنجق یمك زمانی چیقوب دیکر وقتلرینی شفیق ایله برابر مادموازلدن درس اوقومق و یالکزجه باشنه کلن فلاکتی دوشونمك ایله کچیرییوردی.

کوچك یاشندن باخصوص اوکسز قالدیغی کوندنبرو مقدم بکك کندیسنه ایلدیکی رعایت وحرمت هپ بیچاره قیزك فکرندن کچیوردی. او زمانه قدر ذهنی بو خاطرەلر ایله او قدر مشغول ایتمەمش ایدی. فاضله نانکور دکل ایدی. فقط بونلر خاطرینه کلدیکی زمانلر زوجەسی اولدیغی وقت حسن خدمت و صداقتیله بو ایولکلرك مقابلنی ایفا ایلیەجکنی دوشنوب ممنون اولیوردی. یا شمدی نه یپاجق! والدەسی وفات ایلدیکی زمانلر کندیسنك کوز یاشی دوکەمسی ایچون بونجه فداکارلقلر ایدن مقدم شمدی یاصدقرینی یتاغنی کوزیاشلریله ییقادیغی حالده آکا هیچ بر امداد ومعاونتده بولنەمیەجقمی؟ ایشته بوراسی فاضلەنك یورکنی صیزلاتمقده ایدی.

کرك منورخانمه وکرك مقدم بکه اولان محبت ومنتدارلغنك اقتضاسنجه اوده وظیفەسندن چیقمدیغی حالده آنلره خدمت ایلەمکی کندیسنه بورج بیلوردی. پدرینه «بن فلانجه آدمی ایسترم» دیەمز ایسەده «بن فلانجه آدمی ایستەمم» دیه بیلەجکدر. کندیسنی هرکیمه ویرمکه

قالقشسه‌لر هر برینه بر بهانه بولوب «بن آنی ایسته‌مم» دیه‌رك پدری حسن رضاسیله کندیلکندن مقدمه ویرمکه قالقیشنجیه قدر صبر ایتمکه قرار ویردی . ذاتاً کندیسی شفیقدن آیرلمیه‌جغندن کندینی برادریله برابر قبول ایده‌جك اولان زوجك پك چابوق بولنه‌میه‌جغنی بیلیوردی. واقعا او آره‌لق جالبه فاضله ایچون کمال تهالك ایله زوج آرادی ایسه‌ده آنی برادریله برابر قبول ایده‌جك برزوج بوله‌مدی. فاضله‌ده برعذر طبیعی اولان بو بهانه سایه‌سنده بشقه بر بهانه آرایوب بولمغه مجبور اولمیورایدی.

او اثناده نابی کوکی کیردی. فاضله بر کیفسزلك بهانه ایدرك دوکونه کیتمدی. فاضله هرنه‌قدر اورته‌ده کزینمیورسه‌ده برسببله کزینمکه مجبور اولدیغنده اکثری سخایه تصادف ایلیوردی . سخا دائم کندیسیله کورشمکه وسیله آرادیغنی آکلایور ایدی. فقط فاضله سخانك بر چوق معنالی سوزلر سویلدیکی کیجه‌دنبرو کندیسندن تباعد ایدییور وصوردیغی سؤاللره کسدیرمه جوابلرله مقابله ایلیوردی.

سخا، آرادیغی وسیله‌یی بولمق ایچون کوچلك چکمدی. فاضله‌ده پدرینك کوره‌مدیکی ضعفیتی آکا کوستردی. و آدمجغزه تلاش ویره‌رك تداویسی ایچون امر آلدی. غیری فاضله‌نك کندیسنی چاغرمسنه لزوم اولمیوب کندی وظیفه‌سنی ایفا ایچون اوطه‌سنه قدر کیدوب تداوی‌یه قالقیشیوردی . لکن فاضله اولکی کبی کندیسی ایچون مطیع بر یکن دکل «بنم برشیئم یوق. بن کندیمی معاینه‌ده ایتدیرمم علاجده آلمم» دیه جواب ویریبوردی . سخا ایسه ساعی افندیدن اوقدر مساعده حتی امر آلدقدن صکره فاضله‌نك سوزلرندن فتور بیله ایتمیوب فکرینی اورته‌یه قویه‌جق زمان کلدیکی جهتله چکنیه‌جك برشی اولمدیغنی کوریبوردی. برکون فاضله زیاده‌جه چهره‌یی آصدیغنده سخا :

— سز نه ديرسه كز ديبكز خانم بز سزى بويله كنديكزى خراب ايتمكه براقيه‌جغز. اوت! بن‌ده آكلايورمكه سزك خسته‌لغكز برمرض معنويدر. و آغرييان اعضا كزده يوركگزدر. سزه ايديله‌جك علاج‌ده بلكه بر طاقم مادى شيلردن زياده سوز و نصيحتدر . بن دوقتور دكلى‌يم؟ وظيفه‌م اولان تداوى ايچون هانكى علاج لازم ايسه آنى استعمال ايده‌جكم.

— سز كندى كنديكزه پك بيوك مأذونيت ويرييورسكز دايى بك! فقط كيمسه‌نك قاريشه‌ميه‌جغى برشى وارسه اوده كوكلدر. بنم كوكله كيمسه‌نك قاريشمسنه بن مأذونيت ويره‌مم. اوبنم بيله‌جكم شيدر. برخسته دوقتوره مراجعت ايدرسه اووقت دوقتور آنى تداوى ايدر. بن سزه خسته‌لغمدن، كوكلدن شكايت ايتمدمكه. جانم ايسترده بر بچاق آلور بوغازيمه ياخود كوكسمه صاپلاردم سز بكا « طبعاً سن كنديكى اولديرميه‌جكسين . بن دوقتورم . بم مساعده‌م اولمينجه اويله شى يپامزسين » ديه بيلورميسكز؟

— واى! بو درجه‌يه قدر تأثر ها! جانكزه قيه‌جق قدر!

— يوق ! بن تأثرمدن بحث ايتمدم . سزه بر مثال اولمق اوزره سويليورم. بن سزه بنم دردم وار كوكلم خسته ديميورم.

— فقط بيهوده يره‌ده بويله اريبوب صارارميورسكزيا!

— كندى حالمدن كمسه‌يه ايضاحات ويرمكه مجبور دكلم.

— يا سزك حالكز ايله متأثر اولانلر وسزكله مشغول اولمغه مجبور اولانلر وار ايسه آنلر نه ياپسونلر؟

— بن كيمسه‌نك بنمله مشغول اولمسنى ايستميورمكه آنلره چاره دوشونه‌يم.

سخا بورا۔ەيەقدروارد قدن صكره كيروچكلميوب ايلرولملك ايستدى. اولانجه فطانتنى ، ذكاوتنى جمع ايله صورت مكمله‌ده بر اعلان عشق ايلدى . فاضله سخانك سوزلرينى نهايتنه قدر دكله‌دى . فقط سخا بونلرك حسن تلقى اولنمامقده اولديغنى فاضله‌نك دوداقلرندن كچن آجى آجى تبسملردن كنديسنه عطف ايلديكى محقرانه نظرلرندن آكلادقجه دها زياده ماهرانه سوز سويلمكه غيرت ايديبوردى . نهايت كنديسنى زوج اولمق اوزره قبول ايتمسنى رجا ايله مدة‌العمر صداقتدن آيرلميه‌جغنه دائر تأمينات قطعيه‌سنى عرض ايلدى.

صره فاضله‌نك جواب ويرمسنه كلنجه كنج قيز آياغه قالقوب :

ــ بك افندى ! بو كونه قدر بن سزى دايمدر ديه بيلدم . آنك ايچون بمله كوريشوبده بوسوزلرى سويليه‌بيلديكز. فقط مادامكه دايم اولمديغكزى كنديكز بكا اوكرتديكز او حالده آرتق بمله كوريشوب قونوشمق ايچون اوطه‌مه كله‌مز سكز! بيوريكز!

ديه اليله قپويى كوستردى.

سخا حدتندن موراروب.

ــ بومعامله‌يى برقيزك عفت وناموسيله اكلنمك ايستيانلره واغفال ايتمكه چاليشــانلره بيارلر خانم! همان عقد نكاح ايچون تزوجه طالب اولانلره دكل ! دوشونكزكه نزاكت ايتــدم‌ده سزى پدوكزدن طلب ايتمزدن اول قلبمى سزه آچمق ايستدم.

ديدى . فاضله ايســه آرتق صوك درجه‌يه قدر تند برچهره ايله شو مقابله‌يى درميان ايلدى‌كه:

ــ بن پدرمك ايستمديكى برآدمه وارمم. پدوم‌ده بنى ايستمديكم برآدمه ويرمز .

– نی ایسته‌مه‌مك ایچون بر سبب بر قصور میدانه قویمکز لازم کلور. حالبوکه بن هرنه دیرسه‌کز یکی دیه‌جکم . برعذر بوله‌میه‌جقسکز .

– اك بیوك عذر بوکه بن دایم دیو ظانیدیغم بر آدمی زوج اولمق اوزره قبول ایدمم . دها زیاده چکه یاریشدیرمغه‌ده وقتم یوق . ایشته بو قدر . سز کیتمك ایستمیورسه‌کز بیورك اوتورك.

دیوب یانی باشنده‌کی مادامو ازللك اوطه‌سنه کچدی و آره‌ده‌کی قاپویی قپادی . سخا دخی اوطه‌دن چیقدی . فقط نومید اوله‌رق دکل ! سخا نابی کبی فرفره دکل ایدی. مقصدی اوغرنده نهایتنه قدر چالشان انسانلردن ایدی . باخصوص بونده کندیسنی مجبور ایدن برده عشق وار ! ایشك صوکنه‌قدر چالشه‌جق ایدی . هرامنه نائلیت اوغورنده هر شیئی کوزه آلدیرمش ایدی .

انسانلر آرزو ونیتلرینی ایستدکلری کبی ترتیب ایدرلر. ایشلری ایچون بر پلان یپارلر. بو پلانلرینی تصور وترتیب ایلدکلری زمان کویا ایش تمامیله اویله اوله‌جقمش واستقبال کندیلرینه اوله‌جقمش کبی طورانورلر . نه غلفت! او غفلت اولمسه « بن بونی شویله یپاجغم » سوزینی سویلین بولنمز . آنی اویله یپابیلمك ایچون نه‌یه کوکنیورز. بر ثانیه مدت ایچون امین اولمدیغمز حیاتمزه‌می ؟ درلو درلو وقوعات وممانعت تولید وابراز ایتمکده ایکن حالا جاهلی بولندیغمز استقباله‌می؟ بونجه نمونه‌لر ایله بزی اوصلاندیره‌میوب حالا غافل براقان ماضی‌یه‌می ؟

سخا ایشك مشکل جهتی اولان مقدم بکی آغق مسئله‌سنی بجردکدن صکره آتیسی ایچون موفقیتده هیچ شبهه ایتمیوردی. چالشمقله بوکا نائل اوله‌جغنه قانع اولوب حیلولت ایده‌جك موانعی خاطرینه کتیرمیوردی . نابی کبی بر فرفره وتدبیرسزك موفقیتی‌ده کندیسنه جرأت ویرمش ایدی.

بر کون ساعی افندی محل ماموریتنه کیتمك نیتیله خانه‌سندن چیقدیغی حالده‌باشنده بر آز آغری‌حس ایدرك آزه‌جق آچیلمق فکریله بك اوغلنده کزینمکه چیقمش ایدی. بك اوغلی مغازه‌لرینه چیقانلرك جیبلرنده پاره اولدیغی حالده برشی آلمقسزین خانه‌لرینه عودت ایتملری الك مشکل اولان احوالدن اولدیغی معلومدر. ساعی افندی‌ده سفره ادواتندن برچوق شیلر اشتراسیله عربه‌سنك ایچنه طولدیردقدن صکره وقت معیندن اول خانه‌سنه عودت ایلدی. اوله‌جغه باقلی‌که قوناغك باغچه‌سنك برکوشه‌سنده بولنان آخور طرفنده‌کی بیوك قاپو سایسلرك اورالرینی تطهیر ایلدکلری وقت اولمغله آچیق بولنیوردی. عربه‌جی عربه‌یی اوقاپودن صوقدیغنده قوناق حولیسنه قدر ایلرولیه‌جکی زمان افندی قوردونی‌چکوب‌عربه‌یی‌تکرارچوبرمك‌تکلفندن قورتارمق‌ایچون عربه‌دن اینمدی سائسه « اوشاقلرك برینی چاغرده عربه‌ده‌کی شیلری ایچرویه ویرسونلر » دیه‌رك یوریدی. بو سببله افندینك ورودینی خبر ویرمسی معتاد اولان عربه صداسی قوناغك ایچنده‌کیلر طرفندن طویلمدی. ساعی افندی کتیردیکی اشیانك وصولنی بکلمك اوزره طوغریجه آشاغی قاتده‌کی یمك صالونه کیتدی. او آرالق بر آز قارنی آچیقمغله بررافه‌دن یمورطه‌یمکده‌اولان‌شفیق و آنی‌بکلمکده‌اولان فاضله‌یی اوراده بولدی. مهوش‌ده‌سفره‌طاقملرینی تنظیم‌ایله مشغول ایدی.

افندی — سن سفره‌جیمی اولدك مهوش ؟

مهوش — خیر افندم. بو کون قیزلرك برطاقمی کزمکه کیتدیلر. قالانلری‌ده چماشیر ییامقده اولدیغندن بوکونلك ایش بکا قالدی.

ساعی — هایدی سن آنلری براقده طیشارودن اشیا ویره‌جکلر کوزلجه بورایه طاشیمغه باشله « فاضله » والده‌ك نرده ؟

فاضله - يوقاروده اولملى افنديم .

ساعى - چاغر كلسون آلديغم شيلرى كورسون .

جاريه‌لرك بعضيسى ـ وقاقده. كيمسى چماشيرده. اوزته‌ده كيمسه يوق. فاضله‌نك‌ده جالبه‌نك دائره‌سنه اوغراديغى يوق. خانمك‌ده اوطه‌سنه چاغرلمينجه جاريه كيرمك عادت اولمامش . افندى اوده دكل ! باشى آغرييور بك اوغلنه چيقمسيله اورادن اوه عودت ايده‌جكى‌ده حسابده يوق. سخا ايله جالبه‌نك سربستجه كورشمسنه بوندن امين زمانمى بولنور ؟ بوندن زياده احتياطمى اولور ؟

سخانك او كون اوده بولنديغندن‌ده معلوماتى اولميان فاضله اوطه‌دن كيروكيرمز يالكز بر آنه مخصوص اولمق اوزره اويله براوركوتى طورى كوستردى‌كه اوطه ايچنده ايكى انكرك يلانى كورسه‌ايدى وحتى بوايكى ييلانك ايكيسى بردن كندى اوزرينه هجوم ايلسه ايدى بلكه توكلرى بوقدر اوروپرمز، بلكه بويله برخوف مستنفرانه‌يه دوچار اولماز ايدى.

اوت ! اوطه ايچنده واقعا بريسى جالبه و ديكرى سخادن عبارت ايكى انكرك‌وار ايدى. هم بونلراويله بروضعيتده صارماش طولاش اولمشلر ايدى‌كه بونى كورنلرك برنلره برچفت سوت برادروهمشيره‌ديه بيلملرى شويله طورسون انسان اولدقلرينى تسليم ايده بيلملرى بيله قابل دكل ايدى. آنجق بس بللى دها قپونك ايلك آچلمغه طورانلمسندن متصل بعض پاطيرديلر بونلرى همان تبديل وضعيته حاضر لانمش اولديغندن فاضله‌نك دها خيالى بيله ايچرويه كيرمكسزين يعنى قپو هنوز آچيلور ايكن كمال تلاشلر ايله وضعيتلرينى تبديله جان آتمشلر ايدى. لكن فاضله بر آن صكره بونلرك كويا هيچ برقباحتلرى يوق ايمش كبى مستريحانه برحالده بولنمغه جبر نفس ايلدكلرينى كورنجه درحال كندى تدبيرينى‌ده ذهننده

قرارلشدیره بیلدی . اوده کویا هیچ بر شی کورمامش کبی طورانمق ایچون بتون قوت روحانیه‌سنی جمع ایلدی‌ده جالبه‌یه :

— پدرم بمك صالوننده سزی ایستیور .

دیوب چیقدی. فاضله چیقدقدن‌صکره جالبه ایکی اللریله باشنه‌اوره‌رق:

— ایواه! محو اولدق ! عجبا بر تأویل قبول ایتدیره بیلورمی‌یز ؟

دینجه سخا دخی غایت مأیوسانه و بلکه‌ده جالبه‌دن دها مقهورانه بر طورله دیدی‌که :

— بویله شیطان قیزه کوره‌می ؟

— اوت مشکل هم‌ده پك مشکل! فقط صکره بر تدبیر دوشونورز بن چابوق کیتملی‌یم‌که بلانك دها زیاده بیومسنه میدان ویرمیه‌یم .

ایرتسی کونی ساعی افندی کیتدکدن صکره سخاده کیتمك اوزره حاضرلانمش بولندیغی حالده جالبه سخانك اوطه‌سنه کلوب دیدی‌که :

— قیز بکا فنا فنا باقیور. بزدن شبهه‌لنمش. یاخود شبهه‌سز مسئله‌یی اکلامش . بوکا نه چاره بولملی ؟

حالبوکه سخانك‌ده جالبه‌یه اوکونکی نظری ومعامله‌سی پك بارد ومتنفرانه ایدی . سخا کندی فکرنده یپاجغنی قورمش . مقدم بك علیهنده‌کی انتریقه‌لرندن بشقه هرحالی طوغریدن‌طوغری‌یه فاضله‌یه آچمق وکندی‌حقنده عفو ومرحمتنی طلب وکنندیسنی تزوج ایچون نه یاپمق لازم ایسه یپاجغنی اعتراف ایلمکه قرار ویرمش ایدی. زیرا فاضله کبی جن فکرلی قیزه مسئله‌نك تأویلی ممکن اولمیه‌جغنی بیلیور ایدی . . . فاضله‌نك بومسئله حقنده کرك پدرینه، کرك بشقه کیمسه‌یه همان برشی آچه‌میه‌جغنی سخا بیلدیکندن آندن یکا تلاشه لزوم کورمیورسه‌ده

فاضله‌نك كندی حقنده تنفرینی موجب اوله‌جغی ایچون قهرلانمقده ایدی. بناءً علیه جالبه‌یه باردانه برطور ایله دیدی‌كه:

ــ بویله حالاتك بركون اولوب میدانه چیقه‌جغنی بن سكا سویلمش ایدم. او زمان سن بكا ذكاوتكدن، مهارتكدن بحث ایتدك. شمدی‌ده تدبیرینی سن دوشون!

ــ اوت دوشوندم. بتون كیجه، بتون كون آنی دوشوندم. ایشته بونك ایچون برتدبیر بولمق اوزره قونوشمقلغمز لازم اولدیغنی سویلیورم.

سخانك جواب ویرمدیكنی كورنجه خائنه‌نك نظر دقتی آچلدی. طوری دكشدی. دیدی‌كه:

ــ پك فتورسز بولنیورسین سخا!

ــ هر شیئی كوزه آلدیرمش اولان آدم نه‌دن فتور كتیرر. مسئله طوییله‌جق اولورسه بیاجغم ایش قفامه بر قورشون صیقمقدر.

ــ دیوانه! یكیتك سلاحی انكاردر.

ــ سنك كبی یكیتلرك.

ــ بو كون مناسبتسزلكك اوستكده! یأس ایله كندینی اولدرمكی دوشونه‌جككه امید ایله بر تدبیر دوشون.

ــ پكی! سن دوشونمشسین. بن‌ده دیدیكك وجهله بر مدت دوشونه‌مده بیاجغمز شی ایچون قرار ویرمك اوزره اویله قونوشالم.

ــ بز دوشنوب طاشنمق ایله وقت غائب ایده‌جك اولورسه‌ق ایش ایشدن كچمش اولماسون.

ــ قورقمه! فاضله اویله مهم شیده دوشونمكسزین حركت ایتمز. آكا قارشو بز دوشونمدن حركت ایده‌جك اولورسه‌ق ایشته او زمان آلدانمش اولورز.

سخانك بوسوزلردن مقصدی جالبه‌دن آیرو اوله‌رق اتخاذایلیه‌جكی تدابیرك اجراسنه و بو خصوصه دائر ایوجه دوشنوب طاشنمغه وقت بوله‌بیلمك ایچـون مدت قزانمق ایدی . بو صورتله جالبه‌یی اقنـاع ایلدكدن صكره ایشنه كیتمك اوزره چیقدی. آقشام عودتنده جالبه برشیئه قرار ویرمك اوزره قونوشمنی ینه تكلیف ایلدیسه‌ده سخا بویله مهم برایش ایچون اویله بر كون دوشونمك كفایت ایله‌میه‌جكی جهتله برقاچ كون مهلت ایستدی. ایشته بو صورتله وقت قازانمش اولدی. ایرتسی كونی جالبه سوقاغه چیقمش ایدی . مادموازل‌ده رسم ایچـون بعض آلات وادوات آلمق وشفیقی بر آز كزدرمك اوزره آنكله برلكده بك اوغلنه چیقدی . سخا طیشاری چیقدقدن صكره وقتندن اول عودت ایلدی . كنج آدم قاچ كوندریبوب ایچمیور . یالكز دوشنیوردی. بلا استیذان طوغریدن طوغری‌یه فاضله‌نك اوطه‌سنه كیتدی . فاضله تنهالقدن بالاستفاده بوشالتمغه احتیاج حس ایتدیكی كوز یاشلرینی آقتمقده ایدی . اللریله مارقه‌سنی ایشلمكده اولدیغی مندیل كندیسنه متوجه اولان كوزلرك یاشلریله صیر صقلام اولمش ایدی . سخانك آپانسز اوطه‌یه كیردیكنی كورنجه كیم بیلور نه‌كبی مدهش برجرأتله همان آیاغه قالقدیسه‌ده سخا كندیسنك سوز سویلسنه میدان ویرمدن همان یوزینی یرلره سوره‌جك بر حال ذلت اشتمال ایله:

ــ الله عشقنه فاضله بر آز بنی دكله ! والده‌كك حاكنه حرمةً سوزیمی بتیرنجیه قدر بنی بورادن طرد ایتمه.

دیمسیله فاضله وقورانه برطور ایله یرینه اوتوردی.

سخا ــ یوركنی آچمق ، دردینی دوكمك ایچـون كلن بر بدبختی سوزلرینی دكله‌مكسزین طرد ایتمك اصحاب مروته یاقشمز.

فاضله سخانك يوزینه باقدی. كنج آدمك سیماسی كچن كون كلدیكی كبی برحالده دكل ايدی. حال وطورنده هیچ بر تقید بولنميوب طبیعی برحالده بولنمسی سويليه جكی سوزلرك طوغریلغنه شهادت ايليوردی. كوزلری یاش ايله طولمش، همان بوشانمق ايچون بهانه آرايور ايدی. فاضله قناپه نك اوزرنده اوتورمش ايدی. سخا بره دیزچوكوب اوتوردقدنصكره دیدی كه:

ــ فاضله! حالمدن طولایی بنی تكدیر ايت. فقط رجا ايدرم تحقیر ایتمه: بن بو كون شورايه سكا یالانلر دوزنلر سويلمكه و یاخود سنی باشدن چیقارمغه كلمدم. هر شيئی سكا اعتراف ایتمكه، مرحمت طلب ايلمكه كلدم. سن بر نور مجسمسین. پرتولمعانكه قارشو بر شی ظلمتده كيزلنه میور. آشكاراولیور. سن بنم عندمده اوقدر بیوكسين كه سكا قارشو یالان سويلمكی، حقیقتی كتم ایلمكی جنایت بیلورم. سنك ذكاوتكه، فراستكه اعتراض ايتمك، سنی یالانجی و مفتری طوتمق المدن كلمه‌يه جك: سكا مفتری دیمك مفتریلكدر. سن نه كه دیرسه‌ك حقیقتدر. سندن یالان صادراولماز. سكا حرمتم اوقدر عظيمدركه «سن سوء ظن اصحابندنسين» دیوبده قدریكی تنزیل حدم دكلدر. اوت فاضله! سكا هپسنی اعتراف ايديورم! ایسترسه‌ك بكا لعنت ایت! فقط مرحمت ایت! زیرا بن او ملعنتی رضام ايله ارتكاب ایتمدم. بن بو كناهی بیكناه اوله‌رق ايشلدم. بنی بوحاله كتیرندن نفرت ايدييورم. اوقاریدن اكراه ايديورم... سنك ذكاوت وفراستكه قارشو برشی كتم اولنه‌میه‌جغنی بیلدیكم كبی بنم سوزلریمك صافيتی، عشقمك صحتی ده عیان اولديغندن امينم!... بشقه‌سنك بكا ایراث ايلديكی دنائته اغماض عين ایت. بنم كندی نقصانم وار ایسه آنی اتمام ایت، مرحمت ایت. فاضله بكا مرحمت ایت!... آياقلرينك اوزرينه قويه‌جغم باشمك اوزرينه سن آياقلريكی باصه‌بيلورسين. لكن

قلبمه باصمه. کندیکی ازمش اولورسین، بن ملوث بر بدبختم. فقط قلبم پاکدر. چونکه اوسنکله مملودر. برملکک اقامتگاهنه شیطان ایراث خلل ایده‌میور!... فاضله باشکی اوقدر یوقارو قالدیرمه! اوقدر عظمت ایتمه! بزی یرادان ربمز ندامتمزی توبه و استغفارمزی قبول ایله بزی عفو ایدییور. بدبختلری، مجرملری استهزا و استخفاف ایتمه‌ملی. آنلری دوشدکلری ورطه‌دن چیقارملی. خلاص ایتملی. اصلاح ایللی.

سخا بو سوزلری سویلرکن کوزلرندن سیل کبی یاشلر آقتمقده ایدی. بورایه قدر کلنجه آغلامنك شدتندن سوز سویله‌میوب بر آز تسکین اولمق ایچون طوردی. فاضله دیدی‌که:

- بن سزك نه حامیکزم نه‌ده ولیکز، شو حالکزه امداد ایچون اون سکز یاشنده‌کی بر قیزی انتخابده یاکلمشسکز.

- کیم اولورسه‌ك اول، نه‌سنده بولنورسه‌ك بولون. دریایه دوشوبده معاونتسز چیقابیلمسی قابل اولمیان بر کیمسه‌یه تصادف ایلدیککزده بو آدمك طلب امدادایله سزه اوزاتدیغی الندن طوتوب چکمزمیسکز؟...

- اکر او آدم پدریمك جانی آلمق اوزره قلبنه خنجرینی اوررکن حاصل اولان صدمه‌دن صارصیلوب آیاغی قایمشده دوشمش ایسه الیمی اوزادوبده آنی چیقارمق دکل، آیاغمله بر تکمه اورمغه بیله تنزل ایتمم. آندن نفرت ایدرم.

- مرحمت !...

- مرحمت عاجزلره، بی‌کسلره، محتاج مرحمت اولانلره کوره‌در. ناموس خرسزلرینه، شریك جنایتلره، خائنلره کوره دکل !... آنلره لعنت!... اوت! ربمز تعالی حضرتلری توبه‌مزی قبول وعصیانلرمزی عفو ایدر. فقط قوللرك بربرلری اوزرنده اولان حقلرینی روزجزاده

بربرلريله مرافعه‌یه براقیرز دیکرینك حقی اولان بر شیئی جالانی الله عفو ایدرمی ؟ بز ایسه قولسز مخلوقز . شان وعظمت ربانی بشقه .

– لکن بیلورمیسین‌که کندینی تخلیص ایدن بولنمیوبده چامور ایچنده معاونتسز قالان کیمسه اوراده قالنجه دها زیاده ملوث اولور . بتون بتون کیرلنور .

– بشقه بر کیچیدن استمداد ایدیکز ... قربانکزك اولادندن معاونت ایستمك جنتدر !.. تبدیل حال ایتمك ایستیورسه‌کز سزك حالکزی بیلمیان بر عفیفه قیز ایله تزوج ایده‌بیلورسکز .

– بن سندن بشقه‌سنی ایسته‌مم .

– بندن هیچ امید ایتمه .

– سکا هرحالمی سویلدم . عفو ایستدم . بنی عفویکه لایق کورمیورسین بنی اصلاح ایت دیدم . امداد ایتمیورسین . عشقمی بیلیورسین قبول ایتمیورسین . مادامکه بن بو قدر فنا بر آدم ایمشم او حالده کندی وجودیمی کندم قالدیرملی‌یم . بلکه اوزمان سنك عندکده قباحتم معفو اولور . سندن امیدیمی کسدکدن صکره یشامق ایسته‌مم ! کندیمی اولدیریرم .

– کچ قالمشسین بك افندی !.. کچ !.. اویله بر شیئه جسارتك وار ایسه آنی بشقه‌سنك وکندینك ناموسنی برباد ایتمدن اول یاپملی ایدك . ناموس فدا ایدلمامك ایچون جان فدا ایدیلور .

سخانك یوزی موس مور اولدی . اکر فاضله‌نك عفوینه نائل اوله‌جغنی ومرحمتنی جلب ایلیه‌جکنی بیلسه او آنده بیچاره کنج کندینی اولدرمکدن چکنمیه‌جك ایدی . فقط قیه‌جغی جانك تأثری موجب اوله‌جق بر اهمیتی قالمدیغنی کورنجه بوقدر بوش یره اولمکی‌ده جانی

ایستمدی . اولهمیهجکنی آکلانجه ینه کندینی دوشونمکه باشلادی . کندینی دوشوندیکنده ایسه فاضلهیه نائل اولمق آرزوسنی پك قوتلی وعشقنی پك شدتلی کوردی. ینه اسکی عزمنه قوت ویردی. فاضلهیی آلمق ایچون نهکه یاپمق لازم ایسه یاپمغه حاضرلاندی .

سخا ـ فاضله سنك بنی قطعیاً رد ایتمهك یالکز بندن نفرتکدن دکل !... بلکه مقدمه محبتکدن !... بونی انکار ایتمه .

ـ سزه هیچ برشیئی اقراره مجبور دکلمکه انکاره مجبور اولهیم ! اویله ویاخود دکل اوراسی بنم بیلهجکم شی . فقط بنم کوکلم کیمسهده اولمدیغی حالده ینهبن سنی ایستهیم! وایستیهیم! دها بردیهجککز قالدیمی؟

ـ اوت ! شونیده سویلیهیمکه قابل دکل ، پدرك سنی مقدمه ویرمیهجك. بشقه وارهجغك آدمك بندن ایی اولهجغنی بیلورمیسینکه بنی رد ایدییورسین ؟

ـ بن ایی دیه واریرمده فنا چیقارسه بختمه .

ـ بونیده بیلمش اولکه سنك بوقدر سوزلرکدن صکرهده ینهبن املمدن کچمیهجکم. پدرینه مراجعت ایدهجکم . موفق اولنجیه قدر چالیشهجغم .

ـ سنی ایستمدیکنی ، سندن نفرت ایتدیکنی یوزینه قارشو سویلین بر قیزی تزوج ایتمك ایستیهجکمیسین ؟

ـ بن سنی سوییورم ! بن سکا پرستش ایدییورمیا ! بنم ایچون اوکافی .

ـ تمام سنك کبی وجدانسز ادمه یاقیشان حالده بودر .

سخا بو سوزلردن پك زیاده متأثر اولمغله ینه کوزلرندن یاشلر بوشانهرق دیدیکه :

— نه بو حاللره سن مجبور ایدیورسین بکا مرحمت ایدوبده کندك امداد ایتمیورسین . سکا طوغریدن طوغری یه اولان مردانه حرکاتمی قبول ایتمدیکك حالده بن ده کندی المدن کلنی اجرا ایده‌جکم. سکا نائل اولمق ایچون نه یاپمق لازم ایسه یپاجغم. لازم ایسه یالان سویلیه‌جکم. دوزن ترتیب ایده‌جکم !!... ذاتاً بکا یازیق اولدی. بوندن صکره‌ده اوله‌جق !... مرحمت ایتده باری بوندن صکره کناهه کیرمیه‌یم !

— کناهکی سکا یازیق ایدن چکسون .

— اوت لعنت ! بکاده لعنت ! اکاده .

سخا بویله دیوب خشمله قاپودن طیشاری چیقدی .

فاضله یالکز قالدقده الینی شقاغنه طیایوب درین درین دوشونمکه واردی . سخا کندوسنه قارشو علناً اعلان حرب ایتمش ایدی. جالبه ایسه کیزلی اوله‌رق اجرای مفسدت ایدیوردی. زواللی قیزجغز کندوسنه اولاندن بشقه دها برچوق فنالقلرك حاضر ایدلمسیله اشتغال ایدلدیکنی کوردی. شو ایکی شریك خباثتی بربرینه قیاس ایله سخایی دها اهون بولیور ایدی . زیرا جالبه جانی آلمق ایچون کیزلوجه حیله وخدعه ایله هجوم ایتمکده . سخا ایسه کندینی مدافعه ایت دیمك کبی بر صورتده اظهار مافی الضمیر ایله‌مکده ایدی.

لکن کندینی نصل مدافعه ایلیه‌جك! بونك ایچون علیهنده ترتیب اولنان دسایسه کسب وقوف ایلمسی لازم دکلمی ؟ بوکا نصل موفق اوله بیله‌جك؟... فاضله‌نك‌ده آنلره قارشو حیله وخدعه ترتیب ایده‌میه‌جك قدر استقامتی واحواله کسب وقوف ایله اکا کوره طورانمق ایچون قاپولردن دکله‌مکه تنزل ایده‌مه‌مك ایچونده علو جنابی وار .

برساعت ارل سخا اوطه‌یه کیردیکنده فاضله باشنه کلان فلاکتلرك

تأثیریله آغلامقده ایدی. شمدی ایسه دها کله‌جکلره منتظر اولمق لازم کلدیکنی کوردی قیزجغز دمین کندیسنی صوك درجه بدبخت بولورکن شمدی او کنده دها برچوق عقبه‌لر بولندیغنی اکلادی. شمدی‌یه قدر برچوق محنت وفلاکتلره آلشمش اولان اوکسز، کندیسنه خبرویریلن دهالرندن بی قید بولنه‌مدی. بو آنه قدر هپسنه بویون اکمش اطاعت ایلمش. فقط امیدی منقطع اولمامش ایدی. مقدم دها اولنمه‌مش. کندیسی کلین اولمامش. درد دواسز دکل! بونك ایچون صبر لازم. فاضله‌ده اکا راضی!

لکن بوندن صکره کندیسنه حاضرلادقلری موجب فلاکت دسیسه‌لر نه‌در؟... باشنه دها نه‌لر کله‌جك؟... بونی فاضله نصل بیله بیلسون که آنی حاضرلایانلر بیلیورز زعمنده بولندقلری حالده نه اوله‌جغندن غافل اولدقلرندن‌ده غافل‌درلر:...

او اقشام فاضله یمکده سخانك سیماسنی هیچ بکنمدی. کنج آدم آیینه‌یه باقمش اولسه کندیسی‌ده بکنمزدی. سخا احوال منفوره‌سنك ایجابنجه ساحته طور طاقنمغه ویالان سویله‌مکه آلشمش اولدیغی حالده اوکیجه تدبیرلره موفق اوله‌میور ایدی. کنج آدمك یوزینه نظر دقتله باقان، کندیسنك فکرندن کچن شیلرك خیره دائر اولمدیغنی تفهیم ایده‌بیلوردی. سخانك او کونه قدر اجرا ایلدیکی حیله ودسیسه‌لر شمدیکیلره قیاس قبول ایتمزدی چونکه شمدی‌یه قدر مقدمك علیهنه چالشمش. شمدی ایسه سودیکی، جانی جانانی بیلدیکی فاضله‌نك علیهنه یوریمك، آکا طوزاق ترتیب ایتمك، افترالر آتمق کبی حالاتده بولنه‌جق ایدی. بوده کندیسنه اجی برشی کلیورسه‌ده فاضله‌یه نائلیت اوغرنده هر آجی‌یه قاتلانمغه رضا کوسترمش ایدی.

ـخانك سوديكی جانی، جانانی بيلديكی برقيزهقارشو بودرلوخيانته قالقشـمسنی فوق العاده اولان احوالدنمی بولهجغز ؟ يوق نصل بوله بيلورزكه انسانك اصل كندی جانهده خيانت وقصدايلديكی بك‌چوق كورلمش وكورلمكدهدر .

اوت! كندی جانی عليهنده ترتيبات و خيانت ظاهر !... اختياری قوهدن فعله كتيرنجهيهقدر ذهننده‌كی كچن‌افكار ونيات هپ‌كندی جانی عليهنده ترتيبات ويرديكی قرارينه آكا سوء قصد آلت جارحه وياخود اجرای سميه‌يی كندی اليله آلوب زواللی جانجغزينه تأثيری‌اوله‌بيله‌جك بر يرينه اورمق و يا اليله دوداقلرينه قدر كوتورديكی حالده آكا يول ويرمك ايچون آغزينی‌ده آچمق كندی جانه خيانت دكلمی ؟

آرتق سخانك فاضله‌حقنده‌كی فكرينی نصل مستبعدكوره‌بيلورزكه اوآنی اولدرمك محوايتمك‌درجه‌سنده برسوءقصدده‌بولنميور. باخصوص كنديسنی بختيار ايتمك ايچون اولانجه اقتداريله چاليشه‌جغی جهتله بو قصدينی آكا قارشو خيانت‌ده بولميور .

ايش بودرجه‌يه كلمش، مقدمی باشندن صاوه‌بيلمش‌ده سخا شمدی فاضله‌نك رديله قطع اميد ايده بيلورمی ؟

اواقشام سخا جالبه‌يه ديدی كه :

ـ جالبه ! بن شـمدی‌يه قدر ايوجه دوشوندم بر تدبيردن بشقه چاره‌سنی بوله‌مدم . سن اندن ايوسنی بولور ايسه‌ك اويله ياپارز .

ـ سنك تدبيريكی سويله بقالم !

ـ بن فاضله‌نك آغزينی آرادم، قيز مقدم ايچون يانيور . احتمالی يوقدركه بشقه‌سنه وارسون .

ـ اوت ! پك طوغری سويليورسين . بن‌ده بو كون بزم كلينه

كيتدم. خانم سوقاغه چيقمش، نابى اوده ايدى. انكله كورشدم! مكر ايشلر اولمش‌ده بزم خبرمز يوق. نابى كوكى كيرمه‌دن اول بر كون فاضله فوقيه‌خانمله كورشمكه كيتمش ايدى مكر اوكون منور خانم‌ده اورايه كلمش. سوزلشمشلر ايمش. منور خانمله فاضله اوطه‌يه قپانمشلر. بر چوق قونوشمشلر «حيوان كبى بزم برشيدن خبرمز يوق» قاريسى دكلمى؟ ظاهر! فوقيه خانم كچن كون بونى نابى‌يه سويلمش. نابى‌ده بكا نقل ايتدى. اومهوشى كوريبورميسين؟ اوخانن قارى‌يى! باق خبر ويرديمى! كيم بيلير نه قونوشديلر.

ــ بونده بيلنميه‌جك نه‌وار؟ فاضله‌نك كيمسه‌يه وارمه‌مسى ايچون سوز آلوب ويرمشلردر.

ــ بز بوقدر سر رشته آله بيلدك يا! بزه ايچه سرمايه اولور.

ــ نه اولورسه اولسون فاضله مقدمدن بشقه‌سنه وارمه‌يه‌جق كبى اكلايورم. انى بشقه‌سنه وارمغه مجبور ايتمكدن بشقه بزم ايچون چارهٔ خلاص يوق!

ــ اوت! اوقيز بورادن كيتمينجه بنم‌ده يورهكم راحت ايتميه‌جك! فقط انك ايچون بولديغك تدبير نه‌در بقايم؟

ــ فاضله‌يى الك ايستمديكى، نفرت ايتديكى بر آدمه‌ويرمكه قالقملى عادتا بونك ايچون جبر ايتملى‌ده اوده اووقت آندن قورتلق ايچون دها اهون صايديغى بر ديكرينه وارمغه راضى اولملى.

ــ انى دوشونمشسين. فقط بونك ايچون شفيق ايله برابر قبول ايده‌جك ايكى طلبكار بولمق لازم. زيرا افندى آنلر بربرلرندن آيرلمق ايسته‌مدكلرى حالده بن زوزايله آيره‌مام ديبورم. حتى آنك نيتى فاضله‌يى ايچ كوكيسى ويرمك امابن «فاضله ايستميور» ديه‌قاندريورم. واقعابدرى

شفيقى داماد اوله‌جق آدمك اوزرينه يوك ايده‌جك دكل. آنك مصارفنى ويره‌جك اما ينه برادريله برابر آله‌جق چيقميور . او حالده افندينك قبول ايتمه‌سى ايچون‌ده ينه شفيق ايله قبول ايده‌جك برطلبكار اولملى.

ـ جانم ! او طالبك برى يعنى فاضله‌نك نفرت ايلديكى آدم حاضردر. شمدى يالكز واره‌جغى طلبكارى بولمق لازمدر.

جالبه سخايه كوزلرينى ديكوب باقه‌رق:

ـ او حاضر اولان كيمدر؟

ـ مناسب كوروسه‌كز بن!

جالبه دوشونمكه واردى. ينه سخا ديديكه:

ـ بر قاچ كونه قدر بن فاضله ايچون منفور دكل ايدم . فقط شمدى بندن نفرت واستكراهنك درجه‌سنى سن‌ده بيله‌جكك ايچون تعريفه حاجت يوق! قيز بكا وارمامق ايچون هركيم آلسه راضى اولور.

جالبه اكشى يوزله :

ـ اوراسى اويله اما!...

سخا ـ بيليرسين‌يا! افندى‌ده بنى‌سور وبن ايستديكم‌حالده ويرمك ايستيه‌جكنه وفاضله‌يى بوخصوص‌ايچون اجبار ايده‌جكنه‌ده شبهه‌يوقدر.

ـ جانم بشقه بر تدبيرك يوقمى؟...

ـ بن بونى دوشوندم. سن بر بشقه‌سنى بولده اويله ياپه‌لم.

ـ نم ياپه‌بيله‌جكم شى شمدى فاضله‌نك منور خانمله كيزلى اوله‌رق كورشديكندن طوتديروب ايشى اعظام ايله تا مقدم ايله كوروشديكنه قدر كوتورمك . بو صورتله افندى‌يى حدتلنديروب فاضله‌يه جفا وحقارت ايتديرمك‌كه بلكه فاضله‌ده بونلردن بيزار اولورده برقوجه‌يه وارمغه راضى اولور.

ـ آه! بيلورميسين كه معشوقى ايچون چكيلان جفا انسانه نه قدر طاتلى كلور. آندن اوصانملازكه فاضله‌ده بيزار اولسون. بنى كورميورميسين! سنك ايچون بوقدر خلجان چكيورم‌ده اوصانيورمى‌يم؟ كنديمى فاضله‌يه برطالب اوله‌رق تقديم كبى بر اذيتى‌ده كوزه آلديرمغه قدر وارييورم. هم‌ده سن شمدى نه يوزله فاضله‌يه افترا آتمغه قالقيشه بيلورسين؟ اكر فاضله‌يه معلوم اولان اسرارمزى قيز هنوز باباسنه سويله‌مدى ايسه سويله‌سون ديه‌مى؟ اكر بنى فاضله‌يه بر طلبكار اولمق اوزره اورته‌يه قويار و افندى‌يه‌ده بو ازدواج ايچون رجا و نياز ايلر ايسه‌ك ايشته اوزمان بيلديككى سربست سربست يابه‌بيله‌جكك كبى آرتق فاضله‌نك سويليه‌جكى سوزك‌ده حكمى قالماز. چونكه بز بربريمزى سوديديكمز حالده سنك بنم ايچون فاضله‌يى ايستمكده اصرار كوسترمكلكك قابل اوله‌ميه‌جغى ايچون سنك او تشبثك اوزرينه سريمزك فاش اولمسندن هيچ قورقومز اولماز. حتى اوزمان كيمسه‌نك اينانميه‌جغنى بيلديكى ايچون فاضله‌ده برشى سويليه‌مز.

ـ صحيح اويله آرتق كيمسه‌نك بزدن شبهه ايتمك احتمالى قالماز. فقط يا مأمولمزك غيرى فاضله سنى قبول ايده‌جك اولورسه!...

ـ آنك احتمالى يوق!

ـ احتمال هرشى‌ده واردر سخا!...

ـ بكى! مأمولك غيرى فاضله بنى قبول ايده‌جك اولورسه بن كنديسنه برحشينلك ايدرك واز كچيريرم.

جالبه بر آز دوشوندكدن صكره كسكين برنظرله سخايه باقه‌رق:

ـ لكن سخا! سن بكا اويون ايده‌جك اولورسه‌ك واريا! صكره الملدن قورتيله‌مزسين (مقام تهديدده كوزلرنى زياده‌جه آچوب والليرنى

سخایه اوزاده‌رق) طوتدیغم کبی سنك بوغازینی صیقه‌رم. کوزلریکی اویارم. بن سودیکمی کندم ایچون سورم کیفمه اویمازسه ازه‌رم.

— بن سکا اویون ایدرسه‌م سن‌ده بکا ایستدیککی یارب!

— بر یاندن‌ده مقدم ایله کورشمشلر دیه‌رك او یوزدن‌ده تضییق ایتدیریرم! برکون اول باشمزدن دفع اولسون.

— تمام! شمدی نه ایسترایسه‌ك یاپه‌بیلورسین. حتی افندی‌یه دقیزك بو مقدم ایله محاوره و مخابره ایله لسانه کله‌دن اول سخایه ویرم‌ده ناموسکره سوز کلسون. نه یاپه‌یم بن سزك ناموسکز ایچون عمزاده‌مك باشنی یاقمغه راضی‌یم» دیرسین‌ده افندینك‌ده دها زیاده کوزینه کیرسین.

— سن پك اوسته‌لاشمشسین.

— خواجه‌من سزسکز افندیم افتخار سزك!

سخا نه قدر ممنون ایدی. جالبه‌دن آله‌جغی انتقامه ینه آنی واسطه ایلدیکندن پك زیاده متلذذ اولیوردی. سخا بر قیز ایله تزوج ایدوب جالبه‌یی ترك ایتمسی نه قدر بیوك بر انتقام اوله‌جقسه اوقیزی کندی الیله سخایه تسلیم ایتمسی جالبه ایچون دها زیاده داغ دروق اوله‌جغنی دوشنوب سوینیور ایدی.

همان ایرتسی کونی جالبه ساعی افندی‌یه فاضله‌نك منور خانم ایله کیزلی اوله‌رق قونوشوب عقد مقاوله ایلدکلرینی و فاضله‌نك مقدم بك ایله مکتوبلاشمقدن مهوش ایله سوقاغه چیقدقجه بربرلرینی کورمکده اولدقلرینی سویلدکدن صکره بوکبی حاللر مستورقاله‌میوب البت برکون اولوب‌ده قویه‌سی میدانه چیقه‌جغندن عالمك دیلنه دوشمه‌دن شمدیدن بونك برچاره‌سنه باقق اوزره کندینك‌ده ناموسی دیمك اولان زوجنك

ناموسنی محافظه اوغرنده عمزاده‌سی سخایه فاضله‌یی ویروب ایشی اورت باص ایتمك لزومنی برلسان ماهرانه ایله افاده وبیان ایلدی.

بیچاره ساعی! قیزینك کندیسنه قارشو اولان شو عصیاننه قهر وکدر ایلدیکی قدر زوجه‌سنك کندی ناموسی اوغرنده عمزاده‌سنك باشنی یاقمق درجه‌سنده‌کی فداکارلغنه‌ده او قدر تشکر ایلدی. جالبه‌نك اللرینی و دیزلرینی اوپمکه باشلادی. بیچاره پدر! اولادینك شو حالنی کندینه خیانت بیلدیکی ایچون کوکلی یك قیریلیور ایدی. سخانك فاضله‌یی ایستیوب ایستمیه‌جکی‌ده محتاج تأمل اولدیغنی سویلدکده جالبه کندیسی‌ویرمکه راضی اولدقدن صکره سخانك کندینه ولی‌نعمت‌بیلدیکی انشته‌سنك امرینه مخالفتی عقلنه کتیرمیه‌جکندن امین اولدیغنی فقط اصل دوشونیله‌جك مسئله فاضله‌یی ارضا ایتمك بولندیغنی سویلدکده ساعی افندی فاضله بو خصوصده کندیسنه اطاعت ایلرسه شمدیکی قباحتنی عفو ایلیه‌جکنی، لکن عناد و اصرار ایلیه‌جك اولدیغی حالده ایشته اوزمان حقوق پدرانه‌سنی محافظه ایتمك ایچون نه‌یاپمق لازم ایسه یاپه‌جغنی بیلدیروب فاضله‌یه مسئله‌نك تکلیفنی و رد ایلدیکی تقدیرده شو حال وکیفیتی سویله‌مسنی جالبه‌یه امر ایلدی.

جالبه‌نك مسئله‌یی فاضله‌یه آچمسی حقیقةً یك غریب اولدی. فاضله کولمکه باشلادی. اما نه کولمك! خنده‌لردن شکر یرینه زهر صاچیلیوردی. زواللی اوکسز! شو آجی آجی کولمه‌سیله کندیلرینك انتریقه‌لرینی آکلامیه‌جق قدر بدلا اولمدیغنی ومستهزیانه نظریله نه مال اولدقلرینی آکلامش اولدیغنی بیلدیریور ایدی. لکن نه عجایب حال‌که قیزجغز بونلری لساناً سویلیه‌میوردی. چونکه جالبه‌کندیسنی عمزاده‌سی

سود برادری ایچون طلب ایلیور . شو طلبکارك سخا ایله بینلرنده برشی بولنمسنه کیم اینانه بیلورکه فاضله آغزینی آچه بیلسون !..

فاضله‌نك ویره‌جکی جوابك جواب‌رد اوله‌جغی بزده معلوم‌دریا؟ آنك اوزرینه جالبه‌ده بو مسئله‌یه موافقت ایتمدیکی حالده پدرینی کوجندیره‌جکنی وصکره ایشـك قنالشـه‌جغنی ساعی افندینك تنبیهی وجهله سویلدی :

فاضله اوزون‌اوزادی‌یه جوابلر اعطاسنه‌ده تنزل ایتمیوب مقام‌ردده باشنی صاللامق و« خیر » دیمکله اکتفا ایلمـش ایدی . جالبه کیفیتی اولدیغی کبیجه ساعی افندی‌یه نقل ایلدکده آدمجغز پك‌زیاده حدتلندی باخصوص کریمه‌سی‌طرفندن ایلك دفعه اوله‌رق کوردیکی مخالفت‌هرایلك دفعه واقع اولان وقوعاتك تأثیری کبی پك شدید اولدی . اوتوروب طوره‌مز برحالده اولوب فاضله‌نك‌شو مخالفتنی مقدم ایله اولان‌معاملات خفیه نه برهان بولدیغندن زواللی پدرك یورکی یانیور وصانکه باشندن علولر چیقیوردی . او کونه قدر فاضله‌دن اطاعتدن بشـقه بر معامله کورمه‌مش اولدیغندن پدر آلیشق اولدیغی وحقی بولندیغی مطاوعتی ایستیوردی . کندی فکر ومقصدینه مخالفت ایده‌جك اولادی ازوب تپه‌لسه کوزی کورمیه‌جك بر حالده بولنیور ایدی. « فاضله‌یی چاغرك بکا چاغرك » دیه‌رك بر قاچ جاریه کوندردیکی حالده آنلر کیدوب وچاغروب‌ده فاضله‌نك کلمسنه قدر صبر ایده‌میوب کندیسی‌ده :

ــ فاضله ! فاضله !

نداسیله کندی اوطه‌سـنه چاغرتمش اولدیغی قیزینك اوطه‌سـنه کیتدی .

فاضله پدرینی کورنجه کمال‌احترام ایله آیاغه قالقدی. ساعی‌فاضله‌نك

حلیم ومغموم چهره‌سنی کورنجه بنه قیزینك کندیسنه اطاعت ایلیه‌جکنی امید ایله بر آز حدتی سکونت بولدی. طاتلی سسله سوزه باشلایوب دیدی‌که:

— فاضله قیزم! بودرلو سوزلرك بدر ایله قیز مواجهه‌سنده وقوعنی کوکلم آرزو ایتمز ایدیسه‌ده سن بنی مجبور ایتدك. چونکه بن سکا مناسبی وجهله والده‌ك ایله خبر کوندردم. فقط کتیردیکی جوابلره کوره سن کندیسنه جواب ویرمك ایستمدیکنی آکلادم. مادامکه سن بویله آرزو ایدییورسین. ایشته بن سکا کندم سویلیه‌یم! بر قیزه زوج انتخابی پدرك حقی اولدیغنی بیلورسین دکلمی؟

فاضله — شبهه یوق افندم!

ساعی — آفرین قیزم! بنم ده سنك ذکاوتکدن وشمدی‌یه قدر تحصیل ایتدردیکم معلوماتکدن بکله‌دیکم بویله ایدی. مقدمی بن انتخاب ایتدم. نانکور چوجغه کندی اولادم کبی سعی ایتدم. الکصوکنده بونلرك هیچ برینه لایق اولمدیغنی کوستردی. آنی بن انتخاب ایتدیکم کبی ینه بن رد ایتدم. بنم اویمك ناموسنه تعرض ایدن بر آدمی دامادلغه قبول ایتمك بنم ایچون ناموسسزلق اولور ایدی. هرجهتله بکا اطاعت ایتدك. وظیفه‌ك ده بوایدی. زیرا بن سنك ایولکك ایچون آنی رد ایلدم. بر پدرك اولادینی بختیار ایتمك ایچون چالشمسی بوینه بورجدر. کنجلرك باشندکی پدرلرك وظیفه‌سی آنلری حمایه ایله استقباللرینی دوشنمك وآنلر اکر اوخصوصده یاکلش بر فکره سالك اولورلر واکری بر یوله تمایل کوسترلر ایسه آنلری اداره ایتمکدر. ایشته اولادم بن ده وظیفه‌می تمامیله اجرا ایده‌جکم. بنم وظیفه‌م سکا حکم ایتمك، سنك وظیفه‌ك ده بکا اطاعت ایلمك اولدیغنی بیلیورمیسین؟ یاوروم.

ـ اوت افندم !

ساعی قیزینك شو سوزلری اوزرینه كنیش بر نفس آلدی .

ـ قیزم شمدی سنك ایچون سخا بكی انتخاب ایتدم .

فاضله ـ كیزله‌میكز پدرم‌كه بونی اولا سز انتخاب ایتمدیكز .

ساعی ـ البت اولا بن بریسـنه سكا قیزیمی ویریرم دیمم . خانم برادری ایچون سنی ایسـتدی . بن‌ده راضی اولدم . قرار ویردم . ایشته شمدی بو قراریمی سكا تبلیغ ایدییورم‌كه سكاده اطاعتدن بشقه برشی دوشمز .

فاضله دوشـنمكه واردی . ذهنندن بر آنده بیك درلو احوال كچیوردی . آرتق هر شیئی كوزینه آلدرمش ایدی. بوندن صكره نه اولمق احتمالی وار دییوردی . اكر اینانیله‌جق اولسه هپ بیلدكلرینی سویلیه‌جك ایدی. فقط او سوزلرك كندیسنی مفتری هم‌ده بك‌افراط بر مفتری اولمق اوزره طانتمقدن بشقه برایشه یرامیوب بلكه كندیسنه جزاده ترتب ایتدیره‌جكنی بیلیور ایدی . فقط بو ازدواجه ممانعت ایچون‌ده هر حالده برشی سویلمك لازم ایدی. زیرا پدرینك سكوتنی اقرار یرینه قبول ایده‌جكنی دوشوندی ودوشوندیكی كبی‌ده چیقدی .

ساعی افندی دیدی‌كه :

ـ بر قیزك بو درلو شیلری قبولنه سكوتدن اعلا جواب اوله‌ماز.

فاضله اوكنه اكمش اولدیغی باشنی قالدردی . قاشلری چاتلمش ، مخمور باقشـلی كوزلری هر دائمكیدن زیاده سوزلمش اولدیغی حالده دیدی‌كه :

ـ اوكی والده‌م سخا بكی زوج اولمق اوزره مناسـب كورمش اویله‌می ؟

ساعی ــ اوت والده‌ك دكلمی ؟ هم سنك ایولكك ، هم‌ده كندی عمزاده‌سنك ایولكی ایچون مناسب كورمش . بن‌ده پك موافق كوردیكم ایچون قرار ویردم .

فاضله ــ بن سخا بكی دایم دیه طانیدم . بوندن صكره‌ده اویله طانیرم . آنك ایچون بویله بر شیئی پك چركین كوریرم .

ساعی ــ قیزم بوسنك اصل دایك دكل‌یا! تزوجكز مشروعدر .

فاضله ــ جالبه خانم ایچون «سنك والده‌كدر» دییورسكز دكلمی ؟

ساعی ــ البت . والده‌ك بنم زوجه‌م سنك نه‌ك اولور ؟

فاضل ــ اوحالده آنك برادرم دیدیكی آدم‌ده بنم دائم اولمق لازم كلور . بن آكا بشقه نظر ایله باقه‌مم .

ساعی ــ بن اویله چوجق لافلرینه قولاق ویرمم . زوزكلسككك لزومی یوق . سكا نكاح دوشن بر آدم نه‌دن سنك دایك اولیورمش؟

ــ بكی مادامكه سخا بك بنم هیچ برشیئم دكلمش . او حالده آنك همشیره‌سی‌ده هیچ برشیئم اولمامق لازم كلور . بنم هیچ بر شیئم اولمیان بر قادینك بكا انتخاب ایتدیكی زوجی‌ده بن قبوله مجبور دكلم .

ساعی ــ بن انتخاب ایتدم ! دیه‌جككك وارمی ؟

فاضله ــ رجا ایدرم افندم. بنی بو خصوصده هیچ تضییق بیورمیكز . چونكه قابل دكل .

ــ بكا عصیانمی ایدییورسین ؟

ــ ایتدیرمیكز دیه سزه رجا ایدییورم .

ــ بو اوله‌جق قیزم . ایشته بن بوقدر سویلرم .

فاضله‌نك برمدت الی آیاغی دتره‌مكه باشلادی. بولندیغی موقع پك مخاطره‌لی ایدی . پدرینی اینجیده‌جك سوز سویله‌مكی ایستمیوردی .

فقط برشی سویله‌مدیکی حالده‌ده کندیسنی سخایه ویره‌جکلر ایدی. ایشته بو خاطره زواللی قیزك ذهننه کلدکجه عقلنی بوزه‌جق کبی حاللره کیروب کوزی برشی کورمز اولیوردی. نهایت هرشیئی کوزه آلدیره‌رق:

— بن‌ده قطعیاً ایسته‌مم.

دیدی. ساعی افندی‌یی حدت بورودی، غیری قیزینك مقدمه اولان محبتی ایچون کندیسنه مخالفت ایتدیکنه شبهه‌سی قالمدی. سرت سسله دیدی‌که:

— بن سنك بونی نه ایچون یاپدیغنی بیلورم اما سن آندن امیدیکی کس! مادامکه لاقردی بو قدر آچیلدی بن‌ده سکا شونی سویلیه‌یمکه سنك بوندن صکره مقدمه وارمق احتمالك یوق. بونی خاطر کدن سیل‌ده بنم وقار و حیثیتمه طوقونه‌جق معامله‌لاتده بولنه‌یم دیه. بن ناموس اوغرنده دکل اولاد! جانمی‌ده فدا ایدرم.

بیچاره ساعی! بو سوزلری او قدر جدی سویلیور ایدی‌که فانله پدرینه آجیدی. زواللی آدم بر کون اولوب‌ده زوجه‌سنك اسرارینه واقف اولورسه نه قدر مضطرب اوله‌جغنی دوشونده‌ده‌ی احوالك کندیسندن مکتوم قالمسنی آرزو ایلدی.

ساعی سوزینه دوامله:

— اکر سن عقلك باشنده اوله‌رق ادبك ایله اوتورر ایسه‌ك سنی ایسته‌مدیکك آدمه ویرمم. فقط بونی سوء استعمال ایله هرکس حقنده بربهانه‌بوله‌جق اولورسه‌ك اووقت دکله‌مم. چونکه سخایی‌ده ناحق یره رد ایدییورسین. بك ایی برچوجقدر. فقطهایدی بردفعه‌ایچون حقسزلغکی عفو ایده‌یم. فاضله اولادم! بو کونه قدر ناموس اوغرنده قزارمامش اولان یوزیمی قیزارتمه. باشمی اوکه اکدیرمه سکاده یازیق‌اولور بکاده.

ــ اویله احوالی هیچ بروقتده بنم یوزمدن کورمیه‌جکسکز پدرم.

ــ برخوردار اول اولادم.

ساعی بویله دییوب کوزلری یاش ایله طولدیغی حالده قالقدی. قیزینک اولجه مقدم ایله مخابره ومقاوله‌کبی جالبه‌نك سویله‌مش اولدیغی احوالنی عفو ایله شمدیکی ویردیکی سوز ایله ممنوناً اوطه‌دن چیقدی.

فاضله پك خطرناك برموقعه کیرمش ایدی. پدرینه اطاعت ایچون مقدمدن امیدنی کسمك لازم کلیوردی. چونکه پدری بونی قطعیاً امر ایلمش ایدی. ساعی افندی اوطه‌دن چیقوب‌ده یالکز قالدقده فاضله بی مجال اوله‌رق کلوب مندرك اوزرینه ییغیلی ویردی. طیشاریده بولنان مادموازلی افندینك کندی دائره‌سنه کیتدیکنی کورنجه فاضله خانم یالکزدر دیه اوطه‌یه کلدی. فاضله‌یی او حالده کورنجه شاشیروب «آی» دیه‌جك اولدقده فاضله غیرتله پرمغنی آغزینه کتوروب «صوص» اشارتی ویردی. اولانجه غیرتنی طوپلایوب:

ــ قاپویی سور بنی بو حالده کیمسه کورمسون.

دیدی. مادموازل قاپویی سورمه‌لدی. وفاضله‌نك باشنی بر آز صوایله ایصلاتدی. فقط قیزجغزك وجودی بوز کبی صغوق اولوب دتره‌مکده اولدیغنی کورنجه اوزرینی اورتوب ایصتمغه باشلادی وتلاشله:

ــ لکن فاضله خانم. سز خسته‌سکز، هم چوق خسته! امان نه اولدیکز! دوقتوری چاغیره‌لم... باقه‌یم بلکه سخا بك کلمشدر.

دیدی‌که مادموازلك بو سوزی فاضله‌ده آنی قولندن طوته‌جق بر قوت کتیردی.

ــ صاقین ها!

دیدی. برساعت صکره فاضله کندینی طوپلادی. او آقشام سفره‌ده

جالبه ایله سخایه قارشو بك وقورانه برحالده بولندی. بیچاره قیزکدرلی اولدیغی حالده آنلره قارشو مستریح کورنمك وسخایی رد خصوصنده‌کی موفقیتیله افتخار ایتمك ایستدی. ایرتسی کونی مهوش بیچاره‌سی‌صندیغی ایله برابر قوناقدن طرد ایدلدی. جالبه‌نك ساعی افندی‌یه خبر ویرمش اولدیغی سوزلر اوزرینه مهوشك قباحتنی افندی عفوه لایق کورمدیکی کبی آندن صکره قوناقده بولنمسنی‌ده مناسب کورمدی.

برهفته صکره فاضله ایچون مستعد ومعلوماتلی حسن‌حالی هرکسجه مصدق برطالب ظهور ایلدی‌که ساعی افندی‌ده بوکنج آدمی کندیسنه داماد ایتمکی مناسب کوردی . فقط بو آدمك ایچ کوکیسی اوله‌رق کله‌جکنی فاضله عذر بولدی . قیزینك کندی خانه‌سنده اوتورمق ایستمیوب بشقه اوه کلین کیتمك ایستمسی ساعی افندینك پك کوجنه کیتدی. براولاد پدرندن آیریلمامسنی آرزو ایتمك لازم کلورکن فاضله‌نك بویله سویلمسی زواللی پدره داغ درون اولدی. بونی جالبه‌یه دردلشمك اوزره سویلدیکنده فتان قاری کویا فاضله‌یه صحابت صورتیله « فاضله بوسوزی پدریله برابر اوتورمق ایستمدیکندن سویله‌میوب بلکه بشقه برشی ایچــون سویله‌مش اوململیدر » دیه‌رك صورتده افندینك حدتنی تسکین وسیرتده آکا علو ویرمك‌ایچون اویله سوزلر سویلدی‌که ساعینك بو سوزلردن شبهه‌لری اویانوب:

ــ اوت حقك وار جالبه . بشــقه برشی ایچون اوململی . او بشقه شی‌ده مقدمدن عبارتدر . قیز عقلنجه بکا اویون ایتمك ایستیور. فقط بن چولق چوجق مسخره‌سی دکلم.

دیه‌رك فاضله‌یی چاغردی. کندیسنك بویله حقسز یره هرطلبکاره برطاقم بهانه‌لر بوله‌رق ایشی کچشدرمك ایستدیکنی وحالبوکه پدرینی بویله

آبدال یرینه قویوب ده اویون ایده‌میه‌جکنی آکلاتدی وبونلردن مقصد چاره‌سز قالوب ده کندیسنی مقدمه ویرمسی ایچون اولدیغنی آکلادیغندن بونك قابل اوله‌میه‌جغنی صوك دفعه اولمق اوزره اخطـار ایلدی. سوزینی دکله‌مدیکی حالده ایشك فنایه واره‌جغنی بیلدیروب:

ــ اما سن بو عنادکدن دونمیه‌جك اولورسه‌ك سـنك ایچون فنا اولور. ایوجه دوشون فوقیه‌خانمك قوناغنده سن منورخانمله براوطه‌یه قپانوب کیزلو اوله‌رق قونوشمشسین. سویلشدیککز لاقردی کیزلی برشی اولمســه هرکسك یاننده‌ده قونوشه‌بیلور ایدیکز. بن بونلری ایشتمدم دکل. ایشتدم. فقط نشـانی رد اولنان بر آدمك والده‌سیله کیزلوجه قونوشمقلغك نه قدر بیوك برقباحت اولدیغنی بیلمه‌مشسین‌در دیه سس چیقارمدم. لکن شمدی سن بویله مناسبتسزلکلر ایدنجه ایش میدانه چیقیورکه چوق بیلمش منورخانم سنی قاندرمش، اغفال ایتمش، مقدمه وارمق ایچون اصرارایت دیه اوکرتمش اوملی. یوقسه بن سندن هیچ بویله اطاعتسزلك بکله‌مز ایدم.

ــ بن سزه اطاعتسزلق ایتمك فکرنده دکلم.

ــ اویله ایســه نیچون سـخانك بر قصوری اولمدیغی حالده آنی ناحق یره رد ایتدك ونیچون شمدی بو آدمی رد ایدیورسین؟

ــ سخا بکی ایستمیوردم رد ایتدم. بو شمدیکنی‌ده ایچ کوکیسی کله‌جکی ایچون ایستمیورم.

ــ بمله برابر اوتورمق ایستمیورمیسین؟

فاضله کندیسنه نه یپاجقلر ایســه یاپدقلرینی یعنی غیری مقدمه وارمق احتمالنی براقدقلرینی کوروب بوندن صکره‌ده کندیسی ایچون پدرینك قوناغنده اوتورمق احتمالی اولمدیغنی آکلادیغندن اوکونه قدر

ظلمنه بويون اکمش اولدیغی جالبه‌نك آرتق خاطرینی صایغه لزوم کورمدی. ودیدیکه:

ــ سزدن آیرلمق ایسته‌م. فقط شمدن صکره اوکی والده‌م ایله کچنمیه‌جکم.

ساعی قیزینك بو جسارتندن شاشیردی. وزوجه‌سنه قارشو اولان شو تعرضنه فنا حالده جانی صیقلدی:

ــ حدینی آشمه فاضله!

دیدی. او آنه قدر محاوره‌یی سکوت ایله دیکله‌مش اولان جالبه محزونانه بر چهره ایله ساعی افندی‌یه:

ــ مراقلانمیکز افندم! اومثللو سوزلر بنم نیچه سنه‌لردر ایشیده‌ایشیده آلشمش اولدیغم سوزلردر. بویله شیلری بن مراقلانمیه‌سکز دیه سزه سویله‌دم. لکن تدبیرسز چوجق بن شوراده آغزیمی آچمیوب طوردیغم حالده تعرض ایدرك کندیسی سزه کوستریور. بن هر کون بو حقارتلری چکرم.

سوکیلی زوجه‌سنك شو محزون حالی ساعی افندینك یورکنی یاقدی. قیزینه بر نظر حشمله باقدی:

ــ حقك وار قیزم. سن‌ده بواوده طورر سه‌ك اوکی والده‌که راحت ویرمیه‌جکسین.

دیدی. فاضله اوکی والده‌سنه ایلك دفعه اولان شو تعرضی قادینك نه صورتلرده دوکدیکنی کورنجه آزقالدی‌که کچوك سنندن برو کندیسنه ایتمکده اولدیغی اذا و جفایی قادینك یوزینه اورسون. لکن پدرینه اولان احترامنی و پدرینك اوقادینه اولان محبتنی دوشنوب ینه کندیسنی قباحتلی بوله‌جقلرینی مطالعه ایله سکوت ایتدی. ساعی افندی دیدی‌که:

— بن سکا کوزللکله معامله ایدوب سوز سویلدکجه سن شمارمیشین.
بن بشقه درلو معامله ایتمکی‌ده بیلورم. عقلکی باشکه طوپلا.

جالبه مسترحمانه بر سسله — او قدر چیقیشمه افندی. چوجقدر آنك جاهللکنه ویرملی! کیم بیلور او منور خانم اوله‌جق قادین‌لر سویلدی‌ده قیزی قاندردی.

ساعی — عجایب! منورخانمك سوزیله بکا عصیان ایده‌جك اولادی بن نه‌یاپه‌یم «فاضله‌یه خطاباً» سن منور خانمه کوکنوب‌ده‌می بکا قارشو طوریپورسین. باق بن سکا قطعی بر سوز سویلیه‌یم. مقدم فاضله‌نك زوجی اوله‌بیلور. فقط ساعی‌نك دامادی اوله‌ماز آکلادکمی؟ شمدی مقدم ایله پدرینك برندن برینی انتخاب ایده‌بیلورسین. یا مقدمدن کچملی، یا بندن! دوشون طاشین‌ده بکا بر جواب ویر. بن آکا کوره ایده‌جکم معامله‌یی بیلورم.

فاضله — بوکا جواب ویرمك ایچون دوشونمك لازم دکل! بن سزدن کچه‌بیلورمی‌یم.

— اوحالده مقدمدن کچملی!

— کچمدکمی؟

— او حالده بو مناسبتسزلکلرك نه‌در؟ نیچون هرکسه بر بهانه بولیورسین؟

— بنی خانه‌سنه برادرم ایله برابر اله‌جق بر آدم بولیکز.

— پکی اویله اولسون صکره‌ده بشقه لاف دیکله‌مم.

شو قرارك نتیجه‌سی جالبه‌یی پك ممنون ایتمش ایدی. زیرا فاضله سخایی رد ایلمش وقوناقدن طیشاری کلین کیتمسی ایچون قرار ویرلمش ایدی‌که جالبه‌نك‌ده ایستدیکی بو دکلمی؟... اوف! اما جالبه ایچون اویله

برطالبك كچ چيقه‌بيلمسی انديشه‌سی وار، شمدی‌ده فاضله‌نك بر آياق اول قوناقدن دفعی ايستيور ! . . .

فاضله اوطاسنه عودت‌ايلديكنده يوزی اوقدر صرارمش ايدی‌كه اوراده بولنان مادموازل فاضله‌نك بوحالندن قورقدی. فاضله بر آزصو ايچمك ايچون صراخی ايله برداغی الينه آلديغنده اللرينك دتره‌مسندن صوبی قويه‌ميه‌جغنی مادموازل كوردی. فاضله‌نك اللندن آلوب فودی. فاضله تشكردن صكره بر آز ايچدی. انستوتريس پك مهم بر وقعه كچديكنی آكلايورسه‌ده برشی صوره‌ميوردی. زيرا فاضله‌نك عادتی‌راز درونی هيچ كيمسه‌يه سويله‌مه‌مك اولديغندن او كونه قدر مقدم ايله نامزدلكلری بوزوله‌لی آلتی آی اولديغی وبوقدر ايشلر اولوب كچديكی حالده پك زياده سوديكی انستوتريسنه بيله بر شی سويله‌مه‌مش، دردلشمه‌مش ايدی. مادموازل اولانلری خانه ايچنده اورته‌ده سويلنان لافلردن آكلايوردی. شاكردی كنديسنه برشی آچديغی ايچون‌اوده صورميوردی. فاضله اللری ودیزلری دتره‌مكده اولديغی حالده اوطه‌ده كزينيوردی . بر مدت بويله سكوت ايله كزندكدن صكره جيبنده‌كی آنختارنی آلوب چكمجه‌سنی آچدی. بررسم چيقاردی. بورسم فاضله‌يه نشان طاقلدقدن صكره مقدمك چيقارتديغی رسمی ايدی‌كه اوزمان‌منور خانم بوندن برقاچ دانه جالبه‌يه كتيرمش وجالبه‌ده برينی ساعی افندی‌يه برينی‌ده فاضله‌يه ويرمش ايدی. سخا ايله نابی‌ده برر دانه‌سنی آلمشلر ايدی. فاضله برمدت رسمه باقدقدن صكره دتره‌ين اللريله آنی يرتمغه باشلادی. هر پارچه‌لايشده كنديسنه رعشه كليور ايدی . صكره آنك پارچه‌لرينی‌صوبه‌يه‌دوكدی. كنديسی‌ده‌صوبه‌نك‌قارشوسنه‌اوتوروب آنلرك يانمسنه باقيور ايدی. رسمك پارچه‌لری ياندقجه آنلر ايله برابر فاضله‌نك

یورکی یانمقده ایدی . صانکه او رسم فاضله‌نك یورکی ایمش‌ده فاضله آنی پارچه‌لامش. وشمدی یانان‌ده آنك پارچه‌لری ایمش کبی فاضله بر آجی حس ایدیور ایدی . کمال حیرتله کندیسنی سیر ایلمکده اولان انستوتریسی‌ده فاضله‌نك یوزنده مشاهده اولنان آثار اضطرابدن قیزك نصل یورکی یانمقده اولدیغنی آکلایوردی. کاغد پارچه‌لری یانوب کول اولدقده فاضله اویله شدتلی بر «اوف» صالیوردی‌که قارشوسنده بولنان انستوتریس بو «اوف» ك شدتندن دتره‌دی فاضله آیاغه قالقوب :

ــ پدرم بندن دها نه فداکارلق ایستیور؟ بوندن زیاده دها نه‌قدر اطاعت بکلیور ؟

دیدی. وکیدوب مندره اوتوردی . فقط بو اوتورش اوتورمقدن زیاده یاصلانمق ایدی . قولنی قولتق یاصدیغنك اوزرینه اوزاتمش . آلتون کبی صاچلرینك اورکوسی اویاصدیغك اوستنه ییغلمش. کوزل کوزلری اطرافه سرسریانه بر نظرله باقیور ایدی. مادموازل بر زمان سکوت ایله طوردقدن صکره یواش سسله شاکردینه :

ــ سویبورمیدیکز ؟

دیدی. فاضله طالغین برحالده .

ــ بیلمم !

دیدی .

انستوتریس ــ زوللی چوجق !

فاضله الینی کوکسنه قویوب ــ یورکم یانیور اما محبتدنمی؟ مرحمتدنمی نه‌دن آنی بیلمیورم .

ــ فقط فاضله‌جغم ! مقدم بك ایجون سویلدکلری شی‌ده پك بیوك شی !

— مادموازل اكر كناهدن قورقار ايسه‌ك اويله منفور بر افترايي آغزيكه آلمه. بن مقدمي كنديمي طانيديغم كوندنبرو طانيرم و كنديمي بيلديكم كبي بيليرم. اويله خيانتي ارتكاب ايتمديكني بيلديكم كبي بوندن صكره ياپيه‌جغنه‌ده امينم.

انستوتريس اوزمانه قدر كنديسنه براز درونندن برشي آچه‌مش اولان شاكردينك بويله سوزلريله جسارتلنوب:

— بو افترايي تصنيع ايدنلر نه استفاده‌لري ايچون ياپديلر؟

فاضله بر مدت آجي آجي كولدكدن صكره:

— البت بر استفاده‌لري ايچون ياپمشلردر.

ديدي. مادموازلك كوزلرندن ياش كلدي. فاضله آغلاميوردي. فقط رنكنك صاريلغي اودرجه‌يي بولدي‌كه مادموازل قيزجغزك حالندن قورقمغه باشلادي.

فاضله — والده‌سي واوغلي شمدي‌يه قدر بنم و قرنداشم ايچون مشفق ومددكار ايديلر. بن آنلره اولان بورجمزي خانه‌لرينه كيتديكم وقت اطاعت وصداقتله اوده‌يه‌جكم ديه متسلي اوليوردم. شمدي ايسه آنلرك بونجه ايولكلرينك مقابلني نه‌ايله‌اوده‌يه‌جكم‌بيلورميسين‌مادموازل!

فاضله سوزي بورايه قدر كتيردكده اوطورديني يردن حيزله قالقوب بلا حركت اولديني يرده طوريوردي. سوزينه دوامله:

— آنلرك كوزينك اوكنده بر ديكرينه واروب يوركلريني ياقمق، اوغلنه يأس، والده‌سنه كدر ويرمكله.

— زواللي مقدم بك! بيچاره فاضله!

— بك طوغري سويلدك اوت! بيچاره فاضله! اكر منور خانمله مقدم بكك امدادينه يتشمش و آنلره كله‌جك كدري منع ايتمك ايچون

يالكز برچاره اولسه الله‌ده بيلوركه بن آنى دريغ ايتمم . فقط ايشته سويلديكك كبى بيچاره‌يم ! والده‌مى غائب ايلديكم زمان بكا آغوشنى آچوب كوز ياشلريمى اليله‌سيلن برقادينه‌اولادينك آغلاديغنى كوسترمك ومغموميتمى تبسملريله‌دفعه‌چاليشان برخنده‌مه‌بيكلرجه‌اويونجاغنى.اشياسنى فدا ايليان زواللى چوجغك بادئ فلاكتى اولمق ايسته‌مم . مقدم بنى سور. والده‌سى‌ده مقدمى جانندن زياده سور. اكر مقدم بنى چوق سومه‌مش اولسه‌ده اودرجه متأثر اوله‌جغنى بيلمسه‌م بوقدر كدرايتمم . مسئله يالكز بكا قالورسه بن‌كنديمى دوشونمم. زيرابن‌كوچك‌سنمدنبرو محنته، جفايه آليشغم. اوزواللى ايسه آنى ايلك دفعه اولمق اوزره بنم يوزمدن كوره‌جك. اوت ! بن بونى بر آز اولسون تخفيف ايچون يعنى آنلره قارشو برديكرينه وارميوبده يالكز موتمه آغلامه‌لرى‌ايچون كنديمى اورته‌دن قالدرمغى دوشوندم . لكن شفيق نه ياپه‌يم آنى كيمه براقه‌يم ؟ دشمنلرك الينه‌مى .

ـ لكن فاضله خانم. اودرجه فداكارلغه چيقيشه‌جغكزه اولميوب اوتوريكز .

ـ غوغا آنك اوستنه دكلى يا ژوزفين ! بن هر جفايه قاتلنوب‌ده اوتورمغه راضى اولديغم حالده بنى براقيورلر .

خواجه وشاكردك آره‌سنده شو محاوره جريان ايتدكدن بر هفته صكره بركون فاضله شفيق ايله برابر صفه‌يه چيقديغنده صفه‌نك اورته‌سنده خشمله كندى‌اوطه‌لرينه‌طوغرى يوريمكده اولان پدرينه تصادف ايلدى. ساعى‌افنديك كوزلرى دونمش، يوزى موس مور اولمش‌ايدى. جالبه‌ده آرقه‌سنده‌بولنيورايدى. اوراده بولنان جاريه‌لر افنديك‌حالندن

اوركوب بر كوشه بوجاغه صوقوليورلردی . ساعی همان فاضله‌نك قولندن يقاليوب بر كره صارصمغله :

ـ خائن قيز! بمله مقدمدن بربمزك انتخابنی بن سنك رأينه براقمش ايدم ! بكا مصاللر اوقويوب‌ده بويله اويون ايتمكه قالقدك اويله‌می ؟ بمله اكلنمك وبنی مسخره ايتمك ايستيورسين ها! بن سكا كوستريرم.

ديه‌رك قيزجغزی بر ديواره چارپدی . فاضله نه‌يه اوغراديغنی بيلميوب شاشقين شاشقين باقه‌رق :

ـ نه اولمش ؟ آنی سويله‌سه‌كزده بن‌ده آكلاسه‌م .

ديدكده ، ساعی :

ـ حالا بنی استهزا ايديورسين ؟ فقط سكا كلان مكتوب بنم اليمه كچدی. آرتق فويالر ميدانه‌اوردی. نافله‌يالان‌ودوزن ايله‌اوغراشمه.

ديوب فاضله‌يه بر كاغد ويردی . بو كاغد قورشون قلمیله يازلمش بر مكتوب اولوب مقدم اسميله ممضی وفاضله‌يه خطاب ايدی. شوندن عبارت اولان مندرجاتنی فاضله اوقودی .

«قول‌وقرارمزوجهله فراريكز ايچون هردرلو اسباب تهيه ايدلمشدر. همان‌سز بزه يوم وساعتنی بيلديركزكه امر بيورمش اولديغكز محلده بكليه‌لم».

فاضله أويردی چويردی . بر كره دها اوقودی . امضا ويازی هر نه‌قدر قورشون قلمیله يازلمش وماهرانه تقليد ايدلمش ايسه‌ده ينه مقدمك اولمديغنی طانيه‌بيلدی . وديدی‌كه :

ـ ايچنده بحث اولنسان قول وقرارك اصلی اولمديغی ايچون مكتوب‌ده ساخته‌در .

ساعی حدتله ـ آرتق او آغزلره قولاق ويره‌جك آدم يوق ! نافله فرار ايچون زحمته كيرمه ايشته قاپو آچيق هايدی چيق !...

فاضله كمال وقار ايله — بن منور خانمله مقدم بكى اوقدرعالى طانير وآنلره اوقدر حرمت ورعايت ايدرم‌كه پدرى اوندن طرد ايدلمش وياخود پدرينه قارشو عصيان ايله اورادن فرار ايتمش بر قيزى آنلره لايق كورمم. آنلرك خانه‌سى شايان احترام بر خانه‌در . عاصيلر يتاغى فراريلر ملجأى دكلدر .

ساعى كمال شدتله — باق دها اوتانمه‌دن بنم قارشومده انلرك لاقرديسنى آغزيكه آليورسين . آنلرى تصاحب ايديورسين .

فاضله كوكلنه ايديلن جفالره تحمل ايلمش ايدى . فقط ناموسنه قارشو اولان هجومه بلا مدافعه طوره‌مدى :

—او مكتوبى كيم دوزدى. بن آنى آكلامق ايسترم ! آكلاملى‌يم.

ديدى . ساعى :

— اغزيكى طوپله . آنى سكا مقدم كوندرمش. بنم اليمه كچدى .

فاضله — سزه كيم ويردى ؟ نره‌دن اليكزه كچدى ؟

ديدى . جالبه ايلروليه‌رك طاتلى سسله :

— بويله شى كيزلنه‌جك دكل‌يا قيزم . قاپودن ويرديلر . تصادفاً آشاغيده بولنديغم ايچون آلدم. فاضله خانمك كندى الينه ويرلمسى ايچون اكيداً اولنان تنبيهلردن شبهه‌لنديكم ايچون طوغريجه پدركزه كتيردم.

ديدى . بو سوز اوزرينه فاضله پك زياده حدتلنوب صانكه كوزلرندن اتش پرسكورمكه باشلادى . جالبه‌يى باشدن آشاغه بر سوزدى . ونظر تحقير ايله باقه‌رق :

— آلچاق قادين ؟

ديدى . ساعى :

— صوص ! شمدی سنی تپه‌ره‌جکم . سنك قباحتکی اورته‌دن دیه‌می ادبسزلك ایدیورسین .

دیدی . فاضله حدتدن اویله بر حاله کلمش ایدی‌که پدرینك سوزلری قولاغنه کیرمیوردی . فاضله ینه جالبه‌یه خطاباً :

— هرکسك ناموسی شقایه کلیرمی صانیورسین خائن رذیل قاری !

دینجه غیری ساعی افندی تحملی توکدوب قیزینك اوزرینه یوریدی . صاچینك اوزون اورکوسنی قولنه طولایوب فاضله‌نك راست کلن یرینه طوقات ویومروق ایندرمکه باشلادی‌که بر یرینه خطا کلدیکنی ایستمدیکی اولادینی آدمجغزك بوصورتله قیه‌سویه دوکمه‌سی جانلر طیانماز بر حال ایدی . جالبه بومنظره‌یی کمال لذتله سیر ایتمکده ایدی . جاریه‌لر افندینك حدتنه قارشو کله‌مدکلرندن هیچ بری قورتارمغه کلیوردی . شوحالی کورمکده اولان شفیق او آنه قدر کندیسنی حمایه ایتمش اولان آبلاسنی حمایه ایتمك اوزره اورته‌یه آتلدی . قهرمان یاوروجق ابلاسنك اویله شدتلی طباق یمسنی سیره تحمل ایده‌مدی . آرسلان کبی کوکره‌یوب آنك اوکنه کچدی وکندینی اکا سپر ایتدی . ساعی :

— وای سن‌ده‌می چیقدك ؟

دیه‌شفیقه اورمق اوزره الینی قالدردقده همان فاضله شفیقی آرقه‌سنه صاقلادی . لکن شفیق کندینی اکا سپر ایتمك خصوصنده اصرار ایله ینه‌اوکنه‌کچمکه چالشدی . لکن فاضله آرقه طرفندن ایکی اللریله آنی صیم صیقی طوتیوردی . فاضله‌یه اللرینك نه‌لزومی وار ایدی . پدرینه‌قارشو کندینی مدافعه ایده‌جك دکل ایدی یا !... ساعی افندی اولادلرینك هر ایکیسنه‌ده اولان حدتیله فاضله‌نك قولنه اویله بر شدتلی اوردی‌که اوزمانه قدر سس چیقارمش اولان قیزجغزك «آی» دیه چیقاردیغی

برصدا جاننك نه‌قدر یاندیغنی بیلدیریور ایدی. بوسس ساعی افندینك‌ده یورکنی یاقمش اولملی‌که آندن صکره براقوب صاوشدی. فقط فاضله آرتق اوقولنی قالدیره‌مدی. اوطه‌سنه عودت ایلدیکنده ییرتیلوب پاره‌لنمش اولان اثوابی چیقاره‌جق اولدقده چکیلان زحمتدن قولك زیاده اینجلمش اولدیغنی آکلاشلدی.

او کیجه صباحه قدر قولنك اضطرابندن فاضله اویویه‌مدی. کندیسنی بکله‌مش اولان مادموازل ایرتسی کونی ساعی افندی‌یه کیدوب حالی آکلاتدیغنده افندی:

– کیرسون خائن! بکا آنك آدینی آکمکز.

دیدی. ایشك ایچ یوزینه واقف اولمیان مادموازل، سخا بکه‌ده کیدوب کیفینی آکلاتدی. ولازم کلان تداوینك اجراسنی رجا ایلدی.

سخا، فاضله‌نك تداوی ایچون کندیسنی قبول ایتمیه‌جکنی بیلدیکندن بونك چیقیقچی ایشی اولدیغنی بالبیان همان کیدوب بر چیقیقچی کتیردی. مادموازله ترفیقاً فاضله‌یه کوندردی. فاضله‌نك قولی صارلدی. زیاده اینجلدیکی ایچون دها برقاچ کره صارلمق لازم کلدیکی سویلندی.

شفیق، فاضله‌نك طیاق یدیکی کون پك زیاده قورقمش وحدتلنمش اولدیغندن ایرتسی کونی شدتلی برحرارتله یتاغه دوشدی. دها ایرتسی کونی کندندن کچوب صایقلامغه باشلادی. فاضله‌نك عقلی باشندن کیتدی. پدری کندیلرینی آره‌یوب صورمیور. یمك وقتی جاریه‌لر آرقه‌دن آییردقلری یمکی کتیروب براقیورلر افندی ایله خانم افندینك قورقوسندن کیمسه کلوب حاللرینی صورمیور. شفیق خسته‌یاتیور. فاضله‌نك برقولی ایشه یرامیور. باخصوص آنك اضطرابیله قیزجغزه نوبتلر کلیور. زواللی

مادموازل ژوزه‌فین بونلرك او حالنه باقوب کوز یاشلری دوکیور. بر حالکه معاذالله .

فاضله برادرینك خسته‌لغنك تشددندن خوف ایله مادموازله دیدی‌که:

— ژوزه‌فین بن ایکلمك سن‌ده اغلامق ایله بر ایش کوره‌میز. شفیق خسته. هم‌ده چوق خسته. برچاره! برامداد! ارامالی‌یز.

— دوقتوره خبر ویره‌لم!

— سخا بکه‌می؟

— اویله یا بزه اندن بشقه دوقتور کلدیکی وارمی؟ هم‌ده سز نه ایچون برزماندنبرو آنی ایستمیورسکز بیلمم! بوراده خذاقتی کورلدیکی کبی شمدی خارجده دخی بك شهرتی وار! بك‌چوق یرلره چاغریبورلر. واکثر قوناقلرك‌ده طبیب خصوصیلکنی قزانمش.

— مادموازل هایدی سن بابامه کیت « شفیق زیاده خسته . فاضله سخا بکدن بشقه بر دوقتور ایستیور» دی.

ژوزه‌فین کیدوب عودت ایلدیکنده افندینك « اکر خسته ایسه‌لر ایشته اوده دوقتورمز وار! یوق شرتلکدن یاپیورلر ایسه بنم انلر ایله اوغراشمغه وقتم یوق » دیدیکنی فاضله‌یه بیلدیردی. فاضله اوآنده بر دوقتور کتیره‌بیلمك ایچون نه‌سی وارسه هپسنی فدایه حاضر ایدی. کله‌جك دوقتورك ویزیته‌سی یوز لیرایه اولسه برالماسنی صاتوب ویرمکی نعمت بیلور ایدی . فقط سخادن بشقه‌سنك کتیریله‌بیلمسی قابل اوله‌مدیغنی کوردی . کندیلرینی او حاله قویانلر جالبه ایله سخا اولدیغنی بیلدیکی حالده « شمدی قرنداشمك حیاتنی دشمنمزك الینه‌می تسلیم ایده‌جکم» دیه دوشنیوردی. فقط اوحیات نصل اولسه مخاطره‌ده ایدی. شفیقی تداویسز براقق‌ده تهلکه ایدی . فاضله او ساخته مکتوبی یازان

جالبه‌نك شریکی سخادن بشقه کیمسه اوله‌میه‌جغنی آكلایور ایدی. زیرا جالبه اوقدر کوزل یازه‌ماز ایدی. شمدی کندیلرینك بوخسته‌لغنه سبب اولانلرك برندنمی دواسنی ایستیه‌جکلر!...

فاضله، سخانك جالبه‌دن اخذ انتقام خصوصنده نه‌قدر مصر بولندیغنی كوروب كندیسنك‌ده آکا اولان تحقیرلرینه قارشو اخذ ثار ایتمك ایسته‌سه شمدی شفیقك خسته‌لغنده یالکز عکسی تداوی ایله اخذ ثار ایده‌بیلمك کبی بر فرصت النده اولدیغنی تخطرله خوفندن دتره‌دی. فقط سخا بونجه حیله وخدعه‌لر اجرا ایتمکده اولدیغی حالده‌ده ینه کندیسنده رحم وشفقتدن اماره‌لر کورمکده اولدیغی ایچون زور ایله فنا ایدلمش اولان بیچاره سخاده حالا علوجنابدن اثر بولندیغنی ملاحظه‌سیله امیدلنه‌رك وقت کچرمك زمانی اولمدیغنی و بر دوقتوره هرکسك مراجعت ایتمك حقی بولندیغنی کوردی. سخایی چاغیرمق ایچون مادموازلی کوندردی. « دکزه دوشن ییلانه صاریلور » ضرب مثلنك حکمی‌ده بوراده کورلدی.

مادموازل عودت ایدوب سخا بکك مطلقا ایشده بر یاکلشلق اولمق زعمنده بولندیغندن کلمدیکنی و هرنه قدر کندیسی فاضله خانمك چاغیردیغنی تأمین ایلمش ایسه‌ده قانع ایده‌مه‌مش اولدیغنی سویلدی. فاضله سخانك کندیسنی آیاغنه کوتورمك ایستدیکنی آكلادی . قالقوب کتدی. سخانك اوطه‌سی قپوسنك اوکنده طوروب:

— دوقتور! شفیق خسته کلیکز.

دیدی. سخا:

— بنم چاغیرلمقلغمه کوره خسته‌لق شدتلی اولملی!

دیه‌رك قالقوب فاضله‌یی تعقیب ایلدی . شفیق طالغین اولدیغندن

برشی طویه‌میوردی. سخا چوجنی دقتله معاینه ایتدکدن صکره یوزنده امارهٔ اندیشه کورنمکله فاضله :

ـ دوقتور ! خسته آغرمی ؟

ـ یوق او قدر دکل فقط حرارت چوق ، احتمال‌که حرارتك شدتی شمدی‌یه قدر تداویسز براقیلدیغی ایچوندر. شمدیلك خسته‌لك حما اوله‌جق کبی کوستریبور . فقط بلکه اوکی آلتنه بیلور و یاخود خفیف کچیرمك احتمالی‌ده وار . لکن ایی باقملی . بکا حقه قلم کاغد ویرك .

بوطلب اوزرینه فاضله بلا حرکت طوریبوردی. یازیله‌جق رچته برادرینك یاحیاتنه ویاخود مماتنه برحکمنامه اوله‌بیلور ایدی . شوراده سخا مروّت فطریه‌سی و یاخود جالبه‌نك القا ایتمش اولدیغی دنائت عارضیه‌سی حکم ایده‌بیلوردی. زیرا صکره رچته معاینه ایله خسته‌لق بولانده تداوی اولنوب اولنمدیغنی تحری ایدلمیه‌جکنی سخانك پك اعلا بیلدیکی قدر فاضله‌ده بیلوردی. ولوکه تحری ایدلسه نه چیقابیلورکه سخانك اخذثار ایچون اجرا ایده جکی شی تسمیم دکل ! عکسی تدبیر !...

فاضله اکر سخانك فکرینه کان «شر» ایسه آنی «خیر»ه تبدیل ایچون مسترحمانه برصورتده کوزلرینی دوقتوره‌دیکدی. بو نظردن سخا دتره‌مکه باشلادی. هر ایکیسنك باقیشندن بربرلرینه بر شیلر سویلمك ایستدکلرینی ژوزه‌فین اکلادی . و بر زماندنبرو دوقتور ایله فاضله‌نك آره‌لرنده برسر بولندیغنی سزمش اولمغله سویلیه‌جکلری سوزلرکده کیزلو اوله‌بیلمسی ملاحظه‌سیله اوطه‌دن چیقدی .

شوایکی کشی لساناً برشی سویله‌مدکلری حالده کوزلریله بربرلرینه

بك چوق شیلر افهام ایدیيورلردی. بونلرك بری برادرینه امداد ، دیكری‌ده ایده‌جكی خدمته مكافات. ایستیوردی .

سخا، فاضله‌یه اولان عشقندن فاضله‌ده برادرینه اولان محبتندن دتره‌یورلر ایدی. اولا سوزه باشلایان فاضله اولدی :

ــ دوقتور ! قورتار! قرنداشمی قورتار !

دیدی. فاضله، سخانك یوزینه كلان بشاشتدن بوحال استرحامكارانه‌سندن پك زیاده امیدلنمش اولدیغنی آكلامغله :

ــ شمدی‌یه قدر ایشلدیككز گناهلرك كفارتنه محسوب اولمق اوزره قورتار! سخا بك! هرشیئی اونوت. كندیكك بردوقتور! شویتانك خسته‌ا قارشوكده‌كی‌ده اوخسته ایچون یشایان بر زواللی اولدیغنی خاطركدن چیقارمه! چونكه قرنداشمی قورتارر ایسه‌ك بن‌ده سنك بكا یاپدقلریكی اونوده‌جغم . بنم آرتق هرشیئی بیلدیكمی سن‌ده بیلورسین . بنم پك اعلا كورینن استقبالمی محوایتدیكز. افترا آتدیكز. قدر وحیثیتمه تعرض ایلدیكز. ایشته قرنداشمله بنی بوحاله قویدیكز. شمدی بونی قورتارر ایسه‌ك سنك بو خصوصده او قاری ایله اولان مشاركتكی اونوده‌جغم . ایتدكلریكی عفو ایده‌جكم . اوت یالكز بكا ایتدیككی عفو ایده‌جكم . دیكرلرینك حقنه بن حكم ایده‌مم .

سخا اویوزدن او قدر اولسون كوردیكی نفوذدن آتی ایچون امیدلنوب ایشه بر از مبالغه قاتمغله فاضله‌یی دها زیاده كندیسنه مجبور ایتمك اوزره تكرار شفیقك نبضنی طوتوب اكشی بریوزله باشنی صاللادی ودیدی كه :

ــ حرارتك شدتی بنی قورقیدیيور .

فاضله بوسوزدن تلاشله :

ـ سخا بك! شفيقدن قطع امید ایده‌جك اولورسه‌ك بنی انکله بربر کوندرمك ایچون برپارچه‌جق اجزایی بندن صاقنمه. کمال خواهشله ایچرم. کیمسه‌یه برشی سویله‌مم! یالکز آنی بکا سن تدارك ایتمکله سکا ایتدیکم حقارتڭ انتقامنی آلمش اول! دوقتور! اکر قرنداشمی مماتدن قورتاره‌میه‌جق اولور ایسه‌ك بنی قیدحیاتدن قورتار. اوصورتله‌ده بنی منتدار ایتمش اولورسین. بن قرنداشم ایچون یشایورم یوقسه حیاتدن بیقدم اوصاندم.

سخا کندیلرینك سبب اولدیغی بدبختلغی فاضله‌نك آغزندن ایشتمکله تحمل ایده‌میه‌رك آغلامغه باشلادی. فاضله‌ده ایلك دفعه اوله‌رق کوز یاشلرینی سخایه کوستردی.

سخا ـ فاضله! سنك باشکه قسم ایدرمکه بن الملدن کلدیکی قدر شفیقك ایو اولمسنه چالیشه‌جغم. رچته یازمق ایچون لازم اولان شیلری بکا ویر.

دیدی. سخا رچته‌لری یازدقدن صکره کندی الیله اوشاغه‌ویروب علاجلری کتیرتدی. وقت وساعتنی فاضله ایله مادموازله تعریف ایلدی. اوکون برقاچ دفعه خسته‌یی یوقلادی.

خسته کیجه‌یی ایچه راحتسز کچیردی. حرارتدن کندینی یتاغك اوته‌سنه بروسنه آتدیغندن یره سریلی بریتاغه یاتردیلر. آقشامدن برآز فاضله اویویوب خسته‌یی ژوزه‌فین بکلدی. صکره فاضله مادموازله بتیشك اولوب اوه‌لرنده قاپو بولنان اوطه‌سنه کوندردی. کندیسی یتاغك یاننه اوتوروب بکلیوردی. شفیق کندینی یان طرفه طوغری آتدیغنده کچه‌نك اوزرینه طوغری یوارلاندی. فاضله قولنك حالنی اونودوب شفیقی یتاغه قویمق اوزره قالدردی. فقط او آنده اویله بر شدید آجی طویدی که

آز قالدی شفیقی دوشوره‌جك ایدی. فقط غیور قیز آنی یتاغنه قویو-
نجیه قدر تحمل ایده‌بیلوب صکره کندیسی لچه‌نك اوزرینه دوشوب
بایلدی . فاضله‌نك یره دوشمسیله حاصل اولان کورلتیدن مادموازل
اویانوب کلدی. فاضله‌یی لچه‌نك اوزرنده بیمجال اوله‌رق یاتمش بولنجه
قالدرمق ایچون نه قدر اوغراشدیسه بجره‌مدی . باخصوص قولنی
آجیتمقدن‌ده قورقیوردی. هله فاضله‌نك اضطرابدن بکزینك پك زیاده
صرارمش اولدیغنی کورنجه معاونته آدم چاغیرمغه شتاب ایلدی . لکن
خانم افندی یه یرانمق ایچون هیچ بر کیمسه کلمدی. کویا او یقودن آچیلمیورلر-
مش کبی بولندیلر. ژوزه‌فین بیهوده وقت ضایع ایتمکده اولدیغنی کوردی.
خسته‌لرك یالکز بولندیغنی تخطرله عودت ایلدی . ژوزه‌فین اوطه‌یه
کلدیکنده فاضله‌یی براقدیغی یرده بولدی . فقط رنکنك صاریلغی قیر-
مزیلغه مبدل اولوب یوزندن ایری ایری تر دانه‌لری یوارلانمقده ایدی.
فاضله کوزلرینی آچمش باقیور ایدی . بر آز صکره کندینی طوپلایوب
اولدیغی یردن ژوزه‌فینك معاونتیله چیقه بیلدی . ژوزه‌فین خسته‌یی
کندیسی بکلیه‌جکندن فاضله‌نك یاتمسنی سویلدی . قولتغنه کیروب
یتاغنه قدر کوتوردی . نه سببله بایلمش اولدیغنی فاضله‌یه صوروب
کیفیتی اکلاینجه ژوزه‌فین کندیسنك یاتمش اولدیغنه تأسف ایتدی .
فاضله‌نك انجیك قولی شفیقی قالدردیغنده زده‌لنمش اولدیغی کبی دوشدیکی
زمان ینه اوقولك اوزرینه دوشمش اولدیغندن اضطرابی تشددایتدی.
شدتلی بر نوبت وجودینی استیعاب ایلدی .

ایرتسی کونی سخا خسته‌سنی یوقلامغه کلدیکنده فاضله‌یی‌ده نوبتنك
حرارتندن آتشلر ایچنده یانار بر صورتده یتاقده بولدی مادموازل
کیفیتی دوقتوره اکلاتدی . سخا فاضله‌یی‌ده تداوی‌یه شتاب ایلدیسه‌ده

برادری ایچون دوقتوره رجا ونیاز ایلین فاضله کندیسی ایچون مداوات قبول ایتمدی. سخا نه قدر اصرار ایلدیسه او اوقدر عناد ایتدی. سخا انجیك قولك تكرار زده لنمش اولمسی جهتله هیچ اولماز ایسه آنك چوزیلوب تكرار صارلمسنی توصیه ایلدی که فاضله ده بوكا اطاعت ایلدی. ژوزه فین خسته لره پك ایی باقدی. ایكی كون صكره فاضله نك اضطرابی برآز حفیفلدی. برهفته صكره ده شفیق یتاقدن قالقوب مندر اوزرینه اوطوره بیلدی. سخا، اولادلرینك خسته لغنی ساعی افندی یه خبرویرمش ایسه ده ساعی افندی لازم اولان تداوی نی اجرا ایلمسنی تنبیه ایلدی. كندیسی اوطه لرینه كیدوب باقمدی. او وقعه دنبرو فاضله ایله شفیقی سفره یه ده چاغرتمدی. برآی صكره بركون ساعی شفیقی برابر كوتوره جكندن كینوب كلمسی ایچون خبر كوندردی. بو حاله فاضله تعجب ایلدی. شفیق پدریله آقشام عودتنده پدری كندیسنی عسكری یاتمق اوزره مكتب اعدادی یه قید ایتدرمش اولدیغی خبرینی كتیردی. كندیسنی امتحان ایلدكلرندن درسلرینك ایلروده بولنمسی جهتله... صنفه قبول ایتدكلرینی و بوهفته كیده جكنی سویلدی. فاضله آكلادی كه كندیسنی تزویج ایچون غیری شفیقك بهانه طوتیله مه مسی و شفیقدن آییرمغله مجازات اولنمق اوزره پدری بو ایشی یاپمشدر.

شفیقك مكتبه كیده جكی كون ایكی قرنداشك مفارقتی پك سوزشلی اولدی. اوكونه قدر بربرلرینی بركیجه براقه مش اولان یاوریجقلرك حین مفارقتنده بربرلرینك بوینه طولادقلری قوللرك آره سندن قورتارلملری ایچون جالبه نك قوللری لازم كلدی. بیچاره لری زورایله بربرندن آییروب شفیقك قولندن چكه رك بكله مكده اولان پدرینه كوتوردی!...

اوكوندن صكره فاضله اوخانه ده اوتوروب طوره مازاولدی. شمدی یه

قدر شفیق ایله مشغول اولیوردی. شمدی ایسه اوراده هیچ بر ایشی قالمدی. پدری قارشوسنه چیقارتمیور و کوزینه کوزکه‌مسی ایچون امر ویرمش. جالبه بوفرصتلردن بالاستفاده الندن کلدیکی مرتبه اذاوحقارت ایدییور. سخا مقدمدن امیدی منقطع اولدیغنی آکلایوب کوکلنی ایتمك ایچون پشینده طولاشیور. آرقه‌سنی براقمیور. بو جهتلردن فاضله اوتوره‌میه‌جغی او خانه‌دن چیقمق ایچون ظهور ایده‌جك زوجه کمال تهالك ایله انتظار ایدییور ایدی. اوده کچکمدی.

زنکین وحسیس بر تاجرك بریکدیروب براقمش اولدیغی ثروتله کبار عالمنه کیرمش اولان اوغلی رمزی بك ایچون فاضله‌یی ایستدیلر. ساعی افندی ینه پدرلك وظیفه‌سنده تکاسل ایتمه‌مك اوزره داماد اوله‌جق آدمی صوروب صورشدیردی. رمزی بکك زنکین اولدیغی، کبارانه یشامقده بولندیغی آکلاشلدی. کویاقشقلی بر کنج اولدیغی‌ده کورلدی. یکرمی سکز یکرمی طقوز یاشنده بولنمه‌سی‌ده آرتق هرشیدن هوسنی آلمش وکچمش بولنمسنه دلیل اتخاذ اولندی. شفیقك مکتبدن اذنلی اولدیغی هفته‌ده بر کون ایله امتحان تعطیللری زمانی همشیره‌سی یاننده کچیره‌جکی کبی مکتبدن چیقدقدن صکره‌ده همشیره‌سیله برلکده اوتوره‌جقلری تکلیفی رمزی بك طرفندن مع الممنونیه قبول اولنمغله هرجهت موافق کوریله‌رك نکاح اجرا ایدلدی.

بو ایشـده سخا شاشه قالدی. فاضله ایله مقدمك نامزدلکلرینی کندیسی ایچون بوزدیغی حالده شمدی فاضله بر بشقه‌سنك اولمش ایدی!

فقط ایش بر نظر حکمتله تلقی ایدیله‌جك اولورسه شاشیله‌جق هیچ بر جهت کوریله‌مز. بعض بویله اك ذکی آدملرك قوردقلری تدابیرك نتیجهٔ معکوسه انتاج ایتمسی اوتدبیرلر قوریلور ایکن کوزلری یالکز کندی هدف خصوصیٔ غرض ومطلبلرینه منعطف و منحصر قاله‌رق ایشك

سائر اطرافنی کورهمملرندن نشأت ایدر. بوده حق تعالانك برعنایتی صایلسه بجادر. والا فکر شیطنت وملعنت اربابـك قهری بتون جهانی مقهور ایدردهکندیلری دائما صاحب قران اولهرق کامران اولورلر ایدی.

نکاحك اجرا ایدلدیکی خبری منور خانمك قوناغنه واصل اولنجه بوندن مقدمك نهدرجه متأثر اولهجغی معلوم اولدیغندن شایدچوجغك کندینه سوء قصد ایتمهسی ایچون تدابیرلازمه اجرا ایدلدی. قوناغك ایچنده میدانده هیچ بر سلاح براقیلمدی. هپسنی منور خانم کلیدلدی. مقدمی بر دقیقه یالکز براقیورلردی . فیالواقع بو تدبیرلر بجا ایمشلر. زیرا برقاچ دفعهلر مقدمی پنجرهدن کندینی آتمق اوزره بولندیغی حالده طوتدیلر. دلیقانلی هر آن کندینی اتلافه واسطه آرایور ایدی. محجوب مقدم اضطراب درونندن آرتق حجابیده قالدیردی . والدهسنك یاننده حینچقیره حینچقیره اغلایوب باشنه یومروقلر ایندیریور ایدی.

زواللی منور خانمه کلنجه اوغلنك بو صورتلهده کندینی اولدیرهبیلهجکنی کورنجه آکا یالواروب رجا ایلمکه باشلادی.

مقدم ــ بن بوندن صکره نه ایچون یشایم.

دییور ایدی. منور خانم:

ــ اولادم سنك ایچون یشایان والدهك ایچون یشا. بکا مرحمت ایت. عمرینی سکا وقف ایدن والدهکه نانکورلکمی ایدهجکسین.

دییور ایدی . بویلهلکله مقدمی نفسنه سوء قصد فکرندن چکیرهبیلور ایدی. فاضلهدن صغومسی ایچون آنك بر دیکرینه وارهجق قدر وفاسزلغندن خیرسزلغندن بحث ایدیلو . مقدم « فاضلهیی ذم ایدن بنم یانمه کلسونی » دیدی . مقدمی مشغول ایتمك ایچون منور خانم الندن کلان غیرتی اجرا ایدییور ایدی.

دوکونه یقین بر کون مبایعه‌سنده فاضله‌نك کندی بولنمسی لازم کلان اشیالرك اشتراسنده فاضله چارشوده بردکانده ایکن ایچرویه منور خانم کیری ویرمسونمی؟

اولا هرایکی طرف مبهوت قالدی. برآز مدت صکره فاضله کیدوب منور خانمك الینی اوپدی. مرؤتکار قادین‌ده فاضله‌یی یوزندن اوپدی دیدی‌که :

– قیزم سن ینه بنم اولادمسین . اکر مقدمك متسلی اوله‌جغنی و سنی اونوده‌جغنی بیلسه‌م « نه یاپه‌لم قسمت بویله ایمش ضرر یوق » دیر ایدم.

– ننه‌جکم بنم نه قدر وفاسز و خائن اولدیغمی مقدم بك ایشته شو یاپدیغم ایشدن آکلاسون‌ده بندن نفرت ایتسون . سویله ننه‌جکم! بنم نصل ایولك بیلمز نانکور اولدیغمی آکا سویله. بنم کبی برزوجه‌یه دوشمدیکنه شکر ایتسون!

– زواللی چوجق سکا یاپدردیلر؛ سن یاپمدك؟
ایکی هفته صکره فاضله‌نك دوکونی اجرا ایدلدی.

برنجی کتابك صوکی

کتاب ثانی

— ۹ —

فاضله زوجنك خانه‌سنه كلمكله يكی بر عالمه كيرمش اولدی. رمزی بكك پدرندن قالان كليتلی ميراثی كندندن طقوز اون ياش بيوك اولان برادری رفقی بك ايله تقسيم ايدلديكی حالده جسيم بر ثروت ايدی. رمزی بك‌ده كبارلغه ذاتاً پك اوزنلردن بولنديغندن اوخصوصده هيچ بر صرفياتدن چكنمه‌مش ايديسه‌ده خانه‌سنك ترتيب و نظامی فاضله‌نك ايچنده طوغوب بيوديكی عالمك تقليدندن بشقه برشی دكل ايدی. برچوق ليرالر صرفيله ميدانه كتيريلن خانه‌نك تفريشاتی دخی فاضله‌يه چارپيور ايدی. صالوننك ، اوطه‌لرينك تزييناتی دها قپوسندن بقار ايكن ايلك نظرده هرنه‌كه وارسه انظاره اورديغندن ايچـنده اوطوردقدن صكره نظر دقتی مشغول ايده‌جك شی بولنميور ايدی. زيرا بونلرك هپسی كوزه كورنمك ايچون انتخاب اولنمش ايدی.

رمزی بكك پدرينك حياتنده ايكن آلتلی اوستلی بش اوطه‌لی خانه‌لرينك غلبه‌لكی هم آشجيلق، هم‌ده خدمتجيلك ايدن برخدمتكار ايله پدر افنديدن نوبت دوشوب‌ده مخدوم بكلره ركوب نصيب اوله‌ميان بر بيكيردن برده هم او بيكيره باقوب وهم‌ده اوشاقلق ايدن چوجقدن عبارت ايدی.

پدرلری اوغللرینی مغازه‌سنده معاش ایله استخدام ایلدیکندن روبه‌لرینی‌ده کندی معاشلریله یاپمغه مجبور ایدیلن آدمجغزلر مصرفلرندن پاره آرتدردقلری زمان طوغریجه لوقانطه‌ده صولوغی آلوب خانه‌لرنده محروم اولدقلری برصورتده طعام ایدرلر ایدی. بوقدر حست وجبلتسزلك ایله بریکدیریلوب نیجه یوز وکوز صولری دوکمکله پدرلرندن بردانه‌سنی قوپاره‌بیلدکلری آلتونلر صکره کندیلرینه قالنجه بردنبره کبارانه یاشامق ایچون لازم اولان شیلری تدارك مشکل اولمدی!.. شوقدر وارکه بردن بره زنکین اولمق ممکن اولدیغی حالده کبار اولمق مشکلدر!...

رفقی بکی پدرینك حیاتنده ایکن اولندرمشلر ایدی. پدرینك معلوم اولان حستی حسبیله نکاحی اوچیوز غروشدن یوقارو اولمامق وآغرلق یوز کورملکی کبی شیلرك هپسی بشیوزی آشمامق قولیله تحری ایدیلن برقیز بولوب المشلر ایدی. بوقدر جبلتسزجه اداره اولنان برخانه‌یه قیز ویرمکدن افقر اولانلرك‌ده برچوغی چکینمش ایدی. آلدقلری قیز تام کندیلرینه اویغون ایدی. آییلان اتك کمیکلرینی صایمق، جامه‌شوره کیدن صابونی حساب ایتمك ایچون قائم‌والده‌سیله مسابقه‌یه چیقشورلردی. بوجهتله قائم‌پدر کلیننه یدیردیکی اکمکه اجیمیوردی. خانم اولان واقعا خانه امورینه نظارت ایتملی، هر شیئی کوروب بیلملیدر. زیرا بالکلیه قیدسزلق دخی هوپپالقدر. آنجق اصل خانملق اسراف، ضررو زیانی منع ایتدیرمك اولوب یوقسه لازم اولانی‌ده دریغ ایتدیرمك حسن اداره دکل، عادتا دنیلکدر. زنکین اولمق ایله کبار اولمق اره‌سنده نه‌قدر نازك برفرق وار ایسه آچ کوزلی اولمق ایله اصل مدبر ومدیر برخانم اولمق اره‌سنده‌ده اندن دها بك نازك بر فرق واردر.

پدرلرینك وفاتندن صکره رفقی بك دخی کوزل برخانه اشترا ایله

تفریش ایتدرمش ایسه‌ده سلاملق ایله حرم جهتی تزییناتجه اصلا متناسب دکل ایدی. رفقی بدرینك حست طبعنه‌ده بر آز اولسون وارث اولدیغندن وکندیسی زوجه دینلن شیئی خانه تجملاتندن عد ایلین طاقمدن بولندیغندن حرم طرفنه هیچ اهمیت ویرمیوردی. زوجه‌سنه آلدیغی روبه‌لری، تزییناتی قارشوسنده کزدیکی وقت کینسون کبی بر خاطره ایله آلمیور، مجرد امکنه مقابل مکافات اولمق اوزره آلیور ایدی. آه! زواللی‌ده بونلری هیچ کندینه یاقشدیرر برصورتده کینوب قوشانه‌میوردی. رفقی بکك ایوجه بر ترزی‌یه اصمارلیوب دیکدرمش اولدیغی البسه‌نك ایچنده‌کی صدربك خانمك یولنمش یوزی، چاتمه‌راستیقلری، یاپمه بکلری، هیچ اوالبسه‌سی ایله یاقیشق آلمیوردی. صانکه خانم «بوالبسه بکا یبانجی» دیه، البسه‌ده «امان بنی یاکلش یره ویردیکز» دیه فریاد ایدیورلردی. الماسلری تام کندینه اویغون اولمق اوزره اوموزلری دوکن فلمنك کوبه‌لری کوکسندن کرینه‌قدر اینن بروشی کبی قوجه‌مان! قوجه‌مان! شیلر ایدی‌که بونلری طاقدیغی وقت صدربك خانمه‌کی طور وادابی کورملی! هله «کورنمدی ایسه کوستره‌یم»، «بیلمیورلر ایسه بیلدیره‌یم» دیه البسه و تزییناتنك قاچر غروشه مال اولدیغنی آکلاتمق ایچون برچوق لاقردیلر آچوب سوزینی اورایه کتیرمك اوزره نه‌قدر چوق زحمت چکر ایدی.

رمزی بك ایسه تمامیله کبارلغه اوزندیکندن دها تأهل ایتمزدن اول خانه‌سنك سلامغنی وحرمنی برسیاق اوزره برچوق پاره صرفیله دوشتمش ایدی. شوقدر وارکه اصناف، ایستدیکنی کتیره‌جك بورغانجی ایشلیه‌جك ایسه‌ده اصل ایش بونلری ترتیب وتعریفده اولدیغندن مفروشات وترتیباتی اجرا ایدنك کوسترش هوسی بونلرده اشکار اولیور ایدی.

والده‌لری بیوك اوغل ایله برابر اقامت ایدر ایکن کچوك اوغلنك

حرم دائره‌سی خوشنه کیتدیکی وکلینی صدبرك خانمدن‌ده بیزار بولند-
یغی جهتله رمزینك خانه‌سنه کلوب اوطوردی .

رمزی، خانه‌سنه لازم اولان خدامی تشکیل ایلدیکی کبی حرم ایچون‌ده
برقاچ جاریه آلدی . دائره دوزلدی . آندن صکره اودائره‌یه برخانم
لازم کلدیکنی کوردی. خانه‌سنه کتیره‌جکی قیزکده کبارانه تربیه کورمش
بر کبار قیزی اولمسنی، کبار قیزینك نه اولدیغنی بیلدیکندن دکل، محضاً
خانه‌سنده بولنه‌جق خانمك برکبار قیزی اولمســنه هوس ایلدیکندن
وکبارلغه پك اوزندیکندن آرزو ایلمش ایدی .

والحاصل بویله دبدبه وداراتی اولان مکمل آتلو عربه‌لر ایله کزن
اك اعلا وظریف روبه‌لر ایچنده بولنان رمزی بکده پك چوق بیا-
غیلك وار ایدی ! ...

فاضله مبادیٔ ازدواجده کندیسنی یمان اشکنجه‌لر ایچنده بولمش
اولدیغنی تعریف وتطویل اقتضــا ایتمز . اوته‌دنبری کافهٔ خیالاتنده
قوجه‌سی اولمق اوزره تجلی ایدن شخصه بدل شمدی بریبانجینك زوجه-
سی اولمش واصل کوکلنك زوجی آرتق کندیسنه یبانجی قالمش ایدی.
لکن فاضله‌نك فضیلتی اصل بوحال اوزرینه میدان تحقیقه چیقدی .
احتمالکه قارئینك بعضــلری نزدنده ایناننلمیه‌جق احوالدن کوریلور
ایســه‌ده بزجه محققاتدن اوله‌رق خبر ویره‌بیلورزکه فاضله قوجه‌سنی
سومکده دخی تأخیر ایتمدی .

اوزمانه قدرعشق ومحبتنی زوجی اوله‌جق آدمه صاقلامش اولدیغی
ایچون زوجك شخصنجه برتبدل وقوعه کلدی ایسه‌ده‌ینه زوجلك مقامنه
کلن ذاتی اواسکی سودای مقرری ایله بالتدریج سودی. همده بوسوداسی
سریعاً آرتدی. اوخصوصده یورغون اولمیان کوکلنك سوداسی‌ده کیتدکجه

شدت پیدا ایلدی. واقعا فاضله کبی عاقله وذکی برقیز رمزی بکده‌کی بیاغیلقلری کورمدی دکل! آدمجکزك ماهیت انسانیه‌سنی دها ایلك کوردیکی کون آکلادی. فقط کوکلی مدة‌العمر خلی قاله‌جق دکل‌یا! البت بر کون اوراسنی‌ده برسودا اشغال ایلیه‌جك. شو قدر وارکه فاضله زوجی اوله‌جق آدمك عشقندن بشقه‌سنه یول ویرمه‌مش ایدی. تأهلدن صکره محبتنی صاقلادیغی آدم، رمزی اولدیغنی کوروب آرتق اولانجه عشق ومحبتیله آنی سومکی‌ده طبیعتنه پك قولای قبول ایتدیردی. رمزی‌ده کوردیکی بیاغیلقلره کوز یوموب کورمك ایستمدیکی کبی کیمسه‌نك‌ده بونلری کورمه‌سنی ایستمیور ایدی. بونك ایچون کندینك زوجه‌ برنمونهٔ امتثال اوله‌بیلمسی ایله امیدلنیور ایدی. واقعا بونك ایچه فائده‌سی اولدی. فاضله‌یه باقه‌باقه رمزینك احوال واطواری ایچه یولنه کیردی. فقط افکارنده‌کی بیاغیلغك تبدلی قابل اوله‌میوردی. فاضل نه‌یی سوسه رمزی آندن خوشلانمیور ایدی. رمزینك اکاندیکی شی فاضله‌نك صیقلدیغی شی ایدی. فقط فاضله زوجنی اوقدر سویور ایدی‌که آکا خوش کورنمك ایچون خوشنه کیتمیان مشاغل ایله‌ده آنکله برابر اشتغاله وعادتا رمزینك خاطری ایچون آنلردن خوشلانمغه باشلادی.

فاضله کلین اوله‌لی شوکیلی کتابلرندن، نیچه سنه‌لر امك ویردیکی پیانوسندن دور اولمش ایدی. زیرا بونلردن برینی الینه آله‌جق اولسه رمزی «اوف!... امان! صیقلدم». دیه قالقوب کیتدیکی جهتله فاضله زوجنك کندیسندن تباعد ایتمه‌مسی ایچون همان النده‌کنی ترك ایدرك زوجنك آرقه‌سندن کیدرو آنك اشتغال ایلدیکی برطاقم مالایعنی شیلرده کندیسنه یاردمده بولنور، برابر چالیشور ایدی. فاضله زوجنك هرنه‌ایله اولورسه اولسون خانه‌سی ایچنده مشغول بولنمسنی برنعمت بیلور

ایدی. زوجی یاننده بولندقجه هرشی کندیسنه ایی کورینیور ایدی. فاضله بعضاً برلکده یازوب اوقومغله وقت کچیرمکی تکلیف ایلرایسه‌ده بوکا ضروری موافقت کوسترن رمزی فاضله‌نك جهراً اوقودیغی بر کتابك ایلك صحیفه‌سنی دیکله‌دکده ذوقنه وارەمامسندن طولایی ایچنك صیقلدیغنی کتم ایده‌میوب آیاغه قالقار ایدی. فاضله‌ده زوجنه پیرو اولور ایدی. فاضله بشقه یولده تربیه کورمش آدمه زوجه اولمق ایچون بیودلمش. رمزی ایسه بشقه طرزده قادین ایله یاشامق اوزره تربیه کورمش!

قادینلرك «دیرلك دوزنلك» دیدکلری شیلر مزاجلرك امتزاجندن عبارت دکلیدر؟ ...

فقط مزاجلری بر برلریله ضد اولان رمزی ایله فاضله‌نك ینه قادینلرك تعبیرنجه برقازغانده قاینه‌سه‌لر مزاجلری قابل اولمسه بیله او قازغانك آتشندن دها تأثیرلی اولان فاضله‌ده‌کی غیرت وظیفه وحتی حرارت سودافاضله‌یه رمزی‌یی ینه سودرمش ایدی. بوراده غایت‌مهم برمسئلهٔ پسیقولوژیقیه واردرکه لایق‌اولدیغی قدر اهمیتی آکاهمان‌هیچ‌بر کمسه ویرمامش ظن ایده‌بیلورم. اوده برکنج قیزك کویا ایلك سودیکندن بشقه هیچ برکمسه‌یی سوه‌میه‌جکی حکمنك غلط اولمسندن عبارتدر. برکره قیزلرك قادینلرك هپسنی احتساسات روحیه‌جه متساوی ظن ایتمك ایشته‌بوده غلطه میدان آچان احوالدندر. قیزلرك قادینلرك بعضلری ده فاضله کبی ملاحظهٔ جدیه اربابندن اولورلر. کوکللرینه خوش کلن شیلرك وجه کیفیت مقبولیتنی‌ده دوشونورلر. آکا کوره تبدیل احتساس آنلرایچون قولایلاشور. ایشته فاضله بونلردن ایدی. بعدالازدواج میدان‌تتبعی‌توسع‌ایتمش دیمك اولدیغندن مقدم‌بك حقنده‌کی حسیاتنك بربیوك جهتی‌ده رقت، مرحمت ونعمت‌شناسلقدن عبارت‌اولدیغی

بالاخره زوجی حقنده‌کی حسیاتندن اکلادی. برطاقم هوسات طفلانه‌دن بالتجرد حقیقی عشقله سومك نه دیمك اولدیغنی فاضله زوجنی سومکله کوردی. زیرا کیت کیده اویله بر حاله کلدی‌که آرتق رمزی‌یی چیلد - یره‌سی‌یه سویبور محبتی کیتدکجه اشتداد بولیور دیمکدن‌ده چکینه‌میز. فقط زواللی قادین کندیسی‌ده سودیکی طرفدن سویلمك ایستیورایدی‌ده!... ایشته بو نقطه اوزرندن دوشونملیدرکه اکر فاضله اصل مقدم بکه وارمش اولسه ایدی نه قدر بختیار اوله‌جق و آنی‌ده نه درجه بختیار ایده‌جك ایدی. لکن بز بومقایسه‌یه کیرماملی‌یز. زیرا فاضله دخی بو مقایسه‌یه اصلا کیرشمیورایدی. اولانجه احتساساتنی زوجنه حصر ایتمش اوله‌رق بختیار اوجقسه‌ده بدبخت اوله‌جقسه‌ده هپ قوجه‌سی یوزندن اوله‌جغی قضیه‌سی ارتق دل وجاننده اشتغالات سائره‌یه محل براقمامش ایدی.

کلهم‌ساعی افندی‌یه بوذات قیزینی تزویج خصوصنده اودرجه صیقشمسه ایدی رمزی بکی دها زیاده آرایوب صوره‌جغی و معیشتلرینه موافق اولمیان فاملیا ایچنه رمزی بك هر نه قدر زنکین‌ده اولسه کبارلغك مزیتندن اولان پاره‌یه عدم طمعله قیزینی ویرمیه‌جکی، باخصوص فاضله‌نك جالبه کبی خصمی اولان براوکی والده‌سی اولمسه رمزی بکك والده‌سی وسائر فاملیاسی افرادینك حال‌وشانلری کوریلنجه کندیلرینه اویه‌میه‌جغی اکلاشیله‌رق ردایدیله‌جکی بدیدار ایدی. فاضله‌نك‌ده پدرینك خانه‌سندن بر آن اول چیقمق ایچون جان آتمق درجه‌سنده‌کی حالی‌ده بزجه معلومدر. طالعك کندیسنه آتمش اولدیغی فاضله کبی جوهر نادرك بویله تصادف اثری اولدیغندن رمزینك معلوماتی اولمیوب بونی کندی ثروتنك حکمتندن بیله‌رك کبارلق ایله هیچ یاقیشمق آلمیان کبروغرورینی تزیید ایلمش ایدی. دها تحفی! زوجه‌سنه‌ده کبر ایدیوردی. فاضله‌ده زوجی ایله کندی

آره‌سنه بر بیابانجیلق قویان کبردن نفرت ایلیور ایدی . فاضله رمزی‌یه اورنك کوسترمك ایچون نزاکت وتواضع ایدییور ایدی. رمزی ایسه بوتواضعدن کندینی برشی ظن ایله غروری دهازیاده ارتیرییورایدی.

رمزی‌یك یکی کوکیلکدن اوصانمغله ایشندن کلدیکی زمانلر ایچرویه یالکز البسه‌سنی دکشمك اوزره کلوب دیکر وقتنی سلاملق دائره‌سنده کچیرمکه باشلادی. اکثری باغچه‌یه اینر ایدی. حرم دائره‌سنده سلاملق باغچه‌سنه ناظر پنجره وار ایدی. فاضله زوجی باغچه‌ده بولندیغی مدت پنجره‌یه یاپیشمش کبی برحالده اورادن آیرلمز ایدی. رمزی اوراده برصندالیه اوزرینـــه اوتوروب بعضاً طاووقلرینه یم آتمق ایله اکلنور و بعضاً ده کوپکلرینك برینی اوخشــامق ایله وقت کچیرر ایدی . برکون فاضـــله رمزینك تام ایکی ساعت مدت برکوپکنی اوخشامغله وقت کچیردیکنی کوردی. او کوپکه حسد ایتدی. زیرا رمزی متمادیاً ایکی ساعت وقتنی هیچ بروقتده کندیسیله صحبته حصر ایتمه‌مش ایدی. واقعا بوقدر مدت برابر بولندقلری اولمش ایدی. فقط رمزی مطلق برشی ایله مشغول بولنوب یاقیرلمش برصندالیه‌نك ایاغنی طبقی برمرانقوز کبی یاپمق ویاخود کندینك یاپمش اولدیغی برسیغاره اسکمله‌سی ویا کوچك بردولابه اوروبا بویاسنك عیننی ویرمکله اوغراشور . فاضله‌یه بك آز سوز ســویلر ایدی . ذاتاً فاضله‌یه لایق سویلیه‌جك سوزی اولمز ایسه نه‌بولوب سویلسون ؟

رمزی فاضله‌یه البسه وسائره کبی شیلرك اعلاسنی تقدیم ایدییوردی. وبرشی آلوب کتیردیکی زمان فاضله‌نك بکنمدیکندن بحثله جانی صیقلوب حدت ایلیور ایدی. فقط زواللی قادین بکنمه‌مزلك ایتمیور «تشکر ایدرم» دیه‌رك الیور وکینوب طاقیور ایدی. لکن ینه «خانم سز بونی بکنمدیکز»

دیه زوجندن متصل ستملر دیکلیور وهرنه‌قدر بکندیکنه دائر تأميناتده بولنسه ینه بکك حدتی کچمیور ایدی .

رمزی بر کون فاضله‌یه یلپازه کتیردی . بونك عینی فاضله‌ده وار ایدی. هم‌ده کندیسی آلمش ایدی . بوجهتله بونی کیمك دها اوجوز آلمش اولدیغنی آکلامق مقصدیله :

ــ بونی قاچ لیرایه آلدیکز ؟

دیه رمزی‌یه صوردی . رمزینك یوزی کولدی . کمال تفخرله :

ــ اون التی لیرایه !

دیدی. وبونی متعاقب :

ــ یلپازه‌یی بکندیکز ها !

سوزینی برچوق دفعه‌لر کولر یوزله تکرار ایدنجه ذکی فاضله رمزینك کتیردیکی شیئك مقبوله کچدیکنی اکلاتمق ایچون پاره‌سنی صورمق لازم کلدیکنی اکلادی . وایستکسز بر تبسمله :

ــ پك بکندم !

دیدی . آندن صکره فاضله رمزی‌یی ممنون ایتمك ایچون کتیردیکی شیلرك قاچ پاره‌یه آلندیغنی صورار ایدی .

رمزی مغرور اولدیغی قدرده حدید ایدی . رمزینك بك اوفق بر سببله بعضاً‌ده بلا سبب دنیله‌جك کبی شیلر ایله زیاده حدتلندیکی حالده اکر حدت ایدیله‌جك بر قصور واقع اولسه‌نه حال کسب ایدیله‌جکنی فاضله دوشننجه اور کیور ایدی. فاضله‌نك آرزوسی زوجی ایله مصاحبتدن عبارت ایدی . حتی زوجندن آیرو اوله‌رق کچیردیکی زمانی حیاتنك

دقیقه‌لرینه محسوب ایتمك ایستمز ایدی. زیرا اول آوانی عمردن صایماز ایدی. باشلادقلری برمصاحبتك صوکنده رمزی مطلقا برحدت ویاخود کوجنمه چیقارر ایسه‌ده فاضله ینه کندیسیله مصاحبته جان آتارجه‌سنه خواهشکر ایدی. رمزی هیچ سوزده سویله‌مسه کندیسنك بولندیغی محلده بولنمنی فاضله کندینه نعمت ولذت بولیور ایدی. رمزینك عندنده کندندن عالم! کندندن عاقل! کندندن کوزل! بولنمدیغندن کندیسنه سوزا کلاتمق برازمشکلجه اولیورایدی. صکره‌دن ثروتك شمارتدیغی رمزی نه اولدم دلیسی اولمش ایدی. حقیقت حالده ایسه معلوماتی عقل وذکاسی فاضله ایله قیاس قبول ایتمز بردرجه‌ده دون ایدی. زواللی آدم بللدیکی برایکی ماده باشلری وتاریخدن برقاچ حکایهٔ لطیفه ووقوعات غریبه ایله کندینی «هرودوت» ظن ایدر ایدی. کندیسی هوائی مزاج اولدیغندن برشی اوکرنمك احتمالی‌ده یوق ایدی. باری بیلیرم ادعاسی اولمسه!... فاضله کندیسنی عشق ومحبت کوزیله کوریور ایدی. عشق ومحبت نه قدر حقیقتلری اورتر!...

فاضله‌نك کدر ایتدیکی برشی وارسه اوده زوجنك وقتی سلاملق دائره‌سنده وبرآز صکره‌لری‌ده طیشاروده کچیرمکه باشلامسیدر. هیچ برآن وزمانی بیهوده یره صرف ایتمیوب اوقومق و یازمق کبی مشاغل نافعه ایله کچیرمك ومصاحباتی‌ده او یوله منحصر اولمق کبی بر حالده بیومش، او آنه قدر اویولده یاشامش اولان فاضله تزوجندن صکره زوجنك محبتیله بونلرك هیچ برینی ارامه‌مقده ایسه‌ده کیجه‌نك یدیسنه سکزینه بعضاده طقوزینه قدر رمزینك عربه‌سنك صداسنی بکله‌مك اوزره پنجره اوکلرنده کچیردیکی ساعتلر کندینی پك صیقیور ایدی. کنج وکوزل قادین قوجه‌سنی خانه‌سی ایچنده بولندرمق ایچون

الندن کلنی یاپیورسه‌ده هیچ بر فائده‌سی کورلمیوردی . زوجنی نه ایله کندینه جلب ایده‌جك ؟ معلوماتی ایله‌می ؟ رمزی هیچ آندن آکلامیور!... کوزللکی ایله‌می ؟ رمزی یوزینه بیله باقمیور!... کوزل سوزلری ایله‌می؟ رمزینك هیچ قولاغنه کیرمیور!... لطیف بر صحبت ایله مشغول ایتمکه چالشدیغی زمان رمزی قدرینی بیلمیوب یا باشنی اوته‌یه چویروب کندینه بر مشغولت بولمق ویاخود فیرلایوب طیشارو چیقمق وبعضاً ده یوزینه باغیرمق ایله آنی اسکات ایلیور.

بو حاللر فاضله‌نك رمزی حقنده‌کی محبتنه‌یه خلل کتیرمیور ایدی. سوکیلی رمزیسنه یلانجیلق قوندره‌بیلورمی‌که کیتدیکی یرلر کندیسنك دیدیکی کبی او آقشام فلانجه افندینك خانه‌سندن و دیکر آقشام تیاترو واو بر آقشام‌ده حقه‌باز، جانباز سیرندن بشقه برشی اوله‌بیلمسنی خاطرینه کتیرسون . رمزی اکلنجه‌سنی سویور ایسه عیبمی؟ فاضله‌یی‌ده حبس ایتمیوریا ؟ عربه‌سی جاریه‌سی حاضر و امرینه منتظر . توالتی ایچون نه ایستر ایسه اوکنه کلیور. شکایته‌نه حقی وار ؟ بویله بر شکایتده بولنه‌جق اولسه‌ده کیمسه کندیسنه حق ویرمز . فاضله بونلری خاطرینه کتیروب متسلی اولیوردی . چکدیکی اضطراب درون ایچون کندی عشقنی قباحتلی بولیور ایدی. زیرا رمزینك ایشنه کوجنه کیدوب‌ده کچیردیکی وقتدن بشقه‌وقتنی هپ کندیسیله کچیرمسنی فاضله‌یه آرزو ایتدیرن اوعشق ایدی . رمزی‌یه هیچ توز قوندرمیور ایدی . فاضله کندیسنك ساعت ایکیده پنجره‌نك اوکنه‌اوتورمسنك زوجنك کلمسنی تسریعه‌هیچ برفائده‌سی اولمدیغنی اکلادقدن صکره اوعادتنی ترك ایله وقت کچیرمك ایچون مشغولیت آرایور ایدی . جمعه کیجه‌لری برادری شفیق کلدیکی ایچون فاضله انکله کوریشوب قونوشمغله وقت کچیردیکی جهتله صیقلمیورایدی. فقط دیکر

كيجه‌لرده برمشغوليت بوله‌میورایدی. آرتق کتاب اوقومغله‌ده اکلنه‌میوردی
زیرا رمزی اومشغولیتی سومیور ایدی. فاضله ایسه رمزینك خوشلاندیغی
برمشغولیت بولوب آنی خانه‌سنه جلب وبند ایلمك ایستیوردی. بعضا قائم
والده‌سنك یاننه کیدوب اوتورردی. التیسی صد برك خانمده خانه‌لرینك
یقین اولمسی مناسبتیله اکثر کیجه‌لری قائم والده سنك یاننده کچیرمك اوزره
کلوردی. فاضله بونلرایله بولندیغی مدت آنلرك سوزلرینی دکلیه‌ب کندیسی
پك آز سوز سویلیور ایدی. زیرا «دیدی قودی» دن عبارت اولان
مصاحبتلری فاضله‌یه آکلامدیغی برلسان کبی کلیور ایدی. فلانجه‌خانم
فلانجه خانمك خانه‌سنه کیتدیکنده یاشمغنك اوتوسز اوله‌رق اوکنه کتیرلدیکی
ایچون بر دها کتمیه‌جکی و یابدیغی صایغیسزلغی کندیسنه بیلدیرمك ایچون
بر قادینله خبر کوندردیکی وآنك‌ده بوکا حدتلنوب جواب کوندردیکی کبی
برچوق صغوق صغوق سوزلر کندینی مشغول ایتمك ایچون اوراده بولنان
فاضله‌نك برقات دها ایچنی صیقمقدن بشقه ایشه یرامیورایدی. فاضله‌نك
قائم والده‌سیله یاننده سکوتی اوله‌رق بولنمسی آنلر طرفندن کبر
وعظمتنه ویریلور ایدی. بعض دفعه صدبرك خانم ایله قائم‌والده‌خانم
اره‌سنده دخی معارضه اولیوردی. فاضله بونلرك بربرلرینه سویلدکاری
سوزلردن آرتق بردهایوز یوزه باقمیه‌جقلرینه حکم ایلدیکی حالده ایرتسی
آقشام ینه قارشو قارشویه اوتوروب قونوشدقلرینی کورنجه شاشاقالیور
ایدی. فاضله قائم والده‌سی ایله التیسنه لازم کلان احترام ورعایتده
قصور ایتمیوروقائم‌والده‌سنك سیغاره طابله‌سنی اوکنه قویمق وجاریه‌نك
کتیردیکی قهوه‌یی قالقوب الینه ویرمك کبی خدمتلردن‌ده چکنمیور ایدی.
فقط مقابلنده مشفقانه برتبسمه بیله نائل اوله‌میوب کویا کندیسی بوکا
مجبور ایمش کبی معامله کوریور ایدی. اوکسز قالمش اولان فاضله قائم

والده‌سنی والده‌نی بیلمك ایستدی. فقط قائم والده‌سنده اویله برحال كورلمدیكی كبی فاضله‌نك او یولده معامله‌ده بولنمسنه جسارت ویره‌جك اطوارده كورلمدی. قائم والده خانم عقلنجه كندینی كلینه صایدرمق ایچون یوز ویرمه‌مك ایستیور ایدی. فقط فاضله كبی بر قیزه كندینی صایدرمق ایچون حسن معامله، وتواضع كورمك ایچونده تواضع ایتمك لازم كلدیكنی بیلمیور ایدی. كندینك بومعامله‌لری فاضله‌یه قائم‌والده‌سی حقنده بر برودت ویرمكدن بشقه برحالی ایجاب ایتمدی.

صدبرك خانم كیمك وقوشامق خصوصنده فاضله‌یه تقلیده و آندن كیرو قالمامغه چالشمقده اولمسیله قاریسی ایچون اوقدر پاره صرف ایتمك ایستمیان رفقی ایله منازعه‌یه باشلادیلر. فقط صدبرك اواشیانك قسم اعظمی فاضله‌نك جهاز اوله‌رق كتیرمش اولدیغنی حسابه قاتمیوب «باق رمزی بك خانمنه نه‌لر آلیور» دیه‌رك زوجنی ویرلدیور ایدی كه رفقی‌ده بو راحتسزلغی كندیلرینه فاضله كتیرمش كبی قیاس ایله اكا غرض اولیوردی. فاضله هیچ برفنالق ایتمدیكی حالده بر دشمن دها قزانمش اولدی. باخصوص صدبرك مجوهراته دائر اولان تزییناتنك فاضله‌نككی كبی اولمق ایچون برلانته‌یه تحویلی خصوصنده اولان ابرام واصرارینك اجراسی بك‌چوق لیراره متوقف اولمسی جهتله رفقی‌یی فنا حالده حدتلندیروب «رمزی‌ده بوقاری‌یی نره‌دن باشمزه چیقاردی. اواوینك اصولنی دكشدردی‌دیه بزده بونجه سنه‌لك اداره‌مزیمی تبدیل ایده‌جكز» دیه سویلنور ایدی. بوجهتله رفقینك فاضله‌یه اولان عداوتندن برادرینه بعض «دفعه‌لر قاریكی بك باشكه چیقاریورسین. بركره صقالكی الینه ویردكدن صكره بردها كندیكی صایدیره‌مازسین» كبی سوزلرده بولنمسی رمزینك ذاتاً فاضله‌یه ویردیكی آز اهمیتی بتون بتون تقلیله وسیله

اولیور ایدی. رفقی ایله رمزی کبی پدرلرینك قارشوسنده والده‌لرینك آغزینی آچمغه جسارت ایده‌میوب زوجنك کتیردیکی بر بصمه البسه‌لك ایچون برقاچ کره ال اتك اوپدیکنی و کولباصدی طوزمز اولمش دیه سلله طوقات یدیکنی کورن آدملرك عندنده زوجه دنیلان شیئك قدر وقیمتی نه‌دن عبارت اوله بیلیر ! . . . بوکبی ارککلر زوج زوجه‌نك رفیق حیاتی ! جانی اولدیغنی ادعا ایلین بر قادینی هیچ عفوه لایق اولمیه‌جغی درجه‌ده حد ناشناسی عد ایلرلر . بلکه آنی دیوانه ظن ایدرلر ! حتی بونلر زوجه‌لرینك صبر ایلیه‌میه‌جکی صورتده‌کی جور و ظلملرینی پاره و هدیه ایله اورتمك ایسترلرکه آنلرده‌ده اویله‌لکله کوکللری خوش ایدیلان زوجه لازمدر . فقط فاضله کبی پدرینك زوجه‌سی جالبه‌یی باشنك اوزرنده طاشیمق کبی بردرجه‌ده اعزازایلدیکنی وکوزینك ایچنه باقه‌رق محبتنی اظهار ایتدیکنی کورن‌واقران وامثالنك زوجلری ایله اولان معامله ومحبتلرینی‌نکلیوب ایشیدن ساعی افندینك کریمه‌سنك زوجندن بکلیه‌جکی معامله ومعاشقه بو اوله‌ماز ! . . .

فاضله قائم والده‌سیله کیجه‌نك برقاچ ساعتنی کچیردکدن صکره قائم والده‌سی یاتجه اوطه‌سنه چکیلوب زوجنی بکلر ایدی. فاضله ایکی‌جهاز خلایقی کتیرمش ایدی. اولجه بونلری اوطه‌سنه آلوب یاننده دیکیش ایله مشغول ایدر وکندیسی‌ده برابر چالیشورایدی. بوحال برقاچ‌اقشام دوام ایده بیلدی زیرا فاضله کندی مشغولیتی ایچون جاریه‌لرینك کیجه‌نك ساعت یدیسنه سکزینه قدر اویقوسز قالمه‌سنی روا کوره‌مدی. «بن یاته‌جغم سزده کیدیکز» دیه‌رك جاریه‌لری کوندرر کندیسی یالکز بکلر ایدی. کندیسنك جاریه‌لرینی دوشوندیکی قدر زوجنك کندیسنی دوشونمدیکنی تخطرله محزون اولورایدی. هرکس یاتدقدن‌صکره‌یالکز

برباشنه اوتوروب بكلمك! نه بيوك عذاب كليوردى!... ياتوب اويومقده اوله بيليرسه‌ده فاضله قاچ ساعتدر كورمديكى رمزيسنى كورمك ايستيور. هركچن عربه‌نك سسى عجبا رمزينك عربه‌سيمى؟ ديه يوركنى خوپلا- ديبور. آنك ورودينه كمال اشتياق ايله منتظر بولنيور. هيچ كوزلرينه اويقو كيررمى؟... رمزى كلنجه چكديكى صقنديلرك هپسنى اونوديبور. آنك يوزينى كورنجه يوزى كوليور!... بارى رمزى كلدكدن صكره فاضله كوزل سوزلرايله تلطيفنى كورسه واوساعته قدر اوتورديغى ايچون برتشكر ايشيتسه هرزمان بكلمكده جان كوكلدن راضى اوله‌جق! فقط اكا بدل رمزى درشت سسله:

— بووقته قدر نيه اوتوردك؟

دير ايدى كه فاضله‌ده بوكا مقابل ستم مقامنده:

— وقت كچمى؟...

ديرايديسه‌ده رمزى بوستمى اكلاماز وياخودا كلامق ايستمزايدى.

كيت كيده يالكز اوله‌رق بكلديكى كيجه‌لرده فاضله‌يه كوز ياشلرى رفاقت ايدر اولدى. زورجنك عربه‌سى طورنجه همان موصلغه كيدوب كوزلرينك قيرمزيلغنى كيدرمك ايچون بول صوغوق صوايله يوزينى ييقار واغلاديغنى بيلديرمك ايستمز ايدى. بركيجه كوزلرينى ييقامدى. آغلا- مش اولديغنى بيلدرمك ايستدى. رمزى كلديكنده:

— نه او؟ كوزلريكيمى اوغدك؟ قيزارمش!

ديدى. فاضله:

— خير!

ديوب ايضاحات ويرمك وبرآز ستم ايتمك ايچون اويله ايسه نه

اولدیغنی صورمسنی بکلدی . فقط بیهوده بکلهمش اولدی . چونکه رمزی بشقه برشی صورمدی بلا فتور یاتوب اویودی .

فاضلهنك دردی آز کلیورمش کبی بر طرفدن قائن والده خانم کلین خانم شمارمسون دیه «قوزم ارککلرك یوزه کولدیکنه باقهملی ! آنلر اویله یاپارلرده صکرهده آدمی بریرهچارپارلرکه انسان نیهاوغرادیغنی بیلمز. قوجهم یوزیمه کولیوردیهشمارمهملی! ارککلرك سوکیسنه ایناتیلماز» دیه قوجه قوجه قیالر فرلاتیور ایدی. فاضله ایسه بوسوزلره آجی بر تبسمله مقابلهده بولنیورایدیوایچندن کندیسنه «زوجم بنم یوزیمهکولدیکی یوق! و بنیسودیکنه داٸرده براماره کوردیکم یوق که! ...» دییورایدی.

اوکونلرده فاضله مدعو اولدیغی بردوکونه کیتدی . فاضله جهاز اولهرق کتیردیکی البسهلرك دها موداسی کچدیکی جهتله دوکونایچون آغر البسهلری موجود ایدی. فقط رمزی یکیدن مکمل برقات البسه یاپدردی. دوکونده فاضلهیی هرکس بکندی «شوکوزلخانم کیمدر»دیه یاننده سوزلر اولدیغنی و قارشوسندهکیلرك « نه کوزل تازه » دیمکدن کندیلرینی آلهمدقلرینی فاضله کوروب ایشیدییوردی .

فاضله خانهسنه عودتنده آینهنك قارشوسنه کچوب کندینی دقتله تماشا ایلدی . اوده دوکوندهکی کمسهلرك سویلدیکی کبی کندینی کوزل بولدی . هم‌ده چوق کوزل ! . . .

توالتنی هیچ بوزمیوب اوقیافتده زوجنی بکلدی. دوکوندهبرچوق کشیلرك انظارینه چارپمش اولان کوزللکنك رمزینك نظرنده نه تأثیر حاصل ایدهجکنی کورمك ایستدی . رمزی کلدیکنده کندیسنه یتمش لیرایه اولمش اولان البسهلری کوزدن کچیردی . فاضله البسه بهانهسیله اولسون زوجنك کندیسنه باقمقدهاولدیغنه ممنون اولدی. فقطبوباقیشك

یالکز البسه‌یه منحصر قالدیغنی کورنجه جانی صیقلوب زوجنك نظر-
ینی کندی اوزرینه جلب ایچون الینی صاچلرینه تماس ایدرك :

ــ شمدیکی صاچلرکده طرایشی فنا دکل دکلی ؟

دییور ایدی . رمزی اهمیت ویرمیه‌رك باقوب :

ــ اوت !

دیدی . فاضله بو کبی سوزلرله پك چوق دفعه رمزینك نظرینی کندی اوزرینه جلبه چالیشدی وهر دفعه‌سنده رمزینك اوزونده حاصل اوله‌جق تأثیری کورمك اوزره دقت ایلیوردی .

هیهات ! رمزی‌ده فتورسزلقدنبشقه برشی یوق !... رمزینك باقشنده امارهٔ محبته بکزر شیلر کورنمیور ایدی ! ...

فاضله او آقشام پك شن بر طور طاقنمش ایدی . زوجنك کندی حقنده محبتی اولوب اولمدیغنی اوکرنمك ایستیور ایدی. بونکله برشی آکلایه‌مینجه ایلروسنه جسارت ایتمك ایستدی . کولر یوزله :

ــ بو کونکی توالتم بکا یاقشدی دکلمی ؟

دیدی . بوندن مقصدی رمزی‌یه « بو سوزی سن سویله‌ملی ایدك » دیمك ایدی. فقط رمزینك بشقه طرفه باقدیغی حالده «اوت» دیدیکنی کورنجه :

ــ بونی نه‌دن بیلیورم دیرسه‌کز بوکوندوکونده بك‌چوق کشیلر « شو کوزل خانم کیدر ؟ » دیه سویلشیورلردی .

دیدکده . رمزی کمال تفخرله :

ــ البت ! هیچ بن چرکین خانم آلیرمی‌یم ! صکره بنم زنکینلکم نیه یارار ؟

دیمسی اوزرینه فاضله باشنی اوکنه اکوب یره باقدی. وایکی طامله

كوز یاشی روبه‌سنك اوزرینه دوشمكله آچیق رنك ایپك قماشك اوزرنده یایبلوب برر لكه پیدا اولدی .

رمزی بو لكه‌لری كورنجه :

ــ ترلیورمیسین ؟ انتاریكه تر طاملیور .

دیدی . رمزی فاضله‌نك یوزینه باقمیوب انتاری‌یه باقدیغندن یاشلرك كوزلردن كلدیكنی كورمیوب انتاریده‌كی لكه‌لری كورمش ایدی فاضله كمال سرعتله انتاریسنك قوپچه‌لرینی چوزه‌رك :

ــ اوف !... اوت پك صیقلدم .

دیوب البسه‌سنی فرلاتدی آتدی . مجوهراتنی‌ده چیقاروب آیینه‌نك اوكنه ییغمغه باشلادی .

رمزی روبه‌ده‌كی یاشلغك لكه براقوب براقمیه‌جغنی معاینه ایله مشغول ایدی. رمزی فاضله ایچون البسه یاپدرمیوردی. هركس «رمزی بكك حرمی نه كوزل كینمش. رمزی بك حرمنه نه‌قدر ایی باقیور» دیسونلر دیه یاپدیریور ایدی .

فاضله‌نك، زوجنك كیجه‌لری طیشاروده‌كچیرمسنی وكندی حقنده‌كی قیدسزلغنی حسن تفسیرایله تلقی ایلمسی آرتق دهاچوق زمان سورمدی. نهایت شبهه‌لری اویانمغه باشلادی . كندی كندینی دها زیاده آلداتمق قابل اوله‌میه‌جغنی كورلدی . قیصقانجلق دنیلان بلای عظیم باش كوستردی. زوجنك طیشاروده‌وقت كچیرمسندن حاصل اولان شبهه‌لرینه كندی حقنده‌كی قیدسزلغنه فاضله‌نك قلبی آرتق برر «نه ایچون؟» ایله مقابله ایدیور ایدی . رمزینك مغرورانه طوری ! فاضله حقنده‌كی فتورسزلغی ! حدت مزاجی! فاضله‌یه سرزنش وستم خصوصنده یوز ویرمیور ایدیسه‌ده زوجنه كیتدكجه آرتان محبتی وبونك ایجاباتندن اولان

قیصقانجلغی فاضله‌یی جسارتلندیرمش ایدی. هر کیجه کیتدیکی یری صوروب رمزی‌یی استنطاق ایتمکه وبعض کیجه‌لری‌ده خانه‌سنده کچیرمسی ایچون اجبار ایلمکه باشلادی. رمزی اولا بوکا ملایمتله جواب ویروب ینه طور وحرکتنی بوزمیور ایدی. فقط فاضله‌نك اصرار واقدامنی کورنجه حدتله سرت سرت جواب ویرمکه ودها صکره‌لری‌ده «سن بنم ایشمه قاریشه‌مازسین» سوزیله مقابله‌یه چیقشدی. فقط آرتق فاضله‌یی اسکات قابل اوله‌میوردی. برکون رمزینك باغروب چاغیرمسنه فاضله کوز یاشلریله مقابله ایدرك رمزینك کندی حقنده‌کی فتورسزلغندن ومعاملهٔ بارده‌سندن شکایت ایلیه‌رك کندیسنك آنی نه قدر سومکده اولدیغنی وبومعامله‌لری کندیسنی نه‌درجه مضطرب ایلمکده بولندیغنی اویله برصورت متأثرانه‌ده سویلدی‌که اکر قارشوسنده‌کی متحسس بر آدم اولسه‌ایدی آنی بوندن زیاده‌مسخر ومفتون ایده‌جك حال اولماز ایدی‌نهایت فاضله:

— بنی سومیورمیسکز؟

دیدی. فاضله رمزی ایچون جوابی پك مشکل اولان بر سؤال صورمش ایدی. رمزی «سومك» نه دیمك اولدیغنی بیلمیور ایدی‌که فاضله‌یی سووب سومدیکنی بیلسون!... خاطرینه کلوب‌ده شمدی‌یه قدر فاضله‌یه «سنی سوییورم» دیمه‌مش ایدی.

شو «سوییورم» کلمه‌سی نه‌عجایب کلمه‌در! نه‌قدر چوق سویلنمش اولدیغی حالده اسکیمز! بارد اولماز! موده‌سی کچمز! تأثیرینه خلل کلمز! بربدبختك سعادتنه، برمسعودك فلاکتنه سبب اوله‌بیلور. کیمنی جانه قدر قیدیرر کیمنی جانانه بکندیرر. نیجه دفعه‌لر یالان‌یره استعمال اولنمش نه‌قدر ساخته‌کارلره یارامش. نیجه صافدللرك باشدن چیقارلمسنه خدمت ایتمش، بیکلرجه وعد و وعیدك یرینی طوتمش‌ده حالا

کندیسنه پرستش ایدیلیور . اعتماد اولنیور ! حالا بر مغمومك یوزینی کولدیریبور . بر بدبختی بختیار ایدیبور . هر کون هر آن ودقیقه تأثیر عظیمنی حائز بولنیور ! فاضله‌ده کمال تهالك ایله زوجندن او سوزی بکلیور ایدی . رمزی :

– اوف !... بن دیرلتی چکدم .

دیوب اوطه‌دن طیشارو چیقدی .

— ۱۰ —

برازده فاضله‌کلین کیتدکدن صکره ساعی افندینك خانه‌سنده‌جریان ایلیان احوالدن بحث ایده‌لم . سخا بك فاضله چیقدقدن صکره آرتق اوقوناقده برایشی قالمدیغی ایچون همان چیقمسی لازم کلور ایکن سخا یرندن بیله قیملدامدی. آرتق جالبه‌دن بر قورقوسی یوق ایدی فقط آکا عذاب ایتمك آندن انتقام آلمق ایچون اوتوریبور ایدی. سخا اکر جالبه ایله اولان مناسبات منفوره‌سی فاضله‌نك معلومی اولمسه فاضله‌نك مقدم ایله نامزدلکی بوزلدیغی زمان کندیسـنی رد ایله‌میه‌جکنی قطعیاً امید ایلدیکندن او احوال کریهه‌یه سبب اولان جالبه‌یی بر درلو عفو ایده‌میور و آندن طوبه‌طوبه انتقام آلمق ایستیورایدی. «رفتار»،معلومیا! اوده جالبه‌نك کندیسنی برادری نابی‌یه ویرمکی وعد ایله آنتریقه‌لرینه خدمت ایتدیردکدنصکره وعدینی‌یرینه‌کتیرمیوب آکااویون ایتدیکندن طولایی جالبه‌یه غرض اولمش ایدی . جالبه ، رفتاری اسرارك فاش اولمه‌سی ایچون قوناقده آلیقومش‌ایدی. ساعی‌افندی هرنقدر آنك‌ده قوناقدن چیقارلمسنی‌ایستەمش ایسه‌ده جالبه زوجی اوزرنده‌کی‌نفوذینك

تأثیریله بر قوجه بولوب ویرنجه‌یه قدر اوراده آلیقومغه موفق اولمش ایدی. فاضله کلین اولدقدنصکره جالبه رفتاره بر قوجه آرامسنی اوته‌کنه بریکنه سپارش ایلمش ایدی. فقط کیمی قوجه‌یه ویره‌جك؟ رفتار غیری کندیسنك امریله حرکت ایده‌جك جاریه دکل! جالبه بشقه‌لرینه ظلم ایتمك ایچون آلت اتخاذ ایلدیکی رفتاری شمدی سخا آنك علیهنده استخدام ایلیوردی ونك ایچون ده پك بیوك وعدووعیدلر لازم اولمیوب سخا ایالکز رفتارك یوزینه کولیوریدی یورکه بوکولمسه‌مك رفتارده پك بیوك امیدلر اویاندیریور.

سخا ایله رفتارك مخصوصاً جالبه‌نك کوزی اوکنده بر برلرینه اولان لاابالی معامله‌لری سخایی سومکده اولان جالبه‌نك یورکنی یاقیور ایدی. بویله بر معامله‌یه ایلك تصادف ایلدیکی زمان سخانك اوزرینه یوریوب تکدیر ایلدی. سخا ایسه بلاافتور:

ــ سنك بکا قارشمغه نه حقك وار. سن بنم زوجه‌میسین؟...

دیمسی اوزرینه جالبه شاشیروب:

ــ یا!...

دیدی وکندینی طوپلایوب حدتله:

ــ لکن بوسنك جاریه‌ك دکل! اوتانمیورمیسین؟ بشقه‌سنك اوینك ناموسنه ... دیر ایکن سوزینك آرقه‌سنی تماملایه‌میوب طوردی.

سخا ــ سویله! سویله! سوزیکی یارم براقمه! سویلدیکك سوز پك طوغریدر. فقط بونی بکا سویله! خانه صاحبنه سویله «بو آدم سنك اوینك ناموسنه تعرض ایتدی!» دی. بنی بورادن قوغسون! بکا مجازات ایتسون! هیچ طورمه هایدی کیت سویله!

جالبه مغموم بر حالده ــ آه ... سخا! سن بندن صغودکمی؟ آرتق بنی سومیورمیسین؟

ــ بن سندن چوقدن صغودم !...

ــ ایواه !... دیمك بنی الدادیور ایدك ! بكا اویون ایتدك !

ــ سن‌ده بكا یاپمش ایدك .

ــ تم سكا اولان عشقم یاپدیرمش ایدی .

ــ بكاده سكا اولان نفرتم یاپدردی .

ــ سخا ! بو سوزلری سنك آغزكدنمی ایشیدیورم !... سن‌كه بنی بر زمان نه‌قدر سور ایدك !...

ــ شمدی‌ده اوقدر سومیورم .

ــ فقط بن سنی حالا سوییورم سخا !... موانع بر طرف اولدی. شمدی بزم ممنون اوله‌جق زمانمز !... بویله بر زمانده سن بنم كوزیمك اوكنده او قاری ایله اكلنیورسین !...

ــ جالبه سن‌ده بنم كوزیمك اوكنده تلك ایله پولك ایله كلین كیتدك!...اوزمان فقیر اولدیغم ایچون بكا مرحمت ایتمكه تنزل‌ایتمیوردك دكلمی؟... ثروته وارمق ایچون بنی كوزك كورمدی. چیكنه‌دك‌كچدك! بن آغریمدن صیزیمدن شكایت ایتمدم، كیمسه‌یه سررشته ویرمدم ! بنم كبی فقیره‌لایق اولان صبرله یولداش اولدم. سنك ثروته اولان خرص وطمعكی چركین كورمدم و«زنكینلكی نیه بكا ترجیح ایلدی»دیه سنی وجدانمده محكوم‌ایتمدم! هركس آرزوسنده حر وسربستدر دیه‌كندمده سندن شكوایه حق كورمدم !... كوكلمی پارچه‌لادك ! بوجرمكی عفو ایتدم ! ینه سنی محترم طانیدم ! فقط ناموس شكننانه تعرضكی هیچ بر زمانده عفو ایتمیه‌جكم . هر كون سنی دنی كوره‌جكم .

جالبه كبی قادینه بوتحقیر آلتنده ازلمك مشكل كلدی. جالبه اوكونه

قدر کیمسه‌دن حقارت کورمه‌مش ایدی . سخایه رجالری هیچ تأثیر ایتمیور ایدی .

رفتارك طور واداسی ایسه جالبه‌یه دها زیاده عذاب اولیورایدی. سخانك اوطه‌سندن کلان سخا ایله رفتارك قهقهه‌لرینی ایشـتمه‌مك اوزره جالبه الیله‌قولاقلرینی قپایور ایدی. رفتار، خانمه اقران معامله‌سنه چیقشیور وخانمك البسه‌سندن بکندیکنی « خانم بو البسه‌یی بن آله‌جغم پك بکندم » دیوب چکوب آلیور ایدی . جالبه آغزینی آچه‌میور ایدی . مسافر یاننده رفتارك جالبه‌یه اولان معامله‌سی بر جاریه‌نك خانمه اوله‌جق معامله‌سیله هیچ یاقیشمق آلمدیغی حالده جالبه آنی تکدیر ایده‌میوردی .

. بر کیمسه یاننده متهم اولمق نه‌مشکل شی اولدیغنی وخدمتکارلرینی بویله شیلرده استخدام ایتمك نه‌قدر حماقت بولندیغنی جالبه آکلایورسه‌ده آرتق الندن برشی کلمیور ایدی. رفتارك طورندن قوناغه کلوب کیدنلر ساعی افندینك رفتاری اوطه‌لق ایتمش اولدیغنه معنی ویردیلر . بو حوادث منتشر اولمغله جالبه‌نك‌ده قولاغنه واصل اولدی . وجالبه‌نك پك زیاده غرورینه طوقوندی . بونی تکذیبه‌ده کندنده اقتدار بوله‌مدی . زیرا او حالده «اویله ایسه بو جاریه‌نك طوری نه‌در؟» دیسه‌لر نه جواب ویره‌جك !...

جالبه عالمدن اوتاندیغندن بریره کیده‌مز اولدی. بو جهتله کندی خانه‌سنه کلنلرك‌ده اوکنی کسمك ایستدی. چونکه آرتق اوینك حالنی کیمسه‌نك کوردیکنی ایستمیور ایدی .

جالبه پك ضعیفلامش ایدی . شن چهره‌سنه بر مغمومیت کلمش دلبازلغنك یرینه بر سکونت چوکمش ایدی . کوزل قادین ضعیفلامق

ایله‌ده بشقه درلو کوزل اولمش ایدی . تننده‌کی پنبه‌لکك غائب اولمسیله قانسز دوری بیاض مرمر کبی، رنکی سیاه قاشلرینی وقاره کوزلرینك پارلدیسنی دها زیاده کوستریبور ایدی . ساعی افندی حرمنك صعیفلامسنی مراق ایدرك سخانك برشی اولمدیغی تأميناتنه باقمیوب بر چوق دوقتورلر جلب ایله جالبه‌یی معاینه ایتدردی. هپسنك خانمده برخسته‌لق بوله‌مدقلرینی اوكرنجه اندیشه‌سی زائل اولدی. فقط جالبه اسکیسی کبی ساعی افندی‌یی مشغول ایده‌میوردی . چونکه کندیسنه چکه‌لری آچیلماز کبی برحالده سکوتیلك کلمش ایدی. کدرندن لاقردی سویلمسنی جانی ایستمیور ایدی. بتون کون ایج صیقندیسندن بحث ایدیبوردی. خانمك اودرجه ایج صیقندیسی افندی‌یی‌ده صیقمغله افندی اکثر وقتنی کتاب اوطه‌سنده وسلاملق دائره‌سنده مطالعه ایله کچیردیکندن جالبه بتون بتون یالکز قالمش ایدی .

جالبه‌نك قیزلغنده اوزنوب‌ده نائل اولدیغی مجوهرات چکمجه ایچنده قپالوطوریبور. جانی برینی طاقنمق ایستمیور. صندقلر طولابلر طولوسی روبه‌لری کیمکه اوشنیور ایدی. کیمسه‌نك خانه‌سنه کیتمیور. خانه‌سنه کیمسه‌نك کلدیکنی‌ده ایستمیورکه آنلری کینوب قوشانوب‌ده دارات صاتسون! راحتك یالکز زنکینلك ایله اولمدیغنی جالبه آکلادی. فقط کندیسنه ثروت ایله برابر سعادت کلدیکی حالده قیمتنی بیلمه‌مش ایدی. عقلی اولانه جالبه‌نك بوحالندن بیوك عبرتمی اولور؟ ایشته هر آرزو ایلدیکی شیئه نائل اولمش بولندیغی حالده مجرد بشقه‌لرینك مشروعاً ومحقاً آرزو ایلدکلری شیلره نائلیتلرینی منع ایلمش اولمسنك جزاسی اوله‌رق حق تعالی آنی بو حاله دوچار ایلمشدر. تمام «الجزاء من جنس العمل!»

مقدمی اونوتدقمی ؟ زاوللی مقدمی ! فاضله کندیسنی بتون بتون

اونوتدیسه‌ده بز خاطردن چیقارمیه‌لم. بیچاره چوجق فاضله‌نك عشقیله تحصیله صارلمش چالیشوب طوریبور ایدی. حالی براز سکونت بولدی. فقط یوزینك کولدیکنی کورن یوق ایدی. والده‌سی اولندرمك ایچون پك چوق چالشدی ممکن دکل راضی ایده‌مدی. بیك لیرایه یدی سکز یوز لیرایه برایکی جاریه آلدی. برینی مقدمك اوطه‌سنه قبول ایتدرمك قابل اوله‌مدی. منور خانم اوغلنه اولندیکی حالده کدرلرینی اونوده‌جغندن بحثله اوخصوصده پك چوق رجا ایلدی. مقدم والده‌سنك بورجاسنه جواباً :

ـ والده بن سنك ایچون یاشایورم. کندم ایچون یاشامیورم‌که!...

دیدی. مقدمه فاضله‌نك زوجنی چیلدیره‌سیه سودیکنی سویلیوب وفاسزلغنی بیلدرمك ایستدیلر مقدم :

ـ بنم‌ده فاضله‌دن مأمول ایلدیکم بو ایدی. البته فاضله کبی عفیفه وپاکدل بر قیز قوجه‌سنی سور! فاضله‌نك بوحالی کندیسنی بنم عندمده دها زیاده بیولدر، قیمتلندیرر.

دیه جواب ویردی. بیچاره منور خانم اوغلنی مشغول ایلمك ایچون الندن کلدیکی مرتبه چالیشیور ایدی.

— ١١ —

فاضله‌نك قائم والده‌سی بیوك مخدومی رفقی بکك خانه‌سنه آره‌ده یالکز کوندوزلری کیدوب کلدیکی حالده هیچ کیجه قالمدیغی فاضله‌نك دقتنی جلب ایلمش ایدی. بونك اصلنی اوکرنمك ایچون‌ده تجسسه لزوم کورمدیسه‌ده بوکبی شیلرك صورمقسزین‌ده اوکرنلسی امور طبیعیه‌دندر. بناءً علیه

قائم والده خانم بیوككلینی صدرك خانمله برابر اوتوردیغی مدت صدر كندن چكمدیكی جفاقالمامشدی مخدومنك خانه‌سنده قادیجغز برشیئه الینی سورسه قباحت اولدیغی، عادتا مغندی مثابه‌سنده بولندیغی وحرم طرفنه اوقدر اهمیت ویرمین رفقی ، حرم دائره‌سنك اداره‌سیله اشتغال ایله‌مدیكندن صدبرك بیلدیكی وایستدیكی كبی قائم والده‌سنه اذا ایلدیكنی فاضله‌یه نقل ایلدیلر. حتی قوجه‌سنه سویلیه‌جك بشقه سوز بوله‌میان وایشی كوجی دیدی قودی ایله اشتغالدن عبارت بولنان صدبرك خانم برچوق فتنه‌لكلر ایله رفقی‌یه والده‌سنی تكدیر ایتدیرمكه قدر وارمش ایمش كه بیونجه‌یه قدر نیجه امكنی چكمش و بحق نه قدر تكدیرلر ایتمش اولدیغی اوغلنك بوحقسز تكدیرلری‌ده بیچاره والده‌نك پك زیاده كوكلنی قیرار ایمش . نهایت الامر قادیجغز اوراده طورامیوب كوچك مخدومنك خانه‌سنه كلمش. اكر كندیسی ایچون كوچك مخدومنك خانه‌سی اولمسه پك آجینه‌جق برحالده بولنه‌جق ایمش. صدبرك شمدی‌ده قائم والده‌سنی ازعاجه یلتشمك ایسترسه‌ده غیری قائم والده‌نك اكا منتی اولمدیغندن اكا مقابله بالمثل‌ده بولنور ایدی فقط هرحالده رفقی والده‌سنه خرجلق و . دیكی و یاخود بر شی آلدیغی زمان صدبرك بر بهانه ایله قائم والده‌سنی ازعاجدن كیرو قالمه‌مقده ایدی. قائم والده خانم‌ده بیوك كلیننه یاپه‌مدیغی قائن والده‌لكی فاضله‌یه یاپمق ایستیور ایدی .

هرانسان ایچون برشیله اشتغال ایلمك برامر فطری اولوب انسانلرك كیمی چیفتجیلك، كیمی صنعتكارلق، كیمی كمیجیلك وكیمی علوم وفنون. والحاصل هربری برشیله اشتغال ایلدكلری حالده ایشسز بولنانلرك امی اولانلری مشغولیتنه طوبیله‌میان اوقومق یازمقدن محروم اولدقلرندن. دیدی قودی وفتنه‌لك ایله اشتغال ایده‌كلدكلری آشكار اوله‌رق كوریلان.

احوالدندر. ایشته بو «یدی قودی» تعبیر اولنان جرکین شیئک ده قادینلر نزدنده مبذولیتی ایشسزلک ایله جهالک آنلرده اکثریتله موجودیتندن ایلرو کلیور می؟...

حالبوکه فاضله‌نک بیودیکی بیومش، او یولده تحصیل و تربیه کورمش علو اخلاق ایله احوال مذمومه‌یی اوکرنمش بر قادینک بویله بر شی ایله اشتغالی هیچ بر وجهله قابل اوله‌میان احوالدن بولندیغندن بیچاره فاضله قائم والده‌سیله التیسنک بزم مصاحبتدن فناحالنده صیقلیور واوطه‌سنده یالکز اوتورمسنی بوکا ترجیح ایلیور ایدی. ینه کتابلر ایله مشغول اولمق ایستدی. فقط زواللی قادینک زوجنک کندیسنه اولان برودتندن حاصل اولان کدر، کندینی مشغول ایلدیکندن اوقودیغنی آکلامیور. یازه‌جغنی طوپلایه‌میور. ذهنی بر حال پریشانیتده بولنیور ایدی.

بومنوال اوزره فاضله‌نک تزوجندن برو برسنه مرور ایلدی. شفیق صورت فوق العاده‌ده امتحان ویردی شفیق مکتبه کیتمزدن اول خانه‌سنده تحصیل ایتدیرلدیکی جهتله پک چوق درسلره ذاتاً وقوف و معلوماتی وار ایدی. باخصوص فرانسزجه‌سی مکمل اولدیغندن پک آز درسلر ایچون چالیشور ایدی که بونلری ده صورت فوق العاده ده بلله‌مک ذکی چوجق ایچون ایشدن بیله معدود دکل ایدی.

بو اثناده سخا بک ده جالبه‌نک کوندن کونه ایی عادتا بر انسان کوزلکه‌سی مثابه‌سنده قالدیغنی، بو حالک ارتق صحتنه طوقونمغه باشلادیغنی کوردیکندن جزای کافی بولمغله احباسی واسطه‌سیله عرض و عفتلری عالم طرفندن مصدق اولان بر فامیلیادن قیز بولوب برخانه استیجار یله اوینک ارکی اولمق اوزره ساعی افندینک خانه‌سندن چیقدی. چیقار

ایکن جالبه‌ایله رفتاره اویله برطاتلی «آدیو» چکدی‌که بونلر آرقه‌سندن باقه قالدیلر .

جالبه سحانك تأهل ایده‌جکنی طویدیغی زمان اکا سرزنشده بولنمق ایستدیسه‌ده سخا :

— بوکبی معامله‌لرك صوکنك نره‌یه منجر اوله‌جغنی بیلمیورمی‌ایدك؟

دیه آنی اسکات ایلمش ایدی .

بر زمان غلبه‌لق وشن اولان ساعی افندینك خانه‌سی سفره‌سنده شمدی قاشـو قارشویه بولنان افندی ایله خانمدن و جالبه‌نك ایکی چوجغندن عبارت برجمعیت بولنیور طباق وقاشیق تافیردیسندن بشقه برسسی ایشیدلمیور ایدی .

بر کیجه رمزی کلدکدن صکره فاضله مهتابك کوزللکندن بحثله آچیق‌اولان پنجره‌نك اوکنده برلکده اوتورملرنی رجاایتدی. قمرك آقشـامدن صباحه قدر انوارینك دوام ایلدیکی اون بشنجی کیجه‌سی ایدی. فاضله‌ایله رمزی پنجره‌نك اوکنده اوتوردیلر. مهتاب رمزینك یوزینه اورمش ایدی. فاضله تماشاسیله ملذذ اولدیغی اوکوزل چهره‌یه حیران حیران باقیورایدی. موسم یاز، هوا پك صیجاق‌ایدی. روزکار اسمیور ، هوای نسیمی بر سکونتده بولنیور ایدی . رمزی جیبندن مندیلنی چیقاروب ترلیان یوزنی سیلمکله اورته‌یه مندیلده‌کی مسـك لوانته‌سـنك قوقوسی منتشر اولدی . بو قوقو اوطه ایچون یبـانجی ایدی . زیرا فاضـله مسـك لوانتـه‌سنی هیچ سـومز ایدی . عادتا ضدینـه کیدر ایدی . بونك ایچون هیچ بر وقتده اوقوقویی رمزی ایله فاضله استعمال ایتمزلر ایدی. ضدینه‌کیدن اوقوقوفاضله‌نك سکرلرینه طوقوندیغی کبی بودفعه برده درمه کتیردی. بویبانجی قوقونك‌یبانجی

بزدن کلمش اولمسی لازم کلیوردی . فاضله کندیسنک ده ترلدیکندن وکندی مندیلی یانده بولنمدیغندن بختله رمزینک مندیلنی آلدی . ویوزینه طوغری کوتوردیکنده :

ــ آی !... مسك قوقیور !

دیدی . رمزی شاشه‌لادی و ایشی اکلایه‌میوب :

ــ یوق جانم ! مسك قوقوسی نه آرار ! هر زمانکی لوانته‌لرمزدن.

دیوب دوشوندیکه واردی . اودن بشقه بریرده لوانته سورونمدیکنی بیلیورسه‌ده اختیاط اولمق اوزره :

ــ ها ! بوکون تراش اولمق ایچون پروکاره کیرمش ایدم . اوراده بر لوانته سوروندم . نه اولدیغنه دقت ایتمه‌مش ایدم . بلکه مسکدر !...

دیدی . و

ــ ویر باقه‌یم !

دیه‌رك مندیلی فاضله‌نك الندن آلمق اوزره الینی اوزاتدی ایسه‌ده ایش ایشدن کچمش . فاضله مندیلی آچمش . مندیلك مینی‌مینی برقادین مندیلی اولدیغی میدانه چیقمش . فاضله ویرمکه نیتی اولمدیغندن آنی صیم صیقی طوتمش ایدی .

رمزی کندی مندیلی ظنیله بشقه‌سنك مندیلنی جیبنه قویمش اولدیغنی آکلادی . مسئله‌نك تأویل قبول ایتمز بر صورتده بولندیغنی کوردی . رمزی هیچ خوشلانمدیغی ستملرك وکوز یاشلرینك فاضله طرفندن ورود ایلیه‌جکی ملاحظه‌سیله پك زیاده صیقلیور ایدی . بونی نصل اسکات ایلیه‌جکنی دوشنیور ایدی . فقط فاضله‌ده سکونتدن بشقه برحال کورلمیور . کوزلرنده یاشه دائر بر شی بولنمیور ایدی . شوقدر وارکه ذاتاً مخمورانه باقشلی اولان کوزلرینك حال طبیعیسندن زیاده سوزلمسی

و وداقلرنده غريب بر تبسمك بولنمسی فاضله نك بو حالدن متأثر بولنمديغنه دائر اماره‌لر ذكلدی . فاضله صوك درجه‌يه قدر متأثر اولمش ايدی . فقط چوقدنبرو مراق ايلديكی زوجنك حالی ايچون ايشك اوجنی يقالامش ايكن الندن قاچيرمق ايستميوب نهايتنه قدر اوكرنمك ايستيور ايدی ! فاضله ذاتاً كنديسنك مشغول ايده‌مديكی زوجنی بويله مشغول ايليان وبعض كيجه‌لری‌ده كنديسيله برلكده كچيرمسی ايچون رمزی‌يه ايلديكی رجالری سمع و اعتباره آلديرميان ورمزی كندی يانندە طوروب اوتوره‌مديغی حالده كيجه يارپلرينه قدر آنی آليقويان حالك نه‌دن عبارت اولديغنی اوكرنمكی پك زياده مراق ايديور ايدی . اوت ! شمدی‌ده رمزينك كنديسنه ترجيح ايلديكی صاحب منديلك كيم اولديغنی وكندندن كوزل اولوب اولمديغنی بيلمك ايستيور ايدی . جزؤی برحدت ، بر طامله كوز ياشی ، ذره‌جه تدبيرسزلك آرزوسنه مانع اوله‌جغنی بيلديكی ايچون فاضله كندينی اداره ايله پك زياده مكدر اولديغی حالده رمزينك يوزينه كوليور ايدی . اكر حدت ايتسه ، ستم ايلسه او وقته قدر كيجه‌يارپلرينه قدر وقتنی نره‌ده كچيرديكنه دائر واقع اولان سرزنشلرينه رمزينك بر معامله‌ٔ درشتانه ايله مقابله ايليوب برشی اكلاتمديغی و اصرار ايلديكی حالده سرت سرت سوزلر ايله آنی سكوته مجبور ايتديكنی فاضله بيلور ايدی . فاضله ايشی شقادن طوتديره‌رق منديله باقوب باقوب كوليور وبو كولومسه‌مسنی يواش يواش قهقهه درجه‌سنه چيقاريبور ايدی . رمزی‌ده فاضله نك كولمه‌سندن محظوظ اولمغله كولمكه باشلادی . فاضله‌دن منديلی آلمق ايچون اوغراشه‌رق :

— وير شو منديلی ييرتوب آته‌يم .

ديبوردی . فاضله منديلی ويرميوب :

ـ آ! يازيق دكلى نيچون ييرته‌جقسين ؟ عالمك شيئنى ييرتمغه نه حقك وار ؟

ديدى. وطيشـارى كيدوب منديلى صاقلادقدن صكره كلدى. كلديكنده صانكه هيچ اوبله بر وقعه كچمه‌مش كبى بولندى. ايرتسى كونى زوج ايله زوجه پك شن ايديلر. رمزى ايشنه كيتدى. آقشام عودتنده معتادى وجهله كلوب اوطه‌سنده البسه‌سنى دكشدى. فقط هر زمان ياپديغى كبى بغچه‌يه وسلاملق دائرسنه چيقميوب فاضله ايله اوتوردى. فاضله بو مصاحبتك كنديسنه نه‌قدر آغر بر بها ايله مال اولديغنى دوشوندكجه يوركى صزليور ايدى. فقط هر حالده طورينى بوزميوب شن بولنيور ايدى. يمك يينلدكدن وقهوه‌لر ايچلدكدن صكره رمزى بر چاريك قدر اوتوروب صكره كينمك اوزره آياغه قالقدى. فاضله بكك چاكتنى طوتوب كيدردى والينه بر تميز منديل ويرر ايكن:

ـ ها اونوتيه‌لم.

ديه‌رك طيشارو چيقدى. عودتنده معهود قادين منديلنى كتيردى ورمزى‌يه اوزادوب:

ـ عالمك مالنى ضبط ايتمك كناهدر. بونى‌ده صاحبنه تسليم ايت

ديمسيله رمزى فنا حالده بوزيلوب:

ـ جانم بن دون منديل آلمغى اونوتمش اولديغم ايچون چارشودن بر منديل آليويردم. دقت ايتمه‌مشم بويله كوچك آلمشم!

ـ بن سزه سرزنشده بولنميورم‌كه بويله تأويللره لزوم كوروب كنديكزى يوريورسكز! خاطريمى خوش ايتمك ايچون ياپيورسه‌كز ايشته اصل بنم كوكلمى بويله‌لكله قيرارسكز. زيرا بنم بويله شيلره اينانقلغمى تصور ايدرسه‌كز بى‌حيوان يرينه قويمش اولورسكزكه ايشته بنم ايچون

اك بيوك حقارت بودر . برده بودرلو اينانلمق قابل اولميان سوزلر ايله سزك يالان سويلهمكده اولديغكزى كورمش اولورمكه بنجه اك بيوك كدرده اودر. سزك اكلنمكده اولديغكزى اوكرنمكلكم ايله عندمدهكى قدر واعتبارکزه خلل کلمز چونکه يالکز سز دکلسکز يا !.. هر کس اکلنيور. يالکز حرمى ايله اوتوران کيم وار؟ بن اوقدر انصافسز دکلم! فقط سزى يالانجى کورورسهم ايشته اوزمان عندمده دکرکز آزالور!

فاضلهنك بو سوزلرى اوزرينه رمزى منديلى آلوب جيبنه قودى.

او آقشام رمزى وقتندن اول خانهسنه عودت ايلدى . معتادندن زياده کيف ايدى. فاضله کنديسنى پك شن وشوخ ازلهرق قارشولادى. رمزينك اوحالنده آغزندن ايچه سوزلر آلنيورسهده فاضله اوركوتمهمك ايچون پك ايلروسنهوارميورواپرتسى کونىهيچ برشيئى بوزلهميورايدى. بر هفته اون کون بو منوال اوزره دوام ايدن مصاحبتدن فاضله پك چوق شيلر اوکرنمش ايدى. فقط فاضله ايشى تماميله اوکرنمك ورمزينك انکار ايدهميهجکى برصورتده دوکمك ايستديکندن تعجيبه شايان برصورتده صبر وتحمل ايله بولنيور ايدى. فاضله بوکبى سوزلرى ديکلهمکدن خوشلانيورمش کبى بولنديغندن رمزىده آنلرى نقل ايتمکدن خوشلانمغه باشلادى . زوج ايله زوجهنك قهقههلرى آشاغيده بولنان قائم والده خانمله صدبرك خانمك قولاقلرينى چينلاتديغندن صدبرك قائم والدهسنه:

— کوريورميسين؟ خانم ننه! ارککلره قيمتلى اولمق ايچون بويله بزم التى خانم کبى قوريلوب اوتورملى! بزم کبى کول کمور اولوب صاچنى سپورکه ايدن جاننك ايستديکنى لذتله پيشورهيم ديه مطبخلره قدر ايرن قادينلرك يوزلرينهبيله باقميورلر. کچن کون بزمکنه «آجانم بر آزدهشوراده اوتوزده ايکى لاقردى ايدهلم» ديدم. بکا «قادينله نه لاقردى اولور .

ایکی لاقردینك آرقه‌سی غوغاچیقار! قادین‌قسمی ایشنك باشنده یاقیشور» دیدی. کوزی قرداشنی کورسه‌یا! بن‌ده بوندن‌صکره یرمدن قیملدایوب بر ایشه یاپیشمیه‌جغم.

قائم والده — اوت! قاچ کوندر خانمه‌کی طور واداده بر شی! اولی ساعتده براغزینی آچوب بزه لاقردی سویلر ایدی. شمدك بتون بتون آغزینی آچدیغی یوق. شورایه بر آز کلوب پوت کبی اوتوریور، قالقوب کیدیور.

واقعا قائم والده‌نك بوبابده‌کی شکایتی بر آز حقلی ایدی. زیرا فاضله رمزینك یاننده جبر نفس ایله کندینی اداره ایلیورسه‌ده‌رمزی کیتدکدن صکره کدردن هرطرفی قیرلمش کبی بر حالده بولندیغندن اکثر وقتنی اوطه‌سنده‌کی مندر اوزرینه اوزانمش اولدیغی ونیجه بیك تفکرات ایچنده بوغولدیغی حالده کچیرییور ایدی. کنج قادین رمزینك یاننده‌کی اداره‌یی کوندزکی بیك درلو ملاحظات وتفکرات سایه‌سنده اله آله‌بیلیوردی. بوجهتله قائم‌والده‌سیله اولکی قدر اشتغاله وقت‌بوله‌میوردی. اوکونلرده هرکس یاننده سفره‌ده وسائر محللرده رمزی فاضله‌یه اولان حرمت و احترامنی پك زیاده آرتدرمش ایدی. زواللی فاضله ایچون نه آجی اعتبار ورعایت!...

شوکیجه صحبتلریله فاضله آرتق هرشیئه واقف اولمش‌ایدی. زواللی چوجق اولجه رمزی‌یی کندیسندن تباعد ایتدیرن شیئك آنك دیکر برقادینه محبتی اولمسی ظننده بولنمش‌ایدی. شمدیسه رمزینك برچوق قادینلر ایله اکلنمکده اولدیغنی اوکرنمش ایدی. بونلرك برویاخودبیك اولمسی فاضله‌ایچون مساوی‌ایدی. اکا عائداولان شی زوجنك کندیسنه

وفاسزلق ایتمسی ایدی . ایشته بورکنی یاقان بو ایدی . آرتق فاضـله آلدیغی معلوماتك تمام اولدیغنی کوردیکی جهتله بر کیجه رمزی‌یه دیدی‌که:

— یکی اما بك افندی ! بو اکلنجه‌لرله مشغول اولدیغکز وقتلرده بنم‌ده سزه کمال تهالك ایله منتظر بولندیغمی، او انتظارمده بکانار دن اشد کلدیکنی و سزی بك چوق سون بر فاضله بولندیغنی هیچ خاطرکزه کتیرمزمیدیکز ؟

بو سؤال رمزی‌لك خوشنه کیتمدی. جواب ویره‌جکی یرده قالقوب برقدح قونیاق یوارلادی. مصاحبتك کسب ایلدیکی اکشی بر صورت رمزینك صورتنی اکشیتدی. فقط فاضله حالا کولیور، حلیمانه سوز سویلیور ایدی. بو جهتله رمزینك‌ده ینه یوزی کولدیسه‌ده هر حالده عارض اولان شاشقینلغی کویا کیدرمك ایچون قدح قدح ایچدیکی قونیاقلر کندیسنی دها زیاده شاشیرتمغله فاضله‌نك اوزمانده کمال حلمیتله تکرار ایلدیکی اولکی سؤالنه جواب اولمق اوزره :

— طوغریسنی ایستر ایسـه‌ك سنی هیچ خاطریمه کتیردیکم یوق ایدی. اویله اکلنجه‌لی زمانمده سنی نصل دوشونه‌یم ؟

دیدی. فاضله‌ده :

— آفرین رمزی . ایشـته بویله طوغری‌یی سویله‌ملی ، عشرته جبلت صوبی اسمنی ویرن نه‌کوزل سویلمش ! سن ایچدیکك وقت بك طوغری سویلیورسین. دیکر اوقتده‌ایسه نافله یرده کندینه ساخته‌کارلق عارض ایدییورسین. بن بویله سربستیدن خوشلانیرم.

دیدی . وبر از تأملدن صکره :

— یکی ! باری کیتدیکك یرلر اوکدن راحتمیدی ؟ او قادینـلر زوجه‌کدن کوزل وکنجمی ایدی ؟

ــ اما سن ستمه باشلایورسین ؟

ــ یوق ! یوق ! هیچ اویله برفکرده دکلم ! رجا ایدرم سوزلریمه اویله بر معنی ویرمه ! مراق ایدیورمده اوکرنمك ایستیورم ! بشقه بر شی دکل !

ــ نه بیله‌یم بن؟ اورالرینی دوشوندیکم یوق! نه‌ایله اکلنور ایسه‌م آنکله وقت کچیریرم .

ــ دیمك خانه کزده اکلنه‌جك بر مشغولیت بوله‌میورسکز . سزی اویکزده طوته بیله‌جك برشی بولنمیور !

ــ اویله اولملی که بویله اولیور .

ــ فقط بن ایشیدر ایدم‌که بوکبی‌شیلرنی‌اکثری‌برچوق‌سنه‌لرصکره ارککلر زوجه‌لرندن اوصاندقلری‌وقت یاپارلرایمش. سزایسه‌تزوجمزدن ایکی اوچ آی صکره باشلادم دییورسکز . زوجه‌سنی سون ارکك بویله یاپه‌مز دکلمی ؟

ــ البت !

ــ سز نیچون یاپدیکز ؟

ــ سنی سومدیکم ایچون !

رمزی بوسوزی سویلینجه فاضله‌نك‌النده‌کی یلپازه یره دوشمسیله کندینی طوپلامغه چالشدیسه‌ده‌فاضله‌نك آن واحدده کندینی‌طوپلامسی وقونیاقلرك خماری‌رمزی‌یه یته‌قیدسزلق‌ویردی. او کیجه یتاغه‌یاتدقلرنده رمزی همان اویودی ایسه‌ده کویا اویومق ایچون یوزینی اوبر طرفه دونوب یاتمش اولان فاضله‌نك کوزلری آقان یاشلره یول ویرمك‌اوزره صباحه‌قدر آچیق بولنیور ایدی. او کیجه‌دن‌اعتباراً فاضله‌رمزی حقنده‌کی عشقنك اتشی یوزرینه صغوق صولر دوکلمکه باشلادیغنی حس ایدیور

ایدی. ایرتسی کونی فاضله غیری کندینی اداره‌یه لزوم کورمدیکی جهتله پك مغموم بولنیورایدی. بردنبره بوتبدله رمزی تعجب ایلدیسه‌ده فاضله کندیسنی براقده براقیوب مقصدی احوالی اکلامق اولدیغی ایچون کدرینی کیزله‌مش اولدیغنی یوقسه بویله بر حاله مکدر اولمیه‌جق قدر بدلا اولمدیغنی سویلدی. باخصوص سویلدیکنی یوزینه‌قارشو ایشتمك هیچ‌ده محظوظ اولنه‌جق احوالدن بولنمدیغنی بیلدردکده . رمزی :

ــ خانم ! بنی نیه او قدر استنطاق ایتدك ! سن صوردك بن سویلدم . کندیلکمدن سویله‌مدم یا !

ــ طوغری‌یی سویلدیککز ایچون تشکر ایدرم! نیچون سویلدیکز دییورم . فقط بوکا کدر ایتمه‌مك قابیلمی ؟

ــ لکن بیلورمیسین‌که بن چهره‌دن، صورتدن خوشلانمام! وهیچ اویله شیئه کلمم !

ــ بن آرتق کندی دردمدن هیچ بر شیئی بیله‌جك حالده دکلم .

رمزی جاننك صیقندیسندن برکندیش صولوق آلوب:

ــ بردها یاپماز ایسه‌م بونلری اونودیرمیسین ؟

ــ بنی سومدیککزی هیچ بر وقتده خاطرمدن چیقارمام !

ــ بکا چهره صورت ایتمزسین‌یا!

ــ یاپمه‌مغه چالیشورم .

ــ اویله ایسه بر دها یاپمم !

رمزی او کیجه‌یی خانه‌سنده کچیردی . ایرتسی کیجه عربه‌سنی اصمارلانجه فاضله اعتراض ایتدی. قطعیاً مانع اولمق ایستدی. رمزی:

ــ جانم ! هر زمان اوده قپانوب اوتوره‌جق دکلم یا ! ایشته م... بکك قوناغنه کیدیورم .

ـ اورایه کتدیکك نجه معلوم اولسه راضی اولورم . فقط شمدی‌یه قدر کیتدیکك یرلری اوکرندم .
ـ اینانددرمق ایچون سنی‌ده برابر کونوره‌جك دکلم یا !
ـ سن بر دها یاپمیه‌جغکه سوز ویرمدکمی ؟
ـ هیچ احبابله‌ده کورشمیه‌جکم دیمدم‌یا .
ـ خانم ! بونلر نصل احباب ! هپ سن آنلره کیدرسین‌ده هیچ آنلر سکا کلمزمی ؟...
رمزی بو سوزدن پك صیقلوب :
ـ اوف ! ... آرتق چوق اولیور . بن قادین سوزیله حرکت ایتمم وحکمی آلتنه‌ده کیره‌مم !
دیه‌رك باستونی آلدیغی کبی قپودن طیشارو فیرلادی .
فاضله آرتق کندیسنك یاپه‌جغی شی‌همان ایرتسی کونی پدرینك خانه‌سنه کیتمك اولدیغنی کوردیسه‌ده کندی ایچون پدرینك خانه‌سی هرکسککی کبی اولمدیغنی خاطرلادی. واوکی والده‌سی جالبه خانمی کوزینك اوکنه کتیردی. زوجنك خانه‌سنده‌کی راحتسزلقدن قاچه‌جق ایسه پدرینك خانه‌سنده دخی راحت بوله‌میه‌جغنی، باخصوص شمدی قوجه‌سی ایله‌ده چکینه‌میوب کلدی دیه‌رك کندیسنه دها زیاده ظلم وتعدی اولنه‌جغنی بیلور ایدی . زواللی قادین بر چوق دوشوندکدن صکره اوکی والده‌سنك قهرینی چکمکدن ایسه زوجنك قهرینی چکمکه راضی اولدی .
فاضله اوکیجه ایلك دفعه اولمق اوزره زوجنی بکله‌میوب یتاغنه کیردی، اویودی. هم‌ده پك کوزل اویودی رمزینك کلدیکنی خفیف اولان اویقوسی آره‌سنده طویدی ایسه‌ده کویا طویمه‌مش کبی بولنوب

قالقمدی . ایرتسی کونندن اعتباراً فاضله کتابلریله پیانوسیله اشتغاله وکلین اولدیغندنبرو اونوتمش اولدیغی احباسیله کوریشوب قونوشمغه باشلادی . صیقلمیوب پك کوزل وقت کچیریور ایدی . رمزیده ایستدیکی کبی کزییور ایدی .

فاضله برکون فوقیه خانمك خانه‌سنه کیتدی . فوقیه‌نك کوزل بر اوغلی اولمش ایدی . فوقیه چوجغی کتیرملرینی جاریه‌لره سویلدی . چوجغی دادیسی کتیردی. فاضله ایله برابر بر زمان مینی مینی‌یی سودیلر اوپدیلر ، اوخشادیلر ، ینه دادیسنه ویردیلر . یالکز قالدقلرنده فوقیه زوجی نابی بکدن بر چوق شکایت ایلدیسه‌ده کیمسه‌نك طویمه‌مسی ایچون فاضله‌یه پك چوق رجا ایلدی . فوقیه نابی‌یه پاره یتشدیره‌مدیکنی وبوپاره‌لری پدر ووالده‌سندن کیزلو اوله‌رق ویردیکنی آکلاتدی. دیدی‌که :

ـ سن نصلسین ؟ قرداشم بر شی سویله‌میورسین !

ـ سویلیه‌جك برشی اولمدیغی ایچون سویله‌میورم .

ـ راحتك ایومی ؟

ـ ایی‌که شکایت ایتمیورم .

ـ اوح ! ممنون اولدم . باری ایولکنی اولسون سویله‌ده ممنون اوله‌یم .

ـ قرداشم بو کبی زوج ایله زوجه‌نك حسن معاشرتلری هر یرده وهر زمانده کوریلان احوالدن اولدیغندن معلوم اولان برشیئی آکلاتمقدن نه چیقار !

ـ آه فاضله! سن هرکون یوت کبی سین هر شیئك کیزلیدر. باق پدر والده‌مدن کیزلدیکم کیمسه‌یه سویله‌مدیکم حالمی سکا سویلیورم .

ــ فقط بندن بشقه‌سنده سویله فوقیه‌جکم ! اگر زوجك ایله کچینه‌جك ایسه‌ك آنی ذم ایتمه !

ــ آه قرداشم اللهٔ بنی نابیدن آییرمسون . فقط بر آز مناسبتسز اخلاقندن کچسه! آه قرداشم بك چوق ایچیور! بك سرخوش بولندیغی زمانلر والدەم وپابدرم اوطه‌یه کلوب‌ده کوررلردیه بنم‌ده یورکم چارپیور . اول‌ده بویله ایچرمیدی ؟

ــ بونی بك کچ صوریورسین قرداشم وارمزدن اول صورمقلغك لازم ایدی .

ــ آه قسمت ایمش ! هم بن واردیغمه پشیمان دکلم که .

ــ حقك وار بویله شیلر قسمته باغلی !

— ۱۲ —

فاضله رمزی‌یه کلدیکنه کیتدیکنه دائر هیچ برشی سویله‌میورەستم ایله‌میور ایدی . بر کیجه رمزی کلوب صویندیغنده فاضله البسه‌لری صباحلین جاریه طرفندن سپوزیلوب حاضر ایدلمك اوزره طیشاری چیقارەق ایچره معتادی وجهله بکاك چکمجه اختاری پاره چانته‌سی اوراق جزؤدانی کبی اشیالری جاکت وپانطولونك جیبلرندن چیقاروب ماصه‌نك اوزرینه قویور ایدی‌که بونلر ایله برابر بر‌ده ایچروسنده قاتی برکاغد بولنان ظرف چیقدی. ظرف آچیق اولدیغندن ایچنده‌کی برفتوغراف رسمنك کناری کورینیوردی . رمزی بو ظرفی سلاملقده‌کی اوطه‌سنده بولنان ماصه‌نك ایچنه قویمق نیتنده ایکن خانه‌سنه کلدیکنده اونودوب طوغریجه حرمه کیرمش ایدی . رمزی النده‌کی حساب

يوصله‌سنه باقمغله مشغول بولنديغندن فاضله ظرفی آچوب رسمی معاينه وملفوف اولان تذكره‌نی‌ده مطالعه ايلدی . رمزی باشنی اوطرفه چويروب‌ده فاضله‌نك برشی اوقومغله مشغول بولنديغنی كوردكده :

ــ او نه ؟

ديدی . فاضله النده‌كی كاغدله برابر رسمی‌ده ابراز ايدرك :

ــ بر دها برشی يا پمديغكزه دائر سند !

ديدی . رمزی فنا حالده صيقلوب :

ــ آنلری بكا وير .

ديديكنده فاضله مكتوب ايله رسمی رمزی‌يه اوزادرايكن رسمه باقه‌رق :

ــ زواللی رمزی نه‌قدر معده‌سز ايمشسين !

ديدی . رمزی مكتوبی ييرتدی . رسمی آياغيله چكنه‌دی . ومسترحمانه بر طورله فاضله‌يه :

ــ رجا ايدرم فاضله دارلمه !

ديديكنده فاضله اكا جواب ويرمدی . رمزی بو دفعه ويرديكی سوزی طوتمديغنی استهزا ايله كنديسنه بيلديرلديكی ايچون محجوب اولوب پك زياده صيقلديغندن فاضله‌نك كوكلنی ايتمك اوزره بر طاقم سوز سويليوردی. فاضله برينه جواب ويرميوب كيجه‌لك روبه‌سنی كينمك ايله اشتغال ايليور ايدی . فاضله غيری زوجيله بو يولده بحثه كيرشمكه تنزل ايتميور ايدی. رمزی ايسه بوحالی رجالرينه، نيازلرينه آلشديغی فاضله‌نك كندی حقنده پك زياده دارغين اولديغنه حمل ايله ماصه‌نك اوزرنده‌كی انختار ايله چكمه‌نك كوزنی آچوب بر دسته بانقنوت چيقاردی وآنی فاضله‌يه اوزادوب :

ــ فاضله هايدی باريشه‌لم .

دینجه . فاضله :

ـ اونه ایمش ؟

دیه صوردی . رمزی :

ـ بشیوز لیرالق بانقنوت ! بر الماس آلورسین .

فاضله بوسوزك اوزرینه رمزی‌یی باشدن آشاغی سوزدکدن صکره اویله بر خشمله آنك یوزینه باقدی‌که رمزی همان :

ـ بر اوقدر دها ویریرم . بیك اولسون بکا چهره ایتمه :

دیدی . و بر اوقدر دها بانقنوت چیقاروب فاضله‌یه اوزاندی .

فاضله محقرانه بر چهره ایله ـ یازیق سکا !

دیدی .

رمزی تعجبله ـ فنا پاره‌می ؟ بیك لیرا !

فاضله ـ بن کوکلمی پاره ایله صاتمام ! بك افندی !

ـ آجانم نه داریلیورسین ؟ بن سنی ممنون ایده‌یم‌ده بکا چهره ایتمیه‌سین دیه ویرییورم .

فاضله حدتله ـ بك افندی ! سن او پاره‌لری کوکل ووجدان دنیلان شیلردن محروم اولوب‌ده سرمایه‌لری اولان تبسم وخنده‌لرینی پاره ایله صاتانلره ویر !

دینجه ! رمزی پك زیاده تعجب ایلدی . رمزی پاره ایله اوکونه قدر هر ایستدیکنه نائل اولمش ایکن اوراده‌کی بیك لیرا ایله فاضله‌نك یوزینی کولدیرمدیکنه شاشیور وبیك لیرایه رغبت ایتمیوب کمال تحقیر ایله آنی رد ایلین بولندیغنه تعجب ایلیور ایدی .

اولجه کچن وقوعاتدنبرو فاضله‌نك رمزی‌یه اولان محبتی تنزل ایتمکده ایدی . بودفعه‌دن صکره ایسه رمزینك فاضله عندنده دکری قالمدی .

كوزندن دوشدی. او كوندن صكره فاضله زوجنك پك چوق بیاغیلقلرینی وغباوتنی كورمكه باشلادی. نصل اولوب ده برزمان بو آدمك كندیسنه پك عالی وپك مكمل كوروندیكنه تعجب ایلیور و «عجبا اوزمان كوزلرم كورمزمیدی» دییور ایدی. فقط مقصدی كچنمك اولدیغندن رمزی یه اوطوردیغی خانه‌نك صاحبی اولدیغی ایچون لازم كلان رعایت وحرمتده قصور ایتمیور ایدی. تدنی ایتمكده اولان محبتك برودت صورتنه مبدل اولمسی ایچون دعا ایلیور ایدی.

فاضله رمزینك هیچ بر ایشنه قارشمدیغی واكا برستمده بولنمدیغی جهتله راحت وسكون ایله كچندیكندن بو حالنده راضی ایدی. فقط ایش بو درجه‌ده قالمدی !...

رمزی هر كیجه كیدوب كلمه‌دن اوصاندی. فقط بو اوصانجی یالكز «كیدوب كلمه‌دن» دیه تعلیل ایدیشیمزی ذكی قارئلرمز كافی كورمزلر یا؟ رمزینك زمان كچیردیكی عالملردن انجام كار اوصانمق هرمعده صاحبی اركك ایچون ضروریاتدن اولوب هانكی اركك بوعالملردن دها كنج اوصانور ایسه معده‌سی اونسبتده قوتلی دیمك اولور. یوقسه ذره قدر حسن طبیعتی اولانلر ایچون اوعوالم رذیله وملوثه‌یی دها ایلك كوروشده ایكرنمك ضروریاتدن اوله‌جغنی انسان خصوصات سائره‌یه قیاساً دخی پك قولای كسدیره‌بیلور. بر بارداقدن قرق كشینك صو ایچمسی، بر صحنده قرق كشینك ال اوزاتمسی ارباب طبیعتی ایكرندیرمیه‌جك احوالدنمیدر؟ بشقه‌لرینك كیدكلری برملوث لباسی، انسان اولانك اكتساسی قابل اوله‌بیلورمی ؟

الحاصل رمزی بك اكلنجه‌سنك صورتنی دكشدیرمك ایستدی. كیتدیكی یرلرده راحتسز اولمغه ومزین قوناغی كندیسنه دها زیاده راحت

۱٦

ایدیله‌جك بریر کورنمکه باشلادی. رمزینك یدی سکز دانه جاریه‌سی وار ایدی‌که بونلرك هپسی‌ده کنج ویاقیشقلی قیزلر ایدی. فقط‌هیچ بری حسنجه فاضله‌نك کعبنه واره‌مز ایدی. رمزی بونلر ایله اکلنمکی دها تجربه ایتمامش اولدیغندن اومراقه دوشدی. لکن فاضله حسن اداره وکوزل معامله‌سیله جاریه‌لره کندینی اوقدر صایدومش‌وسودرمش ایدی‌که رمزی جاریه‌لردن یوز بوله‌میور ایدی. جاریه‌لرك ایچنده واقعا رمزی‌یه موافقت ایده‌جك اولانی ده وارسه‌ده اوده یولداشلرندن چکنوب آنلرك حرکاتنی تقلیده مجبور اولیور ایدی. باخصوص فاضله کلدیکی کوندنبرو زوجنك خدمت خصوصیه‌سنی بالذات ایفا و کندی اوطه‌لرینی تنظیم و ترتیب ایتمك خدمتنی کندیسنك کتبردیکی ایکی جهاز خلایقی اجرا ایلیوردی‌که رمزی بو جاریه‌لرك خانملرینه اولان صداقتنی بیلدیکی جهتله آنلرك یوزینه بیله کوله‌میوردی. رمزی کویا خانه‌سنك تزییداتی مراقنه دوشوب اکثری بوبهانه‌ایله آشاغی‌یه یوقارو‌یه کزینمکه باشلادی. فقط فاضله اکا رفاقت و معاونتی وظیفه‌دن بیلدیکی ایچون آرقه‌سنی براقمیوب برلکده بولنیور ایدی. رمزی میدان بوله‌میه‌جغنی اکلاینجه بهانه اولمق اوزره ایکیده‌برکوکس کچیروب آه‌چکر ایدی. ازدواج ایده‌لی ایکی‌سنه اولدیغی حالده اولادلری اولمدیغنه بیان تأسف ایلیورایدی. فاضله بوسوزه‌قارشو قیب‌قرمزی اولوب برشی‌سویله‌میور ایدی. برمدت فاضله بوستملری سکوت ایله کچیشدردی‌ایسه‌ده برکون رمزی‌کیتدکدن صکره قائم والده‌سی فاضله‌نك اوطه‌سنه کلوب سوزی شوردن بورادن طولاشدیروب نهایت انسان ایچون افتخار ذریت اولدیغنی، باخصوص صاحب ثروت اولان کیمسه‌لرك بوکا اشد احتیاج ایله محتاج بولندیغنی، واقعا فاضله کبی سودیکی برکلیننك اوزرینه اویله برشیئی آرزو

ایلمز ایسه‌ده بوکا قارشو کندیسی کبی فاضله‌ده برشی دیه‌میوب رضا کوستره‌جکنی مأمول ایلدیکنی، خلاصهٔ کلام ذریت ایچون رمزی‌یه براوطه‌لق ویرمك لازم اولدیغنی سویلدی. فاضله رمزی چوقدن‌بری سویلمك ایستیوبده سویلیه‌مدیکی سوزی والده‌سی واسطه‌سیله سویلتدیکنی اکلادی. بویله برشیئه فاضله کبی مدبر برقادین بردنبره جواب ویره‌میه‌جکندن بر مدت دوشوندکدن صکره:

— بن بوکا دائر بك ایله قونوشیرم.

دیدی. فاضله او کون آقشامه‌قدر بومسئله‌یی دوشوندی. کندیسندن مساعده ایستملری محضا ایشی طاتلیلق ایله باغلامق اولدیغنی و کندیسی رضا کوسترمیه‌جك‌ده اولسه ینه بونی یاپه‌جقلرینی اکلایوردی. واقعا بومسئله کندیسی ایچون بیوك برعذاب اوله‌جقسه‌ده رمزینك شمدی‌یه قدر کندیسنه ایلمش اولدیغی ظلم واذالردن یالکز بونی حقلی بولدی. چونکه بر آدمك اولاد ایسته‌مسنه کیمسه‌نك بر دیه‌جکی اولمیه‌جغنی وزوجه‌سنك خاطری ایچون چوجق اولمدیغی حالده دخی یالکز زوجه‌سیله اوتوران ارککلر وارسه‌ده بونلرك نوادردن بولندیغنی و بو حالك زوجه‌لرینی پك زیاده سون ارککلره مخصوص اولدیغنی رمزی ایسه کندیسنی سومدیکنه دائر ادعاده بولنمدیغنی واکثریته تابعیت لازم کلدیکنی ملاحظه ایلدی. آقشام رمزی کلدیکنده فاضله سربستیتله مسئله‌یی کندیسنه آچوب بوکا اعتراض ایده‌مز ایسه‌ده بعض شرائط ایله رضا کوستره‌جکنی بیلدردی. رمزی فاضله‌نك راضی اولدیغنه ممنون اوله‌رق هرشرطی قبوله حاضر اولدیغنی سویلینجه فاضله چوجق اولنجیه‌قدر بکلك اوطه‌لق آلدیغی کیمسه‌نك طوغوره‌مه‌سنی وشاید چوجق اولمز ایسه اوحالده

اواوطه‌لغك چراغ ایدلمسنی شرط قوشدی. رمزی بوكا رضا كوسترمكله برابر دیدی‌كه :

— چوجق اولسه چوجنی آور اوطه‌لی چراغ ایدرز .

— یوق خیر ! والده‌یی اولادندن آییرمق قدر وحشت اوله‌ماز ! چوجق اولورسه بن آنك والده‌سنی كندیمه اورتاق اولمق اوزره قبوله مجبورم. واقعا كوكلم بونی ایسته‌مز . فقط كوكلمدن زیاده حقانیته تبعیت لازم! شو قدر واركه اوزمانده بنم بو خانه ایچنده‌كی حقوق و اعتبارم محافظه ایدلملی ! برده ! ایلروده بلكه بكا اورتاق اوله بیله‌جك اولان جاریه‌یی بن كندم انتخاب ایتملی‌یم !

بوسوزاوزرینه رمزینك یوزی اكشیدی. بونی كورن فاضله دیدی‌كه:

— مراق ایتمه ایكرنج برشی سچمم! ذاتاً بزم اوده چركین جاریه یوق !

فاضله بویله سویلر ایكن اویله آجی تبسمله رمزینك یوزینه باقیور ایدی‌كه رمزی كبی طویغوسز برآدمه بیله بوحال رعشه ایراث ایلدی. بومقاوله اوزرینه فاضله جاریه‌لردن انتخاب ایلدیكنك اسمنی رمزی‌یه سویلدی . رمزی بر دیكری ایچون :

— مهپاره دها اییی دكلمی ؟

دیدی . رمزینك مهپاره دیه سویلدیكی جاریه جاریه‌لرك اك بد خویی ایدی. فقط اویناق بر قیز ایدی. فاضله جواباً دیدی‌كه :

— اكر اكلنجه‌ك ایچون ایستیور ایسه‌ك اویله . فقط چوجق والده‌سی اولمق ایچون تصور ایدیور ایسه‌ك اییی دكل .

دیدی . رمزی اصرار ایده‌میوب فاضله‌نك رأینی قبول ایتدی .

بووجهله فاضله ایچون جکر سوز اولان بو محاوره‌یه‌ده نهایت ویرلمش اولدی .

ایرتسی کونی فاضله منتخب اولان جاریه‌یی چاغروب :

ــ قیز سنی بك افندینك خدمتنه تعیین ایتدم !

دیدی. فاضله برقاچ کیجه قالمق اوزره پدرینك خانه‌سنه کیتدی . کندینی زوجندن بتون بتون صغومش ظن ایلدیکی حالده بو نعمت نفرته تماميله نائل اوله‌مامش بولندیغنی کورنجه جانی صیقلدی . پدرینك خانه‌سنده اضطراب درونی‌یی بیلدرمه‌مك ایچون بك زیاده جبر نفسه مجبور اولیور وبعضاً عادتا ایشی بللی ایده‌جك کبی حاله کلدیکندن اورایه کلدیکنه پشیمان اولیور ایدی. کیجه یاتمق ارزره اوطه‌سنه چکلدیکی زمان یالکز بولندیغنده اضطراب درونی‌ستره لزوم کورمدیکندن هونکورهونکور آغلامغه، بول بول ایکلمکه باشلادی. اوی وزوجی خیالندن چیقمیوریورکی یانیور ایدی . فاضله‌نك کوزینه اویقو کیرمدی . کندینه عصیان ایدن یورکنی کویا چیقاروب ده پارچه‌لمك ایستیورمش کبی الیله سینه‌سنه حمله‌ایله انتاریسنك یاقه‌سنی پارچه‌لیور ایدی. صباحلین کیجه‌لك انتاریسنی پاره‌لنمش کورنجه کندی کندیسندن اوتانوب آنی دیکدی تعمیر ایلدی. اوراده کچیردیکی برهفته مدتی بویله مضطرب برحالده کچیردی. اکثری پدری ایله کوروشیور ایدی. کیجه‌لری یاته‌جقلری وقته قدر پدرایله قیززمانلرینی علمدن وفنون وادبیاتدن بحث ایله کچیریور ایدی. رفتار ایله جالبه‌نك بنه آره‌زی ایولشمش ایدی . فقط هر حالده رفتارك جالبه‌یه اولان معامله‌سی هیچ بر خانمه اوله‌جق معامله دکلدی . رفتار شمارقلغنی فاضله‌یه‌ده یاتمق ایستدی. فقط دها ایلك تجربه‌سنده فاضله‌نك اویله بر محقرانه نظرینه اوغرادی‌كه همان کندینی طوپلامغه لزوم کوردی .

جالبه‌ده رفتاری بویله‌قورقودان نظره حسد ایلدی. چونکه کندیسنك رفتاره هیچ بر حکم ونفوذی اوله‌میور ایدی. فاضله اوراده بولندقجه رفتار حدینی بیلدی، موقعنده طوردی.

بر هفته صکره فاضله زوجنك خانه‌سنه عودت ایلدیکنده انتخاب کرده‌سی اولان جاریه خانمی کورنجه محجوبیتندن کوشه بوجاغه قاچدی. خانمك قارشوسنه چیقمدی. فاضله‌او جاریه‌یی اسمیله چاغروب البسه‌لرینی قالدرمسنی امر ایلدی. کندیسندن بر قهوه ایستدی. جاریه خانمك امرینه امتثال ایلدی. آندن صکره فاضله اکثری آشاغیده بولنیور ایدی. مسافرلری بولنورسه آنلر ایله اوتورر بولنمز ایسه کتاب مطالعه ایلر ایدی. بك افندی‌یه لازم اولان خدمتلره جاریه‌یی کوندرر ایدی.

آلتی آی صکره جاریه‌ده اثر حمل کورلمدیکی ایچون رمزی جاریه‌یی چراغ ایدرك قوجه‌یه ویردی. اولجه کندینك بکنمش اولدیغی مهپاره‌یی خدمته آلمق ایچون غیری بو دفعه فاضله‌دن مساعده طلبنه حاجت کورمدی. فاضله‌ده دخی اولجه اولان یاتمه‌لر، طوتشمه‌لر واقع اولمدی. بو دفعه‌کی جاریه‌او اکی کبی اولمیوب خانمه‌او قدر دارات، او قدر عظمت صاتدی‌که بونلره تحمل فاضله‌یه پك کوچ کلدی. فاضله برایش بیورسه آنی اجرا ایده‌جك یرده دوداق بوکوب استهزا ایله کولمکه وپك چوق مناسبتسز حرکتلر ایله خانمنه نسبتلر ویرمکه باشلادی. فاضله ایشك نره‌یه منجر اوله‌جغنه انتظار ایدیور ایدی. جاریه شماردقجه شماروب بو شمارقلغی حدیدالمزاج اولان بکه‌ده یاتمغه قالقشدیغنده ذاتاً بك‌ده‌او شیب سودیلك، شیب اوصاندیلق حسبیله کندیسندن اوصانمش اولدیغندن بر حدتنه تصادف ایتمکله اوده بر قوجه‌یه ویرلدی. بووسیله ایله جاریه‌لر وقتندن

اول چراغ ایدلمش اولدیلر . بر قاچ آی صکره اولجه چراغ ایدیلان جاریه‌نك برچوجنی دنیایه کلدیکی خبر الندیغی زمان صکره چیقانك‌ده حامله‌لکی ایشیدلدی . ذاتاً رمزینك مقصدی چوجق دکل او وسیله ایله اکلنمك اولدیغندن اندنصکره‌ده ینه چوجق بهانه‌سیله بر اوطه‌لق آلمقدن اوتانمدی . فقط او وقت فاضله اعتراضیله دیدی‌که :

— بك افندی! بن بوایشه چوجق ایچون رضا کوسترمش ایدم . زیرا او حالده عالم بنی عیبلاماز ایدی . فقط شمدی تجربه کوردکدن صکره بن سزك اوطه‌لق المکزه راضی اولورسه‌م او وقت هر کس بکا حیوان نظریله بقار . بنی دیوانه ظن ایدرلر .

رمزی — عجایب! عالمده قاریسنك اوزرینه اوله‌نن اوطه‌لق آلان یوقمی؟ هپسی چوجق ایچونمی آلیور ؟

— اوده بشقه مسئله بك افندی! مثلا بر ارککك قاریسندن زیاده برشیئی اولور. کرك کوزللکندن، کرك علمندن، فضلندن، عقل وذکاوتندن ویاخود اصالت ونجابتندن فضله‌سی اولورکه اوارکك برقاری‌دها آله‌بیلور. اکر اوایکی قاریده اوارککده‌کی صفات ممدوحه وفضائلی طولدیره‌میه‌جق اولورده ارکك‌ده ینه فضله قالورسه او ارکك بر دها آله بیلور. اواوچ قادین بریره کلدیکی حالده ینه اوارککك دکرنده بولنمز واکادنك کلمزلر ایسه او آدمك بردردنجی‌ده آلمغه حقی واردر. اودرت قادینك مجموعی دخی اوارککك قیمتنه وارمز ایسه آرتق او ارککك‌ده آندن صکره اوطه‌لق نامیله بوصله‌نك آشاغیسنه طوغری ایستدیکی قدر حساب یوروتمکه حقی واردر. لکن کلهلم بزه ! شوسنکله بکا بر فیئات بیچلمکه قالقیشلسه عجبا نمله قیاس اولنه بیلور یسین ؟

رمزی بو ایشتدیکی حکیمانه، مستریحانه، مؤمنانه، مردانه، سوزلری تقدیر وتفهم بیله ایده‌میه‌رك حدتلندی . دیدی‌که :

ــ بنی تحقیره جسارت ایدییورسین ها !

فاضله ــ بونده حدت ایده‌جك شی یوق . حقیقت میدانده .

ــ دیمك بنی بکنمیورسین ؟

فاضله جواب ویرمیوب قپودن طیشاری فیرلادی . اوکوندن اعتباراً فاضله رمزی ایله اوطه‌سنی آییردی . رمزی برمدت صکره اوجنجی جاریه‌دن‌ده اوصاندیغله ینه طیشاروده کزمکه باشلادی . مکر ملوثات مذ کوره‌دن برزمان ایچون آیرلمسی جدی اوله‌میوب توتونی ترك ایتمکه جبر نفس ایلیانلرك انجق برقاچ ماه‌تو توندن واز کچه‌بیلملری کبی برحال ایمش . بو حال اوزره فاضله‌نك کلین اولدیغنك دردنجی سنه‌سی‌ده تمام اولدی . فقط چکدیکی جفالر نهایت بوله‌میور ایدی .

فاضله بو حالده یاشامقدن پك‌زیاده معذب اولدیغندن پك چوق دفعه‌لر رمزیدن آیرلمغی تصور ایلیور . عادتا بونی پك زیاده ایستیورده کندیسنه قوجه‌دن بوشانمق لفظی بیله پك چرکین برشی کلدیکی ایچون آنی آغزینه آله‌میوز ایدی ، او حال فاضله‌یه اولومدن بدتر کلیور ایدی . بوجهتله رمزینك اصلاح حال ایلیه‌جکندن امیدینی کسمیوب کندیسی هرنه‌قدر آندن صغومش ایسه‌ده هرکس ایچنده کندیسنه قوجه‌دن بوشانمش دنیله‌جکنه وانك ایچون حق قازانمق اوزره کندیسی عالمه سوز اکلادوب چکه یارشدیره‌جغنه سومدیکی برقوجه ایله اوطورمغی وبونك ایچونده یالکز کندی کوکلنه سوز اکلاتمی دها مناسب کوریور ایدی .

باخصوص زوجندن بوشاندیغی وقت کیده‌جکی پدرینك خانه‌سنده هیچ راحت کوره‌میه‌جکنی واوراده بولنان جالبه‌نك ینه کندیسنی ایسته‌میه‌جکی

جهتله کیم بیلوردها نه درلو اذا وجفالر ایله آنی بیزار ایلیه جکنی خاطرینه کتیردکجه فکرینه قوت و یریبور ایدی . والحاصل زواللی چوجق زوجنك اونده چکدیکی جفادن بونالوب ده آندن قورتلمق ایستدیکی زمان جالبه نك خیالی کوزینك اوکنه کلنکله « اوماجی » تخیل ایدن چوجق کبی اویوشوب قالیور ایدی .

اوکونلردن برکون فاضله ینه کندی حالنی دوشنوب اوتورر کن فوقیه خانم چیقه کلدی . فوقیه فاضله یه تنها اوطه یه کیتملرینی رجا ایتمکله کیتدکلرنده فوقیه آغلامغه باشلایوب :

ــ آه قرداشم ! بنی بو صیقندیدن قورتار .

دیجه فاضله دیدی که :

ــ نه دن قورتاره یم !

ــ یارین کیدیله جك دکوندن .

فوقیه بویله دیوب آغلامدن طیقانه رق لاقردی سویلیه میوردی . فاضله آنی تسکین ایله اوغراشدی . بر آز صکره فوقیه :

ــ آه قرداشم ! والده م یارینکی دوکونه کیتمکلکم ایچون اصرار ایدییور . حالبوکه کیده جك اولسه م ایش میدانه چیقه جق !

ــ جانم نه چیقه جق

ــ آه !... پرماغمه طاقه جق بر خلقه م قالمدی !...

ــ نه ؟ ...سنك اوقدر مجوهراتك؟ ...

ــ هپسی کیتدی ! ... پدر و والده مك معلوماتی یوق !

مجوهراتی نابینك یدیکی اکلاشلمیه جق برشی اولمدیغندن فاضله صورمغه لزوم کورمیوب :

ــ واه !... تدبیرسز چوجق !

دیدی .

ـ آه نه‌یاپه‌یم یالوارمه‌سنه طیانه‌مدم. بوز یه کولدی. برو برو آلدی.

ـ شمدی باباکه آناکه نه جواب ویره‌جکسین ؟ او کوزل مجوهرات کیم بیلور آنلره قاچ بیك لیرایه مال اولدی .

ـ ایشته بن‌ده آنلرك طویمسندن قورقیورم یا !

ـ آچوجق ! قورقدیغك شیئی نیه یاپدك؟...

ـ آه فاضله ! اصل قورقدیغم شی بونلری طویجه بنی نابیذن آییررلر ملاحظه‌سیدر. چکدیکم بونجه محنتلری، کیزلدیکم هیچ بر حالمی سویله‌مدیکم نابینك هر قسورینی اورتمکه چالشدیغم هپ او قورقودندر. بدر ووالده‌م بنم ذره‌جه محنت چکدیکمی نابینك بنی ازیجق اولسون اوزدیکنی بر طامله کوزیاشی دوکدردیکنی خبر آلسه‌لر بنی بر کون او تورتمزلر، آییردرلر!

فاضله فوقیه‌نك بوسوزلری اوزرینه دوشونمکه واردی کندیسی کیده‌جك یری اولمدیغی ایچون زوجنك بوقدر جور وظلمنی چکمکده فوقیه ایسه پدر ووالده‌سنك قیمتلیسی بولندیغی ایچون چکدیکی جفایی کیزله‌مکده اولدیغی دوشونجه دنیانك بوکبی غرائب احوالنه تحیرده قالدی. کندیسی فوقیه کبی پدر ووالده قیمتلیسی اولسه، راحت ایده‌بیله‌جك، صیغنه‌جق یری بولنسه‌رمزینك بر کون قهرینی چکمیه‌جکی درکار اولدیغی حالده فوقیه‌نك او قهری چکمك واو محنته تحمل ایتمك ایچون حالنی پدر ووالده‌سندن کیزلدیکنه تعجب ایلدی . فوقیه‌یه آجیوب دیدی که :

ـ قرداشجغم ! پدرك والده‌ك محنت چکدیککی ایستمدکلری حالده نه‌ایچون چکیورسین؟ نیه بو خیرسزك بونجه اذالرینه تحمل ایدیورسین؟

فوقیه باشنی اوکنه اکوب :

ـ آه ! سوییورم !...

دیدی. وبو سوزی اوقدر قلبی سویلدیکه فاضله گنج قادینجغزك بو حالندن متأثر اولوب :

ــ زواللی چوجق ! سن بندن زیاده بدبخت ایمشسین . چونکه بن هیچ سومیورم !...

سوزلری آغزندن دوکیلی ویردی .

او زمانه قدر فاضله‌نك سرینه کیمســه آکاه اولمدیغی کبی بونی فوقیه‌ده بیلمدیکندن کمال تعجبله :

ــ سن ! سنمی !... سن‌ده‌می بدبختسین ؟...

دیدکده فاضله حزین سسله :

ــ فوفیه هانیا سنك اوژنسونك رومانده‌کی « سنت ماده‌لینه » بکزتدیکك فاضله یوقمی!..ایشته اونك قوجه‌سنه هیچ تأثیری اوله‌مدی.

ــ آه ! نه دییورسین ؟

ــ قرداشم ! زوجم بنی سومیور !... وهیچ برکون بردقیقه بیله سومدی !...

بو سوزلر اوزرینه ایکی بدبخت قادینلری برسکوت استیلا ایلدی. ایکیسنك چهره‌سنی‌ده بر حزن باغلادی. بوسکونت ایچنده درت کوز یارم ساعت مدت بلا انقطاع آغلادی . بر مدت صکره ینه غیرتی فاضله اله آلوب :

ــ بندن ایستدیکك امداد نه ایدی ؟

ــ بو کیجه بنی بوراده آلیقویمقلغك و بونك ایچونده بنی پك زیاده اجبار ایلمش اولدیغکی والده‌مه تصدیق ایله یارینکی دوکونه کیتمه‌دن بنی تخلیص ایله‌مکلکك .

ــ پکی .

ــ فقط فاضله‌جکم! سزك بکه سویله‌سه‌کده نابی‌بی‌بو کیجه بورایه دعوت ایتسه . « بن فوقیه خانمی بو کیجه بوراده آلیقویه‌جغم سزده آقشامه نابی بکی کتیرکز » دیسه‌ك !...

ــ زواللی چوجق! بر کیجه آیری بولنمغه راضی اولمیه‌جق قدر محبت ها !... بکی سویلرم امین اول !

— ۱۳ —

رمزی صیفیه اتخاذ ایلمك اوزره قاضی کویی طرفنده بر کوشك آلدی. تفریش ایتدردی. اویاز اورایه نقل ایتدیلر . برمدت رمزی معتادی وجهله اقشاملری خانه‌سنه کلدی ایسه‌ده بر آز صکره بعض آقشاملری کلمه‌مکه باشلادی . والده‌سی صوردیغنده :

ــ تیاترویه واحبابه کیتدیکم کیجه‌لری قوناغه کیدوب قالیورم ! دیدیکنی فاضله ایشتدی .

بر کون صباحلین رفقی والده‌سنی کورمك اوزره حرمی صدبرك خانمله کلمش ایدی . فاضله‌ده قائم والده‌سنك اوطه‌سنه کیردیکنده یك مهم بر صورتده رمزیدن بحث اولندیغنی کوردی ایسه‌ده مسئله‌یی آکلایه‌مدی. کندینك کیردیکندن صیقلدقلرینی کورنجه دها سوزلرینك بتمه‌مش اولدیغنی آکلایوب اوطه‌سنه چکلدی . بر آز صکره صدبرك خانم فاضله‌نك اوطه‌سنه کلدی . صدبرك کندینی متأسف کوسترمکه چالیشیور ایسه‌ده ممنونیتنی‌ده فاضله‌نك کسکین ذکاوتندن ستر ایده‌میور ایدی . صدبرك دیدی‌که :

ــ آه قرداشم! سن کیرنجه بزم بك لاقردی‌یی کسدی . اما بن

زیاده قهرلاندیغمدن ایچمدن قباروب کان شیئی کیزلیه‌میه‌جکم. هم‌ده سنی جانم نبی سودیکم ایچون بلکه اونی آلورسین دیه ویلیه‌جکم! قانیم! بو کونلرده پك چوق پاره صرف ایدییورمش. برچوق پاره‌یه مجوهرلر آلدیغنی بزم‌بك قویومجیدن خبر آلمش. بن‌ده «بوکونلرده قانیم فاضله خانمه الماس کتیرمدی. اولسه فاضله خانم طاقر کورر ایدم»دیدم اویله دکلمی قرداشم. بو کونلرده سزه بر کوپه برده بیله‌زك کلمدیمی؟

ـ کلمدی!

ـ بزم بك دییورکه واقعا رمزی شمدی‌یه قدر اکلنورسه‌ده قاپلدیغی یوق ایدی. شمدی اوکرندیکمه کوره بر زماندنبرو قارینك برینه فنا حالده طوتلمش قاری‌ده بونی ایجه صویویورمش!

ـ اوله بیلوریا!..

ـ آ! وظیفه ایتمیورمیسین؟...

ـ المدن نه کلورکه!...

ـ بویله حالنه براقمق‌ده اولورمی؟

ـ سوزیمی کچمیه‌جك یره صرف ایتمکدن نه چیقار. والده‌سی برادری آنك بیوکلریدر بلکه سوز کچیررلر.

ـ بزم بك! بو کیدشله رمزی پاره‌لری ییه‌جك دیه پك کدر ایدیور. البت نصیحت ایدر.

برقاچ کون صکره صدبرك رفقی نه سویله‌مش ایسه رمزی‌یه کار ایله‌مدیکنی ورمزینك اوقاری‌یی آلمق نیتنده بولندیغنی فاضله‌یه خبرویردی. حتی رمزی کندی خانه‌سنده راحت ایلدیکی ایچون آیری براوه قویمق دخی ایستمیوب قاری‌یی اوه کتیرمك فکرنده اولدیغنی‌ده سویلدی.

فاضله ـ خانه کندینك! ایستدیکنی یاپه‌بیلور! فقط باقه‌لم بونلری بکاده سویلسونزده البت نه‌ده کندمجه بریاپه‌جغم وارد .

دیه جواب ویردی . مسئله‌یی رمزینك کندیسنه آچمسی ایچون چوق زمان کچمدی . رمزی یاپه‌جغنی بیلدردی . فاضله قطعیاً قبول ایتمدی . یاپه‌جغندن اوتانمیان رمزی :

ـ ایشکه الویریرسه !

دیمکدن‌ده چکنمدی .

فاضله ـ یا ! اویله‌می ! . . .

دیدکده رمزی :

ـ اوت ! نه‌دیمك ایستیورسین ؟

دیمسیله فاضله :

ـ نه ایستدیکمی بن برآز صکره سزه سویلرم .

دیوب همان پدرینك خانه‌سنه کیتدی. وقت ارکن اولدیغندن ساعی افندی قوناغنده بولنیور ایدی. فاضله شمدی‌یه قدر چکمکده اولدیغی جوروظلمی هپ پدرینه نقل ایله آرتق شمدیکی اوله‌جغه تحمل ایده‌میه‌جکندن پدرینك خانه‌سنه کلمك اوزره مساعده ایستدی ! آرتق فاضله جالبه‌نك اذا و جفاسنه قاتلانمغه راضی اولمش ایدی . ساعی افندی قیزینك حالندن پك متأثر اولوب برآز دوشونمك اوزره مساعده ایستدی فاضله پدرینی اوطه‌سنده براقوب طیشارویه چیقدیغنده جالبه‌نك اورایه کیردیکنی کورنجه یورکی اوینادی . نیم بیلور پدرینی نصل بر فکره ذاهب ایلیه‌جکنی دوشوندی .

ساعی افندی طبیعی دردلشمك ایچون حالی حرمنه نقل ایله قیزینی رمزیدن آیرمغه قرار ویردیکنی‌ده سویلدی . جالبه کمال تلاشله :

ــ امان نه یاپیورسین افندی! فاضله‌نك كوزی مقدمه‌در ! ینه اكا وارمق ایچون بوندن بوشانه جق! بن‌ده پك چوق ایشتدیکم سوزلر وار! فاضله رمزی بکك یوزینه باقیورمش بر یاپدیغی اذیت قالمیورمش. سن آنك شمدی سویلدیکی سوزلره قاندك ؟

دیمسیله ساعی شاشیروب :

ــ اویله ایسه سن اكا نصیحت ایت .

دیدی . جالبه :

ــ بزده قطعیاً فاضله‌نك فکرینی رد ایدك .

دیدی. جالبه فاضله‌نك یانه کیدوب قوجه‌سندن جفا كورمش قادین بولنمیه‌جغی جهتله بویله چوجقلق ایتمه‌مسنی و رمزی بکك پك اعلا اولدیغنی والحاصل فاضله‌نك حالیله اصلا توافق ایتمیان بر چوق بیهوده سوزلر سویلدی . فاضله بونلرك هیچ برینه جواب ویرمیوب جواب آلمق اوزره تکرار پدرینك یانه کیتدی. جالبه‌ده کندیسنی تعقیب ایلدی. فاضله پدرینی براقدیغی حالده بولمدی .

ساعی افندی تند برچهره ایله :

ــ قیزم سكا سویله‌جك سوزلری والده‌ك سویلیه‌جك ایدی .

جالبه ــ بن کندیسنه نصیحت ایتدم افندم. فقط قولاغنه کیرمیور.

ــ بن‌ده آندن بشقه سویلیه‌جك سوزم یوق .

فاضله ــ دیمك‌كه افندم بن بورایه كلمكلكمه مساعده بیورمیورسکز.

ساعی ــ خیر بن قیزیمی اولنجیه قدر چکنسون دیه قوجه‌یه‌ویردم.

ــ بن‌ده او نیت ایله واردم. شمدی‌یه قدر چکدکاریمی سویلدم . بوندن صکره‌ده چکمك لازم كلدیکی حالده آرتق قدرتمك فوقنده‌اولان

حالی‌ده خبر ویردم . سزدن صوك آلدیغم جواب بوندن عبارت قالدی ها ؟ تشکرلر ایدرم .

فاضله آیاغه قالقدی . پدرینك الیتی اوپوب چیقدی . زوجنك خانه‌سنه عودت ایلدی .

بدبخت فاضله پدرینك خانه‌سی کندیسنه ملجأ اوله‌مدیغنی زوجنك خانه‌سنده‌ده اوتوره‌میه‌جغنی کوردیکندن کیده‌جك صیغنه‌جق بر یر آرایور ایدی. ذهننده بونی بولمق ایسه کوچ اولمدی. دنیا کندیسنه اوستنده یر ویرمدیسه آلتنده یرویرمکی کیمسه‌دن صاقنمدیغنی بیلیور ایدی. ذهننه بو فکرك عقیبنده شفیق کلدی . اولجه انتحاره نیت ایلدیکی حالده شفیقی دوشونمسی اوفکرینه مانع اولمش ایدی. فاضله‌ینه شفیقی دوشوندی. فقط بو دفعه یأسی اولکیلره قیاس قبول ایتمز درجه‌ده اولدیغی کبی شفیقك‌ده کندیسنه اولکی قدر احتیاجی اولمدیغنی کوردی. زیرا شفیق محافظه وحسن اداره اولنبق اوزره دولته تسلیم اولنمش ایدی .

فاضله انتحاره قرار ویردی . اما بو دفعه‌کی انتحاری اولکی نیتنه مقیس اولمیه‌جغنی دوشونمیدر. هردرلو چاره‌لر کسیلدیکی حالده آرتق اویله بر مخدره نه یاپه‌بیلور؟ یاپیله‌جق بشقه برچاره اولوب‌ده قارئلرمزك خاطرلرینه کلیورایسه ' وبشقه! فقط فاضله‌نك عقلنه بشقه هیچ برچاره کله‌میور ایدی . آقشام رمزی کلدیکنده فاضله‌نك عودت ایلدیکنی کورنجه یاننه کلوب :

— نه یاپه‌جقسین ؟ برشیئه قرار ویردکمی ؟

دیدی . فاضله مستریح بر طورله :

— سزدن بر ایکی کون مساعده ایسته‌یه‌جکم ! بر کوندنصکره نه یاپه‌جغمی اکلارسکز .

رمزی بونی فاضله‌نك پدرندن یوز بولمدیغی ایچون بو مشامتده اولمسنه حمل ایلدی :

– پکی بر ایکی کون مساعده ایدرم . فقط دها زیاده اوزاتمه ! بکا جواب ویر .

– مراق ایتمیکز ممکن اولدیغی قدر تعجیل ایتمکه چالیشورم .

ایرتسی کونی فاضله ایکی دانه‌ازادکاغدی‌یازوب کیزلوجه‌جاریه‌لرینك اللرینه ویردی وشمدیلك بونی کیمسه‌یه سویلمه‌ملرینی تنبیه‌ایتدی. اوکون صندقلری یرلشدرمك بهانه‌سیله ایکی جاریه‌سنه‌ده اشیا آیردی . وهر کسك ایچنده آنلرك کندیسنه فضله اولدیغندن بخشاله جاریه‌لرینه ویردی. آنلرك صندیغنه قویدردی. جاریه‌لرینی تنها براوطه‌یه چاغروب ازاد کاغدلرینی برکره دها کورمك ایستدیکنی سویلدی. قیزلر کتیردیلر درکنار اوله‌رق برشی یازوب مهرلدی. بونده جاریه‌لرینه‌ویردیکی اشیانی تصدیق ایلیور ایدی . هر حالده جاریه‌لرك ایکیسی‌ده کلین کیده‌جك قدر جهازه مالك اولمشلر ایدی. خانه ایچنده خانمك پدرینك خانه‌سنه کیده‌جکی طویولدیغندن جاریه‌لر بووسیله ایله خانم کندیلرینه اشیا آییردی ظن ایتدیلر .

امتحان تعطیللری وقتی اولدیغندن شفیق اوده بولنیور ایدی . او آقشام فاضله یمکدن قالقنجه اوطه‌سنه چکیلوب شفیق ایله کوریشیور ایدی. شفیق همشیره‌سنك او آقشام کندیسنه پك دقتلی باقمقده وباقدقجه کوزلری صولانمقده اولدیغنی کوروب مراق ایلیورسه‌ده برشی صوره‌میوردی. فقط هر حالده برکدری اولدیغنی اکلایور ایدی. انشته‌سیله همشیره‌سنك آره‌لری ایی اولمدیغنی کوردیکندن اوحالی‌ده آندن طولایی برشی ظن ایدیور ایدی. اوکیجه فاضله تا والده‌سنك حیاتنده‌کی وقتدن

باشلایوب کوچکلك زمانلرینی وشفیقی محافظه وتربیه ایچون نه‌قدر چالشدیغنی. اوکی‌والده‌لری جالبه‌دن نه‌لرچکدکلرینی نقل ایدییورایدی .

شفیق یکی دیکدرمش اولدیغی البسه‌سنك نصل اولدیغنی همشیره‌سنه صوردی . و آیاغه قالقوب بچمنی کوسترمك ایستدی . فاضله‌ده قالقوب باقدی . ایکی قرداش یان یانه آیاقده بولنیورلردی . بربرلرینه اولان محبتلری نظرلرندن آشکار اولیوردی. شفیق همشیره‌سنك بوینه یاقلاشمش ایدی .فاضله مشفقانه نظرله باقوب :

ــ شفیق بکا یاقلاشدك ! ماشاالله نه قدر بیودك . آرتق ارکك اولدك ! بوندن صکره بکا احتیاجك قالمدی .

ــ آبلاجغم اونصل لاقردی بن سکا هر زمان محتاجم !

شفیق بو سوزی سویله‌دکدن صکره همشیره‌سنك الینه صاریلوب اوپدی . فاضله‌ده شفیقی اوخشایوب آلنندن اوپدی . فقط بودفعه هرزمانکی کبی برکره اوپمکله قناعت ایتمیوب بر قاچ کره اوپدیکنی وبو بوسه‌لر ایله برابر فاضله‌نك کوزیاشلری یوزینه طوقوندیغنی شفیق حس ایتدی. یاتمق وقتی‌کلنجه شفیق اوطه‌سنه کیدرکن فاضله برلکده کیتدی . شفیق صویونورکن فاضله کندیسنه یاردم ایتدی . نهایت یاته‌جغی وقت فاضله :

ــ شفیق هایدی یاتده یورغانی اورته‌یم .

دیدی . شفیق :

ــ آ ابلاجغم سن نیه زحمت ایده‌جکسین . بوکیجه بنی محجوب ایدیورسین .

ــ سنك کوچکلکك عقلمه کلدی شفیق !

فاضله شفیقك یورغانی اورتدی . بر مدت یوزینه باقدی . صکره

قاپویی چکوب چیقدی . فاضله او کیجه یتاغنه یاتمدی . شفیقه خطاباً بر مکتوب یازدی . مکتوب نهایت بولدیغندن ظرفنی قپایوب اوزرینه شفیقه یازدی . ماصه‌نك اوستونه قودی . برمدت الینی شقاغنه طیامش اولدیغی حالده دوشنیوردی . بعده کوزلری یاش ایله طولمش اولدیغی حالده :

ـ اوف ... یکرمی اوچ یاشنده !... بو حوانلقده ترك حیات‌ده کوچ ایمش !...

دیدی . وبر آز طوردقدن صکره :

ـ فقط آندن بشقه بر یاپه‌جغم یوق!... آه! رمزی! رمزی هیچ اولمزسه شفیق میدانه چیقوب‌ده برخانه‌یه ارکك اوله‌بیله‌جك زمانه قدر بنم بواوده اوتورمقلغمه میدان ویره‌ایدك. هرجفایه قاتلاندم، صبرایتدم. فقط الك صکره تحملك خارجنده بر ایش کوردك . فقط شفیق دها بیودیکی وقت نه اوله‌جق ؟ اولنه‌جك دکلمی ؟ یا اوده جالبه‌کبی برقادینه دوشرسه بلکه او زمان شفیق‌ده بنی ایستمز ! بابام‌ده پك اعلا بر آدم دکلمیدر؟ حالبوکه زوجه‌سی آکا نه قدر فنا شیلر یاپدیریور ! ... متانت لازم ! بن بوکونه قدر حیاتك طالغه‌لریله اوغراشدم . بر آزده دریانك طالغه‌لری بنم نعشم ایله اوغراشسون !...

فاضله بویله دیوب قالقدی . اوطه‌دن چیقدی . شفیقك اوطه قاپوسنك اختیار دلیکدن برادرینه برصوك نظر دها ایتدکدن صکره کندینی دکزه آتمق اوزره خانه‌نك باغچه قاپوسندن چیقوب کیتدی . ایرتسی صباح آشاغیکی صالونده شفیق کینمش وبلنه‌ده قایجنی طاقمش اولدیغی حالده بولنیوردی . رمزی ایچرویه کیردی ودیدیکه :

ـ استانبوله‌می کیده‌جکسکز ؟

ـ اوت ! بو كون بر آز پدری كورمك ایچون كیده‌جكم .

ـ بن‌ده اللرندن اوپرم ! بو واپور ایله‌می ؟

ـ نیتم اویله ایدی افندیم اما ! بلكه بر سویلیه‌جكی وارسه دیه همشیره‌نی بكلیورم . دها اویقودن قالقمدی دیورلر.

ـ او !... بو وقته قدر ! آنك معتادینك خلافی برشی .

ـ اوت بن‌ده مراق ایتدم راحتسزمی عجبا !...

رمزی چینغراغك دوكمه‌سنه باصوب بر جاریه چاغردی جاریه كلدكده :

ـ كیت باق ! خانم نیه قالقمه‌مش ؟

بر آز صكره جاریه عودت ایدوب خانمك اوطه‌ده بولنمدیغنی خبر ویردی .

رمزی ـ بن بو وقته قدر یاتماز دیمدمی؟ نره‌ده ایسه بورایه‌چاغیر.

جاریه ـ بن خانمی آرادم افندیم بوله‌مدم .

رمزی ـ دلیمیسین نه؟ اوك ایچنده خانمی بوله‌مدم اونورمی ؟ آرامغه‌می اوشنیورسین ؟

رمزی بویله دیدكدن صكره دیكر جاریه‌لره‌ده سسلندی. آرادیلر طاره‌دیلر خانم یوق !...

رمزی شفیقه ـ هایدی بز اوطه‌سنه كیده‌لم بلكه قناپه اوزرنده فلان اویویه قالمش ایسه بونلر كورمه‌مشلردر .

دیدی . رمزی ایله شفیق فاضله‌نك اوطه‌سنه كیتدیلر . اوطه‌ده كیمسه یوق! یتاقده بوزلمامش اولدیغندن یاتمامش اولدیغی كوریلیور. رمزینك كوزینه ماصه‌نك اوستنده‌كی مكتوب ایلیشوب :

ـ سزه بر مكتوب!

دیمکله شفیق ماصه‌نك باشنه اوتوروب مکتوبی آچدی . واوقو-
مغه باشلادی : مکتوبك بر یرینه کلدیکنده شفیق بر کره :
— آه !...
دیدی. فقط مکتوبی اوقومغی ترك ایتمیوب دوام ایدیور، وکتیدکجه
اللری دتره‌یور، بکزی اوچیور ایدی. مکتوب شویله‌جه یازلمش ایدی.

صورت مکتوب

قرنداشم ! شفیقجکم !

بو مکتوبی الینه آلدیغك زمان متانت وعبرتی‌ده اله آلملیسین !
زیرا بونك سکا اوکره‌جکی شیلرده اجقلی شیلردر .
بنی انتحاره مجبور ایدن اسبابی سکا نقل ایله ذاتاً یاره‌لنه‌جك
اولان یورجککی دها بدتر سزلاتمق ایستمم. فقط سنی اقوب کیتد-
یکمدن طولایی بکا وفاسزلق اسناد ایله‌مکلکنی ده هیچ ایستمدیکم
ایچون بوکا مجبوریتمی بر آز اولسون سکا آکلاتمق ایسترم .
نصل بیودیکمزی، نه‌لر چکدیکمزی سن‌ده بیلدیکك ایچون آنلردن
بوراده بحثه لزوم یوقدر. فقط چکدیکم اذالردن جانمه قیمق مرتبه‌لره
کلدیکم حالده سنی مکدر ایتمه‌مك ایچون کدریمی سندن صاقلامش
اولدیغمی سکا شمدی بیلدیریورم. بن جانمدن بیقمش ایدم. لکن سنی
حمایه‌و محافظه ایچون او جانی محافظه‌یه لزوم کورمش ایدم. بکا هیچ کولر
یوز کوسترمین طالعمله اویوشوب کچینمك ایستدیکم حالده ینه اکا یرانه‌مدم

بنی اك صوكنده تحمل فرسا بر موقعــه قدر سوركليوب كتوردی. آرتق بنم ایچون ترك جان ایتمكدن بشقه چاره قالمدی.

قرداشم ! زوجم بنی خانه‌سندن طرد ایتدی ! ... پدرم خانه‌سنه قبول ایتمدی ! ... آندن صكره یاپیله‌جق برشی قالورسه اوده الده‌كی برقاچ پارچه مجوهرات ایله اشیایی صاتوب براوطه‌لی برخانه‌یه صیغنمق و او سرمایه بیتدیكی حالده ایشلیوب چالیشمق و یاخود بر یره كیدوب خدمتجیلك ایتمك ایدی . بونلرك هیچ بری بنم یاپه‌جغم ایش دكلدی. اما بونی سویله‌مكدن مقصدم حاشا! چالشمغی چركین كورمك واوشنمك دكلدر. فقط زوجی خانه‌سندن طرد ایلدیكی حالده پدرینك قبول ایتمدیكی برقادینه عالمك نه نظرله باقه‌بیلمه‌سی ملاحظه‌سیدر. بن پدرمك سوزینی دكله‌میوب‌ده زوجمك خانه‌سندن چیقمش اولسه‌م بوقدر ایشلری یاپان جالبه‌نك بنی پدریمه رد ایتدیره‌جكنه‌ده شبهم یوقدر . او حالده قدر وحیثیتمه خلل كله‌جك ایدی . ایشــته او حالده اوله‌رق سنك ایچون یشامغی ویاخود حیثیتمی محافظه ایدرك اولمكی دوشوندم!... اه‌شفیق!.. سنی اوقدر سورمكه!. سكا اویله حیثیتسز برهمشیره‌یی لایق كورمدم! قدر وحیثیتمی محافظه ایدرك اولمك ایستدم !... ایشته شمدی اولمكه قرار ویردیكم بر دقیقه‌ده قیه‌جغم جانم ایله ترك ایلیه‌جكم . سنی مقایسه ایلیورم‌ده سنی ترك ایتمك بكا جانمی ترك ایتمكدن آجی كلیور!... اكر بو آجی اولمسه بكا جان آجیسی برشی كلمیه‌جك و ترك ایلدیكم دنیاده سن بولنمسه‌ك كوزم هیچ آنده قالمیه‌جق!...

بوقدر جوری ، ظلمی چكدیكم دنیایه شتم ایده‌میورم . چونكه آكا منتم وار! سنی اودنیاده براقیورم.

ایشته كوریورسین‌یا! قرداشم چاره‌سز قالمینجه بن‌سنی‌ترك ایتمه‌مشم.

کیمسه‌سز قالدم دیه مایوس اولمه ؟ بن سنی هرکسی و بتون عالمی تدبیر ایدن اللهه امانت ایلیورم . سنك ایچون حامیلك و رهبرلك ایده‌جك عقل و ذکاوت و حسن اخلاقی بکا احسان بیورمش اولدیغندن طولایی آکا حمد ایدیورم.

وجدانمده کندیمی متهم بولمدیغم ایچون مستریح اوله‌رق اولیورم. پدریمه اطاعتدن، زوجمه صداقتدن آیرلمدم. هیچ بر کیمسه‌یه بر فنالق ایتمدم. بو صورتله کندندن امین اوله‌رق آخرته کیتمك پك‌ده هرکسه میسر اوله‌مدیغندن طولایی حالمه حمد ایدرم. زیرا موقت اولان بر عالمده بختیارلق میسر اوله‌مدیسه ابدیسنده راحت ایده‌جکمی بونکله امید ایدرم.

بکا عذاب اولمق اوزره سنك مکتب حربیه‌یه ویرلمکلکك شمدی بنم ایچون بر مدار تسلی اولدیغنی کوریورم . زیرا سنی دولتك اداره وحمایه‌سنه براقدیغم حالده مطمئن القلب اوله‌رق کیدییورم . آرتق بکا اولکی کبی احتیاجك یوقدر. فقط معلوم یا انسانك برده ارادهٔ ذاتیه‌سی واردرکه جناب الله ارادهٔ جزئیه‌یی قوللرك النه ویردیکی ایچون فعللرینی آنلردن صوردیغی کبی سکا تدریس، تعلیم و نصیحت ایتمك خواجه، امرا وضابطانکك ایشی اولدیغی حالده آنلری طوتمق و آنلرله عمل ایتمك‌ده سنك ارادهٔ ذاتیه‌که قالدیغی ایچون آندن سن مسئول اولورسین، بو آنه قدر بنم یوزمدن چیقمه‌مش و بنی محجوب ایده‌جك هیچ بر حال و حرکتده بولنمه‌مش اولان قرداشجغمك بنم روحمی‌ده معذب ایتمیه‌جکنه امینم!...

قرداشم ! انسانلردن دائما محترز بولون . جالبه‌یی کوزینك اوکنه کتیروب قادینلردن قورق! رمزی‌یی خاطرکدن چیقارمیوب ارککلردن قورق ! . . تأهل ایتمك ایستدیکك وقت منور خانمه مراجعت ایت! او عالی جناب قادین ینه دریغ همت ایلمز صانیرم . پدریمه بنم ایچون

ستم ايتمه هر حالده پدريمز اولديغنى خاطر كدن چيقارمه. اوزواللى آدم معذوردر . بز كنديمزدن زياده آكا آجيملى يز . رمزيدن انتقام آلمغه قالقشمه! بكا ظلم ايدنلرى بن جناب اللهه حواله ايلدم. نعشمى رمزينك خانه سنه بار ايتمه‌مك وكنديسنه صيقندى ويرمه‌مك ايچون كنديمى دكزه آتمق صورتيله اتلاف نفسه قرار ويردم اللهه اصمارلدق قرداشم! كيديورم!...

همشيره كز
فاضله

شفيق بومكتوبى اوقويوب بيترد كدن صكره اومينى مينى عسكرده يكى پيدا اولمغه باشلايان مردانه وقهرمانانه برغيرت ايله آنى قاتلايوب قويننه قويدى. فقط نه قدر اولسه چوجق، نه قدر اولسه قرداش! بيچاره‌نى بوغيرت بك چابوق براقدى. متعاقباً دخى سيل كبى كوز ياشلرى و آنك ايحابانندن اولان حينجقرقلر ايله بوغليور كبى برحالده بولندى. رمزى نه اولديغنى اكلامديغى كبى شفيقك جواب ويره‌جك حالده بولنمديغنى ده كورديكى جهتله صوره‌ميوردى. آغلامسنى ايشيدن رمزينك والده‌سيله برقاچ جاريه كلديلر. نه اولديغنى هركس رمزيدن صوريبوردى. رمزى كنديلرينه سكوت اشارتى ويردى . هركس شفيقك سكونت بولمه‌سنى بكليور ايدى . برآز مدت صكره رمزى شفيقه صوردى كه :

ــ او كاغد نه‌در ؟

شفيقك آغلامسى برآز سكونت بولديغى جهتله :

ــ او كاغد بوندن صكره بنم حياتمك بلانى !

ــ منده جانى نه‌در ؟ نه‌دن بوقدر متأثر اولديكز !

ـ مندرجاتی بنم ایچون یأس! سزك ایچون بشارتدر. بك افندی! همشیره‌مدن قورتیلدیکز.

ـ نه او؟ پدرینك اوینه‌می قاچمش؟

ـ خیر! والده‌سنك یاننه! . . .

رمزی بو سوزدن شاشه‌لادی. شفیق آیاغه قالقدی. اولدیغی یرده طوروب سرت چهره ایله رمزی‌یه باقه‌رق:

ـ افندی! بنم شمدی یاپه‌جغم ایش طبانجه‌یی چکوب قورشونك برینی سنك تام جانکی آله‌جق یره بوللامق. آندن صکره‌ده بردیکرینی کندی کوکسمه صوقمق ایدی. ایی نشان آتدیغم جهتله بو ایکی ایشی کورمك ایچون ایکی قورشوندن زیاده‌سنی صرف ایتمز ایدم. فقط همشیره‌م بنی اخذ ثاردن منع ایتمش. ایشی اللهه براقدیغنی یازییور. همشیره‌م حیاتده ایکن هر امرینه اطاعت ایتدم بوندن صکره‌ده وصیتنه تبعیت ایده‌جکم!

بو سوزلری سویلدکدن صکره شفیقه برحالسزلك کلمکله اولدیغی یرده صندالیه‌نك اوزرینه بیغیلی ویردی. وکندی کندینه:

ـ آه! نه‌قدر بدبخت ایمشم. ایکنجی دفعه اوله‌رق اوکسز اولدم!

دیدی. شفیق دیرسکلرینی ماصه‌نك اوزرینه قومش، باشنی ایکی اللری آره‌سنه آلمش کوزلرندن آقان یاشلر بیلکلردن اینوب فرنك کوملکنك قوللری آره‌سندن دیرسکلره طوغری برایرماجق حصوله کتیرمش ایدی. او کنده‌کی ماصه‌نك اوزرنده فاضله‌نك صاچلرندن چیقارمش اولدیغی فرکته‌لر طورییور، آرقه‌سندن چیقاردیغی کوندزلك روبه‌سی برصندالیه اوزرینه آتلمش بولنیور ایدی. شفیق بونلری کورنجه برقاچ ساعت اول بو فرکته‌لرك طوتدرمش اولدیغی آلتون رنکلی صاری صاچلرکیم بیلور

شمدی نه‌قدر بالقلر آغزیله اورسلنوب دیدکلنمکده واوروبه‌نك احاطه ایلمش اولدیغی کوزل وجود هانکی قیالردن قیالره اوریلوب پاره‌لنمکده اولدیغنی دوشنوب ذهننه فنالق کلمکده ایدی . اوراده اویله اوتورمغله ذهننه خفت کلسندن خوف ایلیوب غیرتله آیاغه قالقدی رمزی‌یه خطاباً :

ــ افندی ! بنم بوراده بولنان اشیامی مکتبه کوندرکز.

دیدی. رمزی نره‌یه کیده‌جکنی صورنجه شفیق مکتبه کیده‌جکنی وپدرینه خبر کوندره‌جك ایسه‌ده کندیلرینك د. خبرویرملرینی ـ ویلدی. رمزی برکره کیدیلوب دکز کنارینه نظر تفتیشدن کچیرملرینی تکلیف ایلدکده شفیق بونی قبول ایتدی. رمزی وبرقاچ اوشاق ایله چیقدیلر کوشکه یقین اولان ساحللری معاینه‌ده ایکن برطرفده دکزك کنارنده‌کی قیالرك برینده آچیلمش اولدیغی حالده برآلتون بیله‌زك وشفره‌لی برمندیل بولدیلرکه بیله‌زك فاضله‌نك دائم قولنده طاشیدیغی بربیله‌زك ومندیلده رمزی ایله کندی اسمنك ایلك حرفلری اولان F. R. حرفلریله ایشلنمش ایدی. بونلری فاضله‌نك دوشوردیکی آکلاشلمغله آرتق فاضله‌نك اورادن کندیسنی دکزه آتمش اولدیغنه کیمسه‌نك شبهه‌سی قالمدی .

. . . .

خبر مؤلم ساعی افندی‌یه واصل اولدقده آدجغز پك زیاده متأثر اولدی. جالبه‌نك ویردیکی فکر اوزرینه فاضله‌نك حالا سبب انتحارینی مقدمه اولان محبتی ظن ایتمکله بوفلاکته سبب اولان مقدمه دها زیاده غرضکار اولدی. جالبه اوقدر ماتم ایتدی، او درجه آغلادی‌که ساعی افندی کندی دردینی اونودوب شو حقیقتلی اوکی والده‌یی تسلیته مجبوریت کوردی . فقان قاری فاضله‌نك کیتدیکنه ممنون اولدیغی

حالده اکا حقیقةً آجیمش کبی کندینی کوسترمکه و کوزلرندن یاش اقیتمغه موفق اولیوز ایدی .

ماتمك الك شدتلیسی منور خانمك خانه‌سنده ایدلدی . منور خانم آرتق مقدمك کدر ایتمه‌مسی ایچون لازم کلان تدبیری‌ده اونودوب یاقه‌سنی پارەلیوب آغلیور . مقدم‌ده بو فرصتدن بالاستفاده ایستدیکی کبی باشنی دیوارلره چارپیور ایدی .

ساعی افندی شفیقك اذنلی کیجه‌لری خانه‌سنه کلیوب مکتبده قالدیغنی کورنجه آنی کتیرمك اوزره کیتدی . فقط شفیق « همشیره‌مه ملجأ اوله‌میان بر خانه‌یه بن کلم » دیه قطعیاً مخالفت ایتدی . ساعی افندی مخدومنك کیسه‌سز چوجقلر کبی اذنلی کیجه‌لرینی مکتبده کچیرمسی چرکین بر شی اوله‌جغنی اوغلنه آکلاتمغه پك چوق چالشدی ایسه‌ده موفق اوله‌مدی. شفیق اکر پدری کندیسنی کورمك ایسترسه برمحل ملاقات تعیین ایلدیکی حالده کندیسی اورایه کلوب پدرینی کوره‌جکنی فقط اوخانه‌یه وندنبویله آدیم آتمیه‌جغنی بیلدیردی. چوجغی بوفکردن چویرمك‌ده قابل اوله‌مدی . بعض هفته ساعی افندی بك اوغلنه کیدوب تقسیمده‌کی باغچه‌ده ویاخود برغازینوده مخدومی ایله کوریشیور ایدی . بعض کره خانه‌سنه یقین ازلان بر یره شفیقی جلب ایلیور ایدی . شفیق جالبه‌نك یوزینی کورمك ایستمیور ایدی .

— ١٤ —

ایکی ماه صکره ساعی افندینك دوچار اولدیغی فلاکتدن صاچی یاریدن زیاده آغارمش، آدمجغز قیر صقاللی اولمش، کوزل اندامی بر آز اکیلمش ، بلی بوکولمش ایدی .

.قدمك كوز ياشلری ديمیور آرتق كنديسنه كلش اولان والده‌سنك نصيحتلری‌ده اكا كار ايتميور ايدی. مقدم كيجه‌لری اويويه‌جق اولسه «فاضله آرتق اوراده حر وسربستدر. بن آنك يانته كيتملك و آنی آلمق ايسترم» ديه صايیقلامغه باشلر ايدی.

رمزی فاضله‌نك وقعهٔ انتحارندن يكرمی كون صكره كتيره‌جكی قاری‌يی اوينه كتردی. قاريدن اوقدر خوشلانيور ايدی‌كه قارينك ايستمديكی والده‌سنی‌ده برادری رفقينك اوينه كوندردی. عادتا چيقمق ايستميان والده‌سنی خانه‌سندن قوغو ويردی. قاری رمزی‌يی پك كوزل ضبط ايلمدی. رمزی تام مزاجنه موافق قاری بولمش ايدی. قاری كوزل اولمديغی حالده‌بو درجه رمزی‌يی ضبط ايلمسنه رمزينك والده‌سی وصدبرك هيچ بر معنا ويره‌ميورلر ايدی.

بر كون صدبرك خانم قائم والده‌سيله بو خصوصه دائر مذاكره ايليورلر ايدی. قائم والده ديبور ايدی‌كه:

ــ آقيزم! بو قاری هم قارت همده كوزل دكل! فاضله پلیچ كبی كوريه وتصوير كبی كوزل ايكن رمزی آنك اوستنه بوقدر شيلر ياپدی. زواللينك يوزينه باقمدی. عجبا بو قادينك نه‌سنه باييليور؟

ــ بونده بيلنميه‌جك نه‌وار آ خانم ننه؟ آشفته‌لكنه!...

— ١٥ —

فاضله‌نك وقعهٔ انتحارندن آلتی آی صكره اطبا مقدمك حياتی مخاطره‌ده بولنديغنی‌ورملكك برنجی درجه‌سی باشلامق اوزره‌اولديغنی والده‌سی‌منور خانمه‌خبر ويرديلر. زواللی قادين اولادی ايچون اولانجه

وارینی صرفه حاضر بولندیغنی بالبیان دوقتورلردن دقت واهتمام رجا ایلیور ایدی. بتون کون جناب حقه تضرعله کندینه مرحمت اولادینه عافیت نیاز ایلیور ایدی. خسته‌یه بك ایی باقلیور ایدی. برچوق قونسولتولر اولدی. الك مشهور حکیملر تعیین ایدلدی. فقط هیچ بر مداوات حسن تأثیر ایله‌میوب خسته‌لق کوندن کونه ایلرولمکده نوبت‌تر واوکسورك یولنه دوزلمکده ایدی.

ینه بر کون اجرا ایدیلان قونسولتوده خسته‌نك حالندن قورقلدیغی والده‌سندن کیزلنه‌مدی. منور خانم برچاره بولمق امیدیله اطبایه اوغلنك خسته‌لغنه سبب، سودیکی برقیزك وفاتی اولدیغنی بیلدرمش ایدی. اطبا خسته‌نك بولندیغی مملکتدن چیقارلمسنی ویأسنی خاطرلاده‌جق هیچ برشیئی کورمه‌مسنی والحاصل بولندیغی حال وموقعك تبدیلنی تنسیب ایلدیلر. آجیسنی درخاطر ایتدیره‌جك بر کیمسه‌نك ده یاننده بولنمه‌مسنی مناسب کوردکلرندن منور خانمك اوغلنه رفاقت ایتمه‌سنه مخالفت ایلدیلر. حتی جاریه‌لردن برینی بیله خدمتنه قبول ایتمیوب مقدمك بتون بتون بشقه بر عالمه کیروب آجیسنی اونوتمسنی واو سبیله خسته‌لغك اوکنك آلنمسنی ایستیورلردی. مقدمك یاننه برطبیب خاذق تعیین ایلدیلر. هر کون وکیجه خسته ایله مشغول اولمسی قول ایدیله‌رك ماهیه اللی لیرایه قونتورات ایدلدی. پلانك ترتیبی اولا اوروپاده بر سیاحت ویازی کچیردکدن صکره قیشی ایتالیا ویاقورفه ویاخود بیروتده کچیرمك ایدی. منور خانم آره‌ده کندیسی‌ده کیدوب اوغلنی کورمك ایستدیکندن قیشی کچیرمك ایچون اوروپادن بیروته عودته قرار ویرلدی.

منور خانمك بردانه‌جك اولادندن بوصورتله آیرلمسی پك سوزشلی اولدی. فقط اوغلنی مراقلندرمامق ایچون آنك یوزینه قارشو غیرت

ایلدی. لکن مقدم‌وابوره بینمك اوزره قوناغندن چیقدقدن صکره متانتی الدن کیدوب کندینی کوز یاشلرینه مستغرق ایلدی .

آره‌لرندن سخا چیقدقدن صکره جالبه ایله رفتار بك ایولشدیلر. جالبه‌یه اویله بر جاریه لازم اولدیغی کبی رفتاره‌ده اویله بر خانم لازم ایدی. هر ایکیسی‌ده سخادن کوردکلری وفاسزلغه تسلیت بولمق ارزوسنده اولدقلرندن کندیلرینه اکلنجه بولمق ایچون اتفاق ایلدیلر. جالبه ایشی اوقدر اوسته‌لقلی اداره ایدییور ایدی‌که هیچ کیمسه کندیلرندن شبهه ایتمیور، کیمسه حقلرنده فنا برسوز سویله‌میور ایدی. هر کیمه جالبه صوریله‌جق اولسه هر کس آنك حقنده حسن شهادتدنبشقه سویلیه‌جك بر سوز بوله‌ماز ایدی. بوجهتله جالبه اداره‌سندن ممنون ومغروراولیور وکندیسنده بو قابلق وار ایکن اسرارینك هرکسدن مستور قاله‌جغنه امین بولنیور ایدی . فقط مغرور اولدیغی اقتدارینك ایریشه‌میه‌جکی بر قدرت وقوت ربانیه بولندیغنی وجناب حقدن هیچ برشیئك کیزلنه‌میه‌جکنی دوشونه‌میوردی !...

ایکنجی کتابك صوکی

اوچنجی کتاب

— ١٦ —

بحر سفیده کوکس ویرمش اولان بیروت شهرینك کارکیر بنالری عصرمز صنایع معماریه‌سنك درجهٔ عالیه‌سنی ابراز ایلر . مقدما بیروت شهرینك عبارت اولدیغی محل صکره چارشو وبازار ایله دکاکین وخانلره منحصر قالوب اورادن یوقارولره طوغری آیریلان کنیش شوسه‌لر ایله تشکیل اولنان محلاتك خانه وقوناقلری برجهتی لبنان طاغلرینه، دیکر طرفی انکین دریایه ناظر اوله‌رق بنا اولنمشدر. اکثریسنك دکزه اولان یوزنده کنیش برمرمر بالقون بولنیورکه او مرمرلرك اویمه‌لری کیمی صماکی، کیمی ینه ایشلنمش مرمردن بولنان بالقونك چاتی‌یه‌قدر اولان ستونلری انظار تحسینی جلب ایتمه‌مك ممکن اولماز . اویله بالقونه مالك اولمیانلرك خانه‌سنك اوکنده ایسه هیچ اولماز ایسه اوزری طوتمه ایله دوشمش برتراجه‌لری بولنورکه اوده آنلره بالقونلق خدمتنی ایفا ایلر. اکثری کیجه‌لر اوراده کچیرلدیکندن سکونت لیلی قوجه برانکین دکزك قییی‌یه چاربمقده اولان جسیم طالغه‌لرینك متمادیاً حصوله کتیردکلری بر خیشردی اخلال ایلرکه ساحله اوزاق اولان خانه‌لره اوزاقدن کلان بوخیشردی لطیف برصورتده واصل اولور.

شمدی بز شو کوزل شهرده‌کی رأس بیروت دینلان سمتك اوست طرفنده کائن برقوناقدن بحث ایده‌جکز. بیروتك اکثر خانه‌لرینك اولدیغی کبی بوخانه‌ده باغچه ایچنده وهرطرفه نظارت کامله‌سی اولان برخانه‌ایدی.

آلتی آرشون قدر کنیشلکده بولنان مرمر وصماکیدن انشا اولنمش اولان بالقونی خانه‌نك یالکز دکز جهتنی دکل، هر طرفنی احاطه ایلمش ایدی بو بالقونك کوشه‌سنه اوتورمش اولان بر کیمسه اوکنده قوجه انکین دکز کوردیکی کبی باشنی صوله چویروبده آزقه طرفه باقسه خانه‌نك یننده‌ن طوغری دونان بالقوندن قوجه قوم دریاسنی کورر ایدی که بونك طالغه‌لری دکز طالغه‌لری کبی سونمیوب وکیرو دونمیوب بربری اوزرینه یغیله‌رق تپه‌لر تشکیل ایتمکده ومعموره‌دن سنه بسنه برر مقدار بربلغ ایله مکده‌در.

بزم بحث ایتمك ایستدیکمز زمانده‌ده اوبالقون خالی اولمیوب تام دیدیکمز کوشه‌ده مرمر دوشمه اوزرینه سریلمش برهند حصیری اوزرنده اونبش اون‌التی یاشنده قدر بیاض تنلی صاریشین برقیز اوتوریور ایدی که کنده‌ینك یاننده وقارشوسنده‌ایکیده کنج قیز بولنیور ایدی. موسم کانون‌اول؛ وقت! آقشام اولوب شمس غروب ایتمك اوزره ایدی. آیك اون بشنجی کیجه‌سی اولمغله غروب شمسی متعاقب قمر طلوع ایلیه‌جکندن بالقونده‌کیلره قرانلقده قالمق تلاشی کلمیور ایدی. باغچه‌ده‌کی کل ویاسمن وسائر چچکلرك رایحهٔ لطیفه‌سی بالقونه منتشر اولدیغی کبی اطراف وجوارده‌کی خانه‌لرك کوزل چچکلری وبشقه یرلرده اوطه‌لرده ولیموناقلرده صاقسی ایچنده حفظ ایدیلان ظریف یاپراقلرك اوراده دیوارلره صارماشمه‌سی لطیف بر منظره تشکیل ایلمش ایدی.

بحث ایلیه‌جکمز خانه خلقی برسنه‌دنبرو استانبولدن بیروته کلمش اولان بر فاملیا ایدی که بوفاملیانك رئیسی اولان محترم افندی بلااولاد وفات ایلین عمیسندن کندیسنه توارث ایلمش اولان بیروت جوارنده‌کی برچوق املاکك باشنده بولنمق وعمیسنك اداره ایلدیکی امور تجاریه‌یه‌ده کندیسی دخی دوام ایلمك اوزره اورایه کلمش وعمیسنك خانه‌ده‌کی اوطه‌سنه یرلشمش

ایدی. محترم افندینك بر حرمی بری اكلك ایكیسی قیز اوچ اولادی اولوب مخدومی اولان شبیب بك اولادی اولمیان متوفی عمیسنك پك قیمتلیسی اولدیغندن تحصیلنی اتمام واكمالدن صكره عمیسی كندیسنی یاننه جلب وآنی تجارت ایشلرینه ادخال ایلیوب اوروپایه ایدیله‌جك سپارشلر ایچون شبیبی كوندرر وآنی امور مهمه‌سنده قوللانیر ایدی. شبیبك ایتدیكی خدمت وصداقته مكافاةً عمی كندیسنه بر آزده سرمایه ویروب كندی تمتعی ایچونده چالشمسنه مساعده ویردیكندن شبیب عموجه‌سنك ایشنده قصور ایتمیه‌رك كندی حسابنه‌ده تجارته باشلامش ایدیكه عموجه‌سنك رهبرلكی، كندی ذكاوتی وچالشقانلغی سایه‌سنده او كوچیچك سرمایه تعجبه شایان برمقداره بالغ اولمش ایدی. عموجه‌سی وفات ایدوب‌ده ثروت محترم افندی‌یه قالدیغی زمانده شبیب اون بیك لیرا برثروت خصوصیه‌یه مالك ایدی. بزشو بالقون عالمندن بحث ایلدیكمز زمانده ایسه شبیب امور تجاریه‌سی مناسبتیله آلتی آیدنبرو اوروپاده بولنیور ایدی. بر طرفدن آلدیغی اشیایی اوبر طرفه كوندروب صاتدیریور، دیكر طرفدن‌ده اوروپایه جلب ایدوب صاتمغله مشغول اولیور ایدی.

بالقونده اوتوران كنج قیزده محترم افندینك بیوك كریمه‌سی انیسه خانم ویانندكی جاریه‌لری ایدی.

انیسه خانم اكثری كنج جاریه‌لرایله بالقونه چیقوب اوتورروتعریف ایلمش اولدیغمز منظرهٔ لطیفه‌یی تماشا ایلر ایدی. فقط كرك كندیسی كرك جاریه‌لر بوتماشادن دلشاد اوله‌میوب بلكه اولطافت انلرك حسیاتنی اویاندرمغله استانبولی وآنده براقدقلری احبا واقرانلرینی تخطر وانلره تحسرله كوزلرینك طالمش اولدیغی انكینه طوغری جانكاهلرندن اویله

کسکین بر «آه» صالدیررلر ایدی‌که بونی تااستانبوله قدر ایصال ایتمك ایستیورلر ظن اولنور ایدی. فقط بر زماندنبرو انیسه خانمك صالیو-یرمکده اولدیغی «آه»لر بحر عمانه طوغری اولمیوب باشنی آرقه طرفه بیروتك یوکسـك محله‌لری طرفنه طوغری چویردیکی حالده آغزندن چیقیـ.رلر ایدی.

انیسه خانم او آقشام اولکی کبی جاریه‌لریله اسـتانبولی واوراده براقدیغی احبا واقرانی سویلشـوب یاد ایله‌میور. یالکز دوشنیور درین درین کوکس کچیرییور ایدی.

جاریه‌لرك بری ایلك دفعه اولمق اوزره کورمش اولدقلری بیروت دوکونی دوکونه کیتمه‌مش اولان دیکر جاریه‌یه آکلادییور ایدی. بر آره‌لق انیسه‌ده سوزه قارشدی. جاریه دیکر جاریه‌یه دوکونی نقل ایدرکن دییور ایدی‌که:

ـ بر اوزون ماصه‌نك اوکنه اوچ سوسلی تازه قادین اوتورمش. هر کس سیرینه باقیور ایدی. بن بونلری کلین صاندم. چفته کلین اولدیغنی بیلیردم اما اوچزلیسنی بیلمیورم دیه کچوك خانمه صوردم..

انیسه ـ طوغریسی بر بیلن آدمه صوردك‌که... بن‌ده سنك کبی شاشیرمش باقیور ایدم!...

دیکر جاریه ـ ای آنلر کیم ایمشلر؟

جاریه ـ طور دها لاقردیمی بتیرمدم. آکلاده‌یم‌ده صکره کیم اولدیغنی صور. چونکه بزده آنلری همان کورنجه بیله‌مدك. تازه‌لرك اوکنه اوطورمش اولدقلری اوزون ماصه اوزرنده هربرینك اوکنده مکمل دوناتمش برر طابله یمش طورییور ایدی. او کنج قادینلر کوزلرینی اوطابله‌لردن آییرمیوب بریره باقمقسزین اوتورییورلر ایدی. نه‌ده کوزل

شکرلمه‌لرده وارابدی. بن اولجه بونلردن بزده ییه‌جکز صانمش ایدم‌ده الیجی کوزیله باقمش ایدم .

— نه ؟ خلایقلره ویرمدیلرمی ؟

— نصل خلایقلره ؟ خانملره بیله ویرن کیم ؟

— ای اویمشلری نه یاپدیلر ؟ هر کسه کوسترمك ایچونمی اورایه قویمشلر ؟

— او تازه قادینلریکی کلین ایمشلر . هپسنك زوجی برر طابله یمش دوناتوب کتیرر ایمش . هانکیسنك طابله‌سی مکمل ایسه زوجی آنی دها زیاده سودیکی بللی اولور ایمش دیدیلر .

— هر کسك زوجه‌سنه محبتی اوراده بللی اوله‌جق ایسه او ماصه محبت سرکیسی دیمك اولیور !

— پاره‌سی اولمیانك وای باشنه ! غیری قاریسنی محبتنه ایناندیره‌بیلورسه ایناندرسون .

انیسه — سودا ! سن بونی خبر آلوب‌ده بکا سویلدیکك وقت ایناممه‌مش ایدم. او کنج قادینلرك مسافرلره یمش ویرمك اوزره‌اورایه اوتورمش اولدقلرینه ذاهب اولمش ایدم ، فقط طابله‌یه کیمسه‌نك الی سورلمدیکنی کورنجه بن‌ده صوردم. سندن ایشتدیکمك عینني سویلدیلر.

محبت نامنده اولان دیکر جاریه — آ نه تحف عادت! خانمجغم !

انیسه — یوق اوراده او تحف کورنمیور . دوکون اونده تحف وعجایب اولان بز اولدق. یکی کلینلردن بشقه هر کسك اوکنده برر چیقن. کیمنك زوجی کتیرمش، کیمنك باباسی کیمی‌ده کندیسی آلوب کلمش. هر کس طورمیوب ییه‌جك ییوردی. بز ییه‌جك کتیرمدیکمز کبی بزه کتیرن‌ده اولمدیغندن آلیق آلیق بیانلره باقیور ایدك. بزه کولمك‌ده کلمیور

ایدی. چونکه بز اوجمیتك عادتندن خارج بولندیغمز ایچون بزمی آنلره کولمکه حقمز، یوقسه آنلرکمی بزه کولمکه حقلری اولدیغنی بیله‌میورایدك.

سودا ــ یمشلره ایمز یمده اما نه یالان سویلیه‌یم خانمجغم کیجه یاریسنه طوغری پینر اکمکه اغزیمك صویی آقدی. « بونلرك یوق » دیه بزه ویرزده اولمدی.

انیسه ــ نه یاپسونلرعادت دکل ! کورمدکمی بزنده اولمیاندن دیکری بیورده یاسنده کنه ویرمیور. هرکس کندنده اولان ایله قناعت ایدییور.

سودا ــ خانمجغم ! یااو آچلق اوزرینه خانه صاحبنك بورجی اولان شربتلر کانجه دها بدتر اچلغمی طویمه‌یمی. کندی کندیمه «اوشربتك یرینه بردیلم اکمك ویره ایدیلرنه اولور ایدی» دییوردم. برکت ویرسون که بز اوراده نیلرکبی صباحه قدر اوتورمدق. کیجه‌نك یاریسنده او یمزه کلدك. کلدیکمزکبی صولوغی اکمك طولابنك اوکنده آلدم. او اشتها ایله قرق ییلدن آچمشم کبی قارنمی طویوردم.

بو اثناده ایچرودن طوغری یاقلاشان برایاق پاتردیسی و«محبت ! سودا» دیه چاغیران برسس ایشیدلدی بونی متعاقب‌ده برجاریه بالقونه کلدی. ومحبت ایله سودایه خطاباً :

ــ اوخ خانم ! بنه بالتون صناسی. شمدی سفره‌یه اوتوریله‌جق. میدانده کیمسه یوق !

انیسه ــ اوته‌کی قیزلر واریا ! آ دادیجغم !

کلان جاریه ــ خانمجغم هر خدمته آنلری قوشدیره‌لم . هردفعه سفردنی انلر قورسون بونلر یالکز سکا دالقاوقلق ایتسونلر ! انصاف لازم دکلمی ؟ آنلرده جانی جان « قیزلره خطاباً » هایدی بقالم. « انیسه‌یه » شمدی سفره‌یه اوتوریله‌جق سزده ایچرویه بیورکز !

صکره‌دن کلمش اولان بو جاریه پیمان نامنده یگرمی اوچ یگرمی درت یاشلرنده قدر کاملجه برقیز ایدی. آلتی آیدنبرو آلنمش ایسه‌ده ایشکذارلغی ومدبرلکی سایه‌سنده خانه‌نك باش قالفه‌لق خدمتی وایکی کوچك خانملرك دادیلغی‌ده کندیسنه تودیع ایدلمش ایدی. پیمان کله‌لی خانم راحت ایدییور ایدی. خانه ایچنده‌کی ایشلره هیچ اوزولمدیکی کبی چارشودن آلنه‌جق اشیایی‌ده پیمان آلوب کتیرر وخانمك آلدیغندن دها ایوسنی بولور دها اوجوز آلور ایدی. بوجهتله خانم‌ده پیمانك قدر وقیمتنی بیلور وهرشیده اکا امنیت ایدر ایدی.

او اقشام یمك یندکدن صکره انیسه سودا نامنده‌کی جاریه ایله بالقونه عودت ایلدی. باشنك آلتنه برکچوك یاصدق کتیردوب حصیرك اوزرینه اوزاندی. بیروت خلقنك همان سیغاره کبی معتاد ایدندکلری شکر قامشندن سودا النده‌کی چاقی ایله صویوب وسیغاره طولنده‌کی بوغملرندن کسوب خانمك النه ویریور وکندیسی‌ده بردانه آلیور ایدی. شکر قامشنه ابتلا همان سیغاره‌یه اولان ابتلادن کیرو قالمدیغی آلشانلره معلومدر. سودا النده‌کی قامش پارچه‌سنك صوینی بتدیکنده آنی آتوب بردیکرینی الیور ایدی. فقط کندیسنککی ایله‌برابر انیسه‌یه حاضرلامش اولدیغی تازه پارچه‌ده کندی النده قالیور ایدی. زیرا انیسه اوقدر طالغین بولنیوردی که النده‌کی قامشك صویی قالمدیغی حالده اندن خبری اولمیوب حالا امیور ایدی. انیسه‌نك سکوتندن سودا براره‌لق اویودیغنه ذاهب اولوب یوزینه باقدی. انیسه‌نك کوزلرینك آچیق بولندیغنی کورمك کوچ اولمدی. زیرا مهتاب پك پارلاق ایدی. سودا انیسه‌یی اکلندیرمك ایچون سوزلر سویلیور ایدی. فقط تصدیق ایدیله‌جك وایدلمیه‌جك یرده انیسه‌نك هپ «اوت» ایله جواب ویرمسی

هیچ بو سوزلری دکله‌مدیکنی کوستریبور ایدی . الك صوکنده سودا صیقلوب :

ــ آ خانمجغم بوقدر نه طالدك ؟

دیدکده انیسه کندینی طوپلایوب سوزه قارشدی .

انیسه طالغین حالده بولنه‌لی ایکی آی قدر اولیور ایدی . بوحالی هرکسدن زیاده دادیسی یمانك دقت و اهتمامنی جلب ایلمش اولدیغندن یمان بونی آکلامغی بك‌چوق مراق ایدییوروانیسه‌نك‌وجوددن‌دوشمکه باشلادیغی او کیزلرده آنی نظر تفتیشدن آییرمیور ایدی . والده‌سی بوحالی قیزینك انحراف مزاجنه ویرییورسه‌ده،کیجه کندیسیله براوطه‌ده یاتان یمان قیزجغزك صباحلره قدر کوزینه اویقو کیرمدیکنی کندیسنی اویور کبی کوستردیکی زمانده آکلایور وانیسه‌نك آزبحق‌طالمش اولدیغی اویقونك سکونتنی برچوق درونی « آه »لر « اوف »لر اخلال ایلمکده اولدیغنی کورییورایدی. دادی برچوق کره‌لر انیسه‌یی استنطاق‌ایتدی. برشی سویلده‌مدی . یمان اکثری خانه اموری وچارشو بازار خدمتی ایله مشغول بولندیغندن انیسه‌ایله هرزمان کزمکه کیده‌میورایدی. اسکی وامین بر اوشاقلری برابر اولدیغی حالده انیسه و جاریه‌لر عربه ایله کزمکه چیقارلر ایدی. یمانك خالی‌وقتی اولورسه بونلره‌قاتیله‌بیلوردی‌که بوده پك اندر اوله‌رق واقع اولوردی . بو جهتله یمان برلکده کیدن جاریه‌لری صیقشدردی . وبرکیمسه‌نك انیسه‌نك نظرینی جلب ایلیوب ایلمدیکنی آنلردن اوکرنمك ایستدی. جاریه‌لر هیچ برشی بیلمدکارینی وسزمدکلرینی سویلدیلر . آندن صکره یمان کندیسی برابر سوقاغه چیقمق وانیسه‌نك‌هرحالنه‌دقت‌ایلیه‌رك برشی کشف‌ایده‌بیلمك آرزوسنده بولنیورسه‌ده بونی خانم افندی‌یه خبر ویرمدن یاپمق قابل اوله‌مزدی .

زیرا خانم افندینك سوقاغه چیقدیغی زمان کوزی آرقه‌سنده قالمامسی وعودتنده هرشیئی حاضر بولمسی ایچون یمانك اوده قالمسی لازم ایدی.

او کیجه بالقونده سودا نخی انیسه‌نك طالغنلغی یوزینه اوردیغنده زواللی چوجق همان کندینی طوپلامغه مجبوریت کورمش ایدی. هیچ قونوشمغه هوسی اولمدیغی حالده حالنی کیزلمك ایچون اوته‌دن بریدن سوز بولوب سویلیوردی. سوزی برادرینك اوزرینه کتوردی. بر اوده بکار بولندیغی حالده هرکسده اولدیغی کبی انیسه‌ده برادرینك تأهل ایتمسی وخانه‌لرینه بر کلین کلمسی ایچون اولان هوسنی. آرزوسنی نقل ایدیوردی. فقط شبیبك اولمك فکرنده بولنمه‌مسی واوزمانه قدر پدر ووالده‌سنك اوبابده واقع اولان تکلیفلرینی هپ ردایلمسی جهتیله بوخانه خلقنك اویولده‌کی تصوراتی محال اولان برشیئی نافله یره امیدایله تخیل ایلمك کبی ایدی.

شبیبك تأهل ایتمك ایستمه‌مسی برسودیکی بولنمه‌سی ویاخود برمانعی اولمسی کبی سببلردن ایلرو کلمیوب کندیسی بکارلق عالمندن ترك ایتمك ایستمیه‌جك قدر خشنود ایدی. فقط شبیبك خوشلاندیغی بکارلغك اکلنجه عالمی دکلدی. شبیب انجق ایشی وکوجیله چالشمقدن لذت آلوب کندوسنه هیچ بشقه بر اکلنجه آره‌مز ایدی. مکتبلردن چیقوبده عمیسنك یانه کله‌لیدنبرو تجارت ایشلریله پیشمش و یاشلی باشلی آدملرله کورشمکله آلشمش اولدیغندن وفطرةً ده کندیسی پك آغر وجدی بولندیغندن اوج غروشی بش ایتمك کندیسنه پك خوش کلمش وبونی یوزبش ایتمك هوسنه دوشمش ایدی. اوروپاده بولندیغی وکرندیکی مدت فابریقه‌تورلر، تاجرلرایله کورشوب قونیشیور وخوارده‌لق عالمنك خلقی کندیسنه پك یبانجی قالیوردی. شبیب برقادینه‌باقمغی تنزل

بولدیغی ایچون بوحال غرورینه طوقنور ایدی. کندیسنه باقان، التفات ایدن قادینی ایسه بك حقیر کورر آکا تنزل ایتمز ایدی. شبیبك یوزینی کولدیرن شی حساب بوصله سنده‌کی مظفریت وایشنده‌کی موفقیت ایدی. کندی یوزینه کولن برقادین کورسه قاشلرینی چاتار چهره‌نی آصاردی. شبیبك استقامت، ثبات، عفت ومرحمت ایله متصف اولدیغی جمله طرفندن تصدیق واعتراف اولندیغی حالده بعضیلری آنك مغرور اولدیغنی سویلرلر ایدیکه آکا غرور اسناد ایدن قسمك اکثریسی قادینلردن عبارت ایدی. فاملیاسی خلقی بیروته کلدیکنده شبیب آلتی آی قدر برلکده بولندیسه‌ده قادینلرك یاننده اوتورمز ایدی. وظیفه‌ده قصور ایتمه‌مك ایچون صباحلری والده‌سنك اوطه‌سنه کیروب بش اون دقیقه اوتورر وهمشیره‌لرینی زیارتی ده ایله تلطیف ایلر وکویا بونلر والده وهمشیره اولدقلری ایچون قادین بولنملری قصورینه باقماز ایدی. آندن صکره ایشنك باشنه کیتمزدن اولکی وآندن کلدکدن صکره‌کی زمانی هپ اوقویوب یازمق و حسابنه باقمق ایله اوطه‌سنه قپانمش اولدیغی حالده کچیرر ایدی. کزمکه چیقسه یاشلی باشلی آدملره رفاقت ایلر ایدی. پدر ووالده‌سی اوزمانه‌قدر اوغللری حقنده هیچ برفنا سوز ایشیدلمدیکنه وبرخیرادالنی کورلمدیکنه ممنون اولور و اوغللرینك بودرجه کامللکی ایله مفتخر بولنورلر فقط آنك قادینلردن توخش درجه‌سنده‌کی تباعدینی وقادینلری پك آشاغی کورمسنی بکنمه‌میورلردی. والده‌سی پك چوق دفعه‌لر اوغلنك برآز زمانی حرمده کچیرمسنه چالشدی. پدری انی کندیسیله برابر برمدت قادینلرك یاننده آلیقومق ایستدی. بعض کیجه‌لر برچای ایچمك ویاخود بریمش یمك بهانه‌سیله پدر ووالده‌سیله شبیبی اوطه‌سندن چاغیررلر و آنی لاقردی‌یه طوتوب اوتورتمق ایسترلر ایدی. شبیب اوتوردیغی مدت پدرینه تجارتدن

تمعدن بحث آچار. سوزی اورادن یوریدر ایدی . شبیبك كیمسه ایله شقالاشدیغنی کورن یوق ایدی . شبیب کندی ایشنی کندی کورر یعنی کندی صوینور کندی کینور ایدی . والده‌سی خدمتنه جاریه‌لر تعیین ایتدی. شبیب کیمنی « صو ویرر ایکن یوزیمه کولدی » کیمنی‌ده « یورر کن قیرتدی » دیه‌رك اوطه‌دن قوغدی. جاریه‌لر کوچك بکك اوطه‌سنی سپورمك و نظاملامق ویتاغنی دوزلتمك ایچون بکك ایشنه کیته‌سنی بکلرلر کندیسی اوطه‌ده ایکن کیرمکه جسارت ایتمزلر ایدی . شبیب اکثری‌ده اوطه‌یی طوپلارایکن «کتابلرمی قارشدرمشکز» دیه‌رك ویاخود اکا مماثل بر قصور بوله‌رق جاریه‌لری حاشلار ایدی . ... ‌ده طباق دکشدیرر ایکن بر آز پکچه باصلمسنی ویاخود چتالك آزبجق حیزلیجه طباغك ایچنه براقلمسنی قصور بولورایدی. والده‌سی بوقدرجق شیئك قصور کورلمه‌مسی لازم اولدیغنی افهام ایتمك ایستدیکی زمان‌ده شبیب:

— جانم! قادینلرایله‌اوتورلمزکه بن بوراده یمك یمکدن ایسه‌لوقانطه‌ده یمك ایسترم اما سزی کوجندرمه‌یم دیه بوکا تحمل ایدیورم . . .

دیمجه زواللی والده‌اوغلنی اوزونجه برمدت انجق سفره‌ده کوردیکندن آندن‌ده‌محروم اولمق قورقوسیله هیچ سس چیقارمیوب اوغلنك هرحدتنی خوش کوررایدی. پدر ووالده تأهل ایلر ایسه بلکه حرم عالمنه ایصنور دیه اوغللرینی اولندرمك ایستیورلرایسه‌ده اوغللرینك بوحاللری ایچون کیمسه‌نك قیزینی آلمغه جسارت ایده‌میورلر ایدی . کندی اخلاقنی بیلن برکیمسه اولمسی ایچون اوده‌کی جاریه‌لردن الك کنج و کوزل اولان محبت نامنده‌کی جاریه‌یی آلمسنی تکلیف ایلدکارنده شبیب جواباً :

— بن اولنه‌جکم دیمدم‌که بکا قاری انتخاب ایدییورسکز ! . . .

دیمش ایدی .

ایشته بالقونده انیسه‌نك سور بولمق ایچون تأهلنی تصور ایلدیکی سودا ایله سویلشدکلری برادرینك حالی بویله ایدی .

سوداده او سوزه قاتیلوب کله‌جك کلین خانمدن ودوکونده کندیلرینه یاپیله‌جق البسه‌دن بحث ایلیوردی . نهایت انیسه دیدی‌که :

ــ هپسی قولای اما مسئله برادرمك تأهله راضی اولمسنده .

ــ اوت طوغری سویلدیکز .

ــ سکا دها غریبنی سویلیه‌یمی سودا ! دایمك قیزی برادرمی بکنمور ایمش. ایشته اك طوغریسی! سور ایمش!..دایم ایله ینکم بونی آکلادقلرنده والده‌مه سویلدیلر والده‌م «پك اعلا آندن کوزلنی، آندن اعلاسنی آله‌جق دکلزیا » دیدی برادرم بزمله کورشمك اوزره برقاچ کون استانبوله کلدیکنده دایسنك قیزینی کندیسنه آله‌جقلرینی خبر ویردیلر. راضی اولمدی.اك صکره «قیز سنی ایستیورمش سویورمش» دیمکه قدر مجبور اولدیلر. نه‌دیرسین هیچ متأثر اولمیوب دها اولنه‌جك وقتی اولمدیغنی سویلدی. بکلمکه راضیدرلر دیدیلر کندیسنك اولنوب اولنمیه‌جکنی دها بیلمدیکی ایچون بلکه اولنمز ایسه قیزی نافله یره بکلتمش اولمه‌مق ایچون جواب رد ویرملرینی سویلدی .

ــ زور ایله دکل یا ! بزم کچوك بك قادینلردن خوشـلانمیور ! ایشتمزمیسکز ؟ بتون کون « اوف قادینلر ایله لاقردی اولورمی ؟ ویاخود « قادین لاقردیسنك اهمیتمی اولور ؟ هیچ قادینلرله اوتوریلورمی ؟ آدمك ایچی صیقلور » دیر .

ــ والده‌مده حالا آنی اولندیره‌جکم دیه اوغراشیور .

ــ غالبا اك طوغریسی کچوك بك کبرندن کیمسه‌یی بکنمیور .

انیسه ایله سودا برمدت دها اوته‌دن بروده قونشدقدن صکره

هر کسك یاتمق وقتی کلوب انیسه اوطه‌سنه کیتدکده دادیسی پیمان کوچك همشیره‌سی زوبده خانمك کیجه‌لك کوملکنی کیدیرییور ایدی. زوبده یاتدقدن صکره پیمان انیسه‌یی ده صوندردی. کندی یتاغنی ده ایکی همشیره‌نك قاریوله‌سی آره‌سنه سردکدن صکره انیسه‌یی یاتمق اوزره براقوب سائر خدمتلره باقمق ایچون چیقدی.

پیمان یارم ساعت صکره یاتمق اوزره اوطه‌یه کلدیکنده انیسه‌یی یتاقده بولمیوب پنجره‌یی آچمش، ایکی دیرسکنی پنجره‌نك ایچنه طیامش باشنی ایکی اللری آره‌سنه آلمش اولدیغی حالده اوتورر بولدی. پیمان ذاتاً خانملری اویاندرمه‌مق ایچون یواش یواش باصه‌رق سسسزجه کلمش اولدیغندن انیسه کندیسنك اوطه‌یه کیردیکنی طویمه‌مش ایدی. پیمان براز دها یاقلاشوب انیسه‌یه باقدی. انیسه نظرینی راست کله صالمش. بحر تفکره او قدر طالمش ایدی که شبهه‌سز او کوزلر باقدیغی یری کورمیورلر! وکندیلرندن آققده اولان یاشلری طویمیورلر ایدی. چونکه انیسه عالم خیالانه طالمش اولدیغی حالده اوراده کورمك ایستدیکنك خیالنی سیروتماشا ایلیور ایدی. کوزلرنده یاش اولدیغی حالده دوداقلرنده تبسم بولنیور ایدی. پیمان بر مدت بو حالی سیر ایتدکدن صکره یواشجه سسلندی کندیسی ایچون انیسه‌یی یوزلمکه واسراری اکرنمك ایچون صیقشدرمغه بوندن اعلا وقتمی اولور؟ انیسه اویقودن اویانیرجه‌سنه بر حال ایله پیمانه باقدی:

پیمان — بن سزی یاتمق اوزره براقمش ایدم.

— اویقوم یوق ایدی ده بر آز پنجره‌نك او کنده اوتوردم.

— یا بو کوز یاشلری؟...

— کوز یاشی دکل ترلمش اولملی یم!...

ـ ترليه‌جك هوا يوق ياوروم !

ديوب پيمان اليله انيسه‌نك آلتنى واكسه‌سنى يوقلادقدن صكره :

ـ باقسه‌ك آ كوچك خانم! سنك حالك سكوت ايله كچشديريله‌جك زمانى كچدى. بن بو كوز ياشلرينى صباحلرى سنك يتاغكى دوزلدركن ياصدق يوزلرنده دخى كوريورم . آرقه‌كدن چيقارديغك كيجه‌لك انتاريده برشى يوق‌ده ياصدقلرك يوزينى ياش اوله‌رق بوليورم. والده‌ك سنى بكا امانت اوله‌رق تسليم ايتمش ديمكدر . بن بو حالى كنديسنه آكلاتمغه مجبورم . چونكه بو بنم بورجمدر .

ـ آكلاده‌جق برشى يوق . نه‌يى آكلاده‌جقسين؟

ـ زواللى چوجق ! سن بنى آلداده بيلورميسين ؟ قالق آيينه‌يه باق‌ده بارى بنى نه‌قدر حيوان يرينه قويمش اولديغكى آكلا ! نه قدر چوق آغلامش اولديغكى بيلميور ايسه‌ك سن‌ده كور .

انيسه منديلنى آلوب يوزينى سيلدى.

پيمان ـ هم سن سويله‌مز ايسه‌ك البته سنكله برآز كوريشنلره قونوشانلره كزمكه كيدنلره سويله‌ديرز. البت سنده برحال وار! برزماندنبرو فستقلق چيقدى! اوللرى آيده اون بش كونده بركيديوردیكز. شمدى بر زماندنبرو هركون فستقلغه دوامكز بنى شبهه‌يه دوشورمش ايدى. برلكده كيتمك ايستيورم وقتم اولميور، صراردك، ضعيفله‌دك. هايدى كيفسزسين ديه‌لم. فقط نه ايچون آغلايورسين؟ اوت ! سن نه ايچون هركون تهالره قپانوب آغلايورسين؟... البت بو آكلاشلملى: بزه‌كا رفاقت ايدن سودا ايله محبتدن آكلارز . البت انلره سويلديرز .

انيسه محزونانه ـ پيمان ! آنلرى نافله يره تضييق وتكدير ايتمش اوله‌جقسكز. چونكه آنلر هيچ برشى بيلميورلر !...

ــ كناهى بكا اولەجق ! اويله ايسه سن سويله ! البت سن كندى حالكى بيلورسين يا.

انيسه اوكنه باقوب سكوت ايلدى .

پيمان ــ اكر طوپيسون ديه سكوت ايديور ايسەك نصل اولسه بن والدەكه خبر ويرەجكم ايچون سنك بوحالك طويیلەجق . سن يالكز سببنى كيزليه بيلورسين !

ــ پيمان ! رجا ايدرم بيهوده شبهەلره دوشوبده والدەمه حقمده سوز سويله. بكا پك بيوك اضطراب ويرمش اولورسين !

ــ بن وظيفەمده تكاسل ايدەمم ياوروم ! صكره بكا والدەك « بن سنى آكانه ايچون دادى نصب ايلمش ايدم» ديرسه بن نه جواب ويريرم؟

انيسه بر مدت دوشوندى . بعده كمال محجوبيتله باشنى قالديروب:

ــ نه سويليەيم بن ده ايى بيلميورمكه !..

ــ نصل ! انسان كندى حالنى بيلمزمى ؟

ــ كندى حالمى بيليورم . فقط بنى بو حاله قويانى بيلميورم !..

ــ او نه ديمك ؟

ــ مادامكه حالمى سندن كيزلمك ممكن اولەميور وآرقەمه دوشوب هرحالمى تفتيش وتجسسله آكلامق ايستيورسين . بن سكا آكلاديرم . فقط والدەمه وهيچ كيمسه يه سويليەجككه بنى تأمين ايدر ايسەك سويلرم. هم سكا شونى ده خبر ويرەيمكه سنك والدەمه خبر ويرديككى وياخود بر كيمسه يه سويلديككى طويەجق اولديغم آنده كنديمه قيەرم . سبب موتم اولورسين !... همده شقا ايديورم ، يالان سويليورم صانمه ! بن بونى ياپەرم .

ــ يكى كيمسه يه سويلەمم .

ـ بکا کوله‌جکسین . و بنی بدلا یرینه قویه‌جقسین . فقط نه یاپه‌یم سکا طوغریسنی سویلیه‌جکم . فستقلغه چیقدیغمز بر کون آچیق فایطون ایچنده ایکی کشی‌یه تصادف ایتدک‌که بونلک کنج اولانی بنم نظرمی جلب ایتدی. بر-وق طبیعی ایله کندیسنه باقمغه باشلادم. صانکه برقوهٔ مقناطیسیه بنم نظرمی و کوکلمی اوطرفه جذب ایدییورایدی. بن‌او کنجه بردها تصادف ایتمك املیله ایرتسی کونی‌ده چیقدم . عینی ساعتده ینه کندیسنه تصادف ایلدك. بن یانمده کیلره بر شی سویلدم وسزدرمدم . یالکز آکا باقیوردم و آنی کورمکدن محظوظ اولیوردم . والحاصل بن هرکون او-اعتده فستقلغه کیتدم. اوده هر کون اوزمانی یعنی آقشـام اوزری کلور و عربه ایله بر بوی کیتدکدن صکره کلوب یول اوزرنده بر آز طورر . بیلسه‌ك نه‌قدر یاقیشقلی ، نه‌قدر سویملی ونه‌قدر محزون طورلی. صانکه دنیایه کوسمش! بلا اختیار بن‌کندیسنه اوقدر باقدیغم حالده اوبرکره بزم طرفه باقمز. ایشته سرم ، اسرارم بوندن عبارت !

ـ اوکیم ایمش ؟

ـ بیلمیورم! اوکرنمکه‌چالشمدم. چونکه نه‌فائده وار! بن‌هیچ بر وقتده کندیسنه بنی ایستمسی و آلمسی ایچون برخبر کوندرمیه‌جکم کبی پدریمه بنی فلانجه آدمه ویرسون دیمیه‌جکم . اویله یاپمقدن ایسه اولمك نیجه دها اعلادر. بنم ایچون امیدسزلکدن بشقه چاره! کوز یاشلرندن غیری مدار تسلی یوقدر .

ـ فقط یاوروم سنککیسی‌چوجقلق! هیچ اویله اوزاقدن برکورمه ایله آدم سویلورمی ؟

ـ بر دکل بیمان ! ایکی آیدر ایکی کونده بر کوردیورم .

— ینه یالکز اوزاقدن کورمه دکلی؟ سن عادتا سومکه اوز نمشسین‌ده سوعلیجه اوله‌رق زاست کلدیکك او آدمی سوییورم صانیورسین!

— آه! کاشکه اویله اولسه ایدی. فقط دکل! بن‌ده کوکله اویله دیمك ایستدم لکن‌او بنی تکذیب ایدیور. بکا عصیان ایدییور. کوکلم‌ایله کولشیورم. مغلوب اولیورم. بن او کنجی اونوتمق ایستیورم. بر آن خاطرمدن چیقاره‌میورم. هیچ برامیدم اولمدیغی حالده آندن قطع علاقه ایده‌میورم. یمان! آغلادیغم، نائل امل اوله‌مدیغم ایچون دکلدر. چونکه اواملده بولنمیورم. فقط ایچمده‌کی آتشك سوزشندن! کوکلمك ویردیکی آغری وسزیلردن؛ امیدسزلکك اضطرابندن آغلیورم. بنی سویلتمك ایچون اجبار ایتدك. ایشته هپسنی سویلدم.

— چوجغم! او قدر چابوق عاشق اولنمز! سن کندیکی اویله ظن ایدیورسین.

— یوق یمان! یوق! بو ظن دکل! عشق! حقیقی عشق!

— سنك دیدیکك کبی اولسه بیله اوعشق دیدکلری‌شیدن قورقملی! چوجغم! او اولا هرشیده کندینی کوستررر. انسان نره‌یه باقسه آنکله باقار. هر شیده آنی بولور. اوبرکره طاتلی طاتلی انسانی‌کندیسنه‌ربط ایتدیمی! آندن صکره ارککه برقادینده، قادینه‌ده‌برارککده‌تجلی‌ایده‌رك کورینورکه ایشته اوزمان آندن قورقملی وقاچملی! تباعد ایتملی! ایشته اوزمان! اوعشق انسانی هرشیدن کچیرر. صارلمش اولدیغی هرمشغولیتدن جدا ایلر. انسانه مسلکنك خلافنده‌کی منفعتنك علیهنده ایشلر کوردیرر. انسانلری مفتون ایدن معشوقلرك کوزل سیمالری خوش اندامولری‌میدر صانیورسین یاوروم؟ عشق نه قدر صغوق چهره‌لری ولطافتسز بدنلری کوزل کوستروب‌ده انسانی آنلره عاشق ایدرده او

بیچاره عاشقلری « آدم بوده سویله‌جك شیمی؟ شونه بدلا ایمش » دیه هرکس طرفندن استهزایه اوغرادر . عالمی آنلرك احوالنه کولدیرر . سنك کبی مینی مینیلری ده‌ایشته بویله آغلادر! اویقوسز براقیر! قورقملی چوجغم! آندن اوزاغه قاچملی! هایدی یاتده سن کوزل کوزل اویو آنی اویانقلقده کورمش اولدیغك بر رؤیا یرینه قوی‌ده اونوت!

ـ آه! پیمان سن اوقومق یازمق بیلمیورسین. بوقدر لاقردیلری نصل بولوب سویلیورسین؟

ـ بنم عقلم یوقمی؟ خانمجغم!

پیمان بویله‌دیوب انیسه‌نك یوزینی اوقشادقدن‌صکره یتاغنه کتوردی. انیسه یتارکن دیدی‌که:

ـ فقط صاقین بنم حالمی کیمسه‌یه سویلیه‌یم دیمه! اکر سریمی فاش ایده‌جك اولورسه‌ك بر کیمسه « انیسه خانم برینی سوییورمش » دیدیکنی ایشیده‌جك اولورسه‌م! حقیقت سویلیورم‌که او آنده کندیمی اولدیریرم. کناهی سنك بوینکه.

ـ امین اول خانمجغم! فقط سن‌ده بکا وعد ایدرمیسین‌که بویله هوا وهوسلردن کچه‌جکسین.

ـ چالشورم!!... چونکه بن‌ده آنی اونوتمق وامید اولمیان یرشیدن قطع علاقه ایتك ایستیورم.

ـ آفرین خانمجغم! باق سنك برادرك ارکك ایکن بویله برهوسده بولنمه‌مش. فامیلیاسنك باشنه بر ایش چیقارمه‌مش! سکا عیب دکلمی؟

ـ فقط بن سکا سویلدم یا! بن هیچ بر ایش چیقارمق نیتنده دکلم. اولسه اولسه بن بودرد ایله اولورم! بشقه برشی اولماز!

— بو سنك فامليا كه وسنى سونلره آز فلاكتمى؟ زواللى چوجق! **دها نه اولور!**

انيسه محزون تبسم ايتدكدن صكره — برده بيمان — سن بكا برادرمى مثال طوتيورسين. حالبوكه آنك حالىده پدرى والدهمى مكدر ايتمورمى؟ آرتق اوتوز برياشندهدر. حالا اولنمك ايستميور. آنك عندنده قادينلرك هيچ اهميتى يوقدر.

— اوجهتلرينى سويليورم ياوروم: شو «عشق و علاقه فلان دنيالان شيلره قاپيلوب ده كنديسنه يازيق ايتمهمش» ديمك ايستيورم. اكر اويله اوله ايدى بويله ترقى ايتمكه وقت بولهمز، بوقدر پاره قزانهمز، ثروت صاحبى اولهمز ايدى. تأهل ايتمشده اولسه تأهلى كنديسنك چالشمسنه، ترقيسنه مانع اولمز. بلكه آنى دها زياده چالشديرر. يالكز سندى ايچون چالشهجق ايكن چولق چوجق صاحبى اولان آدم برقاچ كشى ايچون چاليشور. قورقمق لازم كلان شى او عشق ديدكلرى شيدر. آه چوجغم سن آنك پارلاقلغنه قاپلمه! كورلر يوزينه آلدانمه! او انسانى طاتلى طاتلى تسميم ايدر. اوخشايه اوخشايه بك چوق شيلر ياپديرر. كوندر ديكى قوربانلر آنك طادينه طويهميوب اولورلر! ينه آنى تقديس ايدرك جان ويررلر!

انيسه كندى كوكلنك اجبارى و بيمانك ملاحظاتى صدماتيله حاصل اولان امواجك آرهسنده بووارلنهرق صباحه قارشو اوبقويه طالهبيلدى. بيمان ايسه انيسهنك حالندن متأثر اولوب صباحه قدر كوزينى قيپمدى.

بيمان انيسهيه ويرديكى سوز اوزرينه كيمسهيه شى آچمدى. فقط انيسه آرتق اولكى كبى يالكز اولهرق دوشنميوب اكثرى بيمان ايله دردلشور ايدى. بر آقشام فستقلغه چيقدقلرنده يالكز بيمان انيسهيه بر فاقت

ایلدی. بیروتده‌کی عادت اوزره آچیق لاندو ایله چیقمشلر ایدی. پیمان انیسه‌نك او کنج آدمی کوردیکنده کسب ایلیه‌جکی حالنك عشقمی؟ ویاخود هوسمی؟ نه اولدیغنی آکلامق ایستیور ایدی.

بیروتك فستقلق دنیلان محلی برمسیره اولوب ایکی طرفلی فستق آغاجلریله تشکیل اولنمش اولان اورمان آره‌سندن کچن کنیش شوسه تالبنان طاغلری اتکنه قدر واروب آندن صکره‌ده اوزاردی آشه‌رق دمشق شامه قدر کیدر. فستقلغك برطرفی سد اولوب جزؤی میل ایله عربه‌لر او سدده چیقوب طوردقلری کبی شوسه‌نك دیکر طرفنده دخی لیمون، پورتقال باغچه‌لری بولنور. ایستین بورالره کیروب براز استراحتله آغاجلردن تازه قوپارتدقلری طاتلی لیمون ویو رتقالدن تناول ایدرلر. یوم‌مخصوصده آقشام‌اوزری شوسه‌ده برچوق عربه‌لرك کیمسی پیاسه ایدرلر. کیمسی‌ده شوسه‌نك بر طرفنه چکیلوب طوررلر.

انیسه ایله پیمانك او کیتدکلری کون جمعه وپازار... قاعدا برکون اولدیغندن فستقلق تنها ایدی. فستقلغه واردقلرنده انیسه ساعته باقوب بر آز کنجه کلمش اولدقلرینی ومعتادی وجهله او کنجك ... ساعت صکره کله‌جکنی بیلدردی. اویارم ساعتی کچیرمك اوزره عربه‌لرینی بر آز چکدیروب برپورتقال باغچه‌سنه کیردیلر. برایکی طاتلی لیمون ایله پورتقال کتیروب ییدیلر. بر دستی‌ده صوصاتون آلوب اللرینی ییقادیلر. صکره عربه‌لرینه بینوب محل مطلوبه واردقلرنده بکلدکلری زمانه آنجق بش دقیقه وار ایدی. آندنصکره عربه‌جی‌یه فستقلق یولنده آغر آغر بر آشاغی بر یوقاری عربه‌نك پیاسه ایتدیرلمسنه امر ویردیلر. شوسه‌ده برکره کیدوب دوندکلرنده قارشولرنده بر آچیق لاندو کوردیلر که کندی بکلدکلری اولمق احتمالیله دقتله عربه‌نك کندیلرینه تقربنی بکلیورلر

ایدی . عربه‌لر بر برینه تقرب ایلدی . بر برلرینك یانندن كچیورلر ایدی‌كه انیسه پیمانه :

— آه ! او !

دیمسیله اوته‌كی عربه‌دن دخی او كنج یوكسك سسله :

— آه ! او !

دیدی . تلاشله بر شیلر سویلیوب عربه‌دن اینمك ایستدی ایسه‌ده یانندە بولنان اورته یاشلی آدم كندیسنی یقالیوب عربه‌نك ایچنه‌اوتورتمق ایچون اوغراشمقده وفرانسزجه بر چوق لاقردیلر سویلشمكده ایدیلر . یوللرینه دوام‌ایلدیكی جهتله‌عربه اوزاقلاشمقده وایچنده‌كی كنجك چیرپینوب بر شیلر سویلمكده ویانندەكی آدمك آنی ضبط ایتمك ایچون اوغراشمقده وبر شیلر آكلاتمقده اولدیغی بر مدت كورلدكدن صكره عربه شهره طوغری یوله روان وكوزدن نهان اولدی !...

انیسه پیمانه دونوب دیدی‌كه :

— سنی تأمین ایدرم‌كه ایلك دفعه اوله‌رق بو كون بزم عربه‌یه باقدی . بنی هیچ طانیمز . غالبا بن بر آز حزلیجه سویلمش اولملی‌یم‌كه بنم « آه ! او ! » دیدیكمی ایشیدوب اوده تقلید ایتدی . بزه كلمك ایستدی . فقط یانندە‌كی یاشلیجه آدم آنی براقمدی . پك اصابت اولدی‌كه براقمدی . یاصكره بزنه دیه‌جك ایدك « نه ایچون آه ! او ! دیدك ؟ » دیرسه بن‌نه جواب ویرر ایدم . امان ! پیمان بر دها كزمكه چیقمم ! آرتق بنی طانیه‌جق .

پیمان جواب ویرمیوب عربه‌جی‌یه الیله شهر طرفنی كوستررك :

— اوه !

دیدی . انیسه دادیسنك سکوتی کندیسنه حدتلنمش اولمسنه ویروب :

ــ یمان حقیقت ـ ویلیورم که بن بیلمیه‌رك آکا ایشتدیره‌جك قدر حیزلی سویلمشم . حالاده تعجب ایدییورم که نصل ایشتدی ! رجا ایدرم طارلمه . ..

دیدی ایسه‌ده ینه یمانك جواب ویرمدیکنی کورنجه آرتق سس چیقارمغه جسارت ایتمکسزین اوه کیتمك اوزره یوله دوزلدیلر .

— ۱۷ —

بزاندیسه ایله یمانی خانه‌لرینه کیتمك اوزره براقه‌لم‌ده بر آز اوکنجك بولندیغی اوته‌کی عربه‌یی تعقیب ایده‌لم .

عربه شهره طوغری کیتمکده وحالا او کنج «آه ! او ! » سوزلرینی سویلمکده وکندینی عربه‌دن آشاغی‌یه آتمغه چالشمقده ایدی . یانینده‌کی آدم آنی قوللرندن طوتوب براقمیور و بر چوق لاقردیلر سویلیور ایدی . کنج :

ــ جانم بن بیلمزمی‌یم مطلق او !

دیه اصرار کوسترنجه او آدم آنی عربه‌ده آلیقویمق ایچون دها زیاده تقید کوستردی . کنج آدمه برصقندی کلوب عربه‌نك ایچنده باییلی ویردی . بو حالی یاشلیجه اولان کورمکله عربه‌جی‌یه :

ــ اجزاجی دکاننه ! چابوق !

دیه باغردی .

عربه شهره واصل اولوب‌ده اجزاجی دکاننه‌وارديغنده بایغین کنجك

رفیقی اجزاخانه‌دن استمداد ایتدی. کلان آدملرك معاونتیله کیج آدمی حالا بایغین اولدیغی حالده قوجاقلایوب عربه‌دن چیقاردی. اجزاخانه‌یه کیردیلر. اجزاجی او یاشلیجه آدمك قارشوسنده طوروب واقع اوله‌جق امره منتظره بولندیغی حالده:

— موسیو دوقتور! خسته‌کزه نه اولدی!

دیدی. دوقتور کمال تلاشله:

— کوردیککز حال بایغنلقدر. فقط تجنن ایتدی.

دیه جواب ویردی. آیلتمق ایچون لازم کلان شیلری ایستدی. اجزاجی کمال تهالك ایله ایستنلان شیلری کتیردی. بر مدت صکره خسته النی آیاغنی، قیملداتمغه باشلادی.

دوقتور اجزاجی‌یه خطاباً:

— آچیلیور! فقط ضعیفدر. بردنبره کندینی طوپلایه‌مز!

دیدی. اجزاجی:

— نه زمان تجنن ایتدی. دون برلکده بورایه اوغرادیکز برشی یوق ایدی.

— آه! موسیو شمدی همان بایلدن اول!

— آیلدیغی وقت تداوی ایچون نه یاپه‌جق ایسه‌کز شمدی حاضر ایدملم.

— آه موسیو! بن‌ده آنی دوشنیورم‌یا بو چوجق بکا امانتدر. بن خسته‌لغنی ایی ایتمك ایچون یاننه تعیین اولندم. شمدی مجنون اوله‌رقمی والده‌سنه تسلیم ایده‌جکم!... مثلا باشندن آشاغی صغوق صو دوکمك ایسترم.

— حاضرلاسونلر؟

– یوق ! یوق ! یاپه‌مم. چونکه خسته‌م برنجی درجه‌یی باشلامش ورمدر. مثلا قان آلمق ایسترم. لکن ممکن دکل. چونکه بن کندیسنه قان یاپه‌جق ادویه ویرمکله مشغولم ! آه شمدی بن‌ده چیلدیره‌جغم . بیلیمم نه یپایم !

دوقتور بویله دیوب خوب خوب خوبلایور. الینی دیزینه‌اورروب دوکنیور ایدی . تکرار اجزاجی‌یه خطاباً :

– موسیو بورانك اك مشهور دوقتورینی چاغردیکز . بکا یاردیمه کلسون ! چابق موسیو ! امان چابق ! خسته کندینه کلیور .

اجزاجی چراقلرندن برینی قوشدردی . بایغین کندینه کلوب‌ده اوتوردیغی زمان چاغریلان طبیب ایچرویه کیردی . خسته‌نك رفیقی اولان دوقتور یکی کلن طبیبك یاننه قوشوب برشیلر آکلاتدی. خسته دیدی‌که :

– نه ایچون بوقدر تلاش ایدیورسکز؟ دوقتور ! سز بنی چوق تضییق ایتدیکز . بن‌ده ضعیف اولدیغم ایچون بایلدم .

خسته‌نك بودوزکون سوزلری کرك اجزاجی‌یی، کرك صکره‌دن کلن طبیبی شاشیرتمغله خسته‌نك رفاقتنده بولنان دوقتورك یوزینه باقوب جبر ویردیکی جنت ایله خسته‌نك شو حالی توافق ایده‌مدیکنی آکلاتمق ایستدیلر . دوقتورده شاشردی . یواش سسله آنلره :

– انشاءالله موقت بر شی ایدی‌ده کچمش اولسون !

دیدی . خسته‌ده تکرار دوقتوره :

– هم نه ایچون اوقدر بنم اوستومه واردیکز ! وقولمدن یقالیوب اوتورمقلغمی جبر ایتدیکز ! بیلمیورمیدیکزکه بنم کبی ضعیف وخسته اولان

بر آدم اودرجه صیقندی یه کله مز. باخصوص بن افعال وحرکاتمده حر دکلی یم . موسیو !

دوقتور خسته یه یاقلاشوب آنجق ایکیسی آره سنده ایشیدیله بیله جك کبی یواش سسله :

ــ عفو ایدرسکز افندیم ! ظن ایدرم که اووقت بر آز نوبت کلمش ایدی ده صاییقلیور ایدیکز . بن ده قورقدم .

خسته ده یواش سسله :

ــ نه نوبت کلدی ونه ده صاییقلادیم .

دوقتور آغزینی خسته نك قولاغنه طوغری کتوروب :

ــ سویلدیککز سوزلر ! . . .

خسته ده عینی یواش سسله :

ــ اوت تماميله خاطرمده ! بن تصادف ایلدیکم آدمك اسمنی سویلدم . سزده تلاش ایلدیکز . ینه ده ادعا ایدرمکه اودر !

پك یواش سسله اولدیغی ایچون بو محاوره یی اجزاخانه ده بولنانلر ایشیده مدیلر . فقط دوقتور آنلرك یانینه کیدوب دیکر دوقتوره خطاباً :

ــ آه ینه صاچمه لامغه باشلادی . بن دیمدمی که تجنن ایتدی .

دیکر طبیب ــ بزم ایشتدیکمز سوزلر مجنون سوزی دکل! یواش سویلنانی ایشتمدك !

ــ اولمش بر آدمی کوردیکندن بحث ایدیور ! موسیو دوقتور . دها نصل صاچمه اولور !

ــ بلکه اولدیکنی بیلمیورده برینی آکا بکزتدی .

ــ نصل اولدیکنی بیلمیور افندیم آنك اولدیکی ایچون کدرندن خسته لاندی . بوحاله کلدی. شمدی ده آنك اوغرینه چیلدیریور .

ــ اوبشفه !

بونك اوزرینه دوقتورلر خسته‌یی برمدت معاینه ایدییورلر ایدی. آنلرك تلاشلرینه خسته کولیور ایدی. دوقتورلرده بوکولمه‌یی جنتك مبدأی بولدقلرندن بکنه‌میورلر ایدی. والحاصل خسته خانه‌سنه نقل ایدلدی. رفیقی اولان دوقتورده فارشوسنه کچوب هر حالنی تفتیش ایلیور ایدی.

بوخسته‌نك بزم مقدم بك رفیقی اولان دوقتورلرده یاننه ترفیق ایلدکاری طبیب اولدیغنی قارئلرمز البته آکلامشلردر. فستقلقده ایتدکاری مجادله ایسه مقدمك فاضله‌یی کورمش اولدیغنی سویلمسی وادعا ایلمسی اوزرینه واقع اولمشدر. یانندکی دوقتور وظیفهٔ تداوینك یولیله ایفاسی ایچون مقدمك سرکذشت احوالنه واقف ایلدیکی کبی یاننده بولندیغی آلتی آی مدتدنبرو تبدیل مکان وسیاحت، مقدمك دردینی اونوتدیره‌مدیغی وفاضله دنیادن کتدکدن صکره آرتق دردینی محرمی اولانلردن کیزلمکه احتیاج کورمدیکی ایچون رفیقی اولان دوقتوره کوزیاشلریله برابر دردینی دوکمکده و سودیکی دنیادن کیتدکدن صکره کندیسی یشامق ایستمدیکندن ایدیلان تداوینك بیهوده اولدیغنی و بر آن اول سودیکنه قارشمق اوزره اولمکه استعجال ایلدیکنی سویلمکده ایدی. سیاحتی اثناسنده هر یکی کوردیکی برمحل فرحفزا وموقع حیرتنما مقدمه یأسنی اونوتدیره‌جق یرده سودیکنی اخطار ایلر ایدی. بوجهتله مقدم دوقتوره حالنی آکلاتمقده اولدیغندن دوقتور آنك واقف راز درونی ایدی. مقدم مکدر ایلمکدن قوقدیغی والده‌سی یاننده بولنمیه‌لی دها سربست آغلیور. دهازیاده یأسنی اظهار ایلیور ایدی. دوقتور مقدمك یأسنی اونوتمسی وغائب ایلدیکی سودیکنك یاد وتخطرندن بشقه برشیله مشغول اولمسی قابل اوله‌مدیغنی

کورنجه آرتق دردینی دکلمکه وانی تسلیت ایتمکه مجبور اولمش ایدی. زواللی طبیب آرتق بو یأسك خسته‌سنه ویردیکی ضررلرله معالجه ایله قارشو قویمق ایستیور والندن کلدیکی قدر ماهیه آلدیغی اللی لیرانك حقنی اوده‌مکه چالیشیور ایدی. دوقتور بونجه سعی و غیرتنك خسته‌نك یأسنه نسبت ضعیف قاله‌جغندن بر ایشه یارایه‌جغنی امید ایتمیور ایسه‌ده بو یأسك خسته‌سنی اولدیره‌جکنی تخمین ایلدیکی حالده آنی تجنن ایتدیره‌جکنی خاطرینه کتیرمه‌مش ایدی.

دوقتور مقدمك قارشوسنده احتیاط وتقید ایله اوتورور ایدی. چونکه تجننه باشلایان بر آدمك بردنبره صالدرمق احتمالنی‌ده دوشنیور ایدی. خسته‌سی او مسئله‌دن بشقه‌سنه عائد اولان سوزلری غایت دوزکون ومنتظم سویلدیکنی کوریورسه‌ده هردیوانه برشی طوتدیروب آنکله بوزدیغندن مقدمك‌ده غیبوبتی بو یأسه سبب اولان سودیکی ایله بوزمسنی طبیعی بولیور ایدی. مقدم بك او کونه‌قدر دوقتوره هیچ بر سرت سوزده بولنمه‌مش تربیه اقتضاسنجه آنی کندیسندن پك خوشنود ایتمش ایدی. او آقشام ایسه حیزلی سسله دوقتوره سِتم ایدیور ایدی:

ــ دوقتور! سن بو کون بکا پك بیوك فنالق ایتدك! نه ایچون بنی آلیقویدك؟ بن نرده اولدیغنی ونره‌یه کیردیکنی آکلایه‌جق ایدم. اوکرنه‌جك ایدم. آه! سن بنم سعادتمه سپر اولدك. بنی محو وخراب ایتدك. بن شمدی نه‌یاپه‌یم آنی نرده آره‌یم. نره‌ده بوله‌یم؟ دییور ایدی. بیچاره دوقتورده خسته‌سنك صاچمه‌لامسی دوام ایتمکده اولدیغنی کورمکله یأسندن نه‌یاپه‌جغنی شاشیریور ایدی. دوقتور بر آره‌لق نصیحت ایله آنك عقلنی باشنه کتیرمك ایستدی ودیدی‌که:

ــ بکم! اولن دیرلمز! آخرته کیدن کلمز! سنك اسمنی سویلدیکك

قادین برسنه اول اولدی کیتدی ! عقلکی باشنه طوپله قدم سنك کنجلککه یازیق !

مقدم ـ آه! دوقتورسکا سوز آکلاده‌میورم ! عاشق هیچ بروقتده یاکلمز ! بن کوردم ! فاضله‌یی کوردم . سن مانع اولمیه ایدك شمدی نرده اولدیغنی اوکرنه‌جك ایدم. آه ! ضعیفم قوتم یوق! سنك الکدن قولمی قورتاره‌مدم . اك صوکنده بنی بایغینلق یره سردی . یوقسه بن شمدی فاضله‌نك نرده بولندیغنی اوکرنه‌جك ایدم .

ـ دیمك‌که بکم سن آکا بکزر برینی کورمشسین . بوده فنا دکل بلکه اڭ بکزه‌ین قادین قزدر! حردر! اوحالده آنی سکا آلوز . آنکله تسلیت بولورسین !

ـ عاشق کندی سودیکنه هیچ برکیمسه‌یی بکزتمز . سودیکی کبی بردانه دها بولندیغنه احتمال ویرمزکه بکزتسون. آه ! اوده بن کوردی دوقتور! بن کوریبورم . آنك‌ده اللری دتره‌یوردی . اوده باشالادی!

ـ طبیعی بکم ! سزك کوستردیککز طوروتلاشه قارشو هانکی قادین اولسه تلاش ایتمز .

مقدم‌دوقتوره‌سوز آکلاده‌میه‌جغنی کوروب سکوت ایتدی. اوطه‌نك ایچنده سرعتله کزینوب ایچنك صیقندیسندن «آه ! ... اوف !..» دیه‌رك کندی کندینه سویلنیوردی . مقدمك متصل کزیندیکنی کورن دوقتورضعیف خسته‌نك یوریله‌جغی قورقوسیله آنی‌اوتورتمق ایستدی. فقط آرتق مقدم کندیسنی دکلیور ایدی . قفس ایچنه قپانمش وحشی قوشلرمثالی طرمانمق‌ایستیورمش کبی‌اودیواردن اودیواره اولطه اوروب طوریبور ایدی . نهایت یورغنلقدن کندیسنه ضعف کلدی . کندینی قناپه‌نك اوزرینه براقیوردی . وقت کیجه یاریسنی بولمش ایدی .

دوقتور یتاغنه یاتمسنی توصیه ایلدیکنده آرتق خسته‌نك یتاغنه قدر کیتمکه حالی قالمامش ، شدتلی بر نوبت کندیسنی استیلا ایلمش ایدی. دوقتور اوشاغی چاغیروب کندیسی‌ده یاردم ایدرك مقدمی صویدیلر. قوچاقلایوب یتاغنه یاتیردیلر . حرارت شدتلی کلمش خسته کندندن کچمش ایدی . دوقتور آچیلدیغی وقت ویره‌جکی صولفانوك رچته‌سنی یازوب اوشاغه تسلیم وصباحلین اجزاخانه‌دن یاپدیرلمسنی تنبیه ایلدکدن صکره حمیتلی آدم خسته‌یی کندیسنه تسلیم ایدن والده‌سی اوراده بولنسه اوکیجه یتاغنه یاتمیه‌جغنی خاطرینه کتیروب کیجه‌یی خسته‌نك باشی اوجنده کچیرمك اوزره قولتق صندالیه‌سنه اوتوردی .

خسته صباحه قدر فاصله اسمنی تلفظ ایلدی . بعض دفعه قوللرینی اوزادوب « کلیورم » دییورو بعضاً یرندن قالقمق ایچون طورانديغنده اقتداری یتمیوب ینه یتاغنه دوشیور ایدی . برکوچیجك اجزاخانه دیمك اولان دولابدن دوقتور بعض شیشه‌لر چیقاروب خسته‌نك نوبتنی تخفیفه چالیشیور ایدی .

صباح اولدی . اوکله‌ده اولدی. نوبت حالا دوام ایدییور ایدی . اوکله‌دن ایکی ساعت صکره خسته آچیلدی . دوقتور اوشاغی چاغیروب ترلی اولان چماشورینی دکشدرتدی . یارم ساعت صکره مقدم یتاغنده اوتوریور ایدی . دوقتوره دیدی‌که :

ــ ساعت قاچ ؟

دوقتور ــ طقوز بچق !

مقدم همان یرندن قالقوب اوشاغه :

ــ البسه‌لرم !

ــ بوکون کیتمیه‌جکسکز . یتاقده یاتملیسکز .

مقدم اوشاغه خطاباً : چابوق عربه گتیر !

دوقتور ــ نره‌یه گیدیورسکز جانم ؟

مقدم ــ هر آقشام نره‌یه گیدیور ایسه‌ك اورایه گیرمکه ! یا محاطه‌یه ویاخود فستقلغه .

ــ فقط بو گون چیقمیه‌جقسکز استراحته محتاجسکز ! ممکن دکل اوله‌مز .

ــ ایسته‌مزسه‌کز سز بکا رفاقت ایتمزسکز . لکن بن گیده‌جکم .

مقدم بویله‌دیوب کیینمکه باشلادی . فقط اللری و دیزلری دتره‌مکده اولدیغندن پك چوق زحمت چکمکده و چابوق کیینه‌مه‌مکده اولدیغنی گورنجه قناپه‌نك اوزرینه اوتوروب اوشاغه :

ــ رجا ایدرم بنی گیدیرکز !

دیدی . وکندینك بو حالندن متأثر اولمغله ایکی طامله گوز یاشی اوزون وسیاه گیرپیکلرینك اوزرندن یره دوشدی .

دوقتور او گونه قدر کندیسنه اطاعت ایتمش اولان خسته‌سنه کندیسی‌ده او گون اطاعت ایتمکدن بشقه چاره گوره‌مدی . مقدمی عربه‌یه قدر قولتق ایله گوتورمکه مجبور اولدیلر .

فستقلغه واردیلر . دونکی وقعه‌نك ساعتی گلدیکی حالده کیمسه ورود ایتمدی . آقشام اولمغله باشلادی . ینه گلن یوق !... مقدم عربه‌جی‌یه « محاطه » امرینی ویردی . اوراده عربه‌دن اینوب دتره‌ین دیزلرینك گتورمکه تحمل ایتمدیکی وجودی صاللایه‌رق پك چوق عشرت ایدن سرخوشلر کبی برحالده ملت باغچه‌سی طرزنده بر چوق اسکمله وماصه‌لر دیزلمش اولان «محاطه» دیدکلری محله گیردی . اوزون بر اولان اوباغچه‌لکی بربوندن اوبربویه قدر طولاشدی . هیچ برقیسنی بوجاغنی

براقمدی . بر کنارده اوتوران قادینلره تقرب ایله کوزدن کچیردی . آره‌دیغنی بوله‌مینجه‌اورادن‌چیقوب‌اوجوارده مسیره اتخاذایدلمش‌اولان هرباغچه وبوستانه کیردی . تکرار عربه‌یه بینوب ینه فستقلغه کیتمك امرینی ویردی. آقشام اولمش ایدی دوقتور آرتق اوراده کیمسه بولنمیه‌جغنی آکلاتمق ایستدیسه‌ده ممکن اوله‌مدی. مقدم بردوزی‌یه‌عربه‌جی‌یه

— حیزلی سور !

امرینی ویرییور ایدی . عربه کیده‌بیله‌جکی قدر سرعتله کیتدیکی و حیوانلرك قارنی یره سوریته‌جك کبی بر حالده اولدیغی حالده مقدم متصل :

— حیزلی ! دها حیزلی !

دییوردی . فستقلغه وارنجه عربه‌دن اینوب اوراده‌کی پورتقال باغچه‌لرینه کیردی .

هپسنی طولاشدی . آرتق یورغنلقدن دوقتورده طاقت قالمامش ایدی . مقدم ایستدیکنی بوله‌مینجه دوقتوره :

بوکون اولمدیسه البت بشقه کون بولورم! البت بن آنی بوله‌جغم!

دیدکده . دوقتور :

— اوت! بن‌ده سزی تأمین ایدرم‌که آنی بوله‌جقسکز! بنم تخمینم برایکی سنه‌یه قدر سز آنی بولورسکز دیه ایدی. فقط بوکیدشله مطلق سز آنی اون اونبش کونه قدر بوله‌جقسکز ! . . .

دیدی. مقدم ایله دوقتورك راکب‌اولدقلری‌عربه‌یی مائی‌کوملکلی، مائی طونلی، یالین آیاق اون‌ایکی اون اوچ یاشلرنده برچوجق تعقیب ایدیور ایدی. اورتالق قرارمش اولدیغندن عربه بر آن‌اول‌محل‌مقصو- دینه وارمق اوزره سرعتله کیدیور ایدی. اوچوجق‌ده عربه‌دن کیرو

قالمه‌مق ایچون صولوق صابلغه قوشیور ایدی . عربه‌نك ایچنده کیلرك ذهنی پریشان اولمسه ویورغنلقدن طالغین کبی بر حالده بولنمسه‌لر او چوجغك کندیلرینی تعقیب مقصدیله اوزحمتی اختیار ایلدیکنی اکلایه‌بیلورلر ایدی.

عربه مقدمك اسکان ایلدیکی باشوره‌ده‌کی خانه‌نك اوکنده طوروب ایچنده کیلر خانه درونه کیردکدن صکره چوجق بر ایکی کره‌ش نفس آلوب کلدیکی یولدن عودت ایلدی .

مقدم اوطه‌سنه کلدکده کندیسنی صویدیلر برلقمه برشی یمکسزین حرف واحد سویله‌مکسزین یتاغنه یاتدی. کوزلرینی آچدیغنده صباحك ساعت اوچی ایدی . اوصباح مقدم بك پك فنا بیره‌مش زیاده صرار- مش برحالده بولنیورایدی. ایکی کونلك خلجان ویورغنلق آنی پك چوق بوزمش ایدی. کوزلرینك اطرافی چورومش والدری ضعفیتدن متمادیاً دتره‌مکده بولنیور ایدی. النه آلدیغی سود فنجاننی کوچ ایله طوته‌بیلیور ایدی. سودینی معالجه‌سنی آلدقدن صکره دوقتور قارشوسنه برصندالیه قویوب اوتوردی . و خسته‌سنه دیدی‌که :

ــ بك افندی ! پوسته کوننه ایکی کون وار ! اکر سز دوزکی حرکتده بولنه‌جق و کندی بیلدیکزه دیوانه‌لکلر ایده‌جك ایسه‌کز بن زاده‌کزه مکتوب یازه‌جغم. کلسون یورادن سزی کوتورسون ! چونکه بومعیشت سزك حالکزده اولاز بر آدمی اون اون بش کون ایچنده کوتوره‌بیلور. سزکندی ایسته‌کیز ایله جانکزی فدا ایده‌بیلورسه‌کز. بن قدمی شهرتمی فدا ایده‌مم. ایواولمسنده امیده اوله‌مدیغی حالده برقاچ سنه‌لر دهایشامه- سنده احتمال اولاز بر خسته‌یی بکا تسلیم ایلدکلری حالده بن شمدی آنك موتی خبرینی کوتوره‌جك اولورسه‌م اطبانك یوزینه نه‌یوزله باقه‌رم. ذهنکزه کلان فنالق بتون بتون آشکار اوله‌دن یعنی الك طوغریسی

تماميله مجنون اولمغه ميدان قالمه‌دن اول اوله‌جكسكز! سزه طوغريسنى سويليه‌يم بندن كناه كيتسون. سز بو حال اوزره دوام ايدرسه‌كز اون اونبش كونه قدر اولورسكز! ايشته سزه خبر ويريورم‌كه بن بو كونده باقه‌جغم اكر بنم سوزمى دكليه‌جك اولورسه‌كز اوبركون پوسته‌يه استعفا نامه‌مى قوره‌جغم. يانكزه آدم لازم ايسه دلى حكيمى تعيين ايتسونلر. بن خسته تداوى ايتمكى تعهد ايتدم. دلى باقمغى دكل!

مقدم دوشونمكده واردى. دوداقلرى دترمكده كوزلرندن ياشلر بوشانمغه ياشلادى. برمدت صكره يتاغنه ياقلشمه‌سى ايچون دوقتوره اشارت ايتدى. آنك النى آووب صيقدى. محزونانه بر طور و آجى تبسمله دوقتورك يوزينه باقوب ديدى‌كه:

— ايكى كوندر سزى راحتسز ايتدم. يورغنلق ويردم. بنى عفو ايدكز. سز راحت ايدك. بكا برقاچ كون مساعده ويرك چونكه آنك نره‌ده اولديغنى او كون اوكرنه‌جك ايكن سز مانع اولديكز. بن آرتق سزدن شكايت ايتميورم. سزده بندن ايتميكز!

— بو فكرى ذهنكزدن چيقارسه‌كز بلكه دها سزى قورتارمق ممكندر زيرا بوندن بشقه شيئه دائر اولان سوزكز منتظمدر! سزه آچيورم: رجا ايدرم بو فكردن كچكز. بو خاطره‌يى ذهنكزدن سيلكز. كنديكزى قورتارمق ايچون بكا ياردم ايدكز!

مقدم تبسمله — دوقتور! بن مجنون دكلم، عاشقم!... بكا مرحمت ايت! هم بو عشق نه زماندنبرودر بيلورميسين؟ كندمى بيلديكم كوندن برو!... صباوتم معشوقه‌مله كنديسيله. شبابتم خياليله رفاقت صحبت ايدرك كچدى. يازديغم يازيلرى آكا كوسترمك ايچون ايو يازييوردم. ياپديغم بررسم لوحه‌سنك مكمل اولمسنى آكا تقديم ايليه‌جكم ايچون آرزو

ایلیوردم . کندیسنه نقل ایلیه‌جکم حکایه‌لرك قومیق اولانلرینی آنك اوکسزلك ایله محزون اولان یوزینی کولدرمك ایچون انتخاب ایلردم . درسلرینی یاپمقده سهولت اولمق ایچون کندیسنه درسلرینی تقریر ایتدیرر وکوچالك چکمسون دیه دها درس آلمدیغی صحیفه‌یی اولجه اوقوردم ، بلله‌در ایدم . آنك یوزینی کولدرمك ایچون کولر ایدم . او آغلر ایسه بن‌ده بوینمی بوکر ایدم . بن آنی سور ایدم . لکن اولجه کوز دیکمه‌مش ایدم . فقط صکره بکا «بو سنکدر» دیدیلر . بن‌ده آنی بنمسه‌دم آنك استروقتی کلوب‌ده بزی بربریمزك یاننه قویدقلری زمان بونك موقت اولدیغنی وصکره دائمی صورتده برابر بولنه‌جغمزی تخطرله متسلی اولدم . بربرمزك خانه‌سنده صوفاده ویا نردبان باشنده ویاخود سوقاقده یکدیکریمزه تصادف ایلدیکمز آن وزمانده‌کی تبسملرمز اوزون بر مصاحبتده سویلنه‌جك سوزلرك هپسنی افهامه کافی ایدی . آنك پدرینك بکا «دامادم» بنم والده‌مك اکا «کلینم» دیمه‌سی بزه بربرمزك نه‌سی اولدیغمزی بیلدیریور ایدی . آه ! عزیزم دوقتور ! برقاچ سنه محرم اولدیغمز مصاحبته قاووشوجغمز بر وقتده ! آه ! دوستم بربرمزه قاوشمه‌مزه بر آی ! یالکز بر آی ! قالدیغی زمانده نه اولدیغنی حالا آکلایه‌مدیغم بر فلاکت بزی ابدیاً آییردی !...

مقدم سوزك بوراسنه کلدیکنده آغلامقدن طیقانه کلوب دوام ایده‌مدی . دوقتورده بو سوزلردن متأثر اولوب برشی سویله‌مکسزین دکلیور ایدی . بر آز استراحتدن صکره مقدم تکرار سوزه باشلایوب دیدی‌که :

ـ یکرمی درت یاشمه قدر عشقك صفاسنی سوردم . بش سنه‌در جفاسنی چکیورم . ایشته باق دوقتور ! بن نه زماندنبرو عاشقم . بو عشق !

بنم كميكلريمه، ايليكلريمه، هر طرفمه كچمش ايشلنمش‌در. هانكى بر طرفمى كسوب تشريح ايلسه‌ڭ طمارلرمده، سكرلرمده، وجودمڭ هر طرفنده عشقى بوله‌جقسين. بن بندلكمدن چيقه‌مشم! عشق كسلمه‌مشم! سوديكمڭ غيرى‌يه تزوجى و بكا رقيب اولان او آدمى چيلديره‌سى‌يه سومسى و آنڭ اوغرينه اولمسى بنى بو عشقدن آيره‌مدى، صاغ ايكن‌ده سودم. اولوسنى‌ده سودم. حياتده ايكن انڭ يشاديغى ايچون بن‌ده يشايور ايدم. آنى راحت وممنون ايشيدر ايسه‌م مستريح اوليور ايدم. آنڭ ايولكنى كنديمه ايولك اولمق ايچون كافى كورمكله قناعت ايليور ايدم! فقط آنڭ اولومى اجيسنه تحمل ايده‌مدم. ايشته بو حاله كلدم! آرقه‌سندن كيتمك ايستدم! آندن اول‌ده آنڭ موتنه سبب اولان زوجنى اولدرمك و آنڭ انتقامنى آلدقدن صكره كنديسنه قاوشمق نيت ايتدم. فقط سوديكمڭ پك چوق سومش اولديغى بر آدمى اولدرمكه قيه‌مدم. اللرمڭ قانيله كنديسنڭ حضورينه چيقمغه جسارت ايده‌مدم. واكا عالم ابدى‌ده رفيق دائمى اولمق ايچون بر قاتلى لايق كورمدم. بى‌كناه و پاك اوله‌رق كنديسنه قاوشمق ايستدم.

مقدمه اقتدار قالمديغندن كوزلرينى قپامش اولديغى حالده سوزنده دوام ايتمكده ايدى. وضعيتدن صاللانمغه باشلامسيله بو حاله طيانه‌ميوب آغلايه آغلايه ديكلمكده اولان دوقتور آنى قولتقلرندن طوتوب اللرينى آكا دستك ايلمش ايدى. او حالده مقدم ينه سوزينه دوامله ديورديكه:

— سوديكم حياتده بولنديغى زمان دردمى كيمسه‌يه دوكميور، حالمى آكلاتميور ايدم. زيرا كنديسنڭ بر عاشقى بولنديغنى كيمسه‌نڭ طويمه‌سنى وزوجنڭ قولاغنه كيتمسنى وياخود بنم بو حال پرملالمى كنديسى طويوب‌ده مكدر وراحتسز اولمسنى ايستمز ايدم. كيمسه‌نڭ كوره‌ميه‌جكى يرده آغلادم. كيمسه‌نڭ ايشتميه‌جكى يرده ايكله‌دم. او دنيادن كيتدكدن

صکره ایسه آرتق دوستلرم ومحرم رازم اولانلره حالمی سویله‌مکده بر بأس کورمدم. آلتی آیدنبرو یانمده واقف رازم اولان آنجق سز بولندیغکزدن عشقمی، کدریمی، یأسمی آکلاتمغله سزی راحتسز ایتدم. نی دیکلدیکز تشکرندن عاجز بولندیغم درجه‌ده بکا رفاقت و دوستلق ایتدیکز. بن اولمك ایستدیکم زمانده بنی ایو ایتمکه چالشدیکز. بنی ترك ایتمدیکز حالبوکه شمدی یشامق ایستدیکم وسز محتاج اولدیغم برزمانده می بنی ترك ایتمك ایستیورسکز؟ دوقتور بن یشامق ایستیورم بنی قورتار!... چونکه اوده یشایوربن آنی براقوب کیتمك ایستمم. اوزده ایسه بنده ازراده بولنمق ایسترم.

مقدم بو سوزلری سویلر ایکن کوزلرینی آچمش وصولغون چهره‌سنه موقت بر پنبه‌لك کلمش ایدی. دوقتور خسته‌سنك دوزکون سوزلرینك آرقه‌سی ینه صاچمه‌لمغه چیقدیغنی کورنجه پك یقین بولنمقدن احتراز ایدرك آنی اصول ایله یتاغه یاتیردی.

اواثناده اوشاق اوطه‌دن ایچرو کیروب مقدمه مظروف برمکتوب اوزاتدی. و

— بر عرب چوجوغی کتیردی.

دیدی. مقدم یاتدیغی حالده مکتوبی آلوب اوقومغه اقتداری اولمدیغندن یاصدیغنك اوزرینه قویدی. باشی‌ده اویاصدقده بولنیور ایدی. برمدت مجالسز حالده قالدقدن صکره اوقومغه هنوز اقتداری اولمدیغندن یانی باشنه قویمش اولدیغی مکتوبه کوزلری ایلشدی. ظرفك اوزرنده‌کی یازو مقدمه بر رعشه‌ویرمکله همان کندیسنه برغیرت کلوب ویاخود زور ایله غیرتی کندیسی ایله آله‌بیلوب باشنی یاصدقدن قالدردی. دتره‌ین اللریله مکتوبی قاورایوب دقتله باقنجه عجله ظرفی ییرتدی. بر سطردن عبارت اولان یازویی اوقونجه کندیسنی یتاقدن آشاغی‌یه آتوب:

ــ کیدرکز بنی ! کیدرکز ! رجا ایدرم چابوق !

دیدی . دوقتور مقدمی بویله تلاشه دوشورن مکتوبه نظر ایلدیکنده ترجمه اوقویمق بیلمدیکی ایچون برشی آکلایه‌مدیسه‌ده امضا محلنك بوش اولدیغنی کورنجه :

ــ بو مکتوب امضاسز .

دیدی . مقدم جواباً .

ــ یازو راقمنك کیم اولدیغنی بکا طانتمغه کافی اولدیغی ایچون امضایه حاجت قالمه‌مشدر . بو یازو ! آه ! بنم بك چوقدن طانیدیغم بر یازودر ! بنی مجنون یرینه قویور ایدك ! دوقتور هایدی ! کل‌ده یاکلمش اولدیغکی کوزکله کور .

دیدی . دوقتور ، مقدمك معشوقه‌سنه بکزتدیکی برقادینه طوتلدیغنه ذاهب اولدی . مقدم ایچون شو ایکی کونکی یورغنلق کبی اولمدیغی صورتده بویله بر اکلنجه‌نی فنا کورمدی . هیچ برشی دیمکسزین قالقوب مقدمه پیرو اولدی . سوقاغه چیقمغه مخصوص اولان البسه‌لرینی اکتسا ایلدی . مقدم ینوب حاضر اولدقدن صکره مکتوبی برالنه وساعتنی‌ده دیکر النه آلدقده :

ــ دها چوق وقت وارمش !

دیدی . قناپه‌نك اوزرینه اوتوردی . دوقتور ساعت قاچده کیده‌جکلرینی صوردیغی زمان ــ شاشقنلق ایله اولجه صورمغه اونوتدیغی ــ نره‌یه کیده‌جکلرینی‌ده صوردی . مقدم کندوسنه مکتوبی اوقودی . مکتوب شویله‌جه یازلمش ایدی :

« ساعت سکزده « مصیدبی » نك نهایتنده‌کی قوملغه کلیکز »

دوقتور مکتوبك طرز وافاده‌سنه تعجب ایلدی . زیرا بك آمرانه

یازلمش ایدی. بر برلرینی ایلك دفعه اولمق اوزره طمانیه‌جتلرك معامله‌سی بویله اولمق لازم کلیه‌جکنی کوریبوردی. مقدم ضعفیتنی، درمانسزلغنی اونوتمش ایسه‌ده سوقاغه چیقه‌جغی ایچون قوته احتیاجی اولدیغنی کورمکله اوشاغندن بر کاسه « بولیون » ایستیوب ایچدی. ساعت کندیسنه پك کچ یوریبورکبی کلیور ایدی. اوکله یمکی وقتی کلدی. دوقتور طعام ایتدی. مقدم بر رافه‌دان یمورطه ایله بر پارچه صولیجه کولباصدیسنی هرکونکیدن زیاده اشتها ایله یدی. فقط بردرلوساعت یوریمیور ایدی. مقدمه برچوق زمان اولدی کبی کلورکن دها ساعت آلتی‌یی بولمه‌مش ایدی. برساعت اول عربه‌یی کتیرتدی. بیروت عربه‌لری ساعت ایله استیجار ایدلدیکی ایچون عربه‌جیلر بکلمکدن چکنمزلر! فقط مقدم بکلمك ایچون چوق زحمت چکیور ایدی. اکرساعتلرك کندرانی پاره ایله قابل اولسه مقدم هر دقیقه‌سی ایچون برچوق پاره ویرمکه خواهشکر ایدی. لکن بو نلرپاره ایله حصوله کله‌جك شیلر دکل!

برچوق اضطراب وخلجان درونندن صکره ساعت آلتی بچغی بولدی. مقدم آندن زیاده صبر ایده‌میوب کیتمك اوزره قالقدی. دوقتور پك ارکن اولدیغنی آکلاتمق ایستدیسه‌ده ممکن اوله‌میوب مقدم:

— ضرریوق! اوراده بکلرز.

دیدی. عربه باشوره‌نك کنیش‌شوسه یوقوشندن یوقاری چیقدی « مصیدبی » نك نهایتنه واردی. مقدم ایله دوقتور عربه‌دن ایندیلر. محله‌دن اوزاقلاشه‌رق خانه‌دن خالی اولان قوملغه واردیلر. پك ایلرویه طوغری کیتمیوب بکلدکلری کیمسه‌نك کلدیکنی کورمك ایچون اورایه اوتوردیلر. اوتوردقلری بر قوم اولدیغندن یالکزاللریله اوستلرینی سیلکمك کفایت ایلیه‌جکنی بیلدکلری جهتله البسه‌لرینك کیر-

لنمیه جکندن امین اوله‌رق اوتورمشلر ایدی. ساعت یدی یه کلمش اولدیغی جهتله زوال اوزره بولنان شمسك حرارتی قوملغی ایصتمز ایدی. موسم کانون اول اولدیغی حالده اوراده کونشك حرارتی انسانی یاقه‌جك مرتبه‌ده بولنیور ایدی. زیرا بیروتك اوموسمی استانبولك مایس آینه مشابه اولدیغندن اشجاردن خالی اولان قوملقده کونش آلتنده طوزمق مشکل اولدیغی جهتله دوقتور شمسیه‌سنی آچدی. آلتنه اوزاندی. صیجاق بولنان قوملق کندیسنی باموق شیلته‌دن دها زیاده ایصته‌ بیله‌جکنی بیلور ایدی. مقدمه‌ده کندیسی کبی یاتمسنی سویلدیسه‌ده مقدمك خلجانی شمسیه طوتمغه مساعده ویرمیه‌جکنی کورمکله کاوب شمسیه‌یی آچدی. اورایه اوزانمسنی تکلیف ایلدیسه‌ده مقدم بکلدیکنه حرمتسزلك اولورمش کبی یاتمق ایستمدی. دوقتور مقدمك آرقه‌سنی ویرمش اولدیغی برقیانك اوزرینه بر طاقم طاشلری دستك ایدوب شمسیه‌یی اورایه یرلشدیردی. مقدمك اوتوردیغی یره سپر ایلدکدن صکره دوقتور کیدوب تکرار کندی شمسیه‌سی التنه اوزانوب یاتدی.

دوقتور مقدمك حالنه آجیمقده اولدیغی کبی برساعت مدت اوراده اویله‌جه بکلیه‌جکلرندن طولایی کندی حالنده آجیمغه باشلادی. فقط زواللی مقدمك خلجانی، هیجانی کوروب کندی جانك صیقندیسنی اونوتدی. زیرا کندینك شکایتی یالکز بوش بوشنه اوراده بکلمکدن عبارت اوله‌جنی حالده مقدم کبی درد ایله طولو اولمقدن ایسه بو بوشلق بر نعمت اولدیغنی‌ده کوردی. دوقتورده سنجلمکنده برقاچ عشق ظن ایلمش اولدیغی وقعه‌لر کچیرمش ایدی. دوقتو اوکونه‌قدر آنلری عاشقلق ظن ایلمش ایدی. فقط شمدی او آنده کندینك کچیرمش اولدیغی احوالك هوسدن بشقه برشی اولمدیغنی وعشقدن کچیله‌میه‌جکی کبی عشقك

انسانی ایشته بویله مقدم کبی اولدرمکده اولدیغی حالده ینه ترك ایله‌میه‌جکنی کوریبور. عشقك نصل اولدیغنی اکلامق ایچون مقدمی ومقدم کبی اولانلری کورمك لازم کله‌جکنی دوشنیور. عشقی تدرس ایچون مقدمك بك کوزل بر کتاب عشق واطوار، احوال وافعال حرکاتنك‌ده او کتابك صحیفه‌لری اولدیغنی تفکر ایدیورایدی. فقط او کتاب دوقتورك او کنه بك کج آچیلمش! دوقتور آرتق او عشق ایله علاقه‌سی اوله‌میه‌جنی برزمانده یعنی سننك اللی بشه کلدیکی بر وقتده آنی کورمش ایدی. دوقتور خسته‌سنه آجیدیغی قدر او خسته‌یی کندیسنه تودیع و تسلیم ایدن والده‌سنه آجیور. آنك حین مفارقتده کندیسنه:

ـ آه! دوقتور! بنم دنیاده حیاتم، سرورم، آرزوم، افتخارم بو اولادمدن عبارتدر. جوان بر خسته ایله برابر بونلری‌ده سکا امانت ایلدیکمی اونوتمه!

دیدیکی خاطرینه کلدکجه حمیتلی آدمك یورکی صیزلیور. او آنده او قیمتلی اولادك قوملر اوستنده کونش آلتنده بولنمسی کندیسنی مکدر ایلیورایدی. لکن الندن برشی کلمدیکنی وآنی برساعت دها خانه ایچنده بکلتمکه چالشدیغی حالده موفق اوله‌مدیغنی کوریبور ایدی. دوقتور مقدمك معشوقه‌سنه بکزتمش اولدیغی بر قادینك یازوسنی‌ده آنك یازوسنه بکزتمسی خسته‌سنده کوردیکی آثر جنتدن بعید اوله‌جق احوالدن بولندیغی جهتله اورایه مقدمك فاصله‌یه بکزتدیکی بر قادینك ورود ایلیه‌جکندن شبهه ایتمیور ایدی. دوقتور دوشنیور ایدی‌که خسته‌سنه بو تجه خلجانی موجب اولان بو زمان انتظار، آنك ایچون ایومی یوقسه فنامی؟ عجبا کله‌جك قادینك معشوقه‌سنه بکزتمش اولدیغی بر دیکر قادین اولدیغنی آکلادیغی زمان آنی بوله‌جغنه امید وار اولدیغی بو خلجانلی زمانی اکا

آ.اندیره‌جقمی ؟... یوقسه جانانه مشابه کلن برچهره آنی مشغول ومفتونمی ایده‌جك ؟... دوقتور «کاشکه اویله اولسه!...» دیورسه‌ده یاچهره‌سی مقدمك غائب ایلدیکی معشوقه‌سنه مشابه اولان او قادینك اخلاقی ، احوالی مقدمك کندیسنه اکلاتمش اولدیغی فاضله‌لکی کبی ملکیت ذکلده شیطنت ایسه ! . . . فکری‌ده او ملاحظاتی تعقیب ایدیور ایدی . بردنبره ایلك کورشده کندیسنی ملاقاته دعوت ایدن قادینك بلکه‌ده مقدمك باشنه برچوق داهیه‌لر کتیره‌جکنی و بوجهتله مقدمك صحتی دها زیاده مخاطره‌یه دوشه‌جکنی دوشوندی . او حالده زواللی بر والده‌نك کوز یاشلریله کندیسنه تسلیم ایتمش اولدیغی آلتی آیدنبرو حسن اخلاقنه حیران اوله‌رق اولاد کبی کندیسنی سومش بولندیغی مقدمی هرشیدن محافظه‌یه چالشمق ایستیور ایدی . انك دوقتوری اولدیغی کبی رهبری وحامیسی‌ده اولمغه قرار ویردی. موقع لطیف ایدی . دوقتورك نظری بیروت شهری اوزرنده انکین دریایه طالیور ایدی. موقعك نظارتی، هوانك لطافتی، دوقتورك تفکراتی کندیسنی خولیایه طالدیردی. دوقتور حمیتنك غلیانیله کندیسنی یوکسك یوکسك موقعلرده کورمکه باشلادی. خسته‌سنی حمایه واسه‌جك روزکارك کله‌جك دلفکارك ضررلرینه قارشو مدافعه ایدکی تصور ایلیور ایدی. دوقتور کندینی منتور برنده کوردی. تماقنی حمایه ایچون تدابیردوشنیور ایدی. نظری ایرشسه کوزلرینك او کنده اولان انکین دریاده قبریس اطه‌سنی کورمك ایچون برحائل یوق ایدی . دوقتور تخیل ایدییوردی‌که عجبا مقدمك اولدی دیدکلری معشوقه‌سی بریلره قارشدی‌ده او طرفدن کوکرجنلرك چکدیکی عربه ایله‌می کله‌جك؟ او حالده «آمورك» هدف تیرینه کندیسیمی سپر اوله‌جق ؟...

دوقتور محییی مخاطره‌ده قالدیغی حالده منتورك تماقی قالپسودن قورتارمق ایچون یاپدیغی کبی آنی یقالمغله ساحله سوروکلیوب برلکده دکزه قالقمق و بازوی اقتدارینی آکا ویررك آلوب کوتورمکمی لازم کله‌جك؟ دیه تخیل ایدیورایدی. دوقتور تقدیم ایلیه‌جکی بازوی اقتدارینه باقمق ایچون ایلدیکی حرکتله خولیاسندن اویاندی ! . . .

مقدم ایسه خلجان وهیجانك صوك مرتبه‌سنده بولندیغندن یورکنك چاربندیسنی تسکین ایچون الیله یورکنه باصیور ایدی . دها بر ساعت بکلیه‌جك وقتلری اولدیغنی کورنجه آرقه‌سنی یاننده بولنان قیایه طیایوب بر آز استراحت ایتمکه چالشدی . فقط دها بر ساعت مدت لازم اولدیغنی بیلدیکی حالده ینه کوزلرینی یولدن آله‌میوب سودیکنك ورودینه انتظار ایلیور ایدی. بیلدیرلن ساعته کوره او آنده سودیکنی یول اوزرنده کورمکی بکلمك بیهوده اولدیغنی درخاطر ایدرك حسابجه دها مسکننده بولنه‌جغنی تفکر ایله اویوکسك موقعدن بیروت شهرینه باقوب معشوقه‌سنك هانکی سمتده اقامت ایلدیکنی اوکرنمك ایستیورمش کبی بولنیور ایدی. اوده بیهوده اولوب آنکله‌ده بر شی اوکرنه‌مدیکنی کورنجه بو انتظارك کندیسنه ویردیکی اضطرابدن ایچنی چکدی . بر آرەلق دیرسکنی اوراده بولنان قیایه باشنی، النه طیادی. اطرافه سرسریانه نظرلر صالدی .

کونشك عکسیله قوملر ایچنه الماس توزی سریلمش کبی پارله‌یور . غروب شمسده کوك یوزینك کسب ایلدیکی رنکده بولنان قوملقده‌کی تپه‌جکلر بربری اوزرینه بیغلان غروب وقتنده‌کی رنکلی بلوطلری اکدیریور ایدی. دکز وشهر بك آشاغیده قالمش موقع غایت یوکسك انساندن خالی و سس و صدادن بری ایدی . مقدم کندیسنی سماده

او بلوطلر آره‌سنده ظن ایله صانکه دنیادن چکلمش، انسانلردن آیرلمش فاضله‌یی بولمغه اورایه چیقمش‌ده اورادن کندیسنی آلوب ده طبقات عالیه‌یه چیقارمسی و ملکیت عالمنه کوتورمسی ایچون آنك ورودینه انتظار ایلیورمش دیه تخیل ایلیور ایدی . او تصور ، او خولیا اثناسنده بر قوشك کورنشی اکا امید ویرمکده ، بردیکرینك قنادینی چارپمسی آنك یورکنی چارپدرمقده ایدی .

مقدمی بو خولیادن لطیف و حزین بر نغمه کندینه کتیردی . صدانك کلمکده اولدیغی طرفه باقدقده کنج بر عرب دلیقانلیسنك ایکی یاننده بوش کوفه‌لر بولنان بر مرکبه راکب اولدیغی حالده غزللر اوقویوب آغر آغر کلمکده اولدیغنی کوردی . مغنی کندی حذالرینه کلدکده صوله بوکلن یولدن صاپوب کیتدی. آنك صداسی اوزاقلاشدیغنده مقدم آنك «یالیل» لری قدر اوزون وسورکلی بر «آه» صالدرمغله دوقتور:

ــ نه اولدك ؟

دیه صوردی . مقدم :

ــ آه دوقتور نه سویلیوردی بیلسه‌ك !

ــ عربجه اکلامیورم که بیله‌یم . ایشتدیککی بکا ترجمه ایت‌ده اوکرنه‌یم .

دیدی . مقدم :

ــ صاحب غزل معشوقه‌سنه کندیسنك عقلنی ، باصره‌سنی ، سامعه‌سنی، کوکلنی آلدیغندن طولایی شکایت ایلیورده معشوقه‌سنی عشق قاضیسنك حضورینه کوتوره‌جکنی سویلیور. دعواسنی قزانمق ایچون درت شاهدی بولندیغنی بیلدیریور که بوشاهدلرك بری ضعفی، بری پریشانلغی، بری بکزینك صاریلغی ، بری کوز یاشلری، اولدیغنی آکله‌دیور.

صاحب غزلك حالى عينى بنمكى كبى. فقط يالكز برفرق وار! آنده اولان درت شاهد بنده‌ده وار . فقط بنده برنقصان واركه اوده بنم شكايتم يوق !... يوق! يوق! اى صاحب غزل! بن معشوقه‌مى قاضى حضورينه سوزوكلمكه قيه‌مم ! سن معشوقه‌كى سوميورسين . كنديكى سويبورسين. سن جانانكى دوشونميورسين. جانكى دوشنيورسين. عقلكى، بصركى، سمعكى، كوكلكى، آلديغندن طولايى آندن شكايتمى ايده‌يورسين؟ آنلرى جانانكه چوقمى كوريورسين؟ قيه‌ميورميسين ؟ آه! بن سوينه سوينه جانمى‌ده اكا ويريرم !... هرشيئم جانمله برابر سنك اولسون فاضله ! آه ! يالكز سن كل ! بكا بو انتظار بك مشكل كليور!... ديه‌رك سويلندى . ساعته باقدى . هنوز يدى بچق !...

دوقتور بو حالدن اوقدر متأثر اولدى‌كه مقدمك دمينكى «آه‌لرى مقامنده بر اوزون «اوف» چكدى. كوز يوزله وشقا طرزيله ديدى:

— اوه !... مادام‌ميسين ؟ مادموازل‌ميسين ! هر كيم ايسه‌ك ! هر نره‌ده ايسه‌ك! كاسه‌كده بزى بو خلجاندن قورتارسه‌ك طوغريسى بوانتظار بكا‌ه قولاى كلميور!...كل‌ده نه‌اوله‌جق ايسه‌ك اوله‌لم اوله‌جك ايسه‌ك اوله‌لم قاله‌جق ايسه‌ك قاله‌لم. ايكى كوندنبرو بن‌ده قيمتلى جانمدن اوصانمغه باشلادم ! اوف !... آرتق يتر نه‌دربو ؟...

— بنم حقيقتلى دوقتورم ! تأثريكه تشكر ايدرم . لكن نه ايچون آندن شكايت ايليورسين ؟ سنمه نه حقمز وار ؟ آنك سوز ويرديكى ساعت هنوز كلمدى !...

— اوراسى طوغرى!...فقط نه‌بيله‌يم بن! برساعت اول كلوب‌ده بوراده قوملره بولانمقده نه معنا واردى ؟ راحت‌ده طورميوسين‌كه آقوزم! آدمك برى غزل اوقودى ديه‌سن‌ده برطاقم شيلر سويليورسك!

بکا حزن ویریبورسین. برشیلر یاپیورسین!.. غالبا بن ده برابر چیلدیرده‌جقسین! عقلم تام باشمده اولسه کلورده شکله بوراده ساعتلرجه بکارمی‌یم؟ آه مقدمجکم بزه پك یازیق!... ایکمز برابر چیلدیرر ایسه‌ك نه‌یاپارز؟... بزم ایکمزی بزدن اصل گوتوررلر؟... یوق! یوق یاوروم بز ضررسز آدملرز! کیمسه‌یه زحمت ویرمیز! سن‌ بنم بوغازمه صاریلورسین. بن ده سنك! بربرمزی بوغارز. ایشك ایچندن چیقارز والسلام!... عالمك ایشی یوق‌ده بزمله‌می اوغراشسون؟...

— اوقدر صبرسز اولمه دوقتورجغم! یارم ساعت قالدی تلاش ایتمه!

— بنم اصل تلاشم بو یارم ساعت ایچون دکل یاوروم! یارم ساعتدن صکره‌سی ایچوندر!... آه!... بقالم نه‌لر اوله‌جغز؟...

بوندن صکره ایکی طرف سکوته واردی. دوشونمکده اولدقلری حالده اللرنده‌کی باستونلرینك اوجیله‌ده قوملرك اوزرنده برطاقم چیزکیلر چیزمك وشکللر یاپمق ایله اشتغال ایلیورلردی. برمدت صکره دوقتورك مقدمه «نه یاپیورسین؟» دیه وارد اولان سؤالنه. مقدمك:

— قوم ایله اوینایورم!

جوابنی ویرمسی اوزرینه. دوقتور:

— بن ده اویله . . .

دیدی. ذهنلری تفکرات ایله مشغول اولدیغی آنده اللرنده‌کی باستونلرینك اوچلرینی دقت ایتمکسزین قوملك اوزرنده گزدرمشلر ایدی. بربرلرینك باستونلرینك ایزلرینه باقدقلرنده دوقتورککی برطاقم جگر، یورك شکللری رسم ایلدیکی مقدمککی‌ده برطاقم یازیلر یازمش اولدیغی گوردی. فقط دوقتور بو یازیلردن آنجق بردانه‌سنی یعنی عشق کلمه‌سنك

فرانسزجه‌سی اولان « L'amour » ری اوقیوب دیکرلرینی اوقویه‌مینجه صوردیغنده مقدم :

ــ هپسی او!... فقط کیمی ترکجه کیمی انکلیزجه وکیمی‌ده آلمانجه!

دیدی . دوقتور ایله مقدم ساعتلرینی یوقلادیلر ! سکزه چیرك وار ایدی : آرتق وقت تقرب ایلدیکندن مقدمك کوزلری پارلامغه، یورکی تکرار چارپمغه باشلادی !...

آشاغیدن طوغری برقرالتی کورلدی !... دها برچیرك وارسه‌ده کندیلرینك برساعت اول کلدکلری کبی بلکه اوده برچیرك اول کلور ملاحظه‌سی دوقتور ایله مقدمی آیاغه قالدیروب اوقرالتی‌یی دقتله تدقیقه مجبور ایلدی . قرالتی یاقلاشه یاقلاشه ایکی‌یه بولندی . بونلرك ایکی بالدیری چیلاق ، یالین آیاق ایکی چوجق اولدیغی آشکار اولدی . بر برلرینه قول ویرمش اولدقلرندن اوزاقدن کلورکن برکشی کبی کوریلیور ایدی . بونلر کوله‌رك ، بربرلریله اویناشه‌رق قوملغه واردیلر . اوجلریله قوم آلوب بربرلرینه آتمغه ، کولشمکه باشلادیلر . مقدم چوجقلرك یانه تقرب ایتدی . آنلردن بیوجکنه خطاباً :

ــ یاصبی ! آشاغیدن کلورکن بو طرفه کلن بر کیمسه کوردکمی؟

دیدی. چوجق:

ــ نصل کیمسه صوریبورسین ؟ یاسیدی !

دیدکده. مقدم صوردیغنك بر قادین اولدیغنی سویلیه‌مدی. چوجقلره بو سؤالنك نه‌قدر مناسبتسز اولدیغنی‌ده اکلادیسه‌ده صورمش بولندیغندن کیرو آله‌میوب :

ــ بر کیمسه !

دیه‌تکرار ایتدی. چوجق اویله کبار قیاقتلی افندینك بوسؤالنه قارشو

بر آز تعجبله باقدقدن صکره براوموز سیلکمك ودوداق بوکمکله مقابله ایلیوب ایلرو یورندی . دیکر چوجقده آرقداشنه باقوب مستهزیانه کولدی . بو طوریله «بو آدم نه دیمك ایستیور آکلایه بیلدکمی ؟ بن هیچ برشی آکلهمدم » دیمك ایستدیکی کورلدی. زواللی مقدم! چوجقلرهده مسخره اولدی !...

مقدم دوقتورك یاننه کلوب اوتوردی. کوزلرینی یوله دیکوب جانانی کوزلیورایدی. کورهمهمك قورقوسیله کوزقپاقلرینی قیرپمغه قورقیورایدی. ساعتی آچمش النده طوتیور ایدی. بوحالده ساعت سکزه کلدی.فقط هنوز کیمسه کلمدی. آرتق مقدمده خلجان تزاید ایلدی. ساعت سکزی کچمکه باشلادی ! بر آز صکره سکزی بش دقیقه کچدی! مقدمی تلاش آلدی . یا بوقدر انتظار بوشهمی چیقهجق ؟... بورادن کلدکلری کیمی کیدهجکلر ؟... دیه کندیسنه بر خوف کلدی . سکزی اون دقیقهده کچدی . حالا کلن یوق !...

آرتق مقدم آیاغه قالقوب تلاشایله کزینمکه واللرینی اوغشدرمغه باشلادی. اواثناده یونی اوزرنده بری کلمکده اولدیغی کورلدی. آرتق بکلدکلری اولدیغنه شبههلری قالمدی . زیرا وقت کلمش کچمش ایدی . کلن یاقلاشـوبده مانی شالوارلی ومائی کوملکلی بر ارکك چوجق اولدیغی آکلاشیلنجه مقدمك باشندن صیجاق صولر دوکلمش کبی اولدی. چوجق کندیلرینه تقرب ایلیوب برکرهباقدقدن صکره کیرویه عودت ایلدی . بر آز صکره ینه اوچوجغك یاننده بلدی چارشافلی بر قادین اولدیغی حالده کورندی .

بو بلدی چارشاف دیدیکمز لاجورد پاموق بزی اوزرینه صاری ایپك یوللی برچارشافدرکه بونكهپسی بررنك وبر اورنك اولمقاوزره

اعمال اولنور. بوچارشاف عمومی برشی اولوب کبار فامیلیالر دخی آنی استعمال ایدرلر. زیرا اورالرك برلیلرندن وجوه واشراف قادینلری چارشویه آلیش ویرش ایچون چیقمق عادت اولوب آنجق بوچارشافی اورتوندکلری حالده چیقه بیلورلر. اجنبی ومأمورین قادینلری واقعا بوعادتدن مستثنا بولنورلرسه ده بلدی چارشفی ایله چارشو وبازاره کیتمکده آنلره ده سهولت اولدیغی جهتله اویله یرلره کیده جکلری وقت آنی استعمال ایدرلر.

بلدی چارشافلی قادین تقرب ایتمکه باشلانجه مقدم یرندن فیرلایوب آیاغه قالقدی. اللری ودیزلری دترهمکه باشلادی. دوقتور کندیلرینك بکلدکلری خانمك بوقیافتده اولمسنه احتمال ویره مدیکندن مقدمه نه ایچون بیهوده تلاش ایلدیکنی صوردی. مقدم کوزلرینی اوقادیندن آییرمیوب:

— آه! او!... دوقتور! او!...

دیدی. قادین تمامیله کندیلرینه تقرب ایلدیکی حالده دخی یوزنده غایت قالین بر پچه بولندیغندن یوزی سچیلمیور ایدی. بویله اولدیغی حالده دوقتور یوزینی کورمکسزین مقدمك اویله تلاش کوسترمسنی مناسبتسزلك بولیور و بونی آکا آکلاتمق ایستیورسه ده غیری مقدم کندینی دکلیوردی که سوزلری قولاغنه کیرسون! قادین یانندهکی چوجغه یواشجه برشی سویلکله چوجق اورادن قالوب قادین کندیلرینه طوغری یوریدی. مقدمك قارشوسنه قدر کلدیکنده دوقتور شاشهلادی. کلن قادین صاغ النی مقدمه اوزاتدیغی حالده صول الیله ده یوزینك پچهسنی قالدردی!... مقدم بو الی صیم صقی طوتمغله برابر کندیسنه بررعشه کلدی. دترهین دوداقلری آرهسندن:

— آه! فاضله!

سوزی چیقدی. بشقه برسوز سویلکه مقتدر اولهمیوب کوردیکی

شـیئك رؤیامی یاخود حقیقتمی نه اولدیغنی ایوجه آکلامق ایچون کوزلرینی اوغشدرمق ایستیورسه‌ده ایکی اللریله طوتمقده اولدیغی الی براقه‌میور . قارشوسنده بولنانی قاچرمقدن قورقیور ایدی. شو آنده برمقدمه برکلن قادینه باقه‌قالان دوقتور بونلرك هانکیسی خسته هانکیسی صاغ اولدیغنی تشخیصدن عادتا عاجز قالدی. زیرا او زمانه قدر رنك دائمیسی کهربانی اولان مقدمك چهره‌سنی لطیف بر پنبه رنك استیلا ایدرك یناق الماجقلری ایسه بسبتون قزارمش ایدی. کلن قادین ایسه صانکه بتون وجودنده بر طامله قان قالمامش کبی کیرچ کسیلمش ودوداقلری بیله آق جکره دونمش ایدی.

بونلر شبهه‌سز بش دقیقه قدر کلامه مقتدر اوله‌مدیلر. ایکیسنك‌ده کوزلرندن صاچیلان آتشلر همان ایکیسنك‌ده تحجر حالنده بولندقلرینی افهام ایلیور ایدی. حتی برقاچ دفعه ایکیسی‌ده کلامه طورانمش ایسه‌ده ایکیسی‌ده مقتدر اوله‌مامش ایدی . تمام لقردی سویلیه‌جکلری زمان صانکه سویلیه‌جکلری کلمه‌لر قارپوز جسامتنده شیلر ایمش‌ده بوغازلرینه طیقانوب کندیلرینی بوغه‌جق‌مش کبی بر حالاره کلمشلر ایدی.

کویا ال اله طوتشمش اولدقلری حالده اللری بربرینه تماس ایتمیور ایدی دنیلسه یك‌ده خلاف سویلنماش اولور . بونلرك ایکیسنك‌ده اللری بوز کبی طونمش اولدقدن ماعدا زانغرزانغرده تتره‌مکده ایدیلر.

نهایت کلن قادین دها جرأتلی چیقدی. لقردی‌یه اولا او باشلایه‌بیله‌رك دیدی‌که:

ــ دها ایلرویه کیده‌م. بورادن کلن کچن بزی کورر. برـبر یرده قونشه‌لم. دیمکله. مقدم:

ــ آه! حقیقت ایمش رؤیا دکلمش ! فاضله کوردیکم سنسین دکلمی؟

دیدکده . قادین :

ـ مقدم ! فاضله بر سنه اول انتحار ایتدی ! اولدی کیتدی ! شمدی قارشوکده کوردیککك پیمان نامنده بر جاریه‌دن بشقه کیمسه دکل!

مقدم ـ جاریه‌می ؟ . . .

فاضله ـ هایدی ایلرو کیده‌لم‌ده کورشورز !

دوقتورده برابرلرنده اولدیغی حالده مقدم ایله فاضله قوملغك ایلروسنه یوریدیلر . سپر اولان بر محله اوتوردیلر . دوقتور شاشقین بر حالده مقدمه دیدی‌که :

ـ شمدی بو خانم سنك بر سنه‌در وفاتنه آغلادیغك ، اوغرینه بو حاله کلدیککك خانمیدر . بکا اوراسنی سویله . یوقسه مراقدن چاتلایه‌جغم

مقدم ـ تا کندیسی .

بونك اوزرینه دوقتور آرتق آنلری بر طاقم سؤاللر ایله راحتسز ایتمك ایستمدی . فاضله‌نك نصل اولوب‌ده حیاتده بولندیغنی کندیسی کبی بر شی بیلمیان مقدمك ایشیده‌جکی زمانده اوکرنمکه راضی اولدی .

مقدم فاضله‌یه دیدی‌که :

ـ شمدی سویله باقه‌لم .

فاضله ـ مقدم! بوکون فاضله هرکس عندنده اولمشدر . چونکه سندن بشقه آنك حیاتده اولدیغنی بیلن یوق . ایشته برده شمدی شو یانکده‌کی رفیقك هرکیم ایسه اواوکرندی . بن بوتده سکا تصادف ایلیه‌جکمی هیچ امید ایتمه‌مش ایدم . کچن کون فستقلقده بنی کوروب طانیدك . سنك نره‌ده بولندیغکی بیلمیور ایدم که کاوب « امان صاقین بنم حیاتده بولندیغمی و بنی کوردیککی کیمسه‌یه سویله » دیه‌یم ! آه ! نه قدر

اضطراب چکدم بیلسه‌ك! بو سری مقدم سوینج ایله فاش ایدرایسه‌دیه نه‌قدر قورقدم !... کیمسه‌یه برشی سویلدك دکلمی؟

مقدم ــ خیر یالکز رفیقم دوقتوره سویلمش ایدم .

دوقتور ــ مراق ایتمه خانم! سویلمش اولسه‌ده کیمسه ایناغیه‌جق ایدی. چونکه بن‌ده ایناغیوب خسته‌ه‌می تحیّن ایتدی ظن ایلمش ایدم!

فاضله مقدمه خطاباً ــ شمدی آرتق بو سرك مکتوم قالمسی ایچون سکا یالکز بونی بن بوله ایستدیکمی سویلکلکم کفایت ایدر دکلمی؟...

مقدم ــ شبهه یوق ! جسدی اداره ایدن روحدر فاضله ! سن بنم روحمسین ! بنم حرکاتم سنك اختیاریکه باغلیدر !

مقدمك بو سوزی اوزرینه فاضله باشنی آشاغی اکدی . مقدم ایله فاضله برابر بیومش اولدقلرندن قومشو وعزیز احباب چوجقلری بولندقلرندن بك چوق کورشمشلر وقونشمشلر ایدی. فقط اوکونه‌قدر بربرلرینه عشقدن بحث ایتمه‌مشلر. او یولده سوز سویله‌مشلر ایدی . صکره‌لری مقدمك ساعی افندی‌یه فاضله‌نك‌ده منور خانمه یازدقلری مکتوبلردن بربرلرینك یازولرنده‌کی ترقی‌یی کوزلرله معاینه ایلرلرایدی. بونلردرونلرنده‌کی محبتلرینی عاشقانه سوزلرینی خیالخانه‌لرنده بربرلرینك خیاللرنده سویلرلر وبونك صورت حقیقته افراغی زمان ازدواجلرینه صاقلارلرایدی. مقدم ازدواجنده زوجه‌سی اوله‌جق فاضله‌یه سویلیه‌جکی سوزلرك بك چوق زمانلر بتوب توکنمیه‌جکنی دوشنور ایدی. فاضله‌نك خبر انتحارندن صکره ایسه مقدم آرتق اوعشقی کیزلمکه حاجت کورمدیکی جهتله دوستلرینه اوخصوصده بك چوق سوزلر سویلمش ایدی. فاضله‌یه اولان عشقندن بحث ایتمکه آلشمش اولدیغندن شمدی فاضله‌نك یاننده‌دخی اکا دائر سوز

سویلدی . فقط او وقته قدر مقدمدن اویله سوزلر ایشتمه‌مش اولان فاضله باشنی اوکنه اکمکه مجبور اولدی. ویوزنی بر حمرت اسـتیلا ایلدی . مقدمه دیدی که :

ـ بکا استانبولدن خبر ویر! شفیق نصل! پدرم نصل! والده‌مز منور خانم نصل !

مقدم ـ یا سن دها بکا کندی حالکدن خبر ویرمدك !

ـ آکلادیرم دها وقت وار! بن شمدی خانملغمدن زیاده حرم. ایستدیکم زمان، ایستدیکم یره کیتمك ایچون خانمه یالکز «فلانجه‌یره کیتمکلکم لازم» دیمك کافیدر. بندن امیندر. آنك ایچون بو کونده « چارشوده آره‌دیغم بر شیئی بولمق اوزره چوق طولاشـدیغم ایچون کیج قالدم » دیرسه‌م بکا باشقه برشی صورمز :

ـ یکی آلتی آی اوله قدر پدرکدن، برادرکدن خبرویره‌بیلورم. چونکه آنلری براقه‌لی آلتی آی اولیور. آندن صکره ایسه کویا سنی تخطر ایتدرمه‌مك ایچون بکا سـکا عائد اولان شیلری یازمیورلر . مکتوبلرده هیچ آنلردن بحث ایتمیورلر. والده‌مدن هر هفته مکتوب آلیورم. بن بو حالده اولنجه آنك نصل اولدیغنی دوشون !...

ـ اوت چوق بوزلمشسکز ! خسته‌می ایدیکز ؟

ـ بو سؤالك جوابنی دوقتور مقدمه براقیوب :

ـ خسته ! هم‌ده نصل خسـته بیلورمیسکز ایشـته بویله یانندن دوقتوری آیرلمیه‌جق صورتده خسته! فقط نه فائده اوسزی اولدی‌دیه کندیسی ده اولمك ایستدیکندن بنم بر فائدم اوله‌میوردی . بن حکیملکدن زیاده کندیسنه درد اورتاقلغی خدمتنه یرادم !

فاضله دوقتوره ـ خسته‌لغی نه‌در ؟

دیه صوردیغنده دوقتور « اوهو !... اوهو !... » دیه بر قاچ یاپه اوکسوزرکله اوکسوروب :

— شی !... هان شی !...

دیه میرلداندقدن صکره مقدمك آرقه‌سندن فاضله‌یه اشارتله الیله کوکسنی ابراز ایلیوب ورملکی آکلاتمق ایستدی. فاضله ایشی آکلامغله تلاشنی کتم ایده‌میوب :

— انشاالله کچریا !

دیدکده . دوقتور فاضله‌یه :

— آنی سزدن صورملی خانم ! بوحاله سز قویدیکز . ایو ایدرسه‌کز ینه سز ایده‌جکسکز ! حکیم اکا برشی یاپه‌میوز !...

دوقتورك بو سوزلری اوزرینه فاضله ینه اوکنه باقدی . ودرین بر دوشونمیه واردی. یوزنده‌کی حزن والم سسنده دخی نمایان اوله‌رق دترك بر سسله مقدمه :

— سزده یازیق دکلمی ؟ نه ایچون کندیکزی بوقدر اوزدیکز ! والده‌کزه آجیمدیکزمی ؟...

مقدم — فاضله بو کونه قدر بن سکا عشقمدن بحث ایتمدم. چوجقلقدن برو سکا اولان میل وعشقم هر حالله آشکار اولدیغندن بونی البته آکله‌مش ایدك ! فقط لساناً سکا عشقمی عرض ایتمه‌مش ایدم . صافی وپاك اولان بو عشقی شمدی سکا آکلاتمقده بر بأس کوره‌مم ! « هرکه راجامه زعشقی چاك شد : اوز حرص وعیب کلی پاك شد » بیت شریفی فحواسی اوزره بن غیری بو صافی وپاك اولان عشقمی سکا اظهاردن چکنمیورم. چونکه آرتق آنك مکتوم طوتیله‌جغی زمان کچمشدر . خسته‌لغم، رنکم، طورم، هپ بونی اعلان ایدوب طوریور . شمدی

بن حالمی سندن کیزلمکه مقتدر اوله‌بیلور می‌یم؟ هم‌ده نه‌ایچون کیزلیه‌یم ذاتاً سکا معلوم دکلمی؟ سنك غیبوبتکدنبرو دوچار اولدیغم احوالی ایشتدیکنده ذاتاً سکا معلوم اولان عشقمك درجه‌سنی دها ایوا کلامیه‌جقمیسین؟ باخصوص بنی شو حالده کوردکده آکلامدکمی؟ . . . بن خسته‌لغمك نه‌اولدیغنی بیلمیور دکلم! اولمك ایستدیکم‌ایچون‌او خسته‌لغمه ممنون اولیور ایدم. لکن شمدی یشامق ایستیورم. چونکه سن یشایورسین! . . . «دوقتوره خطاباً» طوغری سویله دوقتور! بن قورتیله‌بیلور می‌یم؟ خسته‌لغك دفع اوله‌بیله‌جك بر درجه‌سنده‌می‌یم؟

دوقتور — اوت! فقط شمدی‌یه‌قدرکی حالك تبدل ایدرسه، کندیکه بقار ایسه‌ك، کوکلکی راحت طوتار ایسه‌ك، کدری ویأسی اوزرندن آتار ایسه‌ك احتمال‌که قورتیلورسین!

مقدم — امین اول دوقتور! بوندن صکره یشامق ایستیورم! یشامق ایچون الدن کلنی یاپه‌جغم!

مقدم بویله سویلدکدن صکره کنیش برنفس آلوب فاضله‌یه‌دیدی‌که:

— آرتق بنی براقیه‌جقسین دکلمی؟... آرتق سن هرکس عندنده اولمش اولدیغك ایچون کیمسه سنی آره‌میه‌جق وکیمسه بزی بربرمزدن آییرمیه‌جق دکلمی؟ واقعا دها نصل اولوب‌ده بوراده‌بولندیغنی نقل‌ایتمدك ایسه‌ده نه‌لازم! سن حیاتده‌یین یا! بکا لازم اولان اودر. جاریه ایسه‌ك بدلکی شمدی ویریرم! ایسترایسه‌ك ایکی‌قاتنی ویریرز. واقعا سکا بتون وارم بدل اوله‌مز. لکن سکا ویرمش اولدقلری اقچه‌یی تأدیه واعاده ایدرز! کیده‌لم فاضله: کیده‌لم! نره‌یه ایسترایسه‌ك، نره‌سنی‌مناسب کورر ایسه‌ك کیده‌لم!... ایسترایسه‌ك اوزاق محلده برچفتلك آله‌لم. یاخود برکوشك اشترا ایده‌لم! ایسترایسه‌ك شورادن چوللره‌طوغری‌ایلرولیوب

عربانه قاتیله‌لم !... بکا یالکز سن کافیسین . شهرلرك زینت و آلایشنده کوزم یوق. یالکز سن بنم یانمده بولك . بن بشقه برشی ایسته‌مم !

فاضله ــ زواللی مقدم! بنم هنوز او آدمك تحت نکاحنده اولدیغمی اونوديیورمیسین ؟

مقدم ــ نه‌مزه لازم ! سن هرکس ایچون ناموجودسین یا !

ــ فقط بوغیبوبت اونکاحی فسخ ایتمدی ! . . .

ــ سنك حیاتده اولدیغکی بیلمیورکه منکوحه اولوب اولمدیغنی آرایه‌جق !

ــ عالمدن قاچمق ایچون عربان وعشیرتلره قاتیله‌لمی دیبوردك؟... مقدم! مدنیته صیغان شیلر بدویته صیغماز شهرلرك آلدیغی شیلری عربان قبول ایتمز!... چفتلکلرده، خالی محله‌کی کوشکلرده کندیمزی کیزلیه‌جك اولسه‌ق حالمز کیمسه‌دن مستور قاله‌مز ! . . . نه دیمك ایستیورسین مقدم ؟... نه یاپمقلغمزی تکلیف ایدییورسین ؟... بونی دوشونه‌رکمی سویلیورسین ؟ . . .

ــ سنك آرتق بنی ترك ایتمه‌مکلککدن بشقه برشی دوشونه‌مدم ! سنکله برابر بولنمقدن بشقه برشی ایسته‌مم !

فاضله تند چهره وسرت‌سسله ــ بونك ممكن اوله‌میه‌جغنی بیلمیورمیسین ؟ . . . مقدم شمدی بز بریمزك نه‌سی اوله‌مز احتمالی وار ؟... یوقسه سنك مترسك اولمه‌میمی ایستیورسین ؟ . . .

ــ یوق فاضله ! یوق ! بن سنی پك عالی طانیرم ! سنك قدر وقیمتك بنم عندمده پك بیوکدر! سن برملك وعفت مجسمه اولدیغك ایچون بن سکا پرستش ایدرم . سنك اخلاقك ، اوصافك کندك کبی کوزل اولدیغی ایچون بن سنی سورم . سن عشق دنیالان مقدس شیئه

لایق اولدیغك ایچون بن سنك عاشقکم!... بن سنك شمدی سویلدیککك کبی بر شی اولەکی عندمده فرض ایتمدم! سنك ایچون بو حاللرك تصوری بیلە عندمده اعتبارکی اخلال ایدر. سنی اودرکەده کورمکی تصور ایلیەجك اولسەم «سنك عاشقکم» دیمکە تنزل ایتمم!... بن یالکز سنکلە برلکدە بولنمنی، سنك یشادیغك یردە یشامغی، دائم سنك یوزیکی کورمکی، هرزمان سسکی ایشیتمکی ایستیورم! بشقە بر شی دکل!...

فاضلە حزین بر سسلە - بز بربرمز ایچون سنك دیدیکك کبی صافی و پاك اولان عفیفانە بر معیشتدە بولنسەق دخی بو صفت عفت آنجق بزم ایچون معلوم اولەبیلوب هرکس عندندە بن ینەسنك مترسکدن بشقە برشی صایلەمم! سن دە تأمل ایتسەك بورالرینی آکلارسین. فقط بنی کورمکلە وحیاتدە اولدیغمی آکلامقلە حاصل اولان سرورك سکا بورالرینی دوشوندرمیور! بر آز دوشوندیککك وقت بونی سن دە اکلایەجقسین!

- حقك وار فاضلە!... آه!... فقط سن یشایورسین یا! بودە بڭم ایچون بر نعمت!

- شمدی مقدم! نصل اولوبدە هرکس بنی انتحار ایتدی ظن ایلدیکی حالدە بورادە بولندیغمی سکا اکلادەیم.

- سویلە! سویلە! دیکلیورم!

- بنی انتحارە کدر ویأس مجبور ایلدیکنی بلکە ایشتمشسیڭدر.

- اوت بیلیورم! شفیقە یازدیغك مکتوبدن برپارچە خبر آلدم.

- یأسك صوك درجەسنە کلمکلە انتحار ایتمك اوزرە کیجە زوجمك خانەسندن چیقدم. کوشك دکزە یقین اولدیغی جهتلە چوق کچمکسزین ساحلە واردم. آرتق وقت کچیرمکسزین ایشمی بتیرمك اوزرە اورادەکی

قیانك اوزرینه چیقدم. حیاتی آرقه‌مده براقوب اولومه گیتمك ایچون یالکز برآدم آتمقلغم قالمش ایدی. او آنده ایچنده قرنداشجغمك بولندیغی خانه‌یه صوك برنظر عطف ایتمك ایچون باشمی آرقه‌یه چویردم. شفیقك اوطه‌سنده‌کی قندیلك ضیاسی پنجره‌دن کوربنیور ایدی. یورکم صیزلادی. متانتمی غائب ایتمکدن قورقدم. فقط صکره اوخانه‌نك ایچنده چکدیکم محنتلری درخاطر. ایدرك بکا راحت کوسترمه‌مش اولان دنیادن قورتیلیورم دیه ممنون اولیوردم. «بوراده قرداشمی براقیورایسه‌م اوراده والده‌می بوله‌جغم! الکصو کننده قرداشمك کله‌جکی برده اوراسی دکلمی؟ ای جهان فانی !... سندن قورتیلیورم. سن بکا هیچ کولریوز کوسترمدك ایسه ایشته شمدی بن‌ده سندن مستغنی‌یم! ظلمکی هانکی اهمیتکه کوه‌نه‌رك یاپیورسین فانیلکنه‌می ؟.. بن ابدی اولان برعالمده سعادت آرامغه وراحت ایتمکه گیدیورم...» دیدم وملك کبی طبیعتی وافعال حسنه‌سی حسبیله اهل جنتدن اولدیغنی قطعیاً امید ایلدیکم والده‌جکمه قاوشمق نیتیله «آنه‌جکم! نی آل» دیه‌رك کندیمی آتمق اوزره ایکن بو-ویلمش اولدیغم سوزك بکا کتیرمش اولدیغی خاطره ایجابندن اوله‌رق بردنبره طوردم. و «بن نره‌یه گیدیورم» دیدم. و « والده‌مك یاننه‌می؟ والده‌م اهل جنت اولملی. یا بنم شو حرکتم یعنی انتحارم ایجابنجه جنت قپولری قپالو بوله‌جق! والده‌م وسودکلرم ایله آیرو بوله‌جغم!.. بن راحت ایتمکه‌می گیدیورم یوقسه بو دنیاده‌کی موقت راحتسزلغی دها شدید ومدید اولان برعذاب ایله‌می مبادله ایلیورم. امان یاربی! بو نه دهشتلی حال! بن سعادت بوله‌جغم ظنیله نار دوزخه‌می گرفتار اوله‌جغم» دیه‌رك دوشونمکه واردم. آه! حیاتده ایکن بنی کوزه‌دوب صاقنان والده‌جکمك خاطره‌سی‌ده بنی بویله برخطای عظیمدن قورتاردی.

دیزلرم دترەمکە باشلادی . اولدیغم یرە اوتوریوردم . صانکە او آندە والدەمك خیالی کوزلرمك اوکندە تجسم ایتدی. بوخیال هر زمانکی تخیل ایتدیکم بی بکاکولر یوزلە بولنمیوروتکدیر آمیز برچهرەایلە کورینیور ایدی . سانکە بو خیال « ن ــــنی عقللی، مدبر ومطیع بر قیز دیە ســوردم ! صکرەدە او یولدە دوام ایلدیکك ایچون بنم روحم متلذذ اولیوردی سن پدریکە والدەکە اطـاعتسزلك ایتمدیکك حالدە خالقکە قارــو عصیانمی ایدیورسین؟ آنك نهی ایلدیکی برشیئلە عمل ایتمکەمی جسارت ایلیورسین . کیرو !... کیرو !... بن بو یولدە کلن اولادی یانمە قبول ایتمم » دییور کبی ظن ایلیوردم . آە ! مقدم مطلقا بکا اوزمان والدەمك روحانیتی امدادە کلمش ایدی. یأسك بکا نصل اعظم کبائری ارتکاب ایتدیرەجکنی دوشوندکجە توکارم اورپریور ایدی . مقدم! سنك دمینکی فوق العادەسرورینك ملاحظەیە میدان ویرمکسزین سویلتمش اولدیغی سوزلرایلە بنم اوزمانکی حالمی کوز اوکنە آلور ایسەك الکزیادە یأس ایلە درجۀ نهایەدە اولان سرور انسانی فوق العادە شیلر یاپمغە سوق والجا ایلدیکنی کورورز. اعتدال دە حاصل ایتمینجە برمهم ایشە تشبث نەقدر عبث اولدیغنی بولورز . بن، یشامق انسانك الندە اولمدیغنی بیلور ایسەمدە هر کســك ایستدیکی زماندە اولەمیەجکنی خاطرەمە کتیرمەمش ایدم . چونکە بونك ایچون بر بچاغی بر یرینە ایوجە صوقمق ویاخود ر طبانجە قورشونی بر یرینە یوللامق یاخود کندنی دکزە آتی ویرمك بو ایشی کورەجکندە شبهەم یوق ایدی . ومدت عمرمدە صوك تدبیر وچارە کوردیکم بوایدی. هیهات! نەبیوك تدبیرسزلك ایمش !... انتحاری هیچ برشی یاپمغە اقتدارلری قالمیوب هرشیدن نومید اولانلر ارتکاب ایلیورلر! حالبوکەهیچ برشی یاپمغەمقتدر

اولمدقلری حالده اوعجزلرنی جناب حقه قارشـو عصیانه‌می استعمال ایلیورلر!...موقت اولان برعالمده‌کی راحتسزلغه تحمل ایلیه‌مدکلری حالده کندیلرینی ابدی اولان بر عالمده‌کی عذاب الیمه آتمغی نصل کوزه‌الدیره بیلیورلر. آه‌مقدم بویولده‌کی ملاحظاتم بنم فکریمی تبدل ایتدردی. انتحار! مسکینلرك ! ضعیفلرك ! صبرسزلرك ! قورقاقلرك : اختیار ایلدکلری بر شیدر ! اوت ! انتحار ! محنته ! جفایه ! تحمل ایده‌میه‌جك قدر مسکینلر، فلکك جور وتعدیسنه قارشو کوکس کروب قارشو طوره‌میه‌جق قدر قورقاقلرك! مهاجمهٔ امواج حیاته طیانه‌میه‌جق قدر ضعیفلرك ! اوجاع واضطراب دله صبر ایلیه‌میه‌جك قدر متانتسزلرك ایشـیدر ! هیچ برمرد وقهرمان اولان کیمسه بوعجزی کوسترمز وانتحاری اختیار ایلمز !... بنم کبی اوکسزلکله بیویوب بونجه محنته طیانمش ! وفاسز ویورکسز برزوجدن کوردیکی نیجه جفالره صبر ایلمش ! مردلك ادعا-سنده بولنمش اولان بر قادینه بو مسکینلك وقورقاقلق یاقشورمی؟..دیه دوشوندم ! فانی اولان دنیاده راحت ایتمك وکچینمك ایچون بوقدر اوغراشمش وبوقدر صبر وتحمل ایلمش ایکن ابدی اولان مسکن حقیقیمی خراب ایتمك واوراده کندیمه عذاب حاضر ایلمك کبی بر دیوانه‌لکی بر درلو قبول ایده‌میه‌جکمی کوردم !... فقط نه‌یاپملی ؟ او زمان اوه عودت ایلسه‌م بنی کیررکن کوررلر ایسه، کیجه یاریسی نره‌یه کیتدیکمه دائر ایراد ایلیه‌جکلری سؤاله نه‌جواب ویرملی؟ هم آرتق بن اوخانه‌ده اوتوره‌میه‌جغم ! پدریمك یانه‌ده کیده‌میه‌جکم . آه ! نه دیدم‌ده بویله بر فکر ایله چیقدم . نیچون مجوهراتمی وپاره‌می یانمه آلوب‌ده علناً اوخانه‌دن چیقمدم . چونکه زوجم بنی اطلاقه راضی ایدی . آنك ایچون بندن یالکز برجواب بکلیور ایدی . شرع شریفك مساعده

ایلدیکی بر شیله عمل ایتمیوبده نه ایچون آنك نهی ایلدیکی بر شیئه تشبثه قالقشمش ایدم. قوجه‌دن بوشانمغه! چالیشوب یمکه! انسانلردن اوتاندم‌ده جناب اللهك نهی ومنع ایلدیکی برکناه عظیمی ارتکابه آندن اوتانمیه‌جقمی ایدم دییور ایدم! انتحاردن واز کچمش ایدم. فقط نره‌یه کیتملی؟ نه یاپملی؟ یانمده بر پاره یوق! آرقه‌مده اسکی وعادی چارشافمدن بشقه برشی یوق!... بو ملاحظه ایله بکا بر دترمه کلدی. کندمدن کچمشم!... کندیمه کلدیکمده اورته‌لق آغارمش ایدی. شبهه‌سز زوجمك توشکنده‌باغچوانلر، اوشاقلر قالقمش. آرتق بنم‌ایچون اوخانه‌یه کیمسه‌طرفندن کورلمکسزین کیره‌بیلمك احتمالی‌ده‌قالمه‌مش‌ایدی.

بو حال پریشانیتله قفامی ایکی اللرم ایچنه آلوب نه‌یاپه‌جغمی ونره‌یه کیده‌جکمی دوشونمکه واردم! بر کونلك غدام بر کیجه‌یی کچیرمك‌ایچون مسکنم یوق‌ایدی. هیچ برتدبیروچاره بوله‌مدیغمی کورنجه امیدسزلکدن کلان برحالسزلك ایله اللریمی یانمه براقی ویرمشم! صاغ الیمك قیانك اوزرینه دوشمسیله «طاق» دیه برصدا کلدی‌که بوصدا انکبی یموشاق بر جسمك چاریمسیله حصوله کلمیه‌جکی معلوم ایدی. برقیابه وبرده الیمه باقدیغمده پارمغمده هرکون طاشیمقده‌اولدیغم یوزکی کوردم وبویوزکی والدهم حیاتنده ایکن هرکون پرمغنده طاشیدیغی ایچون بنده طاشیر ایدم. ایشته اوزمان یوزکك طاشندن زیاده قارشومده برامید پارلادی! آرتق کندیمی برقاچ کونلر بلکه‌ده بر ایکی آی قدر اداره ایده‌جك بر ثروته مالك اولدیغمی کوردم. کمال متانتله یرمدن قالقوب یوریدم. اسکدار یولنی طوتدم.

مقدم — قیانك دبنده سزك بر بیله‌زیککز ایله برده مندیلکزی بولمشلر.

فاضله-منديل اكثری دوشيريلن برشی اولديغی ايچون دوشيرمش اولملی‌يم ! ديمك‌كه بيله‌زكده اليمك طاشه چارپديغنده آچيلوب قولمدن دوشمش !

سوزك بوراسنه كلدكده فاضله منديلنی چيقاروب يوزندن آققده اولان ترلری سيلدی. دوقتورده سركذشتی دكله‌منك مقدمه ويرديكی اضطراب وخلجانی كورمكده اولديغندن براز دكلنمه‌لرينی تكليف ايلدی. مقدمك ايچمسنه راضی اوله‌مديغی حالده ترك ايتديرمكه موفق اوله‌مديغی سيغاره‌نك بر دانه‌سنی ياقوب آنك النه طوتشدردی. كنديده بر سيغاره ياقدی . سيغاره‌لر بيتوب آتلدقدن صكره فاضله ينه سوزه باشلايوب ديدی‌كه :

ـ المده اوكون بر قويومجی‌يه كوتورديكی كبی يوز ليرا آلنه‌جق بر بوزك بولنديغی حالده اسكداردن استانبول جهته كچمك ايچون برايكی غروش قايق پاره‌سی يوق‌ايدی!... بركنارده كورديكم قايقجی‌يه تقربله:

ـ قايقجی! عجله بر ايشم وار! فقط اوده كيسه‌می اونوتمشم تكرار اوه دونمكله وقت غائب ايتمش‌اوله‌جغم اجرتنی صكره تأديه ايتمك اوزره هر قاچ غروش ايستر ايسه‌ك بنی استانبوله كچيررميسين ؟

ديدم . قايقجی كوزلرينی يرمغمده‌كی يوزيكه ديكوب بنم اجرتسز كچمك ايچون حيله ترتيب ايده‌جك بر كيمسه اولمديغمی تفهم ايله :

ـ پكی ! فقط وقت پك اركن دها قايغمی ايندرمه‌مش ايدم . براز طورك‌ده ايندره‌يم .

ديدی . بن :

ـ كيجه همشيره‌م خسته ديه خبر كلدی. كوج ايله صباحی ايده‌بيلدم. آنك ايچون اركن كچيورم .

دیه بر یالان اویدردم . آدجغز قایغنی ایندیروب بنی استانبول جهتنه کچیردی . ایرتسی کونی پاره‌سنی کوندرمك ایچون قایقجینك اسمنی صوروب اوكرندم.

استانبوله چیقدیغمده تنها و اوجرا سمتلره طوغری یوریمکه باشلادم. خانه‌لری خراب بر محله واردم. سکنه‌سنك هپ افقر اولدقلری آکلاشیلیور ایدی. قاضی کویندن اسکداره پیان یوریدیکم کبی قایغك بنی چیقارمش اولدیغی باغچه قپوسندن اوراره قدرده ایکی بچق ساعت مدت یوریدیکمدن تاب وتوانم قالمه‌مش. دیزلرم دتره‌مکده و شیشمش اولان آیاقلرم صزلامقده ایدی.

سوقاقدن کچمکده اولان بر اختیار قادین بکا باقوب نه آره‌مقده اولدیغمی صوردی.

کرا اوطه‌سی ایستدیکمی سویلدم . کندی قومشوسنده بولندیغنی سویلیوب بنی آلدی کوتوردی. کرایه ویریله‌جك اوطه بریر اوطه‌سندن عبارت ایسه‌ده بنم اوزون اوزادی‌یه بشقه‌سنی آره‌مغه نه وقتم مساعد ایدی نه‌ده حالم ! اوطه‌یی بکنوب قبول ایتدیکمی سویلدم . خانه صاحبلری بر زوج ایله زوجه وبرده کلینلك قیزلرندن عبارت ایدیلر. خانه صاحبه‌سی اشیامك چوق ولوب اولمدیغنی صوردی . بن‌ده آز برشی اولدیغنی وصکره کتیره‌جکمی سویلدم.

کیجه‌یی اویقوسز کچیرمك واوقدر یول یوریمکله پك زیاده آجیقمش ایدم . بر آز ییه‌جك تدارکنه قطعیاً احتیاج حس ایتدم ایسه‌ده بزه یوزك صاتلدقچه بر دیلم اتمك ایدنمك ممکن اوله‌مدیغنی آکلایور ایدم. بونك ایچون همان چارشویه کیتمك لازم کلیورسه‌ده بولندیغم سمتده عربه بولنماز. عربه بولمق ایچون برساعتلك یول یوریمك اقتضا ایدیور

ایدی . حالبوکه اوتورمش بولندیغم یردن قیمیلدامغه اقتدارم قالمه‌مش ایدی . همان بر یتاق بولوب ایچنه سریلمك ایستیوردم. فقط اتمك کبی آنی‌ده ایدنمك یوزیکك صاتلسنه وابسته ایدی!... یورغنلقدن کمکلرم اییرلمش کبی بر حالده بولنیور ایدم. کیجه‌دنبرو چکدیکم هم جسمانی هم ده معنوی یورغنلقلردن طولایی بیتاب و توان قالمش ایدم . آچ اولدیغم حالده اتمك آره‌مغه کیتمکه مجالم یوق ایدی!...

اوکله طعامی وقتی اولدیغندن خانه صاحبه‌سنك قیزینك آشاغیدن قاورویه کوتورمکده اولدیغی بر آز زیتون ایله یارم قیه مقداری اتمکی طوطه‌مك آچیق بولنان قاپوسندن کوردم. اکر ایستیه‌بیلمش اوله ایدم بو اتمکك بر دیلمنی بن آلدیغم حالده قالان قسمی ینه آنلری اداره ایده‌بیله‌جك قدر ایدی. آجلق بنی پك زیاده مضطرب ایتمکده واتمك ده کورشومده بولنمقده اولدیغی حالده آنك بر دیلمنی ایستیه‌مدم!... اوکونه قدر کوکل یاره‌لرینه تحمل ایدوب آغریلرندن ، صزیلرندن شکایتمله کیمسه‌یی راحتسز ایتمك ایستمدیکم کبی اوکون‌ده وجع جوعی تسکین ایچون الیمی بغریمه باصوب یره اوزاندم یاتدم!...

دیکلنمکه محتاج اولدیغمدن یاتدیغم یرك قوری تخته اولدیغنی حس ایده‌میه‌جك بر حالده بولنیوردم. اکر آجلقدن مضطرب بولنمسه‌م پك اعلا اویویه‌جقدم. بر مدت بو صورتله یاتدقدن صکره ویله طورمغله بر شی اوله‌میه‌جغنی کوردم . خانه صاحبه‌سنی چاغردم و صاتیله‌جق بر یوزیکم اولدیغندن بنمله برابر چارشویه قدر کیتمسنی رجا ایلدم . قادین بکره معنالی صورتده یوزیمه باقدی. بندن شبهه‌لنمکده وبلکه بر یردن چالدیغم بر شیئی صاتمق ایستدیکمی ظن ایتمکده بولندیغنی آکلادم. یوزیکك طاشنی آوجمك ایچنه چویرمش اولدیغمدن میدانده یالکز

خلقه‌سی کورینیور ایدی. قادینی تأمین ایتمـك و یاخود آنی پاره ایله اقناع ایلمك لازم کلدیکنی کوردم و دیدم‌که:

ــ امین اولکزکه صاته‌جغم شی کندیمکدر. بونکله برابر سزه نه؟... اکر بر تهمت اولسه بیله بکا عائد! بن یالکز رفاقت ایتمکزی ایستیورم‌که بونك اکرامیه‌سنی‌ده مع زیادة تأدیه ایلرم!

بو سوز خانه صاحبه‌سنی دوشوندرمکه باشلادی. خانه‌زندن، طعا ملرندن، اوستلرندن، باشلرندن افقرفقرادن اولدیغی آکلاشیلور ایدی.

ــ او قدر یوله کیتدکدن صکره باری نه اکرام ایده‌جکسین. بکا بر صاری آلتون ویره‌بیلورمیسین؟

دیدی. بن:

ــ ایکی دانه ویریرم دیدم. قادین شاشه‌لیوب ککه‌لیه‌رك:

ــ صحیحمی سویلیورسین؟

دیدی. بن:

ــ نه ایچون سنی آلداده‌یم.

ــ او حالده صاته‌جغمز نه‌در؟

ــ بر یوزك.

ــ او!... اویله ایسه دوشونمککمزین کیدرم قیزم. زیرا بو قویومجی چارشوسنده کیمسه طانیمز! شمدی‌یه‌قدر اورادن بر آلش‌ویرش ایتمك نصیب اولمدی. صکره بزی آره‌ه‌لرده بیلمزلرکه بولسونلر!

ــ امین اول کیمسه آرمز. چونکه مال کندیمکدر. فقط سز بکا اورتونه‌جك بر چارشاف بوله‌بیلورمیسین؟ بك عادی اولمسون کندیمککی ایله چیقمق ایسته‌میورم.

ــ قیزم عسکر دیکشی پاره‌سیله کندیسنه جهاز اولمق اوزر

بر چارشاف آلمش ایدی. فقط کندیسی برکره طوتمغه قیه‌مدیغی ایچون کیمسه‌یه‌ده طوتدرمغه قیه‌مز صانیرم. ایسترایسه‌ك سکا صاته‌لم.

— قاچ غروشه آلدك ایسه بن ایکی قاتی ویریرم.

خانه صاحبه‌سیله آره‌مزده کچن بو محاوره اوزرینه بن یوزکی میدانه چیقاردم. بونك طاشنی خلقه‌سندن چیقارمسی ایچون زوجنی چاغرمسنی سویلدم. بن بوخانه خلقنه پاره ایله هرشی یاپدیره‌بیله‌جکمی بیلیور ایدم. زیرا آلتون سوزی آنلری سرخوش ایلمش ایدی.

خانه صاحبی باشلانمش برقصقاج ایله یوزکك طاشنی چیقاره‌بیلدی. یوزکك طاقمه‌مسی ایچون خلقه‌سیله صاتمغه جسارت ایده‌مه‌مش ایدم. او صاحبنك بزه بر عربه کتیرمسنی سویلدم. قادین عربه سوزنی ایشیدنجه اوکونه قدر قیزی عربه‌یه بنمه‌مش اولدیغندن آنی برلکده آلمه‌مز ایچون رجا ایلدی. بن‌ده موافقت ایلدم. خانه صاحبی سرعتله یوریدیکندن برساعت صکره عربه‌جینك یاننه بنمش اولدیغی حالده عربه‌یی کتیردی. اوکون اوزمانه قدر ایچنده بولنمدیغم برفقرالق عالمنده بولندیغم کبی حزن وکدرك‌ده همان صوك درجه‌سنده اولدیغم حالده خانه‌صاحبه‌سنك قیزینك اوکون مدت عمرنده ایلك دفعه اوله‌رق عربه‌یه بینديکی ایچون الك بختیار کونی اولوب سرورندن آغزی قولاقلرینه واریيور ایدی.

چارشویه واردیغمزده قویومجی چارشوسنه کیتدك. یوزمده‌کی بچه‌یك قالین اولدیغندن بنی کیمسه طانیمق احتمالی یوق ایدی. قویومجینك برینه کیدوب یوزکی کوستردك. اللی لیرا ویردی. یوزکك آلتمسی ایکی یوز لیرایه اولدیغنی ایشتمش ایدم. برشی عجله صاتلدیغی زمان یاری پاره‌سنی ایده‌جکی حالده بویله اوآنده صاتمق ایستلدیکی زمان یاریسنك یاریسنی ایده‌جکی معلوم اولدیغی جهتله بن همان راضی اولدم. قویومجی

پاره‌لری تأدیه ایلیه‌جکی زمان بزدن بر کفیل ایستمسونمی ؟ بوراسی نم خاطریمه گلمه‌مش ایدی. قویومجی‌یه:

ــ کفیل بوله‌بیلورم . فقط بك مستعجل ایشم وار ! صرف ایده‌جك وقتم اولسه بن طاشمی سکا اللی لیرایه ویرره‌می‌یم . سنك دکانك دها بری اولدیغی ایچون سکا کوستردم . ویر طاشمی بکلامکه وقتم یوق! بزم بیلدك قویومجی‌یه کوتوره‌یم.

دیدم. قویومجی:

ــ ایشته او بیلدیککز قویومجی‌یی بکا کفیل کوسترسه‌کز.

ــ بن اورایه قدر کیده‌جك اولدقدن صکره نیه آکا صاتمیه‌یم! کندیسنه ویرمیوب‌ده آندن کفالت ایستمکه اوتانمزمی‌یم.

دیدیکمده قویومجی طاشی الندن قاچیرمقده وبوله بیوك بر کاری غائب ایلمکده اولدیغنی کورنجه همان پاره‌لری صایوب طاشی آلدی. ایلك ایشم سمیدجی طابله‌سنك باشنه کیتمك اولدی . بر دیلم پینیرده آوب سمیده قاتق ایدرك ییدم. بوش معده‌می سرت سمید بتون‌بتون قازیدی. فقط‌هرحالده بر آز آجلغی کیدردیکندن دها درمانلیجه یوریمکه باشلادم . اورادن یورغانجی چارشوسنه کیدوب بر طاقم یتاق تدارك ایتدك. چماشور وانتاریلك‌ایچون‌ده‌پاتسقه‌وبصمه آلدق. وبر آزده یه‌جك تدارکندن صکره خانه‌مزه عودت‌ایلدك. پاره‌نك‌اون‌لیراسنی‌صرف‌ایتمش ایدم. چونکه‌چپلاق‌ایدم. آرتق‌اسـتانبولده‌طورمق نم‌ایچون‌اوله‌میه‌جغی جهتله یتیم طیشارو ییتمك اوزره بولنان بر فامیلیا خلقنه خدمتجیلکه کیروب برابر کیتمك اولدیغندن اوطه‌یه عائد اشیا آلمدم. ایستدیکم کبی بر بولنجیه قدر خانه صاحبلرینك طباغی چناغی ایله اوله‌بیلوب انلره کرا مقابلی بر آز پاره ویرمك فکرنده ایدم. او صاحبنك قیزینك

چارشافك پاره‌سنی ادا ایلدم. وعد ایلدیکم ایکی آلتونی او صاحبه‌سنه زوجنك یاننده ویردکدن صکره ایکی دها چیقاروب اوزاتدم.

— بو نه؟

دیدیلر. بن

— بوده حق سکوتکز! خانه‌کزده بنم بولندیغمی و چارشویه کیتدیکمزی والحاصل بکا عائد هیچ برشیئی کیمسه‌یه سویلمیه‌جکسکز. خانه‌کزده بر کراجی قادین بولندیغندن بشقه کیمسه برشی بیلمسون!

دیدم. خانه‌صاحبلری مع‌الممنونیه بو تکلیفه رضا کوستردیلر. درت آلتونی زوج ایله زوجه بولشدیلر. قیزلرینك‌ده آغزینی طوتمق ایچون آکاده بر آلتون ویردم. کنج قیز سوینجندن چیلدیره‌جق کبی بر حاله کلدی. فقط اللرنده‌کنه قناعت ایلیه‌مدکلرینی کوزلرینی المده‌کی کیسه‌دن آییره‌مدقلرندن اکلیوردم. خانه‌صاحبنه برده مجیدیه‌ویروب بنی اسکداردن استانبوله کچیرمش اولان قایقجینك اجرتنی تأدیه ایتمك اوزره کوندردم. آرام اولمق اوزره بکا یوقاروکی اوطه‌لرینی ویروب کندیلری آشاغی‌یه ایندیلر. ایستدیکم حالده یه‌جکمی‌ده پشوره‌جکلرینی سویلدیلر. آلدیغمز ارزاقدن برقاب‌شی پشورملرینی تنبیه ویاریسنی زوج ایله زوجه ایچون آییروب یاریسنی‌ده قیزلریله بنم ایچون آیرو قابه قویملرینی تنبیه ایلدم. هر زمان یمکه موفق اوله‌مدقلری صیجاق یمك یه‌جکلرندن طولایی تشکر ایدرك اوطه‌دن چیقدیلر. پك آج اولدیغمدن سمید بنی طویوره‌مامشدی. یمك پشنجیه‌قدر بکلیه‌میه‌جکمی کوروب بر آز اتمك ایله زیتون آلمق اوزره قیزجغزی بقاله کوندردم. کتوردیکنده کندیسیله برابر ییدك. مدت عمرمده او زمانه قدر ییدیکم یمکارك اك

طاتلیسی بکا اوزیتون ایله اتمك کلدی. آلمش اولدیغم یتساغی سروب ایچنه یاتدم. پاره کیسه‌سنی یاستدیغمك آلتنه قویدم. اویومشم! آقشام اولدقده پیشوریلان یمکی خانه صاحبنك قیزی کتوردیکنده بنی اویقودن اویاندردی. اویاندم ایسه‌ده کندیمی طوپلایه‌میور ایدم. وجودمده برقیرقلق، باشمده بر آغرلق وار ایدی. غیرت ایله قالقوب بر آز ییه‌جك یمکه چالشدم ایسه‌ده بوغازمدن برشی کیتمیوب یوزکمی قبارمش کبی حس ایدییوردم. زورایله برقاچ لقمه شی یدکدن صکره تکرار یاتدم. اویومق اوزره کوزلریمی قپادم!...

کوزلریمی آچدیغم زمان قارشومده کی بر علاج شیشه‌سیله بر فنجان نظر تحیرمه چارپدی. نه اولدیغنی آکلامق ایچون آلمق اوزره الیمی اوزاتمق ایستدیکمده اکا مقتدر اوله‌مدیغمی، هیچ بر اعضامك قیملدانمغه اقتداری اولمدیغنی وباشمك یاصدقدن قالقه‌مدیغنی کوریوردم. اوزاتمغه چالشدیغم الم کوزیمه ایلشنجه خوفمدن حایقرمق ایستدم. فقط سسم پك اینجه، پك یواش چیقه‌بیلدی. امان یاربی! الم نه حالده ایدی!... قوب قوری کمیك قالمش. طمارلری میدانه چیقمش! برچوق مشقتله قوللی صغایوب باقدم. اینجه بردکنك کبی اولمش، اوف!... بونه حال! بن نه اولدم؟... آقشام پك حالسز مجالسز اوله‌رق یاتمش اولدیغمی خاطرلیورم اما ایرتسی کونه قدر نصل اولدی‌ده بن بو حاله کلدم دیه دوشونیوردم. نه اولدیغنی، نه کچدیکنی صورمق ایچون اطرافمه کوز کزدیروب برکیمسه آرادم یانمده کیمسه یوق! سسلنمکه‌ده قدرتم یوق!.. بر آز صکره آیاقلرینك اوجنه باصه‌رق، یواش یواش یوریه‌رك خانه صاحبه‌سنك قیزینك کیردیکنی کوردم. قیز یانمه کلوب النی آلنمه قویدی. بن کندیسنه ضعیف بر سسله:

ـ بن نه اولمشم ؟ . . .

دیه صوردم .

ـ خسته اولدیکز !

ـ ات دون آقشام پك فنا حالده کوزلریکزی قپادیغمی بیلیورم اما!..

ـ اصل دون آقشام . سز خسته‌لنه‌لی بوکون اونبر کون !

قیزك بو سوزی اوزرینه شاشه‌لادم . فقط اوقدر سویلشمکلکمده نی یوردیغندن بر آز دکلندکدن صکره دیدمکه :

ـ بن بورایه کله‌لی اونبر کونمی اولیور ؟

ـ اوت ! او کیجه کوزلرکزی قپایوب یاتدقدن صکره بر دها قالقمدیکز سویلدیککز سوزلری ایشتمدیکزی اکلادیغمزده بابام بر حکیم کتیردی . کلن حکیم حمادن یاتدیغکزی و طالغین بولندیغکزی سویلدی. بز سزك آغزیکزه سوت ایله ات صویی آقتدق ! ایشته دها شمدی کندیکزه کلدیکز !

قیزجغزك سویلدیکی سوزلر بکا حیرت ویریور ایدی. بویله فقیر ادملرك بکا حکیم کتیرمك ، ات صویی و سوت ایچرمك کبی شیلری پك غریب بولیور ایدم. فقط ضعفیتم دها زیاده‌سنی دوشونمکه براقمیور ایدی .

والحاصل بن کندیمه کلدکدن صکره‌ده فی الواقع ات صویی وسوت ایله بسلنیور ایدم . بوحالی بنم صکره‌دن تأدیه ایتمکلکم اوزره خانه صاحبنك ویره‌جکی آلیش وریش ایتمسنه ویردم. بونلرك مروتنی تقدیر ایله آنلره اکرام ایتمکی تصمیم ایلمش ایدم! ایش اون کون ها اویله‌جه کچدکدن صکره آرتق بن یتاغمك ایچنده اوتوره‌بیله‌جك بر حاله کلدیکمده بونلرك حسابنی کورمك و کندیلرینه‌ده اکرامیه‌لرنی ویرمك اوزره

کیسه‌یی چیقارمق ایچون الی یاصدیغمك آلتنه صوقدیغمده نه باقه‌یم! بر شیلر یوق کیسه‌نك برنده یللر اسیور!...

بن اولومی آره‌مقده اولدیغم حالده بویله بیوك بر خسته‌لقدن بوکونی‌ده کورمك ایچونمی قورتلدم؟ دیه‌رك بکا بر حزن کلدی. آغلامغه باشلادم. ضعفیتدن کوزلرمدن پك آز یاش کلیوردی. یاخود ایوجه اغلایه‌میوردم.

او صباحینك قیزی ایچرویه کیردیکنده والده‌سنی چاغرمسنی سویلدم. قادین کلدی. باشمك آلتنده‌کی کیسه‌یی صوردم. خسته‌لغم ایچون صرف ایلدکلرینی سویلدی. آنلرك بکا کتیردکلری حکیمك ویزیته‌سی بر مجیدیه‌دن زیاده اوله‌میه‌جغنی و احتمالکه ایکی دفعه‌دن زیاده کتیرمدکلری شبهه‌دن وارسته اولدیغی حالده اوتوز بش لیرانك هپسی‌ده بنم خسته‌لغمه کیتمش؟ اون یدی اون سکز کون مدت ظرفنده اوتوز درت لیرالق علاج ایله ات صوینی وسوت ایچمشم؟... دیه دوشنیوردم. امکانسز اولدیغنی بیلور ایسه‌مده بن بوخانه خلقندن بوندن بشقه نه بکلیه بیلور ایدم؟ بنی صوروب سؤال ایتمکسزین، کیم اولدیغمی اوکرنمکسزین اوخانه‌یه پاره ایچون قبول ایتدکاری حالده پاره ایچون بوقدرجق بریالان سویله‌ملری استبعاد اولنه بیلورمی؟ بو حالده آنلردن شکایته کندمده بر حق کورمدم. فقط او خسته حالمله بر پاره‌سز قالمش اولدیغمی کورنجه بر آه جانکاه صالویروب آنلره دیدمکه:

— آه!... نه ایچون بکا حکیم کتیردیکز؟ نه ایچون بکا باقدیکز؟ کاشکه بن اوله ایدم‌ده سز اوپاره‌لری آله ایدیکز. چونکه اولدکدن صکره بکا پاره‌نك لزومی قالمز ایدی. فقط شمدی یشایورم پاره‌یه احتیاجم وار!...

بنم بو سوزلرمك اوزرینه او صاحبه‌سی :

ــ آ!... قیزم نه ضرر وار . سنك جانك صاغ اولسونده بر شی دها کتیرسین صاته‌رز .

دیدی . بن تبسم ایدرك :

ــ بن یشامق ایستیوردم!... وبشقه صاته‌جق بر شیئم یوق!... دیدم ایسه‌ده قادینك بوكا ایناندیغنی طورندن اكلادم .

خسته‌لندیگم كوندن بر آی صكره خانه‌نك ایچنده كزینمكه باشلادم. اوزمان خانه صاحبلری بنم كیسه درونده‌كی پاره‌لریمی خسته‌لغمك ایلك كونلرنده یعنی اون‌یدی اون‌سكز كون ظرفنده بتیرمش اولدقلرندن‌شمدی‌یه‌قدر بر چوق بورج ایتدكلرینی سویلدیلر . بونلرك تأدیه‌سی ایچون پاره ایستدیلر. واقعا خسته‌لغمده كندیمی بیلمدیكم ایچون صرف ایتدكلری پاره‌نك حسابنی ویره‌میه‌جك ایسه‌مده كندیمه‌كله‌لی یدیكم ییه‌جكك حسابنی كورمك بنم ایچون ممكن ایدی . لكن آنلری نصل كوجندیره بیلور ایدم‌كه دها انلرك خانه‌سنه صیغنمغه احتیاجم وار ! آنلر بر لقمه اكمك ویا‌اثر ییه‌جك ویرمزلر ایسه آچ قاله‌جق ایدم! هنوز بریره كیتمكه، ایش ایشلمكه اقتدارم یوق. كوچ حال ایله یوریه بیلیور ایدم. كندیلرینه یاردم اولدیغنی اكلاتمق ایستدم. یالواردم یقاردم. بردرلو‌یوز اكلاده‌مدم. كوزللك ایله ویرمدیكم حالده بنی محكمه‌یه كوتوره‌جكلرینی سویله‌سونلرمی ! . . . امان یاربی! بن كندیمی كیزله‌مك ایستدیكم حالده نصل محكمه‌یه كیدرم دیه‌رك بنی بر خوف استیلا ایلدی. او صاحبلری بكا اولان زعاشكارانه معامله‌لرینی تهدیداته چویردیلر . قادین دیدی‌كه :

ــ یوزكك پاره‌سی بتدیكی وقت نره‌دن پاره بوله‌جق ایدك ؟

ــ او پاره بیتمدن اول بن خدمتجیلكه كیرمك نیتنده ایدم.

دیدم. فقط بو سوزلرم بر ایشه یرایه‌مدی. ممکن دکل فکرلرندن واز کچمیورلر ایدی، نهایت:

ــ پاره‌م اولمدیغی کبی صاته‌جق برشیئم‌ده یوق. کندیمی‌می صاته‌یم؟

دیدم. بو سوزم کندمجه برفکر حاصل ایلدیکی کبی قارشومده کیلرده دخی عیناً اویله برفکر حصوله کلدیکنی چهره‌لرندن آکلادم. کیمسه‌م اولوب اولمدیغنی سؤال ایلدکلرنده بنی آرایوب صوره‌جق کیمسه‌م اولمدیغنی سویلدم! ذاتاً خدمتجیلك ایله بر یره کیده‌جك اولدقدن صکره بونلرك‌ده شرندن قورتلق اوزره جاریه صفتیله صاتیلوب بندن ایستدکلری پاره‌یی آنلره ویرمکی دوشوندم. اکر ممکن اولورسه بنی طشره‌یه جاریه اوله‌رق صاتملرینی تکلیف ایلدم. بونلر برچوق دوشوندکدن صکره خانه صاحبی اقدمجه اسیرجی دلاللغنده بولنمش اولدیغندن وبر اسیرجی معیتنده بر قاچ کره‌لر مصره کیدوب کلمش اولدیغی جهتله او خصوصه وقوفی بولندیغندن بحثاله بن رضا کوستردیکم حالده وحقیقةً بر آره‌یه‌جق کیمسه‌م اولمدیغی صورتده بونی یاپه‌بیله‌جکلرینی بیلدردیلر. فقط صاتلمقلغم ایچون دها کندیمی طوپلامق لازم ایدی.

اوصاحبنك قیزندن برآیینه ایستیوب یوزیمه باقدم. زوجمك خانه‌سندن چیقه‌لی آیینه‌یه باقه‌مش ایدم. نه کوره‌یم!... کوزلرم چقوره قاچمش! بکزم اوچمش! کیمسه‌نك جسارت ایدوب‌ده پاره ویره‌جکی برحالده دکلم!

صاتدقلری وقت ایجه پاره آله‌جقلری تصوریله بنی کولباصدی وسائر مغذی شیلر ایله پك کوزل بسلمکه باشلادیلر. اون بش کون صکره ایجه کندیمی طوبله‌مش ایدم.

والحاصل اوصاحبی‌یانمه دیکر بر آدم دها آله‌رق بنی‌مصره کوتوروب

صاتدی. آز بر مدتده برقاچ قاپو طولاشدم. زیرا بنی خدمت خلایقلغی ایچون کوزل بولوب ایستمیورلر. بن ده اوطه‌لق اولمق اوزره صاتلمغه راضی اولمیور ایدم! الك صوکنده بنی بر کارجی آلوب بورایه کتیردی. محترم افندینك قوناغندن آلدیلر. یرم یك ایودر. خانم خدمتمی تقدیر ایدیور. قیمتمی بیلیور. ایکی دانه الماس کبی قیزلرینی بکا امانت ایتدی. هر شیلرینه بن نظارت ایدییورم. معیتمده درت دانه جاریه وار. بن امر ایدیورم. آنلر چالشیور. بن ترتیب ایدییورم آنلر ایشلیور. باقدیغم ایکی قیزلرك کندیلری کبی اخلاقلری ده کوزل. بیوکی فستقلغده تصادف ایتدیکمز کون بنم یانمده ایدی.

فاضله بو سوز ایله انیسه‌نك مقدمك نظرنده نه اهمیتده بولندیغنی وانیسه‌نك آنی سودیکی حالده مقدمك هیچ اولمزسه آنی بکنوب بکنمدیکنی آکلامق ایستیور ایدی. سوزك بوراسنه کلدیکنده مقدمی بر جوابه مجبور ایتمك ایچون طوردی. فقط مقدمك اکا دائر برشی سویله‌مدیکنی کورنجه دیدی‌که:

— آنلر اکثری فستقلغه کیدر بلکه کورمشسکزدر.

مقدم — بیلمیورم دقت ایتمه مشم.

— بنی کوردیککز کونده بنمله برابر ایدی.

— بن سندن بشقه کیمسه‌یی کورمیوردم!...

— نظره چارپاجق درجه‌ده کوزل بر قیزدر.

— فاضله! کونش اولدیغی زمان آیك نوری کورینورمی؟...

مقدمك بو سوزی اوزرینه ایکی طرفه‌ده بر سکونت کلدی. بر مدت صکره مقدم سوزه باشلایوب دیدی‌که:

ـ فاضله آرتق سنی بر دها کوره‌میه‌جکمی‌یم ! سندن بر خبر آله‌میه‌جقمی‌یم !

ـ باق سه‌ك آ! مقدم ! اکر آره‌مزده‌کی مناسبت وحقوق یالکز برزمان بن سنك نشانلك بولنمقلغم اولسه ایدی بزم بردها بربرلریمزی دوشونمك ویکدیکریمزی آره‌یوب صورمقلغمز هیچ مناسبت آلمز ایدی. فقط کندیمی طانیدیغم وحالا خاطرلیه بیلدیکم زمانلرده بن والده‌مك یاننده سنك والده‌کی کوردم. اکا «همشیره‌م ویکانه محبهٔ‌وفاشعارم» دیدیکنی ایشتدم. والده‌م کنج یاشنده خسته‌لنوبده بردها قالقمق نصیب اوله‌میان یتاغه دوشدیکی زمان بن والده‌کی آنك باشی اوجنده بولدم. معالجه‌ده قصور ایدلمسون دیه‌رك وقت وساعتنده الیله علاجنی ویرن او مرؤتکار قادین ایدی. پدرمده آنك بردرجه انسانیت ووفاکارلغنه منتدار اوله‌رق اکا دعا ایلیور ایدی .... بیچاره والده‌جکم اجلدن کندینی قورتاره‌میه‌جغنی آکلادیغی زمان اولادلرینی اکا توصیه ایلمش ایدی. آه ایو خاطرلیورم! پك کوچوك دکل ایدم . اوزمان ننه‌جکم والده‌که سویله‌مك ایستدیکی برشیئی برچوق ککه‌لیوب نهایت سسی دتره‌یه‌رك، کوزلرندن یاشلر آقارق سویلیه بیلدی . بن کوشه‌ده اوتوریور ایدم، ایشتدم ! والده‌م کندی وفاتندن صکره زوجنك تأهل ایلیه‌جکی جهتله اولادلرینی حمایه‌وکله‌جك اولان اوکی والده‌نك شرندن محافظه ایچون سنك والده‌که امانت ایلیور ایدی. بر جوانك اولومه محکوم اولدیغنی آکلادیغی برزمانده اولادلرینی دوشونمك جهتندن زوجنك تأهلنی تخطر نه‌قدر فجیع برحالدر. زواللی ننه‌جکم ! جوانلقده قیه‌مدیغی حیاتنی، حیاتنه دکشمدیکی اولادلرینی ، محبتنه طویه‌مدیغی زوجنی ترك ایتمکی دوشونمکده ایکن او سوکیلی زوجنك تأهل ایلیه‌جکنی دوشونمك ایله حاصل اولان اضطرابی خسته‌لق

اضطرابنك اوزرينه كلمكله دها زياده مضطرب اوليور ايدى . صوك نظرى اولا بزه ، صكره سنك والده‌كه ايدى‌كه بو نظر صوك ايشى اولادلرينى اكا تسليم وامانت اولديغنى بنم كبى سكز ياشنده‌كى بر چوجغه آكلاده‌جق قدر آشكار ايدى . والده‌م وفات ايدنجه پدرم بردنبره يأسله انتحار ايتمك اوزره ايدى . آنك عقلنى باشنه كتيرن سنك والده‌ك ايدى . او حالده والده‌ك بزى يتيملكدن قورتاردى ديه‌بيلير ! منور خانم اوكسزلكمزده بزه والده‌لك ايتدى . مقتدر اوله بيلديكى درجه‌ده بزى حمايه ايتدى . اوكى والده‌مز ايله اوغراشدى . يجه‌لشدى . راحتى منور خانمك خانه‌سنه كيتديكمز وقت كورر ايدك ! آنك يانىنده بولنديغمز زمان كولر ايدك ! مشفقانه بر نظرى آنك كوزلرنده بولديغمز ايچون كوزينك ايچنه بقار ايدك . محبانه ودوستانه بر مصاحبتى سنده بولديغم ايچون سنكله قونوشمقدن محظوظ اولوردم . كندى اويمزده جالبه‌نك چوجقلرى كوروب آغلامسون ديه چيقاروب اوينامق ممنوع اولان اويونجقلرى سنك يانىنده بولديغم وسربست سربست اويناديغم ايچون سندن آيرلمق ايستمزدم . بز راحت وسكونى سزك اويكزده ، سعادت وبختيارلغى سزك يانكزده بولور ايدك . خانه‌مز ايچنده‌كى جفالر ايچون آنجق سنك والده‌كدن استمداد ايديه بيلور ايدك . ايشته مقدم سن بو قادينك اولاديسين ! بزم حاميمزك ، مددكارمزك اوغليسين ! بونجه سنه‌لك شو مناسبت وبوقدر حقوق اونوديلور شيلردن دكلدر . شمدى اوقادينك اوغلى خسته بولنيورده بن آندن خبر آلمق ايستميه‌يم بو قابلى ؟ ...

— تشكر ايدرم فاضله .

او آره‌لق اوزمانه قدر سكوت اوزره بولنمش اولان دوقتور :

— اوف ! ... اوف ! ... اوف ! ...

دیه اوچ دانه سورکلی « اوف » صالوروب:

ـ امان! شمدی چاتلیه‌جغم! فنا اولیورم بکا بر طبیب بولکز!..

دیمکله . مقدم:

ـ نه اولیورسین ؟

دیه صوردی. دوقتور:

ـ دمندنبرو سن سویلیورسین او سویلیور. هیچ بو آدمده نه حاله کیریور دیه دوشونمیورسکز.

مقدم ـ یا دوقتور ! بزم جانمز یوقمی ؟ بز نیجه سنه‌لر بو محنتلری چکمش وتحمل ایتمشز!

دوقتور ـ نیجه سنه‌لر تحمل ایتمشسکز اما سزده آنلره ایشته بر چوق سنه‌لرده کرفتار اولمشسکز ! بکا اولدیغی کبی بر چوق سنه‌لرك وقوعاتی بردنبره ایچکزه طولامامش یا! یورکم چاتلایه‌جق. بوتحمل اولنور حال دکل!...

بونك او بر ینه آغلامقده اولان مقدم ایله فاضله کورلرندن یاشلر آقمقده اولدیغی حالده کولمکده باشلادیلرکه آغلامق ایله کولمه‌نك بر برینه قارشمسی غریب بر منظره تشکیل ایلدی.

بر آز سکوتندن صکره . فاضله دیدی‌که:

ـ عمریمزده کچیردیکمز آوانك اك سرورلیسی ایام صباوتمزدر دکلی مقدم؟...

ـ اوت ! چونکه اوزمانلر بربریمزی کورر و بربریمزله قونشور ایدك. سن تستر ایلدکدن صکره فلاکتمزه قدر دوام ایدن وقت دخی اك بختیار زمانمز ایدی . چونکه دائمی اوله‌رق برلشمکلکمز ایچون قطعی بر امید و انتظار ایله یشایور ایدك.

فاضله ـ چوجق ایکن بزم اوده بزه هیچ چوجقلغه مساعده ایدلمدیکی و یریمزدن قیملدامق قباحت کورلدیکی ایچون سزك قوناغه کلدیکم زمان کندیمی بر حریت ایچنده کورەرك ایستدیکم کبی قوشمغه و سربست سربست قونشمغه جان آتارایدم. او حالده اودەکی جفا و محنتی اونودردم. کندیمی بر سعادت ایچنده بولور ایدم. او بزده بن هیچ بر ایستدیکمه نائل اولەمیوردم . سزده ! بن نه یی بکنور ایسەم سن بکا ویریور ایدك . اوه کوتورمکلکمی رجا ایلدیککده آنی اوراده اوکی قرداشلریمك الندن آلەجقلرینی بیلدیکم ایچون آنی سکا امانت براقەرق تکرار کلدیکمده اوینایور ایدم . باغچواندن ایشیدەجکك تکدیری دوشونمیەرك اك کوزل چیچکلری بنم ایچون بولیور ایدك . والدەکدن قورقمنی اونودەرق سوسلی اوطەلرك تنظیماتنی بمله اوینامق ایچون آلت اوست ایدەیوردك. آه! بینمزدەکی محبت نه کوزل و نه صافی ایدی. آه! اوزمان نه قدر بختیار ایدك دکلمی؟ مقدم.

ـ آه! چوق! پك چوق بختیار ایدك.

فاضله مقدمك کوزلرینه کوزلرینی دیکوب:

ـ اکر ایستر ایسەك! بز بو بختیارلغی تازەلیەبیلورز.

دیدی . مقدم نظرینی یره دیکوب دوشونمکه باشلادی . فاضله تکرار سوزه کیریشوب:

ـ صباوتمزدن صکرەکی ایامی اونودەلم ! محبتمز اخوتده قرار قیلسون .

دیدی . مقدم ینه جواب ویرمیور دوشینور ایدی . بر مدت تفکردن صکره مقدم دیدیکه:

ـ نه ایچون بویله بر باغ ایله کندیمزی باغلایه‌لم فاضله ! بلکه بر کون سن حز قالورسین !...

ـ نصل اوله‌بیلور ؟

ـ طلاق یوقمی ؟

ـ وار ایسه‌ده بنم ایچون یوق دیمکدر. چونکه بوندن صکره بن کندیمی میدانه چیقاره‌جق دکلم . بن نه ایچون انتحار ایده‌مدیکمی سکا آکلاتدم . سن‌ده بوکا بویله‌جه اینانذك . چونکه قلب اصحابندنسین فقط هر کس بنم بو سوزلریمی حقیقتی وجهله قبول ایدرمی ؟ بنم قورقاقلقدن قرار ویرمش اولدیغم انتحاره جسارت ایده‌مدیکمه ودسیسه کارلقدن فرار ایلدیکمه ذاهب‌اولانلرده بولنمزمی؟ وجدانسزلرك بری‌ده بنم زوجم اولدیغی ایچون او سوء ظنلره‌اك زیاده ذاهب اولانلردن بری‌ده اواولور. بن‌سنکله ازدواج ایده‌جك اولورسه‌م هرکسك «بونك حیله و دسیسه ایله زوجنك خانه‌سندن قاچمقدن مقصدی مقدم بکه وارمق ایچونمش» دیه‌جکلرنده شبهه یوقدر. احتمال‌که بو دسیسه‌کارلقده سنی‌ده مشترك طوتارلر. ایکیمزی‌ده عالم یاننده اتهام ایتمکه بوندن بیوك دلیل اوله‌مز. بلکه‌ده بوحیله‌یی یاپدی دیه‌رك زوجم عناد اولمق اوزره بنی تطلیق ایتمز. برچوق اذا وجفالر ایدر . بن اوجفالردن قورتلمق ایچون اولومه راضی اولمش انتحاره قرار ویرمش ایدم .

ـ فاضله سویله‌مك ایستدیکم سوزی سویله‌مدن اول سکا بر شی صوره‌جغم حالا زوجنی سویورمسین ؟

ـ آندن نفرت ایدیورم ! استکراه ایدیورم .

ـ اوحالده یا زوجك وفات ایده‌جك اولورسه !...

ـ کندی بختیارلغمز ایچون بردیکرك اولومنی بکلمك نه مدهش

حالدن مقدم ! حالبوکه هنوز پك کنجدر . دها یشایه‌جق چوق سنه‌لری وار .

— حقك وار ! رمزی کنج ! صاغلام ! بن ایسه خسته‌لقلی ! ورم! اولدیغم حالده کندیمی اونودوب آنك اولومنی دوشنیورم ! نه غفلت !... لکن رابطهٔ اخوته نه حاجت؟ بر بریمزی طانیورمی‌یز ؟ محبتمزك صافیتنی بیلمیورمی‌یز ؟ فاضله بن یکرمی طقوز یاشنه کلدم . سن یکرمی درت. آرتق صباوتی ترك ایده‌لی چوق اولدی . فقط بنم عشقم حالا صباوتدن چیقمدی . آنك معصومیتنی هیچ بر شی اخلال ایده‌مدی . فلکك کرم وسردی ، دنیانك نیك و بدی انی افساد ایده‌مدی . هر زمان معصوم . هر کون پاکدر . عشقم بنم یوزیمی قزارتمز بن آنکله افتخار ایدرم . ظن ایدرمکه شمدی‌یه قدرکی حال وحرکتم بونی سزه‌ده اثبات ایلمشدر.

— شبهه یوق مقدم سن ملك دیمکه سزا برمخلوقسین .

مقدم ایله فاضله برمدت سکوت ایله وقت کچیردکدن صکره مقدم متفکرانه برصورتده دیدی‌که :

ازدواجمزه بر آی قالمش ایکن ایشك بردنبره بوزلمسی و نشانك کیرو ویرلمسی ایچون سبب طوتیلان شیلری بن بر درلو آکلایه‌مه‌مش ایدم . بونی البت سن بیلورسین . بکا افترایی نیچون آتدیلر و بونی یاپمقدن کیمك نه قازانجی وارایدی بن رفتار دینلن جاریه‌یی طانیمیورم اطه‌ده اولدیغم کیجه برجاریه ایچرو کیروب برشی لازم اولوب اولمدیغنی صوردی . بن‌ده « خیر » دیدم . چیقدی . یوزینه بیله باقمدم . او سوزلر نه‌دن چیقدی بو افترایی کیم آتدی .

— جالبه ایله سخا .

— بن آنلره برفنالق ایتمدم. سخا بك اوکیجه، بنم عشرت ایتمش اولدیغمی ده سویلمش. حالبوکه دکل یالکز او کیجه، بنم بر وقتده عشرت ایتمدیکمی سخا بك پك آعلا بیلور ایدی.

— اوده حقیقةً خدمه ـ ایتمك ایچون افترا ایتمیه جك ایدی یا. ایشته اویله یالان اویدرمش.

— سخا بندن نه ایستیور؟

— مادامکه او زمکی مراق ایدییورسین . سکا سویلیه یم . سنکله نامزدلکمز بوزلدقدن صکره سخا بنی ایستدی! آرتق نه فکر اوزرینه سکا افترا ایتدیکنی آکله !

— یا!... وای آلچاق! وای!... چالبه نه ایستیور ایدی.

— اوده والده کی سومز ایدی.

— آنك والده سی سومه مسنك بزم ازدواجمزه نه تعلقی اوله بیلور. سومیور ایسه والده مله کورشمیه ایدی. بزدن نه ایستدی؟ هم او جاریه بو ایشك ایچنه نه دن کیردی. اوچ کشی نصل اولوب ده بو مسئله ده اتفاق ایتدیلر.

— رفتار ذاتاً کندی صوچنی یوکلده جك برینی آرایور ایدی. زیرا شریکی ازلان نابی بی اله ویرمك ایستیور ایدی.

— ها!... دیمك نابینك قباحتنی بکا یوکلتمك ایچون!

— اوت!

— ای رفتار بو جهتله ایشه کیرشمش دیه لم. لکن نصل اولوب ده سخا ایله جالبه بونده اتفاق ایتدیلر. چونکه سخانك بکندیکی برقیزی آلمق ایچون آنی نشانلوسندن آییرمق اوزره اجرا ایده جکی حیله و خدعه یه مشارکت ایلیکه جالبه یی دعوت ایلمسی هیچ یاقشق آلمز شی ! البت

جالبه‌نك‌ده بونده بر فكرى اولملى ايدى. سن خانه ايچنده ايدك؛ البت آكلامشكدر.

ـ سويلديكمدن بشقه برشى آكلامدم.

ـ قابلمى؟ بندن كيزليورسين.

ـ كنديمه عائد اولان جهتى يعنى سخانك بنى ايستديككنى بيله سويلدم. بشقه بيلديكم اولسه سويله‌مزمى‌يم؟ بن‌ده او زمان اجرا ايديلان حيله وخدعه‌لره عقل ايرديره‌مدم! بر شيلر ياپديلر اما نصل ياپديلر آكلايه‌مدم.

فاضله جالبه ايله سخانك مناسبت كريهه‌سنى مقدمه سويلدى. و قيزجغز پدرينك ناموسنك وقايه‌سى ايچون بونك دائم مكتوم قالمسنى آرزو ايدييور ايدى.

آرتق آقشام اولمغله فاضله آياغه قالقدى. مقدمه ديدى‌كه:

ـ بر دها سندن نصل خبر آله‌بيله‌جكز؟

ـ سوقاقده‌كى عرب چوجقلرندن برينك النه برقاچ پاره ويروب سزه بر كاغد كوندره‌بيلورم. ويره‌جككز جوابى‌ده اوبكا كتيرره

ـ سزك اقامت ايتديككز قوناغى سويله‌ده بارى بن‌ده بيله‌يم.

ـ رأس بيروتده «بيت الا...»

ـ سنك اوطه‌ك نه طرفده وهانكيسى؟

ـ باغچه يوزنده صاغ كوشه‌ده‌كى اوطه. كچوك خانملر ايله برابر ياتيورم. نه ايچون صوردك؟

ـ بوندن صكره سنك اوطه‌نك قنديلى بنم نجم زهره‌م اوله‌جق. آكا باقمغله وقت كچيره‌جكم.

فاضله ايله مقدم محبانه ودوستانه بر صورتده سلاملاشوب آيرلديلر.

ایلروده مقدمك بکلمکده اولان عربه‌جیسنه شبهه ویرممك اوزره فاضله ازلجه یوز بیوب کیتدی. برچیرك صکره مقدم ایله دوقتور عربه‌لرینك اولدیغی یره کیدوب خانه‌لرینه عودت ایلدیلر .

— ۷۱ —

فاضله چارشویه کیدر ایکن بر عرب چوجنی واسطه‌سیله مقدمه بر تذکره یازوب صحتنی استفسار ایلر وچارشودن چیقدیغنده کندیسنی بکله‌مکده اولان چوجقدن جوابنی آلور ایدی. مقدم صحتنك ایولشمکده اولدیغنی یازمقده ایدی .

قوملقده‌کی ملاقاتلرندن بر آی صکره فاضله‌نك مقدمدن آلدیغی برجوابنامه‌ده دوقتور دخی فرانسزجه یازو ایله خسته‌سنك ایولشمکده اولدیغنی تصدیق ایله بونی او هفته خسته‌نك والده‌سنه‌ده تبشیر ایلدیکنی بیلدیریور ایدی .

فاضله بو یوزدن نه‌قدر ممنون ومسرور اولیور ایسه انیسه‌جهتندن ده اوقدر مکدر اولیور ایدی. زیرا انیسه ییوب ایچمدیکی وبتون کون دوشوندیکی جهتله کون بکون وجوددن دوشمکده وحال وصحتندن خوف ایلندیکنی دوقتور طرفندن بیلدیرلمکده ایدی. بر کون دوقتور اکر ضعفیت بویله کوندن کونه تزاید ایلمکده دوام ایدر ایسه ایشك ورملکه نتیجه‌ویره‌جکنی خبر ویردی که انیسه‌نك پدر و والده‌سنی بو خبر پك زیاده تلاشه دوشوردی. فاضله انیسه‌نك حالندن پك زیاده مکدر اولدیغی کبی مقدمك ده کندیسی ایچون بویله دنیادن کچمش کبی بر حالده بولنمسی واو آنه قدر تأهل ایتمه‌سی ده آنی پك زیاده متأثر ایلیوردی آرتق کندیسیله‌ده تزوجه امکان

قالمدیغی جهتله مقدمك تأهل ایلیوب زوجه‌سیله متسلی اولمسنی آرزو ایلیور . آنك ایچون‌ده انیسه‌یی پك موافق بولیور ایدی . مقدمك کندیسی ایچون مدت العمر ویله یاتوب طوتشمغله مضطرب اولمسنه راضی اوله‌میور . آنك بوعذابدن قورتلسنی آرزو ایلیور ایدی. دوقتورك انیسه حقنده‌کی سوزی اوزرینه فاضله بوبابده ر تشبثده بولنمغله هرایکی طرفك‌ده ایولکنه خدمت ایتمك ایستیور ایدی. فاضله انیسه‌یی پك زیاده سویبور و آنك حالنه آجیور ایدی .

بر صباح بالقونده رویده فاضله‌نك قوجاغنه یاتوب آنك اللرینی اوقشایور . آره‌ده او اللری اوپوب « آه نم کوزل دادیجغم ! » دییور وبو صورتله کله‌جك سودلی قهوه‌سنی بکلیور ایدی .

رویده بر اره‌لق دادیسنك اوزون صاچنك اوركوسنی آوب آنی قولنه طولامغله اکلیور ایدی . دادی‌ده مشفقانه بر نظر ایله آنك یوزینه باقیور ایدی. او اثناده رویده یوزینه دوشان ایکی طامله کوز یاشندن اوركلکه دادیسنك قوجاغندن باشنی قالدردی . دادیسنك یوزینه باقدیغنده اوطامله‌لرك برقاچی‌ده آنك یناقلرندن آشاغی‌یه یوارلانمقده اولدیغنی کوردی. نه‌ایچون آغلادیغنی صوردی. دادی یوزنده‌کی یاشلری سیلدکدن صکره رویده‌یی قوجاقلایوب اوپمکه وسووب او خشامغه باشلادی . رویده دخی اکا صاریلوب اوپیور ایدی . او حالده‌که ایکیسنك قفاسی بر یره کلدی ورنکلری بربرندن فرق ایدلمیان صاری صاچلر بربرینه قارشدی ، طولاشدی . یکدیکرندن فرق ایدلمسی مشکل بر صورت کسب ایلدی . چوجق دادیسنك نه ایچون آغلادیغنی آکلامق ایستدی تکرار تکرار صوردی . دادی دیدی‌که :

ـ خانمجغم ! طبقی سکا بکزر بر فرداشم وار ایدی‌ده دمین سنك یوزیکه بقار ایکن آنی خاطرله‌دم !

ـ چوق بکزرمی ایدی دادی ؟

ـ آه ! طبقی !...

آندن صکره رویده چوجقلرده اولان مراق وجهله آرتق قاشی نصل ایدی ؟ کوزی نصل ایدی ؟ قاچ یاشنده ایدی ؟ کبی سؤاللر ایراد ایلمکه باشلادی .

او آره‌لق سود تبسیی کتیرلمکله فاضله انیسه‌یی چاغرمسنی تبسی‌یی کتیردن جاریه‌یه سویلدی .

انیسه کلوب اورایه اوتوردیغنده دادی سودفنجانی النه ویردی. انیسه سوده دوداقلرینی باترمغله اکتفا ایدوب فنجانی ینه تبسی‌یه براقدی . فاضله هر زمانکی کبی برآز اولسون ایچمسی ایچون اصرار ایلدیسه‌ده انیسه جانی ایستمدیکندن بحثله رد ایتدی . فاضله :

ـ سود ایچمیه‌جك ایسه‌ك نه ایچون کلدك ؟

دیدکده . انیسه :

ـ سنك چاغردیغك ایچون کلدم دادیجغم !

دیدی. فاضله انیسه‌نك کندیسنه اولان اطاعت ومحبتندن متأثر اولدی. آنك حالنك بویله‌لکله نه اوله‌جغنی دوشوندیکنده دوقتورك خبر ویردیکی حالی تخطر ایله‌دوچار خوف اولدی. انیسه‌ده‌کی شوحالك دوامی خسته‌لغنك تزایدینه باعث اولمقده اولدیغنی کوردیکندن بو بابده ایده‌جکی خدمتك برآن اول اجراسنی دوشوندی. مقدمه مفصل بر مکتوب یازوب انیسه‌نك کندیسنی نصل کورمش اولدیغنی نه قدر سودیکنی من اوله الی آخره اولدیغی کبی آکلاتدی. کندوسی تزوج

ایلمش اولدیغی حالده آنك بویله بیکار طورمسی بیهوده بر فکر اولدیغنی وکندیسی حالا برینك منکوحه‌سی بولندیغی جهتله غیری برزلریله ازدواجلرینه امکان قالمدیغی حالده آنك بیکار طورمق فکرنده اصراری حیاتك اقتدیلرینه قارشو کورك چکمك اولدیغنی کوزل بر صورتده یازدقدن صکره انیسه‌نك مدح وثناسنه کیریشوب کندیسنه لایق بر زوجه ومنور خانمه مناسب بر کلین اولدیغنی بیلدیریور ایدی .

بو مکتوبك جوابی تأخر ایتمیوب همان ورود ایتدی . مقدم فاضله‌نك رأینی تمامیله رد ایتدکدن صکره ستم اولمق اوزره‌ده کندیسی کسب صحت ایلمکده اولدیغی بر زمانده بویله مناسبتسز شیلر ایله کندیسنی راحتسز ایتمسنی آندن بکلمه‌دیکنی واکر اوزون اوزادی‌یه مکتوب یازمغه وقتی‌وار ایسه کندیسنك نصل وقت کچیرمکده، هرکون نه‌یاپمقده اولدیغنی روزنامه‌طرزنده یازوب کوندردیکی حالده کندیسندن باحث اوله‌جق اولان او فقره‌لرك اکا علاج عاجل کله‌جکنی بیلدیریور ایدی .

فاضله مقدمك بورأینی قبول ایله هر کیدن خالی بر وقت بولدقجه برقاچ کونلك حوادثی بردن یازییور ایدی. بو حوادثنامه‌ده انیسه ایله کچیردیکی زمانلرده طبیعی مندرج بولنیور وانیسه‌نك آجنمغه سزا اولان حالی بر طرز شوزشکارانه‌ده افاده اولنیور ایدی . مقدمدن کلان جوابلرده ایسه یالکز فاضله‌نك کندیسندن بحث اولنوب دیکر فقره‌لره دائر برشی بولنمیور ایدی .

فاضله انیسه‌نك کوندن کونه اریمکده وصراروب صولمقده اولمسندن پك مکدر اولدیغی کبی مقدمك‌ده متسلی اولمسی ایچون تأهل ایلمسنی لزوم کوردیکندن بوبابده قطعیاً چالشمق ایستیور ایدی بوجهتله اوکزلرده

بر كون مقدمه بر مكتوب يازوب ملاقات ايستدى . بونك اوزرينه تعيين ايديلان بر كونده مقدم يانـنده دوقتور بولنديغى حالده قرملغه كيتدى . فقط اولكى كبى بر ساعت اول كتميوب تام وقت معيننده كيتدكلرندن بش دقيقه صكره فاضله كنديلريله ملاقى اولدى . حال وخاطر استقسارندن صكره فاضله اولا مسئله‌يى دوقتوره ايضاح ايله آنك بو مسئله حقنده رأينى صوردى. دوقتور واقعا فاضله‌نك حياتده اولديغى اكلادقدن صكره خسته‌سى ايولشمكه باشلامش ايسه‌ده نتيجه‌سز بر انتظار واميدسز بر فكرده خسته ايچون بر اوزونتى ديمك اولديغندن مقدم تأهل ايدرسه قواعد طبيه‌يه تماميله موافق : وشميه‌جكندن قطع نظر فقط البته زوجه‌سى كنديسنه بر مدار تسلى اوله‌جغنى، چوجقلرى اولديغى حالده آنلر ايله مشغول اولوب اكله‌جكنى، كنديـنى اكلنديره بيلمكده آنك خسته‌لنى ايچون الك بيوك بر علاج اولديغى . كنديـنى خوش طوتديغى حالده مقدمك خسته‌لغندن بتون بتون قورتلمق احتمالى بولنديغنى وخسته‌لغك ايلرولمكده اولديغى كونلرده فاضله‌يى ولمسيله حاصل اولان سرورينك آنى بر صورت سريعه‌ده جهت عافيته كوتورمكده اولديغنى بيلدردى . بونك اوزرينه فاضله مقدمى اقناع ايچون سوز سويليه‌جكى آنده مقدم آنى اسكات ايله كنديسنه اوخصوصه دائر سوز سويله‌مه‌مسنى رجا ايتدى . فقط فاضله تكرار سوزه باشلايوب :

ـ مقدم! فستقلقده بزم بر برمزى بولمه‌مزه سبب بومسئله اولديغنى دوشونده شو تصادفك حرمتنه اولسون براق آندن بحث ايده‌يم .

ديمكله . مقدم فاضله‌نك سوزلرينى ديكله‌مكه مجبور اولدى . فاضله انيسه حقنده مقدمك مرحمتنى جلب ايچون برچوق سوزلر سويلدكدن صكره بر فائده‌سى اولمديغنى كورنجه ديدى‌كه :

— مقدم ! سن ده سویيورسين ! سودنك حالنى بيلميورميسين ؟ نه ایچون بو قیزجغزه مرحمت ایتميورسين ؟

— فاضله بولاقردیلری بکا سنمی سویلیورسين ؟ . . .

— بکا ستم ایتمه ! بن سنی سومیورم دیمك ایستمیورم ! فقط بنم سنی سومكلكم ایچون بر چوق اسباب وار نیجه سنه لردن برو اولان مناسبت ، بونجه حقوق ومنتدارلغم سنی بکا سودرمك ایچون اك قوی اولان قوهٔ مجبره دندر . بونکله برابر نامزدلکمز بوزلدقدن صکره بن یشادم ! . بنی تزویج ایلدکاری زوجمی سودم ! سنك کبی دنیادن کچمدم : بو قیزجغز ایسه سندن وسنك فاملیا ندن هیچ بو ایولك کورمدیکی وسزه منتدار بولنمدیغی حالده سنی سویيور ! . سنك ایچون اولوم یولنی طوتیور ! . . . اوت ! سکا کله جك بر فنالغه سپر اولمقدن وسکا بر ایولك اوغرنده جانمی فدا ایتمكدن چکنمم . الله اسیرکه سون اکر سکا بر حال اوله جق اولور ایسه بلکه سنك آجیکدن بن ده اولورم . لکن سنك عشقکدن اوله جکمی مأمول ایتمیورم ! بوسوزلرمی نادانلغمه ویروب ده بکا کوجنمه ! هرجهتله منتداری بولندیغم برقادینك اولادینه و اوغورمه حیاتنی فدا ایتمك درجه سنده بنی سون بر آدمه طوغرییی سویلمکی وقلبمی آچمنی وظیفه دن بیلورم . هم بو ویلدکلرم سنك ده بیلدیكك وکوردیكك شیلردر مقدم ! دیمك که بو قیزجغز سنی سنك بنی سودیكك کبی سویيور ! . . . قتورسز بولنمه مقدم ! سن که سویيورسين سنك چکدکلریکی بوزوواللی چوجغك ده چکمکده اولدیغنی تخطرله مرحمت ایت !

— بن ده سکا طوغری سویلرمکه فاضله ! نه قدر مرحمت ایتسه م آجیسه م بو دیدیكك شی قابل دکل : . . . بن سنکله تأهل ایتمدکدن

صکره کیمسه ایله تأهل ایتمیه‌جکم! اکر سن اوقیزجغزه آجیور ایسه‌ك آنك بنم زوجه‌م اولمسنی آرزو ایتمه‌ملیسین! زیرا بن فکریمك قرارمك خارجنده اوله‌رق تأهل ایتمش اولسه‌م بیله بنم زوجه‌م اوله‌جق قادین بد بخت اولور! بن سندن غیری برقادین سومیه‌جکمدن بشقه زوجه‌م اولمق استیان قادیندن نفرت ایدرم. زیرا بن آنی سنکله بنم عشقمك آره‌سنه کیره‌ك استیان برانکل اولمق اوزره تلقی ایلرم. رمزیدن نه‌قدر نفرت ایلدم ایسه بکا زوجه اوله‌جق قادیندن‌ده اوقدر نفرت ایدرم.

سوزك بوراسنده فاصله‌دوشونمکه‌واردی. زوجی طرفندن سویلیان برقادینك نه‌قدر اضطراب چکمکده اولدیغنی کورمش‌کچیرمش بولندیغندن انیسه‌نك اوحاله دوچار اولمسنی‌ایستمز ایسه‌ده مقدم کبی صاحب‌وجدان برآدمك بی‌کناه ومعصوم‌انیسه‌یه اذا ایتمیه‌جکنی و سومدیکی حالده دخی اکا فنا معامله‌ده بولنمیه‌جغنی بیلدیکندن مقدمك آله‌جغی زوجه‌سندن نفرت ایلیه‌جکنی سویله‌مسی عشقنك شدتیله اویله ظن ایتمش اولمسندن منبعث اولوب یوقسه انیسه‌بی کوردیکی وطانیدیغی حالده آنك نفرته‌سزا اولمدیغنی عالی جناب مقدمك اکلایه‌جغنی درخاطر ایلدی. مقدمك بویله عمرینی کندیسنه وقف ایله‌مسنه وبیهوده انتظار ایله اوزلمسنه کوکلی راضی اوله‌مدیغندن تأهل ایله‌مسی بلکه کندیسنی متسلی ایلر امیدیله او فکرینه قوت ویره‌رك دیدی‌که:

– مقدم کچن دفعه ملاقاتمزده بزم تزوجمز ایچون برچاره اولمدیغنی کورمش ایدك! آرتق نه امید ایدیورسین؟

– هیچ برشی امید ایتدیکم یوق! سن یشایورسین یا! ایشته بنم سعادتم! آره‌ده‌سنك یوزیکی کوریور سنی ایشیدیورم یا! بنم بختیارلغم!

بردنبره برتدبير بولان كيمسه‌لرده اولديغى كبى فاضله‌نك كوزلرى پارلادى. وبر آز دوشوندكدن صكره مقدمه ديديكه :

ــ سن بنى هركون كورسه‌ك وداثم سسمى ايشيتسه‌ك دها ايى دكلمى؟

ــ آه ! صوريبور ميسين ؟ . . .

ــ يا مقدم ! سن بونى رد ايديبورسين !

ــ نه سويليورسين ؟ . . .

ــ انيسه ايله تزوج ايلديكك وقت بنى هركون كوره‌جكسين . بنمله داثم قونوشه‌جقسين . همده بويله باشمده چارشاف اوله‌رق كورمك دكل. تستر ايتمديكم وقتده اولديغى كبى كوره‌جكسين. انيسه‌نك داديسى بنم. سنك خدمتكى بن ايفا ايده‌جكم . سنك پاك وصافى اولان عشقكه بوندن اعلا تلذذمى اولور؟ آه ! بنده سزدن كورديكم الطافى سكا ايده‌جكم خدمتلرله اوده‌يه بيلور ايسه‌م نه قدر بختيار اولورم. غيوبتيله خسته‌لنديكك بر كيمسه‌نك الندن ايچه‌جكك علاج سكا نه قدر شفا كلور. رد ايتديكك شيئى دوشونده اكا كوره بر جواب وير ! . .

ــ آه ! . . . .

مقدم فاضله‌نى هركون كورمك وسسنى ايشيتمك، آنك يشاديغى برده يشامق خاطره‌سيله سرمست سلافهٔ سرور اولوب برشى سويليه‌ميوردى. فاضله برمدت آنى سربست براقوب بكلديكى حالده مقدمك حالى جوابه مقتدر اوله‌مديغنى كورنجه نه جواب ويره‌جكنى صوردى . مقدم :

ــ سنكله بريرده يشامق ايچون هرنه فدا كارلق ايتمك لازم ايسه آنى اجرايه حاضر ايدم. فقط بو فدا كارلغك بنم تأهلم درجه‌سنده بيوك اولمسنى خاطره‌مه كتيرمه‌مش ايدم ! نه ياپه‌يم ؟ بيلورمى‌يم ؟... بو سويلديكك شيئى بن نصل رد ايده‌بيلورم. ياخود تأهله نصل راضى

اوله‌بیلورم ؟... سن بنی بو سوزلرکله اویله بر حاله قویدک‌که بنم هیچ برشی یاپمغه اقتدارم قالمدی ! سن نه ایسترایسه‌ك اویله یاپ ! بنم ایستدیکم دائم سنی کورمك سنکله قونوشمق. بوکا بولدیغك چاره بنم ایچون نه قدر آجی ایسه‌ده بن آکا نائلیت ایچون هر آجی‌یه قاتلانه‌جغمدن بلکه بوکاده قاتلانه‌بیلورم ! آه ! بوندن بشقه چاره اولسه و او چاره تکمیل مالملکمی فدا کبی برشی ایله بولنسه بکا بو تأهل مسئله‌سندن چوق خفیف کلور ایدی!...

ـ فقط نه یاپه‌لم که بشقه چاره اولمدیغنی اولجه اولان ملاقاتمزده اوزون اوزادی‌یه اولان تحری و تفکرمزله آکلادق . سن شمدی برآن اول بنم یشادیغم یرده یشامق و هرکون بنی کورمك ایستیور ایسه‌ك بر واسطه ایله محترم افندینك کریمه‌سی انیسه خانمی تزوجه طالب اول. سنك کبی بر ذاته ویره‌جکلرنده بنم شبهه‌م یوق!

ـ بنم خسته بولنمقلغم بر مانع کورلمزمی دیرسین؟

ـ هیچ ظن ایتمم ! چونکه انیسه‌نك سنی سودیکی قدر بو فامیلیا پاره‌یی سویبور !

ـ آه ! زنکینلکم بویله عالمك کیفنه خدمت ایلیه‌جکنه کاشکی بنم کوکلمه خدمت ایده ایدی ! . . . نه یاپه‌یم اوثروتی‌که بنی بر سودیکمه نائل ایده‌مدی . بونجه اضطراب درونمه و آه زارمه هیچ بر فائده‌سی اوله‌مدی .

ـ بو ایشی بشقه درلو یاپه‌لم ! بن انیسه خانمك والده‌سنه قیزینك برینی سومکده اولدیغندن بو حاله کلدیکنی آکلادر ، سودیکی آدمك بو حالدن خبری اولمدیغنی سویلر و کیم اولدیغنی بیلدیریرم. آنلر سکا طالب اولسونلر ! صکره نه ایچون خسته ایمش ؟ فلان دیه لاقردی

ایشیده‌جکز. سن خسته‌لغکی سویلرسین. بیله‌رك قیزلرینی ویررلر. بزم ایچون دها ایی اولور.

بر مدت‌ده مقدمك صحتی حقنده سوز ایدلدکدن صکره فاضله ایله مقدم ودوقتور سلاملاشوب آیرلدیلر.

انیسه‌نك والده‌سی قیزینك حالندن پك اندیشه‌ناك بولنیوردی. فاضله خسته‌لغك سببنی آکلادوب کندیسی‌ده بونی یقینده اوکرنمش اولدیغنی و انیسه‌نك مسئله‌یی والده‌سنه آچه‌مسی ایچون اکیداً واقع اولان تنبیهی هپ آکلاتدی. انیسه‌نك والده‌سی وقعه‌دن خبردار اولنجه همان زوجنه معلومات ویردی. قیزلرینك سودیکی آدم کندیلرنجه مجهول ایسه‌ده نام وعنوانی اوکرنمك کوچ اولمدیغندن محترم افندی استانبولده‌کی احبابندن برینه یازدیغی مکتوبله مقدم بکك هر حال و شانی ایله برابر خسته‌لغی ایچون بیروته کیتدیکنی و پك زنکین اولدیغنی خبر آلدی. بو زنکینلك سوزی محترم افندینك یاننده مقدمك خسته‌لغی و حتی بو خسته‌لغك برنجی درجه‌سنی باشلامش ورم اولدیغنی اورتمش ایدی. بو جهتله محترم افندی بر وسیله ایله کندینی مقدم بکه تقدیم ایتدردی. کوریشوب قونشدیلر. بر آزصکره مقدم‌بکی پك بکنمش اولدیغندن بختله اکر قبول ایدر ایسه قیزینی ویره‌جکنی بالواسطه سویلتدی. مقدم معذرت اولمق اوزره خسته‌لغنی بیان ایله اویله‌جه قبول ایلدکلری صورتده راضی اوله‌جغنی بیلدردی. ازدواجه قرار ویرلمك اوزره ایکن مقدم والده‌سنه بر مکتوب یازوب تأهلی ایچون رأینی سؤال ایله مساعده‌سنی ایستدی. او هفته دوقتور دخی مقدمك ترتیبی اوزره منور خانمه برمکتوب یازوب خسته‌سنك صورت سریعه‌ده شفایاب اولمقده بولندیغنی، اسکی حاللرینی اونودوب بکندیکی

برقیزایله تأهل ایتمك اوزره اولدیغنی، بوقیزك فاملیاسی اوراجه پك معتبر واصحاب ناموسدن اولدقلرینی، بو فاملیا اولجه استانبولده بولندقلرندن حال وشانلرینی منورخانمك استانبولدن تحقیقی دخی ممکن اولدیغنی بیان ایلدکدن صکره مقدمه اسکیلری درخاطر ایتدرمه‌مك ایچون منورخانمك مقدمك تأهلنی کورمك اوزره بیرونه کلمه‌سی وشاید بویله برحرکتده بولنه‌جق اولور ایسه مقدم اسکی وقعه‌لری خاطرلایه‌جغی جهتله ایشك بوزلمسی وایولشمکده اولان خسته‌لغك نکس ایتمسی محتمل اولدیغنی بیلدردی. منورخانمدن مقدمه کلن جوابده ازدواجه مع الممنونیه رضا کوستردیکنی بیلدیروب بیرونه کیتمك ایچون اوزونجه بریول آلمق ایجاب ایده‌جکی جهتله کندیسنی دوکونده بولنمقدن عفو ایلمسنی اوغلندن رجا ایله کلینی استانبوله عودت ایلدکلرنده کوره‌جکنی بیلدیریبورایدی. دوقتوره کلان جوابنامه عادتا برتشکرنامه اولوب دوقتورك اوغلی حقنده واقع اولان همتلرینه، بونلرك الك بیوکلرندن اولان شو تأهل مسئله‌سنه پك زیاده ممنون بولندیغنی، مقدمك تأهله رضا کوسترمسی یأسنی اونوتمسنه برهان اولدیغنی، دوقتورك ترتیبی وجهله کندیسنك دوکونه کلمیه‌جکنی بر صورت مناسبه‌ده اوغلنه یازدیغنی، دوقتورك بورأی وفکرینی پك صواب بولندیغنی وآرزوسی مجرد مقدمك کسب صحت ایله‌مسی اولدیغنی بیلدردی.

مقدم بکه تزویج اولنه‌جغی انیسه خبر آلنجه دادیسنك افشای راز ایله بو ایشی کوردیکنی درخاطر ایدرك استمکارانه بر صورتده اکا باقدیغنده فاضله انیسه‌یی ایکی یناقلرندن اوپوب:

— سن هیچ مراق ایتمه! کیمسه برشی بیلمیور! مقدم بکك تأهل ایتمك اوزره برقیز آرادیغنی براحبابدن ایشتدم‌ده بن ده سنی صاغلق

ویردم . اوطالب اولمش . پدرکده مناسب کوردی . ویریور . سنجه بر اندیشه ایده‌جك شی یوق!

دیه‌رك آنی تطمین ایلدی . بوکا مقابل انیسه دادیسنك بوینه صاریلوب بش اون دقیقه مدت لاینقطع آنك یوزینی بوسه‌لره غرق ایلدی .

مقدم ایله انیسه‌نك عقدی اجرا ایدلدی . مختصرجه بر دوکون یاپلسنه قرار ویرلمش ایدیسه‌ده کلینك جهازی حاضر ایدلمسی ینه یکرمی کونه محتاج ایدی .

انیسه‌نك نکاحی اجرا ایدلدیکی کونك ایرتسی کونی ورود ایدن پوسته واپوریندن شبیب چیقوب کلدی . اون کون قدر بیروتده اوتوره‌جغنی بیلدیکندن همشیره‌سنك جمیتنده بولنمق اوزره بر قاچ کون دها قالمسی پدر ووالده‌سی طرفندن کندیسنه تکلیف اولندیسه‌ده ایشنك ایجابنجه اون کوندن زیاده طوره‌میه‌جغنی و یقینده ینه عودت ایلیه‌جکنی وصکره کلدیکی زمانده ایجه مدت بیروتده اوتورمغه مجبور اوله‌جغنی بیلدردی .

کوچك بکك کلدیکنده هپ جاریه‌لری قورقو آلدی . فاضله ایلك دفعه اولمق اوزره کوریورایدی . جاریه‌لرك هیچ بری شبیبدن بر طوقات دخی یدکلرینی اعتراف ایله چهره‌سندن قورقدقلرینی سویلیورلر ایدی . فاضله خدمتنده قصور ایدلمدیکی حالده کوچك بکدن نه‌ایچون قورقملی؟ جاریه‌لر کوچك بکه کوتوره‌جکلری بر بارداق صویی اللری دتره‌یه‌رك کوتورمکه‌نه‌دن مجبور اولیورلر؟ او آدمك بر آز چاتیق چهره ایله بولنمسندن وبك نادر اوله‌رق کولمه‌سندن عالمه نه؟ هر کس کندی خدمتنی و کندی وظیفه‌سنی بیلملی! دیه دوشنیور ایدی . کوچك بك وطه‌سنده کندی

کندی خدمتنی کندی کوردیکندن یعنی کندی کیدوب کندی صویندیغندن جاریه‌لر آکا سفره‌ده پدر و والده‌نك یاننده خدمت ایدرلر ایدی . فقط سفره‌ده طباغنی دکشدیررلر ایکن پکجه باصمه‌مق و طباغی سسز قویمق ایچون نه قدر دقت ایتسه‌لر صاقندقلری ایچون مطلق بر تدبیرسزلك ایدوب مقام تکدیرده آنك سرت نظرینه اوغرارلر ایدی. محترم افندینك حرمی خانم جاریه‌سی پیمانه:

ــ قیزم سنك الك هر ایشه یاقیشیور . شبیب آنجق اون کون اوتوره‌جق او کندیسنه خدمت ایتدیرمز ایسه ده سفره‌ده و نزمله بولندیغی زمانلرده آنك خدمتنه سن باقیورم . هیچ اولمزسه اون کون مدت اولسون اوزلمکسزین وکیمسه‌نی ده اوزمکسزین اوتورسون . او خرچینلق ایتدکجه بن ده اوزلیورم.

دیدی . شبیب پدر و والده‌سیله اوتوروب انیسه‌نك ازدواجندن وداماداك حال واحوالندن بحث ایدرکن فاضله شبیبك اوطه‌سنه کیدوب هرشیئی تنظیم و احضار ایتدی . شویله‌که شبیب کندیسنه لازم اولان هرنه‌یی ایستمش اولسه النی اوزاتدیغنده آنی یرنده بوله‌جق ایدی. آندن صکره فاضله اوطه‌دن چیقدی. بکك یول صندیغی کلمش اوطه قپوسنده طوریور ایدی . جاریه‌لر آنی شبیبك اوطه‌نك هانکی طرفنه قویمق ایستدیکنی بیلمدکلرندن اوطه‌نك ایچنه کوتورمکه قورقیورلر ایدی فاضله صندیغی آلوب مناسب بر جهتنه قویدی. آبطه‌یه تکرار بر نظر کزدیروب مناسبی وجهله تنظیم اولندیغنی کوردیکنده ایچندن کندی کندیسنه « بن هرشیئی یولیله یابدم قویدم. اکر بك افندی ینه حدت ایده‌جك طاریله‌جق اولور ایسه کیفی بیلور. تکدیرده ایتسه حقسز بر اولان تکدیرك بکا بر تأثیری اولمز» دیوب اوطه‌دن چیقدی.

شیب پدر و والده‌سنك اوطه‌سندن چیقوب کندی اوطه‌سنه کیردیکنده دیکر جاریه‌لر ایله برابر فاضله‌ده صفه‌ده بولنیور ایدی. شیب اوطه‌یه کیردکدن ایکی دقیقه صکره برقوتلی اوزونجه:

ـ کل!...

صداسی ایشیدلدی. جاریه‌لرك اللری آیاقلری دتره‌مکه باشلادی. ایشیدیله‌جك تکدیری اوزرینه آلمغه کیمسه جسارت ایده‌میوردی. فاضله کوچك بك کندیسنی دها کورمدیکی جهتله طانیه‌میه‌جغندن دیکر قیزلردن برینی یوللامغه چالشدی ایسه‌ده کیمسه‌نك جانی چاتیق چهره کورمك و تکدیر ایشیتمك ایستمیور ایدی. فاضله:

ـ جانم اوطه‌یی بن تنظیم ایتدم. برقصور بولور ایسه بنم اوزریمه آتکز. «یکی کلن خلایق یاپدی دیه‌کز.»

دیدیسه‌ده کیمسه‌یی کوندره‌مدی. وایکنجی بر:

قیز کل!..

صداسنه قارشو قوشدی. فاضله اوطه‌دن ایچرو کیروب قاپو اشیکی خذاسنده طوردی. اوکنه باقه‌رق ویریله‌جك امری و یاخود تکدیری بکلیور ایدی. شیب خلقةً چاتیق اولمدیغی حالده کندیسی اکثری چاتمغی معتاد ایدنمش ایدی. قاشلرینی ینه چاتمش اولدیغی حالده قارشو‌سنده‌کی جاریه‌یی طانیه‌مدیغندن دقتله و مغرورانه بر طور ایله آکا باقیور ایدی. کیم اولدیغنی صورمغه تنزل ایده‌میوب البت بر جاریه اولمسنه قناعت ایلیه‌رك. سرعت سسله:

ـ بو صندیغی بورایه کیم کتیردی؟

دیدی. فاضله هیچ تلاش ایتمکسزین کمال وقار و تمکین ایله:

ـ بن کتیردم افندیم!

دیه جواب ویرنجه شبیب:

- بونکله برابر برده پاکت اوله‌جق ایدی. آنی نه یاپدك؟

- ایچرویه یالکز صندیغی ویردیلر افندیم!

- هایدی طیشارویه صوور.

فاضله اوطه‌دن چیقوب برآز صکره النده بیوجك بر پاکت ایله عودت ایلدی. پاکتك شکلندن ایچنده‌کیلرك کتاب اولدیغنی آکلامغله یازی ماصه‌سنك اوزرینه براقدی. شبیب:

- نره‌ده قالمش؟

- طیشارووده‌کی اوطه‌کزه براقمشلر ایمش افندیم.

فاضله بویله دیوب طیشارو چیقدی. زیرا کوچك بکك امر ایتدیکی خدمتندن بشقه‌سنی کورمکه قالقشان جاریه تکدیر ایشیده‌جکنی فاضله دیکر جاریه‌لردن خبر آلمش ایدی.

یارم ساعت صکره شبیب خانه ایچنده کیتمکه مخصوص خفیف بر قماشدن آچیق رنك پانطولون ایله جاکت تلبس ایلمش اولدیغی والنده بر ایکی کتاب ایله بعض اوراق بولندیغی حالده اوطه‌سندن چیقوب طیشارووده‌کی اوطه‌سنه کیتدی. فاضله طوپلامق اوزره اوطه‌یه کیردیکنده اوطه‌نك نظام وانتظامنه بر خلل کلمدیکنی، بر طاقم کتابلر ایله کاغدلرك صورت منتظمه‌ده ماصه اوزرینه قونلدیغنی، آچیلوب البسه چیقارلمش اولان صندیغك ینه کوزلجه قپانوب برکناره چکلمش بولندیغنی واورته‌ده یالکز شبیبك آرقه‌سندن چیقاردیغی روبه‌لر وارسه‌ده آنلرکده سوریلوب تمیزلنمسی ایچون منتظماً برقنابه اوزرینه بیغلدیغنی کوردی. فاضله روبه‌لری طیشارو چیقاردی. تمیزلیوب سپوردکدن صکره اوطه‌یه کوتوردی.

آقشام اولنجه فاضله شبیبك اوطه‌سنك لامبه‌سنی یاقدی . شمعدان کبریت کبی شیلرك هپسی حاضر ایدی . شبیب یمك ایچون سفره‌یه چاغردقلری وقت حرمه کیردی. سفره‌ده شبیبه فاضله خدمت ایدییور ایدی . فاضله کوره‌جکی خدمتدن بشقه‌سنی دوشونمدیکندن وبکلك حدت ایلسی ایچونده تلاش ایله‌مدیکندن سسز صداسز ایشنی کوربیور و الندەکی ایشنه باقوب شبیبك یوزینه باقمدیغندن آنك نظر تکدیر ایله کندیسنه باقوب باقمدیغنی کورمیوردی . سفره‌دن قالقدقدن صکره خانمی فاضله‌یه :

ــ آفرین قیزم! پك کوزل خدمت ایتدك.

دیەرك خدمتنی تقدیر ایلدی.

یمکدن صکره شبیب اوطه‌سنه کیروب بر آز طوردقدن صکره پدرینك یاننه کلدی . قهوه‌سنی ایچدکدن صکره قوینندن جزودانی چیقاروب ایچندن آلدیغی بر پوصله‌یی پدرینه ابراز ایلدی. بو پوصله شبیبك کندی حسابنك پوصله‌سی ایدی‌که بوندن عمیسنك وفاتندن او کونه قدر سرمایه‌سنك بش بیك لیرا تزاید ایلمش اولدیغی آکلاشیلیور ایدی. پدری طاتلی بر تبسمله اوغلنه باقوب:

ــ چالشمه‌ك مکافاتسز قالمه‌مش . آوروپاده بولندیغك مدتجه‌ده وقتکی بوشه صرف ایتمه‌مشسین.

دیدی ، شبیبك‌ده یوزی کولدی . کوزلری پارلادی . شن بر طورله پدرینك النی اوپوب .

ــ التفاتکزه تشکر ایدرم افندیم.

دیدی. پدری‌ده:

ــ سعیك مشکور اولسون اولادم.

دیه آکا دعا ایتدی .

شبیب آندن صکره والده‌سنك‌ده النی اوپوب اوطه‌سنه چکلدی . کیجه‌نك ساعت بشنده ماصه‌سنك اوزرنده‌کی چینغراغنه باصوب لامبه‌یی آلملری ایچون جاریه چاغیردیغنده فاضله ایچرو کیردی. فاضله ماصه‌نك اوزرنده برچوق دفترلر بولندیغنی کوردی. کاغدلر اوزرنده‌کی برچوق حسابلرك یکی یازلمش اولدیغنی، دها کبلرینك پارلامقده‌و بعضیسنك‌ده هنوز یاش بولنمقده اولمسندن آکلادی. بوحالده شبیبك اوساعته قدر یازو یازمق وحساب کورمك ایله وقت کچیردیکی آکلاشیلیور ایدی . شبیب لامبه‌یی آلمسنی فاضله‌یه امر ایتدی . فاضله اولجه کیجه قندیلنی یاقدی . آندن صکره لامبه‌یی آلوب چیقدی . صباح اولدقده فاضله بکك سودی قهوه ایله‌می ؟ یوقسه شوقولاته ایله‌می ؟ ایچدیکنی دیکر قیزلردن صوروب قهوه‌ایله‌ایچدیکنی خبرآلنجه قهوه تبسیسنی کوتورمك ایچون بکك قالقمه‌سنه منتظر بولنیور ایدی. خدمتی تقدیر ایله کندیسنه تشکر ایتمش اولان خانمنك اوزلمه‌سی ایچون شبیبك هرخدمتنی یولیله کورمك آرزو ایلیور ایدی. آنجق اون کون اوتوره‌جق‌اولان‌اولادینه کوزل خدمت ایدلمسنی آرزو ایلین والده‌نك آرزوسنی یرینه کتیرمك ایچون چالیشیور ایدی .

شبیب قالقدیغنده فاضله قهوه‌سنی کوتوروب براقدی . بر چیرك صکره آنك قهوه‌یی ایچمش بولنه‌جغنی تخمین ایله تبسی‌یی آلمغه کیردی شبیب قهوه‌یی ایچمش، فنجانی براقش ایدی. فاضله آنلری آلوب همان اوطه‌دن طیشارو چیقدی. بك کیئوب سلاملقده‌کی اوطه‌سنه چیقدی. محترم افندی ایشنه کیتمزدن اول ارکنجه برآز یمك یدیکندن شبیبی‌ده آنك سفره‌سنه چاغردقلرندن ایچرویه کیردی، یمکدن صکره حرمده‌کی

اوطه‌سنه کیدوب سوقاغه چیقمغه مخصوص اولان البسه‌سنی تلبس ایلمش اولدینی حالده چیقدی . پدرینك یانه کیردی . بر آز قونشدن صکره طیشارو چیقدی . آقشام عودتنده طوغریجه پدرینك اوطه‌سنه کیردی . خانم انیسه‌یه بیچله‌جك قماشلری فاضله‌یه تسلیم ایتمك ؛ فاضله‌ده آنلرك نه‌اوله‌جغی و نصل دیکیله‌جکی حقنده‌کی امری آلمق ایچون اوراده بولنمقده ایدی . فاضله برچوق آچیلمش قماشلری دوشیرمکله مشغول اولیور ایدی . شبیبك بك شن برطورله پدرینك یاننه کیردیکنی و کوله‌رك پدرو والده‌سنك النی اوپدیکنی کوردی . فاضله شبیبه خدمت ایلدیکی حالده دها او آنه قدر یوزینه باقه‌مش و سیماسنك نصل اولدیغنی کوره‌مه‌مش ایدی . او آقشام کندیسی خانمك اوطه‌سنده بولندیغی و مشغول اولدیغی حالده بردنبره شبیب کیرنجه کلن کیمدر دیه باقدیغندن شبیبی کولریوزله کورمش ایدی . فاضله ایلك دفعه یوزینه باقدیغی شبیبی کولریوزله کورنجه تعجب ایلدی . زیرا آنك قادینلر یاننده دائم چاتیق چهره‌ایله بولندیغنی قاپو یولداشلرندن ایشیتمش ایدی . بلکه پدرو والده‌سنك یاننده کولریوزله بولیور دیه‌یور ایدی .

پدری شبیبه :

— داماذی کوره‌بیلدکمی ؟

دیه صوردی . شبیب یوزی دها زیاده کوله‌رك :

— کوردم افندم ! چوق بکندم ! چوق ! ابله ! وجاهل بر شی ایسه دیه‌رك بك چوق دوشنیوردم . فقط شمدی ایستدیکمزدن اعلا وبالا اولدیغنی کوردیکم ایچون بك ممنونم .

فاضله شبیبك شنلکی مقدم بکی بکنمکله حاصل اولدیغنی اکلاینجه شبیبك علو جناب اصحابندن بولندیغنی تفهم ایلدی . زیرا اوه کله‌جك

دامادی پدر و والده‌سندن قصقانمسی و آنی چکه‌میوب حسدندن ذم ایلمسی ملحوظ ایکن مقدمی کورنجه ممنون وسرور اوله‌رق فضائلنی پدر و والده‌سنه مدح وثنا ایلیور ایدی . شبیب مقدم حقنده مختصرجه بر مدحده بولندی که او مختصر سوزلری برچوق تفصیلاتدن دها واضح ایدی . فاضله شبیب‌ده بك قیزلی بر نطق بولندیغنی و بك آز کلمه ایله بك چوق شیلر افهام ایلمکده اولدیغنی کوردی . بعضیلرینك برچوق سوزلرندن انجق بر قاچ معنی چیقه‌بیلدیکی حالده شبیبك برقاچ سوزی بك چوق معنایی مشتمل بولنیور ایدی .

شبیب مقدمك خسته‌لغندن دخی بحث ایلدی . فقط آنك خسته‌لغنی عذر بوله‌رق آنی ذم ایلمك جهتیله بحث ایتمدی . اکا بك زیاده آجیدیغندن اویله مکمل بر آدمك عافیت بولمسی ایچون چالشمسنی وکندوسنه ایو باقلمسنی توصیه ایچون سویلیور ومقدمك دوقتورندن آنك بتون خسته‌لغندن قورتیله بیله‌جکنی ایشتدیکی ایچون آنی تبشیر ایله انیسه دها چوجق اولدیغندن مقدم بکه دقت و اهتمام ایله باقلمسنی والده‌سنه تنبیه ایلیور ایدی . جزؤی بر تدبیرسزلك بو درلو خسته‌لری دوشوره‌بیله‌جکندن آکا نظارتی پدرندن رجا ایلیور ایدی .

فاضله اوراده قماشلری طوپلامق و دیوشیرمکله مشغول اولدیغی حالده شوعالی قدر ومرحمتلی کنجك سوزلرنی دکله‌یور وآنك شوعلو جنابنه حیران اولیور ایدی . مقدمدن بحث ایدرکن شبیبك سوزلرنده هیچ بر ریاکارلق و سسنده ذره‌جه ساخته کارلق یوق ایدی . شبیب او سوزلری سویلرکن سسی قلبی ایدی . آندن صکره شبیب آره‌مق ایچون کندیسی یورلمقسزین اکا بویله برانشته بولدقلرندن طولایی پدرینه تشکر

ایلدی . بر آزده پدرینڭ تجارت ایشلرینه دائر قونشدقدن صکره اوطه‌سنه چکلدی .

او آقشام سفره‌ده خانم اوکون کندیسنه هدیه اوله‌رق بر احبابندن کوندرلمش اولان شکرلمه‌یی کتیرتمك اوزره فاضله‌یه :

ــ یمان! بزم اوطه‌ده طباق ایچنده بر طاتلی وار . آنی آل‌ده کتیر .

دیدی فاضله چیقدیغنده شبیب والده‌سنه :

ــ بو قیزی غالبا یکی کوریورم .

دیدکده والده‌سی :

ــ اوت اوغلم . سن اوروپاده ایکن آلمش ایدك . یکی کوریورسین .

دیه‌رك جاریه‌یی یمانك برچوق مدح وثناسنده بولنوب اوکلدیکندنبرو کندوسنك راحت ایتمکده اولدیغنی وآرتق هیچ برشی ایچون اوزولوب اوغراشمدیغنی سویلدی .

فاضله بر هفته مدت شبیبه خدمت ایلدیکی حالده آنك نه بر آفرینی ایشیتمش ایدی نه‌ده بر تکدیرینی . شبیبك کندیسنه سویلدیکی سوزلر «کل کتیر . آل . کوتور» دن عبارت ایدی . فاضله افندیلرینه خدمت جاریه‌لرك بورجی اولدیغنی بیلدیکندن کوردیکی خدمت ایچون شبیبدن بر التفات وتقدیرات بکله‌میور ایدی . با خصوص شبیب کبی بر کوچك بکی جاریه‌لر ایله لاابالی !... اولان کوچك بکلره ترجیح ایلمك لازم کلدیکنی بیلور ایدی . شبیبك مغرور دکل ، پك زیاده صاحب وقار اولدیغنی کوریور ایدی . نه حق الله بوخانه خلقنك شبیبدن مشتکی اولدقلرینه تعجب ایلیور ایدی . فاضله ذاتاً طبعاً آغرباشلی وجدی طورلی اولدیغندن شبیبك یاننده دخی اوصورتله کامل بر طور ایله خدمت ایلیور ایدی .

فاضله دیکر جاریه‌لرك نه سببله شبیبدن تکدیر ایشتمکده اولدقلرینی مراق ایلدی . بر صباح صفه‌ده رویده‌نك صاچنی طرامقده اولدیغنی بهانه ایدرك بکك قهوه‌سنی کوتورمك ایچون محبتی ایچرویه کوندردی. فاضله رویده ایله تام شبیبك اوطه قاپوسنك قارشوسنده بولندیغندن اوطه‌نك ایچروسنی کوره‌بیلیور ایدی . محبت قهوه تپسیسنی بکك اوکنه قویدقدن صکره همان دونوب اوطه‌دن چیقه‌جق یرده مندر اوزرنده‌کی اشیالری طوپلایوب کویا اورته‌لغی تنظیم ایلدی‌که بو طوپلادیغی اشیالر ایله برابر بکك سیغاره طبقه‌سنی‌ده قالدیروب اوته طرفه قویمش ایدی. آندن صکره‌ده بکك صباحلین آرقه‌سنه آلمق معتادی بولنان و او آنده آرقه‌سندن آتمش بولندیغندن مندر اوزرنده طورمقده اولان «روب دی شامبری» نی دیوشیرمك ایچون مندر اوزرندن آلورکن اتکنی سود جزوه‌سنه ایلشدرمکله سودی تپسی‌یه دوکردی . جزوه‌یی همان قالدردی ایسه‌ده سودك یاریسی دوکلمش و تپسینك ایچنه یایلمش ایدی. شبیب چهره ایله برکره باقدی ایسه‌ده برشی دیمدی. یالکز قهوه‌یی فنجانه قویوب ایچمك اوزره ایکن بر سیغاره یاقمق ایچون النی یاننده ظن ایلدیکی طبقه‌سنه اوزاندی . بوله‌مینجه اوزاده تپسینك ایچنی قوریله‌مقده اولان محبته حدتله:

— کویا سن ایشمی کوردك؟ هایدی دفع اول!

دیدی. فاضله محبتك بو تکدیره بکه کندیمی بکندیره‌یم دیه اوطه ایچنده ایش آره‌مسیله دوچار اولدیغنی کوردی . صفه‌ده بولنان سودا محبتك اوطه‌دن طرد ایدلدیکنی ایشتمکله :

— بن نه کیردم نه‌ده بویله قوغیلورم.

دیدی. شبیب کنوب‌ده اوطه‌دن چیقدیغنده صفه‌ده‌بولنان انیسه‌ایله

رویده‌نك یاننه کلدی. آنلرایله برایکی سوز سویلشدی. انیسه‌نڭ چوق ضعیف کوردیکندن دوقتورك ویردیکی علاجه دوام ایدوب ایتمدیکنی صوردی. اوراده بولنان سودا سوزه قاریشوب شبیبه دیدی‌که:

— « ایچیورم » دیدیکی یالان افندیم! علاج شیشه‌سی کلدیکی کبی طوریبور.

شبیب انیسه‌یه — نیچون اویله یاپیور-سین؟

سودا انیسه‌یه جواب ویرمکه میدان براقمیوب ینه کندیسی:

— بن‌ده کچن کون اوقدر سویلدم افندیم. «یقینده کلین‌اوله‌جقسین دوکونده هرکسك قارشوسنه بویله ضعیف برحالده نصل چیقه‌جقسین؟ برآز کندیکی طوپله» دیدم.

شبیب اوکونه‌قدر ازدواجنه دائر همشیره‌سنك یاننده برشی سویله‌مدیکی کبی دوکون و مقدم لاقردیسی‌ده ایتمه‌مش ایدی. ایلك دفعه اولمق‌اوزره سودانك بویله برلاقردی آچمسندن کرك انیسه، کرك شبیب محجوب اولوب قیپ‌قرمزی اولدیلر. انیسه پك فنا حالده صیقلوب یره باقدی. شبیبك یوزنده‌کی محجوبیت قرمزیلغی ایسه حدت‌حمرتنه تبدل ایتدی. انیسه کبی یره باقیوب حدتله سودانك یوزینه باقه‌رق:

— چکل اورادن ادبسز.

دیدی. چهره‌سی آصمش اولدیغی حالده طیشاری‌یه چیقدی.

آندن صکره برآزاول اوطه‌دن طرداولندیغندن طولایی سودادن «نه کیره‌رم نه‌ده قوغیلرم» دیه لنردی ایشیتمش اولان محبت سودانك یاننه کلوب دمینکی طاشی کدیکنه قویمق ایچون:

— بن نه سوزه کیریشرم، نه‌ده تکدیر ایشیدیرم.

دیدی . فاضله‌نك بو قیزلرك ایکیسنه‌ده جانی صیقلدی . قالفه‌لری

اولدیغندن آنلرك تربیه‌لری آكا محول بولنمق حسبیله بو حاللرینی سكوت ایله كچشدیره‌میوب:

— بر آز اونكزه باقسه‌كز، حدیكزی بیلسه‌كزده: بو تكدیرلری ایشتمه‌سه‌كز دها ایو دكلمی؟

دیدی. محبت:

— اوطه‌یی طوپله‌دم ایسه بر قباحتمی ایتدم؟

سودا — صانكه بن قنا بر لقردیمی سویلدم؟

فاضله — كوچك بك همشیره‌سیله قونوشیور ایدی. سنك نه وظیفه‌ك كه سوزه آتیلیورسین.

سودا — صانكه بر هیچ افندی، بك كورمدكمی؟ بنم اسكی افندیمك اوغلی واقعا بو كوچك بكدن دها كنج ایدی. اما هیچ كبری یوق ایدی. اوقدر نازك ایدی‌كه عادتا بزمله قونوشورایدی. یاننه كیتمیه‌جك اولسه‌ق اوبزی چاغیرر « نه ایچون كلوب خدمتمه باقمیورسكز » دیه‌رك طاریلور ایدی.

فاضله — اوراده راحتك ایی ایدیده نه ایچون اوتورمدك؟

— اوراده‌ده خانم خویسز ایدی.

انیسه سوزه كیروب — نه كبی حریسز ایدی سودا.

دیدیكنده. فاضله:

— بن آنك نه كبی خویسز دیمك ایستدیكنی آكلادم!... نه‌كه لازم خانمجغم سن اویله شیلری صورمه.

سودا — نه آكلادك صانكه؟

فاضله انیسه‌یه — هایدی خانمم سن اوطه‌كه كیت.

دیوب انیسه‌یی كوندردكدن صكره محبتی دخی:

ـ هایدی سن‌ده ایشکه!

دیه‌رك صاودی وصکره سودایه:

ـ آرتق سویلیه‌یمی ؟ شمدی سنك اسکی خانمك خویسزلغی سزك کوچك بکله دوشوب قالقدیغکزی ایسته‌مه‌مسی ؛ و سزی بیوك بکك‌ده یاننه قویمه‌مسی دکلمی؟

دیدکده سودا تعجبله :

ـ سن بنم اولکی خانمی کوردکمی؟ اسکی قاپومی بیلیورمیسین؟

دیدی. فاضله:

ـ خیر ! سنی کوردم ، سنی بیلیورمده آنك ایچون سویلیورم. عقلکی باشنه طوپله! بوزه آکلاندیغك اسکی کوچك بکك حکایه‌لرینی بر دها سویلیه‌یم دیمه ! اوته‌کی قیزلرده یوزینی کوزینی آچارسین. بر دها ایشیده‌جك اولورسه‌م خانم افندی‌یه خبر ویریرم.

ـ صانکه سن دون کلمشین‌ده بزه قالفه‌لق صاتیورسین؟

ـ او سوزی سویلمك ایستیور ایسه‌ك بکا سویله ! بنی قالفه تعیین ایدن خانمزه سویله . بن وظیفه‌می بیلویرم. ایشته بوقدر.

فاضله بویله‌دیوب حدت وشدتله یورویه‌رك انیسه‌نك اوطه‌سنه کیتدی.

شبیبك بیروتده بولندیغی اون کون مدتده فاضله برتکدیرنی ایشتمه‌دن و بر التفاتی کورمه‌دن خدمت ایلدی . یالکز کیده‌جکی کون فاضله چامه‌شورلرینی اوطه‌سنه کتیروب یرلشدرمك ایچون شاید احتیاج مس ایدر ایسه دیه‌رك اوراده طوردی بکلدی . شبیب هیچ آنك یوزینه باقمدیغی حالده اشیاسنی یرلشدیرمکده ایدی . آرده « اورادن شونی ویر» کبی بعض خدمتلر کوردرمکده ایدی. فاضله آغیر طوریله سکوت اوزره بولنوب خدمت ایدییور ایدی.

اوطه‌دن صندق چیقارلدی . شبیب چیقدیغنده اوطه قاپوسنی کلیدلیوب آنختاری فاضله‌یه اوزاده‌رق :

— قیز ! سنك الك ایشه یاقیشیور شو اوطه‌نك آنختاری سنده طورسونده آره‌ده سپور تمیزله. فقط کتبخانه‌ده‌کی کتابلرك یرینی بوزمه. آنلری قارشدرمه . بك طوز اولدیغی زمان شکللرینی بوزمه‌دن طوزلرینی آل :

دیدی . فاضله :

— پکی افندیم .

دیدی . بو قدر سوز فاضله‌یه بك بیوك بر التفات کلدی . زیرا التفاتی مبذول اولنلر هرشی ایچون هرکسه التفات ایلدکلرندن آنلردن کوریلان التفاتله انسان خدمتنك حقیقةً تقدیر اولنوب اولنمدیغنی بیله‌مدیکی کبی اوالتفاته نائلیتی کندیسنك آکا لایق کورلدیکندنمی یوقسه التفات ایلیه‌نك ملتفت بولنمسندنمی نشئت ایلدیکی آکلاشیله‌میه‌جغنی، فقط شبیب کبی التفاتی نادر اولان کیمسه‌لرك نادراً ایلدکلری التفاتك قیمتی بیوك اولوب اوکبی کیمسه‌لرك التفات ایلدکلری کیمسه‌لرك خدمتنی حقیقةً تقدیر ایلیوب جداً ممنون اولدقلرینی وایلدکلری التفات حقیقی بر التفات اولدیغندن قیمتی دکری بیوك اولمق لازم کلدیکنی فاضله ملاحظه ومطالعه ایله شبیبك اوقدرجق التفاتنك قیمتنی تقدیر ایلیه‌رك ممنون اولمش ایدی. شبیب اوطه‌نك آنختارینی فاضله‌یه تسلیم ایلدکدن صکره پدر ووالده وهمشیره‌لریله وداع ایلیوب وبودفعه‌چوق کچمکسزین عودت ایلیه‌جکنی سویلیوب قوناقدن چیقدی .

شبیب مقدم بکلك اسکان ایلدیکی قوناغده اوغرایوب انشته‌سیله‌ده وداع ایلدکدن صکره واپوره بندی .

— ١٨ —

شبیب کیتدکدن اون کون صکره انیسه‌نك دوکونی اجرا ایدلدی.

انیسه‌نك والده‌سی فاضله‌یی چاغروب کندی قیزینك ـنی هنوز کوچك بولندیغی خدمته آلشیق اولمدیغی جهتله کندیسـنك مقدمه لایق وجهله خدمت ایلـنی امر تنبیه ایلدی. ذاتاً خانه ایچنده الی الك زیاده ایشه یاقشان وترتیدـ بیلن جاریه فاضله اولدیغندن داماد بکك خدمتنه آنك تعیین ایدلسی برامر طبیعی ایدی.

فاضـله مقدمك عـلاجنی ویرمك و یمـه‌جکنی حاضرلامق کبی خدمتلرینی کمال دقت واهتمام ایله اجرا ایلدیکندن مقدمده ایچدیکی علاجی فاضله‌نك الندن ایچدیکندن ویه‌جکنی‌ده آکافاضله کتیردیکندن ییوب ایچدیکندن فائده کوریور وتحسریله او حاله کلدیکی فاضله‌یی قارشوـنده کوردکجه تازه حیات بولیور ایدی.

ازدواجندن بر آی‌صکره مقدمك ترقیٔ صحتی یوزندن نمایان‌اولیور ایدی.

مقدمك دوقتوری‌ده کندیسیله برابر محترم افندینك قوناغنه کلمش و سلاملقده اکا بر اوطه ویرلمش ایدی. دوقتور بکه خدمت ایدن کیمسه‌یی ایستدیکنده‌انیسه‌نك‌والده‌سی‌مابین قاپوسنه فاضله‌یی‌کوندرییور ایدی. فاضله دوقتورك کندیسنه تعریف ایلمش اولدیغی ترتیب اوزره خسته‌یه باقیور و انك ترلی قالمه‌سی ایچون واقع اولان تنبیه اکیدی اوزرینه مقدم هر سوقاقدن کلدیکنده چامه‌شور بوغچه‌ـنی انیسه‌نك‌النه طوتشدیرییور ایدی. کوزینك ایچنه باقان زوجه‌سی انیسه، وتدبیرده زره‌جه قصور ایتمه‌مك اوزره چالشـان یمانك همتیله مقدم کندیسنی

طوپلامقده وخسته‌لغی کسب خفت ایلمکده ایدی. هنوز اوفق اوکسورك ایله هر کیجه صباحه قارشو بر کره تردوام ایتمکده ایسه‌ده اولکیه نسبتله بو اوکسورك ایله ترلك زیاده خفیفلمش ایدی. مقدمك ترینك نوبتی ساعتنده انیسه اویانه‌مدیغی جهتله کندیسنی اویاندرمسنی فاضله‌یه رجا ایلمش ایدی‌که فاضله او ساعتده قالقمغی معتاد ایدینه‌رك او وقتده قالقوب قاپویی اورمغله انیسه‌یی اویاندیریبور ایدی. بعض دفعه تر زیاده‌جه کلدیکندن یتاق طاقمنی‌ده دکشدرمك ایجاب ایلیوردی‌که او وقت مقدم چامه‌شور وکیجه‌لکنی تبدیل ایلدکدن صکره فاضله ایچرو کیروب یتاق طاقمنی‌ده دکشدیریبور ایدی. انیسه زوجه انی باقلمسنی ایستدیکی حالده باقمسنی بیلمیور ایدی. دادی النده بیومش اولکی دادیسی چراغ ایدلدکدن صکره فاضله کبی ایش کذار وحمارات بر دادی النه کچمش اولدیغندن اوکونه‌قدر صاچنی بیله کندی طرامه‌مش ایدی. اولادلرینی بك سون والده‌سی انیسه‌یه‌ده بر خدمت کوردرمه‌مش ایدی. فاضله کلدیکنده اون بش اون آلتی یاشنده‌کی بر قیزك بر آز کندی ایشنی کورمکه آلشمسی والی ایشه‌ یراشمسی لزومنی کورمش ایسه‌ده والده‌لرینك آنلرك ایش کورمه‌لرینی ایستمدیکنی کوردکده کندیسی ایشدن یوکسنیور صانلمسون مطالعه‌سیله ترك انیسه‌یه و ترك‌رویده‌یه بر کوچك چوجق کبی باقمش ایدی. فاضله‌هپ کبار چوجقلرینك بویولده بیودکلرینی و کندیسنك اوکسز اولمسی جهتیله کندینه وبرادرینه باقمغه مجبور اولدیغنی بیلدیکندن بوخانه‌ده‌کی ترتیب کندیسنه غریب کلمیور ایدی. انیسه کلین اولدقدن صکره فاضله آکا مقدمك خدمتلرینی کوردرمکه باشلادی. انیسه زوجه کمال خواهشله خدمت ایلیور ایسه‌ده زواللی چوجق خدمته آلیشق اولمدیغندن یولیله خدمت ایده‌میور ایدی. مقدمك آرقه‌سنه صوریله‌جك علاجلرینی

فاضله حاضرلیوب انیسه‌یه سوردیریور ایدی . فقط بر کون انیسه مقدمك آرقه‌سنه سورمکده اولدیغی « تنتوردی‌یوت » ی قرارندن زیاده سورمش اولدیغندن بر یاره آچمش ایدی‌که ذاتاً ضعیف بولنان مقدمه بویاره برایکی نوبت کتیرمکله خسته‌یه بقانلر دوقتورك پك بیوك تکدیرلرینه اوغرامشلر ایدی. دوقتورك تکدیرینك اك بیوك حصه‌سی فاضله‌یه اصابت ایلدیکی کبی انیسه‌نك والده‌سی‌ده فاضله‌یه مقام تکدیرده:

ـ انیسه کبی برچوجغك الندن اویله شیلر کله‌جکنی بیلمیورمیسین؟ بونلر سنك ایشك دکلمی ؟ انیسه ایش کوره‌جك اولدقدن صکره سنی نیه خدمتمه تعیین ایتدك .

دیدی . فاضله آرتق انیسه‌یه مقدمه سوره‌جکی علاجك شیشه‌سنی طوتدیرمقدن بشقه بر ایش کوردرمیوب هپسنی کندیسی ایفا ایلیور وانیسه‌یی یاننده یماق کبی قوللانیور وبویله‌لکله انی خدمته آلشدیریور ایدی .

فاضله مقدمه اویقوسنی وراحتنی ترك ایدرك بقیور ایدی. سعینك بوشه کیتمدیکنی مقدمك کوندن کونه کسب عافیت ایلمکده اولدیغنی کورمکله ممنون اولیور ایدی. منور خانم‌ده مقدمك یاننده بولنسه آنجق بوقدر باقه‌بیلور ایدی. فاضله مقدمه ایلدیکی خدمتله کرك منور خانمك کرك مقدم بکك کندیسنه اولان حقلرینی اوده‌مکده اولدیغندن طولایی ممنون اولیوردی. فاضله‌هر شیئه نظارت ایلدیکی جهتله قوناق ایچنده چامشور ییقامقدن معاف بولندیغی وآنك ایشی ییقانوب اوتولنن چامه‌شورلری یرلشدرمك اولدیغی حالده مقدمك چامه‌شورلرینی کیمسه‌یه ییقاتمیوب کندیسی ییقایور ایدی. مقدم کندیسی ایچون آنك بوقدر چالشمسنی ایستمیور واوقدر کندینی یورمه‌مسی ایچون آکا رجا ایلیور

ایسه‌ده فاضله اگر آنك ایشی کندیسنه آغر کلمش اولسه‌ چراقلری اولان جاریه‌لره کوردیره بیله‌جکنی ، کندیسنه تودیع اولنان وظیفه یالکز بوقار وخدمتی ایله آشاغیده کوریلان خدمتلره نظارت اولدیغنی، یاپدیغی ایشی کندی کوکلنك رضاسیله یاپمقده بولندیغنی و کندیلرینه اولان منتدارلغی ایجابنجه آکا خدمت ایتمك کندیسنه بیوك بر لذت کلدیکنی مقدمه بیلدیردی .

دوقتورده بر یاندن منور خانمه خسته‌سنك صحتی حقنده تبشیرات ویروب بولنده کیتمکده اولان ایشی بوزمه‌مق اوزره مقدمی کورمك ایسته‌مه‌سنی توصیه ایلیور ایدی .

دوقتور بر کون بیروتده‌کی اطبای مشهوره‌یی جمع ایله مقدمك خسته‌لغنك بیروته کلدیکی کون ایله اوکونکی فرقنی اکلامق اوزره قونسولتو یاپدیلر. اطبا مقدمده پك چوق فرق بولدیلر. بر عارضه وقوع بولمدیغی حالده اوکیدشله مقدمك خسته‌لغی شون شون اوزرندن آته‌بیلمسنی قطعیاً امید ایلدکلرینی بیلدردیلر. دوقتور اطبانك فکرلری اوزرینه برراپور یاپدیروب منور خانمه ارسال ایله تبشیراتده بولندی . دوقتور مقدمی هر کون گزمکه چیقاریور ایدی . ممکن اولدیغی قدر خوش وقت کچیرمسنه چالشیور ایدی. مقدم حرمده بولندیغی زمانلرده ایسه کندیسنه یاردم ایدن فاضله اولدیغی ایچون اوطه تنظیم ایتمك مراقنه دوشوب اکثری انکله مشغول اولور و کندیسنه خانه امورینه‌دائر رایش بولور ایدی. مقدم آقشام یمکندن صکره دوقتور ایله بر آز وقت کچیروب حرمه کلور یاته‌جغی وقته قدر اولان زمانی کتاب اوقومغله کچیررایدی. ایسه‌ده آنك یوزینه باقوب اوتورر وبر چوق ساعتلر بوتماشادن یورلمز

واو یقوسی کلمزایدی. مقدم بعض دفعه یاننده انیسه‌نك بولندیغنی‌ده اونو-
در ایدن . یتاجنی وقت الندن کتابی براقدیغنده انیسه‌یی کورنجه :

— آ! سن بوراده‌می ایدك؟ دها یاتمدکمی؟ واه ! بن کتاب
اوقیور ایدم جانك صیقلمشدر . سن نیه بنی بکلدك ؟ آ چوجق .

کبی سوزلر ایله آنی تلطیف ایلر ایدی . فقط ینه هر دفعه‌سنده
کتابی ایله مشغولا اولور ایدی. بوحالی کورمکده اولان فاضله انیسه‌یه
آجیدیغندن آکا دیدی‌که :

— کتابی سن اوقویوب بکك دکله‌مسنی تکلیف ایت . ایکیکزده
برابر مشغول اولمش اولورسکز .

انیسه — بن نصل تکلیف ایده‌یم ؟

دیدیکنده . فاضله :

— بن سویلرم .

دیه‌رك بر آقشام انیسه‌نك یاننده مقدمه :

— بك افندی! خانم اوقوسه‌ده سز دکله‌سه‌کز. ایکیکزده اکلنمش
اولورسکز . دیدیکنده . مقدم :

— بیلمم نصل اولور! بشقه‌سنك اوقودیغندن لذت آله‌بیلورمی‌یم؟

دیدیکنی فاضله ایشدنجه زواللی انیسه‌یه بر ایولك اولمق ایچون :

— بر تجربه‌یه چیقسه‌کز . پك اعلا لذت آلورسکز صانیرم . هله
اولذتدن بنم حصه‌مه‌ده اصابت ایدر ظن ایدرم. خانمك اوقودیغی
آره‌ده بنده دکلر ایسه‌م بنم ایچون نه بیوك افتخاردر .

دیدی . بوسوزیله کرك مقدمك. کرك انیسه‌نك امدادینه یتشمش
اولدی، زیرا اوحالده کیجه‌لری فاضله مقدمك یاننده بر آز اوتوره‌جق

ایدی‌که مقدمه بوندن آعلا نعمت اوله‌مز انیسه‌ده زوجنی اکلندرمش اوله‌جق و زوجی آنك سسنی دکله‌مکده بوله‌جق ایدی‌که قیزجغز ایچون نه بیوك لذت!

مقدم همان الندهکی کتابی انیسه‌یه ویردی. انیسه کندیسنك امدادینه ایرشمکده اولان دادیسنه:

— اوتور دادیجغم.

دیدکدن صکره اوقومغه باشلادی. اوقونان کتاب بر تاریخ ایدی. انیسه طاتلی صداسیله اوقدر کوزل اوقیور ایدی‌که انسانی صیقمدقدن بشقه پك خوش اولیور ایدی. باخصوص لطیف بر صورتله اوقومق ایچون طبیعی اولان بر استعدادیله عباره‌لری بولمکسزین طوره‌جغی وقت سوزنهایتنده طورمق وسوزك باشندن باشلامق اوزره عباره‌لری روحلاندیرمق اوقومسی پك کوزل اولیور ایدی. فاضله قالقمق ایستدیکنده انیسه‌نك همان:

— یوق! دادی کیتمیه‌جکسین.

دیه اولان اصرار یله ینه اوتورر ایدی.

بوصورتله هرکیجه خانم اوقومقده، بك دکله‌مکده ودادی‌ده آنلری یکله‌مکده اولدیغی حالده وقت کچیرمکه باشلادیلر. بعضاً انیسه فاضله‌یه:

— باق پیمان! بهانه ایله سن‌ده بزی دکلیه‌رك معلومات اوکرنیورسین.

دیور ایدی‌که آنك بوسوزی اوزرینه مقدم ایله فاضله بربرینه باقشوب تبسم ایلیورلر ایدی. فقط انیسه الندهکی کتابه باقدیغندن آنلری کورمیور ایدی. فاضله آغا:

— یا! خانمجغم یا!

دیه جواب ویریور ایدی. انیسه زوجنی کندیسنك یاننده آلیقومق

ومشغول ایتمك ایچون دادیسنك ایشه یارادیغنی واویله شیلری بجرمکده و بر بهانه ایله آنلری بربرلریله سویلشدرمکده اولدیغنی کوردیکندن غیری فاضله‌یی یانندن آیره‌یوب هپ برلکده اوتوریورلر. اوچ کشیدن عبارت اولان شو جمعیت پك شن بولنیور ایدی . مقدم کولیور، سویلیور، فقره‌لر نقل ایدیور ایدی.

وقتلر بو صورتله مرور ایدرك مقدم ازدواج ایدلیدنبرو اوچ آی اولمش ایدی.

انیسه‌نك هر کسك یاننده یوزی کولمکده ایسه‌ده یالکز بولندیغی زمانلرده فاضله آنك یاننه کیردکجه آنی متفکر ومحزون کوریورایدی. صکره‌لری انیسه‌یی تنهاده آغلر بولدی. بو جهتله فاضله برکون مقدمی یالکز بولدیغنده آکا :

ــ مقدم! انیسه‌یی آغلر کوردم. نه اولدی؟ آره‌کزده برشیمی وار؟

دیدی . مقدم آجی بر تبسمله :

ــ اوت !

دیه جواب ویردی . فاضله مراقله :

ــ آره‌کزده اولان نه‌در ؟

دیدکده . مقدم محزونانه بر طور ایله :

ــ سن !

دیدی . فاضله دوشونمکه واردی . برمدت تفکردن صکره :

ــ بن ها کیمنك فلاکتنه کیمنك کوزیاشلرینه سبب‌اولان بن!...

دیدی . مقدم :

ــ زواللی چوجق بندن محبت بکلیور! نه‌یاپه‌یم؟ ایکی کوکلم یوق‌که برینی آکا ویره‌یم ! ...

دیدی. آندن صکره فاضله برچوق کره انیسه‌یی اوطه‌سنده آغلامقده اولدیغی حالده بولدی کندیسی جسارت ایدوب برشی‌صورمیور ایدی. زیرا هر نه قدر دادی ایسه‌ده ینه انیسه‌نك یاننده جاریه صفتیله بولندیغندن آكا زوجی‌ایله اولان معاملاتی‌صورمغی حدینك خارجنده بیلیور ایدی. فقط بردفعه‌سنده انیسه آنی یاننه اوتورتدی. بكا سنی آندن كتم ایله‌میوب آغلیور ایدی وفاضله‌یه:

— نه ایچون آغلادیغمی صورمیورسین ها! وفاسز!

دیدیكنده. فاضله:

— آرتق اغلامكه برلزوم كورمیورمده آنك ایچون صورمیورم. ایستدیكك اولدی. سودیكك آدمه واردك. دها نه ایستیورسین؟

دیدی. انیسه سوزه كیرشوب دیدیكه:

— پیمان! بنم سنم كوچك اما بن بدلا دكلم؟ بیلورسینكه بنم اولدقجه ذكاوتم واردر! مقدم بكده اكلایه‌مدیغم بر حال وار!... بنی سومدیكنی اكلایورم! فقط بندن نفرت ایتدیكنی‌ده كوریبورم. بكا اولان كوزل معامله‌سی بنی سودیكندن دكل! بنم كندیسنی نه قدر سومكده اولدیغمی كوردیكی ایچون بكا آجیدیغندن!...یكی بكا آجیدیغنی وبندن نفرت ایتمدیكی حالده نیچون بنی سومیور؟

— نه ایچون سومسون سنك بو ظنك چوجقلقدن ایلرو كلیور.

— یوق پیمان! یوق!... اویله دكل!... كچن كیجه مقدم اویویور ایدی. بنم اویقوم قاچدی. یاتاقدن صیقلدم. قالقوب یتاغك ایچنده اوتوریوردم. مقدمك یوزینه باقیوردم. انسان سودیكنك یوزینه باقفله كچیردیكی زماندن هیچ اوصانمیور. اووقت هیچ صیقلمیور. اوزون برمدت بن آنك یوزینه باقفله وقت كچیرمشم، بو تماشانك لذتندن كندمدن كچمش

نی بر حاله کلدم. نصل اولدی بیلمم آنی اویقودن اویاندرمق قورقوسی خاطریمه کلمه‌مش و آنی ملاحظه ایده‌مه‌مشم که الله آنك صاچلرینی اوقشامشم مقدم همان کوزلرینی آجدی . و اوده بنم صاچلریمی اوقشادی . فقط نه دیه‌رك اوقشادی بیلیورمیسین؟ «زواللی چوجق» دیه‌رك اگر اویقو سرسمی بولنمسه البت آغزندن بو سوزی قاچیرمز ایدی!... بکا نه ایچون زواللی چوجق دییور؟ بکا نه ایچون آجیور؟ البت آجینه‌جق بر حالم وارکه آجیور!

— بونلرهپ چوجقلق! اووقته قدر اویومدیغك ایچون اویله دیمشدر.

— امان سنده پیمان! بو کون قالین قفالیلغك وار! لفردی آکلامیورسین!.. کچن کیجه‌ده کیجه یاریسی کندی کندینه بر شیلر سویلنمکده ایکن بن اویاندم. لکن آه! بر آز کچ اویانمشم!... تلفظ ایتدیکی اسمی بوجه اکلایه‌مدم! برقادین اسمی ایدی. اسمی سویلدکدن صکره آکا خطاب اولمق اوزره عشقنك عمریله برابر دوام ایده‌جکنی سویلیوز ایدی!...

انیسه سوزك بوراسنه کلدکده فاصله‌نی تلاش بوریدی. قورقو آلدی. عجبا مقدم کیجه کندی اسمنی صایقلیوب بر شیلر سویلدی‌ده انیسه‌ده بویله‌لکله آنك آغزنی‌می آرایور دیه خوف ایلدی . ایشك اوکنی آلمق اوزره دیدی‌که :

— آجانم! بر انسان صایقلر ایکن کوندز اك زیاده کیمی چاغررر ایسه آنك اسمنی سویلر . مقدم بکك‌ده اك زیاده چاغردیغی سن ایله بن! بلکه بزم اسممزی سویله‌مشدر .

— خیر! خیر! نه بنم اسمم ایدی نه‌ده سنك! بو بنم هیچ طانیمدیغم بر اسم.

ایدی . آنك ایچون چابوق آکلایه‌مدم ! کندیسی اوصایقلامه‌دن صکره اویاندی . نی اویانق کورنجه « بن صایقلادممی ؟ » دیه صوردی . بن‌ده « اوت » دیدیکمده « تحف شی ! بوکون بر رومان اوقومش ایدم . او رؤیامه کیردی . » دیدی .

— ای یا ایشته : اك طوغریسی‌ده اودر .

— اوف !... پیمان ! بن بیلمزمی‌یم ؟ آکلامزمی‌یم؟ مقدم بکده بر سر واردی ! اوت : مطلق بر سر وار !...

انیسه . بویله سویلیوب هونکور هونکور آغلامغه باشلادی . انیسه‌نك بوحالندن فاضله اوقدر متأثر اولدی‌که همان آز قالدی « ایشته او سربندن عبارتدر . نی اولدر وجودیمی اورته‌دن قالدرده قورتول » دییوره‌جکدی . فقط کندینی طوپلادی . خلجاننی سترده چالشدی . انیسه‌ده کویا اوشکایت ایلدیکی «سر»ه قارشو آنی حمایه ایتمسی ایچون فاضله‌نك قوجاغنه التجا ایلدیکنده کندینی اصل او « سر »ك اوجاغنه آتمش اولدیغندن بی خبر ایدی !...

فاضله کندیسنك بوینه صاریلوب کوز یاشلریله یوزینی کوزینی ایصلاتمقده‌اولان انیسه‌یی تسلیته لزوم اولدیغنی حس ایدیور ایسه‌ده کندیسی‌ده او آنده‌اوقدر متأثر ایدی‌که آغزینی آچمغه مقتدر اوله‌میوردی . یورکنك چارپندیسندن وجودی صارصیلیور . کوزلری قراریبوردی . کندیسنی محتاج معاونت کوره‌رك همان بایلیویرمسندن قورقیورایدی!..

— ۱۹ —

حزیران آینك اون بشنه کلمش اولدیغندن بیروتده صیجاقلر اورایه مخصوص اولان شدتنی اجرایه باشلامش ایدی . قیشده‌کی چیچکلر

قوز ئمش ، یاپراقلر صرارمش . اورته‌لقده یشیللك یرینه بر صاریلق بولنیور ایدی .

بیروت دخی بلاد حاره‌دن اولدیغی حالده یازك اك صیجاق وقتنده اورادن ایکی ایکی بچق ساعت تباعدله جبله چیقلدیغی حالده بوز کبی سرین محللر بولنور . آره‌سنده ایکی ایکی بچق ساعتدن عبارت مسافه بولنان بیروت شهرنده حرارت شدتله حکمنی اجرا ایتمکده اولدیغی حالده جبل کویلرنده پك زیاده سرینلك اجرای نفوذ ایلر . بو کوی دیدیکمز یرلرده اك مکمل شاتوجقلر، قوناقلر ، اوتللر ، مکتبلر ایله مزین اولان کویلردر .

بیروتدکی اغنیانك هپ جبلده صیفیه‌سی بولنور . یازك صیجاق زمانی اوراده کچیررلر . صیفیه‌سی بولنمیانلر ده استیجار ایلر .

ایشته هر کسك صیفیه‌یه کیتمك وقتی کلدیکنده محترم افندی‌ده جبله نقل خانه ایتمك اوزره بولنیور ایدی .

مقدمك دوقتوری یازك اوچ آینی کچیرمك اوزره مقدمك صحتی ایچون استانبولی مناسب کوردیکنی وکله‌جك قیشی دخی بیروتده کچیردیکی حالده آرتق هیچ برخسته‌لغی قالمیه‌جغنی کندیسنه بیلدردی .

مقدمی دوشونمه آلدی بیروتدن چیقمق فاضله‌یی ترك ایتمك دیمك ایدی. هرقیش بیروته کله‌بیلور ایسه‌ده یازین اوراده بولنمسی مناسبت آلدیغندن هرکسه‌نه‌دیه بیله‌جکنی دوشنوب سویلیه‌جك برسوز، ایدیله‌جك بر بهانه بوله‌میور ایدی. باخصوص کندیسی استانبوله کیتمسه اوغلنك تحسرینه کوچ ایله صبر ایلمش اولان منور خانمك بیروته‌کله‌جکی بی‌اشتباه ایدی . آرتق تأهل ایلیه‌لی اوچ آی اولدیغندن کندیسنك زوجه‌سنه آلشمش وفاضله‌یی اونوتمش اولمسی هرکس طرفندن نظن اولندیغی جهتله

منور خانمك‌ده بويله ظن ايتمسی طبيعی ايدی . منور خانمك بيروته كلمسی ايسه فاضله‌نك ميدانه چيقمسی ديمك ايدی! اوحالده نه ياپملی ؟ ديه‌رك مقدم ايله فاضله بو خصوصده اوزون اوزادی‌يه مذاكره ومحاوره‌ده بولنديلر. نهايت مقدمك اوچ آيی كچيرمك اوزره استانبوله والده‌سنك نزدينه كيتمسنی مجبوری بر حال كورديلر. فاضله‌دن مفارقت مقدمه هرنه‌قدر مشكل كله‌جك ايسه‌ده موقت اولديغی ايچون راضی اولدی . كنديسنی كمال تحسرله بكله‌مكده اولان والده‌سنی خاطرينه كتيروب كنديسنك‌ده آنك كوره‌جكی كلديكنی كوردی. مقدم خيرسز بر اولاد اولميوب والده‌سنی‌ده پك زياده سوز ايدی. فاضله‌ده پدرندن وبرادرندن خبر آلمق ايچون مقدمك استانبوله كيدوب كلمه‌سنی آرزو ايديور ايدی. مقدم منور خانمك كلينی كورمك بهانه‌سيله قيشه برلكده بيروته كلمكه‌قالقشمه‌مسی ايچون انيسه‌نی‌ده برابر كوتورمكه‌وكلينی قائم والده‌يه كوسترمكه قرار ويردی. مقدم صوك بهارده بيروته كلوركن قيشی بتون بترن بيروتده كچيرميوب ايتاليايه وقورفوبه‌ده كيده‌جكنی بهانه ايدرك منور خانمی كتيرمه‌مك وانيسه‌يی پدرينك خانه‌سنه براقه‌جغم ديه‌رك آلوب كلمك اوزره قرار ويرمش ايدی. مقدم فاضله‌دن مفارقت ايليه‌جكنی دوشنوب مكدر اولدقجه اوجه آنی وفات ايلدی صانه‌رق بتون بتون مفاقت ايلش اولديغی ظننده بولنديغی زمانلری درخاطر ايتمكله متسلی اوليور . اوچ آی مدتی سوكيلی والده‌سيله كچيرمكی لازمه‌دن عد ايليور ايدی .

انيسه فاضله‌نی برلكده كوتورمكه وحتی بوفكرنده اصرار ايلمكه قالقشمسونمی؟ والده‌سی هر شيئه باقان پيمان اولديغندن اوكيدر ايسه كنديسنك راحتی قاچه‌جغنی سويليوب براقمق ايستمديسه‌ده انيسه آغلايوب

سزلانمغه باشلانجه اوده بالمجبوریه موافقت ایده‌جك اولدی. فقط مقدم:
ـ والده‌مك یاننده سکا باقه‌جق جاریه‌لر چوق! نه ایچون والده‌كك راحتنی بوزه‌جقسین.
دیه انیسه‌نك فکرینی رد ایتمکله انیسه زوجنه قارشو قویه‌مدی. بشقه بر جاریه آلمغه قرار ویردیلر.
بر پوسته کونی لوئید قومپانیاسنك اونغاریا واپوریله مقدم ایله انیسه یانلرنده دوقتور وبر جاریه ایله اوشاق اولدیغی حالده استانبوله متوجهاً حرکت ایلدیلر.
مقدم ایله انیسه‌نك عزیمتندن ایکی اوچ کون صکره محترم افندی جبل لبناننده‌کی عالیه صیفیه‌سنه نقل خانه ایتمك اوزره ایکن مخدومی شبیبدن آلدیغی مکتوبده او هفته آنك او طرفه کله‌جکی اشعار اولنمغله محترم افندی عالیه‌یه نقل ایچون مخدومنك کلمه‌سنی بکلدی.
شبیب خبر ویرمش اولدیغی کونده کلدی. بر کون اول فاضله اوطه‌سنی حاضر ایتمش ایدی.
شبیب کلدیکنده فاضله اوطه‌نك قاپوسنی آچوب کیرو چکلدی. اوطه‌یه کیریلنجه بر نظافت انسانه فرحلق ویرییور. ترتیب وتنظیماتنده‌کی لطافت آدمك یوزینه کولیور ایدی.
شبیب کلدکدن ایکی اوچ کون صکره عالیه‌یه کیتمك اوزره خانه خلقی صباح سریندلکنده عربه‌لرینه بندیلر. بر کرالاندوسنه خانم قیزی زونده وجاریه‌سی پیمان ایله راکب اولدیغی کبی دیکر بر عربه‌یه دخی اوته‌کی جاریه‌لرك اوچی بنمشلر ایدی. طشره‌لرده قادینلرك دخی آچیق فایطون وآچیق لاندو ایله چیقمه‌لری معتاد اولدیغندن لاندولر آچیق ایدی. بو عربه‌لرك آرقه‌سندن شبیبك او هفته پارسدن کتیرمش

اولدیغی کوزل بر فایطونی بر چفت جیلان کبی آل عرب قصراقلری قوشلمش اولدیغی حالده کلیور ایدی . عربه‌جینك اوتوره‌جغی محل فایطونك آرقه‌سنه طاقیلوب سائسه بر اولمش و تربیه‌لری پدریله برابر فایطونده اوتوراز شیبب النه آلمش ایدی.

حرارت بصمقسزین محل مقصوده وارمق ایچون صباحلین ارکن عربه‌لره بینلمش اولدیغندن فستقلقدن کچر ایکن شوسه‌نك ایکی طرفنده‌کی فستق اورمانلرینك مسك کبی رایحه‌لری انسانه خوش بر کیف ویریور و صباحك لطیف روزکاری صانکه اوقشایورمش کبی بر نزاکتله انسانك یوزینه تماس ایلیور ایدی.

فاضله اوراده مقدم ایله تصادف ایلدکلری زمانی تخطردن کندینی آله‌مدی. تام عربه‌لرك قارشولاشوب مقدم ایله طانشدقلری نقطه‌یه کلدکلرنده یورکی چارپمغه باشلادی . بو جهتله مقدمی تخطردن اوانده آنك بولندیغی استانبولی خاطرلادی. استانبولی خاطرلامق ایله اوراده بولنان کیمسه‌لری درخاطر ایلدی . شفیق کوزنده تو تمکه باشلادی. قارشوسنده‌کی رویده‌نك سیماسی بو اثنده دها زیاده علوویرمش اولدی. زیرا شفیقه چوق بکزه‌یور ایدی . فاضله شفیقك تحسریله رویده‌نك یوزینه باقدقجه همان سندندن کچوب قارشوسنده شفیقی کوریور ظن ایلیه‌جك ایدیسه‌ده رویده‌نك اوموزلرینه طوغری یاییلوب آرقه‌سنه طوغری ایمش اولان صاری صاچلرینك النه طوغری دوکیلان و شقاقلرندن یناقلرینه دوشان بوقله‌لری آنی ایقاز ایله اوظنه دوچار اولمقدن قورتاریور ایدی . فاضله پدرنی‌ده دوشنیور ایدی . کندیسی اورته‌دن قالقدقدن و آرتق شفیق‌ده اوخانه‌دن چیقدقدن صکره جالبه‌ینه ویرلدایه‌جق برشی بولوب آدیجغزی ازعاج ایلیورمی دیه دوشنیور

ایدی . فاضله ایچنده راحت کورمدیکی وطننی خاطرلاینجه یورکی سزلادی. بولندیغی بیروت شهری مکمل بر شهر واطیف بر محل اولدیغی حالده فاضله‌یی ینه وطننی تخطردن و آکا تحسردن آلیقویه‌میور ایدی. اوراده حریت ایچنده اسارت چکدیکی وشمدی بولندیغی محلده اسارت ایچنده حریت سوردیکی حالده ینه وطننده کچرمش اولدیغی زمانلرك خاطره‌لری ذهننده دفع وطرد ایده‌میورایدی. فاضله‌نك ذهنی مشغول ایتمیان بری وارسه اوده رمزی ایدی. فاضله آنی بتون بتون خاطرندن سیلمش ایدی. فاضله تفکراته طالوب انسان وطننی هر یردن کوزل بولدیغنی آکا هیچ بریری بکزه‌ده‌مدیکنی کوریور ایدی. فقط فاضله وطننك کندیسنه ابدیاً قپاندیغنی و آزتق اوراده براقدیغی سودیکی کیمسه‌لریده بردها کوره‌میه‌جکنی دوشونجه کندینه بر غربیلك کلدی. آغلامق ایستدی . عادتا بوکا مجبوریت کوردی . بکاسنی ضبط ایتمك ایچون جبر نفس ایلیور ایدی. بو تأثیر ایله کوزلری قپانجه قارشوسنده وطننی، پدرینی، قرداشنی کوریور صانیوردی.

بر مدت فاضله بویله طالمش اولدیغی حالده خانمنك:

— قیز اویویورمیسین؟ بدلا! بویله لطیف بر موقعده اویونورمی؟

دیمسی فاضله‌یی خیالندن آییردی . عربه جبل لبنانك اتکلرینه صارمش یوکسکه چیقمقده ایدی . بر طاقم جبل قیزلری مرکبلرینه بینمشلر. مرکبك یاننده‌کی کوچك کوفه‌لر و کندی قوللرنده‌کی سپتلر ایچنده‌کی تازه یاغ ویموطه وسبزه‌لرینی صاتمق ایچون شهره ایندیریورلر ایدی . اللرینك امکی اوله‌رق اورمش اولدقلری ظریف سپتلری دخی صاتمغه کوتوریورلر ایدی. بونلرك هپسی پارلاق وشنلکلی بر نغمه طوتدیروب بر آغزدن تغنی ایلیه‌رك کیدیورلر ایدی. شو کنج قیزلرك

صانکه ایچلرنده هیچ برکدرلری یوقمش کبی یوزلری کولیور، معصومانه و صافیانه نظرلی کوزلری سروردن پارلایور ایدی. کویا بو قیزجغزلر والدینك اوا شیانی آنلره امنیت ایلدکلرندن ممنون اولمشلر کبی کوکسلرینی کره‌رك و عقللری‌ده کندیلرینه تودیع اولنه‌جق قدر قهرمان و مرد بولندقلرندن آنلری بویله یالکز اوله‌رق براقمش اولدقلریله تفخر ایدرك باشلرینی یوقارو قالدرمش بولندقلری حالده کیدیورلر ایدی. بو شن چوجقلری فاضله کورنجه کندینك اوسنده بولندیغی وقتی خاطرلادی. اوزمان کندیسی او کسز بوینی بوکوك کولمك جانی ایستمدیکی حالده انزکوله‌جك اولسه اوکی والده‌سندن تکدیر حاضر ایدی. فاضله اوزمانلر کوزل روبه‌لره الماسلر ایچنده ایدی. فقط شوارزاقنی، نواله‌سنی ساتمغه کیدن قیزلر قدر بختیار وحر دکل ایدی. زنکینلك بشقه بختیارلق بشقه! ..

برمدت دها یول آلدقدن صکره اویله برموقعده بولندیلرکه دکز و بیروت آشاغیده قالمش آنلر آنی برموقع عالیدن تماشا ایلیورلر ایدی.

بیروتدن چیقدقدن ایکی بچق ساعت صکره عالیه‌یه واردیلر. صیفیه‌لرینك باغچوانی قاپویی اچوب آنلری استقبال ایلدی.

محترم افندی ایله شبیب تعطیل کونلرندن ماعدا هرکون بیروته اینوب ایشلرینی رؤیت ایلدکدن صکره آقشاملری عالیه‌یه عودت ایلیورلر ایدی. شبیبك کنج وتوانا قصراقلری ایله یول ایکی ساعتدن زیاده سورمیور ایدی. تعطیل کونلری شبیب عربه قصراقلرینی دکلندیروب کندیسی برطوری عرب طایی ایله جوارکویلره کزمکه چیقیور ایدی.

فاضله اولکی کبی شبیبه خدمت ایدییور ایدی. شبیبك آکا اولان طوری‌ده ینه اولکی کبی ایدی. شبیبك صورت ظاهره‌ده‌کی حالنده برتبدل وارایسه اوده اوطه‌سنده یالکز بولندیغی وباغچه‌یه ایندیکی وقت

بر چوق مدت متفکرانه کزینمش ایدی . فاضله بونی شیبیك حسابجه اولان مشغولیتـه ویریبور ایدی.

ایکی آی بو صورتله جبلده کچدکدن صکره فاضله خدمت ایچون شیبیك اوطهسنه کیردیکنده آنی اکثری طالغین و متفکر حالده بولور وار زمانلرده شیبیك چهرهسنی بك آصیق وقاشلرینی بك چاتیق کورر ایدی. فاضله اوزمان شیبیك بوحالنی حسابلرنجه براویغونسزلق اولمسنه حمل ایتمك ایستدیسهده آقشاملری شیبیك پدرینه ایشنك بك یرلنده کیتمکده اولدیغنی کمال محظوظیتله آکلاتمسی آنك بو ظننی ابطال ایلر ایدی . واقعا شیبیك حسابنه اویغون کلمیان برشی وار ایدیسهده بو اویغون کلمین فاضلهنك ظن ایلدیکی کبی پاره حسابجه دکل ایدی!...

شیبب پاره حسابلرینی بك قولای رؤیت ایلمکه آلشمش و امور تجاریهده کسب ملکه ایلمش اولدیغندن اودرلو حسابلر آکا مشکل کلمز، لذت کلور ایدی . فقط اوآنه قدر طانمدیغی و حتی آنکله اشتغال ایلیهجکی خاطرینهبیله کلمدیکی کوکلنك حسابی آکا مشکل کلیور. عجمیسی بولندیغندن آدن بك صیقلیور ایدی . کندیسنك فکرونیتی خلافی اولان برشیئه کوکلی آنی سوق ایتمك ایستیور، شیببده فکرنده ثبات ایتمك اوزره کوکلنك آرزوسنی آکلامامزلغه کلیور ایدی. فقط زمان کچدکجه کوکلندهکی حس بیومکده و شیبیك او زمانه قدر طانمدیغی بر صورت کسب ایتمکده ایدی. شیبب اوزمانه قدر هیچ برروماز وحکایه اوقومهمش ایدی. کندیسنه عارض اولان حالك نهدن عبارت اولدیغنی آکلایهمیور ایدی . کندیسندهکی حالك اوزمانه قدر آدینی ایشتدیکی حالده حقیقتنه قائل اولهمهمش اولدیغی « عشق » اولدیغنی آکلامش اولسهده آکلامامزلغه کلهجك ایدی . زیرا شیبب بر قادینه عاشق

اولمغه تنزل ایده‌جکنی هیچ بر وقتده خاطرندن کچیرمه‌مش ایدی. عاشقلغنی کندیسنه آکلاتمغه چالیشان کوکلی ایله کولشیور؛ آنك اجباراتنی رد ایلیور ایدی. فقط هیهات! کوکلنه کندیسی معارض اولدیغی حالده وزلری آنك مجلوبی اولوب کندیسنه عصیان ایدرك کوکلك مطلوبی اولان قادینه طوغری باقیور، آغزی‌ده آنلر ایله برلشمش «پیمان» کلمه‌سنی بلا اختیار تلفظ ایدیویریور. قولاقلری‌ده اولفظی استماعدن محظوظ اولیور. شبیبه یالکز غروری، وقاری، عنادی، صادق قالمش کوکلی ایله‌اولان محاربه‌سنده آنلر معاونتده بولنیور. ایشته شبیب‌بونك ایچون دها زیاده چهره‌سنی آصیور. قاشلری چاتیور. فاضله‌یی کورنجه کندیسنی حدت بورییوب آندن اوزاق بولنمق ایستیور. لکن برسوق طبیعی ایله آیاقلری آنك بولندیغی طرفه طوغری کیتمك ایستیور. شیب کندینی راحتسز ایدن چهره‌یی کورمه‌مك ایچون فاضله‌یی دیکر جاریه‌لر کبی اوطه‌دن طرد ایتمکه قالقشیور. فقط «هایدی دفع اول کیت» اولمق اوزره حاضرلادیغی سوزلر آغزندن «پیمان کل! شونی ویر! بونی بورایه کتیر!» دیه‌رك چیقیور!...

شبیب کوکلنك ازعاجندن کیجه‌لری اویقواویه‌مدیغنی کورنجه کندینی دها زیاده ایشیله مشغول ایتمکه واولکیدن چوق چالشمغه باشلادی. یورغنلق ایله اویقو اویومغه وحسیاتنی اویوشدرمغه چالیشیور ایدی. یتاغنه یاندیغی زمان همان اویویه بیلمك ایچون کیجه‌نك کچ وقته قدر یازی یازییور، کتاب اوقیور، حساب کوربیور ایدی. حیوان ایله کزمکه کتدیکی کونلره پیان کیدیور ایدی. بوقدر یورغنلق کندیسنی وجوددن دوشوردی. آرتق او سرعتله چالیشه‌مز وکزه‌مز اولمغه باشلدی. یورغنلقدن آرتق چیقدیغی یولك ایلروسنه وآره‌میه‌جغنی

آکلایوب کیرو دونمکده واوه کلدیکی زمان قاپه‌سنك اوزرینه بیتاب دوشمکده ایدی‌که او زمان آیاقلرینك سزلامسیله اویقو کیره‌میان کوزلرینك اوکنه کندیسنك قاچمقده اولدیغی معشوقه‌نك خیالی همان کلیویریور، شبیب او حال بیتابیسنده آرتق آنی دفع ایده‌جك قدرتی کندنده بولمیورایدی. بو خیال متواضعانه، چهره‌سی وعشوه بازانه تبسمی جلوه‌لی طوری ایله کندینی شبیبه سودیره‌که وانك کوکلنه کیرمکه چالشمیور ایدی. بو خیال حلاوتلی چهره‌سی ووقورانه طوری ایله شبیبی بند وتسخیر ایله آنك کوکلنی چکوب آله‌رق آنی حکمی آلتنه آلمغه قالقشیور ایدی. ایشته بوبله اولدیغی ایچون ایدی‌که شبیب اوخیاله مغلوب اولیور. آنی قارشوسندن دفعه مقتدر اوله‌میور ایدی. اکر فاضله‌ده ذره‌جه عشوه‌بازلق وجزئی خوپبالق اولمش اولسه وآره‌ده کندینی بکندرمك ایچون شبیبه معنالی تبسملر کوسترسه ایدی ایشته او وقت شبیب آنك ایچون صغوقلقدن ونفرتدن بشقه برشی حس ایده‌مز وشبیبك نظرنده آنك هیچ براهمیتی اوله‌مز ایدی. شبیب کندیسی آغر وجدی ووقور اولدیغی ایچون ینه اویله اولان فاضله‌نك حال وطورینه حیران ومفتون اولمش ایدی. واقعا فاضله چوق کوزل ایسه‌ده ایش یالکز آنك کوزللکنه قالسه شبیب آکا مفتون اولمز ایدی. زیرا شبیب چوق کوزللر کورمش. هیچ بری آنی کندینه مفتون ایتمك دکل، کندیلرینی آکا بکندیره‌مه‌مشلر ایدی. شبیب کندی مزاجنه موافق اولمیان عشوه وجلوه‌دن خوشلانمز، نفرت ایدر ایدی. باخصوص بعض قادینلرده‌کی یاپمه طور واطوار آنك پك زیاده جانی صیقار ایدی. نیجه دلفکارك یاپمه نکاهنه، نه‌قدر ساخته‌کارك غمزهٔ دلشکارینه اهمیت ویرمیوب آکا نظر استخفاف ایله مقابله ایلمش وآنلری

بیاغی کورەرك کندینی آنلره تنزل ایدەمیەجك قدر بیوك بولمش اولان شبیب فاضلەنك طبیعی اولان محمورانه نظرینه مقاومت ایدەمیەرك آنك قارشوسنده کندینی صانکه اریبوب کوچیلیور ظن ایلمکده ایدی. شبیب فاضلەیه عاشق اولدیغنی آکلامش ایسەده بوعاشقلغنی کندی کندینه بیله اعتراف ایتمکدن اوتانیور ایدی. زیرا بونی اعتراف، کندینك برقادینه مغلوبیتنی اعتراف دیمك اولدیغندن بوکاده غروری مانع اولیور ایدی. فقط شبیب بوحالك بویله دوام ایدەمیەجکنی کوروب کندیسنه بوقدر اذیت ایتمسنه برلزوم اولمدیغنی، کوکلنك خوشلاندیغی برجاریەیی آلمدن دریغ ایلمکه برسبب کورمدیکنی واورتەده برمانع اولمیوب جاریه والدەسنك جاریەسی اولدیغی حالده نه ایچون کندی کندینه بوقدر عذاب ایلمکده اولدیغنی تفکرله تأهل ایتمك، اوطەلق آلمق کندیسی کبی اوتوز بریاشندەکی ارکك ایچون اوتانیلەجق برشی اولمدیغنی دوشنیوردی لکن بونی پدر ووالدەسنه سویلمکه ینه اوتانیور ایدی. شبیب برچوجق قدر عفیف. برقیز قدر محجوب ایدی. فاضلەده حیران اولدیغی احوالدنبریده آنك محجوبیتی ایدی.

شبیب فاضلەیه ایستدیکی کبی بر نظرله باقسی ایچون اولا آنك کندی مالی اولمسنه لزوم کوردی. او کونلرده بر کون کندیسنك ضعیفلامش اولدیغنی سویلەمکده اولان والدەسنك او سوزنی بهانه ایدرك سوز آچوب دیدیکه:

ـ حقك وار والده! چوق ضعیفلادم! حتی اولکی کبی کندی ایشمی بیله کورمکه اقتدارم قالمدی!

ـ یاپمه! آ اوغلم جاریەمزمی یوق؟ سن زور ایله کندیکی

یوریبورسین . هم‌ده پك چوق یول بوزیبوسین . اوقدر یورغنلغه وجود تحمل ایدرمی ؟

ــ بن کندیمی پك صاغلام وقوی ظن ایدردم‌ده آنك ایچون اوقدر یوریدم . فقط آرتق یورلمغه باشلادیغمی کوریبورم ! ظاهر آرتق یاشلاندم ! اولکی قوتم قالمه‌مش قاوشامشم !

ــ اوه ! اوه ! دها نه‌لر ! سن یاشلاندك ایسه بز نه یاپه‌لم ؟

ــ اوتوزنی کچینجه آرتق دلیقانلیلق قالورمی یا ؟

ــ سنك کنجلکك بوندن صکره اوغلم ! دها سن بزه بر خانم کتیره‌جکسین. چوجقلریکی سوه‌جکز. بن اوقدر کندیکی اختیارلاتمه!

شبیب والده‌سنك بو سوزینه قارشو کولدی. او زمانه قدر اودرلو سوزلره شبیب چهره‌سنی چاتمقده اولدیغی حالده او آنده بو کولمه‌سی والده‌سنه امید ویرمکله قادینجغزلده سرورندن یوزی کولدی وديديکه :

ــ شبیب ! اوغلم دها نه وقته قدر بویله بیکار اوتوره‌جقسین. آرتق سنی اولندیره‌لم . نصل قیز آلمق ایستر ایسه‌ك بز سنك رأیکه راضی‌یز . ایستر ایسه‌ك استانبولده طانیدیغمز قیزلردن برینی آله‌لم . ایستر ایسه‌ك اوطه‌لق آله‌لم . بن سنکله استانبوله کیدرم . سن نصل ایستر ایسه‌ك اویله یپارز .

ــ شمدی وجودجه راحتسزم والده ! بر آز کندیمی طوپلایه‌یم‌ده آرتق تأهل ایدرم .

شبیبك والده‌سی اوغلنك یقینده اولنه‌جکنه پك زیاده سویندی. شبیب سوزینه دوامله :

– صحيحاً بر آز وجودجه راحتسزلغم وار! اولکی کبی کندی ایشمی بیله کوره‌میوردم!

– جاریه‌لرك هانکیسنی ایستر ایسه‌ك آکا امرایت. ایشنی کورسون.

– شمدی بکا خدمت ایدن بو جاریه فنا دکل. نه ایدی آنك آدی؟ هانی جانم شو الك صکره آلنان.

– پیمان دکلمی؟

– اوت! پیمان! آنك الی پك ابی ایشه یراشیور. همده چوق کامل قیز.

– اوت اویله‌در. ایشته آکا امرایت. نه خدمت لازم ایسه کورسون.

– لکن والده بیلورسین‌یا. بن بر آز خیرجینم! امرایده‌جکم جاریه‌نك کندینك اولمسنی ایسترم. سن آنی قاچ لیرایه آلدك ایسه بکا صات.

– امان شیب! او نصل لقردی؟ سنك بزم آیری غیریمز اولورمی؟ بزم جاریه‌مز سکا خدمت ایتمزمی؟

– جانم جاریه بنم اولسون‌ده سزه‌ده خدمت ایتسون. بنم بعض اویله تحف مراقلرم واردر. اویله اولورسه بنم کوکلم راحت ایدر. سربست سربست خدمت بیوریرم.

– پکی ایستر ایسه‌ك اویله اولسون. بن آنی یوز اللی لیرایه آلدم.

– او! نه قدر اوجوز!

– اویله اما قصوری اولمسه او بیك بیك بشیوز لیرالق جاریه‌در!

– نه؟ بر قصوریمی وار؟ سقطمی؟

– خیر اوغلم سقطلغی، خسته‌لغی یوق. فقط معلوم‌یا یوز اللی لیرادن زیاده‌یه خدمت خلاینی آلنمز. چوق پاره ویره‌رك اوطه‌لق آلمغه اقتداری اولانده ثیبه جاریه آلمز. آنك ایچون بویله اوجوز آلدق. برده

اوطه‌لق ایچون اولان جاریه‌لر اون سکز یاشنی بولدقدن صکره وقتی کچمش صاییلوب پاره ایتمز. بو قیز ایسه یکرمی یاشنی بیله بلکه کچمشدر ظن ایدرم.

فاضله بك یاشنی کوسترمز، آنی کورنلر یکرمی و یاخود یکرمی بر یاشنده ظن ایدرلر ایدی.

شبیب والده‌سنك بو سوزندن فنا حالده صیقلدی. والده‌سنك آغزینی آره‌مق اوزره دیدی‌که:

— ای شمدی بو قیزی اوطه‌لق ایچون آلمزلرمی؟

— پاره‌سی آز اولانلر ویاخود پاره ویره‌میان حسیسلر آلورلر.

والده‌سنك بو سوزی شبیبه بك طوقوندی. کندیسی بیمانی آلور ایسه حسیسمی عد اولنه‌جق، ویاپاره‌یه قیه‌مدیغی ایچون بر ثیبه اوطه‌لق آلدی دیه عالم کندیسنی عیبلایه‌جقمی دیه دوشنیور، بو حال بك زیاده و قارینه طوقنیور ایدی. فقط بیمانی آلمق ایستدیکی بر کره آغزندن چیقمش بولندیغندن و آنی خدمت جاریه‌سی صفتیله آله‌جغنی سویلمش اولدیغندن همان یوز اللی لیرانی والده‌سنه صایدی. شبیب هر کسك کندیسنه حسیس دیه‌مه‌سی ایچون بیمانی کندینه زوجه ایده‌رك خانم یاپمغه آنك ثیبه‌لکنی مانع کوردی لکن هر کسدن و حتی پدر و والده‌سندن دخی کیزلو اوله‌رق آنی اوطه‌لق ایدینمکه مانع کورمدی. کندی مالی اولدقدن صکره آنی اوطه‌لق اتخاذ ایتمسنده بر بأس کورمیور ایدی.

شبیب فاضله‌نك ترجمهٔ حالنی اوکرنمکه مراق ایدییور ایسه‌ده بونی اوکرنمکه بر یول بوله‌میور ایدی. بیمانك لسانی غایت دوزکون اولدیغندن چرکسدن استانبوله کوچك کلمش اولدیغی شبهه‌دن وارسته بولیور و آنك آنجق یا برینك اوطه‌لغی اولدیغی و یاخود . . . امان ایشته! شبیب بوراسنی دوشوننجه ذهننه فنالقلر کلیور. بیمان نبی ملك خصلت بر قیزك

هیچ اویله اوتهکی بریکی ایله اکلنمش اولمسی مأمول ایدیلورمی؟ دیه تکرار تسلی بولیور. اولسه اولسه پیمانك اولجه تام اوطهلق اولمق چاغنده ایکن والده‌سنك دیدیکی کبی اویله بیك بیك بشیوز لیرایه اوطه‌لق اولمق اوزره صاتیلوب آلاڭ آدمك وفاسزلغی ایله ویاخود دیکر بر بدیله یوباله تکرار صاتلش اولمسنی تخمین ایدیور ایدی.

شبیب فاضله‌نك پاره‌لرینی صایدقدن صکره آکا اولان معامله‌سنی دکشدردی. فقط فاضله آکا اولان طورینی هیچ دکشدرمیور ایدی. شبیب جاریه‌سنك رمز وتلمیحدن اکلامدیغنی و هیچ شقایه کلمدیکنی کوردی. ایمدی آکا اکر والده‌سندن چکنیور ایسه والده‌سنك برشی دیمیه‌جکنی تأمین ایله پاره‌سنی والده‌سنه صیمش بولندیغنی بیلدردی. فاضله شبیبه:

— خدمت ایتمك ایچون اولدقدن صکره والده‌کزك مالی اولمشم، سزك اولمشم نجه بر فرق یوق! بن هپکزی افندیم طانیرم فقط بشقه بر مقصد ایچون بنی صاتون آلدیکز ایسه آورکن بونی بکا صوردیکزمی؟ وبویله برشرط قویدیکزمی؟

دیمسونمی؟ شبیب شاشالادی. پیمان سوزیله‌ده آنی مغلوب ایتمش ایدی. زیرا اوطه‌لق ایتمك اوزره آله‌جق جاریه‌یه «قیز. بنی ایسترمیسین؟» دیه صورمق عادت اولدیغنی شبیب‌ده بیلیور ایدی. شبیب فاضله‌نك بو سوزی آلتنده ازیلدی. فاضله‌نك حسننه طور و حالنه مفتون اولدیغی کبی سوزلرینه‌ده مفتون اولدی. بو جاریه‌نك حالیله دائم کندیسنی ازمکده ومغلوب ایتمکده اولدیغنی کوریور ایدی.

شبیب جاریه‌سنك کندینی آشکار اوله‌رق زوجه‌لکه قبول ایتدرمك مقصدیله بومعامله‌یی ردیه‌ده بولندیغنه ذاهب اولدی. شبیب بعض افندیلر

کبی جاریه‌سنی آنی خانم ایده‌جکی وعدیله قاندرمغه قالقشمیورز . یالان سویلمکه تنزل ایتمیوردی. فاضله‌ده هیچ طورینی و حالنی دکشدرمکسزین آکا خدمت ایدییور ایدی . فاضله شبیبی اکلامش ایدی . شبیبك کندیسنی قبول ایتمیان بر قادینه تنزل ایتمیه‌جکنی وشبیب کبی بر آدمك یاننه انسان قیزینی قاتوب دنیانك بر اوجندن اوبر اوجنه قدر کوندرسه هیچ شبهه ایتمسی لازم کلمیه‌جکنی بیلدیکی ایچون فاضله آنك یاننده عرضنی محافظه‌دن خوف ایتمیوردی. بونك ایچون ایدی‌که بلااندیشه خدمتنده دوام ایلیور ایدی. فاضله پك ای بیلور ایدی‌که شبیبك آنی استفراش ایتمسی کندی حسن رضاسنه باغلی ایدی . فاضله شبیبی اوکرنمش، اکلامش، طانیمش ایدی .

فاضله‌نك مقاله‌ٔ ردیه‌سندن صکره شبیب آکا بردها اویله سوزلرده بولنمدی. اولجه والده‌سنك جاریه‌سی بولندیغی زمانده‌کی حاله عودت ایلدی. شوقدر وارکه آرتق پوتینینی فاضله‌یه چکدیریور. انتاریسنی آکا کیدیریور. بو خدمتلرك اجراسی برصورت ادیبانه وعفیفانه‌ده دوام ایلیور ایدی.

بوصورتله جبله کله‌لی اوچ آی مرور ایتمش. مقدم ایله انیسه‌نك استانبولدن بیروته عودت ایلك اوزره بولندقلرینی مشعر مکتوب کلمش اولدیغندن محترم افندی بیروته نقل ایتدی .

فاضله استانبولدن حوادث آلمق اوزره صبرسزلق ایله مقدمك کلسنی بکلیور ایدی . بیروته نقل ایتدکلرینك هفته‌سنده مقدم ایله انیسه کلدیلر . انیسه دادیسنك بوینه صاریلوب اوپدی . فاضله حوادث صورمق ایچون مقدم ایله یالکز بولنه‌جقلری زمانی بکلیور ایدی . بر آره‌لق مقدم پدریله قرداشنك عافیتده اولدیغنی بیلدیرمش ایسه‌ده

تفصيلات ويره‌جك وقت بوله‌مامش ایدی . فاضله شبیبك خدمتنی ایتدیکی کبی اسکی خدمتلرینی‌ده ترك ایتمه‌مش ایدی . شبیب جاریه کندینك اولمدیغی زمان آنك خدمتنی کوردرمش اولدقلری ایچون شمدی اوده بیمانك دیکر خدمتلرینه قارشمیور. فاضله ینه انیسه‌نك ومقدمك ایشلرینه‌ده باقیورایدی. شبیب صباحلین ایشنه کیدوب آقشام کلدیکندن وکیجه‌نك برمدتی‌ده یازو وحسابیله کچیردیکندن فاضله آنك اوطه‌سنی طوپلایوب حاضر ایدییور وکلدکدن صکره صوبوب کیدیرییور . برایش اولدیغی وشبیب خدمت ایچون آنی چاغردیغی وقت کیدییور ایدی. بوجهتله فاضله بشقه‌خدمتلره‌ده وقت بولیورایدی. استانبولدن کلدکدن برایکی کون صکره انیسه والده‌سیله سوقاغه چیقدیغنده مقدم ایله فاضله یالکز قالوب قونشمغه باشلادیلر. مقدم فاضله‌یه پدرینك و برادرینك عافیتده بولندقلرینی و برادرینك اوسنه دخی فوق العاده برصورتده امتحان ویردیکنی سویلدکدن صکره دیدی‌که :

ـ نابی‌ده ینه پدرینك خانه‌سنه کلدی .

ـ نیه .

ـ فوقیه خانم آنی اوغراتمش .

ـ امان دیمه! اوقدر سوکیلی نابیسنی فوقیه نصل اوغراتمش .

نابی کزدیکی عالملرك برنده مکمل بر طیاق یمش . اما نصل طیاق! درجه‌سنی شوندن اکله‌که بجاغنی قیرلمش. بودفعه بن استانبولدن چیقدیغم زمان اولمش. قاچ آیلر تداویدن صکره نابی آنجق یوری‌یه‌بیلمش ایسه‌ده سوقاقده قالین برباستون ایله یوریمکه مجبور اولیور ! اوایچنده باستونی براقدیغنده ایسه پك زیاده طوپاللایور ایمش. بوروش وخرام فوقیه خانمك خوشنه کیتمه‌مش. باخصوص نابینك بوحاله خوارده‌لکده

دوچار اولدیغنی ایشیتمه‌سی آکا پك زیاده حدت ویرمش! اولمغله پدرینه «بونم هپ الماسلریمی پاره‌لریمی یدی ایسه‌ده بن آنی بویله یرلره صرف ایلدیکنی بیلمیور ایدم. او اولدن بورجم وار ایدی آنی ویریبیورم البسه یاپیورم» دیر ایدی. مادامکه بویله ایمش بن بوچاپقنی ایسته‌مم» دیمش. مکر فوقیه‌نك تکمیل مجوهراتی نابی یمش‌ده پدر و والده‌سنك خبری یوق ایمش!

ــ اوت اویله ایدی.

ــ والحاصل پدری بونك اوزرینه حدتلنوب «وای مادامکه ایسته‌میه‌جك ایمشسین نه ایچون الماسلریکی یدرمه‌دن اول ایسته‌مم دیمه‌دکده آنلری محو ایتدك هم‌ده بکا صورمقسزین طانشمقسزین‌ها!» دیه اکا جزا اولمق اوزره نابی‌یی ایسته‌مم دیمسنه اولجه اهمیت ویرمه‌مش ایسه‌ده فوقیه اولجه نابی‌یی «ایسترم» دیه اولان اصراری کبی اوزمانده «بن بو مردار طوپالی ایسته‌مم!» دیه پدرینی ازعاج ایتمکله نابی‌ یی قوناقدن دفع ایله ساعی افندی‌یه کوندرمشلر!

نابینك برکاری دها اولمش که تطلیق ایتمم دیه اولان اصراری اوزرینه طلاقی صاتون آلدرمق اوزره ایچه پاره قوپارمش. آنلری‌ده برایکی آیك ایچنده بیتردکدن صکره جالبه‌نك النه باقمغه باشلامش. بابالری احیا افندی وفات ایتمش. چوجقلرینه‌ده برشی براقمامش. شمدی نابینك النده آوجنده برشی یوق!

ــ اویله انسانلرك صوکنده اوله‌جغی بو!...

ــ سخا بك بك بختیارانه یشایورایمش. حرمیله پك کوزل کچینیورلر ایمش. والده‌مدن ایشتدم.

ــ شفیق ایله هیچ قونشمدکمی؟

— بر قاج کره‌لر قونشدم. حقیقتلی چوجق بیرامده قندیلده والده‌مه کلیور ایمش!

— طورینی حالنی نصل کوردك؟

— حیران اولنه‌جق مرتبه‌ده مکمل! ذاتاً هرکس آنك مدح وثناسنی ایدییور. فقط چوق محزون! سنك ماتمکی طوتوب اوتورییور!

— زواللی قرداشجغم!

مقدم برمدت تفکردن صکره تبسمله فاضله‌یه دیدی‌که:

— هرکسی صورییورسین‌ده نیه رمزی‌یی هیچ صورمیورسین؟

— اینانیرمیسین مقدم؟ هیچ عقلمه کلمدی.

— دیمك‌که آرتق هیچ سومیورسین؟

— نفرت ایتدیکمی سویله‌مش ایدم یا!

— سن صورمیور ایسه‌ك باری بن سویلیه‌یم. رمزی پاره‌لری بتیرمش.

— اوله‌جنی او ایدی. آرتق راحت ایدر.

— یوق! اصل راحتسزلغی شمدی. زیرا قاریسی پاره دیه آنی راحتسز ایدییور. عادتا تضییق ایدییورمش. رمزی‌ده پاره‌لر بتمش اما قاری‌ده هرشی ایستمك هوسی کچمه‌مش! رمزی‌ده قاری‌یی پك زیاده سودیکندن ایستدیکی شیلری یاپه‌مه‌مغله اوزیلیور ایمش. برزمان بورج ایتمش. شمدی بورج ویرنده یوقمش!... هم‌ده هرکس رمزی‌یه پك فنا نظرله باقیور!... رمزیده پاره‌لر بتدیکنی قاری آکلانجه آکا معامله‌ٔ تحقیریه‌یه باشلامش. فقط رمزی قاریدن کچه‌مدیکندن آنلره‌ده قاتلانمغه مجبور اولیور ایمش. قاری پاره بیتدکدن صکره رمزی‌یه مداهنه‌سی قالمه‌مغله رمزینك اوینه کلدیکی یولده ینه اکلنمکه باشلامش!

— رمزینك لایقی او ایدی.

بو صورتله فاضله ایله مقدم آره‌سنده محاوره جریان ایتدکدن صکره اینسه کلنجیه‌قدر اولان زمانی ینه‌هپ استانبوله دائر قونشمغله کچیردیلر.

شبیب مقدم ایله پك کوزل کچنیور و برلکده قونشوب کزییور ایدی. شبیب بعض دفعه همشیره‌سنك اوطه‌سنه کیدوب مقدم ایله اوتوربیور. بعض کرده آنی اوطه‌سنه چاغریور ایدی. شبیبك والده‌سی مقدمك سببیله اوغلنك بر آز حرمده اوتورمغه آلشمسندن ممنون اولیور ایدی.

مقدم ایله شبیب برابر بولندقجه کندیلرینه خدمت ایدن فاضله ایدی. ایکی عاشقلر معشوقه‌لرینك یاننده بولندقلری مدت بختیارلقلریله متلذذ اولمقده ایدیلر. مقدم ایله شبیبی حرمده طوتان فاضله اولدیغی حالده ایکی عاشقلر بربرینك سرینه واقف دکل ایدیلر. برادرانه بر صورتده کورشمکده اولان شو ایکی کنجلر بربرلرینه رقیب اولدقلرینی بیلمیورلر ایدی.

شبیب فاضله‌یه نائلیتی آنجق آنی آشکاره خانم ایتمکله اوله‌جغی فکرینه ذاهب اولدی. بونك ایچون ایسه بر ثیبه جاریه‌یی قبول ایتمك لازم کلدیکنی کوربیور ایدی‌که بوکا راضی اولمغه غروری مانع اولیور ایدی. شبیب کندیسنك حال وحرکتی هرکس طرفندن شایان تحسین کورلمسنی ایستر وعالمك تزییف واستهزاسنه اوغرامق ایستمز ایدی. بو جهتله برامر مهم اولان ازدواجنك‌ده هرکسك بر بهانه بوله‌میه‌جغی وقصور کوره‌میه‌جکی صورتده اولمسنی آرزو ایلر ایدی. بوندن طولایی شبیب فاضله‌یه اولان میل و محبتنه صبر ایلیه‌رك آنك کندی جاریه‌سی بولنمسی ودائم قارشوسنده اولمسی ایله اکتفا ایلیور ایدی. فقط قلبنده‌کی عشق بیومکده وکندینی بك زیاده ازعاج ایله فداکارلغه تشویق ایلمکده

ایدی . لکن شیب‌ده کندی متانتك بو عشقه کوره بیوك وقوی اولدیغی ادعاسیله کندینه تسلی ویریبور ایدی .

بو صورتله وقتلر مرور ایلیه‌رك انیسه ایله مقدمك ازدواجنك اوتنجی آبی انیسه الماس کبی کوزل برقیز چوجق دنیایه کتیردی. چوجغك اسمنی بدریه قویدیلر . بر سود ننه کتیرلدی . فاضله بشیکك برطرفنده‌ده کندی بتاغنی سردی. کیجه سود ننه ایله برابر یاتیوردی. فاضله چوجغی باقیور وآنی پك زیاده سوییور ایدی.

رمزینك چوجغی اولمدیغی جهتله فاضله اولاده نائل اوله‌مامش. آنك تحت نکاحنده بولندیغندن آندن صکره‌ده اولادی اوله‌بیلمك امیدی قالمه‌مش اولدیغندن کندیسنه میسر اوله‌میان اولاد محبتنی انیسه‌نك قیزندن طاتمق ایستیور . آنی اوقدر سوییور ایدی‌که اومحبتك حقیقی بر اولاد محبتندن فرقی اولمدیغنی کوریبور ایدی .

فاضله هنوز ضعیف اولان مقدمك چوجغنه باقلمق جهتندن اوزلمه‌سی، کندیسنه مروتکار اولان منور خانمك اوغلنك خسته‌لغنه باقدیغی کبی حفیدینه‌ده باقه‌رق حقنی اوده‌مسی، بو صورتله منورخانمله مقدمك ایولکلرینه مقابله‌ده بولنمسی وکندیسنك محروم اولدیغی کبی آندن‌صکره‌ده‌محروم قاله‌جغی قویاً مظنون اولدیغی اولاد محبتنی‌بدریه‌ده بولمسی کندیسنی او مینی مینی قیزه اوقدر مبتلا ایلمش ایدی‌که فاضله چوجغی قوجاغندن براقمق ایستمیور ایدی . فاضله هر کون چوجغك بانیوسنی کندی یاپیور وکندی کیدیریبور ایدی. فاضله‌نك چوجغه اولان ابتلاسی مقدمی‌ده قیزینه مبتلا ایلدی. دائما فاضله‌نك قوجاغنده اولان بدریه‌یی مقدم کورمکسزین ایده‌میور ایدی. او آنه‌قدر چوجق سومه‌مش بولنان وچوجق سسندن صیقلدقده اولان شیب‌ده بوچوجغی

سومكده و آنكله مشغوليتدن لذت آلمقده ایدی . زیرا صباحلین قهوه‌سنی ایچر ایكن آنی اوخشایوب سومك اوزره فاضله‌یه كتیرتد- یكنده اوفق قاشق ایله آنك اغزینه سود ویرر ایكن چوجغك راحت سودی ایچه بیلمسی ایچون فاضله اورایه دیز چوكوب اوتورمش او- لدیغی حالده چوجغی قوجاغنده ایدی . شبیب فاضله‌نك كندی یاننده اوتورمسندن پك محظوظ اولیور ایدی. بو جهتله مینی مینی قیزی‌یك صیق اوله‌رق اوطه‌سنه كتیردییور ایدی. صانكه بو چوجق مركز عشق ایمش كبی اوچ كشینك عشق ومحبتی آنده جمع اولیور ایدی .

— ٢٠ —

شبیبك صبر وتحملی صوك درجه‌یی بولمش وفاضله‌ده كوردیكی ادب وعصمت آنك ثیبه‌لكی حقنده هیچ بر فنا فكرده بولنمق احتمالنی براقمه- مش ایدی. شبیب عشق اوغرینه جانلربیله فدا اولندیغنی تخطر وعشقه اوغرادقدن صكره بونی اعترافله كندیسی‌ده غرورینی معشوقه‌سنه فدا ایتمكی چوق كورمدی . شبیب آرتق كوكلی ایله اولان مبارزه‌سنده مغلوب اولمش ، آنك عاشقلغنی قبول وتصدیق ایلمكدن بشقه چاره بوله‌مامش ایدی . بو جهتله بر كون فاضله‌یه دیدی‌كه :

— پیمان ! سنی نكاح ایده‌جكم . كندیمه زوجه یاپه‌جغم . بنی ایسترمیسین ؟

آمان یاربی! فاضله بوكا نه جواب ویرسون ؟ شبیب كبی بر آدمك بو فداكارلغنی تقدیر ایتمه‌مك قابلمی ؟ او زمانه قدر اولان مردلكنه قارشو نانكورلك ایتمك نصل اوله‌جق ؟

شمدی شیبه نه دیملی؟ شیب کبی عالی جناب و آنك کبی وقارینی کوزه‌دن بر آدمه ویریله‌جك جوابی آنك وقارینه طوقونمقسزین ویرمك لازم کلور. هم‌ده جدی و مردانه اولان بویله بر طلبه قارشو نه دینه‌بیلور؟ یا اسراری فاش ایتملی. یاخود «بن سنی ایستمم چونکه سنی بکنمیورم وسومیورم» دیملی! فقط شیب کبی هیچ بر قصوری کورلمیان آدمی بکنمه‌مك نانکورلك وحیوانلق دکلمی؟ فاضله بونی نصل قبول ایتسون؟

فاضله ویریله‌جك جواب بوله‌مدیغی ایچون سکوت ایدییور ایدی. فقط بو سکوتنك‌ده اقرار یرینه قبول ایدیله‌رك مسئله محترم افندی ایله خانم افندی‌یه بیلدیرلمك احتمالنی دوشونه‌رك البت بر جواب ویرمك لازم کلدیکنی کوربیور ایدی. بر مدت تفکردن صکره دیدی‌که:

— بن سزه زوجه‌لکه لایق دکلم افندیم.

— او سنك بیله‌جك و دوشونه‌جك شی دکل، بن سنی کندیمه لایق کوردم، لازم اولان اودر. شمدی بن ـ کا بنی ایسترمیسین دیه صوریورم.

فاضله قب قرمزی اولوب ککه‌لیه‌رك:

— بن خدمت جاریه‌سی قالمق فکرنده‌یم افندیم!

دیمکله شیب شاشروب بر مدت آنك یوزینه باقدی. صکره اکشی بر یوزله:

— ها!... دیمك بنی بکنمیورسین!...

دیدی. فاضله برجواب ویرمه‌دی. زیرا «اویله دکل» دیسه بشقه بر سبب بولوب سویلمك لازم کله‌جك ایدی!...

جاریه‌سنك کندینی زوجلکه قبول ایتمه‌مسی شیبه پك آجی کلدی.

بویله بر معامله‌یی. هیچ بر قادیندن کوره‌جکنی مأمول ایتمیور ایدی. شیبب باستونی آلوب اوطه‌دن چیقدی.

آقشام عودت ایلدیکنده بك متفکر ، بك مغموم بولنیور ایدی. بك مجبور اولمینجه فاضله‌یه سوز سویله‌میوردی.

فاضله شیبك سفره‌ده یمك ییه‌مدیکنی، آرتق مینی‌مینی بدریه ایله اکلنه‌مدیکنی ، مقدم ایله‌ده کورشوب قونشه‌مدیغنی کوریور و آنی بر تفکر وطالغینلق ایچنده بولیور ایدی . او قدر جدی بر آدمك بوطالغنلغندن قورقدی. زیرا طالغنلق اثناسنده شیبك چهره‌سنه اویله بر هیبت کلیور ایدی‌که تفکر ایلدیکی شیلرك قورقونج شیلر اولدیغی آندن آکلاشیلیور ایدی.

ایکی آی بو صورتله مرور ایتدی. شیبك بوحالی دوام ایدییور ایدی. اوکونه قدر شیب فاضله‌یه هیچ بر ستم ایتمه‌مش ایدی.

برکیجه فاضله شیبك کیجه‌لك روبه‌سنی کیدرییور ایدی. اوکیجه فاضله شیبك سیماسنی ایکی آیدنبرو دوام ایدن مغمومیت وهیبتله بولمیور ایدی . فاضله او کیجه شیبك چهره‌سنده ایلك دفعه اولمق اوزره بر طور تواضع کورییوردی . شیب هم محزون ، هم متواضع ایدی. روبه‌سنی کیدکدن صکره قولتق صندالیه‌سنه اوتوروب قارشو طرفنده طوران صندالیه‌یی فاضله‌یه ابراز ایله:

ــ یمان! شورایه اوتوز. سکا سویلیه‌جك سوزلرم وار!

دیدی. فاضله شاشروب:

ــ امان افندیم!

دیوب آیاقده طورییور ایدی. شیب:

ــ اوتور دیيورم!

دیه اصرار ایلدیکنده فاضله حدی اولمدیغنی، سویلیه‌جکی سوزلری آیقده اولدیغی حالده دکلیه‌جکنی بیلدردی ایسه‌ده شبیب:

ــ امر ایدییورم اوتورا

دیجه حالینك اوزرینه دیز چکوب اوتوردی. شبیب حزین و لطیف بر سسله دیدی‌که:

ــ کچن دفعـه بلکه ناز ایتمك ایچون بکا اویله بر جواب ویردك دیه سکا شـمدی‌ده او سؤالی تکرار ایده‌جکم! جدی قونشه‌لم. بویله شیلر شقایه کلمز! ایوجه دوشوندکدن صکره بکا جواب ویر. آعزیکه کلنی سویله. قلبکده اولانی سویله. بودفعه «بکا زوجه اولمق ایسترمیسین» سوزینه برده «بن سنی سوییورم» سوزینی‌ده علاوه ایدییورم. بن بوسوزی عمرمده ایلك دفعه اولمق اوزره ایشته شمدی سکا سویلیورم. سنی سودکدن صکره صنف نسایی سومش اولدیغمی سکا تأمین ایده‌رم. بوسوزلرمك حقیقی اولدیغنه اینان وبونلرك اهمیتنی دوشون‌ده بکا اویله جواب ویر.

شو مختصر فقط غایت معنیدار اولان سوزلر فاضله‌یه تأثیرسز قالمدی. فقط زواللی قادین نه یاپسون؟ کندی باشنه فاعل مختار دکل‌که کندی ایچون سوز ویره‌بیلسون. کندیسنك بویله تزوج ایده‌بیلمك احتمال اوله ایدی مقدم تأهل ایتمزدن اول آنکله ازدواج ایدر ایدی. فقط اسراره واقف اولدیغی ایچون مقدمه سوز آکلاده‌بیلمش ایدی. حالبوکه شبیبه نه سرینی سویلیه‌جك، نه‌ده آنی قبول ایده‌بیله‌جك ایدی.

فاضله سکوت ایدییور، متصل دوشنیور ایدی. شبیب دیدی‌که:

ــ اکر دوشونمك ایستیور ایسه‌ك سکا بر قاچ کون مساعده ایده‌یم؟

فاضله محزونانه بر طور ایله — دوشونمكه حاجت یوق افندم!

— اوحالده جواب ویر!

فاضله ینه سكوت ایدییور ایدی . فاضله‌نك سكوتندن شبیب صیقلمغله:

— سویله‌سه‌ك آ!

دیه آنی تضییق ایتمكله فاضله بشقه سوز بوله‌میوب ینه:

— بن سزه لایق دكلم افندیم.

دیمكله شبیب حدت ایدوب:

— لقردی سویلمكه اوشنیور ایسه‌ك « اوت » یاخود « خیر » لفظلرینك برینی سویله.

دیدی تهدیدكارانه بر صورتده فاضله‌یه باقدی . شبیب كوزلرینی فاضله‌یه دیكمش بر جواب بكلیور ایدی . فاضله سویلیه‌جك سوز بوله‌مامغله ینه سكوتده دوام ایلینجه شبیب حدت وشدتله:

— نیچون اكلنیورمیسین؟ بر جواب ویر.

دیمكله فاضله بالمجبوریه:

— اوله‌مز افندیم.

دیدی. شبیب فنا حالده بوزیله‌رق:

— اولكی تخمینم طوغری ایمش. دیمك شمدی قطعیاً آكلاشلدی‌كه بنی بكنمیورسین ونی سومیورسین!...

دیدی. و ایاغه قالقوب:

— هایدی! یتاجغم آرتق لامبه‌یی آلده چیق!

دیدی. فاضله لامبه‌یی آلوب چیقدی.

ایرتسی كیجه شبیب بك كیج وقته قدر یازی یازمغله اشتغال ایلدی.

فاضله‌یی لامبه‌یی آلمق ایچون چاغیردیغنده وقت کیجه یاریسنی ایکی ساعت کچمش ایدی. شبیب بوصورتله بر هفته چالشدی. آندن صکره بر کیجه شبیب ماصه‌نك و کنده ینه یازی یازمق ایله اشتغال ایلدیکنده فاضله کندیسنه قهوه ویررکن ماصه‌نك اوزرنده بر بانقه سندی کوردی. سندك ایچنده‌کی فرانسزجه حروفله اولان «یمان» اسمی نظر تعجبنی جلب ایلدی. شبیب قهوه‌سنی ایچدکدن صکره بانقه سندی ایله دیکر بر کاغدی ظرفك ایچنه قویدی. فقط ظرفی قپامیوب دیکر بر کاغد دها یازمغه باشلادی. یمانی مراق صاردی. اندیشه آلدی! عقلی اوطه ایچنده‌کی ماصه‌نك اوزرنده قالدیغی حالده طیشارویه چیقدی. بلك صوینمق ایچون فاضله‌یی چاغردیغنده ایچرو کیردی. شبیك او کیجه فاضله‌یه اولان متحسرانه نظری واوطه ایچنده‌کی اشیایه باقدقجه واقع اولان آجی تبسمی فاضله‌یه دهشت ویریور ایدی.

شبیب یوزینی ییقامق ایچون طیشارویه چیقدیغنده فاضله معتادی وجهله اوزمان بکك روبه‌لرینی طوپلامغله اشتغال ایله‌میه‌ب هر چه باد اباد دیه‌رك ماصه‌نك اوکنه کیتدی. ظرف اوراده یوق ایدی!... شبیبك لزوملی اوراقنی قویمقده اولدیغی ماصه کوزینی چکدی. الك اوستنده ظرفی بولوب آچدی. اولا بانقه سندینی اوقودی. نه کورسون شبیبك معتقه‌سی یمان اون آلتی بیك لیرایه صاحب ایدلمش!... دیکر کاغدی آچدی کندیسنك آزاد کاغدی اولدیغنی کوردی. آزادکاغدینك تاریخی کندی نامنه اولان بانقه سندندن دها اسکی اوله‌رق قونمش!... فاضله‌نك هر اعضاسی دترمکه باشلادی وافقا کاغدلری سرعتله اوقیوب چوق وقت ضایع ایتمه‌مش ایسه‌ده ینه شبیبك اوطه‌یه کلیویرمسندن قورقیور ایدی. فقط بو قورقو آنی دیکر کاغدی‌ده اوقومقدن آلیقویه‌مدی.

اوقودقلرینی ظرفنك ایچنه قویوب دیکرینی آچدی، اوقودی. بوكاغد شبیب طرفندن متقه‌سی پیمانه خطاب اوله‌رق یازلمش ایدی مندرجاتی: پیمان اوقومق بیلمز ایسه‌ده اوكاغدی اوقودوب دكله‌مه‌سی توصیه ورجا اولندقدن صكره شو عباره یازلمش ایدی.

«برقادین طرفندن بكنلمیوب رداولنمق بكا پك آجی كلدیكی حالده بنه حالا اوقادینی سومكده و آندن واز كچه‌مه‌مكده اولدیغمی كورنجه اوحال ذلتده یشامق ایستمیوردی. سوز كچیره‌مدیكم كوكله برطبانجه قورشونی كچیرمكله بنی بوحال ذلته كتیرمش اولان كوكلدن اخذ ثار ایتمك وبو جهتله وقار وحیثیتمی محافظه ایدرك اولمك ایستدم! پیمان! سنك بكنمدیكك آدمك سماحتنی وعلو جنابنی سكا كوسترمك ایچون سنی عفو ایتدم. تكمیل ثروتمی سكا هبه ایلدم. بیلمم شمدی بكنه بیله جكمیسین؟ پاره‌یی پك چوق سوردم. آنی سكا فدا ایتمكله سنی نه قدر سودیكمی كوسترمك ایستدم. بلكه بكنمدیكك آدمك نه قدر بكنیله جك برآدم اولدیغنی سویلمكه شایان بولندیغنی آكلایوبده آرقه‌مدن آغلارایسه‌ك اوده روحم ایچون بختیارلق اولور».

فاضله مكتوبی اوقودقدنصكره ظرفیله برابر چكمه‌نك ایچنه قویدی. هنوز ماصه‌نك یانندن آیرلمش ایدی‌كه شبیبك آیاق سسی ایشیدلدی. فاضله دتره‌ین اللریله روبه‌لری طوپلامغه باشلادی. اوطه‌دن چیقار ایكن سندلیه‌رك چیقدی. شبیبك صندق اوطه‌سنك بر قپوسی یتاق اوطه‌سنه ودیكر قپوسی‌ده صفه‌یه ایدی.

فاضله شبیبی اوطه‌سنده راحتسز ایتمه‌مك اوزره صفه‌ده‌كی قاپودن ایشلر ایدی. البسه‌لری صندق اوطه‌سنه براقدقدن صكره یرینه یاتمغه كیتمیوب صندق اوطه‌سنده قالدی. شبیبك یتاق اوطه‌سنه آچیلان قپونك انختار دلیكندن باقمغه باشلادی. فاضله شبیبی ترك ایتمه‌مك لازم

کلور ایسه هر اسراری سویلیوب آنی انتحاردن واز کچیرمك اوزره اوراده قائم اولدی . شبیب بر سیغاره ایچدکدن صکره ظرفی چکمه‌دن چیقاردی. اوزرینی مهرلیوب ماصه‌نك اوزرینه براقدی. آندن صکره کزینمکه باشلادی . وقت کیجه یاریسنی کچدی. شبیب حالا گزینیور . فاضله‌ده قپونك آره‌لغندن آنی گوزله‌یور ایدی. قاپو کلیدلی و سورمه‌لی دکل ایدی . فاضله ایستدیکی آنده اورادن شبیبك یاننه گیره بیله‌جکنی کوردی . فجر طلوعه باشلادیغنده شبیب پنجره‌یی آچدی . بر مدت اوکنده اوتوروب طیشارویه طوغری باقدقدن صکره آیاغه قالقدی . اوطه‌نك اورته‌سنده طوردی .

فاضله شبیبك نه‌زمان و نه‌ده فکرینی اجرایه‌قالقیشه‌جغنی دوشنیور ایدی . اگر اوکیجه اوراده ایسه کندیسی اکا مانع اوله‌جق ایدی . لکن یا ایرتسی گونی خانه‌دن چیقدقدن صکره ایسه !. . . خاطره‌سی فاضله‌یی ظینقیر ظینقیر دتره‌دییور ایدی. نه‌یاپملی؟ نصل شبیبك آرقه‌سنه دوشملی دییور ایدی. شبیب اوکیجه‌یی کچیروب‌ده ایرتسی کونی سوقاغه چیقمغه قالقیشور ایسه کاغدلری وقومش اولدیغنی سویلیه‌که و آنی فکرندن کچیرمکه قرار ویرمش ایدی .

فاضله شبیبه باقیور ایدی. شبیب بر بیاض کتندن گیجه‌لك انتاریسی ایله ماصه‌نك اوگنده طورمش ایدی. شبیب بر کره دها ظرفی اله آلدی. باقدقدن صکره تکرار یرینه قویدی . فاضله کوزینی شبیبدن آییرمیور ایدی. کندیسنی بیرك بر عشقله سومکده اولان و اوغرینه فدای جان ایتمك اوزره بولنان قهرمانه باقیور ایدی .

شبیب بر آز اوراده طوردقدن صکره یتاغنه طوغری یوریدی. فاضله عجبا یاته‌جقمی دیه باقیور ایدی. شبیب قاریوله‌سنك باش طرفنه کیدوب

اوراده دیوارده اصیلی اولان طبانجه‌یه النی اوزاتدی . شبیبك الی دتره‌میور ایدی. کمال متانتله طبانجه‌یی آلدی. فاضله همان قپویی آچوب کندینی اوطه‌یه آتدی . شبیبك اوکنه کلدیکنده شبیب طبانجه‌یی قلیفندن چیقارمش ایدی . فاضله شبیبك النه صارلدی . طبانجه‌یی یقالادی. شبیب فاضله‌نك بردنبره چیقمسندن شاشردی . و :

ــ نه ایستیورسین ؟

دیدی . فاضله :

ــ طبانجه‌یی !

دیدی . شبیب :

ــ پاسلانمش دیه معاینه ایده‌جك ایدم .

دیمکله . فاضله :

ــ سز انی دها کچن کون تمیزلدیکز . پاسلی اولمدیغنی پك اعلا بیلورسکز !

دیدی . شبیب حدتله :

ــ نه دیمك ایستیورسین ؟

دیدی . فاضله :

ــ بن کاغدلری اوقودم .

ــ اوقودکمی ؟ سن اوقومق بیلورمیسین ؟

ــ اوت ! . . .

بو محاوره اثناسنده شبیب طبانجه‌نك صاپندن فاضله‌ده آغزندی طوتمش اولدقلری حالده طورییورلر ایدی . شبیب فاضله‌نك الندن طبانجه‌نك آغزینی قورتارمغه چالیشه‌رق :

ــ براق!... مادامکه کاغدلری اوقومیشین اوله‌جنی‌ده کوزکله کور!

دیدی . بولك اوزرینه فاضله الیله طبانجه‌یی طوتمش اولدیغی حا-
لده شبیبك آیاقلرینه قپانوب :

— مرحمت ایدیکز .

دیدی . شبیب :

— کیمه ؟

دیه صوردی . فاضله :

— بکا !

دیدی . شبیب مستهزیانه :

— بکا آجی‌یه‌جقمیسین ؟

دینکله . فاضله :

— اکر شمدی شو طبانجه‌نك برینی اولدرمسی لازم ایسه آنك
قربانی بن اوله‌یم ! کندیکزك یرینه بنی اولدرکز !

— نه دیمك ایستیورسین؟... بنی بوایشه مجبور ایدن‌سن دکلیسین؟

— آه : بکا اویله برشی اسناد ایتمیکز! بن سزه بر خطا کلدیکنی
ایستمه‌م .

— او حالده نیچون بنی رد ایتدك ؟

— طبانجه‌یی الکزدن براقکزکه کوکلم راحت ایتسون‌ده سزه سوز
سویلیه بیله‌یم .

— خیر براقمم ! سن بنی سومیورسین ! بن اوله‌جکم !

فاضله کوردی‌که یالکز بر سوز شبیبی فکرندن آلیقویه‌بیله‌جك
ایدی . اوده فاضله‌نك اکا « سنی سویورم » دیمسی ایدی . فاضله
محزونانه برطوره :

— بکم اکر « سنی سویيورم » دیمك حریتنه مالك اولسه‌م شمدی او سوزی سویلر ایدم .

شو «سویيورم» سوزینك قدرت وقوتی بوراده دخی کورلدی . فاضله‌نك آنی سویله‌مکسزین «سویلر ایدم» دیمسی بیله شبیبه طبانجه‌یی براقدردی . شبیب طبانجه‌یی ماصه‌نك اوزرینه براقدقدن صکره فاضله‌یه دیدی‌که :

— کوکلك برینه‌می باغلی ؟

— اوخ !... کوکلم تمامیله حردر . فقط !...

فاضله آرقه‌سنی سویلیه‌جك یرده باشنی صاللادی ، شبیب سوزك آرقه‌سنی سویلتمك اوزره :

— فقط !...

دیدی . فاضله :

— فقط ! کوکلی ایستدیکم کبی استعمال ایتمك حریتنه مالك دکلم !...

— مسئله‌یی ایضاح ایتدە آکلایه‌یم . دیمك‌که سنده بر سر وار !

— اوت افندیم !

فاضله دوشونمکه واردی . زوجی کندیسنی تطلیق ایلیه‌جك اولدقده مقدمله ازدواج ایلر ایسه هرکس نظرنده سوء ظنه اوغرامق قورقوسی یعنی مقدمی سودیکی ایچون زوجی ایله کچینمدیکی وانکله تزوج مقصدیله زوجنی ترك ایلیوب حیله ایله فرار ایلدیکی و آنك ایچون زوجندن بوشانمق ایستدیکی کبی فنا فکرلره هرکس ایچون میدان آچیلمق خوفی اولدیغی حالده شبیب ایله تزوج ایلمسنده بویله بر اندیشه کورمیور

ایدی . آرتق کچینمك فکرنده اولمدیغی زوجنك کندیسنی تطلیق ایتمسی ممکن اولور ایسه شبیبك کندیسنه مناسب بر زوج اوله جغنی کوریبور ایدی . لکن او آنده زوجنك کندیسنی تطلیق ایتمسی ممکن اولسه بیله کندیسی ایچون اوقدر فداکارلقلر ایتمش وحالا چیلدیره جق درجه‌ده بولنمش اولان مقدمك قارشوسنده بردیکرینه واروب آنی قهر ایتمکه وجدانی، حمیتی راضی اوله‌مز ایدی . بو جهتله بو مسئله‌ده کندیسی اوزون اوزادی‌یه دوشونمك ومقدمك زوجه‌سنه محبت باغلامغله کندیسنی اونوتمه‌سی ایچون بکلمك لازم ایدی . بو حالی طوغریدن طوغری‌یه شبیبه آکلاتمق ممکن اوله‌مز ایدی . فاضله نه سویلیه‌جکنی بر مدت تفکردن صکره مسترحمانه بر طرز ایله دیدی‌که :

ـ سزده کوردیکم علوجناب وسماحتك دها بیوکنی بکا کوسترك بنی کندیکزه دها زیاده حیران ایتمك ایسترسه‌کز وجانکزی فدا ایتمك درجه‌سنده بر فداکارلق کوسترمکه قالقشدیغکز بو عاجزه‌نك استرحام ایلیه‌جکی بر فداکارلغی صاقنمز ایسه‌کز! بندن ایضاحات طلب ایتمیوب وبنده بر سر بولندیغنی اعتراف ایلدیکم حالده او سرك نه‌دن عبارت اولدیغنی صورمیوب امید ایله بکلر ایسه‌کز نه‌قدر بیوکلك ایتمش اولورسکز .

شبیب تعجبله :

ـ امید ویریورمیسین ؟

ـ دها ایستر ایسه‌کز ممکن اولورسه سوز ویریرم ! فقط صبر ایتملی !...

ـ نه ایچون صبر ایدیله‌جکنی بیلمکسزین صبر ایتمك !... بو مشکل شی !...

— بن ایسه سزی پك متین کوریيورم . سزك کبی قهرمانه کوره مشکل دکل .

— او متانتمله بن ده مغرور ایدم . فقط سنك عشقك آندن قوتلی کلدی . او متانتی ازدی !...

فاضله شبیبه باقه‌رق تبسمله :

— بکم ! اسمکك قهرمانی اول . اظهار عجز ومسکنت ایتمه !

فاضله‌نك بو سوزی اوزرینه شبیب دقتله فاضله‌یه باقدی . اولجه اوقومق بیلدیکندن خبری اولمدیغی حالده دمین اوکرنمش اولدیغی جاریه‌سنك تاریخ اسلامدزده بحث ایتمسنه استغراب ایله طاتلی بر تبسم ایدرك :

— صحیح سن سراپا سردن عبارت ایمشسین !

دیدکدن صکره آنك سوزینه جواب اولمق اوزره دیدی‌که :

— بیان! واقعا شبیب نام قهرمان حجاج ظالمك بشیوز سواریسنی یوز آتلو ایله، درتبیك عسکرینی یوز آلتمش سواری ایله، آلتی بیك عسکرینی یوز سکسان سواری ایله، قرق بیك کشیلك اردوسنی بیك سکز یوز سواری ایله مغلوب وپریشان ایلدیسه‌ده چوکنده برحیوان سورچمه‌سنه مقاومت ایده‌مدی . اوقدر عسکره بیکارجه سلاحلره کوکس کرمش اولان قهرمانك آلتنده بولنان کندی اداره‌سی تحتنده اولان حیوانك بر شاهلانمسی آنی کمال استراحتله کچمکده اولدیغی کوپریدن آشاغی‌یه دوشروب اولدردی!...بن ده شمدی‌یه قدر کوزدیکم کوزللره باقمغه بیله تنزل ایتمدم. آنلرك بکا اولان میللرینی کمال برودتله رد ایتدم . آنلرك اغفالات ودسیسه‌لرینه استکراه ایله مقابله ایتدم . چوق یرلر کزدم.هر مملکتك کوزللرینی کوردم. هیچ بر یرده قادینلره

مغلوب اولمدم . متکبر اولانلرینك یوزینه باقمغه تنزل ایتمدم . متواضع اولانلرینك التفاتنه غرورایله مقابله ایلدم. شمدی ایسه ایشته براسیرك اسیری اولدم! بلکه بو حاله غرورمك سیئه‌سی اوله‌رق دوچار اولدم. قادینلری بك حقیر کورر و آنلره هیچ اهمیت ویرمز ایدم . احتمال‌که بونك جزاسی اولمق اوزره بر قادینه هر شیدن زیاده اهمیت ویرمك و آنك اوغرینه هرشیئمله برابر جانمی‌ده فدا ایتمك درجه‌سنده مفتون اولدم !

شبیبك بو سوزلرینك اوزوینه طرفینه بر سکوت کلدی . فقط هرحالده شبیبك فاضله‌یه اطاعت ایلیه‌جکی و سکوت ایلیوب آرتق آکا برشی صورمه‌مسندن آکلاشیلیور ایدی. فاضله:

ـ آرتق قورقوسز اندیشه‌سز، یاتوب اویویه‌بیلورمی‌یم؟

دیدی. شبیب:

ـ اوت.

ـ سزده آرتق کوکلکر راحت اوله‌رق اویویه‌بیله‌جکزه بنی تأمین ایدرمیسکز؟

ـ امید ایده‌جکم دکلمی؟

ـ اوت!

ـ امید ایله انسان یشایه‌بیلور ! . . . فقط برکون بنی اسراریکه واقف ایده‌جککی‌ده وعد ایدرمیسین؟

ـ شبهه‌سز! هرحاله واقف اولدقدن‌صکره زوجم اوله‌بیله‌جکسکز.

ـ عجبا نه زمان؟

ـ نه زمان ممکن ایسه اوزمان!

فاضله بویله دیدکدن صکره فرانسزجه اوله‌رق:

— بون صو نیل مون متر «یعنی خیرلو اویقوکز اولسون افندم»

دیوب چیقمق اوزره ایکن شبیب کوله‌رك:

— مرسی مون میستر. یعنی «تشکر ایدرم بنم سرم».

دیدی.

ایرتسی کوندن اعتباراً شبیب شن بولنیور ایدی. فاضله کندیسنه کولر یوزله فقط ینه اوزمانه قدر کوستردیکی تواضع واطاعت مخصوصه ایله خدمت ایلیور ایدی.

فاضله انیسه‌یی مقدمك کوزینه صوقمق و بکندرمك ایچون چالشیور ایدی. مقدمك پك زیاده سومکده اولدیغی بدریه‌یی والده سنه دوشکون ایتمك ایچون اوغراشدی . چوجق والده سنی طانیمغه باشلادی . بیانك سوزندن خارجه چیقمیان انیسه بدریه‌یه باقمغه وآنی اکلندرمکه صرف غیرت ایلمکله پك آز زمانده مینی‌مینی قیز والده سنك قوجاغندن آیرلمق ایستمیور ایدی . فاضله کندیسنك سبیله مقدمه پك چوق سودرمش اولدیغی چوجغك سببیله‌ده انیسه‌یی مقدمه سودرمك ایستیور ایدی.

بر کون شبیب مقدمك اوطه سنده اوتورمش . فاضله مقدم ایله شبیبك اوکنه چوجغی کتیرمش . بللتمکه چالشدیغی « بابا . آننه . ودادی » کلمه‌لرینی سویلتمك ایچـون اوغراشیور ایدی . بر مدت بو صورتله اشتغالدن صکره بکلر فاضله دن برقهوه ایستمکله چوجغی انیسه قوجاغنه آلدی.

فاضله قهوه‌یی کتیردیکنده مقدم بر قلم بوتمغله و شبیب‌ده بر کون اول استانبولدن کلمش اولان او هفته‌نك غزته‌لرینه کوز کزدرمکله اشتغال ایلیورلر ایدی.

فاصله قهوه‌لرینی یانلرینه براقدی. ایچدکدن صکره فنجانلری آلمق اوزره بکلیور ایدی.

شبیب غزته‌نك برینی اوقور ایکن مقدمه دیدی‌که:

ــ اوف!... دهشتلی شی!

مقدم ــ نه اولمش؟

شبیب ــ اوقویه‌یم‌ده دیکله‌یکز.

شبیب بویله دیوب غزته‌نك اوبندینی شویله‌جه اوقومغه باشلادی.

« اصحاب ثروتدن ایکن پاره‌لری ییوب بتیرمش اولان رمزی بك نامنده برمیراث یدی‌لکجیلرده برمحلده زوجه‌سیله برابر بولدیغی زنپاره‌یه رووولورینی چکمش. لکن حدتله الی دتره‌یوب ایی نشان آله‌مدیغندن قورشون زنپاره‌یه تصادف ایله‌مه‌مش. رمزی‌نك برکره دها رووولورینی صیقمق اوزره ایکن کندینی مدافعه مقصدیله زنپاره‌نك انداخت ایلدیکی طبانجه‌نك قورشونی آنی یره‌سرمش. رمزی آغر یاره‌لو اولدیغی حالده... جوارنده‌کی خانه‌سنه نقل ایدلمش. هرنه‌قدر مداواته تشبث اولنمش ایسه‌ده برفائده اوله‌میوب آلدیغی یاره‌نك تأثیریله برهفته صکره وفات ایلمشدر»

شبیب بوفقره‌یی اوقوینجه مقدم تلاش ایله:

ــ خانه‌سی نه سمتده دیبور؟

شبیب غزته‌یه باقه‌رق:

ــ ... جوارنده!

ــ تا کندیسی!...

مقدم بویله دیوب خلجاندن دتره‌مکه باشلاینجه. شبیب:

ــ طانیدیغکزمی؟

دیه صوردی. مقدم:

ــ اوت!

دیدی، شبیب:

ــ لکن چرکین اولوم دکلمی؟

دیمکله، مقدم:

ــ بلکه جزاسیدر!

دیدی . اوراده قهوه فنجاننی آلمق اوزره بکله‌مکده اولان فاضله ایشتدیکی سوزلر اوزرینه اولدیغی یرده صاللانمغه باشلادی . فنجانلری آله‌میه‌جغنی کوروب مقدم ایله شبیب بربرلریله سویلشمکله مشغول ایکن دیواره طوتنه‌رق طیشارو چیدی ! . . . کندیسنی تنها اولان شبیبك صندق اوطه‌سنه آتوب اوراده دیز چوکه‌رك:

ــ امان یاربی ! سکا حواله اولنان انتقام پك دهشتلی آلنیور ایمش!...

دیدی . رمزینك قورشونی یدیکی آنده اولمیوب برهفته اضطراب چکه‌رك و زوجه‌سنك زنباره‌سی قورشونیله اولمکده اولدیغنی تفکرله معذب‌اوله‌رق او برهفته‌نك هرساعتی هردقیقه‌سی وثانیه‌سی آکا اولومدن بدتر براضطراب الیم کله‌رك جان ویردیکنی دوشنیور ایدی.

فاضله بر زمان پك چوق سودیکی او آدمك چکمش اولدیغی او اضطرابلری دوشنجه اوحالی کوزینك اوکنه کلوب سکرلرینه برفنالق کلدی . کندیسنه اثر مرحمت کوسترمه‌مش اولان رمزینك حاله آجیمغله ایچنه فنالق کلوب اولدیغی یره دوشوب بایلدی.

شبیب پالتوسنی ایسته‌مك اوزره چاریه‌سنه سسلنوب‌ده بوله‌مینجه کندیسی آلمق اوزره صندق اوطه‌سنه کیردی . فاضله‌یی اوطه‌نك اورته‌سنده سریلی بولنجه شاشروب انی قالدردی . آره‌ده‌کی قاپودن

کچیروب اوطه‌سنه کوتوردی قنابه‌نك اوزرینه یاتردی . کیمسه‌یه خبر ویرمیور. جاریه‌سنی کندیسی تداوی ایتمك ایستیورایدی. بر آز صغوق صو ایله باشنی ایصلاتدی . طولابدن سکیرلره فائده‌سی اولان بعض روحلر چیقاروب برونینه طوتدی. بر آز صکره فاضله کوزلرینی آچدی اوزمان شیبب قادینجغزه برقاچ طمله هوفمان روحی ایچیردیکندن بو آتی. سپاز موتیق فاضله‌یی راختلندیره بیلدی. قالقوب اوتوردیغنده شیبب نه اولدیغنی صوردی . فاضله :

— بیلمیورم سکیرلریمه بر فنالق کلدی . باشم دوندی . اوزاده دوشمشم !

دیدی. ینه رمزینك دوچار اولمش اولدیغی حال کوزینك اوکنه کلمکله فنالاشمغه باشلادی! شیبب بر شیشه اودی قولونی آنك کوکسنه دوکمك ویوزینه صغوق صو اورمق کبی تداوی ایله آنی تکرار بایلقدن قورتاردی .

فاضله تمامیله کندینی طوپلادیغی وقت شیبه‌ایلدیکی تشکری اوزمانه قدر اکا باقدیغی برنظرله باقه‌رق ایفا ایلیور ایدی . فاضله آرتق حر وسربست ایدی. غیری اوزرنده برزوج حقی بولنمدیغندن شیببه‌ایستدیکی کبی باقه بیلمکده کندیسنی مختار بولیور ایدی. فاضله بردیکرینك نکاحلیسی اولدیغی حالده دقتله ارککلره باقه‌بیلمك صلاحیتنی کندنده کورمه‌مش اولدیغندن اوزمانه قدر شیببه دقتله باقه‌مش ایدی . شیبب چوق کوزل ویاقیشقلی برکنج ایدی. آلننك قاشلرینك اوستنده‌کی جهتیله صاچلرینه یقین اولان جهتنك یومرولوب او ایکی جهتك اورته‌سنك بر آز چوکوك کبی قالان شکلی فوق العاده اولان عقل ذکاوتنی ابراز ایلمکده اوکوزل النك اورته‌سنده ایکی قاشلرك آره‌سنده یوقاروطوغری

کیدن عمودی ایکی خط فطانت وقارینی اظهار ایلمکده ایدی . چاتمغی معتاد ایدنمش اولدیغی کوزل بچملی قاشلری سیماسنه شان و حلاوت ویرمکده، کوزلرنده نور ذکاوت پارلامقده ایدی. اوزون بویی وکنیش اوموزلری شان وحلاوتنی تزیید ایلمکده اوموزلره نسبت اینجه بلی اندامنڭ لطافتنی آرتدرمقده ایدی . فاضله افندیسی اولان شبیبك کندیسنه خدمت ایلدیکنی کورمکله مفتخر اولیور ایدی. فاضله بتون بتون کندینه کلوب قالقدیغنده شبیب ایشنه کیتدی .

فاضله اوکون مقدمی بك صرارمش وخلجانی یوزندن اشکار اولمقده اولدیغی حالده کوردی . انیسه فاضله یه تقربله :

— یمان ! غالبا بك بوکڭ کیفسز ! هیچ لاقردی سویله میور ! طالغین اوتوریور عجبا بر حکیم چاغرده لمی ؟ . . .

دیدی فاضله راحتسزلغی اولسه کندیسی خبر ویره جکنی سویلدی فاضله مقدمك کندیسنه ستمکارانه بر نظر ایله باقدیغنی کوردی. مقدم کندیسی امید ایله بکلمك فکر ونیتنده اولدیغی حالده امیدینی کسه رك انی تأهله اجبار ایلمش اولمسندن طولایی فاضله یه ستم ایتمك ایستیور . مقدم اکر تأهل ایتمه مش اولسه شمدی رمزینك وفاتیله فاضله یی آله بیله جکنی تخطر ایتدکجه ذهننه قالق کلوب چیلدیره جق کبی اولیور ایدی. فاضله ایله غوغا ایتمك ایستیور ایدی . لکن انیسه یانلرنده بولندیغی ایچون بر شی دیه میور ایدی .

مقدم آرتق فاضله نك حر اولدیغنی تخطر ایتدکجه بر دنبره کندیسنه بیوك بر سوینج کلیور. فقط کندیسنك متأهل اولدیغنی دوشوندکجه سروری کدره مبدل اولیور ایدی. مقدم دوشنیور ایدی. فکرینه هر درلو شی کلیور ایدی. فاضله یه نائلیت ایچون انیسه یی تطلیق ایتمکی بیله ذهنندن

لجبیر ییور ایدی . بر قاچ کونلر بو منوال اوزره دوام ایتدی . مقدم بر شیئه قرار ویره‌مه‌مش ایدی . مقدم فاضله‌یه نظر ستمکارانه ایله باقدیغنده فاضله آکا قارشو قوجاغنده‌کی مینی مینی بدریه‌یی طوتیور. مقدم فاضله‌یه سوز سویلیه‌جکنده کوچیجك قیزی کوله‌رك « بابا » کلمه‌سیله آنك سوزینی آغزینه طیقایور. مقدم فاضله‌یه ستم ایتمك اوزره تقرب ایلدیکنده آنك قوجاغنده بولنان چوجغك تومبول تومبول بیاض قوللری کندیسنه طوغری اوزانوب آنی قارشولیور ایدی. صانکه بو چوجق مقدم ایله فاضله‌نك آره‌سنه بر سپر و پرده اولمق ایستیور مقدمك فاضله‌یه اولان عشقنه حائل اولیور ایدی . مقدمك مغموم ومتفکر بولنمسندن کیفسز اولمسنه ذاهب اوله‌رق محزونانه بر طور ایله آنك کوزینك ایچنه باقمقده اولان انیسه‌نك حالی مقدمه صانکه آنی ترك ایده‌جك اولورسه اوده جانی ترك ایده‌جکنی بیلدیریور کبی کلیور ایدی. کندیسنك مغمومیتیله بوقدر مکدر اولان زوجه‌سنی اکر ترك ایدرسه آنك نه حاله کله‌جکنی دوشونمکدن حمیتی ومرحمتی ایجابی اوزره مقدم کندینی آله‌میور ایدی. کوچیجك قیز بدریه والده‌سنك آره‌سنده بولندیغی زمان مقدمه دونوب « بابا » وانیسه‌یه دونوب « آنه » دیه‌رك بر آکا و برده اوبرینه باقه‌رق صانکه بونلری بر پرده کوردیکندن طولانی محظوظیتنی اظهار ایلمکده ایدی . مقدم ترك ایتمك نیتنده بولندیغی شو کنج والده ایله چوجغه التفات ایتمه‌مکه و آنلردن یوز چویرمکه باشلادی . مقدمك بو معامله‌سنه قارشو آنلر کوجنمیورلر. آکا حدت ایلمیورلر، بو بونلرینی بوکیورلر، محزون محزون باقیورلر ایدی. زوجه زوجنك خسته‌لانمش اولمسی ویاخود برکدری بولنمسی جهتندن اندیشه‌ناك! چوجق التفاتنه آلشدیغی پدرندن یوز کوره‌مکله محزون ایدی. مقدم

شو حال مغموميتدن صيقلوب آدن بر آى اول قورتلمق اوزره زوجه سيله چوجغنى ترك ايدرك چيقمق ايستيور ايدى؛ فقط بو فكرينى يارينه اوبر كونه تعليقدن كنديني آله ميور ايدى. كيجه لرى راحت اويقو اويويه ميور وزوجه سى كيفسز اولوب اولمديغنى صوردقده بارد وقيصه جوابلر ايله آنى اسكات ايليور ايدى. فقط كيجه لرى كنديسنك اويومديغنى مدت ايسه نكده اويقوسنى ترك ايدرك كنديسنى بكله سى وهر آرزوسنى كوزلرندن آكلامق ايسترجه سنه هپ خدمتنه قوشمسى كنديسنى اويله كبى كوسترديكى زمانلر ايسه انيسه كوزلرينى قپاميوب آنك يوزينه باقه رق كوز ياشلرى دوكمه سى مقدمى متأثر ايليور ايدى. مقدمك آرتق فكرينى قطعياً اجرايه قرار ويرديكى بر كونك صباحنده سودلى قهوه سيله ات صويى وبر رافه دان يمورطه دن عبارت اولان قهوه آلتيسنى فاضله كتيروب مقدمك اوكنه قويمش ايدى. مقدمك قهوه آلتى زماننده يانته كتيرمكى و آكا بر آز سودايله ات صويى ويرمكى معتاد ايدنديكى بدريه يى بر قاچ كوندنبرو انيسه مقدمك چاتق چهره سندن قورقه رق كتيرميور. مقدمده چوجغى كتيرمه لرينى امر ايتميور ايدى. او كون فاضله چوجغى كتيروب والده سنك قوجاغنه ويردى. زيرا مقدمك حال وطورندن فاضله ده قورقيور و آنك اجرا ايليه جك بر فكرى اولمسندن شبهه لنيور ايدى. مقدم فاضله يه تكليف ازدواج ايليه جك اولورسه رمزى وفات ايتمش اولمغله فاضله مقدمه قارشو زوجه سيله اولادينه مرحمت طلبندن بشقه بر ديه جك بوله ميه جغنى بيلور ايدى. مقدم اصرار ايلديكى حالده آنكله تزوجه راضى اولمغه فاضله كنديني مجبور كوريور ايدى. زيرا مقدم آكا رمزينك وفات ايتمك احمالنى سويلمش اولديغى حالده آنى استبداد ايله مقدمى تأهله اجبار ايدن كنديسى اولديغى ايچون بر ديه جكى

اوله‌میه‌جغنی کوریور ومقدمك حقنی تسلیم ایدیور ایدی . فاضله شبیبه سوز ویرمش ایسه‌ده رمزی اورته‌دن قالقدیغی حالده صکره‌دن چیقان بر مانعی مقدمه قارشو معذرت اولمق اوزره ابرازه جسارت ایده‌مز ایدی . حتی بوندن هیچ بیله بحث ایده‌میه‌جك ایدی . زیرا مقدم فاضله‌نك اجباریله تأهل ایتمش ! فاضله‌یه « بردیکر آدمی کندینه زوج اولمق اوزره حاضرله »دیه بر مساعده‌ده بولنمه‌مش ایدی. فاضله کندیسنی شو ایکی کنجدن برینه تزویجه مجبور کوریور ایسه‌ده مقدم تکلیف ازدواج ایلیه‌جك اولدیغنده اوتکلیفی رد ایلیه‌میه‌جکنی مجبوریت قویه تحتنده بولیورایدی. ولکن متأهل اولان برار ککه فاضله کندیسنه آنك برزوج اوله بیلمسی نظریله باقه‌میور ایدی. مقدمه اولان محبتنك زوجیت طرفنی بر قادینك طولدرمش اولدیغنی کوررك اوراده کندینه جهت اخوت ومخادنتدن بشقه یر بوله‌میور ایدی. بر قادینه سودیکی زوجنی الندن آلان قادینه‌دن منفور برکیمسه اوله‌میه‌جغنی دوشنوب انیسه کبی ملك حصلت برقادینك منفوری اولمق ایستموردی . کندیسنه اولاد محبتنی طاتدرمش اولان سوکیلی بدریه‌سنی پدرندن آیرمق و آنك یوینی یوکمك فاضله‌نك یاپه‌بیله‌جکی ایش دکل ایدی. فاضله بومسئله‌ده ایشه یرایه‌جق برشی وارسه اوده مقدمك حمیت ومرحمتی اولدیغنی کوره‌رك آنلری تحریکه چالیشیور ایدی. کیمسه‌یه فنالق ایتمك ایستمیه‌جك قدر عالی جناب وحسن اخلاق صاحبی مقدمك بویله کندیسنی چیلدیره‌سیه سون ملك کبی برزوجه‌ایله محصول عمری اولان بیکناه بر معصومه ظلم ایده‌میه‌جکنی ملاحظه ایلیور ایدی . فاضله ، مجرد بولنان شبیبه ایستدیکی کبی بر نظرله باققدن چکنمیور ایدی. آنی کندیسنه برزوج

اوله‌رق تصور ایلمنده بر بأس کورمیور ایدی. انکله ازدواج ایچون آره‌ده جانی یانه‌جق بر زوجه. بوینی بوکله‌جك بر اولاد یوق ایدی.

ایشته بو فکرله فاضله او صباح بدریه‌یی کتیروب بدرینك یاننده انیسه‌نك قوجاغنه ویردی.

چوجق معتادی وجهله بدرینه آشنالق ایتمکه و«بابا»دیه چاغرمغه باشلادی. مقدم اکا جواب ویرمیور ایدی. چوجق آلشمش اولدیغی کبی بدرینك کندیسنه بر آز سود، یاخود ات صویی ویرمسنی بکلدی. باشنی بدرینه طوغری اوزاتدی. آغزینی آچدی! زواللی معصوم بیهوده بکلیور ایدی!... زیرا بدری کندیسنه باقمیور ایدی‌که آنی اوحالده کورسون‌ده بر آز شی ویرمکی صاقنمسون!... چوجق شاشه‌لدی. بدریه آرتق صیره‌لیور ایدی. قنایه کنارلرینه طوتنه‌رق بدرینه طوغری کیتدی. اتکندن چکوب اکا کندیسنی کوسترمك ایستدی. و «جی‌جی بابا» دیه اکا مداهنه‌ده بولندی. مقدم قیزینه آکشی بریوزله، چوجق دوداقلرینی بوکوب ستمکارانه بر نظرله بدرینه باقدی. اویله بر طور محزونانه‌ده آغلادی‌که بو حال مقدمك تا جکرینه قدر تأثیر ایلدی. چوجغی قوجاغنه آلدی. او خشادی. چوجق همان کولمکه باشلایوب مینی مینی اللریله بدرینك بناقلرینی اوخشامغه و «اوح! جیجی بابا» دیه آنی تلطیف ایلمکه باشلادی. مقدم اوکون ترك ایتمك‌اوزره اولدیغی زوجه‌سیله چوجغنه باقمغه باشلادی. حالبکه مقدم او کونه قدر انیسه‌یه دقتله باقمه‌مش ایدی!... انیسه‌یی چوق کوزل کوربیور ایدی!... ترك ایدلمسی مشکل اوله‌جق قدر کوزل!... کنج قادینجغز پك محزون طوربیور ایدی. کندیسنه جفا ایدلمکه قیله‌میه‌جق قدر محزون؟... مقدم انیسه‌نك کندیسنه دیکمش

اولدیغی نظرینی بك عاشقانه بولیور ایدی . آکا قارشـو نانکورلك ایدیله‌میه‌جك قدر عاشقانه !... انیسه‌نك طورینی وضعیتنی بك صافیانه ومعصومانه کوریور ایدی ! آکا قارشو خیانت ایدیله‌میه‌جك قدر معصومانه !...

مقدم قوجاغنده‌کی چوجغه‌ده باقیور ایدی ؟ مینی مینی یاوروجق پدرینك التفاتیله فرحلانمقده ، آنك یوزینك کولمسیله کولمکده ، پدرینك مغمومیتیله مکدر اولمقده، آنك چهره‌سنك چاتلمسیله آغلامقده ایدی. کوزل کوزلرینی پدرینك کوزلرینه دیکوب کوله‌رك، مسخره‌لق ایدرك کندیسنه التفات بکله‌مکده ایدی . بو احوال وبو منظره‌دن حصوله کلان تأثرله مقدم جکرلری طوغرانیورمش کبی بر حال طویدی ! وجودینه بر رعشه ، ایچنه فنالق کلکله ایشی فردایه تعلیق ایله بر آز کزینمکه چیقدی .

مقدم اوکون آچیق بر عربه‌یه بینمش اولدیغی حالده قیرلرده، شوسه‌لرده کزینیور ایدی. کندیسنك نره‌ده بولندیغنی اونوتمش ایدی. فاضله‌نك، انیسه‌نك، بدریه‌نك خیاللریله اشتغال ایلیور ایدی. آه! بو اوچ خیالی بر یرده کورمکله مقدم نه‌قدر متلذذ اولیور ایدی!... فقط ممکنمی ؟ فاضله کبی بر قارینه بر بتون زوجی چوق کوروبده آکا نصف زوج تکلیفنه کیمك اغزی واره بیلورمی؟...هم فاضله آنی قبول ایدرمی؟ قابل اوله‌میه‌جق بر فکر !...

مقدم آقشام اولوبده اوه کلدیکنده اوکونکی کرك فکراً، کرك جسماً اولان یورغنلغندن ارکندن یاتوب اویودی . صباح اولدیغنده انیسه ایله مینی مینی بدریه‌نك قارشوسنده قرارینی اجرایه جسارت بوله‌میوب خانه‌دن طیشاری چیقدی . اورادن بر کاغد ایله انیسه‌یی

تعلیق ایتمك قراریله کیدرکن فاضله‌یی چاغیروب انیسه ایشتمکسزین عجله ایله دیدی‌که :

— بن سنك بدل حریتك اولان یوز اللی لیرا ایله بر کاغد کوندریرم . او پاره‌لری بوراده براقور ، کاغدده بیلدرمش اولدیغم محله کلورسین .

دیدی . مقدم بوندن زیاده سوز سویلمکه وقت بوله‌مدیغی کبی فاضله‌ده جواب ویرمکه وقت بوله‌مامش ایدی . زیرا سوقاغه چیقمق اوزره اولان مقدمی مابین قپوسنه قدر تشییع ایتمك اوزره انیسه کلوب چاتمش ایدی . مقدم فاضله‌نك کندی فکرینه قارشو قویمق احتمالنی دوشونه‌مدیکی کبی دوشونمکده ایستمیور ایدی .

فاضله مقدمه برایکی سوز سویلمك وزوجه‌سیله چوجغی حقنده مرحمتنی جلب ایلمك ایستیور ایدی . فقط کندیسی ایله مقدمك آره‌سنه انیسه کیرمش . آرتق فاضله‌نك مقدمه « بر آز طورکز سزه سویلیه‌جکم وار » دیه‌جکی وقت کچمش ایدی .

فاضله انیسه‌دن معلومات آله‌بیلمك امیدیله آنك آغزینی آره‌دی . انیسه‌نك بر شیدن معلوماتی اولمیوب زوجنك قاچ کوکی مغمومیتنی وتیترلکنی کیفسز بولنمه‌سنه وبرمکله مکدر اولدیغنی کوردی . فاضله بو خصوصده کندیسنه نصیحت ویره‌جکنی بیلدیکی ایچون مقدمك یاپه‌جغی شیئه دائر اوله‌جه آکا معلومات ویرمیوب بردنبره بویله بر خبر ویردیکنی آکلایور ایدی .

انیسه فاضله‌یه مغموم بر حالده دیدی‌که :

— بیمانجغم ! دوقتور آرتق مقدم بکك برشیئی قالمدیغنی وتمامیله

کسب صحت ایلدیکنی سویلدیکی حالده انك بویله گیجه‌لری اویومامسی ومغموم بولنمسی نه‌دن نشئت ایدییور؟ عجبا بر کدریمی وار؟ . . .

فاضله بو سوزلره سکوتدن بشقه جواب بوله‌میور ایدی!... زیرا فاضله‌ده چیچکلرینی بچاق آچمیه‌جق قدر مکدر ایدی.

فاضله پك چوق خلجان واضطراب درون ایله آقشامی ایده‌بیلدی. مقدمك سویلدیکی پاره ایله مکتوب ورود ایتمه‌مش ایدی. مقدمك نره‌یه گیتدیکنی بیلسه فاضله آنی گیدوب بوله‌جق ونصیحت ویره‌جك ایدی. فقط بیلمیور ایدی! فاضله، پاره ایله برابر کلن کاغددن مقدمك نره‌ده بولنه‌جغنی اکلایه‌جقدی اوحالده مقدمك دیدیکی کبی پاره‌لری تسلیم ایتمیه‌جکدی. گیدوب آنی بوله‌رق یاپمقده اولدیغی ایشك نه‌قدر چرکین بر شی اولدیغنی اکا اکلاده‌جق ایدی.

مقدم اوکون یازمق فکرنده اولدیغی طلاقنامه‌یی یازمدی! . . . انیسه‌یی برکره دها کورمك وقیزینی برکره دها اوخشامق ایچون آقشام خانه‌سنه عودت ایلدی.

فاضله بلاوقوعات مقدمك عودتندن ممنون اولورسه‌ده هنوز نه‌اوله‌جغنی بیلمدیکی ایچون خلجاندن طیقانیور کبی برحاله کلیور ایدی. مقدمی یالکز کوروب انکله قونشمق وبریولسز حرکتده بولنمه‌سنی نصیحت ایتمك ایستیور ایدی. لکن انیسه سوکیلی زوجنی یالکز براقمیور ایدی.

قلب صاحبی اولمیان وجدانسز آدملره کوره زوجه تسلیق ایتمك، اولادینی ترك ایتمك ایشدن بیله دکلدر. آنلر اوخصوصده فکرلرینی بیله یورمازلر! فقط مقدم کبی عالی جناب متحسس مرحمتلی بر آدمه کوره بومسئله پك مشکل کلیور ایدی! اوت! اجراسنده کندنده اقتدار بوله‌میه‌جق قدر مشکل کلیور ایدی! . . .

مقدم اوزمانه قدر بیلمدیکی وفرقنه وارمدیغی حالده اینسانی - ومکده حق اندن واز کچمیه جك آنی ترك ایده میه جك قدر - ومکده اولدیغی شمدی شو احوال اوزرینه کوریبور ایدی ! . .

بر آرهلق ایسه بدریه‌یی بیوك پدریله بیوك والده سنك یاننه کتورمسیله فاضله مقدمك یاننه کیردی. مقدم بردن قالقه‌رق فاضله‌نك قوللندن یاقه‌لیوب :

— بکا ایتدکارینی کوردکمی ؟ . .

دیدی . مقدمك بو حدتنه حلمیت ایله مقابله ایدرك :

— مقدم بن بویله اوله‌جغنی کنج وصاغلام رمزینك بوقدر چابوق وفات ایده‌جکنی بیلیورمی ایدم ؟... مقدرانه قارشو کلنمز مقدم! اوجه‌نم متأهل بولنمقلغم ، صکرده‌ده سنك متأهل بولنمقلغك بزم ازدواجمزه سد اولیور . دیمك که قدر اویله ایمش ! . . .

— نه دیبورسین ؟ زوجه‌می‌ده چوجغمی‌ده ترك ایده‌جکم ! بن سندن واز کچرمی‌یم صانیورسین ؟ . .

— آه ! بونلری سنمی یاپه‌جقسین ؟ یوق مقدم ! یوق ! سن ظالم دکلسین !... هیچ قباحتلری اولمیان او بیچاره‌لری پریشان ایتمك ، آنلرك عمرلرینی زهرلمك سنك یاپه‌جغك شیلر دکلدر . سن بونلری حدتنكك شدتندن سویلیورسین!... همده بندن نه ایچون واز کچه‌جکسین مقدم! محبت یالکز زوجیت صورتیله‌می اولور؟ اوصورتده‌کی محبتی دیکر برقادینك دها زیاده خوشه کیتمسی وبر بشقه‌سنك طور واداسندن خوشلانلمسی اخلال ایده بیلور ! . . . دوستلق صورتنده‌کی محبت صافیانه و پاك

دلانه‌یی ایسه هیچ بر شی تغییر ایده‌مز. هیچ بر عشوه‌کارك، جلوه‌بازك نظر تسخیری آکا ایراث خلل ایلیه‌مز!... سنك زوجه‌ك اوله‌جق اولسه‌م او زمان احتمال‌که کوزل کوردیکك بر قادینی بندن زیاده بکنه بیلور ایدك. احتمال‌که بکا مفتون اولدیغك شو آنده انیسه‌نك‌ده بعض حاللرینه مفتونسین!... فقط مقدم! بزم آره‌مزده تأسیس ایده‌جك محبت دوستانه‌نك بویله جهتلر ایله مناسبت و تعلقی اوله‌مز. هیچ بر مناسبت بزم مناسبتمزه ضرر کتیره‌مز. بو محبت دائمی اولور!...

فاضله‌یی یالکز کورمسیله آکا ستم ایتمك اوزره واقع اولان حدتی سکونت بولدی. مقدم ذاتاً قاچ کوندر دوشونمش ایدی!... فاضله‌نك سوزلرینك‌ده مقدم اوزرنده پك بیوك تأثیری کورلدی. فاضله سوزینه دوامله دیدی‌که:

ــ هم‌ده بن سکا او قدر ستمکه لایق اوله‌جق کبی بر فنالق ایتمدم! انیسه کبی بر زوجه، بدریه کبی بر اولاد هر کسك نائل اوله‌بیله‌جکی نعمتلر دکلدر. آنلر برر نادرهٔ جواهردر. سن بونلره ظلم ایتمکه قالقشمه! نعمته قارشو نانکورلك ایتمه؟

انیسه‌نك نه قصورینی بوله‌بیلورسین؟ کوزل، تربیه‌لی، حسن اخلاق صاحبی. بندن نه قصوری وار؟... نم بر فضله‌لغم وارسه اوده بر آز دها قارت بولنمقلغمدر! اکر قارت قادین ایستیور ایسه‌ك بر آز زمان صکره انیسه‌نك بو حاله کله‌جکنی تصور ایله متسلی اول!...

فاضله‌نك بو سوزینه مقدم کولدی!... فاضله‌ده کولمکه باشلادی. مقدم انیسه‌یی سومکده اولدیغنی، آندن واز کچمك کندینه کوچ کله‌جکنی آکلامش ایدی. فاضله‌نك بو سوزلری اوزرینه بر مدت

دوشونمكه واردی . فاضله‌نك كندیسنه تكلیف و ابراز ایلدیكی محبت دوستانه ومناسبت اخوتكارانه‌یی كوزل برصورتده كورمكه باشلادی . ظلم ومرحمتسزلك ایدرك زوجه‌سیله چوجغنی ترك ایتمكله فداكارلغی ! وبیوكلك ایدرك فاضله‌یه اولان محبتنی بر محبت دوستانه‌یه واخوتكارانه‌یه تبدیل ایتمكی مقایسه ایلدیكنده كندیسنك علو فطرتی اقتضاسنجه ایكنجی صورتی ترجیح ایدیور ایدی .

او آنده ایچرویه انیسه چوجغی ایله كیردی . انیسه چوجغی فاضله‌یه ویرمك ایستدیكنده چوجق والده‌سندن آیرلمق ایستمدی . مینی مینی الیله فاضله‌یی ایته‌رك والده‌سنك قوجاغنه كیزلندی . الني اوزادوب والده‌سنه پدرینی ابراز ایله كندیسنی آنك یانه كوتورمسنی اشارت ایلدی . مقصدینی آكلاتمغه چالیشه‌رق « بابا » دیدی .

مقدم كندی كندینه :

ــ قیزم انتخاب ایتدی . او قراری ویردی .

دیدی . بر ایكی ساعت قدر مقدم ینه تفكرله وقت كچیردی . صكره انیسه چوجغی سود ننه‌سنه كتورمك اوزره چیقدیغنده مقدم برشی ایستمك بهانه‌سیله پیمانی كوندرمسنی انیسه‌یه سویلدی . فاضله ایچرو كیردیكنده مقدم آكا النی اوزادوب :

ــ سنك فكریكی پك موافق بولدم همشیرەم .

دیدی . فاضله :

ــ تشكر ایدرم مقدم ! اویله ایسه انیسه بوكوندن اعتباراً بختیاردر .

دیدی .

او ساعتدن اعتباراً فاضله شبیه واردیلك حریتی كندنده كوردی .

همان آره‌دن برایکی کون کچجه آرتق مقدمك خلجان وهیجانی‌ده تمامیله سکونت بوله‌جغی جهتله مقتضای انسانیتدن اوله‌رق مسئله‌یی بالکز شبیبك کندیسنی ازدواجه راغب اولمسی صورتنده برکره مقدمه آچمسی، آنك مساعدهٔ برادرانه‌سنی استحصال ایلدکدنصکره ترجمهٔ حالنی شیبه‌یه نقل ایلیه‌جکنی، قبول ایلدیکی حالده آنك زوجه‌سی اولمغه حاضر اولدیغنی بیلدیره‌جك ایدی.

فاضله بومسرتله اوکیجه طاتلی براویقویه طالدی.

ایرتسی کونی پوسته کونی ایدی. مقدمه کلن اوراقی طیشاروده‌ن ویردیلر. فاضله مقدمه کتوردی. یارم ساعت صکره مقدم فاضله‌یه کندیسنی بر آز یالکز براقمه‌سنی ایستدیکنی سویلدی. فاضله اوراده کزینوب ایسه‌نك آشاغی ایندیکنده ایچرو کیردی. مقدم محزون برطورله:

ــ فاضله سنك مکدر اولدیغکی ایستمدیکم ایچون بونی سکا بیلدیرمك ایسته‌مز ایسه‌مده بلکه صکره نیه صاقلادی دیه بکا کوجنورسین!... بدرك بر آز کیفسز ایمش! بر احبابم مکتوبنده یازمش ایشته اکا عائد اولان شوفقره‌یی اوقو!

دیه‌رك فاضله‌نك النه مکتوبی ویردی. اوفقره‌یی ابراز ایلدی. مکتوبك اوفقره‌سی شو وجهله یازلمش ایدی.

«برادر! اکر یازه‌جغم حوادث سزی متأثر ایلیه‌جك ظن ایتمش اولسه‌م آندن هیچ بحث ایتمز ایدم. فقط یازین سنی استانبولده پك شن وبختیار کوردیکم جهتله آرتق کچمشلرك سنجه برتأثیری قالمدیغنی حکم ایلدیکم ایچون یازییورم! ساعی افندینك باشنه کلن فلاکتلری البت طویمشسکزدر! بیچاره آدمه بو فلاکتك تأثیریله نزول اصابت ایلدی.

کندیسیله اولان احبابلغمز ومصاحبتمزدن آلدیغم لذت وسیله‌سیله آره‌ده قونوشمق اوزره کیدر ایدم. هرنه‌قدر بزه اقران اولمیوب پدرمز یرنده بر آدم ایسه‌ده کندیسنک اصالت وتربیه‌سی ومعلوماتی حسبیله کنجلرده آنک بزم صحبتمزدن لذتیاب اولمقده اولدیغی معلومدر. دوستمک فلاکتندن صکره کندیسنی برکره کورمک اوزره زیارتنه کیتدم. زواللی آدمک بر الی ایله بر آیاغی مفلوج ایسه‌ده نطقی یرنده‌در. کچن فلاکتک وقوعاتی اثناسنده زوجه‌سیله برلک اولان بر جاریه هرجرمی و حتی بونلر ایله برابر اولجه کچن وقوعاتی اقرار واعتراف ایلمش! بونلرک میاننده سزک متوفی کریمه‌سی ایله نامزدلککزک بوزلمسی اسراری‌ده فاش اولنمش! سزک تمامیله بی‌کناه اولدیغکز ساعی افندی نزدنده تحقق ایلمش! زواللی آدم وفات ایتمزدن اول سزدن عفو طلب ایلمک آرزوسنده بولنیور. سزک استانبولده بولنمه‌مکز آنی بو املنه نائل ایده‌میه‌جکی ایچون مأیوس اولیور! بن کندیسنه سزک آرتق استانبوله عودت ایلمک زمانکز کلدیکی جهتله یقینده کله‌جککزی سویلدم. پك زیاده ممنون اوله‌رق «وتبشیراتکزه تشکر ایدرم؛ بواغورده فدا ایدلمش اولان قیزمدن عفو طلب ایلمک اوزره آنک یانته کیتمزدن اول مقدم بکك عفوینه مظهر اولور ایسه‌م بلکه برآز راحت اولورم!...» دیدی. برادر! آقشامه صباحه ترك حیات ایتمسی محتمل اولان شو بدبخت آدمجغزک صوك آرزوسنی یرینه کتیرمک اوزره استانبوله عودتکزی تعجیل ایدرسه‌کز نائل اجر اولورسکز ظن ایدرم».

فاضله بومکتوبی اوقورنجه کوزلرندن یاشلر بوشانمغه وهر اعضاسی دتره‌مکه باشلادی. مکتوبده ساعی افندینك باشنه کلدیکی بحث ایدیلان فلاکتك

نه‌اولدیغنی مقدم ایله فاضله بیلمیورلر ایدی. زوجه‌سندن بحث اولنمسی بوفلاکتك جالبه یوزندن کلدیکنی افهام ایلیورایسه‌ده اوبابده تفصیلات یوق‌ایدی. مکتوبی‌یازان‌بونلری‌وقعه‌دن‌خبردار ظن‌ایلدیکی آکلاشیلیور ایدی. فاضله مقدمه دیدی‌که :

ـ نه یازیق فکرنده‌سین مقدم ؟

ـ سنك باباك اولدیغی ایچون او آدمك صوك آرزوسنی یرینه کتیرمك اوزره ممکن اولدیغی قدر سریعا کیده‌جکم . اکر مساعده ایدر ایسه‌ك سنك حیاتده بولندیغی‌ده خبر ویره‌یم !

ـ بندن خبر کوتورمه مقدم ! بنی پدرمه کوتور . ممکن ایسه شمدی شو آنده ! آه ! پدرمك حیاتی مخاطره‌ده اولدیغی بر زمانده بنی بوراده نه آلیقویه بیلور ؟

ـ حقك وار ! سن‌ده کیتملیسین . آرتق رمزی یوق‌که آندن قورقك اولسون !

ـ مقدم نه زمان کیده‌جکز ؟

ـ یارین صباح ایرکندن انکلیز واپوری قالقه‌جقدر . آنکله کیدرز .

ـ لکن بزم بونلره حالمزی آکلاتمه‌مز کندیمزی طانتمه‌مز، وقته محتاج ! احتمال‌که بنی کوندرمه‌مکه وبکا اثبات حریت ایتدرمکه قالقشورلر ! بوراده آنلره سوز آکلادنجه‌یه قدر اوراده پدرم اولومه تقرب ایلمش اولور ! چابوق مقدم ! چابوق ! پدرم ترك حیات ایتمه‌دن اول یتیشه‌لم ! آنی بر کره دها کوره‌یم ... لازم ایسه قاچه‌لم. بورادن فرار ایده‌لم. بزه وقت غائب ایتدره‌سونلر ! اولمه‌دن بر کره‌جك دها

باباجغمی کوره‌یم ! بنم هیچ بر وقتده کندیسنه توجنمدیکمی سویلیه‌
یم‌ده هیچ اولمزسه کوکلی راحت ایتسون .

فاضله هونکور هونکور آغلایوب مقدمك آیاقلرینه قپانیور ایدی.
مقدم :

ـ اوزلمه آقرداشم ! بن سنی کوتوریرم . کیمسه‌یه خبر ویرمیز.
بن شمدی آلدیغم مکتوبك مندرجاتنه نظراً کندی ایشلرم ایچون همان
کیتمك مجبوریتنده بولندیغمی وانیسه‌یی صکره آلدیره‌جغمی سویلیه‌رك
حاضرلانورم . آقشام اوستی لوئید واپوریله کیده‌جکمی سویلرم. سن
بورادن بر بهانه ایله سوقاغه چیق ! انکلیز واپورینه بین بن‌ده بر آز
چارشویه چیقه‌جغم دیه‌رك بورادن چیقار انکلیز واپورینه آتلار. سنکله
بولشورم .

ـ هر کسك حتی اوزرمده اوله‌رق بورادن چیقمق ایستمم! بنم
حریتمك بدلی اولان یوز اللی لیرایی بکا ویرده قرداشم ! بن صکره
سکا تأدیه ایدرم .

ـ پکی آقشامه کتیره‌یم . واپورك‌ده قاچده قالقه‌جغنی آکلارم .

بو صورتله ویریلان قرار موجبنجه او کیجه انیسه یاتدقدن صکره
مقدم صفه‌ده بولدیغی فاضله‌نك النه یوز اللی لیرالق بانقنوت ویردی .
وواپورك صباحلین ساعت ایکی بچقده حرکت ایده‌جکنی بیلدردی .

فاضله شیبیه خطاباً برکاغد یازوب حاضرلادی . ویوز اللی لیرالق
بانقنوتلری‌ده اکا لف ایلدی . یازدیغی کاغدك مندرجاتی شو ایدی :

« ولی نعمتم افندیم .

اسرارمی سزه تمامیله سویلیه‌جکم . زوجه‌کز اولمغه حاضر اولدیغمی

بیلدیره جکم. بر آنده فوق العاده بر وقوعات همان بنم بورادن آیرلمقلغمی ایجاب ایتدردی. شو وقوعات بزم ازدواجمزی تأخیر دکل، بلکه تسریع ایلیه جکدر. ایچه بر زمان صبر ایدلمك لازم کله جك ظننده بولندیغمز حالده سزه تکلیف ایلدیکم صبرك مدتی پك چابوق تمام اولمشدر. یقین وقتده ترجمهٔ حالمی و بنی بولمق اوزره کله جککز محلی سزه یازه جغم.»

ارتسی صباح فاضله چارشودن برشی آلمق بهانه سیله — وقاعه — چیقدی. مقدم ده چارشویه اینه جکنی، چانته سنی واپوره کوندروب بیلتلری آلدقدن صکره ینه خانه سنه عودت ایلیه جکنی و آقشام اوزری واپوره کیده جکنی سویلیوب چیقدی!...

مقدم ایله فاضله واپوره بینرکن ساعت طقوزده شبیب بکه کوتورلمك اوزره فاضله نك مکتوبی ایله یوز اللی ایرالق بانقنوتی حاوی بولنان ظرفی مقدمك طانیدیغی بر امین آدمه تسلیم ایلدیلر.

ایچه زمان کچدیکی حالده نه مقدمك ونه ده پیمانك عودت ایلدیکنی کورن خانه خلقی مراقه دوشدیلر! برده شبیب ییلدیرم کبی بر سرعتله کلدی. والده سی وهمشیره لری کندینی قارشولایوب مقدم بکك نه ایچون بو وقته قدر کچکدیکنی صوردیلر. شبیب:

— مقدمك ساعت ایکی بچقده قالقان انکلیز واپوریله کیتدیکنی شمدی خبر آلدم. لکن خانه ایچنده بشقه غائبکز یوقمی پیمان نره ده؟.

دیمسیله هر کسه بر شاشقنلق کلدی. والده سی:

— صحیح پیمان صباحدنبرو یوق!... یارم ساعته قدر کلورم دیه کیتدی ایدی. ایواه!... بر ارمی قاچدیلر؟

دیدکده انیسه «ایواه بن شمدی نه یاپه‌یم» دیه دوکونمکه، آغلامغه باشلادی . اورادن سودا سوزه قاتیلوب :

– بن آنلری کیجه یاریسی هر کس یاتدقدن صکره صفه‌ده کوردم. بن یاتمغه کیدییور ایدم. داماد بك ایله پیمان قالفه کیزلی بر شیلر قونشیورلر ایدی .

دیدی . شبیب همان اوطه‌سنه یروب اوفق بر یول چانته‌سنك ایچنه چامه‌شور قوتمغه وکندی کندینه سویلنه‌رك :

– بنی آلداتمق ایستدك ها ! پیمان ! بن آلدانه‌جق آدملردن دکلم بکا اویون ایتمکه وبمله اکلنمکه قالقشدك اویله‌می ؟ بنم آغزیمی قپامق ایچون برده مکتوب دوزدك !... بن سکا کوستریرم !...

دییور ایدی . چانته حاضر اولدقده قاریوله‌سنك باش اوجنده دیوارده آصیلی اولان طبانجه‌یی آلدی . قایشنی بوینندن کچیردی . طبانجه‌یی الیله اوخشایوب :

– پیماز! بونی بنم الدن آلدیغك مکر بونك دها بشقه کوره‌جکی ایش اولدیغی ایچون ایمش !... بونکله کندیمی اولدرمکه مانع اولدك اما باقه‌لم بوندن کندیکی مدافعه ایده‌بیله‌جکمیسك ؟...

دیدی . شبیب یول چانته‌سی النده اولدیغی حالده اوطه‌دن چیقدی . صفه‌ده بولنان والده‌سنه وهمشیره‌لرینه :

– اللهه اصمارلادق ! .

دیدی . نره‌یه کیده‌جکنی کمال تلاش ایله صوردقلرنده :

– شمدی قالقمق اوزره بولنان لوئید وابوری ایله استانبوله .

دیوب . سرعتله کیتدی .

محترم افندینك زوجه‌سی بو حاللردن برمدت شاشروب شبیك آرقه‌سندن باقه قالدقدن صکره دیدی‌که :

ــ داماد ایله بیمان فرار ایتدی ! شبیب بویله کیتدی ! بزم اوده بر حال وار اما آکلایه‌میورم !...

دردنجی کتاب

مقدم ایله فاضله‌نك راکب اولدقلری واپور خلیج درسعادته‌واصل اولور. آنلر چیقدیغنده منور خانمك نقل ایلمش بولندیغی بوغازایچنده‌کی صیفیه‌یه کیتمك ایچون واپوره بنمك اوزره کوپری اوزرنده کیتمکده‌لرایکن بر سائله‌نك فاضله‌یه طوغری «اون پاره» دیه اوزاتدیغی الك پرمغنده‌کی بر پروزه طاشلی یوزك فاضله‌نك نظر دقتنی جلب ایلمکله اوراده طوردی. یوزکك خلقه طرفی الك اوست طرفنده قالوب طاش طرفی فاضله‌نك صدقه‌ایستمك اوزره آچیلمش اولان آوج جهتنه دونمش ایدی. فاضله بویوزکی طانیمق ایستیور ایدی. دقتله باقدی پروزه طاشك اوزرنده محکوك اولان فرانسزجه «Souvenir» لفظنی اوقودی. یوزکی دها زیاده نظر تدقیقدن کچیردکده خلقه‌نك طاشك ایکی طرفنه طوغری اولان جهتلرنده منقوش اولان دال رسملرینی کوردی! فاضله یوزکی طانیدی. سائله‌نك کوچك پرمغنده اولان او یوزك فاضله هنوز کوچك ایکن اورته پرمغنه طاقمقده اولدیغی حالده صکره برلکده اویناماقده بولندیغی جاریه‌سی رفتاره ویردیکی یوزکك تا کندیسی ایدی. فاضله نظر دقتنی یوزکدن سائله‌یه چویردی. سائله ایکی کوزینه پرده کلمش علیل ودقت ایدلدیکی حالده کنج اولدیغی آکلاشیلور بر قادین ایدی. فاضله بو دیلنجی قادینی‌ده طانیه‌جق کبی اولیورسه‌ده بر درلو بولوب چیقاره‌میور ایدی. والحاصل مراقنی یکه‌میوب سائله‌یه دیدی‌که :

— سن اون پاره ایستیورسین ! الندکی ! بو یوزك اون پاره‌ده ایتمزمی ؟

سائله — دها زیاده ایدر . فقط بن بوکون او یوزکی صاتمق ایچون دیلنیورم ! چونکه آندن بشقه بر شیئم قالمدی . صدقه ویرن اولمزده بر کون اکمکسز قاله‌جق اولورسه‌م صاته‌جغم !

— شمدی صاتار ایسه‌ك بن آله‌یم .

— یوق !... آقشامه قدر دیلنه‌جکم ! بر اکمك پاره‌سی بولمز ایسه‌م او زمان صاته‌جغم !

— نه ایچون آنی صاتمق ایستمیورسین ؟ آنی نره‌دن بولدك ؟

سائله باشنی صاللایوب درونی بر آه ایدرك :

— بکا چوق قیمتلی اولدیغی ایچون صاتمق ایستمیورم : آکا کچوك سنمدنبرو مالکم .

— یالان سویلیورسین . چونکه بن او یوزکی طانیورم . او بنم بر بیلدیکم کیمسه‌نك ایدی .

— شو حاله دوچار اولمغه لایق اوله‌جق قدر پك چوق فنالق ایتدم ! فقط سرقت ایتمدم ! او بنم کندی مالمدر . آه ! هم‌ده بکا پك قیمتدار اولان مالم !

علیل قادینك بو سوزی اوزرینه فاضله دقتله آنك یوزینه باقدقده رفتاوه بکزر یرلرینی بولدی . و

— سن کیمك نه‌سی‌سین !

دیدی . سائله :

— نه ایچون بنی بوقدر استنطاق ایدییورسین ؟ سندن اون پاره ایستدم . ویرمیه‌جك ایسه‌ك چکیل کیت . دمندنبرو بنی بیهوده لقردیلره

طوتدك. شمدی‌ده اکر اوکمدن برصاحب مروت کچر ایسه آنك بنی کورمسنه حائل اوله‌جقسین .

ــ بن سکا صدقه ویره‌جکم . کیم اولدیغکی سویله .

ــ آه بکا عذاب ایدییورسین . لکن سنك پك طاتلی اولدیغی ایچون بوعذابه تحمل ایده‌بیلورم! بندن نه ایستیورسین؟ نه‌ایچون بنی آکلامق ایستیورسین؟ بن برزمان برکبار قوناغنك جاریه‌سی ایدم! کوچکدن بیودم ! ایشته شمدی‌ده بوحاله کلدم ! دها برصوره‌جغك وارمی؟

ــ اوت وار ! اسمکی صوره‌جغم .

ــ رفتار ! . . .

فاضله سائله ایله کورشمکده ایکن ایلروده کندیسنی بکلمکده اولان مقدم فاضله‌نك اوراده پك چوق طوردیغنی کورنجه آکا طوغری تقرب ایلیوب :

ــ لکن نه یاپیورسین ؟ واپور قالقه‌جق .

دیدی . فاضله :

ــ کل مقدم! کل! استانبوله چیقدیغمز کون نه کوردیکمی سن‌ده کور !

دیدی . و اکا رفتاری ابراز ایله کیم اولدیغنی سویلدی ! مقدم بر آلتون چیقاروب رفتارك آوجنه قویدی ! . . .

فاضله رفتاره ــ آوجکه قویدیغمز پاره برلیرادر . نره‌ده اوتوییورسین ، آنی بزه سویله !

دیدی . رفتار یرینی سویلدی . مقدم ایله فاضله حرکت ایتمك اوزره بولنان واپوره یتشدیلر .

منورخانمك بولندیغی ساحلخانه‌یه واردقلرنده مقدم والده‌سنك بزدنبره

فاضله‌یی كوروب‌ده خلجانه اوغرامه‌سی ایچون فاضله‌یی اشغال ایده براقدی. كندیسی كیدوب والده‌سنی كوردكدن وحال وكیفیتی برصورت مناسبه‌ده اكلاتدقدن صكره فاضله‌یی كتیروب منور خانمك قوجاغنه اتدی !...

بزشمدی منور خانم ایله مقدم وفاضله‌یی قونشمقده براقه‌لم‌ده مقدم ایكنجی دفعه اوله‌رق بیروته كیتمك اوزره استانبولدن چیقدقدن صكره ساعی افندینك باشنه كلن وقوعاتدن بحث ایده‌لم .

جالبه ایله رفتارك كیمسه‌یه سزدرمكسزین اكلنمكده اولدقلرندن اولجه بحث ایتمش ایدك. بو اكلنجه‌لردن رفتاره حصه اصابت ایتمكده اولدیغی ایچون رفتار جالبه‌یه پك زیاده خدمت ایلیورایدی. بونلرهیچ كیمسه‌یه تصادف ایلیه‌جكلری برعالمه كیرمزلر ایمش. جالبه پاره ایچون هر شیئی ارتكاب ایلیان برفامیلیابولوب آنلرك خانه‌سنه ایستدكلری كون ایستدكلری آدملری جلب ایدوب اكلنورلر ایمش . بو فامیلیا افرادی باشلری اولان اختیار قادین ایله ایكی كنج قیز وبرده اورته یاشلی اوغلدن عبارت ایدی كه ایشته او خانه‌نك اركك‌ده او آدم ایدی. اوك اركك اولان او آدمك بوش كزمكدن بشقه ایشی اولمیوب برزماندنبرو جالبه‌نك یوزندن پك مكمل تعیش ایلمكه باشلامش . جالبه‌نك ایستدیكی و بكندیكی بكلرك خانه صاحبی اولان آدمه مسافر وجالبه‌ده قادینلره مسافر اولمق صفتیله حرملی وسلاملقلی اولان اوخانه‌یه كیرملری كیمسه‌نك شبهه‌سنی دعوت ایده‌مزایمش. چونكه جالبه ایله رفتار اوراده هرزمان طوتمدقلری اسباب تسترس ایله مستور اولدقلری حالده یایه اوله‌رق و یاخود كرا عربه‌سی ایله كلورلر ایمش قوناقدن چیقدقلری وقت جالبه‌نك ینه پاره ایله جلب ایلدیكی دیكر بر خانه‌یه كیدوب قوناقدن چیقمش اولدقلری

قیافتی اوراده تبدیل و اوراده حاضر بولنان شیلر ایله تستر ایلیوب اویله کیدرلر ایمش.

جالبه کورشدیکی آدملره کندینی بیله طانتمز ایمش! بو قدر تدبیر سایه‌سنده اسرارینک فاش اولمیه‌جغنه جالبه امین ومطمئن ایمش!

کورشدیکی آدملرك بری جالبه‌یه زیاده‌جه مفتون اولمش. جالبه‌ایسه آندن اوصانمغله بر دیکری ایله اکلنمکه باشلامش. اولکی بلالی حریف چیقمش! کیزلوجه آرقه‌سنه دوشمش. جالبه‌نك کیم اولدیغنی او کورمش. جالبه‌یی قصقاندیغندن آنك بشقه بریله کورشمیوب یالکز کندیسیله کورشمسی ایچون اصرار ایلمش. جالبه‌نك دیکله‌مدیکنی کورنجه آنی تهدیده قالقشمش. جالبه ایسه آندن اوصانمش. دیکرینه میال بولنمش اولمغله بوندن یقانی صیرمغه چالشمش ایسه‌ده موفق اوله‌میوب دیکری ایله کیزلوجه کورشمکه مجبور اولمش ایمش. فقط بلالی بونی سزمکله آرقه‌لرینه دوشوب تدقیق وتحری ایله بر کون اوخانه‌ده جالبه‌نك یکی اکلنجه‌سی ایله برلشدکلرینی اکلامغله خانه‌یه دخول ایله آشاغیده راست کلدیکی اواوك ارککی اولان خیثی بلنده کیزلو بولنان بر بیچاق ایله تهدید ایلیه‌رك اسکات ایدر. طوغریجه یوقارویه چیقوب اول کلان رقیبنی یاقه‌سندن وجالبه‌یی‌ده صاچلرندن یاقه‌لامش. اول کلان کندینی قورتاروب وادیٔ فراره جان آتمقده ایکن رفتار «نره‌یه کیدیورسین؟ بزی مدافعه ایتسه‌ك آ» دیه‌رك آنك یاقه‌سنه صارلمغله کندینی رفتارك اللرندن قورتارمق اوزره آنك تپه‌سنه بریومرق ایندیروب آنی یره‌سرمش. بوندن استفاده ایله قاچش کیتمش. ایشته اویدیکی یومروغك تأثیریله رفتارك کوزلرینه پرده کلمش. جالبه ایسه کندینی او قوتلی حریفك اللرندن قورتارمغه بیهوده‌اوله‌رق اوغراشمش ایسه‌ده حریف آکا آتدیغی طپاغه طویه‌ماه‌مش.

آنی برده نردباندن آشاغی‌یه فرلادوب آتمش که جالبه‌نك یوزی حوالینك ذاتاً قریق دوکوك وطیشارو طوغری فرلامش اولان مرمرطاشلرینه چارپمغله قریق وفرلاق اولان مرمرلرك کسکین بر طرفی آلتندن باشلایوب برونی و آغزینی چکه‌سنه قدر کسمش. قان بوشانمغه باشلامش اولمغله بلالی‌ده فرار ایلمش. جالبه کندندن کچمش بایلمش! او صاحبی حریف قانك کسلمه‌مکده اولدیغنی کوروب جالبه‌نك اولمسندن قورقه‌رق مسئله‌نی پولیسه خبر ویرمش. جالبه ایله رفتار جلب ایدیلان حکیمك مداواتندن صکره ینه کندیلرندن کچمش بولندقلری حالده قره‌غوله کوتورلمش. ساعی افندی‌یه خبر کوندرلمش ساعی افندی وقعه‌دن خبردار اولنجه جالبه‌نك تطلیقنامه‌سیله بدل نکاحنی ضابطه‌یه ارسال ایله انکله بر آلش ویریشی اولمدیغنی بیلدرمش ایدی. ساعی رفتاری جلب ایله مسئله‌یی اندن تحقیق ایتمك ایستدکده رفتار جالبه‌نك سببنه کوزلرینه خسته‌لق کلدیکندن آکا غرض اولوب وقعه‌یی تمامیله آکلاتدقدن بشقه اولکی وقوعاتك‌ده هپسنی فاضله ومقدمه ایدیلان افترالری! تکمیل نقل واعتراف ایلمش. ساعی افندی جهاز پاره‌سی اولمق اوزره ویره‌جکی یوز لیرایی رفتارك النه ویروب آنی طرد ایلمش. رفتارك کوزلرینه کلان خسته‌لق ایولشمیوب فنالاشدیغندن رفتار آکا پاره‌لرینك برچوغنی صرف ایتمش ایسه‌ده برفائده‌سی کورلمیوب صوکنده علیل اولمش. قلان پاره‌سنك بر آزینی یدیکی جهتله بر آزینی ده‌اوتوردیغی یرلرده کوزلرینك کورمه‌مسندن ناشی چالدرمش. اك صوکنده ایشته دیلنمکه قدر وارمش. شو وقوعاتك تأثیریله ساعی افندی قهر وکدرندن مفلوج اولمش!

فاضله‌نك غیبوبتندن صکره پدرینك قوناغنه آدیم آتمه‌مش اولان

شفیق بو وقعه‌دن صکره همان پدرینك یانته قوشمش . وطبیبلر جلب ایله امر تداویسنه چالشمقده بولنمش .

جالبه خسته‌خانه‌ده تداوی اولدقدن صکره حیاتی قورتلمش ایسه‌ده مرمرك کسدیکی برونك کیکی دوشمش اولمغله برون یایشق برحاله کلمش آغز بر طرفه چارپلمش ایکرنج بر حال کسب ایلمش ! بر زمان یوزینه باقه‌نك باقدقجه باقه‌جغی کلان او سیما ! باقه‌لك استکراه ایله همان باشنی چویره‌جکی برحاله کلمش !

خسته خانه‌دن چیقدقدن صکره سوقاق اورتاسنده قالان جالبه‌یی خانه‌سنه قبول ایده‌جك سخادن بشقه کیمسه بولنمامش . زیرا برادری نابی‌ده سورونمکده ایمش ! نابی اولجه کزدیکی عالملردن چیقامدیغندن اوعالملرك دلاللغنی ایتمکله اکمك پاره‌سنی چیقاریبور ایمش ! وکندیسنه آجی کلن بر شی وارسه اوده ایچنده دلاللق ایتمکده اولدیغی عالمده قزاندیغی پاره آنجق اکا اکمك پاره‌سی اوله‌بیلوب اوراده بر کیجه ویاخود برساعت اولسون اکانمك ایچون پاره بولمغه موفق اوله‌میوب قارشودن باقمسی ایمش !

سخا سوقاق اورته‌سنده قالمش اولان جالبه‌نك کندیسنك عمزاده‌سی بولندیغنی وانك پدری کندیسنی خانه‌سنده بیودوب بسله‌مش اولدیغنی دوشنوب آنی خانه‌سنه آلدی . سخا جالبه‌نك شرندن قورقلمق وانك یوزینه باقیله‌بیلمك احتمالی قالمدیغنی کوردیکندن آنی زوجه‌سنك بولندیغی خانه‌ده بولندرمقده بر بأس کورمدی. چونکه سخا انجق خانه‌سنی اداره ایلمك اقتدارنده بولندیغندن جالبه‌یه آیرو بر او طوتمق وآنی اداره ایتمك کندیسی ایچون ممکن اوله‌مز ایدی .

جالبه حالا سومکده اولدیغی بر آدمی زوجه‌سیله برابر قارشوسنده کورمکله هرکون اولوم آجیلری کبی آجیلر چکیریبور ایدی. جابر آرتق کیمسه‌دن امیدی اولمق احتمالی قالمدیغنی کوریور ایدی. لکن چهره‌سنك شکلی دکشمش ایسه کوکلی دکشمه‌مش ایدی!... هرکون قارشوسنده سخائی زوجه‌سیله صحبت ومعاشقه ایلمکده کوردکجه پك بیوك اضطرابلر چکییور ایدی!... بونلر آنك یوزندن ایکرندکاری ایچون آنی سفره‌لرینه آلمیورلر ایدی.

جابر عمرینی آشاغی‌قاتده خدمتجیلر آشجیلر ایله‌چکیریبور ایدی!...

بو وقعه‌یی مقدم ایله فاضله‌ده منور خانمدن خبر الدیلر. فاضله پدرینی ممکن اولدیغی‌قدر چابوق کورمك ایستدیکندن مقدم‌اولا شفیق بولمق اوزره چیقدی.

فاضله‌ایله مقدمك‌استانبوله واصل اولدقلری کون مکتب‌حربیه‌نك اوسنه‌کی توزیع مکافات کونی ایدی.

رسم مکافاتك اجراسندن صکره قولتقلری آلدقلری مکافاتلر ایله طونو اولدیغی‌حالده فامیلیالرینه عائله‌لرینه، کیتمك اوزره کمال افتخارایله یوزلری کوله‌رك مکتب قپوسندن چیقان طلبه‌نك ایچنده قولتقلری هپسندن طولو اوله‌رق چیقان صاریشین بر طالب کوز یاشلری ضبط ایچون جبر نفس ایلیورسه‌ده کیرپیکلرینه ترشح ایلیان الماس پاره‌لری تکرار کوزلرینه ایچرمکه موفق اوله‌میور ایدی. اویاشلری اورادن سیلوب کیمسه‌یه کوسترمه‌مك ایستدیکی حالده اللری کتابلرله طولو اولدیغی ایچون سیله‌میور ایدی. طلبه‌دن بری آنك یاننه کلوب:

ـ شفیق بك ! سن بك بوكليسين ! بنم كتابلری بر قولتغم آلور. او برینه سنككيلرك برازینی آله‌یم .

بزم شفیق اولدیغی آكلاشیلان بوچوجق كندیسنه سوزسویلیانه

ـ تشكر ایدرم برادر ! فقط چوق یوروله‌جق دكلم . ایشته عربه‌م شورادە ! ایستر ایسه‌ك برابر كیدەلم .

شفیقك بو سوزی اوزرینه بر آز ایلرووده طورمقده اولان فا-یطونه ایكی رفیق بندیلر . كتابلرینی ده قارشولرینه ییغدیلر .

شفیق او سنه اركان حرب صنفندن دیپلومه سنی آلوب یوز باشی اوله‌رق چیقمش ایدی. هم ده فوق العاده برصورتده امتحان ویره‌رك چیقمش ایدی .

عربه‌ده اولان رفیقی دیدی‌كه :

ـ شمدی بزی اوده بكلرلر . والده ! همشیره‌لر ! نردبانك آشاغیسندن، پدر صفه‌دن استقبال ایدرلر. آنلرك اوكنه شو مكافاتلری دوكمك بزم ایچون نه بیوك لذت وافتخاردر دكلمی ؟ برادر !

ـ اوت ! میسر اولانه !...

شفیقك بو سوزی اوزرینه رفیقی عذر دیلیه‌رك :

ـ عفو ایدرسین برادر ! دوشونمكسزین سوز سویلدم ! سزی متأثر ایلدم ! رجا ایدرم بنی عفو ایدكز !

ـ عفو ایستیه‌جك بر قباحت ایتمدیكز . سز شمدی اویله دوشونمكله مشغول وممنون اولدیغكز ایچون كندی حالكزی سویلدیكز. بن ده شمدی اوه كیتدیكمده بنی قارشولایه‌جق كیمسه اولمدیغندن وخسته

بدرمك دردینی تازه‌له‌مه‌مك واكا خلجان ویره‌مه‌مك ایچون بومكافاتلری اوكنه دوكه‌میه جكمدن كندی حالمی دوشوندیكم ایچون مأیوس اولیورم!.. باخصوص بنم ایچون سعی وغیرت ایلمش، بنی بیوتمش وامك ویرمش اولان همشیره‌مك بوكونی كورمسنی نه‌قدر آرزو ایلمش اولدیغم حالده بوكون آندن محروم بولندیغمی كوررك سوینمكلكم لازم كلان كونده آغلایوب ماتم ایدییورم!

شفیق بو سوزلری سویلدكدن صكره آرتق كوز یاشلرینی ضبطه موفق اوله‌مدی! برایكی الماس پاره‌سیناقلرندن آشاغی یووارلاندی.

شفیق آرقداشنی خانه‌سی سمتنه یقین بر محلده براقدقدن صكره كندی قوناقلرینه واصل اولدی. اوكون ایچرویه كیردیكنده تا كچوكلك زماندنبرو كذران ایلیان اوقاتی تخطر ایلدی. قوناغك ایچنده كوزلری فاضله‌یی آره‌یور ایدی. كویا آنی ورود‌ینی بكلیورمش كبی بر زمان قولتقلرنده كتابلری اولدیغی حالده صفه‌ده بكلدی. صكره كندینی طوپلایوب اوطه‌سنه كیتدی. كتابلری مندر اوزرینه ییغوب كندیسی‌ده آنلرك اوزرینه قپانوب آغلامغه باشلادی!..

بر مدت شفیق بویله آغلامقده ایكن بر جاریه كلوب:

ـ كچوك بك! مقدم بك كلمش دیه طیشارودن سزی ایستیورلر.

دیمكله شفیق قالقوب یوزینی سیلدی.

ـ مقدم بكمی؟... دیمككه بیروتدن كلمش.

دیه‌رك طیشارویه چیقدی. مقدم كندیسنی او آقشام برلكده كوتورمك ایستدیكنی سویلدی. شفیق پدرینك خسته بولنمه‌سنی

مقام اعتذارده بیان ایلدیسه‌ده مقدمك رجا واصرارینه طیانه‌مدی . بدریله كورشوب الدیغی مكافاتلرك عددینی سویلدكدن صكره مقدمك رجاسنی سویلینجه ساعی افندی :

— مقدم بكمی ؟... مقدم بوراده‌می ؟... آمان ! اوغلم ! آنی كتیر !... دیدی .

شفیق مقدم بكی ساعی افندینك یاننه كتیردی . خسته اوتجغز بر صورت سوزشكارانه‌ده مقدمدن عفو ایستدی . حلاللق دیلدی . مقدم آنك النی اپمكله مقابله ایلدی . شفیق او آقشام مقدمك ساحلخانه‌سنه كیتدی . برلكده حرمه منور خانمك اوطه‌سنه كیردیلر . منور خانم یانلرینه كلدی .

مقدم شفیقه خلجان ویرمه‌مك اوزره بردنبره مسئله‌یی آچه‌میوب سویلیه‌جكی بر مسئله اولدیغنی بسط مقال ایله فاضله‌نك انتحاری ایچون بعضیلرینك شبهه‌لنمكده بولندقلرینی ایشتدیكنی و آنك انتحار ایتمیوب بر یرده كیزلنمك احتمالنی دوشوندكلرینی سویلدی .

شفیق همشیره‌سنك كندینی دكزه آتدیغی یرده بیله‌زیكی ایله مندیلنی كندی كوزینك اوكنده بولمش اولدقلرینی بیان ایله بونلرك اینانیله‌جق لافلر اولمدیغنی جواباً سویلدی!. والحاصل مقدم لقردی‌یی اورادن بورادن طولاشدیروب مسئله‌یی برطرز مناسبده شفیقه آكلاتدی . ایناتمیان شفیقی همشیره‌سنك قوجاغنه برافیویردی . شفیق كویا رؤیا كوریبورمش ظنیله كوزلرینی اوغوشدرمقده وامین اولمق ایچون همشیره‌سنك بوینه صارلمقده ایدی .

فاضله ایله شفیق کویا بربرلرینه هرنه سویلرلر ایسه آز کله‌جکدن ونه دیسه‌لر سرورلرینی آکلاده‌میه‌جقلرندن سکوت ایله بربرلرینه باقوب آغلاشیورلر ایدی . لکن او کوز یاشلری طاتلی طاتلی آقیور ایدی.

برمدت بوحال دوام ایتدکدن صکره ساعی افندی‌یه فاضله‌یی نصل کوستره‌جکلرینی دوشونمکه و او خصوصده مشورته باشلادیلر. مفلوج بر آدمه بویله برشیئی بردنبره طویورمق اوله‌میه‌جغنی دوشنیورلر ایدی. نهایت بو مشورته دوقتوری‌ده داخل ایلدیلر . بر صورت مناسبه‌ده ایشی آکلاتمغه ودوقتورده برابر بولنوب خسته‌نك سیکرلرنده واقع اوله‌جق تأثیراته کوره همان تداوی‌یه قرار ویردیلر. او کیجه فاضله منور خانم ایله مقدم وشفیقه شبیبك کندیسنی تزوجه راغب اولدیغنی‌ده آکلاتدی. وآنلرك رأیی صوردی . هپسی طرفندن مناسب کورلدی .

ایرتسی کونی ساعی افندینك قوناغنك قاپوسنده ایکی عربه طوردی‌که بونك برندن مقدم ایله شفیق دیکرندن منور خانم ایله فاضله ایندیلر. قوناق قاپوسندن کیره‌جکلری وقت مقدم ایله فاضله‌نك قوللرندن دمیر کبی قوی ایکی قول یاقه‌لادی ! کندیلرینی یقالیانه باقدقلرنده مقدم ایله فاضله آره‌لرنده شبیبی کوردیلر !...

شبیب مقدمی براقوب برالیله فاضله‌یی طوتمقده ودیکر الیله بلندن طبانجه‌سنی آلمقده ایدی. فاضله بونی کوروب :

ــ تلاش ایتمه شبیب ! ایشی آکلاده اویله !... خسته اولان پدرمی کوره‌جکم آه عشقنه بنی براق !...

دیکله . شبیب تعجبله :

ــ پدریکی می ؟...

دیدکده فاضله :

ـ اوت پدریمی ! بو قوناغك صاحبی اولان پدریمی ! اکر ایستر ایسه‌ك سن‌ده کل ! قبول ایدر ایسه‌ك سن‌ده قائم بدریکی کور! لکن بزه بر آز مساعده ویر !

دینجه . شبیب فاضله‌یی قوللرندن براقدی . مقدم آکا کندی ساحلخانه‌سنی صاغلق ویرمکله شمدیلك اورایه کیتمسی مناسب کورلدی شبیب رضا کوسترمکله منور خانم فاضله ومقدم ایله شفیق ساعی افندینك قوناغنه کیردیلر . اولجه مقدم بك تکرار ساعی افندیله کورشمك نیتیله کلمش اولدیغنی وکندیسنه باقان بر دوقتوری خذاقتی سببیله بوکره ساعی افندی‌یی معاینه ایچون کتیرمش بولندیغنی سویلدی. منور خانم‌ده بونجه سنه‌لك حقوقه بناً اوغلیله بارشدقدن صکره برده کندیسی کورشمکه کلدیکنی سویلدی. فاضله طیشه‌روده ایدی. جاریه‌لره هیچ برسس ایتمه‌ملری ایچون تنبیه ایدلمش ایدی. آنجق برقاچ ساعت مصاحبتدن وشورادن بورادن لقردیلری طولاشدردقدن صکره ساعی افندی‌یه اولا امید ویرمکله سوزه باشلانوب بر مدت صکره مسئله آکلادلدی.

پدر ایله قیزك قاوشمه‌لری پك سوزشلی اولدی.

جالبه‌نك کندی هوا وهوسنه دوشمکله تربیه‌سز قالمش اولان اولادلری فاضله‌نك دست تربیه‌سنه ویرلدی. مفخرت اوکرندیکی یاری بچق فرانسزجه‌سیله آرتق هیچ برکلمه ترکجه بیلمه‌مك ادعاسنه دوشمکه قدر واران شماریق بر قیز اولمش ایدی.

کدر ایله خسته‌لنمش اولان ساعی افندی‌یه سرور بر علاج کلدی.

اللی ایکی اللی اوچ یاشلرنده بولنمغله هنوز کنج عد اولدیغندن کندیسنك یك مسن بولنمه‌مسنك خسته‌لغی اوزرندن آتمسنه یاردمی اولدی.

فاضله رفتاری بولدیروب اعاشه‌سی ایچون معاش تعیین ایله اسکی چراقنرندن برینك خانه‌سنه قویدردی.

شبیب مقدمك ساحلخانه‌سنده مسافرةً اقامت ایدییور ایدی. ساعی افندی بر آز کسب عافیت ایلدکده شبیب کلوب ساعی افندی‌یه کندیسنی فاضله‌یه طلبکار اولمق اوزره تقدیم ایلدی. ساعی افندی مسئله‌یی فاضله‌نك رأینه براقمغله نکاح اجرا ایدلدی.

شبیب پدرینه برکاغد یازوب اصیل وکبار برکنج طول ایله تزوج ایلمك اوزره مساعده ایستمش وپدری ده اوغلنك اولنمسنه خواهشکر اولمغله همان مساعده ایلدیکنی بیلدرمش اولدیغندن شبیب کندیسنك کوکی کیرمسنی کورمك اوزره والده‌سنی دعوت ایلدی. مقدم‌ده انیسه‌نك کلسی ایچون خبر کوندردی.

اون بش کون صکره محترم افندی عائله‌سی مقدم بکك ساحلخانه‌سنه ورود ایلدی. شبیب والده‌سنك یانته کلوب:

— والده! سن بر ثیبه جاریه‌یی کبار وجومرد آدملرك آلمیاجغنی سویله‌مش ایدك! پاره‌سی اولان کبارلر اصیل و کبار و کنج اولان بر طول قادینی‌ده آلمزلرمی؟

— آلیرلر اوغلم.

— اویله ایسه هایدی کلینکی کورمکه کیت.

دیوب. والده‌نی منورخانم ایله برابر انیسه وزویده دخی برلکده اولدیغی حالده ساعی افندینك خانه‌سنه کوندرمش ایدی.

شیبك والده‌سی کلیننك کیم اولدیغنی کورنجه شاشردیغی قدر جاریه‌سنك قارشوسنده یدی سکز دانه جاریه بولندیغنی آکلاینجه محجوب اولدی.

او اثناده رویده کندینی شاشروب :

— آه! دادیجغم شکر سکا قاوشدم!...

دیمسیله فاضله کولمکه قائم‌والده‌سی‌ده محجوبیتندن قزارمغه باشلادی. ذاتاً کوکی جامه‌شورلری و لازم اولان اشیالرك هپسی حاضرلانمش اولدیغندن او آقشام مقدم شیبی ساعی افندینك خانه‌سنه کوه‌کی کتیردی . شیب کمال سرور ایله کوکی کیردی . جمعیت ساعی افندینك اوطه‌سنه تجمع ایتدی . خسته آرتق باستون ایله اوطه‌سی ایچنده کزینمکه باشلامش ایدی.

منور خانم ایله مقدم ینه بو فامیلیایه داخل اولمشلر ایدی . فاضله مقدمك قاینك حرمی، مقدم‌ده فاضله‌نك کورمجه‌سنك زوجی ایدی .

شیبك والده‌سی زوجی محترم افندینك یاننه بیروته عودت ایلدی. شیب رویده‌یی یاننده آلیقویدی .

شیب اون آلتی بیك لیرا سرمایه‌سی بانق‌عثمانینك استانبول شعبه‌سنه نقل ایتدیروب درسعادته یرلشدی . کندیسی برقاچ لسانه وعلوم وفنونه‌واقف بر آدم اولدیغندن درسعادتده دخی سرمایه‌سنی تزییدایلمکده ایدی . .

مقدم بك بتون بتون استانبوله عودت ایلمش و آرتق تماميله کسب عافیت ایلیوب خسته‌لغندن براثر قالمدیغی وغیری تبدیل هوایه احتیاجی یولنمدیغی اطبا طرفندن کندیسنه تبشیر اولنمش ایدی.

اولجه بربرلريله مناسبتی اولوب جان وجکرکبی کوریشان مقدم بك ایله ساعی افنـدی فاملیاسی رابطهٔ صهریتله ینه دائم برلکده وقت کچیریورلر ایدی.

خاتمه

اوج سنه صکره بر کیجه ساعی افندینك خانه‌سنده اجرا اولنان شعشعه‌لی بر دوکون کیجه‌سی کلین ایله کوکی اولان شفیق ایله رویده‌نك اوطه‌سنده تکمیل فامیلیا افرادی تجمع ایتمش ایدی .

فامیلیا افرادی کلمزدن اول کوه‌کی طرفندن کلینك دواغی قالدیرمش اولدیغندن دواق آرقه‌یه طوغری براغلمش ایدی .

کلین ایله کوه‌کی اورته یرده‌کی قنابه‌یه یان یانه اوتورمشلر ایدی .

یان طرفده‌کی قنابه‌نك یاش طرفنده ساعی افندی وقارشو جهتده منور خانم اوتورمشلر ایدی. مقدم ایله شبیب‌ده اورته یرده بولنان ماصه‌نك اوکنده آیاقده طوروب قونشیورلر ایدی. منور خانمك یانی باشنده بولنان بدریه بیوك والده‌سنك ساعی افندیدن تستر ایچون باشنه اورتمش بولندیغی نماز بزینی کندی اورتمك ایستدیکندن آنی آلمق اوزره مشغول اولمقده ومنور خانم‌ده اکا سوز آکلاتمق ایچون اوغراشمقده ایدی .

انیسه کلینك طولاشمش اولان تللرینی دوزلتمك اوزره کلینك یاننده آیاق اوزری طورمقده فاصله‌ده آیاقده بولندیغی حالده اکیلوب شفیقك قولاغنه بر شیلر سویله‌مکده ایدی‌که سویلدیکی سوزلر شوندن عبارت ایدی .

ـ شفیق ! وصیتنامه‌مده سنك تأهلك ایچون مراق واندیشه‌ده بولندیغمی یازدیغم وقت سکا زوجه اوله‌جق قیزی کندم بقوب بیوده‌جکم خاطریکه کلورمی ایدی !...

همشیره‌سی بو سوزلری سویلر ایکن شفیق‌ده انك اکی اللرینی اوپیور ایدی .

او اثناده مینی مینی بر اوغلان چوجق فاضله‌نك اتکنه یاپشوب طرماشه‌رق آنك اوموزینه چیقمق ایستیوب :

ــ آننه کلینی بکاده کوستر .

دیه سویلنیور ایدی . فاضله شفیق ایله کورشمکده اولدیغندن چوجغه جواب ویرمیور ایدی . حفیدینی پك زیاده سومکده اولان ساعی افندی فاضله‌یه :

ــ فاضله ! چوجغی نیه اوزیورسین ؟ . . .

دیمکله، قائم پدرینك اوزلمه‌سی و زوجه‌سنك راحتسز اولمه‌سی ایچون همان شیبب کلوب چوجغی آلدی . کلین ایله کوکه‌ینك اوکنده طورمقده اولان فاضله ایله انیسه‌نك باشلرینك اوزرندن چوجغه‌کلینی کوستردی . فاضله چوجغی شیبدن آلوب کلینك قوجاغنه قویدی . چوجق الماسلره، صرمه‌لی روبه‌یه، تللره باقوب تبسم ایتمکه باشلادی.

شفیق ایله رویده‌نك ازدواجیله شوفاملیانك صهریتی برابطه ایله دها احکام وتوثیف ایدلمش اولدی.

تم

مطبعهٔ
ژرایر - کتئون
باب عالی جوارنده نفوس
اداره‌سی قارشوسنده نومرو ۳۳

UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 01496599 0